

AKADEMIA E SHKENCAVE DHE E ARTEVE E KOSOVËS
ACADEMIA SCIENTIARUM ET ARTIUM KOSOVIENSIS

40 VJET

TË AKADEMISË SË SHKENCAVE
DHE TË ARTEVE TË KOSOVËS

40 YEARS
OF THE KOSOVA ACADEMY
OF SCIENCES AND ARTS

Prishtinë
2015

REDAKSIA:

Rexhep ISMAJLI

Eqrem BASHA

Lendita Juniku-PULA

AKADEMIA E SHKENCAVE
DHE E ARTEVE E KOSOVËS

ACADEMIA SCIENTIARUM
ET ARTIUM KOSOVIENSIS

Prishtinë
2015

Copyright © ASHAK

Shtypin e sponsorizoi Focus Print - Shkup.

PËRMBAJTJA - CONTENT

Fjala e kryetarit	9
Note by President of the Academy	13
Historiku i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës.....	17
The Academy of Sciences and Arts of Kosova.....	37
Kryesitë e ASHAK-ut/ Presidencies of KASA.....	41
Anëtarët e ASHAK-ut/ Members of KASA	51
Biografitë dhe bibliografitë e anëtarëve/ Biographies and bibliographies of the members.....	59
Botimet e ASHAK-ut/ Editions of KASA	379

Akademik Hivzi Islami
Kryetar i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës
President of the Kosovo Academy of Sciences and Arts

FJALA E KRYETARIT

Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës u themelua në vitin 1975 dhe sivjet shënon një jubile të rëndësishëm. Dyzet vjet histori, që mund të mos duken shumë në jetën e akademive me traditë të gjatë, por për ne janë si katër shekuj, të përshkuar me ngritje e rënie si rezultat i zhvillimeve të gjera politike dhe shoqërore në Kosovë dhe në ish-Jugosllavi. Kthesat e mëdha shoqërore, trysnitë, urrejtjet dhe represioni, deri te përpjekja për zhbërje biologjike, turbulencat që shembën shoqërinë kosovare dhe që më në fund sollën çlirimin dhe pavarësinë e shtetit më të ri në Europë, janë ngjeshur e pasqyruar në ecjen tonë, në rrugën e mundimshme për të arritur këtu ku jemi.

Shoqëria kosovare u përball me sprovat më të egra të ekzistencës, me të ligat e një sistemi çnjerëzor, kapërceu një luftë çlirimtare, me sakrificat më sublime dhe u rilind për të dëshmuar se ishte në rrugë të drejtë. Fatin e këtij rrugëtimi e pati dhe Akademia jonë, sfidat e së cilës ishin dhe mbeten të mëdha në misionin që e ka ndaj shoqërisë dhe kërkesave të saj. Ne edhe sot përballemi me mohimin shkurtpamës, me ringjalljen e memorandumeve që kërkonin zhdukjen tonë. Shembulli i propagandës kundër anëtarësimit të Kosovës në UNESCO e dëshmoi edhe një herë këtë. Por ne jetojmë në kohën kur preokupimet e civilizimit bashkëkohor janë më të mëdha se shpirtvogëlsia urrejtëse, me dilema e brenga të shumta për të tashmen dhe të ardhmen e njerëzimit.

Duket se civilizimi është në krizë, me shumë divergjenca dhe përplasje. Popullsia me rritjen dhe përbërjen e saj, industrializimi i hovshëm, urbanizimi intensiv dhe i pakontrolluar, problemet e ushqimit, të energjisë, të resurseve natyrore, papunësia, ndotja e mjedisit, ngrohja globale, terrorizmi, migrimet dhe kriza e refugjatëve bashkë me zhvillimet e vrullshme

teknologjike, ekonomike dhe shoqërore rreth nesh dhe në botë, me presionet e proceseve të globalizimit kërkojnë angazhim dhe mobilizim pa vonesë të potencialeve shkencore e krijuese.

Roli i Akademisë mbetet i qartë dhe i pandryshueshëm para këtyre sprovave, por edhe para problemeve dhe zhvillimit të përgjithshëm shoqëror të vendit tonë ku ato ndjehen sot dhe do të reflektohen nesër. Në këtë fazë të ndërlikuar të transicionit në të cilën gjendemi pritjet e opinionit të gjerë nga Akademia ndonjëherë janë më të mëdha se mundësitë dhe detyrat e saj. Duke mos e kuptuar këtë fakt, jo rrallë na kërkohet të luajmë rolin e analistit apo opinionistit të mediave, me prononcime *ad hoc* për çështje të ndryshme të zhvillimeve aktuale politike e shoqërore. Akademia në asnjë rast nuk mund të involvohet në diskutimet e politikës së ditës. Duke mbledhur rreth vetes shkencëtarët, ekspertët dhe elitën e krijimtarisë artistike, dijen dhe vizionin e tyre ajo mund t'i vërë në dispozicion vetëm të zhvillimit të mendimit kritik shkencor dhe artistik dhe të ofrojë zgjidhje për shumë çështje madhore të shoqërisë, por gjithnjë mbi bazë të argumenteve shkencore dhe jashtë ritmeve të ndodhive ditore.

Me vëllimin prej 0.7% të BVP (hapësira evropiane shkon drejt 3%-shit) sa ndahen për shkencë dhe hulumtime në gjithë Kosovën, është e vështirë të synohet një shoqëri e dijes dhe e zhvillimit. Në një mjedis të ngarkuar me probleme ekonomike, sociale dhe politike, duhet të gjenden rrugë përmirësimesh për investime në këtë sferë, në mënyrë që t'i afrohem më shpejt rrjetit efektiv dhe dinamik hulumtues evropian dhe procesit të njohur "Research and Development" ("Hulumtim dhe zhvillim").

Me mundësitë ekzistuese financiare dhe të kuadrove, Akademia realizoi shumë projekte shkencore dhe artistike, botoi qindra vepra nga fusha të ndryshme të shkencave dhe të arteve, organizoi tubime shkencore, konsulta, ekspozita, koncerte etj. Paralelisht me këto ajo zhvilloi një bashkëpunim të dendur ndërkombëtar jo vetëm në kuadër të asociacionit të akademive evropiane (All European Academies, ALLEA), por edhe në kontakte të drejtpërdrejta me akademitë e rajonit dhe të Europës. Njëkohësisht zhvilloi një bashkëpunim të gjerë me të gjitha institucionet e vendit dhe me Akademinë e Shkencave të Shqipërisë.

Përvjetori që po shënojmë është dhe një rast ta kujtojmë jo vetëm

rrugëtimin e këtij institucioni, të arriturat dhe sukseset, por edhe humbjet. Vetëm në këtë vit ne humbëm pesë anëtarë të çmuar që lanë një kontribut të vlefshëm në shkencë dhe art, midis tyre dhe nënkryetarin tonë. Humbjet në njerëz na kanë ndjekur hap pas hapi vitet e fundit. Por jeta dhe puna vazhdojnë tutje. Preokupimet mbeten ato të ruajtjes së parimeve dhe misionit që kësaj Akademie ia ka besuar shoqëria. Është gjithashtu rasti të mendojmë për iniciativat dhe programet e reja sipas nevojave dhe prioriteteve të zhvillimit shkencor e social dhe rrjedhimisht të afirmimit të kësaj themelate më të lartë të shkencës dhe të artit para proceseve dhe sfidave shumëdimensionale akademike, shkencore dhe krijuese në planin kombëtar, europian dhe botëror. Orientimi në resurset dhe kuadrot e reja për punë shkencore hulumtuese dhe krijimtari artistike është joshës. Çdo katër vjet ne përtërijmë radhët me anëtarë të rinj duke zgjedhur më meritoret. Aktet e fundit normative që janë në procedura miratimi tashmë synojnë të zbrisim moshën e anëtarëve të rinj, me qëllim përtëritjen e kuadrit që vitet e fundit po imponohet me rezultate të rëndësishme nga fushat e ndryshme të shkencave dhe të arteve. Kjo garanton të ardhmen dhe perspektivën tonë.

Hivzi Islami

Prishtinë, nëntor 2015

Kryetar i Akademisë së Shkencave
dhe të Arteve të Kosovës

NOTE BY PRESIDENT OF THE ACADEMY

The Kosova Academy of Sciences and Arts was founded in 1975, and this year it marks an important anniversary. Forty years, which may not be a lot for the academies with a long tradition, have been like four centuries for us, with ups and downs due to the extensive political developments in Kosova and the former Yugoslavia. Momentous social events, tensions, hatred, and repression which amounted to efforts for extermination, the turbulences that shattered the Kosovar society, and which ultimately resulted in the liberation and later independence of the youngest state in Europe, were associated with our progression all along an arduous course of coming to where we are today.

The Kosovar society has gone through difficult challenges related to its sheer survival, ordeals caused by a ruthless system, a liberation war with sublime sacrifices, and was reborn to prove that it had been on a right course. Our Academy went through the same ordeals; faced with big challenges down the road of fulfilling a mission for the society and its needs. We continue being faced with a bigoted denial, and even with the reemergence of memoranda that called for our extermination. The example of relentless propaganda against Kosova's membership of UNESCO proved this fact yet another time. But we are living at a time when the preoccupations of the modern civilization are bigger than the malice hatred, faced with many dilemmas concerning our present and our future.

It seems that the civilization is in a crisis, with many divergences and clashes. The ever-growing population, rampant industrialization, the problems of food, energy, and natural resources, unemployment, pollution, global warming, terrorism, migration and refugee crises,

along with the rapid technological, economic, and social developments around us and worldwide, coupled with globalization processes, require instant engagement and mobilization of the scientific and creative resources.

The role of the Academy remains clear and unchanged in face of all these challenges and problems but also in the light of overall developments in our country which are felt today and will impact the future. In this complex phase of transition that we are going through, expectations of the public sometime surpass the Academy's duties and capacities. Due to the failure to understand this fact, we have quite often been called to play the role of analysts or reviewers of the media, to come up with *ad hoc* statements on different matters related pertaining to the current political or social developments. The Academy cannot become involved in the daily political debates. Assembling scientists, experts, and elite of art creators, the Academy can put their erudition and vision at the service of developing judgmental scientific and artistic opinions and to offer solutions to major problems of the society, based excessively on the scientific arguments, beyond the daily occurrences.

With a 0.7 per cent of the country's GDP (the European average being around 3%) which is allocated to the science and research at the Kosovar national level, it is unrealistic to aspire a society of knowledge and development. In an environment loaded by economic, social, and political problems, one has to find ways of boosting the investments in this field in order to be able to move closer to the efficient and dynamic European research and development network.

With the existing financial and human resources, the Academy has accomplished many scientific and artistic projects, has published hundreds of books from different fields of science and arts, has organized scientific forums, consultations, exhibitions, concerts, and other activities. Concurrently, it has focused on intensive international cooperation, not only as part of the European association of academies (All European Academies, ALLEA), but also through direct contacts with the academies of the region and Europe. At the same time, it has

cooperated closely with all institutions in the country and the Academy of Sciences of Albania.

This anniversary is a good occasion to not only recap the journey that this institution has passed, its achievements and successes, but also to remember those who are no longer among us. This year, we lost five esteemed members of our Academy who made valuable contributions to the science and arts, one of them being our vice-president. We have lost many other colleagues over past years. Yet, the life and the work go on. Our outstanding preoccupation remains upholding the principles and the mission that have been entrusted to us by the society. This is also an occasion to think about the new initiatives and programs, the needs and priorities of the social and scientific development, and correspondingly the promotion of this highest institution of science and art in the face of multidimensional academic, scientific, and artistic challenges at the national, European, and world domains. Getting new resources and new cadre for scientific research and art can always be tempting. Every four years we refresh our ranks with new members, by electing the most meritorious ones. The legal framework which is in the process of being promulgated envisages a lower age-threshold for admitting new members in order to bring in people who over the past years have achieved important results in different fields of sciences and arts. This is a guarantee for our future.

Hivzi Islami

Prishtina, November 2015

President

Kosova Academy of Sciences and Arts

HISTORIKU I AKADEMISË SË SHKENCAVE DHE TË ARTEVE TË KOSOVËS

Historia e Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës i shpreh zhvillimet e tërësishme ndër shqiptarë në gjysmën e dytë të sh. XX. Derisa në Shqipëri themelimi i një institucioni të këtij lloji të shkencës qe shtruar qysh para Luftës II Botërore, madje qenë ndërmarrë hapa, që u ndërpre në gjatë Luftës, dhe rifilluan pastaj, por arritën të përligjeshin vetëm pas gjallërimit të një jete universitare prej disa dekadash më 1972, në Kosovë ideja e tillë ka një histori tjetër.

Siç është shënuar te *Kosova, Vështrim monografik*, fillimet e këtyre interesimeve të organizuara lidhen me shkollimin laik dhe me zhvillimet e sh. XX. Pas Luftës II Botërore, janë vërejtur faza të ndryshme në varësi nga zhvillimet shoqërore-politike. Në fushën e statusit të Kosovës dhe të shqiptarëve në periudhën e Jugosllavisë socialiste shënohen ndryshimet në statusin e Krahinës Autonome të Kosovë-Metohisë (1946-1963), të Krahinës Autonome Socialiste të Kosovës dhe Metohisë (1963-1968) dhe të Krahinës Autonome Socialiste të Kosovës (1968-1990).

Fazën I (1945-1966) e karakterizojnë zhvillime konfuze dhe nisma të lëna në rrugë. Ndërmerren disa veprimtari të natyrës praktike, diçka në kuadër të Muzeut të Kosovës. Sprova që duket se mund të bëhej e suksesshme me Institutin Albanologjik (1953) u ndërpre pas 2 vjetësh (1955), ndërsa në fazën e fundit të trysnisë së mbledhjes së armëve dhe shpërnguljes për Turqi (1958-59), u themeluan Shkolla e Naltë Administrative dhe Shkolla e Naltë Pedagogjike në Prishtinë, natyrisht, me mbisundim të serbishtes. Klima e tillë do të vazhdonte deri më 1966 (kohë brenda së cilës u themeluan Fakulteti Filozofik, 1960, Fakulteti Juridik-Ekonomik, 1961, si degë të Universitetit të Beogradit, me mësim serbisht, përveç në Degën e Gjuhës dhe të Letërsisë Shqipe). Fazën II (1967-1980) e karakterizojnë, jo vetëm kërkesat e shtuara në fushën e arsimit në gjuhën shqipe, në fushën e veprimtarisë hulumtuese-shkencore, po edhe degëzimi i rrjetit të institucioneve shkencore-hulumtuese deri tek Akademia e

Shkencave dhe e Arteve e Kosovës, themelimi i Bashkësisë Krahinore për Veprimtari Shkencore. Fazën III (1981-1990) e karakterizojnë trysnitë e përgjithshme ndaj institucioneve shkencore dhe arsimore të Kosovës, kritikrat për zhvillimin e tyre në drejtim të realitetit kosovar dhe të kulturës shqiptare në përgjithësi. Përveç punës së zakonshme profesionale-shkencore, këto institucione dhe studiuesit që vepronin brenda tyre u ballafaquan dhe me nevojën evidente për të bërë përpjekje për ruajtjen e institucioneve, për mbijetesë.

Faza IV, pas vitit 1990, karakterizohet me aneksimin e Kosovës nga Serbia, largimin e shqiptarëve nga institucionet arsimore-shkencore, ndërprerjen e financimit për institucionet e pavarura të shkencës, shuarjen e institucioneve shkencore-hulumtuese që vepronin në kuadër të ekonomisë për shkak të rrëgjimit dhe plaçkitjeve, etj. Në këtë fazë të qëndresës paqësore dhe të luftës për jetësimin e pavarësisë së Kosovës të shpallur shtet i pavarur (1991), vijoi mbajtja gjallë e shkollimit universitar në tërë sistemin paralel dhe jashtë mjediseve universitare, që kishte okupuar shteti i Serbisë, riorganizimi në rrethana të reja i institucioneve (Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës, Instituti Albanologjik i Prishtinës, Instituti i Historisë i Kosovës, Instituti Ekonomik) për mbijetesë.

Fazën V, pas vitit 2000, e karakterizojnë zhvillime relativisht pak të organizuara. Kishin mbijetuar Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës, Instituti Albanologjik i Prishtinës, Instituti i Historisë i Kosovës, Instituti Ekonomik dhe Universiteti, por jo institutet e veçanta brenda tij. Në fazën 2000-2003 çdo gjë u përqendrua te drejtimi ndërkombëtar, që kishte përparësi të tjera. Institucionet e përmendura vijuan punën e tyre gjithnjë në rrethana emergjente. Pas vitit 2004 veprimtaria e institucioneve të pavarura shkencore (përfshirë Akademinë) u vu nën ombrellën e Ministrisë së Arsimit, Shkencës e Teknologjisë. Vetëm pas 2004 u bënë të mundshme rregulime ligjore që rikthyen veçimin e Akademisë si agjenci të veçantë buxhetore. Më 2003 Ministria e Kulturës themeloi *Institutin e Arkeologjisë*, ndërsa nismat private shënuan suksese në organizimin e institucioneve që merren edhe me veprimtari hulumtuese shkencore. Në vijim kemi dhe fenomenin e themelimit të institucioneve universitare private.

Në vitin 2008 Kuvendi i Republikës së Kosovës themeloi *Këshillin Kombëtar për Shkencë*, detyra e parë e të cilit ishte hartimi i një strategjie të zhvillimit shkencor në pesëvjeçarin e ardhshëm. Ligji për Veprimtari Shkencore i Kosovës i miratuar ndërkohë saktësonte që për veprimtaritë hulumtuese-shkencore të sigurohej masa prej 0,7% e buxhetit të vendit, por

mënyra e vënies në veprim të kësaj mase buxhetore ende nuk ka gjetur rrugë të përshtatshme. Institucionet e pavarura të shkencës (ASHAK, IAP, IHK, IA) mbahen ende me buxhet për shpenzimet administrative dhe pjesërisht në funksion të programeve më të gjera hulumtuese.

Në vitet '50 të sh. XX në Kosovë nisi të shtrohej nevoja për studime dhe hulumtime shkencore të organizuara të nivelit më të lartë, kështu që më 1953 u themelua Instituti Albanologjik, i cili, në rrethanat e atëhershme të trysnisë së egër ndaj shqiptarëve arriti të vepronte vetëm deri më 1955, kur pushteti e mbylli me pretekstin e shpjeguar nga udhëheqësi partiak malazias i Kosovës Dušan Mugoša në një mbledhje të atëhershme si vijon: “Atë institut ne e kemi formuar në kohën e tensionit informbyroist, ndër të tjera që t’i kundërvihemi propagandës së tyre të Shqipërisë, kurse sot ai nuk është i nevojshëm si i tillë. Sepse ne shumicën e gjërave të fushave, të cilat i studion Instituti, mund t’i marrim drejtpërdrejt nga Shqipëria kur të duam”.

Megjithatë, kjo logjikë nuk mundi të mbyllte çdo shteg. Kështu u themelua Shkolla e Lartë Pedagogjike në Prishtinë, fill pastaj Fakulteti Filozofik dhe Fakulteti Juridik-Ekonomik, si filiala të Universitetit të Beogradit dhe me mësimdhënie serbokroatisht. Fakti që këto institucione e zhvillonin veprimtarinë e tyre në mjedis kosovar krijoi mundësinë që një numër gjithnjë e më i madh i të rinjve shqiptarë të inkuadrohej në këto veprimtari dhe me rastin e ndryshimit të parë të klimës politike në vend më 1966 të delte me kërkesa normale për mësimdhënie në gjuhën shqipe dhe zgjerim të rrjetit të institucioneve universitare sipas përmasave të vendit. Kjo solli me vete dhe hapësirën për zhvillimin e veprimtarive shkencore-hulumtuese në këtë mjedis dhe në gjuhën shqipe. Më 1967 u themelua sërish Instituti Albanologjik, u intensifikua puna në Institutin e Historisë dhe në institucionet e tjera shkencore-kulturore si Muzeu i Kosovës, Arkivi, etj. Në bërthamat universitare të studimeve në fushat e shkencave të natyrës dhe teknike tashmë ekzistonte një interes dhe veprimtari hulumtuese-shkencore, ndërsa fryma e re dhe entuziazmi i dhanë krih shprehjes së nevojave jo vetëm për zgjerim të tyre, po edhe për botim të rezultateve të kësaj pune. Kështu iu dha një shtysë revistave të specializuara në fusha të dijes, si *Gjurmime albanologjike* (në fillim, 1962-1968, në Fakultetin e Filozofisë, Dega e Gjuhës Shqipe, më vonë në Institutin Albanologjik), ndërsa një vend me peshë në këtë hapësirë e zunë dhe nismat e studentëve, si ajo me revistën shkencore *Dituria* (1971), ndërsa po vazhdonte botimi i intensifikuar i revistës me spektër më të gjerë *Përparimi* (nga 1955). Zgjerimi i rrjetit të fakulteteve dhe të katedrave brenda tyre, themelimi i

Fakultetit të Mjekësisë dhe i Fakultetit Teknik, rezultuan me themelimin e Universitetit të Prishtinës, në kuadër të të cilit u arrit një shkallë e lartë e veprimtarive universitare dhe shkencore-hulumtuese, ndërsa zhvillimet në fushën e ekonomisë, sidomos në kuadër të komplekseve Trepça, Elektroekonomia e Kosovës, Kombinati Agro-industrial, sistemi bankar, etj. i dhanë një përshpejtim plotësues kësaj veprimtarie të gjithmbarshme. Kështu, ekonomia jo e fuqishme, por në rritje, bëhej gjithnjë e më shumë mbështetje për zgjerimin e potencialit shkencor-hulumtues, i cili më vonë do të bëhej bartës i zhvillimeve të përgjithshme në vend. Të gjitha këto mbështeteshin nga një buxhet i veçantë për veprimtarinë shkencore.

Në fillim të viteve '70, fare natyrshëm dhe paralelisht me kërkesat për mëvetësimin e Kosovës në rrafsh të barabartë me njësitë e tjera federale të Jugosllavisë, u shtrua nevoja për krijimin e institucionit më të lartë të shkencës dhe të arteve. Në përgjigje të saj Kuvendi i Kosovës më 1974 ngriti Komisionin Amë për themelimin e Shoqatës së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës, sipas uzuseve që ishin vënë në përdorim në Republikat e tjera të Jugosllavisë dhe në Vojvodinë. Brenda muajit tetor 1975 Komisioni zgjodhi 11 anëtarë të rregullt dhe 2 korrespondentë të Shoqatës, ndërsa më 20 dhjetor të atij viti u themeluan organet e saj. Brenda tre vjetësh pune, kjo Shoqatë u transformua në Akademi të Shkencave dhe të Arteve të Kosovës. Këtë transformim Kuvendi i Kosovës e sanksionoi me Ligjin mbi themelimin e Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës më 18 prill 1978. Në fjalën përshëndetëse të Kryetarit të parë të ShShK-së, Esad Mekulit, ky akt i themelimit çmohej si “njëra nga fitoret më të rëndësishme, me vlerë të përhershme historike”.¹

Më 30 dhjetor 1974, në bazë të nenit 335 të Kushtetutës së Krahinës Socialiste Autonome të Kosovës, Kryetari i Kuvendit Iljaz Kurtersh i nxori Dekretin nr. 011-96 për shpalljen e Ligjit mbi themelimin e Shoqatës së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës. Ligji ka hyrë në fuqi me shpalljen e tij në *Gazetën zyrtare të KSAK numër 43/74*, ndërsa më 6 mars 1975, në bazë të nenit 311 të Kushtetutës së Krahinës Autonome Socialiste të Kosovës, Kuvendi, në Dhomën e tij të Punës së Bashkuar, mori vendimin *Mbi emërimin e Komisionit të themelimit të Shoqatës së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës* me këtë përbërje: D. Kanazir, Kryetar; D. Rozhaja, Sekretar; P.

¹ Shih Shoqata e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës, *Vjetari-Godišnjak 1*, 1976, Prishtinë, f. 3.

Vranicki, D. Nedeljković, J. Milčinski, A. Benac, M. Apostolski, D. Ivanović, I. Ajeti, A. Hadri, V. Filipović, E. Mekuli, A. Topalović, R. Qosja, dhe S. Pupovci. Në emër të Kuvendit Vendimin e kishin nënshkruar Kryetari i tij Iljaz Kurteshi dhe Kryetari i Dhomës së Punës së Bashkuar të Kuvendit - Adem Hashani. Më 17 maj 1975 u mbajt mbledhja e parë e Komisionit të themelimit të ShShAK-së nën drejtimin e D. Rozhajës. Në mbledhje merrnin pjesë: M. Apostolski, D. Ivanović, I. Ajeti, A. Hadri, S. Pupovci, V. Filipović, E. Mekuli, R. Qosja dhe A. Topalović, si dhe P. Nushi, nënkryetar i Këshillit Ekzekutiv të Kuvendit të KSAK-së, F. Sylja, sekretar i Sekretariatit Krahinor të Arsimit, të Shkencës dhe të Kulturës, M. Vuksanović, sekretar i Bashkësisë Krahinore të Punës Shkencore dhe Z. Shehu, sekretar i përgjithshëm i Universitetit.

Sipas Ligjit mbi Themelimin e Shoqatës së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës parashihej që propozime për zgjedhjen e anëtarëve të ShShAK-së mund të bënin: Universiteti i Prishtinës, fakultetet, Akademia e Arteve, institucionet shkencore dhe Bashkësia e Institucioneve Shkencore të Kosovës. Propozimet pranoheshin deri më 25 qershor 1975 (mbledhja u mbajt më 17 maj). Kërkohej dhe pëlqimi i të propozuarit. Kriteret ishin ato që qenë shpallur përgjithësisht në ligjet dhe statutet e akademive të Jugosllavisë dhe të Shoqatës së Shkencave dhe të Arteve të Malit të Zi. Mbaheshin parasysh specifikat vendore. Në mbledhjen e tretë të Komisionit të themelimit të SHSHK-së më 7 tetor 1975 u zgjodhën 11 anëtarë të rregullt dhe 2 anëtarë korrespondentë të Shoqatës: të rregullt: A. Hadri, shkencat historike; D. Rozhaja, shkencat biologjike; E. Mekuli, letërsi; I. Ajeti, linguistikë; R. Qosja, letërsi; S. Pupovci, shkencat juridike; V. Filipović, shkencat mbi letërsinë; B. Hrabak, shkencat historike; G. Zajmi, shkencat juridike-politike; J. Rexhepagiq, shkencat pedagogjike; Lj. Rakić, shkencat bio-medicinale; anëtarë korrespondentë: M. Dushi, shkencat teknike; M. Karaman, shkencat biologjike. Mbledhja e parë e Kuvendit të Shoqatës u mbajt më 29 dhjetor 1975. Në të u bë zgjedhja e udhëheqjes së Shoqatës: Kryetar E. Mekuli, nënkryetarë: I. Ajeti dhe V. Filipović, sekretar J. Rexhepagiq.

Përzgjedhja e anëtarëve të parë cilësohet nga disa momente: anëtarët e zgjedhur kanë votuar për veten (7 prej 8 anëtarëve të Komisionit themelues); anëtarët e rinj janë zgjedhur drejtpërsëdrejti *anëtarë të rregullt (akademikë)*; në mbledhje kanë qenë të pranishme institucionet e pushtetit ekzekutiv të Kosovës. Më vonë zgjedhjet kanë kaluar nëpër procedurën vijuese akademike: çdo anëtar i ri mund të zgjidhet për herë të parë vetëm *anëtar korres-*

pondent, ndërsa më vonë mund të propozohet për avancim në *anëtar të rregullt* (korrespondentët nuk kanë të drejtë të votojnë për zgjedhje të anëtarëve të rregullt); propozimet bëhen me rrugë ligjore të institucioneve që kanë të drejtë kandidimi; Seksionet dhe Kuvendi, sipas një procedure ligjore, marrin në shqyrtim diskutimin publik të vlerësimeve për kandidatët dhe mundësinë e mbështetjes/ objeksioneve publike për ta, shqyrtimin e propozimeve burimore, të recensimeve të brendshme për çdo kandidat veç e veç, të reagimeve eventuale publike dhe të diskutimeve në Seksione; vendimin përfundimtar e merr gjithnjë Kuvendi i Akademisë me vota të fshehta; asnjë prej anëtarëve korrespondentë apo të rregullt nuk ka të drejtë të kandidojë apo ta propozojë veten për zgjedhje, apo për avancim; anëtarët e Akademisë i shtrohen një procedure votimi, korrespondentët në Seksion dhe në Kuvend, të rregulltit edhe një herë në Seksion dhe në Kuvend.

Shoqata e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës më 1978 u rrit në Akademi. Gjendja në seksionet në vitin 1978 ishte ajo e kohës së themelimit: Seksionin e Shkencave Shoqërore e përbënin: akademikët A. Hadri, B. Hrabak, G. Zajmi, J. Rexhepagiq dhe S. Pupovci; Seksionin e Shkencave të Natyrës: akademikët D. Rozhaja, E. Mekuli, Lj. Rakić, anëtarët korrespondentë M. Dushi dhe M. Karaman; Seksionin e Gjuhësisë, të Letërsisë dhe të Arteve e përbënin: akademikët I. Ajeti, R. Qosja dhe V. Filipović. Atëherë Shoqata/ Akademia kishte dhe kategorinë *Anëtar i brendshëm jashtë përbërjes së trupit të punës* dhe më 1976 të tillë ishin zgjedhur: akademikët B. Pavićević, D. Ivanović, D. Kanazir, E. Čamo, G. Novak, J. Milčinski, M. Apostolski dhe P. Savić. Shoqata e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës u rrit në Akademi të Shkencave dhe të Arteve të Kosovës me vendim të Kuvendit të Krahinës Socialiste Autonome të Kosovës në Mbledhjen e Dhomës së Punës së Bashkuar dhe të Kuvendit të Bashkësisë Krahinore Vetëqeverisëse të Interesit të Punës Shkencore të datës 18 prill 1978, në të cilën, në bazë të propozimit të Shoqatës, u miratua Ligji mbi Akademinë e Shkencave dhe të Arteve të Kosovës.²

Në Fjalën e akademik Mekulit, ndër të tjera, thuhej: “Qysh gjatë përgatitjeve për formimin e këtij institucioni më të lartë shkencor dhe artistik në Krahinë, kishte dilema rreth emrit të saj. Me gjithë që, më në fund, u vendos të emërohet Shoqatë – ajo u organizua në parimet e akademive: zgjedhja e anëtarëve të parë u bë nga komisioni përkatës, i përbërë nga shkencëtarë tanë e të vendit, sipas kritereve që përdoren për zgjedhjet e

² **Vjetari - Godišnjak** 2, 1978, f. 7. **Ligji** u botua në **Gazeta zyrtare e KSA të Kosovës** nr. 24/78.

anëtarëve në të gjitha akademitë tona; sipas planprogrameve dhe detyrave shkencore dhe artistike – kuptohet në përpjesëtime më të vogla, përse në fillim të punës – Shoqata jonë as që dallohej nga akademitë e tjera të shkencave dhe të arteve”. “... Në fund të vitit 1976, siç u tha edhe në ekspozenë, Shoqata u pranua anëtare e Këshillit të Akademive të Shkencave dhe të Arteve të Jugosllavisë dhe, kështu, edhe formalisht u barazua me akademitë e tjera të vendit.” Dekretin e Kuvendit të Kosovës numër 612-1/78 të datës 18 prill 1978 për shpalljen e Ligjit mbi Akademinë e Shkencave dhe të Arteve të Kosovës e ka firmosur Kryetari i Kuvendit, Iljaz Kurteshi.

Shoqata u rrit në Akademi me po ata anëtarë që ishin zgjedhur në fillim. Ata që më 1976 klasifikoheshin në kategorinë ‘*anëtarë të brëndshëm jashtë përbërjes së trupit të punës*’, më 1979 do të quhen ‘*anëtarë jashtë përbërjes së trupit të punës*’, ndërsa tani do të ketë edhe *anëtarë nderi*.

Veprimtarinë e vet ASHAK-u duhej ta zhvillonte në rrethana të ekzistencës së një universiteti në rritje, brenda të cilit vepronin institute e bërtama shkencore dhe hulumtuese, të ekzistencës së disa instituteve të pavarura, apo të instituteve që vepronin në kuadër ose të lidhura me kapacitetet industriale të Kosovës, ashtu si dhe të institucioneve të tjera me interes në këto fusha. Në ato rrethana ASHAK-u duhej ta formësonte veprimtarinë e vet si institucioni më i lartë i shkencave dhe i arteve dhe të merrte role të rëndësishme në fushat e shkencave dhe të arteve në suaza të organizimit shoqëror-shtetëror të Kosovës brenda Federatës së Jugosllavisë. ASHAK-u duhej ta harmonizonte veprimtarinë e vet me Unionin e Akademive të Jugosllavisë, ku bënte pjesë si anëtare e barabartë dhe në një mandat (1985-1987) që Kryesuese e Unionit dhe Prishtina qendër e selisë së tij. Përmes atij Unioni ASHAK-u e zhvillonte veprimtarinë ndërkombëtare.

Më 1976 Shoqata e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës nisi botimet e para periodike: *Vjetari-Godišnjak*, që me këtë titull do të vazhdojë të dalë deri më 1991, kur duhet të jetë botuar vëllimi 11-12; dhe në kuadër të Seksionit të Shkencave të Natyrës: *Acta biologiae et medicinae experimentalis* (këtë bashkë me Shoqatën për Biologji dhe Mjekësi Eksperimentale të Kosovës), që do të vazhdojë të dalë me rregull deri më 1989. Në vitin 1977 Shoqata e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës arriti të botonte dhe një *Libër shënues – Spomenica*. Në vitin 1978 Seksioni i Shkencave të Natyrës nxori botimin e parë të veçantë – Lj. Rakić: *Regulacioni sistemi ponašanja*. Po atë vit Shoqata u shndërrua në Akademi.

Në vitin 1979 Akademia vazhdoi botimin e veprave të veçanta. Të

tri seksionet nxorën nga një botim: vëllimin me studime të R. Qosjes *Prej tipologjisë deri te periodizimi shqip* (bashkë me Institutin Albanologjik), vëllimin *Tito për Kosovën, Kosova për Titon*, shqip e serbokroatisht dhe vëllimin e përbashkët *Bronhijalni reaktivitet*, serbokroatisht, ndërsa monografinë e J. Redžepagić-it *Pedagoška misao Svetozara Markovića* bashkë me/ dhe në kuadër të botimeve të veçanta të Akademisë Serbe të Shkencave dhe të Arteve. Në vitin 1980 Seksioni i Shkencave Shoqërore nisi botimin e përkohshëm *Studime-Studije*, libri 1, ndërsa dy librat e tjerë u botuan respektivisht më 1983 dhe më 1988. Më 1980 nisi dhe botimi i serisë *Kërkime – Istraživanja* të Seksionit të Shkencave të Natyrës, që do të vazhdojë të dalë më 1984 (libri 2), 1985 (libri 3) dhe 1986 (libri 4). Seksioni i Gjuhësisë, i Letërsisë dhe i Arteve atë vit botoi monografinë e B. Bokshit *Rruga e formimit të fleksionit të sotëm nominal të shqipes* dhe të V. Filipović-it *Umetnost Veljka Petrovića*.

Në vitin 1981 Seksioni i Shkencave Shoqërore nisi botimin *Kërkime-Istraživanja*, prej të cilit dolën vetëm 2 vëllime atë vit, ndërsa ASHAK-u përgatiti për shtyp materialet e Konferencës shkencore për 100-vjetorin e Lidhjes Shqiptare të Prizrenit në dy vëllime, që arriti të botohej vetëm më 1990. Më 1982 ky Seksion dhe Seksioni i Gjuhësisë, i Letërsisë dhe i Arteve botuan nga një vepër të veçantë të autorëve G. Zajmi dhe I. Ajeti në gjuhën serbokroate.

Më 1983 Seksioni i Gjuhësisë, i Letërsisë dhe i Arteve arriti të botonte një vepër të veçantë – *Književni ogledi i studije* të V. Vuković. Në vitin 1984 Seksioni i Shkencave Shoqërore arriti të botonte veprat e M. Krasniqit – *Lugu i Baranit*, shqip, të A. Hadrit – *Ali Keljendi*, serbokroatisht, dhe vëllimin e përbashkët – *Aktualiteti dhe rëndësia e mendimit dhe veprimtarisë praktike të Marksit*, shqip e serbo-kroatisht, ndërsa Seksioni i Gjuhësisë, i Letërsisë dhe i Arteve veprën e V. Bovan, *Srpske narodne umotvorine sa Kosova*.

Më 1985 seksionet nuk botuan asnjë vepër të veçantë, ndërsa ASHAK-u botoi librin *ASHAK-ANUK 1975-1985*. Në vitin 1986 u botuan 3 vepra të veçanta serbokroatisht: J. Redžepagić: *Od gradjanske do marksističko-lenjinističke pedagogije*, D. Bajraktarević: *Istorijski razvoj kosovsko-metohijskih govora* dhe M. Haxhiu & V. Moračić-Piperski: *Centralni hemosenzorni sistem i respirativna aktivnost*.

Po kështu më 1987 Seksioni i Shkencave Shoqërore arriti të botonte veprën kolektive monografike *Rugova*. Vitin 1988 e karakterizoi e njëjta

frymë. U botuan veprat kolektive *Život i delo Vuka Karadžića* (serbokroatisht) dhe *Efikasiteti i zhvillimit të viseve më pak të zhvilluara të Jugosllavisë* (serbokroatisht e shqip) dhe vepra e D. Pejčinović-it: *Ekološka studija korovske vegetacije Kosova*, ndërsa në vitin 1989 nuk doli asnjë botim i veçantë.

Kuvendi i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës kishte vendosur që si datë e themelimit të Akademisë të jetë data kur u vendos të themelohej Shoqata e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës, pra viti 1975. Për dhjetëvjetorin e themelimit të Akademisë u nxor botimi luksoz: *Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës - Akademija nauka i umetnosti Kosova*, Prishtinë – Priština, 1985, ff. 235.

Deri më 1989 Akademia kishte tri Seksione: 1. Seksionin e Shkencave Shoqërore, 2. Seksionin e Shkencave të Natyrës dhe 3. Seksionin e Gjuhësisë, të Letërsisë dhe të Arteve. Më 1985 Kuvendi i ASHAK-ut mori vendim për themelimin e Arkivit të Akademisë e të Institutit të Arkeologjisë dhe të Etnografisë. Arkivi dhe Biblioteka, që ishin funksionalizuar, u shkatërruan pas ndërhyrjes së policisë serbe në selinë e Akademisë më 1994, çka pamundësoi punën e saj më tej në atë godinë. Instituti i Arkeologjisë dhe i Etnografisë nuk arriti të themelohej për shkak të trysnive politike dhe tendencave drejt rrëgjimit të Akademisë pas vitit 1985 dhe për arsye edhe buxhetore më vonë.

Ajo fazë, që zgjati deri në fund të viteve '80, karakterizohej me një synim të përhershëm të zhvillimit institucional të ASHAK-ut në rrjedhat e zakonshme për një akademi në atë kohë. Kufizimet buxhetore, por edhe trysnitë jashtëshkencore që sa vinin e shtoheshin, nuk e linin ASHAK-un të zhvillohej me rrugë normale. Është e qartë se vullneti i anëtarëve bënte dhe diçka më shumë se ç' lejonin rrethanat.

Në të vërtetë, tendencat e tilla të mbushjes së veprimtarisë së kësaj akademie me botime më shpesh serbokroatisht apo në të dy gjuhët erdhën e u forcuan drejt mbytyjes së plotë të veprimtarisë botuese të institucionit më të lartë të shkencave dhe të arteve në Kosovë. Më 1989 filloi faza e përgjithshme e përshkallëzimit të trysnisë dhe agresionit të institucioneve shtetërore të Serbisë ndaj institucioneve të Kosovës. Duke përdorur dhe mekanizmat jugosllavë të detyrimit, Serbia aneksoi Kosovën dhe nisi procesin e reduktimit drastik apo të shuarjes së të gjitha institucioneve që shënonin mëvetësinë dhe shtetësinë e Kosovës, të institucioneve që vepronin drejtpërsëdrejti për emancipimin, edukimin dhe përgatitjen e popullatës

për zhvillim të mëtejshëm. Në këtë proces u godit së pari Universiteti i Prishtinës, në të cilin më 1991 u pamundësua mësimdhënia në gjuhën shqipe dhe u nxorën nga puna 840 profesorë dhe arsimtarë në një muaj. Një numër i mirë i akademikëve, intelektualëve, profesorëve të universitetit, studiuesve, shkrimtarëve, gazetarëve dhe veprimtarëve të tjerë të kulturës e të dijes nuk u pajtua me gjendjen dhe u vu në rrjedhën e rezistencës në format më të ndryshme.

Qysh në diskutimet për ndryshimet kushtetuese të vitit 1989 Kuvendi i ASHAK-ut doli me angazhimet publike së pari me *Deklaratën Kushtetuese*, pastaj me angazhimet dhe veprimtaritë e tjera në favor të mbrojtjes së të drejtave që po shkeleshin në mënyrë drastike. Përveç angazhimit bashkë me mekanizmat e tjerë të rezistencës në drejtim të organizimit të *Referendumit për pavarësi*, në drejtim të organizimit e të hartimit të dokumenteve themelore për shpalljen e pavarësisë së Kosovës, ASHAK-u në atë kohë zhvilloi dhe veprimtari shkencore për afirmimin e çështjes së drejtë, sidomos me simpoziumet e mëdha shkencore me karakter ndërkombëtar – “Shqiptarët dhe Evropa” në Prishtinë (materialet nuk u botuan kurrë) dhe “Çështja shqiptare” bashkë me Akademinë e Shqipërisë në Tiranë (u botuan nga Instituti i Historisë), dy simpoziumet për “Gjenocidin serb në Kosovë”, simpoziumet për “Statusin e Kosovës”, më vonë “Strategjia e zhvillimit ekonomik të Kosovës”, ashtu si dhe një varg takimesh e konferencash për fusha të ndryshme të dijes, materialet e të cilave janë botuar.

Kështu më 1990 Akademia botoi vetëm veprën e Z. Grudës “Panamski kanal” dhe ribotoi veprën e Gj. Fishtës “Anzat e Parnasit”, ndërsa më 1991 vetëm veprën e D. Petrović-it: “Književni rad Gligorija Camblaka u Srbiji”. Pastaj vijuan dy vjet pa asnjë botim.

Më 1992 Kuvendi i Serbisë, përmes Ligjit për Akademinë Serbe të Shkencave dhe të Arteve, e shpalli të mbyllur ASHAK-un dhe urdhëroi që pasuria e Akademisë të merrej nga establishmenti ekzekutiv i instaluar i Kosovës. Anëtarët e ASHAK-ut nuk e përfillën atë vendim dhe, në vijim të një deklarimi me shkrim, vazhduan punën e tyre. Më 1994 policia serbe mbylli godinën e ASHAK-ut, përzuri prej andej akademikët dhe e përdori pastaj atë për destinacion tjetër. ASHAK-u u detyrua që veprimtarinë e vet ta zhvillonte në një shtëpi që ia kishte dhënë në dispozicion pa kundërshpërblim profesori i universitetit dr. Hamdi Sylja në lagjen Ulpiana në Prishtinë.

Kjo qe fazë e re e veprimtarisë së Akademisë në rrethana skajshmërisht të vështira. ASHAK-u nuk u pajtua me ndalimin e botimeve shkencore dhe as me pushimin e kontakteve ndërkombëtare dhe si rrugë të mbijetesës e të rezistencës zgjodhi zgjerimin e veprimtarisë. Në atë kohë në Kosovë vepronin vetëm pak anëtarë të ASHAK-ut – mjekët M. Haxhiu, O. Imami, studiuesi i fushave të bujqësisë R. Bakalli, kishin mërguar në Amerikë, historiani Z. Mirdita në Zagreb, disa të tjerë nuk ishin më në këtë jetë (kështu ASHAK-u mbeti pa mjekë e historianë). Zgjedhjet e fundit të vitit 1993 sollën mundësinë që në vitin 1994 të niste ringjallja e Akademisë. Në vitet 1990-93 ASHAK-u kishte botuar vetëm doktoratën e D. Petrović-it “Književni rad Gligorija Camblaka u Srbiji” (pa interes për Kosovën) më 1991. Menjëherë më 1994 u botuan veprat e I. Ajetit, “Shqiptarët dhe gjuha e tyre” dhe të G. Zajmit “Dimensions of the Question of Kosova in the Balkans”, po më 1994 u krijua Seksioni i Arteve i veçantë nga Seksioni i Gjuhësisë dhe i Letërsisë, u themelua revista për shkencat shoqërore e filologjike *Studime*. Me gjithë vështirësitë materiale-teknike, por edhe të tjera, pas kontakteve me autorë të mundshëm dhe pas komunikimit dhe me studiues jashtë Kosovës, të cilët e respektonin vullnetin e anëtarëve të ASHAK-ut u nxor numri 1 me të gjitha kriteret për një revistë të këtij lloji, me rezymetë në gjuhët me qarkullim të gjerë; me platformën dhe me konturnat e krijuara revista vazhdon të dalë me rregull deri në ditët tona dhe boton edhe në gjuhët me qarkullim ndërkombëtar.

Vitet 1995-1996 shënojnë rritjen në drejtim të kësaj kthese për mbarë në botimet dhe veprimtarinë e ASHAK-ut. Seksioni i Gjuhësisë dhe i Letërsisë botoi librin përkujtimor për E. Mekulin dhe nisi projektin afatgjatë me serinë e veprave të albanologëve të shquar të traditës me vëllimin I të *Veprave* të S. Rizës, ndërsa Seksioni i Shkencave Shoqërore botoi veprën kolektive “Gjenocidi dhe aktet gjenocidale të pushtetit serb ndaj shqiptarëve nga Kriza lindore e këndeje” dhe veprën e J. Rexhepagiqit: “Sami Frashëri dhe pedagogjia e Rilindjes kombëtare”. Seksioni i Shkencave të Natyrës e rinisi ciklin e botimeve të veçanta me veprat kolektive: “Shqyrtim multidisiplinor i mundësive zhvillimore të Kosovës”. Këto zgjerime shkojnë paralelisht me rritjen e numrit të anëtarëve të ASHAK-ut. Në vitet 1997 dhe 1998 u çuan më tej nismat e mëparme. Vazhdoi botimi i revistës *Studime* dhe nisi botimi i revistës *Kërkime* (shkencat e natyrës), që vijon me rregull edhe sot; u botua vëllimi 2 i *Veprave* të S. Rizës, vëllimi 1 i *Veprave* të I. Ajetit dhe të G. Zajmit, opera *Goca e Kaçanikut* e R. Dho-

mit, vëllimet 2 dhe 3 të *Veprave* të I. Ajetit, monografia e B. Bokshit *Pjesorja e shqipës*, materialet e konferencës *Letërsia shqipe dhe gjuha letrare* dhe në Seksionin e Shkencave të Natyrës veprat e N. Dacit *Kimia organike eksperimentale* (bashkë me Librin Shkollor) dhe *Kimia e mjedisit*.

Zgjerimi i rezistencës së armatosur ndaj pushtimit serb më 1998 dhe lufta e vitit 1999 zvogëluan përkohësisht punën e ASHAK-ut, por anëtarët e saj qenë aktivë me veprimtari. Arriti të botohej numri i ri i revistës *Kërkime* dhe monografia e M. Dushit *Sistemet ciklike të transportit*. Faza e re në jetën e ASHAK-ut filloi pas Luftës së vitit 1999, pas kthimit të popullatës së dëbuar në rrethana të rrënimimit të tërësishëm të vendit. ASHAK-u u kthye në selinë e vet dhe vazhdoi punën me intensitet më të madh. Pas revistave, në vitin 2000 u nxorën dhe botimet e veçanta: L. Gjergji: *Nëna e Dashurisë* (Kryesia), Naim Frashëri – *100 vjet pas*, D. Rozhaja: *Fiziologjia krahasuese* (SSHN) dhe H. Muharremi: *Muslim Mulliqi* (SA). Këto rrjedha vijnë e shtohen në vitin 2001 me botimet e Ajetit, Zajmit, Gjerqekut, Dhomit, Ballatës, Ferrit dhe me botimet kolektive, ashtu si më 2002 me veprat e Rizës, Ajetit, Dacit, Dushit, Gashit-Spahos, Dhomit etj. Në këtë periudhë pati dhe diskutime brenda Akademisë për të ardhmen e saj. Puna vijoi me përqëndrime në aspektet e mundshme në rrethanat e mungesave të mjedisit dhe të burimeve buxhetore të reduktuar, pra kryesisht në botimet (më shpesh nga donacionet).

Në vitin 2003 botohen veprat e Pedersenit, Zajmit e Hadrit dhe monografitë e M. Berishës e S. Hamitit. Tani nis për herë të parë veprimtaria në hartimin e fjalorëve terminologjikë, këtë radhë botohet *Fjalori i emrave të bimëve* dhe *Fjalori i terminologjisë së botanikës*, të dy bashkë me ASHSH-në në një vëllim shumë të gjerë dhe në disa gjuhë. Në vitin 2003 rifilloi botimi i *Vjetarit* të ASHAK-ut për vitet e mbetura, për të vazhduar me rregull. Viti 2004 shënon një cilësi të re në botimet e veçanta me veprat e B. Bokshit, E. Berishës, P. Nushit, u vazhdua seria *Vepra* të Zajmit, Rizës, Cimochofski-t (shqip), Pedersen-it (shqip), ndërsa si botim kolektiv doli vetëm *Kosova dhe statusi i saj i ardhshëm – aspekte e këndkundraime, Statusi i ardhshëm i Kosovës*, ku përfshiheshin materialet e tubimeve shkencore me këto tema. Po atë vit u botua vepra e rëndësishme (mbi 800 faqe) e albanologut gjerman W. Fiedler për sistemin foljor në gjuhën e “Mesharit” të Gjon Buzukut në gjuhën gjermane, që mund të konsiderohet një ndërmarrje e veçantë për albanistikën.

Selia e vjetër e ASHAK-ut

Në vitin 2005 ASHAK-u arriti rekordin e saj të derisotëm me botimet. Përveç revistave, që dolën me rregull, Seksioni i Gjuhësisë dhe i Letërsisë botoi veprat e: B. Bokshit, A. Aliut, R. Ismajlit, S. Hamitit, hartoi dhe botoi fjalorin e gjerë të terminologjisë së informatikës me autorët N. Caka & A. Dika & S. Rodiqi, veprën kolektive *Rrjedhat e letërsisë bashkëkohore shqiptare*; në Seksionin e Shkencave Shoqërore veprat e H. Islamit, M. Kullashit, E. Stavilecit, M. Krasniqit, J. Rexhepagiqit; në Seksionin e Shkencave të Natyrës veprat e M. Dushit e L. Susurit; në Seksionin e Arteve veprat e R. Dhomit, T. Emrës, dhe në Kryesi veprat: *30 vjet të ASHAK, Artistët akademikë, Aktet e Kuvendit të Kosovës, Kosova shtet i pavarur dhe sovran*.

Vitet në vijim po ashtu kanë shënuar rritje të sasisë dhe të cilësisë së botimeve të Akademisë, qoftë në saje të ndërmarrjeve të veçanta botuese, qoftë edhe falë konferencave e tubimeve shkencore të mbajtura ndërkohë, materialet e të cilave duheshin botuar. Revistat tashmë janë vënë në rend të botimit brenda vitit, ndërsa materialet e konferencave dhe të tubimeve shkencore po ashtu shpejt pas mbajtjes së tubimit. Në vitin 2006 Seksioni i Gjuhësisë dhe i Letërsisë botoi 3 vepra të natyrës filologjike-kritike: *Poezitë* e P. Budit (R. Ismajli), monografinë për Gj. Nikollë Kazazin bashkë me botimin kritik të Doktrinës së tij (B. Demiraj), veprën e G. Darës I Riu (Sh. Demiraj),

pastaj vëllimin e I. Ajetit, *Për të vërtetën shkencore* dhe kolanën me poezi të përzgjedhura të shoqëruara me *Parathënie* e shënime të poetëve anëtarë të Akademisë – E. Mekuli, E. Gjerqeku, B. Bokshi, A. Podrimja, E. Basha, S. Hamiti, ndërsa në Seksionin e Shkencave Shoqërore do veçuar monografia *Banesa qytetare e Kosovës* (sh. XVIII-XIX) nga E. Riza e Nj. Haliti. Po atë vit u shënua botimi i veprës së zgjedhur të Aleks Budës dhe, si botim i Akademisë në bashkëpunim me Muzeun e Kosovës, *Hartës arkeologjike të Kosovës*. Pos *Studime* 13, *Vjetari* 26 e 27, *Kërkime* 14 e *Botimet e ASHAK-ut*, dolën dhe materialet e tubimeve shkencore: për Faik Konicën dhe për Kosovën shtet i pavarur e sovran. Në vitin 2007 kemi botime të rëndësishme në fushat filologjike-gjuhësore: botohet e plotë shqip dhe gjermanisht vepra albanistike e Franc Miklošič-it, duke shënuar kështu dhe bashkëpunimin e parë konkret me Akademinë Sllovene të Shkencave dhe të Arteve, përmblihet nga revistat e shpërndara nëpër botë, përkthehet dhe botohet për herë të parë shqip vepra e albanologut më të madh amerikan E. P. Hamp dhe monografia gjermanisht për *Formimin e shumësit në gjuhën shqipe* e W. Fiedler-it, e shoqëruar me 80 harta dialektore, të realizuara brenda Akademisë. Të gjitha këto vepra hyjnë në fondin themelor albanistik. Në serinë e veprave të përzgjedhura të anëtarëve të Akademisë u botua përzgjedhja e gjerë *Kritika* e I. Rugovës, ndërsa në Seksionin e Shkencave Shoqërore një vepër e E. Stavilecit, pastaj katalogu i madh i R. Ferrit në Seksionin e Arteve dhe revistat. Po këto rrjedha vijojnë në vitin 2008, që shënohet me botimin e veprave të veçanta të Ch. Gut për V. Pashën, A. Aliut me studime letrare dhe të veprës së përzgjedhur të albanologut E. Çabej me rastin e 100-vjetorit të lindjes së tij, ku përfshihen veprat e tij themelore. Në Seksionin e Shkencave Shoqërore këtë herë dalin vepra të H. Islamit, J. Rexhepagiqit, M. Kullashit, P. Nushit, E. Stavilecit, E. Murtezait dhe përzgjedhja e gjerë e *Veprave sociologjike e politologjike* të F. Aganit. U botuan materialet e *Konferencave shkencore për Filologjinë shqiptare*, për Mitrush Kutelin dhe për Mjedisin e Kosovës.

Botimet paraqesin një nga format e rëndësishme të punës të Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës. Në fillimet e saj ASHAK-u përballej me vështirësi të natyrave të ndryshme në këtë drejtim: duke filluar nga standardet dhe orientimet që vendoseshin në rrafshin e akademive të Jugosllavisë e deri te nevoja për t'i bërë të qarta relatat ideologjike në rrafshin e përbashkët për tërë shtetin dhe në rrafshin e veçantë për shqiptarët. Në atë periudhë më të shpeshta ishin botimet serbokroatisht dhe për probleme shpesh jotipike dhe jorelevante për Kosovën. Në vitet '90 u

bë kthesë në këtë drejtim dhe, përveç veprave më të shumta të autorëve vendorë, nisën të botoheshin dhe seri me vlerë për tërë kulturën shqiptare, si kolana e Veprave të albanologëve të traditës. Në këtë kolanë deri tash janë përfshirë veprat e S. Rizës (5 vëllime), të I. Ajetit (5 vëllime), të W. Cimochowski-t (një vëllim), të H. Pedersen-it (një vëllim), të F. Miklošič-it, të E. P. Hamp-it, pastaj të G. Zajmit (4 vëllime), vepra të zgjedhura të A. Hadrit (një vëllim), të A. Budës (1 vëllim), të F. Aganit (1 vëllim), të E. Çabejtë (1 vëllim), të I. Rugovës (1 vëllim), të W. Fiedler-it (2 vëllime), të F. Altimarit, të L. Savoia-s, të N. Jokl-it, të R. Nahtigalit, etj., çka në tërësi tashmë paraqet një korpus me vlerë, ndërsa së shpejti pritet të dalin dhe vepra të albanologëve të tjerë.

Njëkohësisht ka ardhur duke u zgjeruar veprimtaria botuese dhe dokumentare. Në këtë kohë u botuan dhe vijnë të botohen vepra me vlerë në fushat filologjike (Fiedler, Miklošič, Hamp, Rugova, Çabej, Gut, Aliu, Halimi, materialet e konferencave për Studimet filologjike, për M. Kutelin; në fushat e shkencave shoqërore (Stavileci, Krasniqi, materialet e konferencës për Veqilharxhin, Gyt, Islami, Rexhepagiq, Kullashi, Agani, Nushi, Murtezai); në fushat e shkencave të natyrës (materialet e konferencës për mjedisin e Kosovës), po edhe në fushat e arteve (Ferri). Përveç veprave të sipërpërmendura në fushat e dijeve shoqërore, do të përmendim këtu veprat e N. Dacit, të M. Dushit, të M. Berishës, të L. Susurit, të H. Gashit dhe veprën e rëndësishme postume të D. Rozhajës në fushat e shkencave të natyrës, ashtu si dhe veprat muzikore të R. Dhomit, të Z. Ballatës, studimet muzikologjike të E. Berishës, katalogët me riprodhime të gjera të R. Ferrit, T. Emrës dhe sidomos monografitë e H. Muharremit për M. Mulliqin dhe të E. Bashës, A. Spahiut për A. Çavdarbashën, traditë që duhet të vazhdojë.

Në përgjithësi, periudha 2002-2008 është periudha më e frytshme e nismave me botime në tërë historinë e Akademisë deri në atë kohë, si sa i përket sasisë (ka po aq botime sa kishte në tërë periudhën e mëparme mbi 25-vjeçare), ashtu sa i përket cilësisë dhe orientimit. Në këtë periudhë janë shënuar dhe rezultate të tjera me rëndësi: janë intensifikuar tubimet shkencore, janë rritur bashkëpunimet me akademitë e tjera, është nxjerrë Ligji për Akademinë, i cili i siguron asaj pavarësinë si institucion publik i shkencës dhe i arteve, janë hartuar rregullimet e tjera administrative, është siguruar financimi nga Buxheti i Kosovës, vijoi projekti i botimit të veprave të albanologëve të traditës, sidomos të albanologëve të huaj të përkthyer shqip dhe e tërë veprimtaria u kthye në binarë normalë të funk-

sionimit sipas uzuseve dhe nevojave të vendit, dhe nisi cikli i investimeve kapitale: u nxor vendimi për ndërtimin e godinës së re të Akademisë dhe nisi procesi i ndërtimit, që do të përfundojë më 2010. Në aspektin e punës së Akademisë ka pasur dhe risi të tjera, si për shembull zgjerimi i punës së komisioneve, themelimi i Këshillit Ndërakademik për Gjuhën Shqipe bashkë me ASHSH-në, përpjekjet për hartimin e Historisë shqiptare bashkë me ASHSH-në, intensifikimi i punës në fjalorët terminologjikë dhe nisma për hartimin e enciklopedisë shqiptare.

Në periudhën 2009-2011 në fushën e filologjisë u botuan veprat e autorëve Ismajli, Riza, Hamiti, Bokshi, Jokl, materialet e konferencave për historinë e letërsisë, për studimet diakronike të shqipes; në fushat e shkencave shoqërore veprat e autorëve Krasniqi, Siqeca, Nushi, Stavileci, Përzhita, Mimoza Dushi; në fushat e shkencave matematike dhe të natyrës veprat e autorëve Gashi, Minir Dushi, Berisha-Berisha, materialet e konferencës për shfrytëzimin e qëndrueshëm të pasurive natyrore; në fushat e arteve botimet e veprave të Dhomit, të E. Berishës, të Ballatës, të Qëndros për Ferrin, ashtu si dhe numrat përkatës të revistave.

Vitet 2012-2014 kanë sjellë edhe më botime të reja të autorëve si Aliu, veprat e plota të Ali Podrimjes, V. Nuhiu, S. Hamiti, B. Bokshi, F. Altimari dhe botimet kolektive *Shqipja dhe gjuhët e Ballkanit* në fushat filologjike; të autorëve Islami, Kullashi, Ejupi, Osmani-Manaj, Bajrami, Shukriu, Berishaj, Nushi, dhe të veprave kolektive *Gërmime dhe studime arkeologjike 2000-2013, Sfidat e shtetndërtimit dhe e ardhmja e Kosovës* dhe të revistave; në fushat e shkencave të natyrës u botuan veprat e autorëve Dushi, Krasniqi, F., Daci-Daci-Ajvazi, Haxhibeqiri dhe veprat kolektive *Energjetika dhe mjedisi për zhvillim të qëndrueshëm*, etj.; në fushën e arteve janë shënuar botimet e autorëve Ballata, Buza për T. Emrën, Emra, Varvarica-Kuka, etj. Në këtë periudhë është shënuar ndarja e revistës Studime në dy revista: *Studime – për filologji* dhe *Studime shoqërore*, botimi i *Kosova, vështrim monografik* shqip e anglisht, etj. Këto dy vite janë ndër më të suksesshmet. Në këtë periudhë u shënuan dhe botimet e para të Qendrës Leksikografike-Enciklopedike.

Viti 2015 ka nisur me botime serioze, po ashtu. Deri tash kanë dalë veprat e autorëve Islami-Ejupi, Dushi, Murtezai, Dhomi, Savoia, Nahtigal, Gashi, Altimari, Ismajli, Pllana, Ferri, botimet kolektive dhe edicione të tjera që vijojnë.

Mijëvjeçari i ri filloi në rrethana të reja, me mundësi të reja, pa kon-

trollet dhe survejimet e mëparme, por me trashëgimi të reduktuar sa i përket anëtarësisë dhe me kufizim të natyrës financiare e materiale, në një anë, dhe me pasojat që kishte lënë jeta e vështirë nën shtypjen e rëndë të viteve '90, shpërnguljet dhe lufta. Në këtë kohë ASHAK-u i rimori këto veprimtari me këmbëngulje dhe e zgjeroi veprimtarinë botuese në të gjitha drejtimet. Në vitet 2005-2006 ajo shënoi rritjen e madhe të botimeve, ndërsa në vijim ngul këmbë në e cilësisë dhe botimin në radhë të parë të veprave të krijuara në Akademi.

Në periudhën 2008-2011 vijuan tendencat e nisura më herët për intensifikimin e botimeve në rrethana të reja me hapësira të mjaftueshme pune në godinën që u përfundua. U intensifikuan po ashtu veprimtaritë shkencore si simpoziumet, tryezat dhe konferencat, ekspozitat dhe koncertet, kontaktet dhe bashkëpunimi me akademitë e tjera. Në këtë periudhë dhe sidomos në periudhën në vijim 2012-2015 u përmirësua cilësia teknike e botimeve të Akademisë, u themelua Libraria e Akademisë dhe u reformua tërësisht administrata e saj. U themelua Komiteti i Kosovës për studime të Europës Juglindore, i cili u pranua anëtar me të drejta të barabarta në Komitetin Ndërkombëtar të Studimeve të Europës Juglindore. U mbajtën dhe u botuan materialet e konferencave të mëdha si Shqipja dhe gjuhët e Ballkanit, Studimet albanistike në SHBA, diskutimet e gjera për çështje të ndryshme me aktualitet shoqëror, etj. U botua vepra kolektive *Kosova, vështrim monografik* – shqip e anglisht, u ndërmor projekti i madh *Fjalori enciklopedik i Kosovës*, që pritet të përfundojë në vitin në vijim, nisi realizimi i projektit *Shqipja e shkruar e sh. XX* dhe me këtë edhe procesi i themelimit të projektit *Korpusi kombëtar i shqipes*, për çka nevojiten investime shtesë dhe burime të reja financiare e njerëzore, etj.

Në periudhën 2000-2015 Akademia ia ka dalë të zgjeronte raportet e bashkëpunimit me akademitë e ndryshme europiane. Qysh më herët kishte vendosur marrëdhënie me Akademitë e Sllovenisë dhe të Kroacisë, ndërsa në vijim arriti marrëveshje bashkëpunimi me Akademinë Mbretërore Belge Flamane, me Akademinë Italiane të 40-ve, me Akademinë Britanike, me Akademinë Austriake, me Akademinë Turke, me Akademinë Bullgare, me Akademinë e Maqedonisë, ndërsa ka vënë kontakte bashkëpunimi me Akademinë e Austrisë, me Akademinë e Goettingenit, me Akademinë Frënge (*Académie des inscriptions et belles lettres*), e me akademi të tjera. Me disa prej tyre kemi dhe rezultate bashkëpunimi konkret, si me Akademinë sllovene që deri tash kemi bërë 2 botime të përbashkëta.

Në kuadër të bashkëpunimit ndërkombëtar qysh më 2004 ASHAK-u është pranuar anëtare me të drejta të plota e ALLEA-s – Federata e akademive nacionale të Europës, më 2000 është bashkëthemeluese e Unionit të Akademive të Europës Juglindore, është anëtare në Interacademic Panel (IAP), merr pjesë aktive në Unionin e Akademive të Europës Qendrore, ndërsa është anëtare e Interacademic Human Rights Network me seli në New York.

Me Akademinë e Shkencave të Shqipërisë ASHAK-u ka marrëdhënie të posaçme qysh më herët. Në vitin 2000 e ka përtërirë marrëveshjen e bashkëpunimit në bazë të protokolleve të firmosura përkrye dy vjetësh. Ky bashkëpunim shtrihet në shkëmbim përvojash, në programe të përbashkëta pune, si konferenca shkencore, botime të përbashkëta, projekte të përbashkëta si Këshilli Ndërakademik për Gjuhën Shqipe, etj. Nga viti 2015 ASHAK-u përmes Komitetit të Kosovës për Studime të Europës Juglindore është anëtare e Asociacionit të Studimeve të Europës Juglindore që vepron në kuadër të UNESCO-s.

Logo e vjetër e ASHAK-ut

Deri më 2004, kur Kuvendi i Kosovës miratoi Ligjin e ri për Akademinë e Shkencave dhe të Arteve, ASHAK-u ka vepruar sipas Ligjit të miratuar nga Kuvendi i KSAK-së i vitit 1978 dhe tërë këtë kohë zyrtarisht ka pasur tjetër logo. Meqenëse kjo logo identifikohet me rendin e vjetër kushtetues e ligjor, ndërsa ASHAK-u vepron në kuadër të Republikës së Kosovës, shpalljen e mëvetësisë dhe të pavarësisë së cilës e kishte

mbështetur përmes Deklaratës Kushtetuese të vitit 1990 dhe përmes pjesëmarrjes aktive në të gjitha veprimtaritë e rëndësishme pastaj si 2 Korriku, Kushtetuta e Kaçanikut dhe lëvizjet e mëvona, kjo logo nuk u përdor më deri sa më 2004, me Ligjin e ri për Akademinë u bë e mundshme që përmes konkursit publik të zgjidhej logoja e re, që është kjo që kemi sot në fuqi. Me ligjin e vjetër Akademia ka pasur mundësi të kishte institute, por në atë kohë nuk kishte rrethana për themelimin e tyre. Me ligjin ekzistues për Akademinë ASHAK-u nuk ka të drejtë të ketë institute dhe njësi shkencore-hulumtuese dhe kjo e ka prekur ndjeshëm këtë dimension të veprimtarive të saj. Sprova për ta shpërthyer këtë gjendje përmes themelimit të Qendrës Leksikografike-enciklopeditke deri tash ka funksionuar vetëm në segmentin e vullnetit të shfaqur brenda Akademisë, ndërsa përsa i përket buxhetit ka pasur mbështetje vetëm pjesërisht. Është financuar përmes buxhetit projekti i madh i kësaj Qendre – Fjalori enciklopedik i Kosovës, që funksionon si projekt më vete, ndërsa Qendra ende nuk është funksionalizuar. Nuk janë gjetur burimet as për projektin tjetër të madh – Korpusi kombëtar i shqipes, ashtu si as për projektin tjetër Shqipja e shkruar e sh. XX, pjesë të të cilit po realizohen nga burimet e brendshme të ASHAK-ut. Por Qendra si institucion me drejtim dhe program të pavarur pune e buxhet të saj ende nuk është funksionalizuar. Kjo, natyrisht, do të kërkonte dhe investime më substanciale, për të cilat pritet që shoqëria e Kosovës të bëjë hapa të tjerë. Zhvillime të tilla priten në të ardhmen.

Për fat të keq, ajo deri sot nuk ka arritur që paralelisht me rritjen e botimeve të ndërmarrë dhe hapa përkatës për shpërndarjen dhe plasimin e tyre në treg, çka do ta ndihmonte pastaj sërish këtë veprimtari. Na mban shpresa se në një të ardhme të afërt mund të ndërmerret ndonjë hap me vlerë në këtë drejtim dhe kjo rrjedhë pozitive do të vazhdojë.

Rexhep Ismajli

THE ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS OF KOSOVA

The first organised interest in scientific research work in Kosova in the 20th century was related to laic education.

After the Second World War, these developments passed through four phases that were determined by socio-political events of the time.

Phase I (1945-1966) was characterised with confusing developments and so initiatives were by the wayside. Some activities of practical nature were undertaken, some within the framework of the Kosova Museum. The attempt made with the Albanologic Institute in 1953 was stopped in 1955, and in 1958 the Higher Administrative School and Higher Pedagogical School were opened in Prishtina, although with domination of the Serbian language. In 1960, the Faculty of Philosophy and in 1962 the Faculty of Law & Economics were founded as branches of the University of Belgrade. Instruction was in Serbian, apart from the Department of Albanian Language and Literature which taught in Albanian.

Phase II (1967-1980) was characteristic for increased requirements for the development in the field of education in Albanian, and also for the development in the field of scientific-research activity. In this period, the network of scientific-research institutions branched out up to the Academy of Sciences and Arts of Kosova. Also, the Provincial Association of Scientific Activity was founded to support the research activities with their budget in this field.

Phase III (1981-1990) was characteristic of general pressure against the scientific and education institutions in Kosova.

Phase IV (1990-1999) was characteristic of extinction of the Kosova autonomy, expulsion of Albanians from the education and scientific insti-

tutions, the stopping financing the independent scientific institutions, which were proclaimed closed by the Serbian state, together with the scientific-education institutions acting within the framework of economy due to the robbery ruling, etc. In this phase, the survival of the university education continued in the entire parallel system and outside university environments thus forcing the reorganisation of Kosova institutions for their own survival.

Phase V (2000 onwards) has been characteristic of relatively low development of institutions. The Academy of Sciences and Arts of Kosova, the Albanologic Institute in Prishtina, the Kosova Institute of History, the Institute of Economics and the University survived in financially difficult circumstances. In the period from 2000 to 2003, everything was concentrated in an international direction, which had other priorities. Following 2004, the activity of scientific independent institutions was put under the umbrella of the Ministry of Education, Science and Technology (MEST). Only after 2004, were legal regulations made possible, which returned the position of the Academy to a specific budget agency.

In more recent developments, in 2003, the Ministry of Culture founded the Institute of Archaeology. In 2008, the Assembly of the Republic of Kosova established the National Council of Science, the first duty of which was of drafting a scientific developing strategy for the next five years.

The Academy of Sciences and Arts of Kosova (ASAK) was founded as an Association of the Sciences and Arts of Kosova in Prishtina in 1975. It developed into the Academy of Sciences and Arts of Kosova by the Law of the Assembly of the Socialist Autonomous Province of Kosova in 1978, thus becoming the highest institution of sciences and arts in Kosova. Its members are scientists, scholars and artists, who are known for their achievements. Through its activity, the ASAK is obliged to instigate and promote the development of scientific thought. Furthermore, it aims to stimulate creativity in arts by developing direct activities in respective fields as well as organising research work in different fields of sciences and arts.

In the beginning, the ASAK had three sections, and in 1994 it

branched out into these four sections: the Section of Linguistics and Literature, the Section of Social Sciences, the Section of Natural Sciences, and the Section of Arts. The Academy has its administration unit, library, and archives.

In discussing the constitutional changes in 1989, the Assembly of the ASAK performed its public engagement with the *Constitutional Declaration*, by engaging in favour of protection of the rights that were violated.

In 1992, the Parliament of Serbia, by the Law on the Serbian Academy of Sciences and Arts proclaimed the ASAK to be closed down. The ASAK members did not accept it. In 1994, the Serbian police closed the building of the ASAK, but it continued acting in private premises in Prishtina.

Currently, the ASAK publishes these contemporary journals: *Studime* (Studies), in the fields of philology and social sciences; *Kërkime* (Researches), with contributions in the field of social sciences; *Vjetari* (Annual), and the continuation of *Vjetari – Godišnjak* of 1976. In earlier times, the ASAK published the following: *Studime – Studije* (Studies); *Kërkime – Istraživanja* (Researches), *Social Sciences*; *Kërkime – Istraživanja* (Researches), *Natural Sciences*. As of 1976 through to 1989, the KASA, in co-operation with the Association for Biology and Experimental Medicine of Kosova, published the review with an international index called *Acta biologiae et medicinae experimentalis*. Furthermore, the ASAK has also founded the Encyclopaedic-Lexicographic Centre, which is due to become functional. After 2012 the journal *Studime (Studies)* was reserved for philological issues, while a new series *Studime shoqërore (Social studies)* has been created.

In the period from 1970 to 1980, the ASAK developed its international activity through the Union of the Yugoslav Academies. In the 1990's, ASAK established relations with various foreign academies, including the following: the Academies of Sciences of Albania Croatia, and Slovenia as well as with the Academy of Sciences Delta Dei Quaranti of Italy, the Austrian Academy of Sciences, the Belgium Royal Flammish Academy, the British Academy, and the Turkish Academy. In 2002, ASAK became a member of the Union of the South-East European

Academies; from 2004, it became a member of the Federation of National Academies of Europe (ALLEA), and from 2006, it became a member of the International Academic Panel (IAP).

Rexhep Ismajli

**KRYESITË E AKADEMISË SË SHKENCAVE DHE TË
ARTEVE TË KOSOVËS
THE PRESIDENCIES OF THE KOSOVA ACADEMY
OF SCIENCES AND ARTS**

**1. Kryesia e Shoqatës/ Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të
Kosovës (20.12.1975 – 29.1.1979)
Presidency of the Association/ Academy of Sciences and Arts of
Kosova (20.12.1975 – 29.1.1979)**

Kryetar/ President: akademik/ academician Esad Mekuli
Nënkryetarë/ Vice presidents: akademik/ academician Idriz Ajeti dhe/ and
akademik/ academician Vukašin Filipović
Sekretar i përgjithshëm/ Secretary generall: akademik/ academician Jashar
Rexhepagiq
Sekretar i Seksionit të Shkencave Shoqërore/ Secretary of the Section of
Social Sciences: akademik/ academician Syrja Pupovci
Sekretar i Seksionit të Shkencave të Natyrës/ Secretary of the Section of
Natural Sciences: akademik/ academician Ljubiša Rakić
Sekretar i Seksionit të Gjuhësisë, Letërsisë dhe të Arteve/ Secretary of the
Section of Literature and Arts: akademik/ academician Rexhep Qosja.

**2. Kryesia e ASHAK-ut/ Presidency of KASA
(29.1.1979 – 11.5.1982)**

Kryetar/ President: akademik/ academician Idriz Ajeti
Nënkryetarë/ Vicepresidents: akademik/ academician Dervish Rozhaja dhe
akademik/ academician Vukašin Filipović (nga 11.7.1981)
Sekretar i përgjithshëm/ Secretary generall: akademik/ academician Syrja
Pupovci
Sekretar i Seksionit të Shkencave Shoqërore/ Secretary of the Section of

Social Sciences: akademik/ academician Ali Hadri
Sekretar i Seksionit të Shkencave të Natyrës/ Secretary of the Section of Natural Sciences: akademik/ academician Ljubiša Rakić
Sekretar i Seksionit të Gjuhësisë, Letërsisë dhe të Arteve/ Secretary of the Section of Literature and Arts: akademik/ academician Rexhep Qosja.

3. Kryesia e ASHAK-ut/ Presidency of KASA (11.5.1982 – 10.5.1984)

Kryetar/ President: akademik/ academician Dervish Rozhaja
Nënkryetar/ Vice President: akademik/ academician Vukašin Filipović
Sekretar i përgjithshëm/ Secretary generall: akademik/ academician Syrja Pupovci
Sekretar i Seksionit të Shkencave Shoqërore/ Secretary of the Section of Social Sciences: akademik/ academician Jashar Rexhepagiq
Sekretar i Seksionit të Shkencave të Natyrës/ Secretary of the Section of Natural Sciences: anëtari korrespondent/ corresponding member Osman Imami
Sekretar i Seksionit të Gjuhësisë, Letërsisë dhe të Arteve/ Secretary of the Section of Literature and Arts: anëtari korrespondent/ corresponding member Vladeta Vuković

4. Kryesia e ASHAK-ut/ Presidency of KASA (10.5.1984 – 9.5.1986)

Kryetar/ President: akademik/ academician Syrja Pupovci
Nënkryetar/ Vice President: akademik/ academician Jashar Rexhepagiq
Sekretar i përgjithshëm/ Secretary generall: anëtari korrespondent/ corresponding member Vladeta Vuković
Sekretar i Seksionit të Shkencave Shoqërore/ Secretary of the Section of Social Sciences: anëtari korrespondent/ corresponding member Božidar Jovanović
Sekretar i Seksionit të Shkencave të Natyrës/ Secretary of the Section of Natural Sciences: akademik/ academician Minir Dushi
Sekretar i Seksionit të Gjuhësisë, Letërsisë dhe të Arteve/ Secretary of the Section of Literature and Arts: anëtari korrespondent/ corresponding member Muslim Mulliqi

5. Kryesia e ASHAK-ut/ Presidency of KASA (9.5.1986 – 17.5.1988)

Kryetar/ President: akademik/ academician Vukašin Filipović
 Nënkryetar/ Vice President: akademik/ academician Muslim Mulliqi
 Sekretar i përgjithshëm/ Secretary generall: akademik/ academician Osman Imami
 Sekretar i Seksionit të Shkencave Shoqërore/ Secretary of the Section of Social Sciences: akademik/ academician Jashar Rexhepagiq
 Sekretar i Seksionit të Shkencave të Natyrës/ Secretary of the Section of Natural Sciences: akademik/ academician Musa Haxhiu
 Sekretar i Seksionit të Gjuhësisë, Letërsisë dhe të Arteve/ Secretary of the Section of Literature and Arts: akademik/ academician Svetomir Arsić

6. Kryesia e ASHAK-ut/ Presidency of KASA (17.5.1988 – 24.5.1990)

Kryetar/ President: akademik/ academician Vukašin Filipović
 Nënkryetar/ Vice President: akademik/ academician Muslim Mulliqi
 Sekretar i përgjithshëm/ Secretary generall: akademik/ academician Osman Imami
 Sekretar i Seksionit të Shkencave Shoqërore/ Secretary of the Section of Social Sciences: akademik/ academician Jashar Rexhepagiq
 Sekretar i Seksionit të Shkencave të Natyrës/ Secretary of the Section of Natural Sciences: akademik/ academician Musa Haxhiu
 Sekretar i Seksionit të Gjuhësisë, Letërsisë dhe të Arteve/ Secretary of the Section of Literature and Arts: akademik/ academician Svetomir Arsić

7. Kryesia e ASHAK-ut/ Presidency of KASA (24.5.1990 – 4.6.1992)

Kryetar/ President: akademik/ academician Musa Haxhiu
 Nënkryetar/ Vice President: akademik/ academician Mark Krasniqi
 Sekretar i përgjithshëm/ Secretary generall: akademik/ academician Dragoslav Pejčinović
 Sekretar i Seksionit të Shkencave Shoqërore/ Secretary of the Section of Social Sciences: akademik/ academician Gazmend Zajmi
 Sekretar i Seksionit të Shkencave të Natyrës/ Secretary of the Section of Natural Sciences: anëtari korrespondent/ corresponding member Remzi Bakalli

Sekretar i Seksionit të Gjuhësisë, Letërsisë dhe të Arteve/ Secretary of the Section of Literature and Arts: akademik/ academician Vladeta Vuković

8. Kryesia e ASHAK-ut/ Presidency of KASA (4.6.1992 – 30.6.1994)

Kryetar/ President: akademik/ academician Mark Krasniqi (nga 27.6.1993
akademik/ academician Gazmend Zajmi)

Nënkryetar/ Vice President: akademik/ academician Gazmend Zajmi (deri
më 27.6. 1993)

Sekretar i përgjithshëm/ Secretary generall: akademik/ academician Minir
Dushi

Sekretar i Seksionit të Shkencave Shoqërore/ Secretary of the Section of
Social Sciences: anëtari korrespondent/ corresponding member Zef
Mirdita

Sekretar i Seksionit të Shkencave të Natyrës/ Secretary of the Section of
Natural Sciences: akademik/ academician Dervish Rozhaja

Sekretar i Seksionit të Gjuhësisë, Letërsisë dhe të Arteve/ Secretary of the
Section of Literature and Arts: akademik/ academician Enver Gjerqeku.

9. Kryesia e ASHAK-ut/ Presidency of KASA (30.6.1994 – 9.7.1996)

Kryetar/ President: akademik/ academician Gazmend Zajmi (nga
25.5.1995- akademik/ academician Idriz Ajeti)

Nënkryetar/ Vice President: akademik/ academician Idriz Ajeti (deri më
25.5.1995)

Sekretar i përgjithshëm/ Secretary generall: anëtari korrespondent/
corresponding member Nexhat Daci

Sekretar i Seksionit të Shkencave Shoqërore/ Secretary of the Section of
Social Sciences: akademik/ academician Jashar Rexhepagiq

Sekretar i Seksionit të Shkencave të Natyrës/ Secretary of the Section of
Natural Sciences: akademik/ academician Dervish Rozhaja

Sekretar i Seksionit të Gjuhësisë dhe të Letërsisë/ Secretary of the Section
of Language and Literature: anëtari korrespondent/ corresponding
member Rexhep Ismajli

Sekretar i Seksionit të Arteve/ Secretary of the Section of Arts: anëtari
korrespondent/ corresponding member Rauf Dhomi.

**10. Kryesia e ASHAK-ut/ Presidency of KASA
(9.7.1996 – 8.11.1999)**

Kryetar/ President: akademik/ academician Idriz Ajeti
 Nënkryetar/ Vice President: akademik/ academician Muslim Mulliqi
 Sekretar i përgjithshëm/ Secretary generall: anëtari korrespondent/ corresponding member (nga 24.12.1996) akademik/ academician Nexhat Daci
 Sekretar i Seksionit të Shkencave Shoqërore/ Secretary of the Section of Social Sciences: akademik/ academician Jashar Rexhepagiq
 Sekretar i Seksionit të Shkencave të Natyrës/ Secretary of the Section of Natural Sciences: akademik/ academician Minir Dushi
 Sekretar i Seksionit të Gjuhësisë dhe të Letërsisë/ Secretary of the Section of Language and Literature: anëtari korrespondent/ corresponding member (nga 24.12.1996) akademik/ academician Rexhep Ismajli
 Sekretar i Seksionit të Arteve/ Secretary of the Section of Arts: anëtari korrespondent/ corresponding member (nga 24.12.1996) akademik/ academician Rexhep Ferri

**11. Kryesia e ASHAK-ut/ Presidency of KASA
(8.11.1999 – 30.11.2002)**

Kryetar/ President: akademik/ academician Nexhat Daci
 Nënkryetar/ Vice President: akademik/ academician Jashar Rexhepagiq
 Sekretar i përgjithshëm/ Secretary generall: akademik/ academician Rexhep Ismajli
 Sekretar i Seksionit të Gjuhësisë dhe të Letërsisë/ Secretary of the Section of Language and Literature: akademik/ academician Enver Gjerqeku
 Sekretar i Seksionit të Shkencave Shoqërore/ Secretary of the Section of Social Sciences: anëtari korrespondent/ corresponding member (nga 20.12.2000) akademik/ academician Hivzi Islami
 Sekretar i Seksionit të Shkencave të Natyrës/ Secretary of the Section of Natural Sciences: akademik/ academician Minir Dushi
 Sekretar i Seksionit të Arteve/ Secretary of the Section of Arts: akademik/ academician Rexhep Ferri

**12. Kryesia e ASHAK-ut/ Presidency of KASA
(30.11.2002 – 30.11. 2005)**

Kryetar/ President: akademik/ academician Rexhep Ismajli

Nënkryetar/ Vice President: akademik/ academician Besim Bokshi
Sekretar i përgjithshëm/ Secretary general: akademik/ academician Hivzi Islami
Sekretar i Seksionit të Gjuhësisë dhe të Letërsisë/ Secretary of the Section of Language and Literature: akademik/ academician Eqrem Basha
Sekretar i Seksionit të Shkencave Shoqërore/ Secretary of the Section of Social Sciences: akademik/ academician Ekrem Murtezai
Sekretar i Seksionit të Shkencave të Natyrës/ Secretary of the Section of Natural Sciences: akademik/ academician Muharrem Berisha
Sekretar i Seksionit të Arteve/ Secretary of the Section of Arts: akademik/ academician Rauf Dhomi.

13. Kryesia e ASHAK-ut/ Presidency of KASA (30.11.2005– 30.11.2008)

Kryetar/ President: akademik/ academician Rexhep Ismajli
Nënkryetar/ Vice President: akademik/ academician Besim Bokshi
Sekretar i Përgjithshëm: akademik/ academician Hivzi Islami
Sekretar i Seksionit të Gjuhësisë dhe të Letërsisë/ Secretary of the Section of Language and Literature: akademik/ academician Eqrem Basha
Sekretar i Seksionit të Shkencave Shoqërore/ Secretary of the Section of Social Sciences: akademik/ academician Ekrem Murtezai
Sekretar i Seksionit të Shkencave të Natyrës/ Secretary of the Section of Natural Sciences: akademik/ academician Muharrem Berisha
Sekretar i Seksionit të Arteve/ Secretary of the Section of Arts: akademik/ academician Rauf Dhomi.

14. Kryesia e ASHAK-ut/ Presidency of KASA (30.11.2008– 29.11.2011)

Kryetar/ President: akademik/ academician Besim Bokshi
Nënkryetar/ Vice President: akademik/ academician Hivzi Islami
Sekretar i përgjithshëm/ Secretary general: akademik/ academician Engjëll Berisha
Sekretar i Seksionit të Gjuhësisë dhe të Letërsisë/ Secretary of the Section of Language and Literature: akademik/ academician Mehmet Kraja
Sekretar i Seksionit të Shkencave Shoqërore/ Secretary of the Section of Social Sciences: akademik/ academician Pajazit Nushi
Sekretar i Seksionit të Shkencave të Natyrës/ Secretary of the Section of

Natural Sciences: akademik/ academician Latif Susuri
 Sekretar i Seksionit të Arteve/ Secretary of the Section of Arts: akademik/
 academician Tahir Emra

**15. Kryesia e ASHAK-ut/ Presidency of KASA
 (30.11.2011– 24.12. 2014)**

Kryetar/ President: akademik/ academician Hivzi Islami
 Nënkryetar/ Vice President: akademik/ academician Pajazit Nushi
 Sekretar i përgjithshëm/ Secretary generall: akademik/ academician Isuf
 Krasniqi
 Sekretar i Seksionit të Gjuhësisë dhe të Letërsisë/ Secretary of the Section
 of Language and Literature: akademik/ academician Mehmet Kraja
 Sekretar i Seksionit të Shkencave Shoqërore/ Secretary of the Section of
 Social Sciences: akademik/ academician Mark Krasniqi
 Sekretar i Seksionit të Shkencave të Natyrës/ Secretary of the Section of
 Natural Sciences: akademik/ academician Fejzullah Krasniqi
 Sekretar i Seksionit të Arteve/ Secretary of the Section of Arts: akademik/
 academician Zeqirija Ballata

**16. Kryesia e ASHAK-ut/ Presidency of KASA
 (24.12. 2014)**

Kryetar/ President: akademik/ academician Hivzi Islami
 Nënkryetar/ Vice President: akademik/ academician Pajazit Nushi
 Sekretar i përgjithshëm/ Secretary generall: akademik/ academician Isuf
 Krasniqi
 Sekretar i Seksionit të Gjuhësisë dhe të Letërsisë/ Secretary of the Section
 of Language and Literature: akademik/ academician Eqrem Basha
 Sekretar i Seksionit të Shkencave Shoqërore: akademik/ academician Jusuf
 Bajraktari
 Sekretar i Seksionit të Shkencave të Natyrës/ Secretary of the Section of
 Natural Sciences: akademik/ academician Fejzullah Krasniqi
 Sekretar i Seksionit të Arteve/ Secretary of the Section of Arts: anëtari
 korrespondent/ corresponding member Luan Mulliqi

**KRYETARËT E AKADEMISË SË SHKENCAVE
DHE TË ARTEVE TË KOSOVËS
PRESIDENTS OF THE KOSOVA ACADEMY
OF SCIENCES AND ARTS**

Esad Mekuli 1975-1979

Idriz Ajeti 1979-1982 1995-1999

Dervish Rozhaja 1982-1984

Syrja Pupovci 1984-1986

Vukašin Filipović 1986-1988 1988-1990

Musa Haxhiu 1990-1992

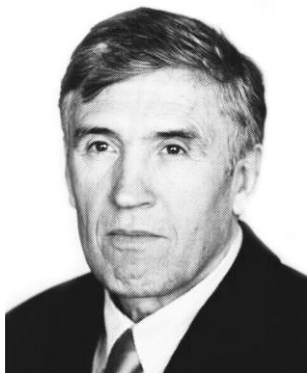

Mark Krasniqi 1992-1994

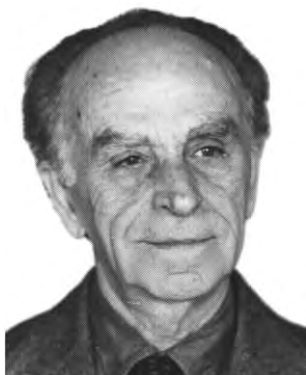
Gazmend Zajmi 1994-1996

Nexhat Daci 1999-2002

Rexhep Ismajli 2002-2005 2005-2008

Besim Bokshi 2008-2011

Hivzi Islami 2011-2014 2014-

ANËTARËT/ MEMBERS

SEKSIONI I GJUHËSISË DHE I LETËRSISË SECTION OF LANGUAGE AND LITERATURE

Anëtarë të rregullt/ Regular members:

Akademik/ academician **Ali Aliu** (1934), i zgjedhur më/ elected in 2000 (1996).•

Akademik/ academician **Eqrem Basha** (1948), i zgjedhur më/ elected in vitin 2004 (2000).

Akademik/ academician **Idriz Ajeti** (1917), i zgjedhur më/ elected in 1975.

Akademik/ academician **Rexhep Ismajli** (1947), i zgjedhur më/ elected in 1996(1993).

Akademik/ academician **Rexhep Qosja** (1936), i zgjedhur më/ elected in 1975.

Akademik/ academician **Mehmet Kraja** (1952), i zgjedhur më/ elected in 2008 (2004).

Akademik/ academician **Sabri Hamiti** (1950), i zgjedhur më/ elected in 2008 (2000)

Anëtarë korrespondentë/Corresponding members:

Anëtari korrespondent/ corresponding member **Mehmet Halimi** (1937), i zgjedhur më/ elected in 2012.

Anëtari korrespondent/ corresponding member **Zejnullah Rrahmani** (1952), i zgjedhur më/ elected in 2012.

• Në kllapa është viti i pranimit në Akademi si anëtar korrespondent/ in parantheses the year of election as corresponding member.

In memoriam

Anëtarë të rregullt/ Regular members:

- Akademik/ academician **Ali Podrimja** (1942), i zgjedhur më/ elected in 2000 (1996).
- Akademik/ academician **Enver Gjerqeku** (1928), i zgjedhur më/ elected in 1991 (1986).
- Akademik/ academician **Esad Mekuli** (1916-1993), i zgjedhur më/ elected in 1975.
- Akademik/ academician **Besim Bokshi** (1930), i zgjedhur më/ elected in 1996 (1991).
- Akademik/ academician **Vukašin Filipović** (1930), i zgjedhur më/ elected in 1975.
- Akademik/ academician **Vladeta Vuković** (1928), i zgjedhur më/ elected in 1985 (1979).

Anëtarë korrespondent/ Corresponding members:

- Anëtari korrespondent/ corresponding member **Anton Pashku** (1937-1995), i zgjedhur më/ elected in 1993.
- Anëtari korrespondent/ corresponding member **Ibrahim Rugova** (1944-2006), i zgjedhur më/ elected in 1996.

SEKSIONI I SHKENCAVE SHOQËRORE

Anëtarë të rregullt/ Regular members:

- Akademik/ academician **Ekrem Murtezai** (1931) i zgjedhur më/ elected in 2000 (1996).
- Akademik/ academician **Hivzi Islami** (1946), i zgjedhur më/ elected in 2000 (1996).
- Akademik/ academician **Isa Mustafa** (1951), i zgjedhur më/ elected in 2012 (2008).

Anëtarë korrespondentë/ Corresponding members:

- Anëtari korrespondent/ corresponding member **Anton K. Berishaj** (1954), i zgjedhur më/ elected in 2012.
- Anëtari korrespondent/ corresponding member **Arsim Bajrami** (1960), i zgjedhur më/ elected in 2012.

Anëtari korrespondent/ corresponding member **Edi Shukriu** (1950) e zgjedhur më/ elected in 2012.

Anëtari korrespondent/ corresponding member **Jusuf Bajraktari** (1948), i zgjedhur më/ elected in 2012.

Anëtarë jashtë trupit të përhershëm të punës/ Members outside of the permanent working body:

Anëtari korrespondent/ corresponding member **Zef Mirdita** (1936), i zgjedhur më/ elected in 1991.

In memoriam

Anëtarë të rregullt/ Regular members:

Akademik/ academician **Ali Hadri** (1931-1987), i zgjedhur më/ elected in 1975.

Akademik/ academician **Božidar Jovanović** (1926), i zgjedhur më/ elected in 1986 (1983).

Akademik/ academician **Esat Stavileci** (1942-2015), i zgjedhur më/ elected in 2000 (1996).

Akademik/ academician **Fehmi Agani** (1932-1999), i zgjedhur më/ elected in 1993 (1996).

Akademik/ academician **Gazmend Zajmi** (1936-1995), i zgjedhur më/ elected in 1975.

Akademik/ academician **Jashar Rexhepagiq** (1929-2010), i zgjedhur më/ elected in 1975.

Akademik/ academician **Mark Krasniqi** (1920-2015), i zgjedhur më/ elected in 1985 (1979).

Akademik/ academician **Pajazit Nushi** (1933-2015), i zgjedhur më/ elected in 2008 (2000).

Akademik/ academician **Syrja Pupovci** (1937-1998), i zgjedhur më/ elected in 1975.

Anëtarë korrespondentë/ Corresponding members:

Anëtari korrespondent/ corresponding member **Hajredin Hoxha** (1926-1987), i zgjedhur më/ elected in 1979.

SEKSIONI I SHKENCAVE TË NATYRËS

Anëtarë të rregullt/ Regular members:

- Akademik/ academician **Feriz Krasniqi** (1931), i zgjedhur më/ elected in 2000 (1996).
- Akademik/ academician **Minir Dushi** (1929), i zgjedhur më/ elected in 1979 (1975).
- Akademik/ academician **Nexhat Daci** (1944), i zgjedhur më/ elected in 1996 (1993).
- Akademik/ academician **Latif Susuri** (1941), i zgjedhur më/ elected in 2008 (2000).
- Akademik/ academician **Isuf Krasniqi** (1948) i zgjedhur më/ elected in 2012 (2008).
- Akademik/ academician **Fejzullah Krasniqi** (1953) i zgjedhur më/ elected in 2012 (2008)

Anëtarët korrespondentë/ Corresponding members:

- Anëtari korrespondent/ corresponding member **Arsim Morina** (1956), i zgjedhur më/ elected in 2012.
- Anëtari korrespondent/ corresponding member **Qamil Haxhibeqiri** (1949) i zgjedhur më/ elected in 2012.
- Anëtari korrespondent/ corresponding member **Salih Gashi** (1944), i zgjedhur më/ elected in 2012.

Anëtarë jashtë trupit të përhershëm të punës/ Members outside of the permanent working body:

- Akademik/ academician **Dragoslav Pejčinović** (1932), i zgjedhur më/ elected in 1991 (1986).
- Akademik/ academician **Ljubiša Rakić** (1931), i zgjedhur më/ elected in 1975.

In memoriam

Anëtarë të rregullt/ Regular members:

- Akademik/ academician **Dervish Rozhaja** (1934-1996), i zgjedhur më/ elected in 1975.

Akademik/ academician **Muharrem Berisha** (1942-2010), i zgjedhur më/
elected in 2000 (1996).

Akademik/ academician **Musa Haxhiu** (1939-2006), i zgjedhur më/
elected in 1983 (1979) (jashtë përbërjes së punës nga viti 1992).

Akademik/ academician **Osman Imami** (1936-1996), i zgjedhur më/
elected in 1979 (1985).

Akademik/ academician **Remzi Bakalli** (1944-2007), i zgjedhur më/
elected in 1991 (1986) (jashtë përbërjes së punës nga viti 1992).

Anëtarë korrespondentë/ Corresponding members:

Anëtari korrespondent/ corresponding member **Eshref Ademaj** (1940-
1994), i zgjedhur më/ elected in 1993.

Anëtari korrespondent/ corresponding member **Ruzhdi Pllana** (1940-
2015), i zgjedhur më/ elected in 2012.

SEKSIONI I ARTEVE

Anëtarët e rregullt:

Akademik/ academician **Rauf Dhomi** (1945), i zgjedhur më 1996 (1993)

Akademik/ academician **Rexhep Ferri** (1937), i zgjedhur më/ elected in
2000 (1996)

Akademik/ academician **Zeqirja Ballata** (1943), i zgjedhur më/ elected in
2000 (1996)

Akademik/ academician **Tahir Emra** (1938), i zgjedhur më/ elected in
2008 (2000)

Anëtarët korrespondentë:

Anëtari korrespondent/ corresponding member **Xhevdet Xhafa**
(1934), i zgjedhur më/ elected in 2012.

Anëtari korrespondent/ corresponding member **Luan Mulliqi** (1953),
i zgjedhur më/ elected in 2012.

*Anëtarë jashtë trupit të përhershëm të punës/ Members outside of the
permanent working body:*

Akademik/ academician **Svetomir Arsić** (1928), i zgjedhur më/
elected in 1983 (1986).

In memoriam

Anëtarë të rregullt/ Regular members:

Akademik/ academician **Agim Çavdarbasha** (1944-1999), i gjedhur më 1993 (1996).

Akademik/ academician **Muslim Mulliqi** (1934-1998), i zgjedhur më/ elected in 1979 (1985).

Akademik/ academician **Engjëll Berisha** (1934), i zgjedhur më/ elected in 2008 (2000).

ANËTARË TË JASHTËM/ EXTERNAL MEMBERS

Branko Pavićević (histori/ history), CANU, Mali i Zi/ Montenegro, i zgjedhur më/ elected in 1976.

Dragiša Ivanović (fizikë), CANU, Mali I Zi/ Montenegro, i zgjedhur më/ elected in 1976.

Dušan Kanazir (biokimi/ biochemistry), SANU, Serbi/ Serbia, i zgjedhur më/ elected in 1976.

Ed-hem Čamo (veterinë/ veterinary), ANU BiH/ Bosnia and Herzegovina, i zgjedhur më/ elected in 1976.

Grga Novak (histori/ history), JAZU, Kroaci/ Croatia, i zgjedhur më/ elected in 1976.

Janez Milčinski (mjekësi ligjore/ legal medicine), SAZU, Slloveni/ Slovenia, i zgjedhur më/ elected in 1976.

Mihajlo Apastolski (histori/history), MANU, Maqedoni/ Macedonia, i zgjedhur më/ elected in 1976.

Pavle Savić (fizikë/ physics), SANU, Serbi/ Serbia, i zgjedhur më/ elected in 1976.

Aleksandar Stipčević (histori/ history), Kroaci/ Croatia, i zgjedhur më/ elected in 1983.

Branislav Đurđev (histori/ history), ANU BiH/ Bosnia and Herzegovina, i zgjedhur më/ elected in 1983.

Ramiz Abdyli (shkencat ushtarake/ military sciences; 1928-1996), Kroaci/ Croatia, zgjedhur më/ elected in 1983.

Agnia S. Desnickaja (gjuhësi/ linguistics), Rusi/ Russia, e zgjedhur më/ elected in 1991.

Eric P. Hamp (gjuhësi/ linguistics), SHBA/ USA, i zgjedhur më/ elected in 1991.

- Ismail Kadare** (letërsi/ literature), Shqipëri/ Albania, i zgjedhur më/ elected in 1991.
- Joseph Milie-Emili** (mjekësi/ medecine), Kanada/ Canada, i zgjedhur më/ elected in 1991.
- Kolë Popa** (kimi/ chemistry), Shqipëri/ Albania, i zgjedhur më/ elected in 1991.
- Neil S. Cherniack** (mjekësi/ medicine), SHBA/ USA, i zgjedhur më/ elected in 1991.
- Wilfried Fidler** (gjuhësi/ linguistics), Gjermani/ Germany, i zgjedhur më/ elected in 1991.
- Shaban Demiraj** (gjuhësi/ linguistics), Shqipëri/ Albania, i zgjedhur më/ elected in 1996.
- Gunnar Svane** (gjuhësilinguistics), Danimarkë/ Denmark, i zgjedhur më/ elected in 1996.
- Kristian Gyt** (histori e cultures/ history of culture), Francë/ France, i zgjedhur më/ elected in 1996.
- Çesk Zadeja** (muzikë/ musics), Shqipëri/ Albania, i zgjedhur më/ elected in 1996.
- Gjelosh Gjokaj** (art figurative/ fine arts), Gjermani/ Germany, i zgjedhur më/ elected in 1996.
- Leonard Newmark** (gjuhësi/ linguistics), SHBA/ USA, i zgjedhur më/ elected in 2000.
- Robert Elsie** (letërsi/ literature), Kanada/ Canada, i zgjedhur më/ elected in 2000.
- Michel Roux** (gjeografi, gjeopolitikë/ geography, geopolitics), Francë/ France, i zgjedhur më/ elected in 2000.
- Muhamedin Kullashi** (filozofi/ philosophy), Francë/ France, i zgjedhur më/ elected in 2000.
- Tomë Berisha** (elektroteknikë/ electroechnics), Kroaci/ Croatia, i zgjedhur më/ elected in 2000.
- Ibrahim Kodra** (art figurativ/ fine arts), Itali/ Italy, i zgjedhur më/ elected in 2000.
- Tish Dija** (muzikë/ musics), Shqipëri/ Albania, i zgjedhur më/ elected in 2000.
- Victor Friedman** (gjuhësi/ linguistics), SHBA? USA, i zgjedhur më/ elected in 2004.
- Noel Malcolm** (histori/history), Britania e Madhe/ Great Britain, i zgjedhur më/ elected in 2004.

Emin Riza (trashëgimi/ cultural inheritance), Shqipëri/ Albania, i zgjedhur më/ elected in 2008.

Francesco Altimari (gjuhësi/ linguistics), Kalabri, Itali/ Italy, i zgjedhur më/ elected in 2008.

Muhamed Mufaku (orientalist/ orientalistics), Jordani, i zgjedhur më/ elected in 2008.

Alajdin Abazi (shkencat teknike/ technical sciences), Maqedoni/ Macedonia, i zgjedhur më/ elected in 2012.

Kolec Topalli (gjuhësi/ linguistics), Shqipëri/ Albania, i zgjedhur më/ elected in 2012.

Oliver Schmitt (histori/ history), Austri(a), i zgjedhur më/ elected in 2012.

Radoslav Katičić (gjuhësi/ linguistics), Kroaci/ Croatia, i zgjedhur më/ elected in 2012.

ANËTARË NDERI

Josip Broz Tito (1892-1980), Kryetar i RSFJ-së, i zgjedhur më/ President of SFRY, elected in 1979.

Nëna Tereze (Gonxhe Bojaxhiu) (1910-1997), humaniste dhe nobeliste, e zgjedhur më/ humaniste and Nobel Prize, elected in 1990.

Ferid Murad (1936 -), farmakologji/ pharmacology), nobelist, jeton në SHBA', i zgjedhur më/ Nobel prize, lives in USA, elected in 2000.

**BIOGRAFITË DHE BIBLIOGRAFITË
E ANËTARËVE TË AKADEMISË
BIOGRAPHIES AND BIBLIOGRAPHIES OF THE
MEMBERS OF THE ACADEMY**

**ANËTARË TË RREGULLT
REGULAR MEMBERS**

SHËNIMI I REDAKSISË

Shënimi i 40-vjetorit të themelimit të Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës po bëhet dhe përmes botimit të këtij vëllimi me shënimet për anëtarët e Akademisë dhe me bibliografinë e plotë të botimeve të Akademisë. Për këtë punë Kryesia e Akademisë para një kohe caktoi redaksinë, së cilës i dolën përpara shumë detyra, ndonjëherë të vështira për t'i përmbushur brenda afatit që kishte në dispozicion. Në këtë gjendje Redaksia vendosi të paraqiste shënimet e ofruara, ose ato që kishte në dispozicion shërbimi, por me ndonjë harmonizim të vogël. Kjo i shpjegon dallimet që mund të hetohen nga rasti në rast.

ALI ALIU

BIOGRAFIA

Lindi më 1934 në Kranjë të Prespës. Shkollën tetëvjeçare e filloi në vendlindje dhe e kreu në Manastir më 1951, ndërsa Shkollën Normale në Shkup më 1955. Studimet universitare (albanologji) i mbaroi në Beograd në vitin 1960. Pas studimeve zuri punë si gazetar në redaksinë “Flaka e vllaznimit” në Shkup. Prej vitit 1969 deri në vitin 1972 punoi redaktor në Edicionin e Botimeve “Rilindja” në Prishtinë. Doktoroi në Universitetin e Prishtinës më 1973 duke mbrojtur tezën “Jeta dhe vepra e Petro Markos”. Që nga viti 1972 deri në pensionim ishte ligjërues, docent, profesor inordinar dhe profesor ordinar në Fakultetin Filozofik, përkatësisht në Fakultetin Filologjik të Prishtinës, për lëndën Teori e letërsisë. Në vitin 1996 u zgjodh anëtar korrespondent i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës, ndërsa në vitin 2000 anëtar i rregullt i saj. Është anëtar i jashtëm i Akademisë së Shkencave të Shqipërisë dhe i Akademisë të Shkencave dhe të Arteve të Maqedonisë.

Ali Aliu është studiues i letërsisë bashkëkohore shqiptare, fushë nga e cila ka botuar shumë vepra. Ka drejtuar disa kandidatë në tema magjistrature dhe doktorature. Ka shkruar dhe tekste shkollore për teorinë e letërsisë.

Ishte njëri nga themeluesit e LDK-së në vitin 1989 dhe anëtar i Kryesisë së saj në dy mandate, deri në vitin 1995. Ka drejtuar zyrën e Kosovës në Tiranë (1991).

Ka ligjëruar mbi 10 vjet si profesor në Universitetin e Evropës Juglindore në Tetovë.

Ali Aliu është bartës i disa mirënjohjeve, siç janë: Çmimi për librin më të mirë të vitit, Kritika letrare, botuar nga Sh.B. “Rilindja”; Çmimi “Dimitar Mitrev” të SHSHM për librin më të mirë me kritika Shtegtim metafore

për vitin 2007; Çmimin “Onufri” akorduar nga Festivali “Poeteka”, Durrës; Çmimi republikan “11 Tetori”; Çmimi “Krenaria e Prespës”, ndarë nga Shoqata “Prespa na bashkoi”, Çikago; Çmimin special për kritikë nga Shoqata e Shkrimtarëve Lezhianë, si dhe Çmimin “Azem Shkreli” për vepër jetësore në letërsi që ia ndau Ministria e Kulturës Rinisë dhe Sporteve e Republikës së Kosovës në vitin 2015. është dekoruar ‘nderi i kombit’ nga Presidenti i Shqipërisë.

BIBLIOGRAFIA

Libra të botuar:

- Kërkime, Rilindja, Prishtinë, 1971.
 Shqyrtime, Rilindja, Prishtinë, 1974.
 Rrjedhave të letërsisë, Rilindja, Prishtinë, 1977.
 Katër romane të Petro Markos, Flaka e vllaznimit, Shkup, 1974.
 Kritika, Rilindja, Prishtinë, 1980.
 Artikuj kritikë, Rilindja, Prishtinë, 1983.
 Ese letrare, Rilindja, Prishtinë, 1987.
 Kërkime, Naim Frashëri, Tiranë, 1990.
 Don Kishoti të shqiptarët, Flaka e vëllazërimit, Shkup, 1996.
 Reflektse letrare, Flaka, Shkup, 1999.
 Antologji e poezisë shqipe, Klubi letrar, Tetovë, 1999.
 Antologji e poezisë shqipe, Albin, Tiranë, 2002.
 Teoria e letërsisë, Enti i Teksteve Shkollore, Prishtinë, 1985.
 Teori e letërsisë, (ribotim i plotësuar) Enti Shkollor, 2001 dhe Vatra, Shkup, 2002.
 Antologji e poezisë shqipe, Klubi letrar - 94, Tetovë, 2000.
 Antologji e poezisë shqipe, (ribotim i plotësuar), Albin, Tiranë, 2002.
 Letërsia bashkëkohore shqiptare, koautor, për klasat e katërta të shkollave të mesme) Alb-ass, Tiranë - Tetovë, 2001; Libri Shkollor, Prishtinë më 2002.
 Letërsi, koautor, për klasat e para të shkollave të mesme, Alb-ass Tiranë-Tetovë,
 Kush do ta vrasë ujkun, tekst plus për maturantët: zgjedhje dhe analizë e poezisë së Ali Podrimjes, Alb-ass Tiranë, Tetovë dhe Libri Shkollor, Prishtinë, 2002.
 Si ta lexojmë poezinë?, Alb-ass, Tetovë-Tiranë, 2004.
 Magjia e fjalës, Dukagjini, Pejë, 2003.
 Kronika letrare, Logos, Shkup, 2003.
 Vepra të zgjedhura, I, II, III, IV, Serembe, Shkup, 2004.
 Don Kishoti shqiptar, ASHAK, Prishtinë, 2005.
 Miti ballkanik të Kadareja, Onufri, Tiranë, 2007.
 Fjalë për fjalën, Serembe, Shkup, 2008.
 Dëshmi letrare, ASHAK, Prishtinë, 2008.
 Shtegtimi i metaforës, Toena, Tiranë, 2009.
 Don Kishoti shqiptar, Toena, Tioranë 2010.
 Kënaqësia e leximit, ASHAK, Prishtinë, 2012.

Maqedonisht:

- Don Kihotot medju albancite, Kultura, Skopje, 2004.
 Antologjia na albanskata poezija (maqedonisht), Pro Littera, Shkup, 2004.
 Skenderbeg (bashkë me Gane Todorovskin), ASHAM, Shkup, 2005.

Bullgarisht:

- Don Kihotot meždu albancite, Blgarski pisatel, Sofija, 2008.

Anglisht:

- Don Quixote among Albanians, St. Clement of Ohrid, National and University Library, Skopje, 2011.

EKREM MURTEZAI

BIOGRAFIA

Lindi më 1931 në Gjakovë. Rrjedh nga një familje qytetare, nga kanë dalë klerikë të fesë islame. Nga viti 1941 e deri në vitin 1948 vijoi mësimet në Medresenë e Madhe të Gjakovës. Pas shtatë vjetëve, mu në pragun e ixhazetit, braktisi medresenë dhe në vitin 1948 u regjistrua në Shkollën Normale të Gjakovës, ndërsa në vitin 1951 u diplomua në Pejë. Pas një viti pune si arsimtar në Gjakovë, në vitin 1953 u regjistrua në Fakultetin Filozofik të Beogradit – Dega e filozofisë. Studimet universitare i kreu më 1958. Ishte ndër shqiptarët e parë nga Kosova, që u diplomua në fushën e filozofisë. Gjatë viteve 1957-1963 ishte profesor i filozofisë dhe i gjuhës latine në gjimnazin “Hajdar Dushi” dhe i psikologjisë e i pedagogjisë në shkollën normale “Hysni Zajmi” të Gjakovës. Në vitet 1963-1969 ishte drejtor i gjimnazit “H. Dushi”. Nga 1969 e deri më 1973 punoi këshilltar i pavarur në Byronë Ekzekutive të Komitetit Qendror të LKJ dhe njëkohësisht shef i kabinetit të anëtarit të kësaj byroje – Fadil Hoxhës.

Studimet pasuniversitare i kreu në vitin 1972, në Fakultetin e Shkencave Politike të Beogradit. Në vitin 1973 u zgjodh ligjërues i lëndëve *Historia e filozofisë antike dhe mesjetare* dhe *Filozofisë marksiste*. U doktorua në vitin 1977 në Prishtinë me tezën “Lenini për logjikën dialektike”. Gjatë viteve 1983-1991 ishte profesor i rregullt i lëndëve të përmendura, por edhe i disa lëndëve të tjera filozofike: i estetikës, i logjikës, i idealizmit gjerman, i filozofisë bashkëkohore etj. Një kohë e ligjëroi edhe lëndën *Metodologjia dhe teknika e kërkimeve shkencore* në Degën e gjuhës dhe të letërsisë shqiptare. Disa herë u zgjodh shef i Degës filozofi-sociologji të Fakultetit Filozofik të Prishtinës. Në vitin 1976 u bë laureat i Shpërblimit të Dhjetorit për shkencat shoqërore. Gjatë viteve 1973-1981 ishte drejtor i Qendrës Krahnore të Arsimit Marksist.

Anëtar korrespondent i ASHAK-ut që nga viti 1996, kurse në vitin 2000 u zgjodh anëtar i rregullt i kësaj akademie. Gjatë viteve 1983-1986 ishte kryetar i Shoqatës së Docentëve, Profesorëve dhe i Punëtorëve të tjerë Shkencorë të Kosovës.

BIBLIOGRAFIA

Librat e botuar:

- Filozofia materialiste-dialektike, QKAM, Prishtinë, 1975.
 Studime filozofike, Rilindja, Prishtinë, 1975 dhe 1981.
 Stalinizmi dhe neostalinizmi, QKAM, Prishtinë, 1976 dhe Rilindja 1981.
 Pikëpamja e Leninit për metodën dialektike, QKAM, Prishtinë, 1976.
 Marksizmi, socializmi dhe vetëqeverisja, QKAM, 1978 dhe Enti i Teksteve dhe i Mjeteve Mësimore, Prishtinë, 1981.
 Bazat e marksizmit (për kl. III dhe IV) së bashku me F. Aganin, Enti i Teksteve dhe i Mjeteve Mësimore, Prishtinë, 1980.
 Bazat e marksizmit...(për kl. I), së bashku me F. Aganin, Enti i Teksteve dhe i Mjeteve Mësimore, Prishtinë, 1985.
 Bazat e marksizmit...(kl. II), së bashku me B. Zhujën, Enti i Teksteve dhe i Mjeteve Mësimore, Prishtinë, 1986.
 Filozofia (kl.IV gjimnaz), Enti i Teksteve, Prishtinë, 1989.
 Hyrje në filozofi, Enti i Teksteve, Prishtinë, 1984.
 Bazat e filozofisë marksiste (tekst universitar), Enti i Teksteve, Prishtinë, 1986.
 Disa terma aktualë politikë (edhe serbokroatisht: Neki aktuelni politički termini Komunisti, Prishtinë, 1986.
 Fjalori i filozofisë, Agjencia e Autorëve të Kosovës, Prishtinë, 1995.
 Filozofia (për kl. IV gjimnaz), Enti i Teksteve të Kosovës, Prishtinë, 1996
 Logjika, Enti i Teksteve të Kosovës, Prishtinë, 1997.
 Leksikon i sentencave, citateve, sintagmave dhe proverbave latine, ASHAK, Prishtinë, 2008.
 Fjalor i feve: sektet, rendet, bashkësitë, lëvizjet, doktrinat e fenomenet, Rilindja, Prishtinë, 2000.
 Fjalor i terminologjisë fetare, Kryesia e Bashkësisë Islame e Kosovës, Prishtinë, 2007.
 Fjalor i Filozofisë, Toena, Tiranë, 2007.
 Hyrje konceptuale në filozofi, ASHAK, Prishtinë, 2015.

Artikuj e shqyrtime:

- Fenomeni i tjetërsimit, Përparimi, vjeshtë e vitit 1960.
 Ognjen Prica – filozof dhe revolucionar, Përparimi, 4/1961.
 Empirizmi dhe racionalizmi – Buletini pedagogjik i Kosovës, 1963.
 Lenini dhe leninizmi, Rilindja, 25.X-10.XI.1967.
 Pikëpamjet etiko-morale të Sv. Markoviqit, Përparimi, 11-12/1967.
 Pikëpamjet etiko-morale të Leninit, në Fjala dhe Flaka..., 1970.
 Filozofia e ardhmërisë dhe marksizmi, Përparimi, 4/1972.
 Filozofia humaniste e Marksit, Rilindja, 29.IV.-21.V.1973 dhe në Buletinin e punimeve shkencore të Fakultetit Filozofik të Prishtinës, 1973.
 L. Fojrbahu dhe Marksizmi, filozofia dhe socializmi vetëqeverisës kritika e tij kundër Hegelit, Jehona 1/1973.
 Kritika e Kantit lidhur me mendjen e kulluar dhe atë praktike, Buletini i punimeve shkencore të Fakultetit Filozofik të Prishtinës, XII/75
 Lenini për dialektikën, Fjala, 1 janar 1973 (botuar edhe serbokroatisht në Obeležja), 5/1972.
 Nuk e ka krijuar zoti njeriun, por njeriu e ka trilluar zotin, Fjala, 11.XI.1972.

- Socializmi – proces i çlirimit social dhe kombëtar, në: Tito për Kosovën dhe Kosova për Titon, botim i Akademisë së Shkencave e të Arteve të Kosovës, 1977.
- Dialektika si teori dhe metodë filozofike, Studia humanistica, Fakulteti Filozofik i Prishtinës, 1/74.
- Mendimi dhe veprimtaria e K. Marksit...në: Aktualiteti dhe rëndësia e mendimit dhe e veprës së Karl Marksit. Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës 1983.
- Oktobar, Lenjin i socialistička revolucija, në: Tetori dhe ne, Qendra Krahinore e Arsimit Marksist, Prishtinë 1978.
- Edvard Kardel – mendimtar i lirisë dhe i revolucionit, në Edvard Kardel, Prishtinë 1980 (Disa pjesë të këtij punimi janë botuar në gazeta e revista në gjuhët serbokroate, sllovene, maqedone etj).
- Supozimet ontologjike e gnoseologjike të logjikës dialektike të Leninit, Përparimi, 1/1983.
- Lenini për raportin antitetik në mes të metodës dialektike dhe asaj metafizike, Përparimi 1/73.
- Mendimi dhe vepra e Marksit, Përparimi 2/1983.
- Marksit për abstrakten dhe konkretin, historiken dhe logjiken, Përparimi 4/1981.
- Disa çështje, propozime e dilema lidhur me terminologjinë filozofike në gjuhën shqipe, Përparimi 1/1989.
- Lenjinov princip objektivnosti kao osnovni opšti metodološki princip, Obeležja, 1/1974.
- Misao i delo Karla Marksa, Obeležja, 4/1984.
- Darvini dhe K. Marksit, Rilindja, 11.IX.1982.
- Aksiologjia dhe çështja e vlerave, Rilindja, 18.XII.1982.
- Dogmatizmi në shkencë dhe degjenerimi i realizmit socialist, Fjala, 1.XII.1981.
- Bashkëkohaniku ynë i madh, Komunisti, 3.II.1984 (edhe serbokroat.).
- Zhan Pol Sartri – mbrojtës i dinjitetit dhe i humanizmit, Rilindja, 19.IV.1980.
- Hipostazimi stalinist i partisë, Bota e re, 1977.
- Një jetë e quajtur shkencë dhe revolucion, Rilindja, 17.V.1975.
- Filozofia dhe shkencat e veçanta, Fjala, 1. XI-19.XII.1985.

EQREM BASHA

BIOGRAFIA

Lindi më 15 nëntor 1948 në Dibër, ku kreu shkollën fillore dhe të mesmen. Në vitet 1967-1971 studioi gjuhë dhe letërsi shqipe në Universitetin e Prishtinës. Gjatë studimeve boton tregime dhe vjersha. Në vitet 1972-1973 punoi në gazetën Rilindja dhe shkroi kryesisht për artet figurative, kritikë për film e televizion. Nga janari i vitit 1974 deri më 5 korrik 1990 (kur u përjashtua me dhunë) punoi në TV Prishtina, në fillim redaktor i redaksisë së dramës dhe në fund redaktor përgjegjës i Programit Kulturo-Artistik. Gjatë kësaj periudhe disa herë qëndroi në Francë (në vitin 1992 në Arlë dhe në vitin 1994 në Paris, etj.) me projekte përkthimesh kryesisht të dramaturgjisë frënge. Më vonë ishte redaktor i kulturës në revistën javore *Koha*.

Në vitin 1994, bashkë me G. Bobin, R. Ismajlin dhe Sh. Maliqin, themeloi shtëpinë botuese Dukagjini, ku edhe sot është redaktor përgjegjës.

Shkruan tregime, romane, vjersha, ese, skenarë për film e TV, pjesë skenike, radiodrama dhe kritikë për artin figurativ. Përkthen nga frëngjishtja, italishtja dhe nga gjuhët sllave.

Në letrat shqipe debutoi në vitin 1971 me vëllimin e tregimeve *Shëtitje nëpër mjegull*. Po këtë vit botoi dhe librin me poezi, *Opuset e maestros*. Pasuan dhjetë libra me poezi, katër me tregime dhe katër romane (*Dyert e heshtjes*, *Alpinisti*, *Lakorja e Ik'sit*, *Varrë*).

Në vitin 1999 prestigjiozja frënge Fayard botoi librin me tregime *Les ombres de la nuit*, ndërsa përmbledhje me poezi iu përkthyen serbisht, polonisht (Seyni), anglisht (Nju Jork), frëngjisht dhe esperanto.

Ka marrë pjesë në shumë takime letrare e në festivale ndërkombëtare të poezisë (Paris, Avinjon, Strasburg, Lodevë, Die, Lion, Grënobël, Kaen, Bruksel, Leuven, Anvers, Amsterdam, Rotterdam, Varshavë, Torun,

Lodeve, Seyni, Bukuresht, Konstancë, Vjenë, Grac, Gjenevë, Stavanger, Barcelonë, etj.), në manifestime kulturore, sallone libri, është paraqitur në mbërënje autoriale, debate e performanca artistike, në festivale teatri, filmi e televizioni.

Anëtar korrespondent i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës u zgjodh në vitin 2001, anëtar i rregullt në vitin 2004.

BIBLIOGRAFIA

Librat e botuar:

- Shëtitje nëpër mjegull, tregime, Rilindja, Prishtinë, 1971.
 Opuset e maestros, poezi, Bota e Re, Prishtinë, 1971.
 Stacionet e fisnikëve, poezi, Rilindja, Prishtinë, 1972.
 Polip-ptikon, poezi, Rilindja, Prishtinë, 1974 (ribotuar nga Rilindja më 1980).
 Yjedet, poezi, Rilindja, Prishtinë, 1977.
 Mëngjesi i një pasditeje, tregime, Rilindja, Prishtinë, 1978.
 Atleti i ëndrrave të bardha, poezi, Rilindja, Prishtinë, 1982.
 Udha qumështore, poezi, Rilindja, Prishtinë, 1986.
 Brymë në zemër, poezi e zgjedhur, Rilindja, Prishtinë, 1989.
 Poezi, Naim Frashëri, Tiranë, 1990.
 Marshi i kërmillit, tregime, Dukagjini, Pejë, 1994 (Çmimi "Hivzi Sulejmani").
 Zogu i zi, poezi, Flaka, Shkup, 1995, (Çmimi i Mitingut të Poezisë, Gjakovë)
 Dyert e heshtjes, roman, Dukagjini, Pejë 2001.
 Alpinisti, roman, Dukagjini, Pejë 2004. (Ribotuar në kolanën Letërsia shqiptare në Maqedoni, me parathënien e Ali Aliut, Mikena, Manastir, 2008).
 Doktrina e të menduarit vetëm, poezi e zgjedhur, ASHAK, Prishtinë, 2006.
 Meny ballkanike, poezi e zgjedhur, Toena, Tiranë, 2006.
 Shtëpia e mallit, tregime, Ideart, Tiranë, 2009.
 Lakorjka e Ik'sit, roman, (Çmimi "Azem Shkreli" për vepën më të mire në prozë për vitin 2011), Botimet Koha, Prishtinë, 2011.
 Varrë, roman, Botimet Koha, Prishtinë, 2012.
 Agim Çavdarbasha (bashkë me Afrim Spahiun), monografi, ASHAK, Prishtinë, 2005.

Skenarë:

- Proka, film artistik, "Kosova film", (regjia Isa Qosja), Prishtinë, 1985.
 Lamja e Litoja, film televiziv, TVP, (regjia Fetah Mehmeti), 1985.

Libra të përkthyer në gjuhë të huaja:

- Zvezdomore, sa albanskog Ismet Marković, Jedinstvo, Prishtinë, 1980.
 Les ombres de la nuit / et autres récits du Kosovo, traduit de l'albanais par Christiane Montécot et Alexandre Zotos, Fayard, Paris, 1999.
 Wiersze, wybor i przekład z językaalbańskiego Mazllum Saneja, Opracowanie Ewa Śmietańska, Wprowadzenie, Krzysztof Czyżewski, Pogranicze, Sejny, 1999.
 Neither a Wound nor a Song, Poetry from Kosova in a bilingual Albanian-English edition, with a foreword by Janice Mathie-Heck, Selected, translated from the Albanian and edited by Robert Elsie, Gjonlekaj Publishing, New York, 2003.
 The Alpinist, translation from Albanian Leonard Doka, St. Clement of Ohrid, National and Univeristy Library, Shkup, 2011.
 Alpinistot, Prevod od albanski jazik, Nazif Zejnullahu, Ad Verbum, Shkup 2014.
 La mondo estas pejzaĝo kun brilaj koloroj, traduko al Esperanto, Tomasz Chmielik, Bardhyl Selimi, Świdnik, 2014.

Përkthime nga gjuhët e huaja:

- Andre Malro, Pushtuesit, roman, (nga frëngjishtja), Rilindja, Prishtinë, 1977.
 Ezhën Jonesko, Tri drama, (Këngëtarja tullace, Rinoqeronti, Karrigat - nga frëngjishtja), Rilindja, Prishtinë, 1979.
 Mohamed Dib, Kush e kujton detin, roman, (nga frëngjishtja), Rilindja, Prishtinë, 1980.
 Zhan-Pol Sartër, Katër drama, (Me dyer të mbyllura, Te vdekur të pavarrosur, Lavirja e respektueshme - nga frëngjishtja), Rilindja, Prishtinë, 1981.
 Alber Kamy, Drama, (Kaligula, Mosmarrëveshja, Të drejtët - nga frëngjishtja), Rilindja, Prishtinë, 1982.
 Samuel Beckett, Teatri i Beckettit, (nga frëngjishtja), Buzuku, Prishtinë, 1995.
 Claude Levi-Strauss, Mendimi i egër, (nga frëngjishtja), Dukagjini, Pejë, 1999.
 Gjuzepë Ungareti, Një jetë njeriu, (nga italishtja), vjersha, Rilindja, Prishtinë, 1981.
 Filip David, Princi i zjarrit, tregime, (nga serbo-kroatishtja), Rilindja, Prishtinë 1989.
 David Allbahari, Fytyra e vdekjes, tregime, (nga serbo-kroatishtja), Rilindja, Prishtinë, 1990.
 Teatri frëng i shekullit XX / Një diagonale e absurdit, (15 drama), zgjedhi, përktheu nga frëngjishtja dhe shkroi parathënien E. Basha, Dukagjini, Pejë, 2008.

Përkthime në frëngjisht:

- Anton Pashku, Fièvre, bashkë me Christiane Montécot, Editions du Petit Véhicule, Paris, 2000, si dhe L'espace d'un instant, Paris, 2002.

Prezantime në botime të tjera:

- Kiša u jednoj legendi, Prosveta, Beograd, 1973;
 Bez glagola, August Cesarec, Zagreb 1978;
 Sla po soncu, Antologjia poezije albancev v SFRJ, Cankarjeva založba, Lublanë, 1979;
 Lulet në Ballkon, Antologji e poezisë më të re të Kosovës, Zëri i Rinisë, Prishtinë 1982;
 Iz savremene albanske poezije, përgatiti Agim Vinca, Sarajevski dani poezije, Sarajevë 1985;
 Voix albanaises dans la nuit, Aeres, zgjedhi e përktheu, Alexander Zotos, Saint-Etienne, 1991;
 Roads lead only one way (Poezia bashkëkohore e Kosovës), zgjedhi Mensur Raifi, përktheu John Hodgson, Prishtinë, Shoqata e përkthyesëve të Kosovës, 1988;
 Zieh dich zurücker in den vers Homers, zgjedhi Mensur Raifi, përktheu Oda Buchholz, Shoqata e përkthyesëve të Kosovës, Prishtinë, 1988;
 Karl-Markus Gaus, Das Buch der Ränder (prosa), Wieser Verlag, 1992;
 Anthologie de la poésie albanaise, par Alexandre Zotos, Comp'Act, Lyon, 1998;
 Kosovo dans la nuit, Éditions de l'aube, Paris, 1999;
 An elysive eagle soars, zgjedhi e përktheu Robert Elsie, Unesco, Forest books, London-Boston, 1993;
 Klaagzang van een vogel, De mooiste moderne poëzie uit Kosova en Albanie, Samengesteld en vertaald door Koen Stassijns, Lanno/Atlas, Amsterdam, 2000;
 7 shkrimtarë, Rozafa, Prishtinë, 2002 ;
 Fenetre ouverte, Douze poètes albanaises et français, Editions L'inventaire, Paris, 2002;
 Antologji e poezisë shqipe, Gjysëm shekulli i artë, përgatiti Ali Aliu, Klubi letrar 94, Tetovë 2000 dhe Albin, Tiranë, 2002;

Poetik der Grenze, Über die Grenzen sprechen – Literarische Brücken für Europa, Hrsg. Dževat Karahasan, Markus Jaroschka, Steirische Verlagsgesellschaft, Graz 2003.

Revolver, 118, Vertaling Roel Schuyt, Antwerpen, 2003;

Poetry International / Eqrem Basha / Vertaling Roel Schuyt, Rotterdam, 2003;

Nie jest za późnona miłość, Antlogia poezji albanskiej XX wieku, përgatiti dhe përktheu Mazllum Saneja, Pogranicze, Sejny, 2005;

Ali Podrimja, Një gur i çarë, sprovë antologjie për Kosovën, DÇJ&Rozafa, Prishtinë 2005 ; pastaj. Toena, Tiranë (Parathënia Bashkim Kuçuku), 2005 ;

Balkan beauty, Balkan blood, Modern Albanian Short Stories, edited by Robert Elsie, Northwestern University Press, Evanston, Illinois, 2006;

La poesia Albanese, nelle pagine di un' antologia, scelta e traduzione di Abedin Preza, Ideart, Tiranë, 2006 ;

Ali Podrimja, A split stone, An Anthology of Albanian Poets of Kosova, Translated froma albanian: Avni Spahiu, DIÇ&Rozafa, 2006 ;

Petits/Petits en Europe Orientale, Rencontre de théâtre au mètre carré itinérant, Eqrem Basha, Oasis, traduit de l'albanais par Christiane Montécot, Les éditions de la gare & L'espace, d'un instant, Paris, 2007 ;

New European poets, Wayne Miller and Kevin Prufer, Graywolf Press, Saint Paul, Minnesota, 2008;

Bashkim Kuçuku, Antologjia e poezisë shqipe bashkëkohore, Onufri, Tiranë, 2008.

Bashkim Kuçuku, Ukraden plamen, Antologjia albanske poezije, Preveo Ćazim Muja. DANU, Podgorica, 2009.

Tregimet e Bashës janë përkthyer dhe në gjermanisht (revista *Lichtungen*), frëngjisht (revistat *La main du singe*, *Les lettres internationales*, *La revue mediteranneene.*); anglisht, boshnjakisht (Sarajevske sveske), vjershat janë prezentuar në shumë revista e antologji dhe web-faqe në frëngjisht, italisht, anglisht, spanjisht, gjermanisht, rusisht, sllovenisht, çekisht, polonisht, holandisht, suedisht, norvegjisht, finlandisht, arabisht, rumanisht, katalonisht, hebreisht, vietnamisht, esperanto, etj.

FEJZULLAH KRASNIQI

BIOGRAFIA

Lindi më 1953 në fshatin Tygjec të Kamenicës, ku kreu shkollën fillore. Në Prishtinë kreu Shkollën e mesme Teknike të Makinerisë (1972), dhe Fakultetin Teknik, Seksioni i Makinerisë (1977). Studimet e magjistraturës i kreu në Shkup (1983). U doktorua në Universitetin e Prishtinës, më 1988. Pas diplomimit punoi tre vjet inxhinier në Fabrikën e

Pllakave të Qeramikës në Kamenicë. Më 1979 ishte ligjërues në Qendrën për Shkollim të Lartë në Ferizaj. Po atë vit 1979 zgjidhet asistent në Fakultetin e Makinerisë në lëndën e Termodinamikës. Më 1989 merr titullin docent, më 1994 profesor inordinar ndërsa më 1999 profesor ordinar për lëndën Ngrohja dhe klimatizimi në Fakultetin e Inxhinierisë Mekanike të UP. Aktualisht mban lëndët: Ngrohja, Klimatizimi, Termodinamika inxhinierike, Dinamika e proceseve, etj.

Në vitet 2004, 2005 dhe 2006, në cilësinë e bashkëprofesorit, ka ligjëruar në Universitetin Veror Ndërkombëtar të Prishtinës. Prej vitit 2005 është angazhuar në cikle ligjërimesh në Universitetin Politeknik të Tiranës, ndërsa nga viti 2010 edhe në USH të Tetovës. Ka udhëhequr 5 kandidatë në doktoraturë, për 9 të tjerë ka qenë në komisione vlerësimi dhe mbrojtjeje, ndërsa për 3 kandidatë është angazhuar në Fakultetin e Inxhinierisë Mekanike të UP të Tiranës. Ka udhëhequr shumë magjistratura, punime masteri dhe diploma.

Si autor i vetëm, apo me bashkautorë, ka botuar mbi 105 punime shkencore, nga të cilat rreth 40% jashtë vendit, disa me recensione ndërkombëtare. Ka botuar 8 tekste universitare dhe 2 tekste monografike. Për dy mandate ishte prodekan, ndërsa për dy mandate radhazi dekan i Fakultetit të Inxhinierisë Mekanike. Është anëtar i Senatit të UP dhe shef i Departamentit.

Në vitet 1985 dhe 1987 ka specializuar për gjashtë muaj në Institutin e Energjetikës MEI në Moskë (BRSS). I udhëhequr nga profesori me famë botërore, J. J. Sokollov, ka kryer studime të thelluara në fushën e Termofikimit dhe të rrjeteve termike. Në vitin 1991 bëri një specializim dymujor në fabrikën për prodhimin e turbinave me avull "MAN" në Nuremberg të Gjermanisë dhe në Universitetin Teknik të Munihut. Më 2004 ka bërë punë hulumtuese në Universitetin e Leçes (Itali). Për vizita studimore apo referime të punimeve shkencore në tubime dhe konferenca shkencore ka qëndruar në: Universitetin Teknik të Vjenës, atë të Bergakademisë të Fraibergut, në Bratislavë, Erlangen, Torino, Gjenovë, Selanik, Budapest, etj.

Nga viti 1998 është nënkryetar i Shoqatës Termoteknike Shqiptare me seli në Tiranë dhe anëtar i Shoqatës Termoteknike të Italisë. Për punën në mësimdhënie ka marrë mirënjohje nga Fakulteti i Inxhinierisë Mekanike në Prishtinë dhe nga ai i Tiranës. Në vitin 2002, ka qenë anëtar i Këshillit për përgatitjen e Strategjisë dhe politikave afatgjate energjetike të Kosovës, ndërsa nga 2009 është drejtor i Bordit të drejtorëve të Aeroportit Ndërkombëtar të Prishtinës "Adem Jashari". Në vitin 2008 është zgjedhur anëtar korrespondent i ASHAK-ut ndërsa më 2012 anëtar i rregullt. Është sekretar i Seksionit të Shkencave të natyrës të ASHAK-ut.

BIBLIOGRAFIA

Lista e punimeve

- Krasniqi F. *Analiza e kapacitetit termik të ngrohësve në kushtet e përcjellshmërisë jostacionare termike nëpër mur* (me bashkautorë), Konferenca IV e ShTSh, Tiranë, 2007.
- Krasniqi F. Bilanci i proceseve në furrën elektrike të ferronikelit (me bashkautorë), Konferenca IV e ShTSh, Tiranë, 2007.
- Krasniqi F., Selimaj R. *Arsyeshmeria ekonomike e përdorimit të sistemeve gjeotermale për kushtet e Kosovës*, referuar në Takimin V të Institutit Albshkenca, Prishtinë, 1-3 tetor 2010.
- Krasniqi F., Selimaj R. *Temperatura dhe ndikimi i sajë në konsumin e energjisë termike të ngrohja në largësi*, Kërkime, nr 17, ASHAK, Prishtinë, 2010, fq 213-229.
- Krasniqi F., Selimaj R., *Ekuilibri termik i njeriut*, faqe 71-81, Revista shkencore Kërkime, nr. 14 ASHAK, Prishtinë, 2007.
- Krasniqi, F. *Analiza e kohës optimale për kyçjen dhe shkyçjen e aparatit ngrohës në lokal* (me bashkautor), Makinaria, nr. II/2, Fakulteti i Makinerisë, Prishtinë, 1998, fq. 57-62.
- Krasniqi, F. *Ndikimi i akumulimit të nxehtësisë në muret e objekteve në temperaturën e brendshme*, Përmbledhje punimesh, Konferenca I e Shoqatës Termoteknike Shqiptare, “Përdorimi me efektivitetin e energjisë termike”, Elbasan, 1999, fq. 17-24.
- Krasniqi, F. *Optimizimi i cikleve të impianteve energjetike me metodën entropike* (me bashkautorë) Përmbledhje punimesh të Konferencës I-rë Termoteknike Shqiptare, Elbasan, 1999, fq. 25-31.
- Krasniqi, F. *Analiza dhe sinteza e sistemeve termofikuese për kushtet e Kosovës*, disertacion i dorëshkrimit, Prishtinë, 1988.
- Krasniqi, F. *Analiza e shkallës së djegies të flakës rrethore simetrike* (me bashkautorë) Përmbledhje punimesh, Konferenca I Termoteknike Shqiptare, Elbasan, 1999, fq. 71-76.
- Krasniqi, F. *Analiza e transportit të gazit dhe caktimi i vëllimit akumulues të gazsjellësit* (me bashkautorë), botuar në The 19th International DAAAM Symposium “Intelligent manufacturing & Automation: Learning from the Nature”, 22-25th, October 2008.
- Krasniqi, F. *Analysis and optimization of main components of ejectors in distance heating system* (me bashkautorë), The 19th International DAAAM Symposium “Intelligent manufacturing & Automation: Learning from the Nature”, 22-25th October 2008.
- Krasniqi, F. *Aplikimi i ezhektorëve në sistemet e ngrohjes dhe analiza e karakteristikeve të tyre*, Përmbledhje punimesh të Këshillimit të 7-të për ngrohtore të Jugosllavisë, mbajtur në Gjakovë, 1987, fq. 131-139.
- Krasniqi, F. *Applicazione del riflesso(riverbero) conforme sul*, 63° congresso nazionale ATI, Associazione Termotecnica Italiana. Palermo, 2008.
- Krasniqi, F. *Cilësia e nxehtësisë dhe ngrohja e ndërtesave* (me bashkautorë), Kërkime nr 13, ASHAK, Prishtinë, fq. 169-181.
- Krasniqi, F. *Cilesia e nxehtesise dhe rezistenca termike optimale* (me bashkeautorë), QBENBREB (Virtual Balkan Power Centre for Advance of renewable Energy Source in Western Balkans),Tirane 2007;

- Krasniqi, F. *Dinamika e këmbyesve të nxehtësisë me kahe të njëjtë dhe të kundërt të rrymimit* (me bashkautorë), Makineria, viti I, nr. 1, Fakulteti i Makinerisë, Prishtinë, 1997, fq. 63-73.
- Krasniqi, F. *Dinamika e proceseve në furrat metalurgjike me flake*, Buletini i punimeve shkencore, FXM, Mitrovicë, (me bashkautorë) nr.1, fq. 96-99, 2004.
- Krasniqi, F. *Djegia dhe ndotja nga komunikacioni*, Konferenca ndërkombëtare për ndotje dhe reciklim, IEME, Prishtinë, 25. mars 2005.
- Krasniqi, F. *Entropy generation minimization of a double pipe pin fin heat exchanger* (me bashkautor), me recension ndërkombëtar, Revista Applied Thermal Engineering, 2008;
- Krasniqi, F. *Furnizimi i Prishtinës me energji termike duke e shfrytëzuar avullin nga turbina e TE-Obiliq*, punim magjistrature, Fakulteti i Makinerisë, Shkup, 1983.
- Krasniqi, F. *Optimizimi i shpenzimeve të përgjithshme të ngrohja në largësi për kushtet e Prishtinës*, Përmbledhje punimesh, nr. 3, Fakulteti Teknik, Prishtinë, 1985.
- Krasniqi, F. *Humbjet konvektive të nxehtësisë në muret e ndërtesave*, (me bashkautorë), referuar në Konferencën ndërkombëtare për energjetikë, Tiranë, 15. maj 2009.
- Krasniqi, F. *Mathematical modeling of linear and nonlinear flow through the reservoir* (me bashkautorë). Punimi është pranuar për botim në The 16th International research/expert conference "Trends in the Development of Machinery and Associated Technology", Dubai, UAE, 10-12 september 2012. 106.
- Krasniqi, F. *Ndikimi i parametrave të rrjetit termik në kyçjen e stabilimenteve të ngrohjes*, Përmbledhje punimesh të Këshillimit të 7-të për ngrohtore të Jugosllavisë, mbajtur në Gjakovë, 1987, fq. 112-116.
- Krasniqi, F. *Optimizimi i seksionit tërthor të brinjëve në formë të shkopinjeve duke u mbështetur në optimizimin sipas Paretos*, (me bashkautorë), Përmbledhje punimesh të Simpoziumit të pestë ndërkombëtar "Turbulenca dhe transmetimi i nxehtësisë dhe masës" fq. 739-742, Dubrovnik, 25-29.09.2006. Me recension ndërkombëtar.
- Krasniqi, F. *Përcaktimi i temperaturës së dërgimit dhe të kthimit të ngrohja në largësi për kushtet e Prishtinës*, Përmbledhje punimesh, nr.3, Fakulteti Teknik, Prishtinë, 1985.
- Krasniqi, F. *Projecting of ventilation canal With minimal flow resistance* (me bashkautorë), botuar në The 19th International Daam Symposium "Intelligent manufacturing & Automation: Learning from the Nature", 22-25th October 2008.
- Krasniqi, F. *Vështrim llogaritjes të lartësisë së tymtareve të TEC Kosova A nga aspekti ekologjik*, Konferenca I Termoteknike Shqiptare, Elbasan, 1999.
- Krasniqi, F., *Analiza e konfortit të brendshëm termik*, Kërkime, nr 16, ASHAK, Prishtinë, 2008, fq. 25-33.
- Krasniqi, F., Selimaj R. *The analysis of basic parameters change in a condition of nonstationary thermal conduct of the flat wall*, MTEM 2007, International Conference-TC Cluj-Napoca, Romania.
- Krasniqi, F., Berisha, Xh. *Analiza dhe modelimi i rrjetave termike me Excel*, Kërkime, nr. 10, ASHAK, Prishtinë, 2002.
- Krasniqi, F. *Analiza e rrjedhjes laminare dhe e asaj turbulente në gypat cilindrikë për fluide të ndryshme* (me bashkautorë), Makineria, nr. II/1, Fakulteti i Makinerisë, Prishtinë, 1998, fq. 57-64.

- Krasniqi, F. *Analiza krahasuese e cikleve termodinamike të motorëve termikë me gaz* (me bashkautorë), Makineria, III/1, Prishtinë, 2001.
- Krasniqi, F. *Analiza dhe zgjedhja e akumulatorëve të nxehtësisë për sistemin e furnizimit me ujë të ngrohtë sanitar* (me bashkautorë), Konferenca IV e ShTSh, Tiranë, 2007.
- Krasniqi, F. *Aplikimi i numrave kompleksë dhe i pasqyrimin konform në optimizimin e cikleve të impianteve të turbinave me avull me shumë marrje* (me bashkautorë), Kërkime, nr. 6, ASHAK, Prishtinë, 1998, fq. 19-30.
- Krasniqi, F. *Caktimi i vektorit kryesor dhe momentit kryesor të forcave të presionit ndaj tejrrymimit të trupit cilindrik* (me bashkautorë), Makineria, viti IV, Nr.1, Prishtinë 2002, fq. 75-80.
- Krasniqi, F. *Energjia e nevojshme për ngrohjen e serrave me xham* (me bashkautorë), Kërkime nr.7 të ASHAK, Prishtinë, fq. 45-55.
- Krasniqi, F. *Gas transport analysis and determination of gas line accumulation volume* (me bashkautorë), DAAM International, Vienna, Austria, 2009, pp 029.
- Krasniqi, F. *Gradëorët dhe fuqitë e nevojshme për ngrohje në serra*, (me bashkautorë), Kërkime nr. 9 ASHAK, Prishtinë, 2002.
- Krasniqi, F. *L'Influenza del modo di produzione del calore sulla resistenza termica dei muri*, (Ndikimi i mënyrave të prodhimit të nxehtësisë në rezistencën termike të murit), Përmbledhje punimesh të Kongresit të 59-të të Shoqatës Termoteknike të Italisë, 14-17 shtator 2004.
- Krasniqi, F. *Mundesia e aplikimit te nenstacioneve termike ezhektorike ne sistemin e ngrohjes te qytetit te Gjakoves*, (me bashkautorë), referuar në Konferencën nderkombetare për energjetikë, Tiranë, 15. maj 2009.
- Krasniqi, F. *Ndërtimi dhe zgjedhja e modelit matematikor të ndikimit të formës gjeometrike të lokalit gjatë ngrohjes së tij me ajër* (me bashkautorë), BShT, Universiteti Politeknik i Tiranës, 2001.
- Krasniqi, F. *Ndikimi i ekraneve termike në transmetimin e nxehtësisë me konveksion*, Përmbledhje punimesh, Nr.1, Fakulteti i Makinerisë, Prishtinë, 1995, fq. 53-60.
- Krasniqi, F. *Roli i numrave kompleks dhe i pasqyrimin konform në termoteknikë dhe në termoenergjetikë* (me bashkautorë), Makineria, nr. II/2, Fakulteti i Makinerisë, Prishtinë, fq. 49-56.
- Krasniqi, F. *Shpërndarja e proceseve vatrore te djegia e gazit në hapësirë të kufizuar*, (me bashkautorë), ShTSh, Konferenca e dytë, Tiranë, dhjetor 2000 .
- Krasniqi, F. *Varësia e rrjedhjes së ujit nga përmasat gjeometrike dhe parametrave termikë në procesin e ftohjes*, Makineria, Viti I, nr. 2, Fakulteti i Makinerisë, Prishtinë, 1997, fq. 73-79.
- Krasniqi, F. *“Shënime historike mbi zhvillimin e Termoteknikës Shqiptare”* (me bashkautorë), Përmbledhje punimesh, Konferenca I e Shoqatës Termoteknike Shqiptare, Elbasan, fq. 3-7.
- Krasniqi, F., Berisha, Xh. *L'influenza dei parametri idraulici al consumatore critico nel sistema di riscaldamento a distanza*, Përmbledhje punimesh të Kongresit XXXII ANIMP OICE UAMI, Rimini (Itali), 6-7 tetor 2005.
- Krasniqi, F. *Aftesia akumuluese e nxehtesise ne muret e ndertesës*, (me bashkautorë) Kërkime, nr 18, ASHAK, fq. 45-58.
- Krasniqi, F. *Analiza e fushës së përdorimit të materialeve termoizoluese*, (me bashkautorë) punim i paraqitur në seminarin për ruajtjen e energjisë, 4 tetor, 2002, Prishtinë.

- Krasniqi, F. *Analiza e ndotjes nga sistemet termoenergjetike* (me bashkautorë) , Përmbledhje punimesh të shoqatave inxhinierike të Kosovës, Prishtinë, 2002.
- Krasniqi, F. *Analiza e ndryshimit të fuqisë së ngrohësit në gjendjen stacionare të këmbimit të nxehtësisë*, (me bashkautorë) Elektroenergjetika-Tregu-Integrimi, Buletini i Fakultetit të Inxhinierise Mekanike, Tiranë 2004, fq. 207-214.
- Krasniqi, F. *Analiza e ndryshimit të fuqisë së ngrohësit te përcjellshmëria jostacionare e nxehtësisë nëpër mure* (me bashkëautorë), punim i paraqitur në seminarin për ruajtjen e energjisë, 4 tetor, 2002, Prishtinë.
- Krasniqi, F. *Analiza e përcjellshmërisë jostacionare të nxehtësisë nëpër murin e rrafshët*, (me bashkautorë), Makinaria, viti IV, Nr. 1, Prishtinë 2002, fq. 51-58.
- Krasniqi, F. *Analiza e proceseve në kullat e ftohjes*, Konferenca nderkombetare, Instituti Albshkenca dhe Instituti i fizikës bërthamore ,Tiranë, Gushte 2008 .
- Krasniqi, F. *Analiza e sektorit të sipërm të këmbimit të nxehtësisë në furrat vater-xhaketë të Trepçës* (me bashkautorë), Makinaria, viti IV, Nr. 1, Prishtinë 2002, fq. 59-68.
- Krasniqi, F. *Analiza e ndryshimit të zonës kufitare ndërmjet temperaturës së ambientit dhe të sipërfaqeve të murit të rrafshët në kushtet e përcjellshmërisë termike josta-cionare*, Simpoziumi I i Shoqatës së Inxhinierëve të Makinerisë së Kosovës, “Gjendja dhe perspektiva e Inxhinierisë Mekanike”, 20-21-2004, Prishtinë.
- Krasniqi, F. *Analysis and Optimization of main Components of Ejectors in a Distant Heating Systemë*, DAAM International, Vienna, Austria 2009.
- Krasniqi, F. *Aplikimi i pasqyrimin konform në rrjedhjen e lëngjeve nga rezervuari* (me bashkautorë), Konferenca IV e SHTSH, Tiranë, 2007.
- Krasniqi, F. *Caktimi i trashësisë optimale të shtresës termoizoluese të ftohësave të furrës vaterxhaketë*, (me bashkautorë), Buletini nr. 2 i SHLT, Mitrovicë, 2002.
- Krasniqi, F. *Disign of ventilation Duct with Minimal Flow Resistence* (me bashkautorë), 19 International DAAM Symposium, pp 89, Viena, 2008 .
- Krasniqi, F. *Ekzaminimi i agregatit të gurthyesit nga vendburimi i Korreticës dhe opsionet shtesë për prodhimin e betonit dhe asfaltit* (me bashkautorë), Materialet e Simpoziumit VI ndërkombëtar “Materialet dhe përdorimi i tyre” dhe i referuar me 25.11.2006 në Tiranë.
- Krasniqi, F. *Il riflesso della corrente del flusso della torre di raffreddamento per l'aspirazione della miscela vaporearia in ciascuno dei due lati* (me bashkautorë), applicazione del riflesso (riverbero) conforme sul 63° congresso nazionale ATI, Associazione Termotecnica Italiana, Palermo 2008.
- Krasniqi, F. *Koeficienti i korelacionit linear per sasine e hargjuar të koksit gjatë prodhimit të plumbit në furrat shahte të Trepçës* (me bashkautorë). Kërkime, ASHAK, Prishtinë, 2008, fq.61-71.
- Krasniqi, F. *Llogaritja e rrejtave hidraulike me ndihmën e programit MS EXEL* (me bashkautorë) , Përmbledhje punimesh të Shoqatës Termoteknike Shqiptare, Tiranë, 2002.
- Krasniqi, F. *Modelimi dhe transmetimi i nxehtësisë nëpër një mur në regjimin jostacionar* (me bashkautorë), Konferenca IV e ShTSh, Tiranë, 2007.
- Krasniqi, F. *Modelimi i difuzionit të lagshtirës nëpër mur për një mjedis të mbyllur*, (me bashkëautorë),SHTSH, Tiranë,2006.
- Krasniqi, F. *Modelimi i lagështisë së ajrit të një mjedisi të mbyllur në kushtet e difuzionit stacionar dhe difuzionit jostacionar nëpër murin e rrafshët* (me bashkautorë), Konferenca IV e ShTSh, Tiranë, 2007.

- Krasniqi, F. *Modelimi i rezervuarëve me lëndë djegëse të lëngët* (me bashkautorë), Makinaria, viti I, nr. 2, Fakulteti i Makinerisë, Prishtinë, 1997, fq. 73-79.
- Krasniqi, F. *Analiza e konsumit të avullit në turbinë për regjime të ndryshme të punës së termoelektrocentraleve* (me bashkautorë), Makinaria, viti I, nr. 2, Fakulteti i Makinerisë, Prishtinë, 1998, fq. 49-55.
- Krasniqi, F. *Mundësia e shfrytëzimit optimal të energjisë termike sekondare të TEC-eve për ngrohje në largësi me ndihmën e pasqyrimin konform* (me bashkautorë), ShTSh, Konferenca e dytë, Tiranë, dhjetor 2000.
- Krasniqi, F. *Mundësia e shfrytëzimit të energjisë së diellit në kushtet tona* (me bashkautorë), Përmbledhje punimesh të shoqatave inxhinierike të Kosovës, Prishtinë, 2002.
- Krasniqi, F. *Mundësia e shfrytëzimit të energjisë së diellit në kushtet tona* (me bashkautorë), Përmbledhje punimesh të Shoqatave Inxhinierike të Kosovës, fq. 61-67, Prishtinë, 2002.
- Krasniqi, F. *Ndikimi i ekraneve termike në transmetimin e nxehtësisë me rrezatim*, Teknika, Vëllimi 1, Ferizaj 2003, fq. 34-41.
- Krasniqi, F. *Ndikimi i parametrave hidraulik në konsumatorin kritik në sistemin e ngrohjes në largësi* (me bashkautorë), Kërkime, nr 15, ASHAK, Prishtinë, 2007, fq. 91-104.
- Krasniqi, F. *Ndotja e ambientit nga sistemet termoeenergjetike*, (me bashkautorë), Përmbledhje punimesh, Konferenca I Termoteknike Shqiptare, Elbasan, 1999.
- Krasniqi, F. *Optimizimi i diametrave të gypave magjstral të ngrohja në largësi (termofikimi) për kushtet e furnizimit me nxehtësi të qytetit të Prishtinës*, Shoqata termoteknike Shqiptare, Prishtinë, 2010.
- Krasniqi, F. *Parameters optimisation of welding operation through isotherms in the heat affected zone* (me bashkautorë), 6th International Research/Expert Conference, TMT 2002, Neum, B&H, 18-22 September, 2002.
- Krasniqi, F. *Përcaktimi i parametrave optimalë të saldimit përmes izotermave në zonën e ndikimit të nxehtësisë* (me bashkautorë), Simpoziumi III ndërkombëtar "Materialet dhe përdorimi i tyre", 19-21-11-2003.
- Krasniqi, F. *Prospettive del sviluppo del sistema energetico in Albania. Questioni di emergenza* (me bashkautorë). Punimi i prezantuar në Kongresin e 59-të Shoqatës Termoteknike të Italisë, Gjenovë, 14-17 shtator 2004.
- Krasniqi, F. *Regjimi hidraulik i sistemeve termofikuese të tipit të hapur* (me bashkautorë), Përmbledhje punimesh, Nr.1, Fakulteti i Makinerisë, Prishtinë, 1995, fq. 6-67.
- Krasniqi, F. *Rezistenca minimale termike e mureve të jashtme të objekteve ndërtimore*, Simpoziumi I i Shoqatës së Inxhinierëve të Makinerisë së Kosovës, "Gjendja dhe perspektiva e Inxhinierisë Mekanike" (me bashkautorë), 20-21-2004, Prishtinë.
- Krasniqi, F. *Sistemet e klimatizimit*, Përmbledhje e punimeve nga mobilitetet e një projekti europian për arsim dhe kulturë TEMPUS, Prishtinë, 9 Korrik 2004.
- Krasniqi, F. *Analiza e ndryshimit të fuqisë së ngrohësit në gjendjen stacionare të këmbimit të nxehtësisë*, Përmbledhje punimesh Elektroenergjetika, Tregu-Integrimi, Tirane, 14 maj 2004.
- Krasniqi, F. *Veçoritë e fushave të temperaturës në zonën e ndikimit termik gjatë saldimit me hark elektrik* (me bashkautorë), Kërkime, nr.6, ASHAK, Prishtinë 1998, fq. 31-42.
- Krasniqi, F., Berisha, Xh., *Optimizimi i parametrave hidraulikë gjatë projekteve të rretave termike*, 2001, fq. 29-35; Përmbledhje punimesh të Shoqatës Termoteknike shqiptare, Tiranë, 2002.

- Krasniqi, F., Berisha, Xh. *Ndikimi i parametrave të punës gjatë projektimit të rrjetave termike*, Makineria, Viti IV, Nr. 1, Prishtinë 2002, fq. 45-50.
- Krasniqi, F., Berisha, Xh. *Ndikimi i vrazhdësisë së sipërfaqes së brendshme në rrjetin termik të modeluar*, Kërkime nr.9 ASHAK, Prishtinë, 2002.
- Krasniqi, F., Selimaj R. *Management of carbon dioxide and environmental protection*, Workshop on efficient, clean and sustainable energy production in Kosovo, Prishtinë, 16-17 July, 2007.
- Krasniqi, F., Selimaj R. *Modeling of direct Heating and ventilation of a Local*, The 9 international conference of modern technologies in manufacturing, Cluj, Napoca, Romania, 08-10 octomber, pp.273-276, 2009.
- Krasniqi, F. "Exergy analyses of heating systems with radiators" (me bashkautorë), The 1st European DAAAM International Young Researchers and Scientists Conference, University of Zadar, Zadar, 2007.
- Krasniqi, F. *Vlerësimi i efektivitetit të prodhimit të kombinuar të energjisë për qytetin e Prishtinës* (me bashkautorë), Kërkime nr 19, ASHAK, Prishtinë, 2012.
- Berisha, Xh., Krasniqi, F., *Temperatura e jashtme projektuese dhe temperatura e fluidit rrjedhës për rrjetin termik të Prishtinës*, Konferenca IV e ShTSh, Tiranë, 2007.
- Sahiti, N., Krasniqi, F. *Bewertung eines PIM-Wärmetauschers durch Entropieproduktion*, (Vlerësimi i një këmbyesi të nxehtësisë me rrjetë metalike nëpërmjet entropisë së gjene-ruar), Chemie Ingenieur Technik (74), 11/2002, revistë shkencore me recension ndërkombëtar, Gjermani.
- Selimaj R., Krasniqi, F. *Dagramet Mollier-Carrier dhe Klimatizimi i ajrit*, Kërkime, nr 17, ASHAK, Prishtinë, 2010, fq. 9-22 .
- Selimaj R., Krasniqi, F. *Energjia diellore dhe mundësitë e aplikimit për përgatitjen e ujit për nevoja sanitare në Kosovë*, Takimi i tretë i AlbShkencës, Tiranë, 2008;
- Selimaj R., Krasniqi, F. *Menaxhimi i energjisë termike dhe modelimi i temperaturës së brendshme së brendshme për një mjedis të mbyllur*, referuar në Konferencën nderkombetare për energjetikë ,Tiranë, 15.maj 2009.
- Selimaj R., Krasniqi, F., *Komforti termik i njeriut*, Takimi i dytë i Alb-Shkencës, Konferencë ndërkombëtare, Prishtinë, 2007.
- Selimaj R., Krasniqi, F. *Heat accumulation and optimization for switching an electric heater*, The 2nd European DAAAM International Young Researchers and Scientists Conference, Trnava, Slovakia, 22-25th October 2008.
- Selimaj R., Krasniqi, F. *Modeling of nonstationary water vapour diffusion and the conditions of condensation in a multilayer flat wall*, The 5th IASME / WSEAS International Conference on HEAT TRANSFER, THERMAL ENGINEERING and ENVIRONMENT , Athens, Greece, 2007.
- Selimaj R., Krasniqi, F., *The influence of moisture in the conditions of human thermal equilibrium*, The 1st European DAAAM International Young Researchers and Scientists Conference, University of Zadar, Zadar, 2007.
- Selimaj R., Krasniqi, F. *Modeling of heat accumulation*, 8th WSEAS international conference on simulation, modelling and optimization, Santander, Spain, 2008.
- Selimaj R., Krasniqi, F. *Modeling of interior temperature depending of heat convection and accumulation in the flat wall* - the 6th iasme/wseas international conference on heat transfer, thermal engineering and environment, Rhodes, Greece, August, 2008.
- Selimaj R., Krasniqi, F., *Temperatura dhe ndikimi i sajë në konsumin e energjisë termike te ngrohja ne largesi*, Takimi IV i Institutit Albshkenca, Tetovë, 31.08, 1-2 shtator 2009.

Monografi dhe vepra shkencore:

- Krasniqi, F. Aplikimi, Zhvillimi dhe optimizimi i sistemeve termofikuese për kushtet e Kosovës, Financuar nga BVI-ja për punë shkencore e Kosovës, Prishtinë, 1990. ff. 234.
 Krasniqi, F. Termofikimi dhe rrjetet termike, ASHAK, Prishtinë, 2010, ff. 480.
 Krasniqi, F. Termoelektrocentralet e Kosovës, ASHAK, Prishtinë, 2014 ff. 371.

Tekste universitare:

- Fejzullah, Xh., Krasniqi, F. Hidraulika dhe termodinamika, ETMM, Prishtinë, 1988, f. 300.
 Krasniqi, F., Muriqi, A. Përmbledhje detyrash nga termodinamika, Prishtinë, 1995, f. 304.
 Krasniqi, F., Fejzullahu, Xh., Bunjaku, J., Malesiu, I. Përmbledhje detyrash nga mekanika e fluideve, Prishtinë, 1996, f. 325.
 Krasniqi, F. Ngrohja dhe klimatizimi I, Prishtinë, 1997, f. 371.
 Krasniqi, F., Sahiti, N. Ngrohja dhe klimatizimi, Përmbledhje detyrash, Prishtinë, 1998, f. 323.
 Krasniqi, F. Ngrohja dhe klimatizimi II, Prishtinë, 2000, f. 360.
 Krasniqi, F., Selimaj, R., Malesiu, I. Instalimet makinerike, 2004, 175 f.
 Voshtina, L., Krasniqi, F. Menaxhimi dhe prodhimi i kombinuar i energjisë, Tirane-Prishtinë, 2006, f. 343.

Tekstet për përdorim intern:

- Krasniqi, F. Zgjidhje detyrash nga Termodinamika, Fakulteti Teknik, UP, Prishtinë, 1982, f. 63.
 Krasniqi, F. Përmbledhje detyrash nga Termodinamika, Fakulteti Teknik, UP, Prishtinë, 1985, f. 70.
 Krasniqi, F. Modelimi në energjetikë, Ligjërata të autorizuara për studimet pasuniversitare, Prishtinë, 1996, f. 82.
 Krasniqi, F. Stabilimentet termoenergjetike dhe hidroenergjetike, Ligj. të autorizuara, FIEK, Prishtinë 1996.
 Krasniqi, F. Modelimi dhe optimizimi i transportit, Ligjërata për studime pasdiplomike, Prishtinë, 2004, 180 f.
 Voshtina, L., Krasniqi, F. Prodhimi i kombinuar i energjisë dhe ngrohja në largësi, Tiranë, Prishtinë, 2005, f. 185.
 Krasniqi, F. Përmbledhje detyrash nga Termodinamika, FIM, Prishtinë, 2007, f.93.
 Krasniqi, F. Enët nën shtypje, ligjerata të autorizuara për studentët e kolegjit, „Biznesi”, Prishtinë, 2012.
 Krasniqi, F. Sistemet inxhinierike I, ligjerata për studentët e USHT, Tetovë, 2010.
 Krasniqi, F. Sistemet inxhinierike II, ligjerata për studentët e USHT, Tetovë, 2011.

Tekste për shkolla të mesme:

- Krasniqi, F., Fejzullahu, Xh. Hidraulika dhe termodinamika, ETMM, Prishtinë, 1990, f. 324.
 Krasniqi, F., Osmani, H. Teknika, për klasën IX, Libri Shkollor, Prishtinë, 2004, f.175 (ribotuar më 2007).

Projekte:

1. Bashkë me prof.dr.Franz Durst nga Universiteti i Erlangenit (Gjermani), ka bërë projektin e laboratorit të djegies në mjedise poroze të realizuar në Fakultetin e Inxhinierisë Mekanike të Prishtinës.

2. Koordinator i parë vendor i projektit ndërkombëtar TEMPUS “Promovimi i lidhjeve akademike industriale në Fakultetin e Inxhinierisë Mekanike” (2002 deri 2004) i akorduar nga Komisionit Europian të Edukimit dhe Arsimim në Bruksel.
3. Udheheqes i projektit “Klima dhe parametrat projektues për qytetet kryesore të Kosovës dhe të Shqipërisë” i mbështetur nga Akademia e Shkencave të Shqipërisë si projekt i përbashkët në kuadër të Protokollit të nënshkruar ndërmjet të dy Akademive.
4. Bashkëpunëtor në projektin: “Ndikimi i mbitensionëve atmosferike në sistemet elektroenergjetike të Kosovës”, aprovuar nga Akademia e Shkencave dhe Arteve të Kosovës në vitin 2012 dhe 2013.
5. Në fushën e specialitetit të tij, “Ngrohja dhe klimatizimi” dhe “Termoteknika”, është angazhuar, për nevojat e ekonomisë së Kosovës, në shumë projekte të tjera, analiza profesionale, kolaudime projektesh, mbikëqyrje dhe pranime teknike të projekteve të rendësishme në Kosovë. Vlenë të përmenden (projekti për ngrohjen dhe klimatizimin e objektit të Qeverisë së Republikës së Kosovës, objektin e Kuvendit të Republikës së Kosovës, objektine menshës për KFOR-in gjerman në Prizren, projektimi i sistemit të ngrohjes dhe mbikëqyrja e realizimit të projekteve për disa objekte në Kosovë, mbikëqyrja e projektit për frigidhomen e medreses “Alaudin”, projektimi dhe mbikëqyrja e punimeve të ngrohjes në Fakultetin e Fesë Islame në Prishtinë dhe shumë projekte të tjera).
Ka bërë analiza profesionale për mbrojtjen në punë në objektet e rendësishme ekonomike të Kosovës, siç janë Temocentralet, Fabrika e Armaturës në Podujevë, Fabrika e Qeramikës në Kamenicë, Fabrikën e Magnohromit në Kamenicë, etj.

FERIZ KRASNIQI

BIOGRAFIA

Lindi më 1931 në Tërpezë të Malishevës. Shkollën fillore e kreu në vendlindje, Gjimnazin e Ulët e mbaroi në Prishtinë, kurse Shkollën Normale në Gjakovë. Në Shkollën e Lartë Pedagogjike të Nishit studioi në degën e biologjisë ku edhe diplomoi në vitin 1954. Një kohë punon arsimtar i biologjisë e pastaj regjistrohet në Fakultetin e Shkencave Matematike - Natyrore të Universitetit të Shkupit, në grupin e biologjisë, ku edhe diplomon në fillim të vitit 1961.

Një kohë të shkurtër punoi profesor i lëndës së biologjisë në Shkollën Normale të Prizrenit. Më 1961 u zgjodh asistent për lëndën Sistematika e bimëve në Katedrën e Biologjisë të Fakultetit Filozofik të Prishtinës. Disertacionin e doktoratës *Vegjetacioni i pyjeve të regjionit kodrinor të Kosovës* e mbrojti në vitin 1968 në Fakultetin e Shkencave Matematike-Natyrore të Universitetit të Beogradit.

Në vitin 1969 u zgjodh docent, kurse më 1980 profesor ordinar për lëndën Sistematika e bimëve të larta në Fakultetin e Shkencave Matematike-Natyrore të Prishtinës, ku punoi gjersa u pensionua. Ushtri një varg funksionesh të ndryshme: një mandat ishte prorektor i Universitetit të Prishtinës, gjatë viteve 1973-1975 dhe dy mandate rektor i Universitetit të Prishtinës, gjatë periudhës 1975-1979. Gjithashtu kreu edhe disa funksione shtetërore, si deputet i Dhomës të Kombeve të Kuvendit të dikurshëm Federativ dhe anëtar i Kryesisë së dikurshme të Kosovës.

Puna kërkimore-shkencore është e orientuar kryesisht në studimin e florës dhe të vegjetacionit. Në sferën arsimore-edukative bëri përpjekje për sigurimin e teksteve dhe të literaturës biologjike në gju-

hën shqipe, në fillim si përkthyes e më vonë edhe si autor. Gjatë punës në Fakultetin e Shkencave Matematike-Natyrore, udhëhoqi punimet e diplomës të shumë kandidatëve. Si anëtar i komisionit, mori pjesë në mbrojtjen e disertacioneve të doktoratës në dy universitete (të Prishtinës dhe të Zagrebit).

Për kontributin e tij në lëmin e kërkimeve shkencore, në procesin arsimor-edukativ të shumë brezave, në sigurimin e literaturës së nevojshme nga lëmi i biologjisë, në Zhvillimin institucional dhe afirmimin e Universitetit të Prishtinës, u nderua me këto shpërblime dhe mirënjohje: Shpërblimi Krahinor i Dhjetorit për rezultatet e arritura në shkencat biologjike gjatë vitit 1975; Plaketa nga Fakulteti i Mjekësisë, për merita rreth Zhvillimit të tij me rastin e shënimit të dhjetëvjetorit të themelimit, shpërblimi *Naim Frashëri* për tekstin universitar *Sistematika e bimëve të larta me elementet e filogjenisë*, të botuar në vitin 1985; Mirënjohje nga Enti i Teksteve dhe i Mjeteve Mësimore i Kosovës për bashkëpunim të suksesshëm; Mirënjohje e Fakultetit të Shkencave Matematike-Natyrore me rastin e krenimit të 36-vjetorit të punës së suksesshme të tij.

Në vitin 1995, Senati i Universitetit të Prishtinës ia jep titullin e nderit *Profesor emeritus* për merita të veçanta në Zhvillimin dhe avancimin e Universitetit të Prishtinës, si dhe për përsosmërinë mësimore dhe shkencore.

Në vitin 1996, zgjidhet anëtar korrespondent i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës, ndërsa në vitin 2000 zgjidhet anëtar i rregullt i kësaj akademie.

BIBLIOGRAFIA

Punimet shkencore:

- Krasniqi, F., 1963: Kontribut njohjes së florës së maleve të Drenicës, Përparimi, Prishtinë.
- Krasniqi, F., 1963: Përshatshmëria dhe përgatitja e bimëve për t'u mbrojtur nga ftohtësia dhe ngricat, Përparimi, Prishtinë.
- Krasniqi, F., Marinović, R., 1966: Mbi mikrofitet që gjenden në ujrat minerale të Poklekut dhe ndikimi i ujrave të tilla në përbërjen e tyre floristike, Përparimi, Prishtinë.
- Krasniqi, F., 1966: Šuma sladuna i cera kao posebna geografska varijanta u Lipovici (Quercetum confertae – cerris scardicum). Zbornik Filozofskog fakulteta u Prištini, knj. III. Str. 445-452.
- Krasniqi, F., Marinović, R., 1969: O rasprostranjenju Tetraspora ulvacea Kutz. u vodama Belog Drima na Kosovu, Zbornik Filozofskog fakulteta u Prištini, knj. VI, str. 159-162
- Krasnići, F., 1972: Šumska vegetacija brdskog regiona Kosova – 6 (monografi), Zajednica naučnih ustanova Kosova, Priština, knj. 27.
- Krasniqi, F., Hundozi, B., Pajazitaj, Q., 1980: Rreth disa taksonëve bimorë të reja për florën e Kosovës e të Serbisë, Buletini i pun.shkenc. i FSHMN, Prishtinë, VI/137-142.
- Krasniqi, F., Hundozi, B., Pajazitaj, Q., 1981: Kontribut njohjes së florës së Kosovës, Buletini i pun. shkenc. i FSHMN, Prishtinë, VII/133-139.
- Krasniqi, F., 1982: Promene u flori i vegetaciji Kosova poslednjih decenija i mere njihove zaštite. Makedonska akademija na naukite i umetnostite, Skopje, Prilozi III/59-67.
- Krasnići, F., 1987: Endemi u flori SAP Kosovo i problem njihove zaštite. Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Odelj. prirod. nauka, knj. 14, Sarajevo.
- Krasnići, F., Hundozi, B., Pajazitaj, Q., 1990: A short contribution to the flora of Kosovo. Rasprave IV razreda Slovenska Akademija znanosti in umetnosti, Ljubljana.
- Krasniqi, F., 1998: Veçoritë e florës dhe të vegetacionit të Kosovës dhe problemi i mbrojtjes së tyre. ASHAK, Seksioni i Shkencave të Natyrës, Kërkime 6, Prishtinë.
- Marinović, R., Krasniqi, F., 1963: Algat e ujrave të tharta të Deçanit, Përparimi, Prishtinë.
- Tatić, B., Krasniqi, F., 1963: Ranunculus falcatus i Asphodeline liburnica, Nove vrste za floru Srbije. Zbornik Filozofskog fakulteta u Prištini, knj. I, str. 323-326.
- Marinović, R., Krasniqi, F., 1965: Mikrofite poklečkih mineralnih voda, Glasnik prirodnjačkog muzeja, Beograd, Serija B, knj. 20.
- Blečić, V., Tatić, B., Krasnići, F., 1968: Kratak prilog flori Jugoslavije. Buletin de l'institut et du jardin botaniques de l'universite de Beograd, Tome III, nr. 1-4.
- Blečić, V., Tatić, B., Krasnići, F., 1969: Tri endemične zajednice na serpentinskoj podlozi u Srbiji, Acta botanica croatica, Vol. XXVIII, Zagreb.
- Marinović, R., und Feriz D. Krasnići, 1970: Über die charas (Chara) in mineralgeässrn der Pokleka. Buletin de l'institut et du jardin botaniques de l'universite de Beograd. Tome V/137-145.

- Blečić, V., Krasnići, F., 1972: Zajednica endemičnog šibljaka forzicije i krstušca (Polygalo-Forsythietum europaeae Blečić i Krasnići) u jugozapadnoj Srbiji. Glas. Republ. Zavoda zašt. Prirode – Prirodnjačkog Muzeja, Titograd, 4, str. 35-40.
- Hundozi, B., Krasniqi, F., 1995: Colchicum hungaricum Jka. the Coronilla vaginalis Lam., lloje ibmore të reja për florën e Kosovës. Buletini i Fakultetit të Shkencave Matematike-Natyrore, nr. 10/177-181, Prishtinë.

Tekstet shkollore – universitare e literaturë tjetër:

- Krasniqi, F., 1985: Sistematika e bimëve të larta me elementet e filogjenisë, Tekst universitar, faqe 438. Botoi Endi i Teksteve dhe i Mjeteve Mësimore të Kosovës, Prishtinë.
- Williams, H.G., Hunyad, K., 1987: Dictionary of weeds of eastern Europe. Akademia KIADO, Budapest. Nga 13 gjuhët e aplikuara në këtë botim, pjesa në gjuhën shqipe në të është përgatitur nga F. Krasniqi e B. Hundozi.
- Krasniqi, F., Ruci, B., Vangjeli, J., Susuri, L., Mullaj, A., Pajazitaj, Q., 2003, Fjalor i emrave të bimëve – Dictionary of plant names, ASHSH dhe ASHAK, Tiranë-Prishtinë.

Puna në projekte shkencore-kërkimore:

- Në projektin Hulumtime në florën e Kosovës, të udhëhequr nga Feriz Krasniqi e të realizuar gjatë periudhës 1986-1990, pas shumë ekspeditave në terren dhe punës kërkimore në laboratorë, janë determinuar dhe studiuar mbi 1200 taksone të bimëve të larta vaskulare të përhapura në trevën e Kosovës. Këto taksone bimore, së bashku me ato të studiuara më herët, të herbarizuara dhe të sistematizuara në mënyrë bashkëkohore e me shënime përkatëse, janë të vendosura në herbariumin e Fakultetit të Shkencave Matematike-Natyrore të Prishtinës. Kështu janë vënë themele solide për studime të mëtejshme në florën dhe vegjetacionin e Kosovës, si në aspektin fundamental ashtu edhe në atë aplikativ.
- Rezultatet e fituara gjatë punës në projektin e lartpërmendur, së bashku me hulumtimet e mëhershme, kanë kontribuar që tani rreth 70% të llojeve të florës së Kosovës të jenë të njohura dhe të studiuara, duke krijuar kështu mëndusë që në të ardhmen flora e Kosovës të botohet në formë të një edicioni të veçantë.

HIVZI ISLAMI

BIOGRAFIA

Hivzi Islami (Letovicë, Lugina e Preshevës, 1946), shkollën fillore e mbaroi në vendlindje, gjimnazin në Preshevë (1965), ndërsa diplomoi në Fakultetin Filozofik të Prishtinës, Dega e Gjeografisë (1970). Gjatë studimeve ishte bursist i Universitetit dhe drejtonte revistën shkencore të studentëve Dituria. Studimet pasuniversitare i kreu në Fakultetin e Shkencave të Natyrës të Universitetit të Zagrebit, ku dhe magjistroi (1973), ndërsa doktoroi në Fakultetin Filozofik të Universitetit të Lubjanës (1977). Që nga viti 1971 është asistent, ligjërues, docent dhe profesor i demografisë në Universitetin e Prishtinës. Mban mësim në studimet pasdiplomike, ku në kuadër të tyre themeloi drejtimin e demografisë në Departamentin e Gjeografisë; udhëhoqi magjistrantë dhe doktorantë. Ishte prodekan i FSHMN-së në periudhën 1979-1981 dhe shef i Departamentit të Gjeografisë në vitet 1999-2001. Në vitin shkollor 1981/82, si bursist i qeverisë frenge, qëndroi në Universitetin e Toulouse-it (Francë) për perfeksionim profesional dhe shkencor. Në vitin 1996 zgjidhet anëtar korrespondent i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës, ndërsa në vitin 2000 anëtar i rregullt; prej vitit 1999 e deri më 2002 ishte edhe sekretar i Seksionit të Shkencave Shoqërore. Në vitet 2002 u zgjodh sekretar i përgjithshëm i kësaj Akademie, të cilin funksion e ushtroi deri më 2008, kur u zgjodh nënkryetar i Akademisë. Në fund të vitit 2011 u zgjodh kryetar i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës, të cilin funksion e ushtron sot.

Opusi i tij profesional dhe shkencor është mjaft i gjerë. Botoi disa libra shkencorë dhe më se 120 studime, artikuj dhe trajtesa në revista të ndryshme brenda dhe jashtë vendit nga fusha e demografisë dhe e disiplinave të afërme; botimet kapin kryesisht çështjet demografike të

Kosovës dhe shqiptarëve. Mori pjesë në shumë tubime shkencore në vend dhe jashtë, me kumtesa dhe diskutime. Në cilësi të profesorit të ftuar (Professeur invité), në vitin 2001 u mbajti ligjërata studentëve të Universitetit të Toulouse-it për çështjen e Kosovës dhe të Ballkanit; në vitin 2003 përsëri u ftua nga ky Universitet për ligjërata, ndërsa në vitin 2009 në cilësi të profesorit të ftuar mbajti ligjërata në Universitetin e Parisit 8. Për qëllime studimore qëndroi dhe në universitete të tjera të jashtme. E ka përfaqësuar Akademinë e Shkencave dhe të Arteve të Kosovës në takimet me akademitë simotra në rajon dhe në Evropë, si dhe në asociacionet e tjera të shkencave.

Ishte kontribues në fushën e arsimit universitar dhe veprimtar politik e shoqëror. Në vitet '90 ishte aktiv në lëvizjen politike e kombëtare dhe në vitet 1990-1995 drejtonte një parti politike. Në zgjedhjet parlamentare dhe presidenciale të vitit 1992 qe zgjedhur deputet i Kuvendit të Kosovës. Ishte anëtar i Delegacionit kosovar në Konferencën e Londrës (1992), i Delegacionit kosovar në Konferencën e Gjenevës lidhur me negociatat për arsimin shqip (1992-1994) dhe anëtar i disa delegacioneve të tjera të Kosovës, të cilat qëndruan në vende të ndryshme evropiane, pastaj në SHBA dhe në Kanada.

BIBLIOGRAFIA

a) Librat e botuar:

- Popullsia e Kosovës (Studim demografik), dy botime, Enti i Teksteve dhe i Mjeteve Mësimore i KSA të Kosovës, Prishtinë; dy botime: 1980 dhe 1981, ff. 1-378 (parathënia: dr. Vladimir Klemençiq); (në shtojcë: 39 harta sipas komunave kadastrale, 19 tabela dhe 22 shtojca të tjera grafike).
- Fshati i Kosovës (Kontribut për studimin sociologjiko-demografik të evolucionit rural të Kosovës), Rilindja, Prishtinë, 1985, ff. 1-277 (në shtojcë: 6 tabela).
- Kosova dhe shqiptarët (Çështje demografike), Pena, Prishtinë, 1990, ff. 1-244.
- Demographic reality in Kosova (për të huaj), Kosova Information Center, Prishtinë, 1993, f. 53; botuar edhe në Zürich më 1995 me titull Die demographische Realität in Kosova (Bearbeitung: Dr. Suzanne Auer), Seite 50, si dhe në revistën italiane Religioni e Societa, Firenze, nr. 29, 1997, me titull "Realtà demografica del Kossovo", ff. 39-57 (Përkthyes: Dr. Alberto).
- Gjeografia e Kosovës (koautor), Enti i Teksteve dhe i Mjeteve Mësimore i Kosovës, Prishtinë, 1994, ff. 1-164.
- Rrjedha demografike shqiptare, Dukagjini, Pejë 1994, f. 1-269.
- Dimensioni demografik i çështjes së Kosovës, Enti i Teksteve dhe i Mjeteve Mësimore të Kosovës, Prishtinë, 1997, ff. 1-279 (parathënia: dr. Fehmi Agani).
- Evolucioni dhe transicioni demografik, Dukagjini, Pejë, 1999, ff. 1-273.
- Spastrimet etnike, Dukagjini, Pejë, 2003, ff. 1-389.
- Lindshmëria - sjellja riprodhuese dhe shoqëria (koautor), Dukagjini, Pejë, 2006, ff.1-291.
- Studime demografike (100 vjet të Zhvillimit demografik të Kosovës), ASHAK; dy botime: 2005 dhe 2008 (botimi i dytë i plotësuar), ff. 1- 590.
- Kosova – Vështrim monografik (autor, redaktor dhe bashkërendues), ASHAK, Prishtinë, 2011.
- Aspekti etnik i migrimeve (Shqiptarët në rrjedhat e shpërnguljeve të dhunshme), ASHAK, Prishtinë, 2012, ff. 1-380.
- Popullsia dhe vendbanimet shqiptare të Luginës së Preshevës, (koautor me Arsim Ejupin), ASHAK, Prishtinë, 2015, ff. 1- 633.

b) Studime dhe artikuj:

- E vërteta mbi shqiptarët në disa vepra antropogjeografike, Dituria, Nr. 1, Prishtinë, 1971, ff. 63-92.
- Skema e rajoneve të përhershme për hulumtime demografike dhe rëndësia e saj, Përparimi, Nr. 8, Prishtinë, 1971, ff. 666-675.
- Bujanovci dhe komuna e tij- kontribut njohjes së gjendjes dhe problematikës socio-gjeografike, Dituria, Nr. 2-3, Prishtinë, 1972, ff. 27-60.
- Kërkimet antropogjeografike në Kosovë, Gjurmime albanologjike - Seria e shkencave historike, I-1971, Prishtinë, 1972, ff. 115-162.
- Reperkusionet e lëvizjeve ekonomike dhe sociale në ndryshimet regjionale të Zhvillimit demografik të Kosovës, Përparimi, Nr. 2-3, Prishtinë, 1973, ff. 95-115.
- Odražaj drustveno-ekonomskog i demografskog razvitka na promene u gustini naseljenosti Kosova, Zbornik radova PMF-a, 1, Priština, 1973, ff. 165-176.
- Regionalne osobenosti razvoja stanovništva Kosova kao funkcija socijalno-ekonomskih kretanja, Jugoslovenski simpozijum o stanovništvu, Ohrid, 1973.
- Disa elemente të situatës dhe të Zhvillimit demografik rë RP të Shqipërisë, Përparimi, Nr. 6, 1973, ff. 500-513.

- Disa karakteristika të migracioneve të popullsisë së Kosovës në periudhën 1961-1971, Përparimi, Nr. 10, 1973, ff. 913-922.
- Ndryshimet në strukturën e burimeve të të ardhurave të familjeve të Kosovës, Përparimi, Nr. 11-12, 1973, ff. 1045-1052.
- Transformimet strukturale të familjeve të Kosovës, Gjurmime albanologjike - Folklor dhe etnologji, III-1973, Prishtinë, 1975, ff. 41-53.
- Problemi i lëvizjes ditore të fuqisë punëtore si indikator i proceseve shoqërore-ekonomike të Kosovës, Përparimi, Nr. 5-6, 1974, ff. 383-391.
- Për kriter dhe objektivitet shkencor - vështrim librit të dr. K. Ristiçiq Malo Kosovo - antropogeografika studija, Zajednica naučnih ustanova Kosova, Knj. 21, Pristina, 1971, ff. 1-278, Gjurmime albanologjike - Folklor dhe etnologji, II/1972, Prishtinë, 1974, ff. 246-256 (koautor me R. Ismajlin).
- Elementi demografikog razvitka NR Albanije, Ekonomska misao, Br. 3, Beograd, 1974, ff. 154-172.
- Zhvillimi i komponenteve të dinamikës natyrore të popullsisë së Kosovës, Gjurmime albanologjike - Folklor dhe etnologji, IV-1974, Prishtinë, 1976, f. 55-73.
- Neke karakteristike i problemi stanovništva NR Albanije, Geografski horizont, Br. 1-2, Zagreb, 1974, ff. 38-46.
- Emigrimi i përkohshëm ekonomik i kosovarëve në botën e jashtme dhe disa veçori regjionale dhe strukturale të diferencuara, Economia, Nr. 3, Prishtinë, 1974, ff. 581-590.
- Preobražaj poljoprivrede i sela NR Albanije, Sociologija sela, Br. 43, Zagreb, 1974, ff. 139-147.
- Pogled na regionalne varijacije prirodnih komponenata kretanja stanovništva Kosova, Zbornik radova PMF-a, 2, Pristina, 1974, ff. 291-304.
- Neke značajnije karakteristike novijeg razvoja porodice i domaćinstava Kosova s osvrtom na prošireni tip, Socioloski pregled, Br. 2-3, Beograd, 1974, ff. 279-288.
- Aspects ethno-sociaux du développement de la famille et des ménages à Kosovë après la guerre, III-ème Congrès International des études de sud-est européennes, Bucarest, 1974.
- Aspekte etnosociale dhe demografike të Zhvillimit të familjes në Kosovë, Përparimi, Nr. 3, 1975, ff. 191-201.
- Mobiliteti hapësinor i popullsisë së Kosovës sipas kombësisë, Përparimi, Nr. 6, 1976, ff. 663-669.
- Shtirja dhe numri i shqiptarëve, Gjurmime albanologjike - Folklor dhe etnologji, VI-1976, Prishtinë, 1978, ff. 19-48.
- Emigracionet dhe imigracionet e popullsisë në mes të Kosovës dhe viseve tjera të Jugosllavisë, Buletini i FSHMN-së, 4, C, GJeografi, Prishtinë, 1976, f. 65-73.
- Pokusaj demografske tipologije područja Kosova, Stanovništvo, Br. 3-4, 1-2, Beograd, 1975/76, ff. 208-216.
- Ndikimi i rrethanave etnosociale në formimin e disa elementeve të strukturës demografike të shqiptarëve në Jugosllavi, Konferenca Kombëtare e Studimeve Etnografike, Tiranë, 1977, ff. 265-268.
- Poljoprivredno stanovništvo Kosova, Sociologija sela, Br. 55-56, Zagreb, 1977, ff. 37-47.
- Osvrt na razvitak stanovništva Kosova, Sociologija, Br. 1, Beograd, 1977, ff. 153-175.
- Transformimi i strukturës ekonomike të popullsisë aktive të Kosovës, Economia, Nr. 1, Prishtinë, 1977, ff. 91-98.
- Ndryshimet në shkallën e aktivitetit të popullsisë së Kosovës, Economia, Nr. 2, Prishtinë, 1977, ff. 187-190.
- Lëvizja e analfabetizmit te shqiptarët në Jugosllavi, Fjala, Nr. 12, Prishtinë, 1977.

- Regionalni razvoj ekonomskih i društvenih aktivnosti Kosova, Zbornik X Jubilarnog Kongresa geografa Jugoslavije, Beograd, 1977, ff. 208-212.
- Rajonizimi demografik i Kosovës, Përparimi, Nr. 5, ff. 537-546.
- Promene agrarne i ratarske naseljenosti u SAP Kosovo, Obeležja, Br.2, Pristina, 1978, ff. 79-87.
- Pregled rasprostranjenosti i porasta broja Albanaca u svetu, Stanovništvo, Br. 1-4, Beograd, 1978, ff. 187-211.
- Kretanje nepismenosti u Albanaca u Jugoslaviji, Sociologija, Br. 2-3, Beograd, 1978, ff. 313-321
- Tendencat më të reja të lëvizjes natyrore të popullsisë së Kosovës, Përparimi, Nr. 5, 1978, ff. 682-702.
- Emigracija stanovništva iz Rugove, Sociologija sela, Br. 61-62, Zagreb, 1978, ff. 11-20.
- Shqyrtime mbi ndryshimet në pjesëmarrjen e popullsisë bujqësore të KSA të Kosovës pas luftës, Përparimi, Nr. 2, 1978, ff. 205-217.
- Problemi i analfabetizmit në KSA të Kosovës, Gjurmime albanologjike - Folklor dhe etnologji, VIII-1978, Prishtinë, 1979, ff. 79-97.
- Problemi društvenog razvitka Kosovskog sela, Sociologija, br.4, Beograd, 1979, ff. 397-418.
- Veçoritë ekonomiko-sociale të popullsisë së Kosovës sipas kombësisë, Gjurmime albanologjike - Folklor dhe etnologji, VIII-1978, Prishtinë, 1979, ff. 79-97.
- Madhësia, përbërja sipas numrit të anëtarëve dhe struktura sociale e ekonomive familjare të Kosovës, Përparimi, Nr. 1, 1979, ff. 23-41.
- Le développement démographique du Kosovo (Yougoslavie), Revue géographique de l'Est, No 1-2, Nancy, 1979, pp. 87-100.
- Shtirija dhe lëvizja e numrit të shqiptarëve në botë, Kërkime gjeografike, Nr. 1, Prishtinë, 1979, ff. 75-88.
- Migrimet e popullsisë dhe fuqisë punëtore të Kosovës, Gjurmime albanologjike - Seria e shkencave historike, VIII-1978, ff. 293-320.
- Disa karakteristika shoqërore-kulturore të fshatit të Kosovës, Gjurmime albanologjike - Folklor dhe etnologji, VIII-1978, ff. 47-77.
- Shtirija, migrimi dhe numri i shqiptarëve në botë, Përparimi, Nr. 3, 1979, ff. 351-365.
- La croissance démographiques du Kosovo, Population, No 4-5, Institut national d'études démographiques, Paris, 1979, pp. 915-919.
- Shtirija dhe lëvizja e numrit të shqiptarëve në Jugosllavi, Përparimi, Nr.4, 1979, ff. 517-539.
- Razlike u nivou urbanizacije izmedju stanovnistva nacionalnosti Kosova, Geographica Slovenica, 10, Ljubljana, 1980, ff. 177-183.
- Rrjedhat dhe karakteristikat e inkuadrimit të përkohshëm të fuqisë punëtore të Kosovës në botën e jashtme, Gjurmime albanologjike - Seria e shkencave historike, IX, 1979, Prishtinë, 1980, ff. 237-266.
- Urbanizimi dhe nacionalitetet e Kosovës, Përparimi, Nr. 4, 1980, ff. 449-459.
- Migrimet si faktor i ndryshimeve në kulturën shoqërore dhe materiale, Fjala, Nr. 8, Prishtinë, 1980.
- La diaspora d'un peuple méditerranéen: le cas des Albanais, Peuples Méditerranéen, No 15, Avril-Mais, Paris, 1981, pp. 73-84.
- Priçini i posledici od intenzivnata emigracija na naselenieto od Rugovo kako specifično agrarno-stočarsko podračje, Zbornik na trud vi od Republičkiot simpozium, Prirodni i socio-geografski problemi na ridsko-planinskite podračja, Skopje, 1981, ff. 194-199.
- Migrimet e popullsisë së Rugovës dhe ndikimi i tyre në transformimin e kulturës popullore, Gjurmime albanologjike - Folklor dhe etnologji, XI-1981, Prishtinë, 1982, ff. 117-130.

- Socijalno-demografske promene u kosovskom selu, në librin Problemi socijalistickog razvoja poljoprivrede i sela, Izd. centar komunist - Jugoslovenski centar za za teoriju i socijalistickog samoupravljanja, Beograd-Ljubljana, 1983, ff. 641-657.
- Tranzicioni demografik dhe rrjedhat e tij në vendet e Zhvilluara perëndimore, Kërkime gjeografike, 4, Prishtinë, 1983, ff. 45-54.
- Efektet emigracione të banorëve të Rugovës në prebrazimin e kulturës së Rugovës, Sociologjia e shtetit, Br. 75-76, Zagreb, 1982, ff. 53-66.
- La population albanaise de Yougoslavie: accroissement numérique et répartition spatiale, Population, INED, No 1, Paris, 1983, pp. 66-173.
- Diffusion of innovations in non-urban areas of Kosovo, Proceedings of the 3-rd Yugoslav-Polish Geographical Seminar, Ljubljana-Maribor, 1983, pp. 186-189.
- Ndërkimi i migrimeve të popullsisë në transformimin e jetës popullore të Rugovës, në librin Trashëgimia dhe transformimi i kulturës popullore, Prishtinë, 1983, ff. 147-160.
- Determinantet shoqërore dhe ekonomike të tranzicionit të vonuar demografik në Kosovë, Thema, Nr. 1, Prishtinë, 1984, ff. 103-117.
- Strukturat e reja sociale-profesionale në fshatin kosovar, Kërkime gjeografike, 5, 1984, ff. 75-81.
- Problemi urbanizimi i standardit rural në Kosovë, Sociologjia, Br. 3-4, Beograd, 1984, ff. 317-324.
- Neki aspektet e nepismërisë rurale në Kosovë, Opređeljenja, Br. 6, Sarajevo, 1984, ff. 93-104.
- Çështjetë të transformimit të fshatit kosovar, Gjurmime albanologjike - Folklor dhe etnologji, 14-1984, Prishtinë, 1985, ff. 29-51.
- O nekim metodološkim pitanja migracija, Sveske, Br. 7-8, Institut za proučavanje nacionalnih odnosa, Sarajevo, 1984, ff. 171-176.
- Motivisanost poljoprivrednog stanovništva za ostajanje na selu i posedu, Zbornik radova jugoslovenskog simpozijuma Geografski aspekt prirodni i ljudskih resursa Jugoslavije, Pristina, 1984, ff. 145-150.
- Zakasnena demografska tranzicija na Kosovu u okviru demografskog prelaznog razdoblja u Jugoslaviji i Evropi, Sociologjia, Br. 3, 1985, ff. 361-378.
- Zapažanja o preobražaju i problemima socijalno-demografske strukture seoskog stanovništva SAP Kosovo, Stanovništvo, 1-4, Beograd, 1984/85, ff. 99-114.
- Problemi i analfabetizmit në fshatin kosovar, Kërkime gjeografike, 6, 1985, ff. 41-50.
- Zadnja demografska tranzicija u Evropi: primer Kosova, Časopis za kritiko znanosti, st. 79-80, Ljubljana, 1985, ff. 29-45.
- Nataliteti dhe determinantet e tij të popullata shqiptare në Jugosllavi, Thema, Nr. 5-6, 1986, ff. 137-177.
- Problem nataliteta pri Albancih, Časopis za kritiko znanosti, St. 89-90, Ljubljana, 1986, ff. 37-67.
- Nataliteti dhe planifikimi i familjes: shumëdimensionaliteti, Zhvillimi, qëndrimet, Fjala, 7, 1977, f. 4.
- Çështjetë të natalitetit të popullata shqiptare, Gjurmime albanologjike - Folklor dhe etnologji, 16-1986, Prishtinë, 1987, ff. 107-139.
- Nataliteti dhe planifikimi i familjes - probleme shumëdimensionale, Gjurmime albanologjike - Folklor dhe etnologji, 17-1987, Prishtinë, 1988, ff. 83-94.
- Albansko običajno pravo in socijalističke norme, Časopis za kritiko znanosti, St. 103-104, Ljubljana, 1987, ff. 36-45.
- Nataliteti të shqiptarët, Çështjetë të studimeve albanologjike, II, Instituti Albanologjik, Prishtinë, 1987, ff. 403-421.

- Albanci: razporeditev, migracija in demografski rast, Časopis za kritiko znanosti, St. 105/106/107, Ljubljana, 1987/88, ff. 76-108.
- Plagijati si privilegj, Thema, Nr. 11-12, Prishtinë, 1988, ff. 199-216.
- Demografski problemi Kosova i njihovo tumačenje, Zbornik Kosovo - Srbija - Jugoslavija, Ljubljana, 1989, ff. 39-66.
- Ri (kolonizimi) i Kosovës, në librin Ç'thonë dhe ç'kërkojnë kosovarët, Tiranë, 1989, ff. 283-318.
- Alcune questini demografiche circa gli Albanesi. Natalità e mortalità, Le minoranze etniche e linguistiche, II, Palermo, 1989, ff.817-826.
- Problemet demografike të Kosovës dhe interpretimi i tyre, në publikimin E vërteta mbi Kosovën dhe shqiptarët në Jugosllavi, Akademia e Shkencave, Tiranë, 1990, ff. 477-503.
- Realiteti etniko-demografik i Kosovës dhe aspiratat serbe, Thema, Nr. 11, Prishtinë, 1993, ff. 87-96.
- Kosova's Demographic Ethnic reality and the targets of Serbian hegemony, Kosova, Historical/Political Review, 1/1993, Tirana, 1993, pp. 29-34.
- The demographic problems of Kosova and their interpretation, në librin The Truth on Kosova, The Academy of Sciences of the Republic of Albania, Tirana, 1993, pp. 261-276.
- Demografska stvarnost Kosova, në publikimin Sukob ili dijalog (Srpsko-albanski odnosi i integracija Balkana), Subotica, 1994, ff. 29-51. Ky publikim, i financuar nga Fondacioni Soros, është përkthyer edhe në shqip dhe anglisht. Punimi në anglisht botohet me titull Demographic reality of Kosovo, Conflict or Dialogue (Serbian-Albanian relations and integration of the Balkans), Subotica, 1994, pp. 30-53, ndërsa në shqip me titull Realiteti demografik i Kosovës, Konflikt apo dialog (Marrëdhëniet shqiptaro-serbe dhe integrimi i Ballkanit), Suboticë, 1995, ff. 29-50.
- Manipulimet në fushën e demografisë me synime të rrudhjes së dimensionit demografik shqiptar, në librin Gjenocidi dhe aktet gjenocidiale të pushtetit serb ndaj shqiptarëve nga kriza lindore e këndeje, Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës, Prishtinë, 1995, ff. 197-205.
- Shqiptarët në diasporë, Studime, 1/1994, Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës, Prishtinë, 1995, ff. 55-78.
- Demographic problems of Kosova and otherethnic Albanian territories, në librin The Kosova issue - a Historic and Current Problem, Tirana, 1996, pp. 139-145.
- Kolonizimet serbe të Kosovës dhe eksodi i shqiptarëve, Studime, 2/1995, Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës, Prishtinë 1996, ff. 27-49.
- Problemet demografike të Kosovës dhe të trevave të tjera etnike shqiptare, në publikimin Çështja e Kosovës - një problem historik dhe aktual, Tiranë, 1996, ff. 261-267.
- Aspekti sociodemografik i mortalitetit të popullsisë së Kosovës, Thema, nr. 14, Prishtinë, 1996, ff. 83-106.
- Nataliteti dhe riprodhimi biologjik në shoqërinë kosovare, Studime, 3/1996, Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës, Prishtinë, 1997, ff. 7-38.
- Kosova dhe Serbia: një paralele në raportet demografike sot dhe në të ardhmen, Studime, 4/1997, Akademia e Shkencave dhe e Arteve, Prishtinë, 1998, ff. 131-146.
- A paralel between Kosova and Serbia in a Demographic Perspective, Kosova, Historical/Political Review, 7/1999, Tirana, 1999, p. 25-33.
- Kontraverzat rreth planifikimit të familjes dhe riprodhimit të popullsisë, Studime, Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës, Prishtinë, 2001, ff. 95-114;
- Rjedhat demografike në Kosovë dhe shoqëria civile, Antologjia e shoqërisë civile, Fondacioni Kosovar për Shoqëri Civile, Prishtinë, 2001, ff. 95-111 (botuar dhe anglisht);

- Le Kosovo: un centre névralgique de la péninsule balkanique, Bulletin de la Société de géographie de Toulouse, No 281, Toulouse, 2001, pp. 104-119;
- Gjenocidi serb mbi qenien ertnodemografike shqiptare, Gjenocidi i pushtetit serb ndaj shqiptarëve në Kosovë gjatë viteve '90, ASHAK, Prishtinë, 2001, ff. 179-190.
- Kosova: un noeud géopolitique dans les Balkans, Studime, 8-9, ASHAK, Prishtinë, 2002, pp. 199-215.
- Probleme të bashkësisë urbane të Kosovës, Studime, 10, ASHAK, Prishtinë, 2003, ff. 149-164.
- Disa aspekte të Zhvillimit të popullsisë në Maqedoni, në Luginën e Preshevës dhe në Mal të Zi, Studime, 12, ASHAK, Prishtinë, 2005, ff. 209-230.
- Vetëm një solucion: Kosova e pavarur me të gjitha të drejtat dhe obligimet ndërkombëtare, në publikimin Statusi i ardhshëm i Kosovës, ASHAK, 2005, ff. 101-107.
- Evolucioni i lindshmërisë në shoqërinë shqiptare në transicion (koautor), Studime, 13, ASHAK, Prishtinë, 2006, ff. 149-186.
- Decentralizimi i imponuar si ndarje sui generis e Kosovës, në publikimin Kosova shtet i pavarur dhe sovran, ASHAK, Prishtinë, 2006, ff. 67-86.
- Atlasi gjeografik i popullsisë - botim shkencërisht i paqëndrueshëm, Studime, 13, ASHAK, Prishtinë, 2006, ff. 315-326.
- Politika e planifikimit të familjes dhe kontrollit të lindjes: nga qasja humaniste deri te ajo raciste (koautor), Studime, 14, Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës, Prishtinë, 2007, ff. 221-249.
- Transicioni demografik në aferën e mortalitetit: shembulli i Kosovës, Studime, 15, Prishtinë, 2008, ff. 33-64.
- Objektivat hegemoniste serbe të fundit të shekullit XX për ndërrimin e kompozicionit etnodemografik të Kosovës, Prishtinë, 2009-2010, Studime 16-17, ff. 327-370.
- Amat kombëtare dhe diaspora e sotme shqiptare: problemet, dilemat dhe perspektivat, Konferenca shkencore: Identiteti, ndërgjegjia kombëtare dhe integrimi evropian, Tiranë, 5 tetor, 2011.
- Le Kosovo: de la colonie classique serbe à l'indépendance, Prishtinë, 2011, Studime 18, pp. 63-84 (Communication présentée au Colloque Lire et comprendre la géographie des Balkans en 2010, journée d'études en hommage à Michel Roux, 25 novembre 2011, Lyon, France).
- Lufta kundër faktorit demografik shqiptar si strategji afatgjate e politikës serbo-jugosllave, Akademi Solemne kushtuar 100-vjetorit të Shpalljes së Pavarësisë së Shqipërisë, Akademia e Shkencave e Shqipërisë, Tiranë, 2013, ff. 81-95 ; botuar edhe në Studime, 19, ASHAK, 1912, ff. 109-122.
- Një vit i madh jubilar – 100-vjetori i Pavarësisë së Shqipërisë, Konferenca shkencore: "Pavarësia e Shqipërisë dhe Kosova 100 vjet pas", Studime, 19, ASHAK, 2014, 291-295.
- Migramet e jashtme, konteksti etnik dhe krijimi i diasporave, Studime Shoqërore 1, ASHAK, Prishtinë, 2014, ff. 47-65.
- Lugina e Preshevës: përbërja etnike dhe evolucioni i saj, Studime Shoqërore, 2, ASHAK, Prishtinë, 2015, ff. 11-33.

Përveç punimeve të shënuara më lart, ka hartuar dhe shumë studime (interne) për nevoja të planeve të villimit hapësinor dhe shoqëror në nivel të Kosovës dhe të disa komunave të saj, pastaj studime për planifikimin e familjes, si dhe ka botuar një numër të madh shqyrtimesh, vështrimesh, recensionesh e kritikash në revista të ndryshme profesionale-shkencore dhe në shtypin e përkohshëm e ditore.

IDRIZ AJETI

BIOGRAFIA

Lindi në katundin Tupallë të Jabllanicës së Epërme më 26. VI. 1917. Shkollën filllore e mbaroi në Banjën e Sijarinës më 1930, të mesmen në Shkup më 1938. Po atë vit u regjistrua në Fakultetin e Filozofisë të Universitetit të Zagrebit – në Degën e romanistikës. Studimet i mbaroi pas luftës, në vitin 1949 në Fakultetin e Filozofisë të Beogradit.

Që atëherë e deri në vitin 1953, me cilësi profesori të gjuhës shqipe, punoi në Gjymnazin e Prishtinës. Nga viti 1953 deri në vitin 1960, me cilësi lektori, jepte mësim në Degën e Albanologjisë të Fakultetit të Filozofisë të Beogradit. Në vitin 1958 mbrojti disertacionin e doktoratës me temën: “Zhvillimi historik i së folmes geqe të shqiptarëve të Zarës së Dalmacisë”. Që nga viti 1960, njëherë docent, pastaj profesor inordinar dhe nga viti 1968 profesor ordinar, jep mësim në Degën e Gjuhës dhe të Letërsisë Shqipe të Fakultetit të Filozofisë të Prishtinës.

Iu dhanë disa shpërblime e dekorata, ndër të cilat edhe Shpërblimi i 7 Korrikut i RS të Serbisë dhe ai i KAÇKJ.

Hetimi i dialekteve nga pikëpamja diakronike, pastaj trajtimi i dokumenteve të moçme gjuhësore të shkruara me alfabetin arabo-turk dhe më në fund studimi i marrëdhënieve të shojsjoqme shqiptare-serbe, janë troje të interesimit shkencor të Idriz Ajetit.

Merret edhe me çështje të gjuhës së sotme shqipe. Qe iniciator i shumë konsultave dhe bashkëmarrëveshjeve gjuhësore ku u kërkuan shtigje të reja për njësimin e gjuhës shqipe dhe të drejtshkrimit të saj. Hartoi tekste shkollore për nxënës të shkollave të mesme dhe për studentë të Degës së Gjuhës dhe të Letërsisë Shqipe të Fakultetit Filozofik të Prishtinës.

Me nismën e tij, pas hapjes së Fakultetit të Prishtinës (1960), u nxor revista shkencore “Gjurmime albanologjike” (1962) e më 1974 u organizua Seminari i Kulturës Shqiptare për albanologë të huaj.

Gjatë vitit 1969-1971 ishte drejtor i Institutit Albanologjik, më 1971-73 ishte dekan i Fakultetit Filozofik, në vitet 1973-75 rektor i Universitetit të Prishtinës. Në vitet 1979-1981 dhe 1996-1999 ishte kryetar i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës.

BIBLIOGRAFIA

Librat e botuar:

- Pamje historike e ligjëritimit shqip të Gjakovës në fillim të shekullit XIX, Rilindja, Prishtinë 1960, f. 72.
- Istorijski razvitak gegijskog govora Arbanasa kod Zadra, Balkanološki institut Naučnog društva B i H, Sarajevo 1961, f. 164.
- Hymje në historinë e gjuhës shqipe, Fakulteti Filozofik i Prishtinës, Katedra albanologjike, Prishtinë 1963, f. 75.
- Ortografia e gjuhës shqipe (me Sulejman Drinin, Hasan Vokshin, Mehdi Bardhin e Latif Mulakun), Enti për Botimin e Teksteve të Republikës Socialiste të Serbisë, Beograd 1964, f. 60.
- Hymje në historinë e gjuhës shqipe (botim II), Fakulteti Filozofik i Prishtinës, Katedra Albanologjike, Prishtinë 1965, f. 75.
- Historia e gjuhës shqipe (Morfologjia historike), Prishtinë 1969, f. 130.
- Probleme të historisë së gjuhës shqipe, Rilindja, Prishtinë 1971, f. 452 (zgjedhi e mbarështroi).
- Studije iz istorije albanskog jezika, Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës, Prishtinë 1982, f. 211.
- Historia e gjuhës shqipe (morfologjia historike), ribotim, Enti i Teksteve dhe i Mjeteve Mësimore, Prishtinë 1983.
- Studime gjuhësore në fushë të shqipes I, Rilindja, 1982, f. 195.
- Studime gjuhësore në fushë të shqipes II, Rilindja, Prishtinë 1985, f. 1-303.
- Studime gjuhësore në fushë të shqipes III.
- Studime gjuhësore në fushë të shqipes, IV, f. 5-165, 1989.
- Shqiptarët dhe gjuha e tyre, Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës – botime të veçanta – 10, f. 243, 1994.
- Shqiptarët dhe gjuha e tyre, Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës, Prishtinë 1994, f. 243.
- Vepra 1, Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës, 1997 (175)
- Vepra 2 (1998) f. 303.
- Vepra 3 (1998) f. 301.
- Vepra 4 (2001) f. 294.
- Vepra 5 (2002) f. 288.
- Për të vërtetën shkencore, ASHAK, Prishtinë, 2006.
- Pararendësi, Botimet Koha, Prishtinë, 2011.

Tekste shkollore dhe përkthime:

- Letërsia jugosllave (dispensë), Prishtinë 1947, f. 60.
- Libër leximi për klasën IV të shkollave fillore (me Stathi Kostarin e Jani Gjjonin), Prishtinë, 1948, f. 268.
- Nga letërsia shqipe (me Hasan Vokshin), botim i shtëpisë botuese Mustafa Bakija, Prishtinë 1951, f. 235.
- Arkadije Gajdar, Timuri dhe çeta e tij (përkthim nga serbokroatishtja), botim i shtëpisë botuese Mustafa Bakija, Prishtinë 1951, f. 138.
- Nga proza jugosllave (me Tajar Hatipin, Nebil Dinon e Vehap Shitën), botim i shtëpisë botuese Mustafa Bakija, Prishtinë 1952, f. 418.
- Libër leximi për klasën V të shkollës tetëvjeçare (me Anton Çettën), botim i shtëpisë

- botuese Mustafa Bakija, Prishtinë 1954, f. 162.
- Libër për klasën V të shkollës tetëvjeçare (botim II), (me Anton Çettën), botim i shtëpisë botuese Mustafa Bakija, Prishtinë 1955, f. 147.
- Branko Qopiq, Ndodhinat e Nikoletin Bursaçit (përkthim nga serbokroatishtja), botim i shtëpisë botuese Milladin Popoviq, Prishtinë 1957, f. 177.
- Šiptarski u 30 lekcija za srpskohrvatskog čitaoca (me Dragutin Miçoviqin), Jedinstvo, Prishtinë 1959.

Studime dhe artikuj:

- Monumenti m'a i vjetër i gjuhës shqipe (Meshari i Gjon Buzukut 1555), Jeta e re, Prishtinë 1950, nr. 5-6, f. 376-382.
- Vjeti i madh 1941, (përktheu Mark Krasniqi), Jeta e re, Prishtinë 1950, nr. 5-6, f. 423-427.
- Prežihov Voranc, Nadja e mirë, (përkthim nga serbokroatishtja), Jeta e re, Prishtinë, nr. 4, f. 273-277.
- Pjetër Bogdani ((1630-1689), Jeta e re, Prishtinë 1951, nr. 1, f. 64-74.
- Shtjefën Gjeçovi (1874-1929), Jeta e re, Prishtinë 1951, nr. 2-3, f. 158-164.
- Glisha Elezoviq dhe ndryshimet e kryedialekteve të shqipes, Jeta e re, Prishtinë, 1951, nr. 5, f. 321-327.
- Një vështrim rreth përdorimit të konjuktivit, Jeta e re, Prishtinë 1951, nr. 6, f. 416-421.
- Vështrim mbi Fjalorin serbokroatisht-shqip të Henrik Bariçit, Zagreb 1950, Jeta e re, Prishtinë 1951, nr. 6, f. 446-449.
- Mihajl Shollohov: Ledina e lavrueme (përktheu nga serbishtja prej Vehap Shitës), "Mustafa Bakija", Prishtinë 1951, f. 365, Jeta e re, Prishtinë 1952, nr. 1, f. 74-77.
- Nga proza jugosllave, botim i shtëpisë botuese "Mustafa Bakija", Prishtinë 1952, f. 418, Jeta e re, Prishtinë 1952, nr. 2, f. 154-158.
- Në pragun e Shtatë Korrikut, Jeta e re, Prishtinë 1952, nr. 3, f. 163-164.
- Bora Stankoviq, E shoqja e të ndyerit (përkthim nga serbokroatishtja), Jeta e re, Prishtinë 1952, nr. 3, f. 197-203.
- Një sqarim në lidhje me kritikën e V. Shitës, Jeta e re, Prishtinë 1952, nr. 3, f. 237-238.
- Selman Riza, Gramatikë e serbokroatishtes, botim i shtëpisë botuese "Mustafa Bakija", Prishtinë 1952, f. 278, Jeta e re, Prishtinë 1952, nr. 5-6, f. 408-410.
- Selman Riza, Fillimet e gjuhësisë shqiptare, botim i shtëpisë botuese "Mustafa Bakija", Prishtinë 1952, f. 126, Jeta e re, Prishtinë 1953, nr. 2, f. 170-175.
- Një shqyrtim i shkurtë mbi Zhvillimin e futurit në shqipe, Jeta e re, Prishtinë 1954, nr. 2, f. 120-124.
- Ardhi apo erdhi, Jeta e re, Prishtinë 1954, nr. 4, f. 346-352.
- Glas L u arbanaskim govorima Crnogorske Krajine, Godišnjak Balkanološkog instituta, Sarajevo 1957, knj. I, f. 187-193.
- Istarsko-arbanski prevod priče o izgubljenom sinu, Godišnjak Balkanogloškog instituta, Sarajevo 1957, knj. I, f. 194-202.
- Për ndriçimin e çashtjeve gjuhësore të shqipes, Përparimi, Prishtinë 1957, nr. 1-2, f. 15-20.
- Nazaliteti dhe rotacizmi në gjuhën shqipe, Përparimi, Prishtinë 1957, nr. 5, f. 269-276.
- Branko Qopiq, Ndodhinat e Nikoletin Bursaçit (përkthim nga serbokroatishtja), botim i shtëpisë botuese Milladin Popoviq, Prishtinë 1957, f. 177.
- Rajko Nahtigal (1877-1958 – in memoriam), Përparimi, Prishtinë 1958, nr. 8, f. 471-476.
- A ka gjâ mâ punë n' ortografinë e shqipes?, Përparimi, Prishtinë 1958, nr. 7-8, f. 471-476.
- Disa përemna vetorë, Rilindja më 27. VII. 1958, f. 8.

- Fjalët me prapashatesat sh (ç) dhe s (z), Rilindja më 14.VIII.1958, f. 6.
- Mbi disa drejtkuptime të foljevet, Rilindja më 24.VII.1958, f. 7.
- Drejtshkrimi i përemnavet dhe mbiemnavet pronorë, Rilindja më 28. VIII. 1958, 7, 6.
- Diçka rreth përdorjes së kundrinës, Rilindja më 4.XI.1958, f. 9.
- Sendersue apo sendorsue, Rilindja më 14.IX. 1958, f. 9.
- Mbiemnat, Rilindja më 25.IX. 1958, f. 7.
- Dokumenti ma i vjetër i shqipes së Kosovës, shkruar me alfabetin arab, Rilindja më 1, 2 e 3 janar 1960, f. 15.
- Sitni etimološki prilozi, Godišnjak Balkanološkog instituta, Sarajevo 1961, lib.II, f.195-198.
- P. Anton Merlo S. J.: Kratka uputa za praktično i teoritično učenje Albanskog jezika. S njemačkog preveo: dr Emanuel Krajinović, Letnica kod Kosovske Vitine 1959, Godišnjak Balkanološkog instituta, Sarajevo 1961, lib. II, f. 221-222.
- Dositej medju Arbanasima (povodom 150-godišnjice smrti), Buletini i Entit për përparimin e shkollave të KAKM, Prishtinë 1961, nr. 1-2, f. 10-14.
- Najstariji dokument kosovskog arbanaškog govora na arapskom pismu, Gjurmime Albanologjike, Prishtinë 1962, nr. 1, f. 9-73.
- Henrik Barić, Istorija arbanaškog jezika, Balkanološki institut Naučnog društva B i H, Sarajevo 1959, Gjurmime albanologjike, Prishtinë 1962, nr. 1, f. 281-283.
- Eqrem Çabej, Über einige mit z analyttende Wörter de Albanischen, Zeitschrift für Phonetik und allgemeine Sprachëissenschaft, 9/3, Berlin 1956, p. 203-229, Gjurmime Albanologjike, Prishtinë 1962, nr. 1, f. 283-286.
- Etimološki prilozi, Zbornik za filologiju i lingvistiku Matice srpske, Novi Sad 1962, IV-V, f. 1-7.
- O nekim uzajamnim šiptarsko-srpskim jezičkim odnosima, Buletin i punimeve shkencore të Fakultetit Filozofik të Prishtinës, Prishtinë 1963, I, f. 149-167.
- Poreklo nekih mitskih i demonskih naziva u šiptarskom, Godišnjak, lib. III, Centar za balkanološka ispitivanja, lib. 1, Sarajevo 1965, f. 111-118.
- Sur la substitution et latin en albanais, Zeitschrift für Balkanologie, Wiesbaden 1965, III, f. 1-3.
- Prilog proučavanju medjusobnih šiptarsko-srpskih jezičkih odnosa, Gjurmime albanologjike, Prishtinë 1965, nr. 2, f. 35-56.
- Kontribut për studimin e marrëdhënieve gjuhësore shqiptaro-serbe, Jehona, Shkup 1966, nr. 5-6, f. 3-12.
- O jeziku "Divana" Šejha Malićija, Gjurmime albanologjike, Prishtinë 1966, nr. 3, f. 27-52.
- Blaž Koneski, Istorija na makedonskiot jazik, Skopje 1965, f. 202, Gjurmime albanologjike, Prishtinë 1966, nr. 3, f. 247-249.
- Neki zajednički izrazi šiptarske i srpskohrvatske leksike, Buletini i punimeve shkencore të Fakultetit Filozofik të Prishtinës, Prishtinë 1966, III, f. 1-7.
- Über einige albanisch-serbokroatische Gemeinsamkeiten und der Lexik, Zeitschrift für Balkanologie, Otto Harrassoëitz, Wiesbaden 1967, Jahrgang V, Heft 2, f. 138-145.
- Studime leksikore shqiptaro-sllave, Gjurmime albanologjike, Prishtinë 1968, nr. 2, f. 35-50.
- La présence de l'albanais dans les parlers des populations slaves de la Péninsule balkanique à la lumière de la langue et de la toponymie, Studia albanica, Tirana 1968, nr. 2, f. 131-136.
- Contribution à l'étude des rapports linguistique entre l'albanais et le serbe, Actes du Premier Congres international del études balkanique et sud-est européennes (VI Linguistique), Sofia 1968, p. 565-572.

- Rruga e njësimit të shqipes letrare, Rilindja më 18, 21 e 22 prill 1968.
- Nikollë D. Gazulli, Fjalorthi i ri (pasthënie), Prishtinë 1968.
- Eqrem Çabej, Shumësi i singularizuar në gjuhën shqipe, Tiranë 1967, f. 216, Gjurmime albanologjike, Prishtinë 1968, nr. 2, f. 259-262.
- Claus Haelber, Gramatik der albanischen Mundart von Slamis, Otto Harrassowitz, Wisbaden 1965, f. 178, Gjurmime albanologjike, Prishtinë 1968, nr. 1, f. 244-246.
- Martin Camaj, Albanische Wortbildung – die Bildungsweise der älteren Nomina, Albanische Forschungen, vëll. 6, Wiesbaden 1966, Gjurmime albanologjike, Prishtinë 1968, nr. 1, f. 241-243.
- Paraqitja e shqipes në një shkallë më të mëdha në dritë të gjuhëve fqinje (kumtesë), Simpoziumi për Skënderbeun (9-12 maj 1968 në Prishtinë).
- Rreth disa tipareve gjuhësore të ligjëtimeve shqiptare të Kosovës, Gjurmime albanologjike, Prishtinë 1969, nr. 1, f. 156-163.
- Rreth disa veçorive të të folmeve të shqiptarëve të rrethit të Preshevës dhe të Bujanocit, Gjurmime albanologjike, Prishtinë 1969, nr. 2, f. 37-61.
- Prania e shqipes ndër dialekte të popullsisë sllave të Gadishullit në dritën e gjuhës dhe të toponimisë së tyre, Konferenca e dytë e studimeve albanologjike, Tiranë 1969, vëll. III, f.117-121.
- Glavnije jezičke osobenosti govora Albanaca preševske i bujanovačke okoline, Vranjski glasnik, Vranje 1969, lib. V, f. 257-275.
- Henrik Barić, Arhiv za arbanasku starinu, jezik i etnologiju, Prishtinë 1969, lib. IV, nr. 1, f. 118 (e përgatiti për shtyp me Hasan Kaleshin).
- La présence de l'albanais dans les parles des populations slaves de la Péninsule balkanique à la lumière de la langue et de la toponymie, Deuxieme conference des etudes albanologique, Tirana 1970, III, f. 141-147.
- Albansko-srpskohrvatske jezičke studije, Godišnjak, lib. VII. Centar za balkanološka ispitivanja, Sarajevo 1970, f. 185-200.
- Eqrem Çabej, Për gjenezën e literaturës shqipe (ribotim), Rilindja, Prishtinë 1970, f. 67 (parathënie: Dy fjalë për veprën, f. 5-10).
- Particularités des parlers albanais des districts de Preshevë et de Bujanovci, Studia albanica, Tirana 1971, nr. 2, f. 113-135.
- Rreth disa veçorive të të folmeve të shqiptarëve të rrethit të Preshevës dhe të Bujanocit, Studime filologjike, Tiranë 1971, nr. 3, f. 65-83.
- Tipet e L-së në dialektet shqiptare të Brisk-Shestanit të Krajës, Probleme të historisë së gjuhës shqipe, Rilindja, Prishtinë 1971, f. 167-177.
- Les types de L dans les dialectes albanais de Brisk-Shestan de Kraja, Serta slavica, München 1971, f. 1-8.
- Shënime mbi të folmet shqipe të Istrisë, Fjala, Prishtinë 1971, nr. 9, f. 8 e 14.
- Për historinë e marrëdhënieve të hershme gjuhësore shqiptare-sllave, Studime filologjike, Tiranë 1972, nr. 4, f. 83-94.
- Contribution à l'étude de l'origine de quelques noms de lieu du Monténégro, Buletini i punimeve shkencore të Fakultetit Filozofik të Prishtinës, IX, Prishtinë 1972, f. 59-66.
- Petar Skok, Etimologjiski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika, Zagreb 1971 (A-J), Gjurmime albanologjike – Seria e shkencave filologjike I – 1971, Prishtinë 1972, f. 216-220.
- Rruga e Zhvillimit të gjuhës letrare shqipe në Kosovë (kumtesë), Tiranë 1972, f. 25 (botim i Komisionit Organizues të Kongresit të Drejtshkrimit të Gjuhës Shqipe – i poligrafuar).

- Rruga e Zhvillimit... Flaka e vëllazërimit më 10, 13 e 15 dhjetor 1972.
- Rruga e Zhvillimit... Rilindja më 30 e 31 dhjetor 1972 dhe më 1 e 2 janar 1973.
- “Djali plangprishës” në të folmet shqip të Istrisë, Gjurmime albanologjike – Seria e shkencave filologjike I – 1971, Prishtinë 1972, f. 7-16.
- Pour servir à l’histoire des anciens rapports linguistique albanoslaves. Studica albanica, Tiranë 1973, nr. 2, f. 275-286.
- Rruga e Zhvillimit të gjuhës letrare shqipe në Kosovë, Kongresi i Drejtshkrimit të Gjuhës Shqipe – 20-25 nëntor 1972, Tiranë 1973, I, f. 265-280.
- Rruga e Zhvillimit..., Studime filologjike, Tiranë 1973, nr. 1, f. 109-117.
- Për historinë e marrëdhënieve të hershme gjuhësore shqiptare-sllave, Gjurmime albanologjike – Seria e shkencave filologjike II – 1972, Prishtinë 1974, f. 33-44.
- Kontribut për studimin e onomastikës mesjetare në territorin e Malit të Zi, Bosnjë-Hercegovinës dhe të Kosovës, Studime filologjike, Tiranë 1974, nr. 3, f. 15-27.
- Prilog proučavanju srednjevekovne onomastike u Crnoj Gori, Bosni i Hercegovini i na Kosovu, Studia humanistica I, Prishtinë 1974, f. 7-18.
- La chemin du développement littéraire de la langue albanaise dans la Kosovo, Le Congres de l’orthographe de la langue albanaise, Tirana 1974, f. 245-261.
- Rruga e Zhvillimit të gjuhës letrare shqipe në Kosovë, Kongresi i Drejtshkrimit të Gjuhës Shqipe, Prishtinë 1974, f. 129-138.
- Për historinë e marrëdhënieve gjuhësore shqiptare-sllave, Kuvendi i studimeve ilire (Tiranë, 15-20 shtator 1972), Tiranë 1974 (1975), II, f. 127-135.
- Kontribut për studimin e onomastikës mesjetare në territorin e Malit të Zi, Bosnjë-Hercegovinës dhe të Kosovës, Gjurmime albanologjike – Seria e Shkencave Filologjike IV – 1974, Prishtinë 1975, f. 7-20.
- Rruga e Zhvillimit të gjuhës letrare shqipe në Kosovë, Gjurmime albanologjike – Seria e shkencave filologjike III – 1973, Prishtinë 1975, f. 7-16.
- Veprimtaria shkencore e prof. Çabejt, Gjurmime albanologjike – Seria e shkencave filologjike V – 1975, Prishtinë 1976, f. 7-25.
- Zhvillimi i gjuhësisë shqiptare në Jugosllavi, Seminari i Kulturës Shqiptare për të Huaj, 2, Prishtinë 1976, f. 23-35.
- Dy fjalë për opusin e E. Çabejt, Studime gjuhësore I (Studime etimologjike në fushë të shqipes A-O), Prishtinë 1976, f. VII-XXII.
- Për gjallërimin e studimeve gjuhësore ballkanike dhe për disa huazime shqiptare në të folmet serbokroate, Seminari i Kulturës Shqiptare për të Huaj, 3, Prishtinë 1977, f. 13-22.
- Mbi gjuhën e “Divanit” të Sheh Maliqit, Studime gjuhësore I (Dialektologji).
- Rreth disa veçorive të të folmeve të rrethit të Preshevës dhe të Bujanocit, Studime gjuhësore I (Dialektologji).
- “Djali plangprishës” në të folmet shqip të Istrisë, Studime gjuhësore I (Dialektologji).
- Reč-dve o izrazu delak (Južnoslovenski filolog, XXXIII).
- Përpjekjet e rilindësve për formimin e gjuhës letrare shqipe, Konferenca shkencore për Lidhjen Shqiptare të Prizrenit, qershor 1978.
- Albanistika jugosllave dhe disa probleme të saj, Seminari Ndërkombëtar për Gjuhën, Letërsinë dhe Kulturën Shqiptare, Prishtinë 1978/5, f. 9-26).
- Albanistika u redovima jugoslovenskih naučnika i njeni problemi, Godišnjak Centra za balkonološka ispitivanja, f. 137-147, Sarajevo 1978.
- Raports linguistiques-albano-sudslaves (bashkëreferat i mbajtur në Kongresin IV Ndërkombëtar të Studimeve të Evropës Juglindore, Ankara XIII – 8 gusht 1979), f. 21.

- Disa mendime mbi arritjet kryesore të studimeve etimologjike në fushë të shqipes, Seminari Ndërkombëtar për Gjuhën, Letërsinë dhe Kulturën Shqiptare, Prishtinë 1979.
- Neka pitanja iz istorije arbanaskog jezika u svetlu balkanistike, Godišnjak Centra za balkanološka ispitivanja, Sarajevo 1979.
- Probleme aktuale të kulturës së gjuhës, Simpozium për problemet e kulturës së gjuhës, dhjetor 1980), Prishtinë 1982.
- Mbi disa fjalë e shprehje shqipe në dialektet e sllavëve të jugut, Seminari Ndërkombëtar për Gjuhën, Letërsinë dhe Kulturën Shqiptare, 1980, 127-135.
- Disa mendime mbi arritjet kryesore të studimeve etimologjike në fushë të shqipes, në Seminari Ndërkombëtar për Gjuhën, Letërsinë dhe Kulturën Shqiptare, Prishtinë 1980, f. 15-21.
- Marrëdhëniet e ndërsjella të gjuhës shqipe dhe të gjuhëve sllave jugore, Ligjëratë e mbajtur në Universitetin e Sofjes më 1980.
- Kontributi i Holger Pedersenit në studimin e historisë së gjuhës shqipe, Seminari Ndërkombëtar për Gjuhën, Letërsinë dhe Kulturën Shqiptare, Prishtinë 1980.
- Probleme aktuale të kulturës së gjuhës shqipe, Gjurmime albanologjike - seria e shkencave filologjike XI – 1981, f. 7-20.
- Quelques problèmes de l'histoire de l'albanais à la lumière des études balkaniques, Zeitschrift für Balkanologie, bane XVII/2, 1981, 121-128.
- Për përdorimin e drejtë të disa trajtave foljore, revista Gjuha shqipe, nr. 1, 1982, f. 7-10.
- Zhvillime paralele fonetike dhe ndikime të ndërsjella të dialekteve shqiptare dhe serbokroate, Seminari Ndërkombëtar për Gjuhën, Letërsinë dhe Kulturën Shqiptare, Prishtinë 1982, f. 15.
- Pikëpamjet e klasikëve të marksizmit mbi gjuhën, funksionin dhe rolin e saj, (Simpozium kushtuar njëqindvjetorit nga vdekja e Marksit, Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës), Prishtinë 1983.
- Nga analizat e derisotme gjuhësore ndihet nevojë për vepra sintetike, Rilindja 1983.
- Vijat në të cilat kanë ecur studimet në fushë të shqipes, Rilindja 1983.
- Fillimet e studimeve etimologjike në fushë të shqipes, Seminari për Gjuhën, Letërsinë dhe Kulturën Shqiptare, 1983.
- Teksti i botuar në Enciklopedinë Jugosllave mbi gjuhën shqipe, (botim serbisht, shkrimi cirilik, 1983).
- Marrëdhëniet gjuhësore shqiptare-jugosllave, Enciklopedia Jugosllave, botim serbisht me alfabet cirilik 1983.
- Raportet e shqipes me gjuhët e tjera ballkanike, lexuar në Tribunën Shkencore të Institutit Albanologjik, prill 1984.
- Fan S. Noli – një burrë i rrallë i botës mendore shqiptare, botuar te libri Fan S. Noli në 100- vjetorin e lindjes së tij, Prishtinë 1984, f. 10.
- Gjuha shqipe, Enciklopedia Jugosllave:1) Origjina e saj; 2) Dialektet;3) Gjuha letrare
- Alfabeti i Kristoforidhit dhe çështje gjuhësore në veprën e tij, Seminari për Gjuhën, Letërsinë dhe Kulturën Shqiptare, Prishtinë 1984.
- Raport de l'albanais avec les langues Balkaniques, f. 30, Zeitschrift für balkanologie – (në shtyp).
- O uzajammim odnosima izmedju albanskog i drugih balkanskih jezika, (Godišnjak Centra za balkanološka ispitivanja), nalazi se u štampi, Sarajevo, f. 20.
- Les développements parallèles phonétiques et influences reciproques des dialectes albanais et serbes de la Kosova, (Kumtesë e lexuar në Kongresin V të studimeve ballkanologjike, Beograd 12-17 shator 1984).

- Ç'na solli viti që po e lëmë në fushë të kulturës e të shkencës, Rilindja, nr. i Vitit të Ri 1984.
- Kundër anarkisë në studimet etimologjike të shqipes, Rilindja, 1985.
- Nastajanje nekih geografskih naziva u albanskim i srpskohrvatskom jeziku, (podneta na VI Jugoslovenskoj Onomastičkoj Konferenciji, Donji Milanovac, 9-12, 1985).
- Kontribut i Carlo Tagliavinit në studimet historike të gjuhës shqipe, (Sesioni për Gjuhën, Letërsinë dhe Kulturën Shqiptare XI – 1980).
- Kundër anarkisë në studimet etimologjike të gjuhës shqipe, Rilindja e datës 9. III.1985, f. 15.
- O nekim problemima formiranjia albanskog jezika i o pokušajima zloupotrebe njegovih rezultata, lexuar në tubimin shkencor me temën “Rrënjët shoqërore, historike dhe format e shfaqjes së nacionalizmit shqiptar e të nacionalizmave të tjerë në Jugosllavi dhe rrugët e luftimit të tij”, Prishtinë, më 19, 20 e 21 qershor 1985.
- Për kontributin e linguistikës italiane në studimet e gjuhësisë shqiptare - Carlo Tagliavini, lexuar në tubimin shkencor për gjuhën, letërsinë dhe kulturën shqiptare, Prishtinë 1985.
- Reč-dve o dostignućima na polju etimoloških studija albanskog jezika Zbornik u čast Petru Skoku, Zagreb, 1985, f. 1-10.
- Fan S. Noli – një burrë i rrallë i botës mendore shqiptare, Gjuha shqipe 1/1985, f. 5-12.
- Gjendja e studimeve albanologjike – rezultate dhe detyra, lexuar në Simpoziumin shkencor të Institutit Albanologjik më 20-21 dhjetor 1985.
- Albanski jezik u komparativnim studijama prof. Radosava Boškovića, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Prvi lingvistički naučni skup u spomen na Radosava Boškovića, 1988.
- Gjuha shqipe në kontekstin e gjuhëve ballkanike e parë kryesisht nga pikëpamja e bashkëtakimeve shqiptare-sllave, Kongres ndërkombëtar, Varshavë, 7-10 shtator 1989, te Gjurmime albanologjike, seria e shkencave albanologjike, 19-1989.
- Për kontributin e gjuhës shqiptare në studimet etimologjike të shqipes, Gjurmime albanologjike, 19/1989.
- Mendime të studiuesve jugosllavë për historinë e gjuhës shqipe, Gjurmime albanologjike, 20/1990.
- Tridhjetë vjet, Gjurmime albanologjike, 22/1992, Gjurmime albanologjike, f. 7-16, 22/1992.
- Simpoziumi i mbajtur në Tiranë më 15-16 prill 1993, Autoktonia e shqiptarëve të Kosovës në dritën e të dhënave gjuhësore tek çështjet e Kosovës – një problem historik dhe aktual, Tiranë, 1996.
- Sami Frashëri në vijën e krijimit të gjuhës shqipe, Studime 2, 1995.
- Shaban Demiraj: Gjuhësi ballkanike, Logos A dhe Katedra e Gjuhës dhe e Letërsisë Shqiptare të Fakultetit Filozofik të Shkupit, 1994 (Recension).
- Vështrim mbi arritjet e institucioneve shkencore tonat, te Pena (Revistë e intelektualëve të Opojës), 1995.
- Formimi i popullit shqiptar dhe i gjuhës së tij, Koha ditore, 1. 4. 1997.
- I. Ajeti, Seminari XVII Ndërkombëtar për Gjuhën, Letërsinë dhe Kulturën Shqiptare për të Huaj 1974-1990, f. 39-42.
- Na stogodišnjicu smrti Franca Miklošića – te Godišnjak-u Centra za balkonološka istraživanja, knj. 28, Sarajevo 1992-1997.
- Toskërishtja dhe baza dialektore e shqipes letrare, Gjuha jonë, 1-4/1997.
- Kontestohen heshtur dhe zëshëm vendimet për gjuhën, Gjuha shqipe, 1-2 (2002) f. 23-24.
- Rreth gjuhës letrare shqipe, Rilindja, 17.II. 2001.
- Shqipja normative – pengesë apo përparësi e kulturës kombëtare, Zëri, 24.2.2001.

Pas gjysmë shekulli veprimtarie shkencore, Bota e re, 10.VII 1997.

Mendimi shkencor shqiptar- mbështetje e sigurt për mendimin politik, Bujku, 26 korrik 1997.

Puna e Akademisë më 1998- Recensione- Dy fjalë mbi përmbledhjen: Probleme të historisë së gjuhës shqipe.

A ka shqipja farë lidhjeje me etruskishten, Seminari Ndërkombëtar për Gjuhën, Letërsinë e Kulturën Shqiptare, (2001).

Përkatësia dialektore e gjuhës së “Mesharit” të Gjon Buzukut dhe nga ç’vepër u përkthi ky libër, Seminari për Gjuhën, Letërsinë dhe Kulturën Shqiptare.

Konferenca Shkencore “Gjuha letrare kombëtare dhe bota shqiptare sot”, Tiranë 20-21 nëntor 1992, Akademia e Shkencave e Shqipërisë, Instituti i Gjuhësisë dhe i Letërsisë. Mahir Domi, Idriz Ajeti “Gjuha letrare kombëtare dhe bota shqiptare sot”.

Shqipja standarde dhe shoqëria kosovare sot, në Konferencën shkencore ndërkombëtare dhe shoqëria shqiptare sot, Tiranë 11-12 nëntor 2002.

ISA MUSTAFA

BIOGRAFIA

Lindi në Prapashticë, komuna e Prishtinës, më 1951. Shkollën fillore, Shkollën e Mesme Ekonomike dhe Fakultetin Ekonomik i kreu në Prishtinë. Ka magjistruar në Fakultetin e Shkencave Organizative të Universitetit të Beogradit në vitin 1985 nga fusha e menaxhmentit financiar dhe ka doktoruar në Universitetin e Prishtinës në vitin 2001 nga fusha e udhëheqjes, leadershipit, në ekonomi.

Nga viti 1976 është profesor i asocuar i Mikroekonomisë në Fakultetin Ekonomik të Universitetit të Prishtinës dhe në Universitetin Riinvest. Ka qenë mentor i disa punimeve të doktoratës dhe anëtar i komisionit në disa doktorate në Fakultetin Ekonomik dhe i disa punimeve të magistraturës

Në periudhën e viteve 1990-1999, pas shpalljes së Kushtetutës së Kaçanikut, është ndjekur nga regjimi serb dhe ka qëndruar jashtë vendit, kryesisht në Gjermani, Zvicër, Shqipëri, Slloveni dhe Kroaci, ku si Ministër i Ekonomisë dhe Financave ka qenë njëri nga ideatorët dhe themeluesit e “Sistemit të Financimit të Republikës së Kosovës”, i cili arriti të sigurojë funksionimin e arsimit, shëndetësisë dhe mbështetjen e rezistencës paqësore dhe luftës çlirimtare.

Përpos punës në Universitet, një kohë ka qenë kryetar i qeverisë komunale të Prishtinës, drejtor i Entit për Planifikim dhe Zhvillim të Kosovës, anëtar i Qeverisë së Republikës së Kosovës në ekzil - 1991-1999, bashkëpunëtor shkencor dhe nënkryetar i Institutit Riinvest, këshilltar i lartë i Presidentit të Kosovës. Nga janari i vitit 2008 deri në dhjetor 2013 ishte Kryetar i Komunës së Prishtinës.

Me projektin Tempus ka qëndruar në Fakultetin e Ekonomisë dhe Ekonometrisë të Universitetit të Amsterdemit lidhur me përvojat në aplikimin e Programit të Bolonjës, (2003), si dhe në Staffordshire

University, Britani e Madhe për zhvillimin e programeve të Sistemit të Arsimit të Lartë (2003), për hulumtimin e programeve dhe përgatitjes së teksteve mësimore (2004) dhe (2007).

Ka qenë anëtar i Bordit të Universitetit të Prishtinës, anëtar i Këshilit të Ekspertëve të arsimit të lartë, pranë MASHT-it. Është anëtar i Komisionit për Ekonomi të Seksionit të Shkencave Shoqërore të ASHAK-ut.

Ka udhëhequr dhe ka marrë pjesë në disa projekte vendëse dhe ndërkombëtare në fushën e zhvillimit ekonomik, sidomos ato që kanë të bëjnë me politikën fiskale, arsimin dhe zhvillimin ekonomik lokal. Ka botuar tekste universitare, tekste për shkolla të mesme si dhe punime shkencore dhe profesionale në vend dhe jashtë vendit. Ka qenë aktivisht i angazhuar në grupet e ekspertëve në bisedimet e Vjenës për statusin përfundimtar të Kosovës.

Në vitin 2008 është zgjedhur anëtar Korrespondent i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës.

Është kryetar i Lidhjes Demokratike të Kosovës. Ng dhjetori i vitit 2014 është kryeministër i Republikës së Kosovës.

Në dhjetor të vitit 2012 u zgjodh anëtar i rregullt (akademik) i ASHAK-ut.

BIBLIOGRAFIA

Punime jashtë vendit:

Individualisht ose në grup autorësh ka botuar disa artikuj në revista dhe institucione të jashtme, siç janë:

- The Viena Institute for International Economic Studies – Long-term Development of South Eastern Europe: Prospects for Economic Development in Kosova and Regional Context, (grup autorësh).
- The Viena, Institute for International Economic Studies, udhëheqës i projektit Financial and Technical Assistance in the Reconstruction and Development of Post- Conflict Kosova. Është prezantuar në Konferencën shkencor të mbajtur në St. Petersburg më 22-23 janar 2006.
- Ifimes (Internacional Institute for Middle East and Balkan Studies): Fiscal Exchange and Budget Development in Kosova (I. Mustafa, Y. Havolli, V. Demukaj) 02/2007.
- Center for International Private Enterprise ECONOMIC REFORM, Feature Service: Corporate Governance in Kosova: Reforming Publicly Owned Enterprises, Januar 2007 (I. Mustafa, V. Demukaj, M. Kotorri).
- zhvillimi i burimeve njerëzore në ndërmarrjet e vogla dhe të mesme në Kosovë, është botuar në Ekonomia dhe biznesi, Nr. 3, 2005, Universiteti i Tiranës, Fakulteti Ekonomik, Tiranë.

Tekstet universitare:

- Dr. Isa Mustafa: Menaxhmenti financiar, botimi III, Riinvest, Prishtinë 2008.
- Dr. Isa Mustafa: Udhëheqja, eficientia dhe efikasiteti – Leadership, botues Riinvest, shkurt 2004.

Tekste shkollore:

- Dr. Isa Mustafa, Dr. Nail Reshiti, Dr. Enver Kutllovci: Ekonomia (për klasën e nëntë orientuese), Libri shkollor, Prishtinë 2003.
- Dr. Isa Mustafa, Dr. Ali Jakupi, Ekonomia 11, për gjimnazet e shkencave shoqërore”, Libri shkollor, Prishtinë 2004.
- Dr. Isa Mustafa, Dr. Ali Jakupi: Ekonomia 12, për gjimnazet e shkencave shoqërore”, Libri shkollor, Prishtinë 2005.

Tekste tjera:

- Dr. Isa Mustafa, Mr. Venera Demukaj, Mr. Petrit Gashi, Lumir Abdixhiku, Fadil Aliu, Dr. Fatime Qosaj: Bazat e ekonomisë dhe roli i qeverisjes, botues Riinvest, 2005.

Punime të botuara në Institucione shkencore të vendit:

- Strategjia e zhvillimit ekonomik, Akademia e Shkencave dhe Arteve e Kosovës, autor i pjesës: “Politika fiskale” f. 80-90, Prishtinë 2002.
- Pavarësia dhe qëndrueshmëria ekonomike: botuar në publikimin Statusi i ardhshëm i Kosovës, Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës, Prishtinë, 2005, f. 109-123.
- Ekonomia në prag të statusit të Kosovës, botimi: Kosova Shteti i Pavarur dhe Sovran, ASHAK, Prishtinë, 2006 f. 125-135.

Botime profesionale në rajon:

- Denacionalizimi është i pandashëm nga privatizimi, Karvani, Nr.10, dhjetor 2003, f. 11-12, botues: Kërkimi i Bazës së Përbashkët, Shkup.
- Tri pushtetet e Kosovës dhe përpjekjet për integrim në BE, Karvan, Nr. 11, tetor 2005, f. 28-29, Botues, Kërkimi i bazës së përbashkët, Orce Nikollov 63, Shkup.

Udhëheqës i projekteve të shqyrtuara në tryezat ndërkombëtare të organizuara në Kosovë, me pjesëmarrje të ekspertëve ndërkombëtarë:

- Sistemi buxhetor i Kosovës - Politikat dhe Qëndrueshmëria (raport hulumtues), Riinvest, 2003, botimi shqip e anglisht. Projekt i shqyrtuar në Tryezën e Forumit ndërkombëtar. Konsultant ndërkombëtar Kenneth E Jackson, profesor i asocuar i University of Auckland, New Zeland.
- Sistemi i Arsimit dhe zhvillimi ekonomik i Kosovës, (udhëheqës i projektit studimor), Riinvest, Shkurt 2004 (shqip e anglisht). Projekt i shqyrtuar në tryezën e Forumit ndërkombëtar. Konsultant: prof. Nick Adnet, Staffordshire University, Britani e Madhe dhe prof. Marek Kweik, Poznan University, Poloni. Anëtar i ekipit në projekte vendore me pjesëmarrje ekspertësh ndërkombëtarë
- Tregu i Punës dhe Papunësia në Kosovë, Raport Hulumtues (anëtar i ekipit të projektit), Riinvest, Prishtinë, janar 2003 (konsultant Nick Adnet, prof. i Staffordshire University, Britani e Madhe).
- Disa çështje kyçe të ndërtimit dhe zbatimit të politikës fiskale në Kosovë, Raport Studimor Riinvest Prishtinë, CIPE Washington, gusht, 2001, botimi shqip, anglisht. Konsultant, Maciej Grabowski, Instituti për Marketing, Gdanjsk, Poloni.

Udhëheqës i projekteve shkencore-profesionale:

- Kultura tatimore dhe qëndrueshmëria buxhetore e Kosovës, Riinvest, janar 2006.

Anëtar i ekipit të projekteve:

- Strategjia e zhvillimit të arsimit të lartë në Kosovë, MASHT, anëtar i ekipit, Prishtinë 2004.
- UNDP (United Nations Development Programme): Human Development Report, Kosova 2002. (anëtar i ekipit për hartimin e pjesës ekonomike të raportit), botimi anglisht dhe shqip.
- UNDP, USAID, Riinvest: Early Warning Report Kosova (Raporti i paralajmërimit të hershëm), pilot raporti dhe 12 raporte në periudhën 2002-2005.
- Financimi dhe zhvillimi i NVM-ve në Kosovë, Raport studimor, Riinvest, Prishtinë, CIPE Washington, dhjetor 2001 (anëtar i ekipit).
- Ndërmarrjet shoqërore dhe privatizimi i tyre, Raport Studimor, Riinvest, Prishtinë, Qershor 2001.
- Ndërtimi dhe funksionimi i Institucioneve të Administrimit Lokal në Kosovë, Raport Studimor, Prishtinë, maj 2000.
- Disa çështje kyçe të ndërtimit dhe zbatimit të politikës fiskale në Kosovë, Raport studimor i trajtuar në Tryezën e forumit ndërkombëtar, botuar shqip dhe anglisht, Riinvest 2001.

Referate dhe punime në tryeza të forumit ndërkombëtar dhe tryeza të tjera:

- Dr. Isa Mustafa, Norma të diferencuara tatimore dhe në funksion të nevojave zhvillimore, vërejtje hyrëse në Tryezën e dytë të Forumit ndërkombëtar të mbajtur lidhur me “Disa çështje të ndërtimit dhe zbatimit të politikës fiskale në Kosovë,” botuar në gusht 2001.
- Dr. Isa Mustafa, Ndërtimi dhe realizimi i politikës së tatimeve dhe taksave në Kosovë pas luftës, botuar në Raportin “Ecuritë e ndërtimit të politikës së tatimeve dhe taksave në Kosovë & zhvillimi i sistemit të financimit të NVM-ve në Kosovë”, Prishtinë, Riinvest, 2003.
- Dr. Isa Mustafa, Raporti lidhur me diskutimet Korniza institucionale dhe çështjet që kanë të bëjnë me funksionimin, kornizën ligjore, transparencën, masat e antikorruptionit dhe forcimin e ligjit, Konferenca ndërkombëtare: “Privatizimi I ndërmarrjeve shoqërore dhe reforma e ndërmarrjeve publike në Kosovë”, botuar nga Riinvest, qershor 2002 (shqip dhe anglisht).
- Asistenca teknike dhe financiare e rindërtimit të Kosovës, Konferenca ndërkombëtare në temën: “Rindërtimi i Kosovës pas luftës – Strategjia dhe politikat”, Riinvest, shkurt 2001.
- Sfidat e zhvillimit të NVM-ve dhe roli i tyre në punësim, Instituti i Financave të Kosovës, Konferenca e dytë ndërkombëtare “Biznesi dhe Punësimi”, Pejë 30-31 tetor 2003.
- Roli i partneritetit të pushtetit lokal dhe i bizneseve në zhvillimin e NVM-ve në Kosovë, (bashkautor: Dr. Muhamet Mustafa, Dr. Isa Mustafa, Mr. Salvador Elmazi), Instituti i Financave publike, Konferenca e katërt ndërkombëtare “Biznesi dhe Punësimi”, Pejë 18.11.2005.
- Financimi i biznesit në Kosovë dhe roli i tij në punësim, Konferenca e pestë ndërkombëtare e organizuar nga Instituti i Financave Publike, Prishtinë 21 shtator 2006.

ISUF KRASNIQI

BIOGRAFIA

Lindi me 1948 në Prapaçan të Deçanit. Shkollën fillore e kreu në vendlindje, shkollën e mesme, gjimnazin, në Pejë, ndërsa Fakultetin Teknik, dega e Elektroteknikës, në Universitetin e Prishtinës më 1972. Studimet pasuniversitare, i kreu në Fakultetin e Elektroteknikës të Universitetit të Zagrebit, më 1978. Disertacionin e doktoratës e mbrojti me 1987, në Universitetin e Prishtinës. Më 1974 zgjidhet asistent në Fakultetin Teknik dega e Elektroteknikës. Ligjërues u zgjodh më 1978 për lëndët: Teknika e tensioneve të larta dhe Teknologjia e materialeve elektroteknike. Docent u zgjodh më 1987, profesor inordinar me 1993, ndërsa profesor ordinar më 1998. Ishte dekan i Fakultetit të Elektroteknikës në periudhën 1988-1994, ndërsa më 1997/99 ishte kryetar i Këshillit Qendror të Arsimit në Kosovë. Në vitin 1976 qëndron për specializim në Qendrën kërkimore-shkencore IRC, në Sarajevë, në laboratorin e tensioneve të larta. Në këtë qendër janë bërë analizat e ndikimeve të ndotjes së ambientit në punën e pajisjeve dhe stabilimenteve të tensionit të lartë të montazhit të jashtëm, deri në 400kV. Më 1978 ka qëndruar për një specializim në Universitetin Shtetëror të Tiranës. Më 1985, modelon, konstrukton dhe patenton motorin elektrostatik, i cili furnizohet me tension të lartë të vazhduar. Në ekspozitën: “13 Jugoslovenska izložba izuma, tehničkih unapredjenja i noviteta” të mbajtur në Rijekë të Kroacisë, më 1985, merr Pllaketën e artë për inovacionin e motorit kurorë.

Preokupimi kryesor i tij është puna shkencore-hulumtuese në lëmin e tensioneve të larta dhe koordinimit të izolimit. Ka publikuar shumë punime shkencore nga elektrostatika dhe elektroenergjetika në revista të njohura shkencore në vend dhe në botën e jashtme si në SHBA, Shqipëri, Poloni, Spanjë, Slloveni, Kroaci, Serbi, Qipro, Malejzi, Rumani, etj. Ka botuar dy

---

libra universitarë, si dhe libra për shkolla të mesme teknike nga lëmi i teknologjisë së materialeve. Për angazhim vetëmohues në mbarëvajtjen e mësimit dhe udhëheqjen e fakultetit, në periudhën 1989-1994, Universiteti i Prishtinës i ndau Mirënjohe në vitin 2000, ndërsa komuna e Deçanit ia dha Çmimin “Jusuf Gërvalla” në vitin 2009. Është autor dhe koautor i shumë projekteve zhvillimore strategjike dhe shkencore. Ka qenë shef i Departamentit të SEE në FIEK, 2005-2012; anëtar i Komisionit për studime të Doktoratës, 2009 dhe anëtar i Këshillit Kombëtar të Shkencës 2009-2011.

Në vitin 2008 është zgjedhur anëtar korrespondent i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës, ndërsa në dhjetor të vitit 2012, anëtar i rregullt.

Që nga viti 2012 është Sekretar i përgjithshëm i ASHAK-ut.

BIBLIOGRAFIA

Punime të përzgjedhura shkencore:

- I. F. Krasniqi, Prenos najvišim naponom, Elektrotehnički Fakultet, Zagreb, 1976.
- I. F. Krasniqi, Uticaj korona na prenos radio i TV signala, Elektrotehnički Fakultet Zagreb, 1976.
- I. F. Krasniqi, Onečisćenje izolatora na elektroenergetskim postrojenjima, Magistarski rad, Elektrotehnički Fakultet, Zagreb, 1978.
- I. Krasniqi, Klasični i radioaktivni gromobran, Opatija, Kroaci, 1979.
- I. F. Krasniqi, Efekti i ndotjes industriale në SEE të TC Kosova B, simpoziumi JUREM 1980.
- I. F. Krasniqi, A. Abazi, S. Limari, Efekti i ndotjes industriale në punën e stabilimenteve të TC Kosova A, Revista KXMK Kosova, 1985.
- I. F. Krasniqi, G. Latifi, Lëshuesit e mbitensioneve ZnO, Buletini i Fakultetit të Elektroteknikës, 1985, Prishtinë.
- I. F. Krasniqi, Electrostatic Corona motor, Third International Conference on electrostatics, Cracou, Poland, 1985.
- I. F. Krasniqi, Motori elektrostatik- Kurorë, punim i doktoratës, Prishtinë, 1987
- I. F. Krasniqi, A. Abazi, Ndikimi i këndit të elektrodave në vlerat e parametrave hyrëse të motorit Kurorë, Simpozium ndërkombëtar për geoelektricitet dhe rrufepritës, Nish, 1988;
- I. F. Krasniqi, A. Abazi, The influence bent Electrode Angle on the input and output of PVC electrostatics Corona Motor, Fourth Internati. Conference on Electrostatics, Wroclaw-Szklarska Poreba, Poland, 1990.
- I. F. Krasniqi, Një vështrim i posaçëm për kurorën si fenomen i tensioneve të larta, Revista Dardania Sacra, nr. 4, Prishtinë, 2002.
- I. F. Krasniqi, G. Kabashi, Mbrojtja e linjave të tensionit të lartë me shkarkues të mbitensionit ZnO, Revista Kërkime, Akademia e Shkencave dhe e Arteve të Kosovës, Prishtinë, 2007.
- I. F. Krasniqi, V. Rexhepi, Mbrojtja transformatorëve 400kV me shkarkues të mbitensionit ZnO, Revista Kërkime, Akademia e Shkencave dhe e Arteve të Kosovës, Prishtinë, 2008.
- I. F. Krasniqi, A. Alidemaj, Efektet e Kurorës dhe roli i saj, Revista Kërkime, Akademia e Shkencave dhe e Arteve të Kosovës, Prishtinë, 2008.
- I. F. Krasniqi, V. Rexhepi, Mbrojtja e nënstacioneve 400 kV me shkarkues të mbitensioneve, Albashkenca, Tiranë, shtator 2008.
- I. F. Krasniqi, A. Alidemaj, Efficiency of electrostatic precipitators at Kosova “B” BP, Second International Conference, Balkan Power, Shibenik, september, 2008.
- I. F. Krasniqi, V. Rexhepi, Protection of Energetic Transformers on the side 400kV from Overvoltage through Arresters Metal – Oxide, ZnO, and their Modeling, World Scientific and Engineering Academy and Society, Santander, Cantabria, Spain, September, 2008.
- I. F. Krasniqi, A. Perçuku, Synchronous Compensator to regulate Voltage Profile and increase Power System Security’, International Conference of Power and Energy, Houston, USA, April 2009.
- I. Krasniqi, A. Përçuku: Development Planning Transmission network 2010-2020 (Long term planning), Konferenca shkencore Bashkëpunimi Shqipëri- Kosovë, Prishtinë 2010

- I. F. Krasniqi, A. Koka, Power Flow Analysis: Simulation for Diferent Buses of a System, Albshenca, Tiranë, shtator 2010.
- I. F. Krasniqi, I. Kerolli, A. Lekaj, Analiza e garave ne vajin e trnasformatorit-Efakti i rrymave Fuko, Revista Kërkime, ASHAK, 2010.
- V. Komoni, I. F. Krasniqi, G. Kabashi, A. Alidemaj, Increase Power Transfer Capability and Controlling Line Power Flow in Power System Installed the FACTS, 7th Mediterranean Conference and Exhibition on Power Generation, Transmission, Distribution and Energy Conversion, 7-10 November 2010, Agia Napa, Cyprus.
- I. F. Krasniqi, V. Komoni, A. Alidemaj, G. Kabashi, Corona Losses Dependence from the Conductor Diameter, World Academy of Science, Engineering and Technology (WASET), 11th. International Conferece on Electric Power Systems, High Voltage, Electric Machines, Penang, Malaysia, 3-5 October, 2011.
- I. F. Krasniqi, V. Komoni, A. Perçuku, S. Tahirsyla, Analizë e implementimit të paneleve solare, Buletini i punimeve shkencore KUD 621.3.004 FIEK- UP, Prishtinë, dhjetor 2011.
- V. Sofiu 1, Z. Dika 1, I. F. Krasniqi 1, Implementation of Solar led Lighting in Shtime, Annual Session of Scientific Peper “IMT ORADEA- 2011”, Universitea Din Oradea, 26-28 May, 2011 Romania.
- B. Prebreza, I. F. Krasniqi, G. Kabashi, G. Pula, N. Avdiu, Disturbances of Normal Operation of Kosova Power System Regarding Atmispheric Discharges, World Academy of Science, Engineering and Technology (WASET), 10th International Conferece on Electric Machines and Drive Systems, Penang, Malaysia, 22-24 February, 2011.
- B. Prebreza, I. F. Krasniqi, G. Kabashi, K. Kadriu, Influence of Direct and Indirect Lighting Strokes on Transmission Lines of the Kosova Power System, Buletini i punimeve shkencore KUD 621.3.004 FIEK- UP, Prishtinë, dhjetor 2011.
- V. Komoni, I. Krasniqi, A. Lekaj, I. Gashi, Performance analysis of 3.9 kW grid connected photovoltaic systems in Kosova, The Fifth International Renewable Energy Congress (IREC), 2014, March 25-27, March 2014, Hammamet, Tunisia, Part Number; cfp14REC-CDR, Print ISBN: 978-1-4799-2196-6, Publisher: IEEE, E-mail: www.irec-conference.com.

Tekste shkollore-universitare:

- A. Abazi, I. F. Krasniqi, Materialet elektroteknike, FET,1982, Universiteti i Prishtinës;
- I. F. Krasniqi, G. Latifi, Teknika e tensioneve te larta, FET,1982, Universiteti i Prishtinës.
- A. Abazi, I. F. Krasniqi, S. Tahirsylaj, Materialet elektroteknike, tekst për shkollat e mesme teknike, kl 1, kl 2, kl 3 dhe kl 4, Prishtinë 1985-1992.

Projekte shkencore:

- Ndikimi i papastërtisë në sigurinë e punës së stabilimenteve elektroenergjetik të Kosovës; Prishtinë 1982, BVI e Shkencës së Kosovës.
- Modelimi dhe patentimi i Motorit Kurorë, nga Enti për patente dhe metale fisnike, Beograd, 1985.
- Pllaketë e artë, Ekspozita për inovacione, Split 1985.

Klima dhe parametrat projektues për qytetet kryesore të Kosovës dhe Shqipërisë, ASHAK, Prishtinë, 2009, 2010, 2011 dhe 2012.

Ndikimi i mbitensioneve atmosferike në sistemin elektroenergjetik të Kosovës, ASHAK, Prishtinë 2012-2013.

Projektet dhe mbikëqyrjet e përzgjedhura profesionale:

Assessment report for complete test of the electrical installations of the Pristina University Buildings, December 2000, Pristina.

Supervision of the electrical, underground protector, telephony and signaling installations project in the Jail Building in Istog, Janar 2000.

Projekti kryesor i largpërçuesit LP 20 kV dhe nënstacioneve 10(20)/0,4 kV për komunën e Ferizajt, prill 2000; Gjilanit, maj 2000; Dardanës, maj 2000; financuar nga USAID.

Plani strategjik - zhvillimor urban i Prishtinës 2004-2020, në bashkëpunim me Institutet gjermane Hesens Agentur, IWU, P4, Prishtinë, 2004.

Plani strategjik zhvillimor dhe urban i komunave (në bashkëpunim me Institutet gjermane Hesens Agentur, IWU, P4): Lipjan, 2004-2015; Gjakovë, 2006-2015; Gjilan, 2006-2015; Ferizaj, 2006-2015; Drenas, 2007-2015; Kastriot, 2008-2015; Vushtrri, 2008-2015; Prishtinë, 2006-2009.

Mbikëqyra profesionale e instalimeve dhe pajisjeve elektrike dhe elektronike të objekteve dhe nënstacioneve të tipit 10(20) /0.4 kV, në Aeroportin Ndërkombëtar të Prishtinës, 2002, 2003, Prishtinë.

Mbikëqyrje profesionale të renovimit të trafostacionit me gaz SF₆, 110 /35/6,2 kV, Financuar nga AER, Trepça, Mitrovicë, 2005-2006.

Projektimi dhe mbikëqyrja e ndërtesës qendrore të ProCredit Bank, Prishtinë 2007-2008;

Studimi mbi shpërndarjen e konsumit energjetik në sektorin e amvisërisë dhe mundësitë e përmirësimit të efijencës së energjisë, finansuar nga Ministria e zhvillimit Ekonomik, Prishtinë, 05 Dhjetor 2011.

LATIF SUSURI

BIOGRAFIA

Lindi më 7.5.1941 në Zhur të Prizrenit. Shkollën fillore e kreu në vendlindje, Shkollën e Mesme Bujqësore në Prishtinë, ndërsa Fakultetin e Bujqësisë, drejtimin e mbrojtjes së bimëve, në Universitetin e Beogradit. Studimet pasuniversitare, nga lënda e fitopatologjisë, i ka kryer po ashtu në Universitetin e Beogradit, më 1975.

Gjatë vitit 1976/77, si bursist i fondacionit IREX, ka kryer specializimin njëvjeçar në SHBA, Department of Plant Pathology, University of Wisconsin, Madison, në lëmin e fitopatologjisë. Në këtë universitet vazhdoi studimet njëvjeçare gjatë vitit 1980. Disertacionin e doktoratës e ka mbrojtur më 1983 në Fakultetin e Agronomisë të Universitetit të Zagrebit. Gjatë vitit 1996/97 qëndron tre muaj në Angli, Imperial College & Science Museum Libraries, London, ku grumbullon literaturë plotësuese për tekste universitare dhe punime shkencore.

Pas përfundimit të studimeve të rregullta, zë punë në “Progres-Export” të Prizrenit, teknolog për mbrojtjen e bimëve. Në vitin 1977 zgjidhet ligjërues në Fakultetin e Bujqësisë për lëndën Fitopatologjia. Docent është zgjedhur në vitin 1984, profesor inordinar në vitin 1991, ndërsa profesor ordinar në vitin 1997. Ka qenë dekan i Fakultetit të Bujqësisë të Universitetit të Prishtinës.

Ka mbajtur ligjërata, ushtrime dhe është themelues i lëndës së Fitopatologjisë në këtë universitet. Preokupim kryesor i tij është puna shkencore - hulumtuese, sëmundjet e bimëve, të shkaktuara nga kërpudhat, bakteriet, viruset dhe fitoplazmat. Në revistat e njohura shkencore, që botohen në vend dhe në botën e jashtme (SHBA, Gjermani, Itali, Hungari, Slloveni, Kroaci, etj.), ka publikuar shumë punime shkencore dhe artikuj nga lëmi i ngushtë. Është mjaft i cituar në literaturën shkencore në botën e jashtme. Ka përshkruar disa patogjenë për herë të parë në botë (*Alternaria*

alternata - në bizele) dhe në vend (Pleospora infectoria, Didymella bryoniae, Diplocarpon earliana, Uromyces striatus, Phoma medicaginis, Plasmodiophora brassicae, Phytophthora capsici, Erwinia amylovora).

Është anëtar i këtyre shoqatave profesionale: Plant Protection Society of former YU and Society of Phytopathology; Former member of Advisory Board of Yugoslav Journal of Production; Distribution and Application of Pesticides, Belgrade; Former Member of Editorial Board of Plant Protection, Zagreb. Anëtar i Bordit të Unionit të Fitopatologëve të Vendeve Mesdhetare, Itali. Anëtar i Bordit drejtues në projektin “Tempus Project UM_JEP-16079-2001”.

Në vitin 2000 është zgjedhur anëtar korrespondent i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës, ndërsa në vitin 2008 anëtar i rregullt.

Ka qenë profesor mysafir në Universitetin bujqësor të Tiranës. Ligjëratë nga fusha e Fitopatologjisë ka mbajtur në Akademinë e Shkencave të Göttingenit. Ka ligjëruar më 27 janar 2006.

Ka marrë mirënjohje nga Shoqatat e Mbrojtjes së bimëve për kontribut në fushën e mbrojtjes së bimëve, Opati 1986; mirënjohje nga Kryeministri i ish Jugosllavisë Ante Marković, në vitin 1990, për kontribut në mbrojtjen e popullatës në raste të katastrofave elementare; mirënjohje nga Universiteti i Prishtinës për merita dhe kontribut të jashtëzakonshëm në zhvillimin dhe avancimin e procesit mësimor-shkencor në Universitetin e Prishtinës, Prishtinë 28. mars 2007; Mirënjohje nga Fakulteti i Bujqësisë dhe Veterinarisë të Universitetit të Prishtinës për kontribut të në zhvillimin dhe avancimin e procesit mësimor-shkencor, Prishtinë 2012.

BIBLIOGRAFIA

Publikimet:

- Susuri r. I. & Babaj a. Ismet. 2006. Nekroza e pemëve frutore e shkaktuar nga *Botryosphaeria* spp. Kërkime-Research 13: 5-16. Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës. Prishtinë.
- Susuri r. I. & Besa Z. Krasniqi. 2002. monilinia spp. dhe reaksioni i disa kultivarëve të mollës. Kërkime-Research: 9: 15-26. Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës. Prishtinë.
- Susuri R. L. & Burbuqe Hetemi. 1987. Strawberry blight caused by *Diplocarpon earliana* (Ellis & Ever) Wolf.). *Glasnik zaštite bilja* 6: 220- 221. Zagreb.
- Susuri R. L. & D. J. Hagedorn. 1996. Sporulation and Disease Initiation and Development of *Ascochyta pisi* Pathogenic to Pea (*Pisum sativum* L.). Research Report Biotechnical Faculty University of Ljubljana 67:147-150. (Published in English). Ljubljana.
- Susuri r. I. & F. A. Gashi. 2001. Some Morphological Characteristics of *Uncinula necator* on Different Grapevine Cultivars. *Zeitschrift für Pflanzenkrankheiten und Pflanzenschutz (Journal of Plant Diseases and Protection* 108 (6), 560-567. Eugen Ulmer GmbH & Co., Stuttgart.
- Susuri r. I. & H. SH. Susuri. 2004. Disa veçori morfologjike dhe patogjene të *Sphaerotheca pannosa* (Downy mildew of roses and peaches). Kërkime-Research: 11: 77-87. Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës. Prishtinë.
- Susuri r. I. & H. SH. Susuri. 2004. Vrugë i domates, *Phytophthora infestans* - (Poster), Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe e zhvillimit Rural, Prishtinë.
- Susuri R. L. & H. SH. Susuri. 2006. First Report of *Taphrina insititiae* on Sloe fruits in Kosova. *Journal of Plant Pathology* 83 (3, Supplement), S65-S70.
- Susuri R. L. & Nysrete Doda-Gashi, Shqipe Deda, XH. Ramadani. 1990. Selective methods for isolating *Pythium* and *Fusarium* from the soil and some Morphological and Physiological Characteristics of obtained isolates. 8th Yugoslav Symposium of Plant Protection. Opatia, December 3-6, 1990. *Glasnik zaštite bilja* 9-10: p. 330. (Summary).
- Susuri R. L. & Nysrete Doda-Gashi. 1990. Some Morphological and physiological studies of *Ascochyta imperfecta* Pek. and *Stemphylium botryosum* Wallr. on Alfalfa. 8th Yugoslav Symposium of Plant Protection. Opatia, December 3-6, 1990. *Glasnik zaštite bilja* 9-10: p. 327. (Summary).
- Susuri R. L. & Nysrete Doda-Gashi. 1990. *Uromyces striatus* Schroet. *Uromyces striatus* Schroet. Pathogenic to Alfalfa in Climatic Conditions of Prizren Region. *Agronomski glasnik* 3:143-147. Zagreb.
- Susuri R. L. & Nysrete Doda-Gashi. 1999. Some Morphological Characteristics of *Phragmidium* spp. Research Reports Vol. 73, p. 81-86. Biotechnical Faculty, University of Ljubljana.
- Susuri R. L. & Nysrete Doda-Gashi. 2002. alfalfa seed Microflora and Some Characteristics of Isolated Fungi. *Fragmenta Phytomedica et Herbologica*, Vol. 27 No. 3. Zagreb.
- Susuri R. L. & Shkipe XH. Deda. 2002. selective Methods for Isolating *pythium* spp. From the Soil. *Fragmenta Phytomedica et Herbologica*, Vol. 27 No. 1-2, p. 71-76. Zagreb.
- Susuri R. L. 1974. Mekanizmi i veprimet të fungicideve në kërpudha (The

- Mechanisms of Fungicidal Action on Fungi). *Biotehnika* 2 (2/3): 271-281.
- Susuri R. L. 1975. Biology, ecology and control of *Ascochyta pisi* Lib. Parasite of Peas. (M. Sc. Thesis). University of Belgrade, Faculty of Agriculture, Belgrade (Zemun).
- Susuri R. L. 1976. Contribution to the study of some morphological characteristics of *Ascochyta pisi* Lib. pathogenic to peas (*Pisum sativum*). *Plant Protection*, 135: 69-87. Belgrade.
- Susuri R. L. 1976. Efficacy of some fungicides in controlling *Ascochyta pisi* on peas. *Plant Protection*, 136: 121-125. Belgrade.
- Susuri R. L. 1983. The study of *Ascochyta pisi* Lib. parasite of Pea *Pisum sativum* L. (Ph. D. Thesis). University of Zagreb, Agricultural Faculty, Zagreb.
- Susuri R. L. 1984. The study of *Ascochyta pisi* Lib. parasite of Pea *Pisum sativum* L. *Poljoprivredna znanstvena smotra* 66:393-406. Zagreb.
- Susuri R. L. 1988. Pear and Apple Bark Canker in Climatic Conditions of Kosova. *Poljoprivredna znanstvena smotra* 53 (1-2): 77-85. Zagreb.
- Susuri R. L. 1989. *Ascochyta cucumeris* Faurt. Et Roum Pathogenic to cucumber in the greenhouse. *Glasnik zaštite bilja* 7: 257- 261. Zagreb.
- Susuri R. L. 1989. Effect of Air Temperature, pH and Nutrition on Growth and Sporulation of *Ascochyta pisi*. XXX conference on pesticides, Opatia, 4-7.12.1989. *Glasnik zaštite bilja* 11-12: p. 404 (Summary).
- Susuri R. L. 1995. On Some New Pathogens in Kosova and their Control p. 265-272. A Scientific Conference. A Multidisciplinary approach of Developing Possibilities of Kosova, November 1-2, 1995. Kosova Academy of Science and Arts, Section of Natural Sciences. Prishtina.
- Susuri r. L. 2003. Black leaf and stem of alfalfa caused by *phoma medicaginis* Malbr. & Roum. var. *medicaginis* Boerem. *ACS Agriculturae Conspectus Scientificus*, Vol. 68, No. 1 (33-36), Zagreb.
- Susuri R. L. 2003. Diseases of stone fruit trees in Kosova. Options Méditerranéennes Série B n. 45: p.155-157. Virus and virus-like diseases of stone fruits, with particular reference to the Mediterranean region, CIHEAM.
- Susuri R. L. 2005. Weeds and their Control. *Dardania Sacra* 6, p. 403- 408. Scientific Review of Social, Economical and Technical-technological issues of Kosova. Prishtina.
- Susuri R. L. 2006. Disa veçori morfologjike dhe fiziologjike të *Phyllosticta prunicola* patogjen i kajsisë. *Kërkime - Research: 14. Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës*. Prishtina.
- Susuri R. L., A. R. Demaj & E. S. Memaj. 2001. Structure and Control of Weeds in Wheat. *Zb. Bioteh. Fak. Univ. Ljublj. Kmet. 77-2: 267-272*. Ljubljana. Slovenija.
- Susuri R. L., D.J. Hagedorn & R.E. Rand. 1979. Host Pathogen Relations in the Initiation of Pea *Alternaria* Leaf Blight. *Acta Biol. Med. Exp.* 4:11-113 (Published in English). Prishtina.
- Susuri R. L., D.J. Hagedorn & R.E. Rand. 1989. The Influence of Light Radiation on Mycelia Growth and Sporulation of *Ascochyta pisi*. *Poljoprivredna znanstvena smotra* 54: 179-185. Zagreb.
- Susuri R. L., D.J. Hagedorn & R.E. Rand. 1999. Effect of Air Temperature, pH and Nutrition on Growth and Sporulation of *Ascochyta pisi*. *Research Reports Vol. 73*, p. 71-79. Biotechnical Faculty, University of Ljubljana.
- Susuri R. L., D.J. Hagedorn. 1986. Growth and Nutrition of *Alternaria alternata*

- Pathogenic to Peas. *Acta Phytopathologica & Entomologica. Hungarica* 21 (1-2): 141-146 (Published in English). Budapest.
- Susuri R. L., D.J.Hagedorn & R.E. Rand. 1982. *Alternaria* Blight of Pea. *Plant Disease* 66: 328-330. USA. (Described for the first time in the world)
- Susuri r. l., H. SH. Susuri & I. Z. Muja. 2000. *Podosphaera leucotricha* and reaction of some apple cultivars. *Agronomski Glasnik*, 1-2: 29-39, Zagreb.
- Susuri R. L., I. Pireva, B. Rogova & A. Zogiani. 1979. The possibility of Chemical control of *Phytophthora capsici* Leon. in the Climatic conditions of Prizren. *Plant Protection* 150: 353-356. Belgrade.
- Susuri R. L., I. Pireva. 1981. Effect of some fungicides in control of powdery mildew *Erysiphe cichoracearum* on cucumbers *Cucumis sativus* L. *Bioteknika* 9: 49-51. Prishtinë.
- Susuri R. L., Lumta Dida, S. Matić, H. SH. Susuri A. Myrta. 2006. First Record of Peach Latent Mosaic Viroid and Hop Stunt Viroid in Kosova. *Journal of Plant Pathology* 88 (3), 337-340.
- Susuri R. L., Z. D. Ndoja & Nysrete Doda-Gashi. 1997. Isolation of *Fusarium* spp. From Soil and some Characteristics of obtained Isolates. *Research* 5, p. 181- 187 (Published in English). Kosova Academy of Science and Arts, Section of Natural Science. Prishtina.
- Susuri R.L. & A. Demaj. 2000. Fire Blight of Pear and Apple, *Erwinia amylovora* - (Poster). GTZ (Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit, GmbH, Office Prizren, University of Prishtina, Faculty of Agriculture, Department of Plant Protection.
- Susuri R.L. & A. Demaj. 2000. Pepper Blight, *Phytophthora capsici* - (Poster). GTZ (Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit, GmbH, Office Prizren, University of Prishtina, Faculty of Agriculture, Department of Plant Protection.

Doracakë të publikuar:

- Susuri R. L (koautor për mbrojtje të bimëve). 2002. Marulja - Lattice (*Lactuca sativa*) p. 20. Swiss Project for Horticultural Promotion - Kosova, Intercooperation - Prishtina.
- Susuri R. L. (koautor për mbrojtje të bimëve). 2002. Karota - Carrot (*Daucus carota*) p. 20. Swiss Project for Horticultural Promotion - Kosova, Intercooperation - Prishtina.
- Susuri R. L. (koautor për mbrojtje të bimëve). 2003. Lakra - Cabbage (*Brassica oleracea*) p. 28. Swiss Project for Horticultural Promotion - Kosova, Intercooperation - Prishtina.
- Susuri R. L. (koautor për mbrojtje të bimëve). 2005. Domatja - Tomato (*Lycopersicon esculentum*). Swiss Project for Horticultural Promotion - Kosova, Intercooperation - Prishtina.
- Susuri R. L. (koautor për mbrojtje të bimëve). 2005. Fasulja - Beans (*Phaseolus vulgaris*). Swiss Project for Horticultural Promotion - Kosova, Intercooperation - Prishtina.
- Susuri R. L. (koautor për mbrojtje të bimëve). 2005. Qepa - Onions (*Allium sativa*). Swiss Project for Horticultural Promotion - Kosova, Intercooperation - Prishtina.
- Susuri R. L. 2002. Compendium of the important pests, disease and weed problems of crops in Kosova with commonly used pesticides p. 48-72, GFA Terra Systems. Department of Agriculture, Forestry and Rural Development (DAFRD) - Prishtina.

Tekste të botuara:

- Susuri R. L. & I. Pireva. 1986, 1998. Mbrojtja e bimëve f. 261. Për shkolla të mesme bujqësore. Shtëpia botuese Libri shkollor. Prishtinë.
- Susuri R. L. & I. Pireva. 1988. Mbrojtja e kulturave bujqësore f. 54. Kooperativa e librit bujqësor "Panorama", Prishtinë.
- Susuri R. L. (Co-author). 1991. Bibliography of Plant Protection in Yugoslavia p. 484. Union of Plant Protection of Yugoslavia.
- Susuri R. L. 1979. Çelësi i Pinusit (Përkthim në gjuhën shqipe). "Pinus", Raçe, Maribor.
- Susuri R. L. 1986. Fitopatologjia e përgjithshme f. 164. Tekst universitar. Universiteti I Prishtinës. Fakulteti i Bujqësisë, Departamenti i Patologjisë bimore, Prishtinë.
- Susuri R. L. (Koautor). (Krasniqi, F., B. Ruci, L. R. Susuri J. Vangjeli, Q. Pajazitaj & A. Mullaj). 2003. Fjalor i emrave të bimëve (latinisht, shqip, anglisht, gjermanisht dhe frëngjisht) f. 570. Akademia e Shkencave e Shqipërisë, Instituti i Kërkimeve biologjike – Tiranë dhe Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës, Seksioni i Shkencave të natyrës, Prishtinë.
- Susuri R. L. 1995. Fitopatologjia f. 433. Tekst universitar. Universiteti i Prishtinës, Fakulteti i Bujqësisë, Departamenti i Patologjisë bimore, Prishtinë.
- Susuri R. L. 1998. Fungicidet - Herbicidet f. 282. Tekst universitar. Universiteti i Prishtinës, Fakulteti i Bujqësisë, Departamenti i Patologjisë bimore, Prishtinë.
- Susuri, R. L. & Myrta, G. A. 2012. Sëmundjet e pemëve frutore dhe të hardhisë f. 224. Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës – Prishtinë dhe Akademia e Shkencave e Shqipërisë – Tiranë.
- Susuri R. L. 2000. Fjalor i terminologjisë bujqësore (anglisht-shqip, shqip-anglisht) f. 420. Universiteti i Prishtinës, Fakulteti i Bujqësisë, Departamenti i Patologjisë bimore, Prishtinë.
- Susuri R. L. 2004. Fitopatologjia f. 495 (Ribotim i dytë), Tekst universitar. Universiteti i Prishtinës, Fakulteti i Bujqësisë, Departamenti i Patologjisë bimore, Prishtinë.
- Susuri R. L. 2005. Fjalor: Bimë, dëmtues, patogjenë (latinisht, shqip, anglisht, gjermanisht, frëngjisht dhe italisht) f. 520. Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës, Seksioni i Shkencave të natyrës, Prishtinë.
- Susuri R. L. (Koautor). (Vangjeli, J., F. Krasniqi, Efigjeni Kongjika, L. R. Susuri & A. Mullaj). 2006. Fjalor i terminologjisë së botanikës. (latinisht, shqip, anglisht, gjermanisht dhe frëngjisht) f. 875. Akademia e Shkencave e Shqipërisë, Instituti i Kërkimeve biologjike – Tiranë dhe Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës, Seksioni i Shkencave të natyrës, Prishtinë.
- Susuri R. L. 2006. Fjalor i bimëve bujqësore, pyjore dhe i barojave (latinisht, shqip, anglisht, gjermanisht, frëngjisht dhe italisht) f. 700. Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës, Seksioni i Shkencave të natyrës, Prishtinë.
- Musa F., C. Carli, L. R. Susuri & I. Pireva. 2004. *Monitoring of Myzus persicae (Sulzer) in Potato Fields in Kosovo. Acta Agriculturae*, 83-2, p. 379-385. Ljubljana, Slovenia.
- Myrta a., f. Palmisano, B. Pulaj, L. R. Susuri, D. Boscia. 2011. *Plum pox virus incidence and its strains in Kosovo. (Journal of Plant Pathology 2011, 93, 725-728, Edizioni ETS Pisa, Italy).*
- Myrta, A., M. Martini, L. Susuri H. SH. Susuri & L. Carraro. 2006. *First Report of*

Apple Proliferation and Pear Decline Phytoplasmas in Kosova. Journal of Plant Pathology 88 (1), 121-125.

Navarro B., A. Bacu, M. Torchetti, E. Kongjika, L. R. Susuri Di serio, a. Myrta.

2010. *First record of Pear blister canker in Albania. (Journal of Plant Pathology*, 93, 4, Edizioni ETS Pisa, Italy).

Palmisano F., L. R. Susuri B. Pulaj, a. Myrta., D. Boscia. 2010. *First record of Apricot latent virus in Kosova. (Journal of Plant Pathology*, 92, 4, supplement, 107-S4.122).

Vangjeli, J., F. Krasniqi, Efigjeni Kongjika, L. R. Susuri. 2012. Fjalori shpjegues i termave të botanikës në gjuhën shqipe f. 1500) Akademia e Shkencave e Shqipërisë, Instituti i Kërkimeve biologjike, Tiranë dhe Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës, Seksioni i Shkencave të natyrës, Prishtinë.

MEHMET KRAJA

BIOGRAFIA

Mehmet Kraja ka lindur më 27 qershor 1952 në Kështenjë të Krajës, fshat afër Liqenit të Shkodrës, në Mal të Zi. Shkollimin e mesëm e kreu në Ulqin, ndërsa të lartën në Universitetin e Prishtinës, Degën e Gjuhës dhe Letërsisë Shqipe. Gjatë viteve 1974-76 ishte kryeredaktor i gazetës së studentëve të Universitetit të Prishtinës, Bota e

re, më pas punoi si gazetar dhe redaktor i kulturës në gazetën Rilindja, ku botoi tekste të shumta publicistike për çështje të ndryshme nga problematika kulturore dhe recensa e shkrime diskurzive për letërsinë. Në fund të viteve tetëdhjetë u inkuadrua në lëvizjet politike të kohës, duke u bërë njëri nga themeluesit e Lidhjes Demokratike të Kosovës. Gjatë viteve 1992-99 jetoi dhe punoi në Tiranë. Në atë kohë e pushoi angazhimin politik dhe iu përkushtua letërsisë dhe publicistikës. Pas luftës së Kosovës ishte redaktor i kulturës në të përditshmen Zëri, më pas redaktor i shtojcës për kulturë në gazetën Koha ditore. Që nga viti 2002 është ligjërues në Fakultetin e Arteve në Prishtinë, ku jep lëndën e skenarit të filmit.

Është anëtar i rregullt i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës.

Me shkrime letrare filloi të merrej që kur ishte nxënës i gjimnazit në Ulqin. Tregimet e para i botoi në revistën letrare Jeta e re, nën përkujdesjen e Esad Mekulit. Deri më tani ka botuar dymbëdhjetë romane, katër vëllime me tregime, dhjetë drama dhe pesë libra nga fusha e publicistikës.

BIBLIOGRAFIA

Romane:

- Gjurmë në trotuar, Rilindja, Prishtinë 1978.
 Portali i perëndive të fyera, Rilindja, Prishtinë 1980.
 Moti i Madh, Rilindja, Prishtinë 1981.
 Udhëzime për kapërcimin e detit, Rilindja, Prishtinë 1984; Naim Frashëri, Tiranë 1987.
 Sëmundja e ëndrrave, Rilindja, Prishtinë 1987.
 Net bizantine, Rilindja, Prishtinë 1990.
 Muri i mjegullës, Toena, Tiranë 1998.
 Edhe të çmendurit fluturojnë, Onufri, Tiranë 2004.
 Im atë donte Adolfin, Onufri, Tiranë 2005.
 Selvitë e Tivarit, Onufri, Tiranë 2007.
 Hotel Arbëria, Onufri, Tiranë 2010.
 E zeza dhe e kuqja, Onufri, Tiranë, 2015.

Tregime:

- Dritat e mesnatës, Rilindja, Prishtinë 1974.
 Vdekja pa emër, Eurorilindja, Tiranë 1995; “Dukagjini”, Pejë 1996.
 Portat e qiellit, Toena, Tiranë 1996; “Buzuku”, Prishtinë 1997.
 Njëzet tregime për kohën e shkuar, Dukagjini, Pejë 2001.
 Hija e qershisë nën dritën e hënës, Toena, Tiranë 2006.

Drama:

- Tri drama (“Princi i hijeve”, “Onufri i Neokastrës”, “Hëna prej letre”), Rilindja, Prishtinë 1987.
 Pesë ide për lojë skenike (“Muri I, ose ora e shiut”, “Muri II, ose lavjerrësi i rërës”, “Muri III, ose fluturat e bardha”, Muri IV, ose ëndërr qeni”, “Muri V, pse një hënë tjetër prej letre”), Toena, Tiranë 1999.
 Krishti qëndroi tri ditë në Kosovë, Jeta e re, Prishtinë 2002.
 Grafitet, Jeta e re, Prishtinë 2005.
 Im atë donte Adolfin, dramatizim, Prishtinë 2007.
 Hëna prej letre, version i ri, Prishtinë 2007.

Kritikë dhe publicistikë:

- Shoqërimi, Rilindja, Prishtinë 1997
 Vite të humbura, Eurorilindja Tiranë 1995, Rozafa, Prishtinë 2003;
 Mirupafshim në një luftë tjetër, Rozafa, Prishtinë 2003.
 E shtuna ime, PEN Qendra e Kosovës, Prishtinë 2009
 Identiteti kosovar, PEN Qendra e Kosovës, Prishtinë 2011

Shfaqje të realizuara:

- Princi i hijeve, realizuar në Teatrin Popullor Krahinor në vitin 1984, me regji të Agim Sopit dhe në Teatrin e Gjilanit në vitin 1985.
 Hëna prej letre, realizuar nga Teatri i Gjakovës në vitin 1988, në regji të Fadil Hysajt;

Onufri i Neokastrës, nga Tetari Amator “Emin Duraku” i Gjakovës në vitin 1987 në regji të Nimon Muçajt.

Ëndërr qeni, realizuar në Teatrin Kombëtar të Prishtinës në vitin 2001, në regji të Isë Qosjes.

Grafitet, realizuar në Teatrin “Oda” të Prishinës, në vitin 2005, në regji të Isë Qosjes.

Onufri i Neokastrës (version i ri), realizuar nga një grup artistësh të lirë të Gjakovës, në vitin 2006, në regji të Nimon Muçajt.

Hëna prek letre (version i ri), realizuar në Teatrin Kombëtar të Prishtinës, në vitin 2007, në regji të Fadil Hysajt.

Im atë donte Adolfin, realizuar si shfaqja e parë profesioniste e Teatrit të Prizrenit, në vitin 2007, në regji të Agim Sopit.

Rekuiem, realizuar nga Teatri i Qytetit të Gjilanit, 2010.

Çmime:

Çmimi vjetor i Shoqatës së Shkrimtarëve të Kosovës për veprën më të mirë (për romanin Moti i Madh, 1981);

Çmimi “Hivzi Sulejmani” i Shoqatës së Shkrimtarëve të Kosovës për prozën më të mirë (për përmbledhjen e tregimeve Vdekja pa emër, 1995);

Çmimi i shtëpisë botuese “Toena” për prozën më të mirë nga pesëqind titujt e botuar (për romanin Muri i mjegullës, 1998);

Çmimi “Pjetër Bogdani” i Shoqatës së Shkrimtarëve të Kosovës për veprën më të mirë (për romanin Muri i mjegullës, 1999);

Çmimi “Pjetër Bogdani” i Shoqatës së Shkrimtarëve të Kosovës për veprën më të mirë (për përmbledhjen Njëzet tregime për kohën e shkuar, 2001);

Çmimi “Azem Shkreli” të Ministrisë së Kulturës së Kosovës për veprën më të mirë (për romanin Edhe të çmendurit fluturojnë, 2004).

Çmimi “Mitrush Kuteli” i Ministrisë së Kulturës të Shqipërisë (për përmbledhjen e tregimeve Hija e qershisë në dritën e hënës, 2007)

Çmimi “Petro Marko” i Ministrisë së Kulturës të Shqipërisë (për romanin Selvitë e Tivarit, 2008).

MINIR DUSHI

BIOGRAFIA

Lindi më 1929 në Gjakovë, ku kreu shkollën fillore. Shkollën e mesme teknike e mbaroi në Nish (1950). Studioi në Fakultetin e Xehetarisë të Beogradit, ku diplomoi në vitin 1958. Doktoroi në Universitetin e Beogradit në vitin 1965.

Pas diplomimit, punoi inxhinier në kombinatin “Trepça”, në minierën e Stantërgut. Ushtrroi funksione të ndryshme në kombinatin “Trepça” dhe në Universitetin e Prishtinës.

Pas vitit 1981 ishte anëtar i Kryesisë së KSA të Kosovës.

Ishte pjesë e ekzekutivit të disa institucioneve shkencore dhe mësimore-shkencore të Kosovës. Këto ishin: 1) Shkolla e Lartë Teknike në Mitrovicë (1961-1966), 2) Instituti i Plumbi dhe i Zinkut i Kombinatit “Trepça” (1966-1973), 3) Fakulteti i Xehetarisë dhe i Metalurgjisë fillimisht në Prishtinë (1970) e më vonë në Mitrovicë (1975-1979) dhe 4) Ishte në udhëheqjen ekzekutive të Universitetit të Prishtinës në vitet 1970-1972.

Në vitin 1969 u zgjodh profesor inordinar i Fakultetit Teknik të Prishtinës. Më 1970 u zgjodh prorektor i Universitetit të Prishtinës. Në qershor të vitit 1975 u zgjodh profesor ordinar i FXM në Mitrovicë dhe dekan për dy mandate. Ishte rektor i Universitetit të Kosovës në vitet 1981-1983. Anëtar korrespondent i ASHAK-ut u zgjodh që nga themelimi i saj, në vitin 1975, kurse në vitin 1978 u zgjodh anëtar i rregullt. Rreth 5 vjet ishte në krye të Bashkësisë së Institucioneve Shkencore të Kosovës, në edicionin e botimeve shkencore. Ka marrë pjesë në simpoziume e konferenca shkencore në vend e në botën e jashtme.

Opusi shkencor dhe profesional arrin mbi 140 njësi bibliografike. Nga fusha e xehetarisë ka botuar 8 vepra e afro 70 punime shkencore dhe profesionale. Ka të botuara 13 libra shkencorë, 4 janë tekste universitare

(tri në gjuhën shqipe dhe një në gjuhën serbokroate), kurse 9 të tjera janë vepra të veçanta të botuara nga ASHAK, UP dhe Bashkësia e Institucioneve Shkencore të Kosovës.

Akademik Minir Dushi është nderuar me 27 shpërblime të ndryshme, mirënjohje, diploma, pllaketa e dekorata. Ndër to veçohen Shpërblimi Krahinor i Dhjetorit, shpërblimi 7 Korriku i RS të Serbisë dhe Pllaketa e argjendtë Nikolla Teslla. Është veteran i LANÇ-së (pjesëmarrës nga viti 1943) dhe veteran i arsimit të Kosovës.

Minir Dushi është shpallur qytetar nderi i Mitrovicës dhe i Gjakovës.

Në 25-vjetorin e Universitetit të Prishtinës, Senati i këtij universiteti ia dha titullin “profesor emeritus”, kurse Këshilli Shkencor-Mësimor i FXM i UP në Mitrovicë në dhjetor të vitit 1996 e ka shpallur Dekan Nderi. Është bartës i shumë mirënjohjeve nga Lufta II Botërore.

Ka qenë kryeredaktor i revistës Kërkime, që botohet në ASHAK, dhe kryeredaktor i revistës Plumbzinku të Institutit të Plumbit dhe Zinkut të kombinatit “Trepça”.

BIBLIOGRAFIA

Libra dhe monografi të botuara:

- Transporti në miniera, dispencë për studentët e SHLT (1965).
 Rudarske mašine, tekst universitar, (325 faqe), botuar nga UP 1974.
 Makinat minerare, tekst universitar (375 f.), botuar nga UP 1975.
 Principi izbora racionalnih karakteristika izvoznih tornjeva. Botim i veçantë (135 f.),
 botuar nga Bashkësia e Enteve Shkencore të KSA të Kosovës, Prishtinë 1968.
 Pajisjet minerare ngitëse. Tekst universitar (298 f.), botues: Enti i Teksteve dhe i
 Mjeteve Mësimore, KSAK, 1988.
 Makinat minerare transportuese, tekst universitar (271 f.), botues: Universiteti i
 Prishtinës, 1996.
 Sistemet ciklike të transportit, (245 f.), botues ASHAK, Prishtinë, 1999.
 Trepça, botim i veçantë (460 f.), ASHAK, Prishtinë, 2002.
 Universiteti i Kosovës (1981-1983), botim e veçantë i UP (350 f.), Prishtinë, 2004.
 Zhvillimi i shkencave të xehetarisë dhe të metalurgjisë në Kosovë (1970-2005),
 ASHAK, Prishtinë 2005 (330 fq).
 Veprimtaria shkencore në “Trepçë 1950-1987“, Prishtinë, ASHAK 2006 (305 f).
 Pasuritë minerale të Kosovës Vëllimi I (470 f.), ASHAK, Prishtinë, 2009.
 Pasuritë minerale të Kosovës Vëllimi II (347 f.) ASHAK, Prishtinë, 2009.
 Qymyri i Republikës së Kosovës (543 f.), ASHAK, Prishtinë, 2012.
 Boksitet e Dukagjinit, (231 f.), ASHAK, Prishtinë, 2015.
 Hajdar (Beg) Dushi, Jeta dhe veprimtaria patriotike e Heroit të Popullit (304 f.),
 botimi i Shoqatës së Veteranëve të LANÇ të Kosovës dhe Shoqatës “Jakova”.

Punimet shkencore të publikuara:

- Povrede nastale pri utovaru, transportu i istovaru rude u rudniku Trepča – Stari Trg.
 Referat na savetovanju o utovaru i transportu, 1960, SITJ Beograd.
 Dobijanje zasipnog materiala sa površinskog kopa za zapunjavanje otkopa u rudniku
 Trepča, Tehnika 11/1963, Beograd.
 Pasqyrë e zhvillimit të transportit dhe ngritjes në minierën Trepçë-Stantërg.
 Përparimi, 3-4/1968.
 Mbi largimin e ujërave në Minierën Trepçë-Stantërg, Plumbi dhe Zinku, 3/1969,
 Zveçan.
 Zhvillimi i punimeve minearre dhe shfrytëzimi i xeherorit të Pb-Zn në Minierën
 Trepçë-Stantërg, Përparimi, 1/1968, Prishtinë.
 Osnovne sirovine, rudarska i metalurška proizvodnja Pb-Zn Jugoslavije, Plumbi dhe
 Zinku, 2-3/1970 (bashkë me Dr. Božidar. Todorevićin), Zveçan.
 Kombinati Aqpolimetalik në Kintao –RSS Kazakistanit, Plumbi dhe Zinku 3/1969,
 Zveçan.
 Përvoja në veprimtarinë kërkimore-shkencore dhe të zhvillimit në KMMK Trepça.
 Këshillim mbi punën kërkimore dhe të zhvillimit në ekonomi dhe për ekonomi,
 mbajtur në Bled më 1973, në organizim të LITJ.
 VI Medjunarodni kongres rudarstva u Madridu. Plumbi dhe Zinku 3/1969 (bashkë
 me D. Vitorovićin).
 Ajvalija, Badovac, Kižnica i Novo Brdo (minierat e Pb-Zn, tomi V Enciklopedia e
 Jugosllavisë), 1985.
 Goleš (Tomi III Enciklopedia e Jugosllavisë), 1985.

- Posleratni razvoj proizvodnje Pb-Zn Jugoslavije. Teknika 12/1977, Beograd, (bashkë me dr. Božidar. Todorovićin).
- Naučno-istraživački rad i njegova primena u industriji. Kumtesë në Këshillimin mbi perspektivën e zhvillimit të shfrytëzimit nga sipërfaqja e qymyreve në Jugosllavi, Prishtinë, 1974, në organizim të LITJ. (bashkë me dr. Božidar. Todorovićin)
- Organizovanje NIR-a u RMHK Trepça na bazi amandmana. Kumtesë në këshillim mbi kërkimin dhe zhvillimin në industri në kushtet e punës së bashkuar, Poslovna politika, 7/1974, Kragujevc.
- Školovanje kadrova u rudarstvu, geologiji, metalurgiji i tehnologiji u SAPK. Kumtesë nga këshillimi në organizim të LITJ, Zarë, 1979.
- Uticaj fizičko-mehaničkih osobina kod proizvodnje Pb-Zn ruda. Kumtesë në Simpoziumin VI Jugosllav mbi mekanikën e shkëmbinjve dhe të truallit, Zvečan, 1977 (bashkë me dr. R. Xhodiqin).
- Të zgjedhurit dhe llogaritja e drejtuesve dhe të shigjetave në pusët ngritëse. Plumbi dhe zinku, 1/1981, Zvečan.
- Mogući pravci i problemi NI u oblasti tehničkih nauka u funkciji razvoja SAP Kosova, Kërkime, ASHAK 3/1985.
- Mbi disa karakteristika të punës shfrytëzuese në minierat e Pb-Zn të Kosovës. Kërkime, ASHAK 3/1985.
- Većina istraživačkih organizacija još se bave rutinskim poslovima. Tubim shkencor: Razvoj nauke i tehnologije u SFRJ, Beograd 1985.
- Landët minerale të Kosovës dhe mundësitë për valorizim. Konferenca shkencore, ASHAK, 1996.
- Pajisjet për transport dhe ngritje në minierat e rajonit Kizhnicë-Argjentinë. Revista N.1 e FXM, Mitrovicë, 1998.
- Prodhimi i argjendit, arit, bizmutit dhe i kadmiumit në Metalurgjinë e Trepçës. Kërkime, ASHAK 6/1998.
- Xehetaria e Kosovës gjatë shekujve. Dardania Sacra, Prishtinë 1999.
- zhvillimi ekonomik i Kosovës në bazë të Pb, Zn dhe të shoqëruesve të tyre. Kumtesë në Konferencën shkencore të Unionit të Ekonomistëve Shqiptarë, Tiranë 1999.
- Veprimet shkatërruese dhe gjenocidale serbe ndaj resurseve minerale të Kosovës. Kumtesë në Sesionin shkencor mbi gjenocidin serb të Seksionit të Shkencave Shoqërore të ASHAK, 24.IX. 2000, Prishtinë.
- Xeheroret e manganit në Kosovë dhe valorizimi i tyre. Kërkime, ASHAK 8/2000.
- Studim kritik mbi librin: “Kosova strategjia e zhvillimit ekonomik”, Dardania Sacra Nr. 4/2002.
- Ndhmesë për shkencën minerare në fushën e përgatitjes së lëndëve të para minerare, Dardania Sacra, nr. 5/2003.
- Minierat e magnezitit në ish-Jugosllavi, me vështrim të veçantë mbi minierën e “Goleshit”, Kërkime, nr. 11/2003.
- Vështrim kritik ndaj dokumentit: Strategjia e zhvillimit ekonomik afatmesëm të Kosovës 2004-2008, Prishtinë, qershor 2003.
- Udhëheqës i projektit: Proceset e privatizimit në Kosovë, përvojat e Evropës Qendrore dhe Lindore, mundësitë dhe pengesat, Prishtinë 2002.
- Kompleksi industrial “Trepça” dhe privatizimi. Referat në Konferencën ndërkombëtare mbi privatizimin, Gakovë, janar 2002
- Mundësitë e shfrytëzimit dhe të përpunimit të metaleve me ngjyra në Kosovë. Referat në seminarin: Strategjia e zhvillimit të industrisë metalike në Kosovë, 25.11.2005. Projekti i Kompanisë “Drini”.

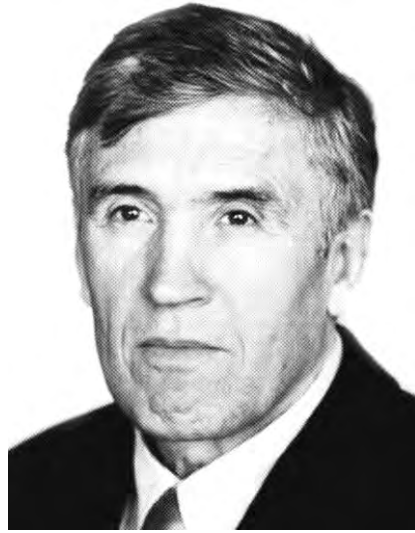
- Termocentralet e KEK-ut dhe mjedisi. Tryeza shkencore Mjedisi i Kosovës – resurset dhe faktori njeri, Prishtinë, 2008, Kërkime, Nr.16.
- Monografia Kosova (nëzëri Pasuritë minerale-xehtarja), ASHAK, Prishtinë, 2009
- Mundësitë gjeominerale të Kosovës (shqip-anglisht). Simpoziumi ndërkombëtar “Potencialet gjeominerale – strategjia dhe menagjimi i tyre”, Mitrovicë, 27 shtator 2006.
- Kompleksi industrial “Trepça” Prodhimi, dëmet, borxhet dhe pronësia, Studime, 16-17, 2010.
- Energjia nga qymyri energjetik i Fushë Kosovës, Konferenca-Bashkëpunimi Shqipëri-Kosovë dhe zhvillimi i sektorit energjetik, tetor 2010.
- Shfrytëzimi i pasurive minerale dhe, sot dhe nesër (2005-2009), Tryeza shkencore ASHAK: Shfrytëzimi i qëndrueshëm i pasurive natyrore, tetor 2010.
- Shfrytëzimi i pasurive minerale, dhe sot dhe nesër (2005-2010), Konferenca shkencore GeoAlb. Mitrovicë, 2011.
- Përfundimet e hulumtimeve gjeologjiko-minerare në rajonin e Gjakovës, Kërkime 17, 2011.
- Përfundimet e hulumtimeve gjeologjiko-minerare në rajonin e Gjakovës. Ligjëratë në Gjakovë, organizuar nga Shoqata e Intelektualëve “Jakova”, qershor 2010.
- Studime, raporte, recensione:
- Studimi i shpejtësisë dhe harxhimi i vajit te çekiçët shpues Atlas Copca, 1959.
- Projekat verifikacije slepog izvoznog okna od V-XI horizonta rudnika Trepça-Stari Trg, 1960.
- Projekat dobijanja zasipnog materijala sa površinskog kopa Majdan, Rudnik Trepça Stari Trg, 1961.
- Proračun snage motora izvozne mašine na Slepom Oknu rudnika Trepça – Stari Trg, 1962.
- Ekspertiza projekta rekonstrukcije izvoznog okna 5 u rudniku Belo Brdo, 1968.
- Analiza glavnog transporta sa lokomotivama na VII horizontu rudnika Trepça, Stari Trg, 1961.
- Program investicija za rekonstrukciju rudnika i flotacije Trepça Stari Trg, 1967.
- Revizija studije rekonstrukcije rudnika i flotacije rudnika Trepça, Stari Trg, 1966.
- Elaborati për themelimin e degës së xehetarisë dhe të metalurgjisë në FT të UP, 1970.
- Elaborat për themelimin e degës së gjeologjisë pranë FXM në Mitrovicë, 1979.
- Elaborat o koncepciji organizovanja NIR u Kombinat u Trepça, Zvečan 1979. (në të dy gjuhët).
- Izveštaj o realizaciji koncepta organizovanja NIR-a u RMH Kombinata Trepça, Zvečan 1980.
- Projekat o rekonstrukciji rudnika sa flotacijom Trepça, Stari Trg, 1970.
- Revizija idejnog projekta transporta rude od izvoznog okna do flotacije na tunelu, Trepça Stantërg 1971.
- Mogućnost smanjenja gubitaka i osiromašenje rude u jami rudnika Pb-Zn Blagodat (koautor), 1984.
- Projekti kryesor për shfrytëzimin e gelqerorëve nga vendburimi Korretica e Epërme, 1984.
- Fitimi i nikelit nga vendburimet e Kosovës (tri studime të veçanta-koautor), 1985.
- Kahet kërkimore në fushën SHT në planin afatmesëm (1985-1990) dhe në atë afatgjatë (deri në vitin 2000), porositur nga Instituti i FE, 1984.

- Kompleksi industrial “Trepça” dhe privatizimi. Konferenca mbi privatizimin në Kosovë - mundësitë dhe pengasat, 2002.
- O nekim karakteristikama eksploatacije ruda, olova i cinka na Kosovu. Cikël ligjëratash mbajtur në Universitetin “Kliment Ohridski” të Sofjes, dhjetor 1986.
- Projekti: Procesi i privatizimit në Kosovë, kryetar i Grupit të punës, 2002.
- Lëndët minerale të Kosovës dhe mundësitë prodhuese minerare (2000)
- Kompleksi industrial i “Trepçës” faktor i ndotjes së mjedisit (2012).
- Kompleksi industrial i “Trepçës” dëmet, borxhet dhe prodhimi.
- Pasuritë minerale të Republikës së Kosovës. Kumesë në Konferencën mbi pasuri minerale. Prishtinë (shkurt 2012).

NEXHAT DACI

BIOGRAFIA

Lindi më 1944 në Tërnoc, ku mbaroi shkollimin fillor. Shkollimin e mesëm e kreu në Leskoc (1956-1960). Studimet universitare i mbaroi në Fakultetin e Shkencave Matematike-Natyrore (Dega e kimisë) në Beograd (1962-1966), ku u diplomua në qershor të vitit 1966. Studimet pasuniversitare i mbaroi në fakultetin dhe drejtimin e njëjtë në Beograd (1966-1968). Një kurs pasuniversitar e ka mbaruar Lièges (Belgjikë), në vitin 1970. U doktorua në vitin 1973 në Universitetin e Zagrebit. Studimet e pasdoktoraturës i vazhdoi në Angli (Universiteti i Bradfordit) në vitin 1974.

Pas përfundimit të studimeve të rregullta dhe të magjistraturës, në vitin 1968 zuri punë - asistent në Fakultetin Filozofik të atëhershëm, në Katedrën e Kimisë. Karrierën universitare (më 1971 ligjërues; më 1974 profesor inordinar; më 1984 profesor ordinar) pa ndërprerje e ka ushtruar në Prishtinë, ndërsa dhjetëra herë ka pasur udhëtime studimi në Çeki (Brno), Shqipëri, Angli (Bradford, Oksford, Londër), Skotlandë (Aberdin).

Ka marrë pjesë në tubime shkencore (simpoziume, konferenca dhe kongrese) në nivele kombëtare dhe ndërkombëtare. Është anëtar i Shoqatës Kimike Amerikane në vitin 1985, i Akademisë Evropiane për Çështje Mjedisi me seli në Tübingen të Gjermanisë dhe Londër në vitin 1987 dhe kombëtare, në Akademinë e Shkencave dhe të Arteve të Kosovës në vitin 1993, korrespondent, dhe i rregullt në vitin 1996. Është anëtar i Akademisë Evropiane të Shkencave dhe të Arteve nga viti 2014.

Gjatë periudhës akademike-universitare ka ushtruar edhe këto detyra: shef i Degës së Kimisë 1971-1973; sekretar i përgjithshëm i ASHAKut, 1994-1999; kryetar i ASHAK-ut, 1999-2002.

Ka qenë deputet (2001-20011) kryetar i Parlamentit të Kosovës në periudhën 2000-2004 dhe 2004-2006.

BIBLIOGRAFIJA

Punimet kualifikuese:

- N. M. Daci, Kiseonice funkcionalne grupe u kerogenu Aleksinackog bituminoznog skriljca – Izbor metoda i kvantitativno odredjivanje, Magistarski rad, Beograd, 1968.
- N. M. Daci, Prilog odredjivanju hemijske strukture organske supstance Kosovskog ugljena, Doktorska disertacija, Sveuciliste u Zagrebu, 1973.

Punimet shkencore:

- N. M. Daci, Ispitivanje hemijske konstitucije kerogena Aleksinackog bituminoznog skriljca, Buletini i punimeve shkencore i FSHMN-e, Prishtinë, 103, VII, 1970.
- N. M. Daci, A. Nura, Prilog odredjivanju hemijske strukture organske supstance Kosovskog ugljena – Odredjivanje karbonilne grupe, Hemija u industriji, Zagreb, 359, 7, 1972.
- N. M. Daci, Hemijska struktura i osobine Kosovskog ugljena, Hemija u industriji, Zagreb, 1973, 3, 1974.
- N. M. Daci, Përcaktimi i strukturës së substancës organike të qymyrit të Kosovës, Buletin i FSHMN-e, Prishtinë, 31, 1, 1973.
- N. M. Daci, Prilog odredjivanju hemijske strukture organske supstance Kosovskog ugljena – odredjivanje estarske grupe, Buletin i FSHMN-e, Prishtinë, 127, 1, 1973.
- N. M. Daci, K. Koci, M. Bicaj, Predlog odredjivanju hemijske strukture organske supstance Kosovskog ugljena primjenog metoda ispitivanja ekstrakta, Buletin i FSHMN-e, Prishtinë, 137, 2, 1974.
- N. M. Daci, B. Hoxha, Përcaktimi i lagështisë së qymyrit, Buletin i FSHMN-e, Prishtinë, 225, 2, 1974.
- N. M. Daci, B. Hoxha, Analiza e konsistuentëve inorganik të qymyrit të Kosovës, Buletin i FSHMN-e, Prishtinë, 101, 3, 1975.
- N. M. Daci, B. Hoxha, Anorganski konstituenti Kosovskog ugljena – zavisnost sastava anorganske materije sa dubinom odkopavanja, Buletin i FSHMN, Prishtinë, 105,3, 1975.
- N. M. Daci, B. Hoxha, Përbërësit inorganik të qymyrit të Kosovës, Buletin i FSHMN-e, Prishtinë, 55, 4, 1976.
- N. M. Daci, M. Berisha, Analiza e hirit të elektranavë të Kosovës, Buletin i FSHMN-e, Prishtinë, 145, 5, 1978.
- N. M. Daci, M. Musaj, Hulumtimi i substancës organike të ekstraktuar nga linjiti i trajtuar me acide minerale, Buletin i FSHMN-e, Prishtinë, 151, 5, 1978.
- N. M. Daci, N. Vrenezi, N. Berisha, K. Bekaj, S. Hamza, T. Selimi, Separation of Sulphur from Kosova Basin Coal Advances in Separation Science, Trieste, Italy, 1, 16, 1978.
- N. M. Daci, M. Bicaj, Ekstraktimi i qymyrit të tejnxerë dhe analiza e ekstrakteve, Buletin i FSHMN-e, Prishtinë, 61, 4, 1979.
- N. M. Daci, M. Bicaj, Ekstraktimi suksesiv i qymyrit në atmosphere të azotit, Buletin i FSHMN-e, Prishtinë, 71, 4, 1979.
- N. M. Daci, S.T. Gashi, I. Ramadani, H. Mehmeti, Desulfurizacija ugljena kemijskom oksidacijom. Zbornik radova PMF. Pristina, 7, 153 (1981).
- N. M. Daci, M. Berisha, S.T. Gashi, Mogućnost dobijana čistije energije iz uglja. Zbornik radova naučnog skupa Energija i sredina, Sarajevo, 1, 175 (1981).
- N. M. Daci, M. Berisha, S.T. Gashi, Trace Elements in Kosova's Basin coal. Erdol und Kohle, 9, 428 (1983).

- N. M. Daci, M. Berisha, S.T. Gashi, Trace Elements in Kosova's Basin coal. Proc. 1st Intern. Symp. of Environ. Technol. for Develop. Countries, Istanbul, vol 2, 1 (1982).
- N. M. Daci, M. Berisha, S.T. Gashi, XH. Ahmeti, Some aspects of desulphurization of Kosovas Basin coal. Bull. of Chem. Techn. of Kosovo, 2, 153 (1983).
- N. M. Daci, S.T. Gashi, Xh. Ahmeti, Disa karakteristika fiziko kimike të ujit të liqenit "Batllava". Bul. i Kim. Tekn. të Kosovës, 2, 115, (1983).
- N. M. Daci, S.T. Gashi, T.J. Selimi. Studimi i vetive reverzo-osmotike të membranave të acetatit të celulozës për sistemet e thjeshta dhe të përbëra të elektrolitëve në tretësira ujore. Bul. i Kim. Tekn. të Kosovës, 3, 49 (1983).
- N. M. Daci, S.T. Gashi, M. Berisha, R. Mehmeti, XH. Llugiqi, Hiri i Termocentraleve "Kosova" si adsorbent për pastrimin e ujrave acidike. Bul. i punimeve të simp. mbi gjendjen, mbrojtjen dhe përp. e ambi. të njeriut në teri. e Kosovës, Zveçan, 1, 393, (1983).
- N. M. Daci, S.T. Gashi, T.J. Selimi, Studimi i vetive të membranve asimetrike të acetati të celulozës të gatitura me sasi të ndryshme të qymyrit. Bul. i punimeve të simp. të mbi gjendjen, mbrojtjen dhe përp. e amb. Të njeriut në terit. e Kosovës, Zveçan, 1, 393, (1983).
- N. M. Daci, M. Berisha, S.T. Gashi, Trace elements in Kosova basin coal, Erdohl und Kohle, Leinfelden (Deutschland), 428, 9, 1983.
- N. M. Daci, E. Hoxha, S.T. Gashi, Trace metal analysis of DMF, n-Butanole and Cyclohexanole extract of Kosova Basin Coal. XEMK, 3, 23 (1984).
- N. M. Daci, S.T. Gashi, R.Gashi, M.Berisha, Removal of heavy metals by fly ash from acidic wastewaters. Environ. Manag. for. Develop. Countr. Istanbul, I, 1-7, 266, 1984.
- N. M. Daci, E. Hoxha, G. Vujicic, Trace Metal Analysis of Fractions of an DMSO extract of Kosova Basin Coal, Buletin De La Societe Chimique, Beograd, 49 (11) 723, 1984.
- N. M. Daci, E. Hoxha, G. Vujicic, Trace Metal Contents of Acidic, Basic and Neutral Components of Cyclohexanole Extract of Kosova Basin Lignite, FUEL, Guilford (England) 520, 64, 1985.
- N. M. Daci, E.Hoxha, S.T. Gashi, Trace metal analysis of humic and fulvic acids from Kosova Basin coal. Bull. of chem. Techn. of Kosovo, 5, 1, 45 (1985).
- N. M. Daci, S.T. Gashi, Xh. Ahmeti, Mundësia e përdorimit të qymyrit si material jonkëmbyes për zbutjen e ujit. Kërkime, ASHAK, Prishtinë, 3, 43, (1985).
- N. M. Daci, E.Hoxha, S.T. Gashi, Trace metal distribution in acid-base-neutral components of dioxane extract from Kosova Basin coal. Vestn. Sloven. Kem. Drus. 32/1/, 1 (1985)
- N. M. Daci, M.Berisha, S.T. Gashi, Trace Elements in Kosova's Basin Coal. Appropriate waste Management for Developing Countries, Plenum Press, New York, 657 (1985).
- N. M. Daci, S.T. Gashi, M.Berisha, Removal of heavy metals by fly ash from wastewaters, Environment International, Elexandria Va, USA, 1986.
- N. M. Daci, S.T. Gashi, S. Zhuta, D. Zeneli, Mënjanimi i fenoleve nga ujërat e ndotura, IBID, 110, 1, 1986.
- N. M. Daci, E. Hoxha, G. Vujicic, Trace Metal Distribution in acid-basic-neutral components of pyridine extract from Kosova Basin Coal, Erdohl und Kohle, Leinfelden (Deutschland), 178, 4, 1987.
- N. M. Daci, S. Zhuta, D. Zeneli, Aqueous Sodium Dichromate Oxidation of Kosova Basin Coal, Acta Chimica Kosovica, ACK, 7, 71, 1987.

- N. M. Daci, S.T. Gashi, Xh. Ahmeti, S. Zhuta, D. Zeneli, Removal of organic pollutants from waste waters of coal processing industry with Kosova Basin Coal as adsorbent. *Environ. Protec. Engine.* 14, 3-4, 28 (1988).
- N. M. Daci, Xh. Ahmeti, S.T. Gashi, D. Zeneli, S. Zhuta i N. Bajraktari, Maseni transport organskih polutana rijeke Sitnica. "Zaštita voda", 89. Rovinj, 3-5 maj 1989, *JDZV*, I, 225 (1989).
- N. M. Daci, S.T. Gashi, Xh. Ahmeti, D.S. Zeneli, S. Zhuta, and N. K. Leka, Kosova Basin Coal Fly ash Adsorbent for heavy metals. The seventh International Conference "Chemistry for Protection of the Environment 1989, 4-7 september 1989, Lublin, I, 85 1989.
- N. M. Daci, D. Zeneli, S. Zhuta, Studimi spectral i ekstraktit të pyridines të qymyrit – veprimi specific i saj, *Acta Chim. Kosovica*, 1990.
- N. M. Daci, Xh. Ahmeti, S.T. Gashi, D.S. Zeneli, S.Zhuta, and N. Bajraktari, Indikatorët e ndotjes organike të lumit Sitnicë. *Chm. Acta. Kos.*, 9, 1, 31 (1990)
- N. M. Daci, M. Behluli, S.T. Gashi, Xh. Ahmeti, New adsorbens for coal processing wastewater treatment. *Proc. Inovation Industrial Progres and environment*, Strasburg, 4-6 jun, 1991, I, 1, (1991).
- N. M. Daci, Xh.M. Ahmeti, S.T. Gashi, R.B. Mehmeti, Burimet e ndotjes së ujërave të Kosovës – Gjendja e mjedisit shqiptar, 1993.
- N. M. Daci, Xh.M. Ahmeti, S.T. Gashi, R.B. Mehmeti, Sources of pollution of Kosova Waters, *Environ letters*, special issue, 17 (1996).
- N. M. Daci, Ndërrvarësia e koncepteve Zhvillimore dhe e mbrojtjes së mjedisit, Shqyrtimi multidisiplinorë i mundësive Zhvillimore të Kosovës, 15-35, *ASHAK*, Prishtinë, 1996.
- N. M. Daci, Mjedisi kosovar, sot dhe nesër – Zhvillimi kombëtar gjatë shekullit XXI, f.10, New York, 1996.
- N. M. Daci, Mjedisi kosovar, sot dhe nesër ; shek. XXI – Mendime dhe opinione, Gjonlekaj Pulishing company, New York, 1996.
- N. M. Daci, S.T. Gashi dhe M. Daci – Ajvazi, Energjia dhe mjedisi në baraspeshë, Kërkime, *ASHAK*, Prishtinë, 2007.
- R. Mehmeti, **N.M. DACI**, M. Rugova, *Mogucnost otklanjanja metalnih jonova iz otpadnih voda talozenjem u prisutnosti amfotermnog polielektrolita*, "Zastita voda", Beograd, 1990.
- R. B. Mehmeti, M. Bacaj, **N.M. DACI**, *Prisustvo nutritienata u vodama rijeke Sitnica*, **Zastita Voda**, Beograd, 1, 295, 1989.
- S. T. Gashi , **N.M. DACI**, T. Selimi, *Matjet e potencialit të membranës homogjene të polisulfonit të sulfonuar*, *IBID*, 104, 1, 1986.
- S. T. Gashi , **N.M. DACI**, Xh.M. Ahmeti, *Hulumtimi i metodave dhe materialeve të reja për trajtimin e ujërave të ndotura* – Gjendja e mjedisit shqiptar, 1993.
- S. T. Gashi, **N. M. Daci**, *12th Scient. Session on Environ. Analysis*, Szombathely (Hungary), (1985).
- S. T. Gashi, **N. M. Daci**, T. Selimi, *4th European Summer Schol in Membrane Science*, Chester, England, 1987.
- S. T. Gashi, **N. M. Daci**, T. Selimi, *4th European Summer School in membrane Science*, Chester, (U. Kigdom) (1987).
- S. T. Gashi, **N. M. Daci**, T. Selimi, E. Hoxha, *6th Inter. Conference Chem. for prot. of Environment*, Torino, (Italy)(1987).
- S. T. Gashi, **N. M. Daci**, T. Selimi, *IBID*, 173, 1987.

- S. T. Gashi, N. M. Daci, T. Selimi, *Simpoziumi mbi gjendjen, mbrojtjen dhe përparimin e ambientit të njeriut në teritorin e Kosovës*, Zveçan (1983).
- S. T. Gashi, **N. M. Daci**, T. Selimi, *Summer School in Advances in Membrane Phenomena and Processes*, Gdansk, Sobieszewo (Poland) (1988).
- S. T. Gashi, **N. M. Daci**, T. Selimi, *X Sastanak hemicara Hrvatska*, 1987.
- S. T. Gashi, **N. M. Daci**, T. Selimi, *X Sastanak Kemicara Hrvatske*. Zgreb, (1987).
- S. T. Gashi, **N. M. Daci**, T. Selimi, Xh. Ahmeti, E. Hoxha, *IBID*, 220, 1987.
- S. T. Gashi, **N. M. Daci**, T. Selimi, *Këshillimi i kim. teknol. të Kosovës*, Prishtinë. (1986).
- S. T. Gashi, **N. M. Daci**, Xh. Ahmeti, D. Zeneli, S. Zhuta, 6th Inter. *Conference Chem. for prot. of Environment*, Torino, (Italy) (1987).
- S. T. Gashi, **N. M. Daci**, Xh. M. Ahmeti, *Mjedisi shqipëtar 94*, Tiranë (13-15, XII 1993).
- S. T. Gashi, **N. M. Daci**, Xh. M. Ahmeti, T. Selimi, Sh. Krasniqi, *Engineering of membrane processes*, Garmich-Parterkirchen, Germany, 13-15 may 1992.
- S. T. Gashi, **N.M. DACI**, *Efekte i qymyrit në vetitë reverse osmotike të membranave të acetatit të celulozës. Kërkime*, ASHAK, Prishtinë, 3, 49, (1985).
- S. T. Gashi, **N.M. Daci**, F. Podvorica, T. Selimi and B.S. Thaçi, *Effect of modification time of coal with aryldiazonium salts on performance of cellulose acetate-coal heterogeneous reverse osmosis membranes*, **Desalination** (2009) 1-8.
- S. T. Gashi, **N.M. DACI**, F. Podvorica, T. Selimi, B.S. Thaçi *Development and performance of cellulose acetate-coal heterogeneous reverse osmosis membrane*, **Desalination**, 200, 414 (2006).
- S. T. Gashi, **N.M. DACI**, G.Kunst, *Primjena reverzne osmoze za ciscenje zagadenih voda. Zbornik radova PMF*. Pristina, 7, 159 (1981).
- S. T. Gashi, **N.M. DACI**, M. Berisha, *1st Intern. Sympo. of Environ. Technol for Develop. Countries*, Instambul, (1982).
- S. T. Gashi, **N.M. DACI**, M. Berisha, *Naučni skup Energija i sredina, medjusobni utjecaji i moguća rješenja*, Sarajevo (1981).
- S. T. Gashi, **N.M. DACI**, M. Berisha, *Reverzna osmoza u funkciji zaštite ccavekove okoline. Zbornik radova naucnog skupa Energija i sredina*, Sarajevo, 1, 803 (1981).
- S. T. Gashi, **N.M. DACI**, M. Berisha, *The coal as additive material for preparation of asymmetric CA membranes*. Proc. 1st Intern. Symp. Of Environ. Technol. for Develop. Countries, Istanbul, vol 2, 152 (1982).
- S. T. Gashi, **N.M. DACI**, T. Selimi, *Disa karakteristika fiziko kimike të ujit të liqenit "Batllava"*. Bul. i Kim. Tekn. të Kosovës, 49,2, (1983).
- S. T. Gashi, **N.M. DACI**, T.J. Selimi, *Këshillimi i parë i Kimistëve dhe teknologëve të Kosovës dhe Symp. i parë Jugosllav mbi elementet e rrallë*, Prishtinë (1982).
- S. T. Gashi, **N.M. DACI**, T.J. Selimi, *Reverse Osmosis Properties of Cellulose acetate-coal membranes*. Environ. Manag. For. Develop. Countr. Istanbul, I, 1-9, 405, (1984).
- S. T. Gashi, **N.M. DACI**, T.J. Selimi, *Reverse osmosis Separation of some metal ions from mining effluents with heterogeneous asymmetric membranes*. **Envir. Protec. Engine.**, 15, 3-4, 142 (1989).
- S. T. Gashi, **N.M. DACI**, *VII Jugoslavenski Kongres za cistu i primanjenu kemiju*, Sarajevo, 86, 1979.
- S. T. Gashi, **N.M. DACI**, Xh. Ahmeti, E. Hoxha, *Mënjanimi i metaleve të rënda nga ujërat e ndotura*, *IBID*, 117, 1, 1986.
- S. T. Gashi, **N.M. DACI**, Xh. Ahmeti, K. Vranovci, N. Bajraktari, *7th Intern. Conference "Chemistry for Protection of the Environment"*, Lublin, (Poland), 4-7 Sempتمبر 1989.

- S. T. Gashi, **N.M. DACI**, Xh. Ahmeti, K. Vranovci, N. Bajraktari, *IBID*, 1989.
- S. T. Gashi, **N.M. DACI**, Xh. Ahmeti, T.J. Selimi, E.Hoxha, *Removal of heavy metals from industrial wastewaters*. Chemistry for protection of the environment 1987, Elsevier, Amsterdam, New York, Tokyo, Oxford, 91 (1988).
- S. T. Gashi, **N.M. DACI**, Xh.M. Ahmeti, K. Vanovci, N. Bajraktari, *Thermodynamics of the adsorption of some metal ions on bentonite*, Environment protection Engineering, 118, 1990.
- S. T. Gashi, **N.M. DACI**, Xh.M. Ahmeti, K. Vranovci, N. A. Bajraktari. *Thermodynamics of the process of adsorption of some metal ions on bentonite*. **Kërkime** 6, 137, (1998).
- S. T. Gashi, Xh.M. Ahmeti, **N.M. DACI**, B. Serhati, *Pracenje kvaliteta voda akumulacije "Radoniqi"*, "Zastita voda 90", Tivar, 23-25 maj, 1990, JDZV, 1, 150, (1990).
- S. T.Gashi, **N.M.DACI**, F.I.Podvorica, T.Selimi, B.S. Thaçi, *Development and performance of cellulose acetate coal heterogeneous reverse osmosis membranes*, Mesina Italy, 26 shtator 2006
- S. T.Gashi, **N.M.DACI**, F.I.Podvorica, T.Selimi, B.S. Thaçi, *Proceset membranore dhe trajtimi i ujrave të ndotura*, **Kërkime**, ASHAK, Prishtinë 2007.
- S. T.Gashi, **N.M.DACI**, F.I.Podvorica, T.Selimi, B.S. Thaçi, *Proceset membranore dhe trajtimi i ujrave të ndotura*, Simpoziumi për mbrojtjen e ambientit Prishtinë 26 tetor 2007 ASHAK, Prishtinë.
- S. T.Gashi, **N.M.DACI**, T.Selimi, B.S. Thaçi, M.N.Daci-Ajvazi, A. Dylhasi, *Performances of improved cellulose acetate – coal reverse osmosis membranes*. 2nd Symposium of Chemistry and Environment, 16-19 qershor 2009 Tivar (Mali i Zi).
- S. T.Gashi, **N.M.DACI**, T.Selimi, B.S. Thaçi, M.N.Daci-Ajvazi, A.Dylhasi, *Processes for pretreating and desalinating sea water with heterogeneous reverse osmosis membranes*. 2nd Symposium of Chemistry and Environment, 16-19 qershor 2009 Tivar (Mali i Zi).
- S. T.Gashi, **N.M.DACI**, Xh.M.Ahmeti, *Research on new methods and materials for wastewater treatment*, **Environ. letters**, special issue, 77 (1996).
- T.Selimi, S. T. Gashi, **N. M. Daci**, *Kongresi i VIII Jugosllav për kimin e pastër dhe të aplikuar*. Prishtinë, (1988).
- Xh. M. Ahmeti, S. T. Gashi, **N. M. Daci**, *Mjedisi shqipëtar 94*, Tiranë (13-15, XII 1993).
- Xh. M. Ahmeti, S. T. Gashi, **N.M. DACI**, K. Vranovci, E. Hoxha, *Kongresi I VIII Jugosllav për Kimin e pastër dhe të aplikuar*. Prishtinë, (1988).
- Xh. M. Ahmeti, S. T. Gashi, **N.M. DACI**, R. Mehmeti, N. Bajraktari, *Kongresi i VIII Jugosllav për Kimin e pastër dhe të aplikuar*, Prishtinë, (1988).
- Xh.M. Ahmeti, S. T. Gashi, **N.M. DACI**, *Karakteristikat fiziko kimike të ujërave të liqeneve akumuluese të Kosovës, Hulumtimi i metodave dhe materialeve të reja për trajtimin e ujërave të ndotura – Gjendja e mjedisit shqiptar*, 1993.
- Xh.M. Ahmeti, S. T. Gashi, **N.M. DACI**, *Krakterizacija i znacaj nekih mineralnih voda Kosova.*" Zastita voda 91", Neum, 20-22 maj, 1991, JDZV, 1, 120, (1990)

Kumtesa:

- N.M.Daci, I. Ramadani, H. Mehmeti, *Simpozium o stanju, zastiti i unapredjenju covekove sredine*, Prishtinë, 31, 1977.
- N.M.Daci, M. Musa, D. Hoxha, *V-ti Jugoslovenski Simpozij ciste i primjenjene kemije*, Novi Sad, 1976.

- N.M.Daci, Savjetovanje Hemicara Srbije, Beograd, 29, 1978.
- N.M.Daci, at all, Advances in Separation Science, Trieste, 16, 1978.
- N.M.Daci, International Symposium on Environmental Impact Assessment, Aberdeen, 1980.
- N.M. Daci, M. Berisha, S. T. Gashi, Naučni skup Energija i sredina, međusobni utjecaji i moguća rješenja, Sarajevo (1981).
- N.M. Daci, M. Berisha, S. T. Gashi 1st Intern. Sympo. of Environ. Technol for Develop. Countries, Instambul, (1982).
- N.M. Daci, S. T. Gashi, Xh. Ahmeti, Këshillimi i parë i Kimistëve dhe teknologëve të Kosovës dhe Symp. i parë Jugosllav mbi elementet e rrallë. Prishtinë (1982).
- N.M. Daci, E. Hoxha, S. T. Gashi, VII Jugosllavenski Kongres za hemiju i hemijsku tehnologiju, Novi Sad, (1983).
- N.M. Daci, S. T. Gashi, Xh. Ahmeti, IBID, 173, 1982.
- N. M. Daci, S. T. Gashi, M. Berisha, R. Mehmeti, Simpoziumi mbi gjendjen, mbrojtjen dhe përparimin e ambientit të njeriut në teritorin e Kosovës, Zvečan (1983).
- N. M. Daci, E. Hoxha, S. T. Gashi, III Jugosllavenski simpozij organskoj kemiji, Ljubljana, 1984.
- N. M. Daci, S. T. Gashi, M. Murati, Këshillimi i dytë i Kimistëve dhe i Teknologëve të Kosovës, Prishtinë (1984).
- N. M. Daci, S. T. Gashi, K. Vranovci, Këshillimi i dytë i Kimistëve dhe i Teknologëve të Kosovës, Prishtinë (1984).
- N. M. Daci, D. Zeneli, Jugoslovenski Simpozijum ciste I primjenjene kemije, Tuzla, 72, 1984.
- N. M. Daci, S. T. Gashi, M. Berisha, Xh. Ahmeti, IV Jugosllavenski simpozij o analitickoj kemiji, Split, (1985).
- M. Berisha, N. M. Daci, IBID, 247, 1985.
- N. M. Daci, S. T. Gashi, D. Zeneli, 12th Scient. Session on Environ. Analysis. Szombathely. (Hungary), (1985).
- N. M. Daci, S. T. Gashi, S. Xhuta, D. Zeneli, Këshillimi i kim. teknol. të Kosovës, Prishtinë. 1986.
- N. M. Daci, S. T. Gashi, S. Xhuta, D. Zeneli, Këshillimi i kim. teknol. të Kosovës, Prishtinë. 1986.
- N. M. Daci, E. Hoxha, X Sastanak hemicara Hrvatske, 111, 1987.
- N. M. Daci, S. Zhuta, S. Gashi, Xh. Ahmeti, F. Gashi, TRISOC III, Grac, 34, 1988.
- N. M. Daci, M. Berisha, S. Zhuta, D. Zeneli, X International Symposium Chemistry of the Mediteranien, Primosten, 108, 1988.
- N. M. Daci, VIII Jugoslovenski Kongres za hemiju i tehnologiju, Plenarno predavanje, Prishtinë, P-6, 1988.
- N. M. Daci, D. Zeneli, S. Zhuta, IBID, I-8, 1988.
- N. M. Daci, D. Zeneli, S. Zhuta, VIII Jugoslovenski Kongres za hemiju i tehnologiju, Prishtinë, I-9, 1988.
- N. M. Daci, S. T. Gashi, Xh. M. Ahmeti, S. Zhuta, D. Zeneli, 7th Intern. Conference "Chemistry for Protection of the Environment", Lublin, (Poland), 4-7 Semptember 1989.
- N. M. Daci, S. T. Gashi, Xh. M. Ahmeti, Mjedisi shqipëtar 94, Tiranë (13-15, XII 1993).
- N. M. Daci, S. T. Gashi, M.N. Daci- Ajvazi, L. Zeneli, T. Selimi, B. Thaçi, Energy and environment in the balance-Kosovo case. 1st Symposium of Chemistry and Environment. Budvë, Mali i Zi 12-15 qershor 2007.

- N. M.Daci, S.T.Gashi dhe M.Daci – Ajvazi, Energjia dhe mjedisi në baraspeshë, Kërkime 2 -6 Prishtinë 2007. Tryezë shkencore.
- N. M.Daci, S.T. Gashi, M.Daci-Ajvazi, L. Zeneli, Sustainable energy for sustainable development, 3rd Danube Academies Conference (DAC) - The voice of science, organized by European Academy of Sciences and Arts at the Hungarian Academy of Sciences, Budapest, 25th September 2012.
- N. M.Daci, L. Zeneli, M.Daci-Ajvazi, Impacts of thermo power plants pollution on human biochemical blood parameters. Kosova case, 4th Danube Academies Conference (DAC), organized by European Academy of Sciences and Arts at the Rumanian Academy of Sciences, Bucharest, 9-10 April 2013.

Projekte shkencore:

- Furnizimi i Kosovës me ujë të pijes dhe hulumtimi i ujërave të ndotura, Udhëheqës i projektit të financuar nga WHO, (1973-1975).
- Zhvillimi i fazave të larta të prodhimit në ekonominë e Kosovës, Udhëheqës projekti 1975-1976.
- Hulumtimi i substancës së qymyrit dhe mundësia e përfitimit të karburantëve të pastër si dhe plehërave kimikë organikë, Udhëheqës projekti, (1979-1982).
- Përcjellja e ndryshimeve të kualitetit të ujit të akumulimit të liqenit “Batllava”, 1982-1983.
- Studimi i mundësisë së pastrimit të ujrave të ndotura të industrisë së Kosovës, (1983-1986).
- Studimi i kualitetit dhe përbërësve të Boksit të Kosovës, Udhëheqës projekti, (1985-1986).
- Përcjellja e ndryshimeve të kualitetit të ujit të akumulimit të liqenit “Radoniq”, 1982-1985.
- Kadastr i ndotësve të ujërave të Kosovës, Udhëheqës projekti, 1986-1987.
- Hulumtimet e metaleve për gatitjen e membranave hiperfiltruese dhe mundësia e përdorimit të tyre, (1987-1989).
- Precipitimi i hidroksideve amfoterne në prani të polielektrolitëve amfotern, 1989-1991.
- Identifikimi i ndotësve të efluentëve të ujërave urbane dhe të industrisë dhe trajtimi i tyre, ASHAK, (2013-2014).

Tekste dhe monografi:

- N.M. Daci, Struktura organike substance Kosovskog ugljena, Prishtina, 1978.
- N.M. Daci, Kimia Organike, (tekst universitar), Prishtinë, 1981.
- N.M. Daci, Kimia organike për studentët e mjeksisë dhe biologjisë, Prishtinë, 1982.
- N.M. Daci, O. Leci, Kimia Organike, për klasën IV të shkollës së mesme, Prishtinë, 1983.
- N.M. Daci, M. Bicaj, Kimia Organike, për klasën III të shkollës së mesme, Prishtinë, 1984.
- N.M. Daci, R. Mehmeti, M. Bicaj, Xh. Ahmeti, Kimia, për kl. VII të shkollës fillore, Prishtinë, 1980.
- N.M. Daci, R. Mehmeti, M. Bicaj, Kimia, për kl. VIII të shkollës fillore, Prishtinë, 1981.
- N.M. Daci, R. Mehmeti, M. Bicaj, Xh. Ahmeti, Kimia, për kl. VII të shkollës fillore (program i ri), Prishtinë, 1987.
- N.M. Daci, R.Mehmeti, M.Bicaj, Kimia, për kl. VIII të shkollës fillore, Prishtinë, 1988.
- N.M. Daci, M. Bicaj, D. Zeneli, Kimia Organike, për kl. IV të shkollës së mesme, Prishtinë, 1990.
- N.M. Daci, Kimia Organike Eksperimentale, ASHAK – Libri Shkollor, Prishtinë, 1998.

-
- N.M. Daci, Kimia Organike, botim i dytë i zgjeruar dhe i ndryshuar 30%, Prishtinë, 1996.
- N.M. Daci, Kimia e mjedisit, Ndotja industriale – Parandalimi, ASHAK – Libri Shkollor, Prishtinë, 1998.
- N.M.Daci, Kimia Organike, botimi i tretë i plotësuar, Prishtinë, 2003.
- N.M.Daci, M.Daci-Ajvazi, botimi i katërt i plotësuar, Prishtinë, 2009.
- Nexhat Daci, Majlinda Daci-Ajvazi, Kimia Organike, Tekst Universitarë, Botimi V i plotësuar, 2014, Libri Shkollor.
- N.M.Daci, M.Daci-Ajvazi, Shkenca e Mjedisit-Zhvillim i Qëndrueshëm, ASHAK, dhjetor 2014.

RAUF DHOMI

BIOGRAFIA

U lind në qytetin e Gjakovës më 1945 në një familje me tradita në këngën qytetare. Shkollën fillore e kreu në Gjakovë, ndërsa studimet për muzikë i filloi në Shkollën e Muzikës në Prizren në degën e teorisë (1961-1965). Studimet e larta për muzikë i kreu në Akademinë e Muzikës në Sarajevë, në drejtimin e kompozimit dhe dirigjimit në klasën e prof. M. Spiller në vitet 1965-1969. Pas studimeve punoi asistent (lënda e harmonisë) pranë të njëjtës Akademi (1969-1970) në të cilën mbrojti dhe diplomën në vitin 1970. Më pas, në vitet 1972-1973 kreu studimet pasuniversitare për kompozim pranë Akademisë së Sarajevës, në klasën e prof. M. Spiller.

Pas diplomimit u kthye në Kosovë, ku filloi punën pranë gjimnazit H. Dushi (1969-1970). Krahas punës së pedagogut, u aktivizua dhe në jetën kulturore të Gjakovës duke themeluar Korin e Burrave të qytetit, në vitin 1965 dhe duke bërë me të një jetë koncertore intensive. Në vitin 1971 u punësua pranë Shkollës së Lartë Pedagogjike në degën e Muzikës dhe që prej vitit 1975, kur u hap Fakulteti i Arteve i Prishtinës, e deri në pensionim punoi si profesor pranë këtij institucioni. R. Dhomi është anëtar i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës që prej vitit 1993. Më 1 mars të vitit 2003, themeloi trupën e Operës së Kosovës, dhe me 1.01. 2004 themeloi Konservatorin Artistik pranë këtij Institucioni.

Krijimtaria e R. Dhomit është e pasur dhe e larmishme. Ka kompozuar në të gjitha gjinitë e muzikës, me një prirje të veçantë për muzikën vokale (koralet e shumta dhe veprat skenike ku përveç operave duhet përmendur muzika për teatër, në një numër impresionues prej rreth 300 shfaqjeve për të cilat ka bërë muzikën në teatrot e Prishtinës, Gjakovës, Pejës, Shkupit, Prizrenit etj.).

Muzika e tij është luajtur në të gjitha aktivitetet kryesore të Kosovës dhe të ish Jugosllavisë, si dhe në Shqipëri dhe është botuar në Kosovë dhe në Shqipëri.

Për aktivitetin dhe veprën e tij, është nderuar me çmime, dekorata të shumta, ndër të cilat duhet përmendur: Qytetar nderi i qytetit të Gjakovës (1979), Shpërblimi i Dhjetorit (1980), Dekorata me merita për popull me rreze të arta (1981) si dhe Shpërblimin për muzikën më të mirë në festivalin e teatrove në Beograd, në vitin 1990 (e refuzuar).

VEPRIMTARIA

Skenike:

- Goca e Kaçanikut, operë në dy akte dhe tri tablo, (opera e parë kosovare), libreti A. Dhomi dhe J. Buxhovi sipas novelës së M. S. Gurra, 1971/72, (bot. ShQKP, Tiranë, 1980 dhe Akademia e Shkencave dhe e Arteve, Prishtinë, 1997).
- Dasma arbëreshe, operë në tri akte, libreti A. Dhomi, sipas G. del Gaudio, 1982-1983 (bot. Akademia e Shkencave dhe e Arteve, Prishtinë, viti 2004).
- E bukura More, balet në tre akte, muzika dhe libreti R. Dhomi, 1984.
- Muzat e Kalasë, operë, 2004 (në përfundim).

Vokalo-instrumentale:

- Rondo, për violonçel dhe orkestër simfonike, 1965 (Bot. SHKQP, Tiranë, 1986). kor dhe orkestër simfonike, 1966-1983.
- Requiem, e papërfunduar, 1966-1968. Këngë solemne, për solist e orkestër simfonike, teksti A. Dhomi, 1971.
- Vatra e urtësisë, kantatë për solist, kor, recitues dhe orkestër simfonike, teksti E. Gjerqeku, 1985.
- Uratë vashave, kantatë për solist, kor dhe orkestër simfonike, teksti A. Dhomi, 1990 (me rastin e 100-vjetorit të shkollës së parë shqipe në Prizren).

Orkestrale:

- Uvertura solemne, për orkestër simfonike, 1969.
- Scherzo, për orkestër simfonike, 1966.
- Epopëja, për orkestër simfonike, 1978.
- Uvertura, nga opera Goca e Kaçanikut, 1972.
- Suitë simfonike, 1993.

Këngë solo për zë dhe piano:

- Pranvera, për zë (S apo T) dhe piano, teksti Ajmone Dhomi, 1985.
- Këngë pleqërishte, për zë (S apo T) dhe piano, teksti L.Pogradeci, 1985.
- Pa lamtumirë, për zë (S apo T) dhe piano, teksti Ajmone Dhomi, 1971.
- Dashuri e parë, për zë dhe piano, teksti A.Z.Çajupi, 1969.
- Vjeshta, për zë (S apo T) dhe piano, teksti Ndre Mjeda, 1970.
- Vajta-kalova, për zë (S apo T) dhe piano, teksti Arbëreshe-popullore, 1986.
- Bandillët në gjumë, për zë (S apo T) dhe piano, teksti R.Dhomi, 1980.
- La mia vita, për zë (S apo T) dhe piano, teksti Domenico Randelli, 1995.
- Kopshti i dashurisë, për zë (S apo T) dhe piano, teksti A.Z.Çajupi, 1984.

Muzikë dhome:

- Rondo, për violonçel dhe piano, 1965 (bot. ShQKP, Tiranë, 1986).
- Passacaglia, për piano solo, (mes 1966-1969).
- Scherzo, për piano solo, (mes 1966-1969).
- Kujtime, për piano solo, (mes 1966-1969).
- Variacione, për piano solo, (mes 1966-1969).
- Sonata Nr. 1, për piano solo, (mes 1966-1969).

Kuartet për harqe në F Dur, 1968, Shpërblimi i parë në Fest. Anonim të Rinisë Jugosllave, 1967 (bot. Akademia e Shkencave dhe e Arteve, Prishtinë, 2001).
 Elegji, për zë (S apo T) dhe piano, teksti R. Dhomi, 1970.
 Mall dashurie, për piano solo, (mes 1990-1999).
 Nocturno albanese, për piano solo, (mes 1990-1999).
 Album për fëmijë, për piano solo, (mes 1990-1999).
 Evergreen, për piano solo, (mes 1990-1999).
 Impresione dardane, për piano solo, (mes 1990-1999).
 Album për kitarë Nr. 1 (Haresa, mallëngjimi, Nga dritarja e De Radës, Marsh Napoloni, Arioso, Iluzione lirike, Valse albaneze, Si lojë) 1993.
 Album për kitarë Nr. 2 (Alla variationi, Loja e princave, Këngë, m Valleza shqipe, Antike shkodrane, Impromptu kosovare, Capriccion Nr. 1, Capriccio albaneze, Doli hëna) 1994.
 Balladë, për zë (S apo T), teksti A.Podrimja, 1999.
 Etud-Capriccio Nr. 1, për violinë solo, 2001.
 Alla cadenza, për violinë solo, 2001.
 Temë me variazione Nr. 1, për violinë solo, 2001.
 Etud-Capriccio Nr. 2, për violinë solo, 2001.
 Temë me variazione Nr. 2, për violinë solo, 2001.
 Trio in A, për flaut, violinë dhe violë, 2002.
 Trio in a-minor, për tre kitara, 2002.
 Duo in G, për dy violonçela, 2002.
 Kuintet, nga opera Goca e Kaçanikut, për flaut, oboe, klarinetë, corno in F dhe fagot, 2002.

Vepra korale:

a. Përpunime këngësh popullore

Te mullini përmbi vijë, për kor të përzier dhe solist, teksti popullor, 1969 (bot. Akademia e Muzikës, Sarajevë, 1969).
 O po gjeta një bilbil me vesë, për kor të përzier, teksti popullor, 1977 (bot. BVI Prishtinë, 1984).
 U çu rrushja, për kor burrash, teksti popullor, 1981.
 Te mullini përmbi vijë, për kor mikst, teksti popullor, 1969 (bot. Akademia e Arteve, Sarajevë, 1970).

b. Këngë të ndryshme

Pogradeci, për kor të përzier dhe solist, teksti L. Poradeci, 1966, Shpërblimi i parë në Fest. Anonim të Rinisë Jugosllave, 1967 (bot. BVI, Prishtinë, 1984).
 Nga malli i dashurisë, potpurri këngësh për kor të përzier dhe solist, teksti popullor, 1987.
 Varka, për kor të përzier, teksti popullor, 1988.
 Vjeshta iku, për kor të përzier, teksti popullor, 1986.
 Kujtimi i saj, për kor burrash, teksti popullor, 1985.
 Pi e puth, për kor burrash, teksti A. Asllani, 1985.
 Zemra e liqerit, për kor të përzier, teksti L. Poradeci, 1967, Shpërblimi i dytë në Fest. anonim të Rinisë Jugosllave, 1968 (bot. BVI, Prishtinë, 1974).
 Ro-ko-ko, për kor burrash, teksti popullor, 1973.
 Muzgu, për kor burrash, teksti popullor, 1974.
 Kanon, për kor burrash, teksti popullor, 1974.

- O yll i bukur, për kor burrash dhe kor të përzier, teksti popullor, 1986.
 Çanakala, për kor burrash dhe kor të përzier, teksti popullor, 1982.
 Doruntina, për kor të përzierë, teksti N. S. Hoxha, 1981.
 Natë e qetë, për kor të përzier, teksti R. Dhomi, 1980.
 Kij besim te unë, për kor burrash, teksti popullor, 1983.
 I brengosur, për kor burrash, teksti popullor, 1983.
 O moj nëno, për kor burrash, teksti N. S. Hoxha, 1984.
 O bilbil, për kor burrash, teksti popullor, 1984.
 Pëllumbesha, për kor burrash, teksti popullor, 1985.
 Plak ashik, për kor burrash, teksti F. Noli, 1979.
 Lules, për kor femrash, teksti A. Podrimja, 1978.
 Lamtumirë, për kor të përzier, teksti R. Dhomi, 1979.
 Përse, për kor burrash, teksti popullor, 1977.
 Trëndafilim i parë, suitë për kor të përzier, teksti popullor, 1980.
 Vajza ime, për kor burrash, teksti popullor, 1983.
 Leav as houme, për kor burrash dhe kor të përzier, teksti N. S. Hoxha, 1992.
 Amaneti, për kor burrash dhe kor të përzier, teksti popullor, 1998.
 Të falemi o dhe, për kor të përzier, teksti A. Dhomi, 1985.
 Kalinea, për kor grash, teksti popullor, 1981.
 Antigona, për kor të përzierë, teksti popullor, 1983.
 I vuajtur jam, për kor të përzier, teksti popullor, 1983.
 Gyrbetqari, për kor burrash dhe kor të përzier, teksti popullor, 1989.
 Kënga e detit, për kor burrash dhe kor të përzier, teksti popullor, 1988.
 Ma mir' në pyll, për kor burrash dhe kor të përzier, teksti popullor, 1977.
 E mora lapsin, për kor burrash dhe kor të përzier, teksti popullor, 1977.
 Dallëndyshe, për kor burrash dhe kor të përzier, teksti L. Poradeci (β), popullor, 1978.
 Nata në ty, për kor burrash dhe kor të përzier, teksti A. Podrimja, 1979.
 Udhëtimi, për kor burrash dhe kor të përzier, teksti R. Dhomi, 1979.
 Kulla e Balshajve, për kor burrash dhe kor të përzier, teksti A. Podrimja, 1988.
 Alba X, për kor burrash dhe kor të përzier, teksti A. Podrimja, 1993.
 Rrokullisni kaset, për kor burrash dhe kor të përzier, teksti popullor, 1982.
 God billes You, për kor të përzierë dhe orkestër simfonike, teksti R. Dhomi, 2000.
 Ti je e gjallë, për kor burrash, teksti N. S. Hoxha, 2001.

Muzikë për film dhe television:

- Kur pranvera vonohet, regj. E. Kryeziu, Kosova film, 1975.
 Gjurmë të bardha, regj. E. Kryeziu, Kosova film, 1976.
 Buka e hidhur, regj. E. Kryeziu, Kosova film, 1977.
 Rruga pa kthim, regj. A. Sopi, Kosova film, 1979.
 Njeriu prej dheu, regj. A. Sopi, Kosova film, 1979.
 Tre vetë kapërcejnë malin, regj. B. Sahatçiu, TVP, 1980.
 Kur shpirti ndrron jetë, regj. I. Ymeri, Kosova film, 2000.
 Kur pranvera vonohet, seri TV, RTP, regj. Ekrem Kryeziu, 1979.
 Lidhja e Prizrenit, seri TV, TVP, regj. Skender Blakaj, 1975.
 Autobusi 1, seri TV, RTP, regj. Fatmir Lama, 1982.
 Autobusi 2, seri TV, RTPs, regj. Fatmir Lama, 1983.
 Dy plus një, seri TV, RTP, regj. Fatmir Lama, 1984.
 Dy plus dy, seri TV, RTP, regj. Fatmir Lama, 1985.

Vepra të kompozuar apo muzik e përgatitur përmbi 300 shfaqje në teatrot e Prishtinës, Pejës, Gjakovës, Prizrenit, Shkupit etj.

Vepra të botuara:

Te mullini përmbi vijë, për kor të përzier dhe solist, teksti popullor, 1969, bot. Akademia e Muzikës, Sarajevë, 1969.

Pogradeci, për kor të përzier e solist, teksti L. Poradeci, 1967, bot. BVI, Prishtinë, 1984.

Zemra e liqerit, për kor të përzier, teksti L. Poradeci, 1967, bot. BVI, Prishtinë, 1985.

Rondo, për violonçel dhe piano, 1965, bot. ShQKP, Tiranë, 1986.

Goca e Kaçanikut, Opera në tre akte, ASHAK, Prishtinë, 1997).

Kuarteti për harqe, ASHAK, Prishtinë, 2001.

Vepra vokale, ASHAK, Prishtinë, 2001.

Arie dhe këngë solo, ASHAK, Prishtinë, 2002.

Dasma Arbëreshe, Opera në tre akte me prolog, ASHAK, Prishtinë, 2005.

Scherco simfonike, ASHAK, Prishtinë, 2009.

Këngë patriotike, ASHAK, Prishtinë, 2010.

Uvertyra solemne, ASHAK, Prishtinë, 2013.

Goca e Kaçanikut, ASHAK, Prishtinë, 2013.

REXHEP FERRI

BIOGRAFIA

U lind në Kukës (Shqipëri) në vitin 1937. Më 1958 mbaroi Shkollën e Mesme të Artit në Pejë. Në vitin 1962 botoi poezitë e para, nga cikli “Shëtitësit e lodhur” në revistën letrare “Jeta e re” në Prishtinë dhe paralajmëroi se poezia dhe letërsia në përgjithësi do të jetë preokupimi i tij pothuaj po aq sa edhe artet pamore. Në vitin 1966 u diplomua në Degën e Pikturës Monumentale në Akademinë e Arteve në Beograd ndërsa në vitin 1970 mbaroi studimet pasuniversitare po në Akademinë e Arteve në Beograd. Më 1971 mori çmimin e Dhjetorit të Kuvendit të Kosovës për kontributin e tij në fushën e arteve figurative. Në vitin 1974 zgjedhet pedagog i Akademisë së Arteve Figurative në Prishtinë. Nën drejtimin e tij nga ky institucion do të dalin emra tashmë të njohur të arteve pamore në Kosovë dhe më gjerë.

Anëtar korrespondent i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës zgjidhet në vitin 1996, ndërsa anëtar i rregullt në vitin 2000.

Ka organizuar shumë ekspozita të pavarura në vend dhe jashtë, ka marrë pjesë në manifestime të rëndësishme, ekspozita, bienale, takime, në Kosovë, në Ish Jugosllavi, por edhe në Francë, Itali, Gjermani, Turqi, Egjipt, etj.

Në vitin 1999 zgjedhet sekretar i Seksionit të Arteve në ASHAK.

Në vitin 2010 ASHAK botoi Monografinë ku psqyrohet i tërë opusi i tij artistik, të cilës i prin prezantimi i Gëzim Qendros.

Ka botuar disa përmbledhje me poezi, si dhe ese dhe romane.

PUNA KRIJUESE

Ekspozitat e pavarura:

- 1967 - Galeria e Qendrës Kulturore në Prishtinë.
- 1968 - Galeria Graficki Kolektiv në Beograd.
- 1969 - Galeria Darte II Cenacolo, Vicenca – Itali.
- 1973 - Galerina Grafički Kolektiv në Beograd.
- 1976 - Galeria Kulturni Centar në Beograd.
- 1977 - Galeria Lambert në Paris (Francë).
- 1982 - Galeria e Arteve në Prishtinë.
- 1983 - Galerinë e Arteve në Sarajevë.
- 1989 - Galeria Vakko në Ankara, (Turqi).
- 1995 – Galeria Kulla e Balshajve, Ulqin.
- 1997 - Galeria Dodona, Prishtinë.
- 2001 - Galeria Kombëtare, Tiranë.
- 2007 – Galeria e Arteve e Kosovës
- 2012 – Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës, Prishtinë.
- 2013 – Galeria Kombëtare, Tiranë.

Ekspozitat e rëndësishme të përbashkëta:

- 1972 mori pjesë në Bienalen Mediterane të Aleksandrisë në Egjipt.
- 1982 dhjetë artistë nga Kosova, Galeria Forum Zagreb.
- 1985 merr pjesë në ekspozitën “Arti bashkëkohor i Kosovës” në Galerinë Brecht në Munihi – Gjermani.
- 2007 mori pjesë në ekspozitën “L’art moderne kosovar” në Cité internationale des arts – Paris.

Botimet:

- Punë gjaku, poezi, Rilindja, Prishtinë, 1978.
- Qafa e diellit, poezi Rilindja, Prishtinë, 1981.
- Këmisha e bardhë, poezi, Rilindja, Prishtinë, 1984.
- Trekëndësh me detin, poezi, Rilindja, Prishtinë, 1988.
- Në profil, Rilindja, poezi, Prishtinë, 1992.
- Ndoshta ishte dashuri, poezi, Rilindja, Prishtinë, 1997.
- Atdheu im torzo, roman, Rilindja, Prishtinë, 1998; Onufri, Tiranë, 2009.
- Portreti i një vetmie, poezi, Rilindja, Prishtinë, 2003.
- Frikë nga Gernika, roman, Onufri, Tiranë, 2004.
- Njeriu po kush tjetër, roman, Onufri, Tiranë, 2005.
- Shapo Albane, Onufri, roman, Tiranë, 2006.
- Humbës i lumtur, poezi, Toena, Tiranë, 2007.
- Historia e hijeve, ese, Onufri, Tiranë, 2008.
- Harrimi antik, poezi, Onufri, Tiranë, 2009.
- Britma e Munkut, roman, Onufri, Tiranë, 20011.
- Portreti në monedhë, roman, PEN Qendra e Kosovës, 2013.
- Gabimet e bukura, ese, ASHAK, Prishtinë, 2015.
- Monografia Rexhep Ferri, përgatitur nga Gëzim Qendro.

Shpërblimet dhe mirënjohjet:

1971 - Çmimin e Dhjetorit të Kuvendit të Kosovës.

1975 - Çmimi për pikturë të Shoqatës së Artistëve Figurativë të Kosovës.

1997 - Shpërblimin "Penda e artë" për poezinë më të mirë të botuar në revistën

"Fjala" gjatë dy mitingjeve të poezisë në Gjakovë.

2014 – qyteti i Vlorës e shpalli Qytetar nderi.

REXHEP ISMAJLI

BIOGRAFIA

I lindur në Preshevë më 1947. Studimet për gjuhë dhe lehtësi i mbaroi në Prishtinë më 1971. Në vitet 1971-1973 specializoi për gjuhësi në Institut de linguistique générale et appliqué “René Descartes” (Sorbonne), Paris, nën drejtimin e André Martinet. Më vonë (1977/ 78) vazhdoi specializimin në Institut für Allgemeine und Vergleichende Sprachwissenschaft të Universitetit të Bochum-it. Doktoratën në shkencat filologjike e mbrojti në Universitetin e Prishtinës, më 1982.

Më 1972 filloi punën asistent, pastaj ligjërues, docent, profesor inordinar dhe profesor ordinar për lëndët Gjuhësi e përgjithshme dhe Histori e gjuhës shqipe në Degën e Gjuhës Shqipe të Fakultetit Filozofik/Filologjik të Universitetit të Prishtinës. Gjatë kësaj kohe i ka drejtuar studimet e Gjuhësisë së përgjithshme dhe të Historisë së gjuhës shqipe në Studimet e shkallës III në Degën e gjuhësisë në Fakultetin Filologjik të Prishtinës.

Më 1989 policia jugosllave e vuri në “izolim” për 3 muaj në burgjet e Leskovacit, të Beogradit dhe të Prishtinës, pa mandat gjyqësor dhe me keqtrajtime të egra.

Në vitet 1990-1993 ka mbajtur mësim për gjuhën shqipe dhe gjuhësinë shqiptare në Universitetin e Lubjanës. Më 1997 ishte për një semestër profesor me ftesë (Gastprofessor) në Universitetin Ludwig-Maximilian të Munchenit për të mbajtur mësim për albanologji. Pastaj vijoi mësimdhënien për albanologji në München deri në vitin 2000. Në vitin 2000 u kthye në Prishtinë të vazhdonte mësimdhënien në Universitet. Më 1993 u zgjodh anëtar korrespondent i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës. Tre vjet më vonë u zgjodh anëtar i rregullt. Në vitet 1996-1999 ka qenë Sekretar i Seksionit të Gjuhësisë dhe të Letërsisë, ndërsa në vitin

2000 u zgjodh Sekretar i përgjithshëm i kësaj akademie. Në vitin 2002 u zgjodh anëtar i Akademisë Evropiane të Shkencave dhe të Arteve me seli në Vjenë/ Salzburg. Në vitin 2006 u zgjodh anëtar i jashtëm i Akadmeisë së Shkencave të Shqipërisë, ndërsa më 2010 anëtar nderi i saj. Si përfaqësues i ASHAK-ut është anëtar i Interacademic Human Rights Network, New York. Në tetor 2002 u zgjodh Kryetar i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës.

Më 1971, bashkë me I. Rugovën dhe H. Islamin, themeloi revistën shkencore Dituria. Nga viti 1990 ishte i angazhuar në lëvizjen politike në kuadër të Lidhjes Demokratike të Kosovës, në të cilën ishte anëtar i Kryesisë me përgjegjësi për marrëdhëniet ndërkombëtare. I pakënaqur me zhvillimet, më 1994 dha dorëheqje publike nga posti politik. Përveç si profesor, ka qenë i angazhuar rreth botimit të revistave shkencore, si: Dituria, Recherches albanologiques 1-4, Prishtinë (frëngjisht), Studia humanistica, Prishtinë, Godišnjak društava za primenjenu lingvistiku Jugoslavije, Beograd, Studime, ASHAK, Filologji, Fakulteti i Filologjisë, Prishtinë, Thema, revistë e sociologjisë, Prishtinë, etj.; bashkëthemelues dhe redaktor i botimeve Fryma, (mbi 70 vëllime në fushën e dijeve shoqërore), Rozafa (letërsi), Dukagjini Balkan Books (frëngjisht, anglisht dhe gjermanisht), të shtëpisë botuese Dukagjini. Ka marrë pjesë prej fillimit në punën e Qendrës së Kulturës Shqiptare për të Huajt/ Seminarit Ndërkombëtar për Gjuhën, Letërsinë dhe Kulturën Shqiptare, në fillim Sekretar, anëtar i Këshillit drejtues, ndërsa në vitet 1998-2002 Drejtor i Seminarit. Më 2012 është zgjedhur kryetar i Komitetit të Kosovës për studimet e Europës Juglindore. Nga viti 2004 është bashkëkryetar i Këshillit Ndërkademiç për Gjuhën Shqipe.

BIBLIOGRAFIA

Libra të botuar:

- Shenjë e ide, Rilindja, Prishtinë, 1974, f. 162.
- Teksti i gjuhës shqipe për të huaj, koautor Mehdi Bardhi, Qendra e Kulturës Shqiptare për të Huaj, Fakulteti Filozofik, Prishtinë 1974, f. 163.
- Cours de langue albanaise, co-author M. Bardhi, Séminaire de Culture Albanaise pour les Étrangers, Fakulteti Filozofik, Prishtinë, 1976, f. 242.
- Shumësia e tekstit, Rilindja, Prishtinë, 1972, f. 155. Botimi i dytë i zgjeruar, 1980, f. 210. (Çmimi për librin më të mire të vitit).
- Rrënjë e fortë, (Anthologji e poezisë Bashkëkohore e Arbëreshëve të Italisë), Parathënia dhe Shënime, Rilindja, Prishtinë, 1978, f. 191.
- Antologji e poezisë rumune të sh. XX, Rilindja, Prishtinë, 1979, f. 207.
- Gramatika e parë e gjuhës shqipe (1710), (Studim, transkriptim dhe fotokopje), Rilindja, Prishtinë, 1982, f. 286.
- Gjuha shqipe e 'Kuvendit të Arbënit' (1706), - Hulumtime grafiko-fonologjike, Rilindja, Prishtinë, 1985, f. 269.
- Pjetër Budi, Poezi 1618-22, Studim hyrës (5-45), Transliterim, Komente, Rilindja, Prishtinë, 1986, f. 288.
- Artikuj mbi gjuhën shqipe, Rilindja, Prishtinë, 1987, f. 256.
- Poezi e sotme arbëreshe, me Studim hyrës dhe Shënime për autorët, Rilindja, Prishtinë, 1990, f. 321.
- Moral yjesh, Poezi Evropiane e shekullit 20, me Shënime për autorët, Rilindja, Prishtinë, 1990, f. 301.
- Gjuhë dhe etni, Rilindja, Prishtinë, 1991, f. 450.
- Kosova and the Albanians in former Yugoslavia, QIK, Prishtinë, 1993, f. 82.
- Etni e modernitet, Dukagjini, Pejë, 1994, f. 217.
- “Në gjuhë” dhe “për gjuhë” (Rrjedhat e planifikimit të shqipes në Kosovë /1945-1968), Dukagjini, Pejë, 1998, f. 331.
- Tekste të vjetra, Dukagjini, Pejë, 2000, f. 427.
- Standarde dhe identitete. Histori, procese dhe lëvizje standardizuese në fushë të gjuhës. Dukagjini, Pejë, 2003, ff. 353.
- Gjuhë standarde dhe histori identitetesh, Akademia e Shkencave të Shqipërisë, Tiranë, 2005, 493.
- Drejtskrimet e shqipes, përgatitur nga R. Ismajli: Studim hyrës 221 f. dhe Dokumente, ASHAK, Prishtinë, 2005, ff. 723.
- Pjetër Budi: Poezi, Parathënie, faksimile e transkriptime me shënime kritike R. Ismajli, ASHAK, Prishtinë, 2005, ff. 360.
- Pasionet dhe pësimet e Selma Rizës, ASHAK, Prishtinë, 2009, ff. 506.
- Kosova. Vështrim monografik. Editor bashkë me M. Kraja, ASHAK, Prishtinë, 2011, ff. 646.
- Kosova. A monographic survey, Editor bashkë me M. Kraja, ASHAK, Prishtinë, 2013, ff. 507.
- Studime për historinë e shqipes në kontekst ballkanik, ASHAK, Prishtinë, 2015, ff. 546.

Përkthime veprash teorike:

- F. de Saussure, Kurs i gjuhësisë së përgjithshme, Rilindja, Prishtinë, 1977, ff. 359, bot. i dytë te Dituria Tiranë 2002.

- A. Martinet, *Elemente të gjuhësisë së përgjithshme*, Prishtinë, 1974, botimi II 1983, pp. 310, botimi II Ditura, Tiranë 2002.
- R. Descartes, *Ligjëratë mbi metodën*, Rilindja, Prishtinë, 1975, bot. II 1986.
- O. Ducrot-Tz. Todorov, *Fjalor enciklopedik i shkencave të ligjëritimit*, Prishtinë, 1984, pp. 510.
- R. Barthes, *Aventura semiologjike (Degré zéro de l'écriture (27-92), Critique et vérité (187-244), Eléments de la sémiologie (93-186), Rhétorique ancienne (245-346), me një Hyrje (5-14)*, Rilindja, Prishtinë, 1987, pp. 350.
- R. Barthes, *Aventura semiologjike (Parathënie – R. Ismajli (5-32); 1. L'aventure sémiologique (33-42); 2. La mort de l'auteur (43-52); 3. Écrivains, intellectuels, professeurs (53-66); 4. Degré zéro de l'écriture (67-138), 5. Critique et vérité (139-205), 6. Eléments de la sémiologie (209-308), Rhétorique ancienne (309-422), Tregusi i emrave (423-433), Fryma 67, Dukagjini, Pejë.*

Përkthime veprash letrare:

- Jacques Prevert, *Shi dhe kohë e bukur, Poezi, Pasthënie (128-131)*, Bota e re, Prishtinë, 1971, pp. 135.
- Bosquet, *Jeta ndodhi pa ne (La vie a eu lieu sans nous)*, Poezi, Rilindja, Prishtinë, 1972.
- M. Eminescu, *Ylli i dritës, Pasthënie (53-77)*, Kronologji e jetës së Eminescu-t (78-81), Rilindja, Prishtinë, 1976, pp. 83.
- J. Prevert, *Diell nate (Soleil de nuit)*, Poezi, Rilindja, Prishtinë, 1982, pp. 261.
- Antologji e poezisë rumune të shekullit XX*, Hyrje (5-16), Shënime për autorët, Rilindja, Prishtinë, 1979, pp. 207.
- G. Büchner, *Vdekja e Dantonit*, Rilindja, Prishtinë, 1988.
- L. Vogel, *Judita, Drama*, Rilindja, Prishtinë, 1989, pp. 93.
- Moral yjesh, poezi evropiane e sh. XX*, Hyrje (5-8) dhe Shënime, Rilindja, Prishtinë, 1990, pp. 301.
- F. Arapi, *Po morskim Školjkama*, Poezi, Jedinstvo, Priština, 1977, pp. 80.
- R. Dedaj, *Pesme, Poezi, Narodna Knjiga, Beograd*, 1976, pp. 217.
- S. Hamiti, *Lična karta, Poezi, Svjetlost, Sarajevo*, 1991, etc.

Studime dhe artikuj në periodik:

- Mbi disa çështje të zhvillimit fonetik të shqipes*, Gjurmime albanologjike, II 1972, Prishtinë, 1974, 147-152.
- Mbi disa toponime në Serbi të Jugut dhe në Maqedoni të Veriut*, Gjurmime albanologjike, 1-2, Prishtinë, 1970.
- A propos de la quantité vocalique de l'albanais*, in *Akten des internationalen albanologischen Kolloquiums*, Innsbruck, 1972, zum Gedächtnis an Norbert Jokl, Innsbruck, 1977, 367-373.
- Tingulli, *fjala e lidhur, ligjëritimi*, Dituria, 4, 1972, Prishtinë, 11-19.
- Edhe diçka rreth rotacizmit në gjuhën shqipe*, Dituria 2-3, 1971-72, 4-9.
- Strukturalizmi dhe gjuhësia*, Buletin i Fakultetit Filozofik, Prishtinë, X, 1973, 61-81.
- Mbi disa çështje të zhvillimit historik të sistemit fonetik të shqipes*, Studime filologjike, 3, Tiranë, 1973, 119-125.
- Ndërlidhni kundërvënies të sistemit bashkëtingëllor të shqipes*, Përparimi, 1, Prishtinë, 1973, 32-39.
- Fonemat margjinale të sistemit bashkëtingëllor të shqipes*, Përparimi, 5, Prishtinë, 1973, 441-444.

- Ferdinand de Saussurei dhe gjuhësia moderne, *Studia humanistica*, Prishtinë, 1, 1974, 115-133
- Gjuhësia funksionale e A. Martinesë, in A. Martinet, *Elemente të gjuhësisë së përgjithshme*, përktheu R. Ismajli, Rilindja, Prishtinë, 1974.
- Rreth kuantitetit të zanoreve të theksuara të shqipes, *Gjurmime albanologjike*, III, 1973, Prishtinë, 1975, 57-61.
- Fillimet e historisë së semiologjisë, *Studia humanistica* II, Prishtinë, 1975, 153-168.
- Ligjërimit/ gjuhës/ të folur, *Buletin i Fakultetit Filozofik*, Prishtinë, XIII, 1976, 289-313.
- O dvojezičnosti (višejezičnosti) Albanaca u Jugoslaviji, *Jezik u društvenoj sredini*, Zbornik radova konferencije "Jezik i društvo", Novi Sad, 1976, 85-90.
- Grafia e Buzukut dhe disa çështje të sistemit fonetik të shqipes, *Gjurmime albanologjike*, *Seria Filologjike*, VII, 1977, Prishtinë, 1978, 229-256.
- Jezici drevnog Balkana, *Oko*, Zagreb, 1-15 lipnja 1978, 17.
- Sinteza Egrema Çabeja, *Oko*, Zagreb, 6-20 april, 1978, 10.
- Disa çështje të onomastikës shqiptare të mesjetës, *Studime filologjike*, 4, Tiranë, 1978, 151-163.
- Transkripcija i adaptacija imena iz albanskog jezika, *Radovi VI Instituta za jezik i književnost u Sarajevu*, Odeljenje za jezik, Sarajevo, 1979, 295-305
- Platoni dhe mendimi mbi gjuhën në antikë, *Përparimi*, Prishtinë, 4/1979, 649-665.
- Disa çështje të onomastikës mesjetare, *Onomastika e Kosovës*, Prishtinë, 1979, 47-57.
- Mbi normën gjuhësore, *Përparimi*, Prishtinë, 1/ 1980, ff. 48-66.
- Sistemi i bashkëtingëlloreve të gjuhës së "Kuvendit të Arbënit" (1706), *Gjurmime albanologjike*, *Seria e shkencave filologjike*, XIII, 1983, Prishtinë, 1984, 33-52.
- Le système des voyelles de l'albanais du XVIIIe siècle, *Recherches albanologiques*, 1, 1984, Prishtina, 1985, 75-93.
- Emri i shqiptarëve, *Gjuha shqipe*, 3, Prishtinë, 1985, 5-10.
- N. Mishçeviç – Filozofia e gjuhës, *Thema*, Prishtinë, 1-2/1985, ff. 201-208.
- T. Todorov – La conquete de l'Amerique, *Thema*, Prishtinë, 1-2/ 1985, ff. 209-216.
- Retorika, stilistika e letërsia dhe vepra "Fillimet e stilistikës" e A. Xhuvanit e K. Cipos, *Studime për nder të Aleksandër Xhuvanit*, Tiranë, 1986, 153-157.
- Nacionalno ime Albanaca, *Zbornik šeste jugoslovenske onomastičke konferencije* (D. Milanovac, 1985), Beograd, 1987, SANU, 591-593
- Origine de la langue albanaise, *Recherches albanologiques*, 4, 1987, Prishtinë, 7-21.
- Onomastika e mbikëqyrur, *Gjuha shqipe*, 1, Prishtinë, 1987, 62-68.
- Në 70-vjetorin e akademik Idriz Ajetit, *Gjuha shqipe*, Prishtinë, 3/ 1987, ff. 80-88.
- Mbi statusin e shqipes standarde në RSF të Jugosllavisë, *Thema*, Prishtinë, 10, 1988, 93-122.
- Le système consonantique du Consilium Albanum, *Recherches albanologiques*, 3, 1986, Prishtina, 1988, 67-87.
- Mbi statusin e shqipes standarde në RSFJ, *Gjuha shqipe*, 2, Prishtinë, 1988, 1-22.
- Mbi statusin e shqipes standarde në RSFJ, *Thema*, 10, 1988, 93-123, Prishtinë.
- Libri i parë shqip, *Gjuha shqipe*, 1, Prishtinë, 1988, 55-59.
- Lo stato socio-linguistico della lingua albanese standard, *Le minoranze etniche e linguistiche*, *Atti del 2o Congresso Internazionale*, Piana degli Albanesi, 7/11 settembre 1988, I, Palermo 1989, 275-276.
- Albanski jezik u Jugoslaviji, *Kosovo-Srbija-Jugoslavija*, Krt, Ljubljana, 1989, 81- 110
- Gjuha letrare, Bogdani dhe projektimet tona, *Gjuha shqipe*, 3, Prishtinë, 1989, 1-12.
- Emri i shqiptarëve, *Gjuha jonë*, 2, Tiranë, 1989, 27-34.
- Fe dhe komb te shqiptarët, *Dituria islame*, Prishtinë, 19, 1990, 2930.
- Albanska literatura kot slepa pega, *Borec*, 8-9, 1990, Ljubljana, 886-890.

- Sur les contributions de Selman Riza, *Studia albanica*, 1-2, Tirana, 1991, pp. 61-71.
- Shqiptarët dhe Evropa juglindore, *Fjala*, tetor 1992, f. 7.
- Shqiptarët dhe Evropa juglindore (aspekte të identitetit), *Thema*, Prishtinë, 11, 1993, 29-39.
- Shqiptarët dhe Evropa juglindore, *Çështja e Kosovës – një problem historik dhe aktual*, (Simpoziumi i mbajtur në Tiranë më 15-16 prill 1993), Tiranë, 1996, ff. 255-260.
- Miklošič kot albanolog, Miklošičev zbornik, *Mednarodni simpozij v Ljubljani od 26 do 28 junija 1991*, Ljubljana, 1992, 423-429.
- Diskursi i klithmës, *Urtia*, Tiranë, prill 1993, f. 3.
- Evropa juglindore – hapësirë e natyrshme për shqiptarët, *Fjala*, Prishtinë, 24 maj 1993, 5.
- Fati i popullit dhe zjarri i luftës, *Fjala*, Prishtinë, 5 korrik 1993, f. 5.
- Kanuni si palimpsest, *Fjala*, Prishtinë, 1 dhjetor 1993, f. 3-6.
- Evropa dhe gjuhët, *Thema*, Prishtinë, 12-13, 1993, 34-46.
- Lufta e fjalëve, *Zëri*, 26 shkurt 1994, 29, vazhdon.
- Albanians and South-eastern Europe, *Conflict or dialogue*, Subotica, 1994, 266-279. cf. Albanci i jugositična Evropa, Sukob ili dijalog, Subotica, 1994, 247-259. cf. Shqiptarët dhe Evropa juglindore, Konflikt apo dialog, Dukagjini, Pejë, 1995, 253-270
- Kontributi i Martin Camajt në studimet buzukiane, “Meshari” i Gjon Buzukut – monument i kulturës shqiptare (1555-1995), *Ulqin*, 1995, pp. 115-128.
- Ballkanistika, prejardhja e shqipes, *Seminari XVIII*, Tiranë, 1996, pp. 465-477. cf. Ballkanistika dhe prejardhja e shqipes, *Studime*, 3, 1996, Prishtinë, 1997, 255-275.
- Die Albaner und Suedosteuroopa, *Dardania*, Wien, 4/ 1995, ff. 151-159.
- Wolfgang Libal, *Das Ende Jugoslawiens*, in *Studime* 1, 1994, Prishtinë, ASHAK, 223-226.
- Christine von Kohl, Wolfgang Libal, *Kosovo: Gordischer Knoten des Balkans*, in *Studime* 1, 1994, Prishtinë, ASHAK, ff. 227-229.
- Hans-Jürgen Sasse, *Arvanitika. Die Albanischen Sprachrester in Griechenland*, Teil 1, in *Studime* 1, 1994, Prishtinë, ASHAK, ff. 229-232.
- Sami Frashëri si studiues i gjuhës, in *Studime* 2, 1995, Prishtinë, ASHAK, ff. 131-148.
- Robert Elsie, *History of Albanian literature I-II*, in *Studime* 2, 1995, Prishtinë, 294-295.
- Marko Snoj, *Kratka albanska slovnica*, in *Studime* 2, 1995, Prishtinë, ASHAK, ff.295-296.
- Vepra letrare e Mitrush Kutelit, in *Studime* 2, 1995, Prishtinë, ASHAK, ff.298.
- Anton Pashku, *In memoriam*, in *Studime* 2, 1995, Prishtinë, ASHAK, ff.299-301.
- Halit Halimi: *Description phonétique et phonologique de l'albanais*, in *Studime* 3, 1996, Prishtinë, ASHAK, ff. 348-350.
- Eric Pratt Hamp: *Il sistema fonologico della parlata di Vaccarizzo Albanese*, in *Studime* 3, 1996, Prishtinë, ASHAK, ff. 351-353.
- Remzi Përnaska: *Kundranori me parafjalë në gjuhë e sotme shqipe*, in *Studime* 4, 1997, Prishtinë, ASHAK, ff. 17-34.353-355.
- Mbledhja gjuhësore e vitit 1952, in *Studime* 4, 1997, Prishtinë, ASHAK, ff.301-328.
- Akademik Shaban Demiraj, in *Studime* 5, 6, 7, 2001, Prishtinë, ASHAK, ff. 45-50.
- Eqrem Çabej për gjuhën letrare, in *Studime* 5, 6, 7, 2001, Prishtinë, ASHAK, ff. 193-222.
- Besim Bokshi, *Pjesorja e shqipes*, in *Studime* 5, 6, 7, 2001, Prishtinë, ASHAK, ff. 389-393
- Mahir Domi, *n memoriam*, in *Studime* 5, 6, 7, 2001, Prishtinë, ASHAK, ff.423-425.
- Figura dhe vepra e akademik Idriz Ajetit, in *Studime* 4, 1997, Prishtinë, ASHAK, 17-34.
- Tematizohet shoqëria e sakrificës?, *MM* 3-4, Prishtinë, 1996, 238-247.
- Kontributi i Vacllav Cimohovskit për Studimet e shqipes, *Filologji*, 1, 1996, Prishtinë, 7-15. cf. Kontributi i Vacllav Cimohovskit për Studimet e shqipes, *Kontribute të albanologëve të huaj për studimin e gjuhës shqipe*, *Studime shqiptare* 5, Universiteti i Shkodrës, 1996, pp. 57-65.
- Gjuha e botimeve të sotme të letërsisë arbëreshe, *Filologji*, 2, Prishtinë, 1996, 21-38.

- Eminescu, Asdren, Lasgush, Albanezul, București, anul V, nr. 10, oct. 1997, p. 4.
- Arshi Pipa: ftesë për lexim, MM, Prishtinë, 6-7, 1997, 168-175.
- Zanoret hundore te Pjetër Bogdani, Filologji 4, Prishtrinë, 1997, 17-34.
- L'origine della lingua albanese. Problemi e risultati, Albanistica novantasette, Istituto universitario orientale, a cura di Italo Costante Fortino, Napoli, 1997, 145-166.
- Figura dhe vepra e Idriz Ajetit, Studime, 4, Prishtinë, 1997, 17-34.
- Mbledhja gjuhësore e vitit 1952 në Prishtinë, Studime 4, Prishtinë, 1997, 301-328.
- Personaliteti dhe vepra e akademik Idriz Ajetit, Gjuha jonë, 1-4, 1997, Tiranë, 7-17.
- The right to self-determination, Kosovo in the Heart of the Powder Keg, compiled by R. Elsie, New York, 1997, f. 195-206.
- Gjuha e botimeve të sotme të botimeve arbëreshe, Letërsia shqipe dhe gjuha letrare, Simpoziumi i mbajtur më 1 e 2 nëntor 1996, ASHAK, Prishtinë, 1998, ff. 45-58.
- Shënim, ff. 7-9, Ftesë për lexim, f. 10-20 dhe bibliografi e shënime biografike për Arshi Pipën: Poezi, Dukagjini, Pejë, 1998, botim i përgatitur nga R. Ismajli, f. 471.
- La balkanistique et l'origine de l'albanais, Studia albanica, Tirana, 1995-1999, ff. 83-94.
- Shprishja e megjullës, Zëri, Prishtinë, 5 janar 2000, 17; 6 janar 2000, 11 dhe 7 janar 2000.
- Inleiding, Koen Stassijns, Klaagzang van een vogel, Lanno/ Atlas - Bruksel/Amsterdam 2000, pp. 13-34.
- Në vend të parathënies, f. 7-14 dhe Kronologji e jetës dhe veprave letrare të M. Camajt, 15-16, në Martin Camaj: Lirika, Dukagjini, Pejë, 2000, f. 740, botim i përgatitur nga R. Ismajli.
- Akademik Shaban Demiraj, Studime, Prishtinë, 5-6-7/ 1998-1999-2000, ff. 45-50.
- Eqrem Çabej për gjuhën letrare, Studime, Prishtinë, 5-6-7/ 1998-1999-2000, f. 193-222.
- Shqipja dhe gjuhët e Ballkanit – ngjashmëri procesesh standardizimi, Seminari 19, Prishtinë, 2001, pp. 241-253
- Gjuha, ndikimet dhe ndryshimet, Koha ditore, 22 shtator 2001.
- Përtej alternativës “midis infinitivit dhe statusit minoritar”, Ekskluzive, 18 tetor, 2001, 105-107.
- Veprimtaria shkencore e Besim Bokshit, Dardania sacra, Prishtinë, 3/ 2001, ff. 27-39.
- Nasalvokale bei Bogdani, Festschrift Boretzky, Bochum.
- Përtej alternativës: infinitiv apo status minoritar, Studime, Prishtinë, 8-9/ 2001-2002, 41-66.
- Statusi, realitetet sociolingvistike, identiteti, Seminari 20/1, 2002, 241-248.
- Die Albaner haben das Recht auf Selbstbestimmung, Dardania, 9/ 2001, Wien 2002, ff. 353-362.
- Rreth shqipes standarde, kodeve të tjera dhe kontestimeve, Studime filologjike, Tiranë, 1-2/ 2003, f. 5-40.
- Shqipja standarde pas tri dekadash, Seminari 21/2, Prishtinë, 2003, ff. 79-104.
- Eqrem Çabej për gjuhën shqipe, Rëndësia e veprës së prof. Eqrem Çabejt për studimet albanologjike (Sesioni shkencor për 90-vjetorin e lindjes më 25-26 dhjetor, 1998), Prishtinë, 2003, f. 59-88.
- Rrjedhat e planifikimit të shqipes në Kosovë (1945-1964), Cinque secoli di cultura albanese in Sicilia, Atti del XXVIII Congresso Internazionale di Studi Albanesi, A cura di M. Mandala, Palermo 2003, f. 293-316.
- Kongresi i Manastirit dhe shqipja standarde, 95 vjetori i Kongresit të Manastirit, Shkup, 2003, 87-94.
- Rreth shqipes standarde, kodeve të tjera dhe kontestimeve, Studime filologjike, 1-2, 203, Akademia e Shkencave e Shqipërisë, Instituti i Gjuhësisë dhe i Letërsisë, Tiranë, 5-39.
- Kruja dhe Ressuli për shqipen e përbashkët, Albanologische und balkanologische Studien, Festschrift für Wilfried Fiedler, Hrsg. Von M. Genesisn und J. Matzinger, Verlag Dr. Kova-, Hamburg, 2004, 57-74.

- Për veprën e Pedersen-it, Studime 11, 2004, ASHAK, Prishtinë, 271-274.
- Waclaw Cimohowski për Studimet e shqipes, Studime 11/ 2004, 303-308.
- Për veprën dhe personalitetin e Besim Bokshit, Studime 11/2004, Prishtinë, 319-322.
- Studime për Buzukun në vitet '50 të sh. 20, in Studime 12, Prishtinë, ASHAK, 2005, 7-22.
- Pjetër Budi dhe vepra e tij, in Studime 10, Prishtinë, ASHAK, 2006, ff. 95-118.
- Figura dhe vepra e akademik Idriz Ajetit, në Studime 14, Prishtinë, ASHAK, 2007, 9-16.
- Figura dhe vepra e Selman Rizës, in Studime 16-17, Prishtinë, ASHAK, ff. 25-32. Albanist dhe intelektual i shquar, in Studime, 18, 20011, Prishtinë, ASHAK, ff. 29-36.
- Studimet albanistike të Norbert Joklit, in Studime 18, 2011, Prishtinë, 265-270.
- István Schütz, in Studime 18, 2011, Prishtinë, ASHAK, ff. 355-358.
- Gjeneza e tekstit dhe Camaj, in Studime 19, 2012, Prishtinë, ASHAK, ff. 33-44.
- Vepër me vlerë sintetizuese (Për K. Topalli, Gramatikë historike e gjuhës shqipe, Tiranë, 2011, in Studime 19, Prishtinë, ASHAK, 2012, ff. 303-306.
- Resa albanicae. Rivista di albanologia, anno I, n. 1, marzo 2012, anno I, n 2. settembre 2012, in Studime 19, 2012, Prishtinë, ASHAK, ff. 319-322.
- Ali Podrimja, In memoriam, in Studime 19, 2012, Prishtinë, ASHAK, ff. 327-331.
- Në traditën e albanologjisë gjermane, in Studime 20, 2013, Prishtinë, ASHAK, ff. 11-19.
- Pse të shtrohet tani dhe këtu një tematikë e këtillë? in Studime 20, 2013, Prishtinë, ASHAK, ff. 213-220.
- Përzgjedhje punimesh nga akademik Idriz Ajeti, Koha, Prishtinë 2011, in Studime 20, 2013, Prishtinë, ASHAK, ff. 463-464.
- Dynamique des structures de l'albanais standard, in Studime 21, 2014, Prishtinë, ASHAK, ff. 275-292.
- Akademik Besim Bokshi, in Studime 21, 2014, Prishtinë, ASHAK, ff. 369-378.
- Në kujtim të akademik Shaban Demirajt, in Studime 21, 2014, Prishtinë, 380-382.
- Besim Bokshi, Varia, in Studime 21, 2014, Prishtinë, ASHAK, ff. 447-448.
- Skënder Blakaj e Ismail Ismaili, Letërkëmbime të Rilindjes Kombëtare Shqiptare, in Studime 21, 2014, Prishtinë, ASHAK, ff. 449-450.

Ka përgatitur për botim veprat e këtyre autorëve:

- Sami Frashëri: Shkronjëto e gjuhësë shqip, Vepra 5, Rilindja, Prishtinë, 1979 (me parathënie, tejskrim dhe komente).
- Selman Riza: Studime albanistike I, Rilindja, Prishtinë, 1979 (bashkë me H. Aganin e B. Boshin ka hartuar edhe Parathënien).
- Gani Bobi: Vepra 1-5, Dukagjini, 1997, (vëllimi 5 – Intervista dhe dorëshkrime e përgatiti Isuf Berisha; Parathënia f. I-XVI nga R. Ismajli).
- Arshi Pipa: Poezi, Dukagjini, Pejë, 1998 (janë përfshirë të gjithë vëllimet e botuar me Parathënie e shënime biografike).
- Martin Camaj: Lirika, Dukagjini, Pejë, 2000 (përmbledhje e tërë veprës poetike, përfshirë variantet e dorëshkrimit, me shënime për ndryshimet në botimet e ndryshme dhe me Parathënie e bibliografi).
- Selman Riza: Vepra I, II, III, IV, V ASHAK, Prishtinë, 1996, 1997, 2002, 2004 (janë përfshirë studimet gjuhësore të botuara dhe dorëshkrime; bashkë me I. Ajetin dhe B. Bokshin; me shënime të ndryshme në secilin vëllim).
- Selman Riza, Mendime të shkëputur të një vazhde së vetme, Dukagjini, Pejë, 2009, ff. 610 (vepër postume, nga dorëshkrimi, me Parathënie ff. 5-30 dhe shënime).
- Idriz Ajeti: Vepra, I, II, III, IV, V, ASHAK, Prishtinë, 1997-2002 (me Parathënie; përgatitjen për botim bashkë me B. Bokshin).

- Gazmend Zajmi: Vepra I, II, III, IV, ASHAK Prishtinë, 1997-2004 (bashkë me F. Aganin, E. Stavilecin dhe H. Islamin).
- Fehmi Agani: Vepra 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, Dukagjini, Pejë, 2002 (Janë përfshirë gjithë veprat e botuara, pjesa dërmuese e shkrimeve në periodik dhe veprat e pabotuara; ka hartuar parathënien dhe shënimet; përgatitjen për botim e ka barë bashkë me E. Bashën).
- Waclaw Cimochoowski: Studime për gjuhën shqipe, ASHAK, Prishtinë, 2003 (bashkë me I. Ajetin dhe B. Bokshin; ka hartuar Parathënien, bibliografinë dhe shënimet).
- Holger Pedersen: Studime albanistike, ASHAK, Prishtinë, 2004 (bashkë me I. Ajetin dhe B. Bokshin; ka hartuar Parathënien, bibliografinë dhe shënimet).
- Victor Friedman: Studies on Albanian and the Balkan Languages, Dukagjini Balkan Books, Pejë, 2004 (ka përbërë; edhur studimet për shqipen dhe gjuhët e Ballkanit, me shënime përkatëse dhe parathënie).
- Norbert Jokl: Studime për etimologjinë dhe fjalëformimin shqip/ Studien zur albanesischen Etymologie und Wortbildung, ASHAK, Prishtinë 2011, ff. 434. Parathënie, R. Ismajli, ff. 7-20, Vorwort pp. 173-181. Në kuadër të Vepër e plotë, në përgatitje e sipër.
- Shqipja dhe gjuhët e Ballkanit/ Albanian and Balkan Languages, Redaktor i materialeve të konferencës shkencore, ASHAK, Prishtinë 2012, ff. 683.
- Francesco Altimari: Studia linguistica italo-albanica/ Arbërishtja në kontekstin gjuhësor ballkanik dhe italian, ASHAK, Prishtinë, 2014, ff. 247.
- Leonardo Savoia (në bashkëpunim me R. Manzini e B. Baldi): Studime në gjuhësinë shqiptare, ASHAK, Prishtinë, 2015, ff. 298.
- Rajko Nahtigal: Për një gjuhë të përbashkët letrare shqipe/ Über eine einheitliche albanische Schriftsprache, Prishtinë-Ljubljana, 2015, Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës/ Slovenska akademija znanosti in umetnosti, pp. 257. Përgatitjen R. Ismajli e M. Snoj. Parathënie/ Vorwort R. Ismajli

REXHEP QOSJA

BIOGRAFIA

Lindi më 1936 në Vuthaj të Malit të Zi. Katër klasat e para të fillores i kreu në Vuthaj, kurse gjysmëmaturën në Guci. Më 1959 mbaroi Shkollën Normale në Prishtinë, ndërsa më 1960 u regjistrua në Degën e Gjuhës dhe të Letërsisë Shqipe të Fakultetit Filozofik të Prishtinës, ku u diplomua më 1964. Në vitin 1967

u pranua asistent në Institutin Albanologjik të Prishtinës dhe gjatë viteve 1967/68 specializoi shkencën e letërsisë në studimet e shkallës së tretë në Fakultetin Filologjik të Universitetit të Beogradit. Më 1969 u zgjodh bashkëpunëtor shkencor i Institutit Albanologjik të Prishtinës. Në vitin 1971 mbrojti tezën e doktoratës mbi jetën dhe krijimtarinë e Asdrenit. Pas doktorimit, më 1972, u zgjodh, një herë bashkëpunëtor i lartë e pastaj, këshilltar shkencor në Institutin Albanologjik, si dhe profesor inordinar dhe profesor ordinar në Fakultetin Filozofik të Prishtinës. Ishte drejtor i Institutit Albanologjik prej vitit 1972 deri më 1981, shef shumëvjeçar i Degës së Letërsisë dhe të Gjuhës Shqipe të Fakultetit Filozofik dhe, gjatë viteve 1974-1975, kryeredaktor i jashtëm i revistës letrare Jeta e Re.

Është autor i mbi tridhjetë librave me studime për letërsinë dhe kritikë letrare, prozë artistike, tregime, romane dhe drama, publicistikë e shkrime polemike. Ka botuar shumë recensionë, vështrime, artikuj, sprova, trajtesa e studime në revista shkencore e letrare, duke trajtuar në to çështje të veçanta të letërsisë shqipe dhe të krijimtarisë letrare në përgjithësi. Disa punime dhe vepra të tij janë përkthyer në gjuhë të tjera.

Për krijimtarinë shkencore e letrare është çmuar me: Shpërblimin e qytetit të Prishtinës, më 1968; me Shpërblimin Krahinor të Dhjetorit më 1969; me dy shpërblime të SHSH të Kosovës, më 1972 dhe 1974 dhe me Shpërblimin e RS të Serbisë – “7 Korriku”, më 1975, me Çmimin “Pjetër

Bogdani”, 2010 për romanin “Bijt e askujt”, etj. Është marrë edhe me veprimtari politike; në periudhën 1998-2000 drejtoi një parti politike në Kosovë. Në vitin 2000 kryetari i Republikës së Shqipërisë i dha çmimin “Nderi i Kombit”.

BIBLIOGRAFIA

Vepra në gjuhën shqipe:

- Episode letrare, Rilindja, Prishtinë, 1967.
 Dialogje me shkrimtarët, Rilindja, Prishtinë, 1968.
 Kritika letrare, Rilindja, Prishtinë, 1969.
 Antologjia e lirikës shqipe, Rilindja, Prishtinë, 1970.
 Kontinuitete, Rilindja, Prishtinë, 1972.
 Asdreni – jeta dhe vepra e tij, Instituti Albanologjik, Prishtinë, 1972.
 Panteoni i rralluar, Rilindja, Prishtinë, 1973.
 Vdekja më vjen prej syve të tillë, Rilindja, Prishtinë, 1974.
 Shkrimtarët dhe periudha, Instituti Albanologjik, Prishtinë, 1975.
 Anatomia e kulturës, Rilindja, Prishtinë, 1976.
 Mite të zhveshura, Rilindja, Prishtinë, 1978.
 Prej tipologjisë deri te periodizimi, ASHAK, Prishtinë, 1979.
 Morfologjia e një fushate, Instituti Albanologjik, Prishtinë, 1980.
 Nocione të reja albanologjike, Instituti Albanologjik, Prishtinë, 1983.
 Historia e letërsisë shqipe – Romantizmi I-II-III, Rilindja, Prishtinë, 1984-1985.
 Antologjia historike e letërsisë shqipe. Poezia dhe Proza, Enti i Teksteve dhe i Mjeteve Mësimore, Prishtinë, 1985.
 Porosia e madhe, Prishtinë, 1986.
 Populli i ndaluar, Prishtinë, 1990.
 Fjalori demokratik, Prishtinë, 1997.
 Çështja shqiptare, Historia dhe politika, Prishtinë, 1998.
 Ligjërime paravajtëse, Prishtinë, 1998.
 Strategjia e bashkimit kombëtar, Prishtinë, 1998.
 Paqja e përgjakshme, Konferenca ndërkombëtare për Kosovën, Prishtinë, 1999.
 Tronditja e shekullit I, Tiranë, 2001.
 Tronditja e shekullit II, Tiranë, 2001.
 Një dashuri dhe shtatë faje, roman, bot. Toena, Tiranë, 2001.
 I ringjalluri i penduar, tregim satirik. Toena, Tiranë, 2002.
 Prej letërsisë romantike deri te letërsia moderne – Shkrimtarë dhe periudha, Instituti Albanologjik, Prishtinë, 2006.
 Ideologjia e shpërbërjes, trajtesë mbi idetë çintegruese në shoqërinë e sotme shqiptare Toena, Tiranë, 2006.
 Realiteti i shpërfillur, Vështrim kritik mbi pikëpamjet e Ismail Kadaresë për identitetin shqiptar, Toena, Tiranë, 2006.
 Të vërtetat e vonuara: përgjigje e dytë në polemikat e Ismail Kadaresë dhe të bashkëmendimtarëve të tij, Toena, Tiranë, 2006.
 Rilindja e dytë, Toena, Tiranë, 2007.
 Nata është dita jonë, Toena, Tiranë, 2007
 Bijtë e askujt, I dhe II, Valdoli, 2010

Në vitin 2010 Instituti Albanologjik i Prishtinës botoi kompletin e veprave në 29 vëllime, i cili në pesë cikle përmban këto vepra:

1. Veprat historiko-letrare: 1. Vazhdimësi, 2. Panteoni i rralluar, 3. Asdreni – jeta dhe vepra, 4. Prej letërsisë romantike deri te letërsia moderne, 5. Anatomia e kulturës, 6. Nocione të reja albanologjike, 7. Historia e letërsisë shqipe -

Romantizmi 1, Historia e letërsisë shqipe – Romantizmi 2, Historia e letërsisë shqipe – Romantizmi 3, 8. Porosia e madhe, 9. Tri mënyra të shkrimit shqip, 10. Semantika e ndryshimeve historiko-letrare.

II. Veprat letrare: 11. Antologjia e lirikës shqipe, 12. I ringjalluri i penduar, 13. Mite të zhveshura, 14. Vdekja më vjen prej syve të tillë, 15. Një dashuri dhe shtatë faje, 16. Nata është dita jonë, 17. Bijtë e askujt 1, Bijtë e askujt 2.

III. Veprat historike dhe historiko-dokumentare: 18. Çështja shqiptare – historia dhe politika, 19. Programet serbe për shpërnguljen e shqiptarëve, 20. Paqja e përgjakshme, 21. Tronditja e shekullit 1, Tronditja e shekullit 2, 22. Rilindja e dytë.

IV. Veprat publicistike: 23. Populli i ndaluar, 24. Strategjia e bashkimit shqiptar, 25. Ligjërime paravajtëse, 26. Fjalor demokratik, 27. Demokracia e shpërdorur, 28. Intelektualët, etika dhe politika.

V. Veprat polemike: 29. Morfologjia e një fushate, Ideologjia e shpërbërjes, Realiteti i shpërfillur, Të vërtetat e vonuara.

Vepra të përkthyer në gjuhë të tjera:

Živa sfinja, Jedinstvo, Priština, 1976.

Smrt vreba iz očiju, Narodna knjiga, Beograd, 1976.

Književnost i kritika, Prosveta, Beograd, Jedinstvo, Priština, 1979.

Smrt preži v očeg, Mladinska knjiga, Ljubljana, 1979.

Smrta mi ide ot takiva oči, Hristo Danov, Plovdiv, 1982.

Beselam pse më flijojnë (arabisht), Kuvajt, 1983.

La mort me vient de ces yeux là, Gallimard, Paris, 1994.

La question Alabanaise, Fayard, Paris, 1995.

In solchen Augen liegt der Tod, Hayman Verlag, Innsbruck, 1995.

Die ogen en de dood, Van Genep, Amsterdam, 1996.

SABRI HAMITI

BIOGRAFIA

Lindi më 1950 në Dumnicë të Podujevës, ku kreu shkollën fillore. Më 1968 mbaroi gjimnazin në Podujevë dhe u regjistrua në Fakultetin Filozofik të Prishtinës, ku u diplomua në vitin 1972, me sukses të shkëlqyeshëm, në Degën e Gjuhës dhe të Letërsisë Shqipe.

Nisi botimet letrare në Bota e re e në gazeta e revista të tjera. Mori pjesë në demonstratat e studentëve në Prishtinë.

Botoi veprën e parë letrare të Rilindja e Prishtinës. Regjistroi studimet pasuniversitare me temë Poetika e re shqipe në Universitetin e Sorbonës, në Paris, mirëpo për mungesë parash u kthye në Prishtinë. Në vitin 1973 hyn në punë në shtëpinë botuese Rilindja të Prishtinës. Në këtë vit nis studimet pasuniversitare në Fakultetin Filozofik të Zagrebit, të cilat i kreu pas dy vjetësh. Për një vit akademik (1980/81) specializoi teorinë e formave letrare në Ecole des Hautes Études en Sciences Sociales, në Paris. Mori Diplomën e Shkollës së Lartë për letërsi frënge e qytetërim frëng në Universitetin e Sorbonës, në Paris. Në vitin 1987 doktoroi në Universitetin e Prishtinës me temë nga letërsia bashkëkohore shqipe.

Me formimin e LDK-së u bë anëtar i saj (1989). Më vonë, disa herë me radhë (1992, 1998, 2001...) u zgjodh deputet në Kuvendin e Kosovës. Më 1993 zgjidhet profesor i letërsisë shqipe në Universitetin e Prishtinës. Po ashtu ligjërues në studimet postdiplomike të letërsisë. Si anëtar i Komisionit Kombëtar (1995) punoi për njësimin e programeve shkollore të lëndëve nacionale dhe për hartimin e teksteve të përbashkëta për të gjitha shkollat shqipe. Më 24 shtator 1998, persona të panjohur i bëjnë atentat në shkallët e banesës së tij në Dardani të Prishtinës. Në vitin 2000 zgjidhet anëtar korrespondent i Akademisë së Shkencave e të Arteve të Kosovës, ndërsa në vitin 2008 anëtar i rregullt.

Në vitin 2002 botoi kompletin e veprave në dhjetë vëllime.

BIBLIOGRAFIA

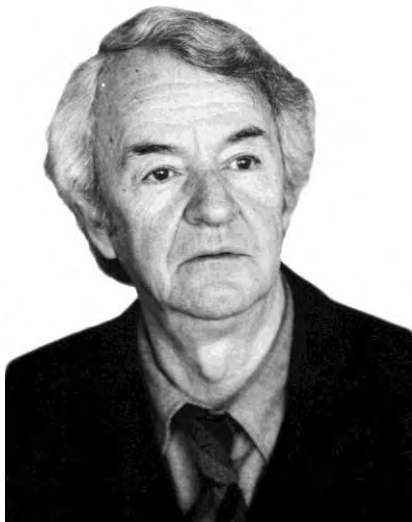
Veprat:

- Njeriu vdes i ri, Rilindja, Prishtinë, 1972.
 Faqe e fund, Rilindja, Prishtinë, 1973.
 Variante, Rilindja, Prishtinë, 1974.
 Thikë harrimi, Rilindja, Prishtinë, 1975, 1979.
 Njëqind vjet vetmi, Rilindja, Prishtinë, 1976, 1980, 1990.
 Teksti i dramatizuar, Rilindja, Prishtinë, 1978.
 Trungu ilir, Rilindja, Prishtinë, 1979, 1983.
 Kritika letrare, bashkë me I. Rugovën, Rilindja, Prishtinë, 1979.
 A-ZH, Romanet e Nazmi Rrahmanit, Rilindja, Prishtinë, 1982.
 Arti i leximit, Rilindja, Prishtinë, 1983.
 Leja e njohtimit 1985, Rilindja, Prishtinë, 1985, 1990.
 Lind një fjalë, Naim Frashëri, Tiranë, 1986.
 Njeriu kryengritës, Rilindja, Prishtinë, 1987.
 Futa, Rilindja, Prishtinë, 1988; Naim Frashëri, Tiranë, 1990.
 Vetëdija letrare, Rilindja, Prishtinë, 1989.
 Kaosmos, Rilindja, Prishtinë, 1990.
 Faik Konica: jam unë, Rilindja, Prishtinë, 1991; Lidhja e Shkrimtarëve të Shqipërisë, Onufri, Tiranë, 1994.
 Tema shqiptare, Rilindja, Prishtinë, 1993.
 ABC, Rilindja, Prishtinë, 1994.
 Letërsia e vjetër shqipe, Libri Shkollor, Prishtinë, 1995, 1999, 2000, 2002; Libri Shkollor, Tiranë, 1997, 1998, 1999, 2000, 2002.
 Poeti i nemun Bilal Xhaferri, Rilindja, Prishtinë, 1996.
 Letra shqipe, Dukagjini, Pejë, 1996.
 Misioni, Rilindja, Prishtinë, 1997.
 Letërsia moderne shqipe, Libri Shkollor, Prishtinë, 1998, 1999, 2000, 2002; Alb-ass, Tiranë, 2000, 2001, 2002.
 Melankolia, Faik Konica, Prishtinë, 1999.
 Lasgushi qindvjeçar, Faik Konica, Prishtinë, 1999.
 Bioletra, Faik Konica, Prishtinë, 2000.
 Vepra letrare 1, Poezi, Faik Konica, Prishtinë, 2002.
 Vepra letrare 2, Poezi, Faik Konica, Prishtinë, 2002.
 Vepra letrare 3, Poezi, Faik Konica, Prishtinë, 2002.
 Vepra letrare 4, Drama, Faik Konica, Prishtinë, 2002.
 Vepra letrare 5, Roman, Faik Konica, Prishtinë, 2002.
 Vepra letrare 6, Kritika letrare, Faik Konica, Prishtinë, 2002.
 Vepra letrare 7, Letërsia filobiblike, Letërsia romantike, Prishtinë, 2002.
 Vepra letrare 8, Letërsia moderne, Faik Konica, Prishtinë, 2002.
 Vepra letrare 9, Letërsia bashkëkohore, Faik Konica, Prishtinë, 2002.
 Vepra letrare 10, Letërsia bashkëkohore, Faik Konica, Prishtinë, 2002.
 Studime letrare, ASHAK, Prishtinë, 2003.
 Tematologjia, ASHAK, Prishtinë, 2005.
 Lulet e egra, poezi e zgjedhur, ASHAK, Prishtinë, 2006.
 Albanizma, ASHAK, Prishtinë, 2009.
 Utopia letrare, ASHAK, Prishtinë, 2013.

TAHIR EMRA

BIOGRAFIA

U lind më 1938 në Gjakovë. Rrjedh nga një familje e vjetër qytetare, nga gjiri i së cilës kanë dalë mësues dhe themelues të disa shkollave shqipe në rrafshin e Dukagjinit dhe të Malësisë së Gjakovës. Shkollën fillore e kreu në vendlindje, ndërsa të mesmen të artit më 1959 në Pejë. Në vitet 1959-1961 ishte mësues vizatimit

në vendlindje. Pastaj shkoi në Beograd ku studioi në Akademinë e Arteve Figurative. Diplomoi më 1966 për pikturë me shpërblimin special te A.A.F. në klasën e prof. Nedelko Gvozdenovićit. Më 1967 u zgjodh ligjërues e pastaj profesor në SH.L.P të Prishtinës, Katedra e Artve Figurative.

Studimet pasuniversitare i vijoi tek i njëjti profesor. Magjistroi më 1970. Më 1974 u zgjodh docent për vizatim dhe pikturë në Akademinë e posathemeluar të Arteve Figurative të Universitetit të Prishtinës. Ka qenë Docenti dhe Prodekani i parë shqiptar i Akademisë së Arteve Figurative, pastaj shef katedre në dy mandate etj. Më 1978 u zgjodh profesor inordinar e pastaj më 1982 profesor ordinar, deri kur u përjashtua nga Fakulteti i Arteve (më parë Akademia) më 1991 nga dekanati i dhunshëm.

Për disa vite ka mbajtur mësim me studentët në atelienë e shtëpisë së tij. Pastaj klasa e tij e pikturës ka vazhduar punën nëpër shtëpitë-fakultete dhe në fund, pas çlirimit, në objektet e Fakultetit amë. Me themelimin e Universitetit të Tetovës, më 1994, ka mbajtur mësim në lëndët vizatim dhe pikturë në Akademinë e Arteve Figurative deri në vitin 2004.

Eshtë pensionuar më 2003. Ka qenë anëtar i Komisionit amë për themelimin e Akademisë së Muzikës të Universitetit të Prishtinës më 1976; anëtar i Komisionit të Qeversisë së Jugosllavisë për zhvillimin dhe përparimin e Arteve Figurative të fondit 'Moshë Pijade' më 1972; delegat i

---

Shoqatës të Artistëve Figurativë të Kosovës në Kongresin e tretë të L.A.F.J. në Zagreb, më 1973, ku SH.A.F. e Kosovës u pavarësua si e barabartë me shoqatat e tjera të Jugosllavise së atëhershme. Ka qenë anëtar i Këshillit të Kuvendit Federativ të Jugosllavisë për ndarjen e shpërblimit të AVNOJ-it më 1978. Anëtar i SHAF të Kosovës që nga themelimi dhe njëri nga themeluesitë saj.

Anëtar korrespondent i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës është zgjedhur në vitin 2000 ndërsa anëtar i rregullt në vitin 2008. Për një mandat ka qenë sekretar i Seksionit të Arteve të ASHAK-ut. Veprat e tij gjenden në shumë galeri e muze të botës, në institucione dhe në koleksione private. Ka udhëtuar për qëllime studimi nëpër shumë vende të botës.

Në vitin 2013 Akademia e Shkencave dhe e Arteve të Kosovës botoi Monografinë Tahir Emra, me riprodhimet e veprave më të njohura artistike të tij dhe me studimin e piktorit Kujtim Buza.

Ekspozita personale

- 1959 GJAKOVË, Salla e Shkollës Normale.
- 1960 GJAKOVË, Shtëpia e Kulturës e APJ-së.
- 1963 PRISHTINË, Qendra Kulturore Propagandistike.
- 1965 PRISHTINË, Foajeju i Teatrit të Kosovës.
- 1966 PANÇEVË, Shtëpia e Kulturës të Qytetit.
- 1968 PRISHTINË, Foajeju i Teatrit të Kosovës.
- 1971 BEOGRAD, Kolektivi i Grafikës.
- 1971 ZAGREB, Galeria e SH.A.F. të Kroacisë.
- 1974 BEOGRAD, Galeria e Shtëpisë së APJ-së.
- 1979 MOSTAR, Galeria e Arteve të Qytetit.
- 1979 PRISHTINË, Galeria e Arteve.
- 1983 BEOGRAD, Galeria e Qendrës kulturore.
- 1989 SARAJEVË, Galeria "Novi Hram".
- 1989 ZENICË, Galeria e Arteve të Qytetit.
- 1998 PRISHTINË, Galeria DODONA.
- 2003 PRISHTINË, Ekspozitë Retrospektive, Galeria e Arteve e Kosovës.
- 2005 TIRANË, Ekspozitë Retrospektive, Galeria Kombëtare e Arteve.
- 2008 PRISHTINË, Galeria e Arteve e Kosovës.
- 2015 GJAKOVË Gjakovë, Galerisë së Arteve e Pallatit të Kulturës "Asim Vokshi".
- 2015 PRISHTINË, Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës.

Shpërblime:

- 1963 BEOGRAD, Shpërblim i Universitetit të Beogradit përpikturë
- 1964 BEOGRAD, Shpërblim i Universitetit të Beogradit përpikturë
- 1964 GJAKOVË, Shpërblim i Nëntorit
- 1966 BEOGRAD, Shpërblim SPECIAL i Akademisë të Arteve Figurative
- 1966 BEOGRAD, Shpërblim blerësi SH.A.F.S
- 1968 PRISHTINË, Shpërblim i Dhjetorit
- 1972 BEOGRAD, Shpërblim "Bota në të cilën jetojmë" përvizatim
- 1972 PRISHTINË, Shpërblim i SH.A.F.K përpikturë
- 1974 CETINJE, Shpërblim 'Saloni i Majit' për pikturë
- 1975 PRISHTINË, Shpërblim 'Saloni i Majit' për pikturë
- 1976 PRISHTINË, Shpërblim "LNÇ në veprat figurative"
- 1979 PRISHTINË, Shpërblim i Nëntorit
- 1985 PRISHTINË, Shpërblim i parë, "BIENALI i V-të i vizatimit"
- 1986 PRISHTINË, Shpërblim i SH.A.F të Prishtinës për pikturë
- 1987 NISH, Shpërblim i Kolonisë Nderkombëtare të Siqevës për pikturë
- 1988 BEOGRAD, Shpërblim i SH.A.F.K, SH.A.F.V dhe SH.A.F.S për pikturë

Mirënjohje:

- 1970 Prishtinë, Mirënjohje publike për ditën e çlirimit të Prishtinës.
- 1972 Pozharevc, Mirënjohje speciale në Bienalin e Parë Nderkombëtare 'M. Barili'.
- 1980 Aleksandri, Mirënjohje speciale në Bienalin 13 Nderkomb. të Arteve Fige.
- 1993-96 PRISHTINË, Mirënjohje të Universitetit të Prishtinës.
- 2006 GJAKOVË, Pllaketë për vepër jetësore në fushën e pikturës.

ZEQIRJA BALLATA

BIOGRAFIA

U lind në Gjakovë më 1943 në një familje zejtarësh të gjyshit dhe t'atit këngëtarë popullorë. Pas Shkollës së mesme të muzikës në Prizren ('63), u diplomua me sukses të shkëlqyer ('67) dhe u magjistrua ('69) për kompozitor në Akademinë e muzikës në Lubjanë te akademi-kët Matija Bravničar dhe Lucijan M. Shkerjanc duke realizuar koncert autorial. Ka studiuar edhe muzikologjinë (1965-69) në Fakultetin filozofik të Universitetit të Lubjanës. U specializua në Venecie te Virgilio Mortari (VI-VIII '69 e '70), në Accademia musicale Chigiana në Sienë (Itali) te Franco Donatoni (VI-VIII '72 e '73) dhe në Romë te Gofredo Petrassi (tetor '72 - maj '73).

Kompozitor me opus bashkëkohor prej më se 160 veprash pianistike, korale, solistike-instrumentale, kamertale, vokalo-instrumentale e simfonike të botuara në Slloveni, Kosovë, Holandë... të ekzekutuara në festivale/ koncerte në Kosovë, Shqipëri, Slloveni, Itali, Kroaci, Austri, Bullgari, Gjermani, Maqedoni, Francë, Mal të Zi. Ka realizuar koncerte autoriale në vend e jashtë (Lubjanë, Prishtinë, Maribor, Ulqin, Prizren, Gjakovë, etj.). Pianist me pjesëmarrje në koncerte/ festivale në Kosovë, Slloveni, Itali, Kroaci, Shqipëri, Serbi, Vojvodinë, Austri.

Pedagog në Shkollën muzikore “F. Shturm” në Lubjanë (1965-70) dhe në Shkollën e lartë pedagogjike në Prishtinë (1971-75). Koautor i Elaboratit për themelimin e Degës së muzikës (1975) të Fakultetit të arteve; doc. (1975-79), prof. inord. (1980-85) e prof. ord. (1986-91). Në vitet 1991-2007 këshilltar në Liceun artistik/ Konservatorin muzikor në Maribor. Që nga viti 2007 sërish prof. ord. për lëndët Kompozicion e Orkestracion në Fakultetin e Arteve në Prishtinë.

Veprimtar aktiv në jetën muzikore: në vitet 1971-91 kryetar i Pleqë-

sisë (1975-77), prodekan (1977-79) e dekan Fakulteti (1979-81); bashkëthemelues i Shoqatës së kompozitorëve të Kosovës (1972). Kryetar i Shoqatës së Kompozitorëve të Kosovës (1977-80 e 1990-91). Bashkëthemelues e kryetar i Festivalit “Ditët e muzikës kosovare” (1979). Kryetar i Bashkësisë së Akademive muzikore të RSFJ (1979-80). Kryetar i Shoqatës së pedagogëve muzikorë të Kosovës (1983-85). Kryetar i Garave federative të nxënësve/studentëve të muzikës (1984). Anëtar korrespondent i (1991) dhe i rregullt (2000) i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës.

Publicist me veprimtari studimore librash/ tekstesh universitare e shkollore, punimesh profesionale-shkencore në shtypin kombëtar e ndër-kombëtar, kumtesash në simpoziume, konferenca, kongrese, tribuna muzikologjike. Është i përfshirë në shumë publikime, leksikone, enciklopedi.

OPUSI KRIJUES

Pianistike:

Jehonat nga Bjeshkët e Nemuna për dorë të majtë (1963);
 Fantasia rustica për dorë të majtë (1964);
 Ou village (1964);
 Sonatë në dy kohë (1965-66);
 Deux caprices (1965-67);
 Solo de concert (1967);
 Variations sensitives (1969);
 Dy valle (1982, 1996);
 Plaku i maleve (1994);
 Alla marcia 4-duarshe (1999);
 Hexaphonia për dy piano (ose 4-duarshe, 2001);
 Suitë për pionierë (2002-03), Këngë (2003);
 Këngë/Pesem (2004).

Korale (për kor të përzier):

Bisedë me vendin (1964);
 Poetom (1965);
 Najveç sveta... (1965);
 Ku po shkon moj goc' e vogël (1967, e përpunuar);
 Oj Kosovë (1979, e përpunuar);
 Si dukat i vogël je (1981, e përpunuar);
 Humoreskë (+ bas solo, 1982);
 Do t'ia them një kënge (1984);
 Gaudeamus igitur (+ perkusione, 1999, e përpunuar);
 Olimpionicus (1999);
 Motetus scolasticus (2000);
 Dy kumriat (+ flaut e lodër, X 2011).

Për kor meshkujsh:

Kam shtëpin' me thupra (+ bas solo, 1968, e përpunuar);
 Sikur t'i kisha sytë e tu (+ solist, 1966, e përpunuar);
 Si dukat i vogël je (1967, e përpunuar);
 Dashuri djaloshare (1984, e përpunuar);
 Skanderbeku një mënatë (+ recitues, 1991, e përpunuar);
 Betimi m'i flamur (1991, e përpunuar);
 Kopilja (1991, edhe për femra, e përpunuar);

Për kor të rinjsh/femrash:

Ëndërrini i djaloshit (1966);
 Këngë për Mine Pezën (1976, e përpunuar);
 Dona nobis (+ fl., glsp., trngl., piano, 1997);
 Pa se sliš (2002, e përpunuar);

Për kor pionierësh:

Ninulë (+ vibrafon, 1972);
Fugëza fshatare (1972);
Nënës (1975);
Dimri (bis 1-zëshe, 1975);
Maji me lule (bis 1-zëshe, 1978);
Rritu drita ime (1978);
O i vogli partizan (1979, e përpunuar);
Mësuesja ime (1980);
Gëzohu fëmijë (bis 1-zëshe, 1980);
Xixëllonja (1980);
Pranvera në nëntor (bis 1-zëshe, 1980);
Valëza e lumit (bis 1-zëshe, 1980);
Të punojmë si ora (1987), Shiu (bis 1-zëshe, 1987);
Internacionalja (e përpunuar, 1987);
Oj Kosovë (e përpunuar, bis me trngl e shkopinj, 1987);
Poshtë mizorët (e përpunuar, 1988);
Malet me blerim mbuluar (e përpunuar, 1989);
Nënë Terezë bijë Shqiptare (+ recit., 1990);
Ty flamur (+ recit., 1991, e përpunuar);
Këngë (20) pionierësh 1-zëshe (poros. nga poeti sloven Tone Dodlek);

Solistike instrumentale:

Suitë për flaut solo (1965);
Suitë për obo solo (1967);
Suitë për obo e harpë (1968);
Air nuancee për bri anglez (1970);
Frekuencat/Frequentiaes për klarinetë e piano (1973);
Multuphonia për flarinetë solo (1974);
Monolog për flarinetë solo (1975);
Studio për obo e piano (1976);
Glissandi për violinë e piano (1977);
Bilbili (iNaimit)/Rossignol për 3 bllokflauta e piano (1978);
Sonatinë për violonçel e piano (1981);
Quasi una ballata për kitarë (1982);
Marcia për violinë e piano (1982);
Këngë për violinë e piano (1982);
Cadenza për saksofon e piano (1990);
Partizani i vogël për bllokflaut e piano (1990);
Canticum Scodrense për fizarmonikë e piano (1992);
Variante për fizarmonikë (1993);
Valle (nga Mandrica) për flaut e piano (1996);
Strophes për flaut e piano (1997);
Melismi e Danza për violinë solo (1998);
Spirale... për trumbetë e piano (2001);
(I)Lirika... për violonçel e elektronikë (2002);
Fyelli i Martinit/Martin's flute për flaut e piano (2003);

Kaba & Valle për saksofon dhe elektronikë (2003);
 Hommage Boletini/Seferi për violinë e piano (2004);
 Ballo delle Montagne për flaut e fizarmonikë (2011);
 Don... y Sancho... për cl.picc. Mib in cl. basso (2008);
 Intimidades për kitarë solo (2009);
 Introduzione, Kaba et Rondellus për violë e piano (2011).

Romanca për zë e piano:

Ndamja për zë të lartë e piano (1965);
 Asaman o syr i zi për zë të lartë e piano (1967, e përpunuar);
 Apel për zë të mesëm e piano (1976);
 Mes rrugës rruga për zë të mesëm e piano (1978);
 Luftëtari për bas e piano (1980);
 Burokrati për bariton e piano (1983);
 Nëna Terezë për soprano e piano (1990);
 Përurim për bariton e piano (1994);
 Gjëma për soprano, bas dhe dy piano (1999);
 Ito bashkani për zë të lartë e piano (2005, e porositur);
 Sarabanda për soprano e bas dhe dy piano (2006);
 Transformimi/Preobrazba për soprano, bas dhe dy piano (2006);
 Hapna sytë tanë (2010).

Kamertale:

Trio frymor, fl., klar., fag.(1968, Koha II; I dhe III të humbura);
 Musica breve për violinë e violë (1970);
 Suonada për obo, kitarë e piano (1972);
 Mësuesja ime për zë, klar., vnë e pno (1972);
 Shtytje për obo, klarinetë, violinë, kitarë e piano (1972);
 Vertikale për klarinetë, piano e perkusione (1973);
 Quartetto (abbreviato) nr. 1 (1980) & nr. 2 (1989);
 Epitaf N për recitaor e ansambël (1982);
 Dialog për flaut e klarinetë (1983);
 Trio për flaut, klarinetë e piano (1983);
 Trio pianistique (1983);
 Fanfara I për 3 trumbeta (Sib) dhe 3 trombona dhe timpanë (1984);
 Divertimento për flaut, obo e fagot (1986);
 Fanfara II për 2 trumbeta (Sib) dhe 2 trombona (1986);
 Nostalgisches Lied për akordeon, piano e perkusione (1991);
 Gaudeamus igitur për 4 trombona (bis për 2 tromb., k-bas e perkusione (1995);
 Lipej raja për kor të rinjsh dhe instrumentarium të Orff-it (1996, e porositur);
 Goslice për kor të rinjsh dhe instrumentarium të Orff-it (1996, e porositur);
 Mater Theresiae per mezzosoprano dhe ansambël (1997);
 Dyptichon për për fl., vnë, vlë e pno (2000);
 Balada e Tanes për recit., fl., v-çel e pno (2001);
 Tre terzetti për Es-, B- dhe Bas-klarinetë (2004);
 Quintetto dei fiatti (2006);
 Don... y Sancho... per clar. picc. (Mib) & clar. basso (2008);

Microintervals for Es-, A- & Basc-clarinett (2008);
 Symposion 2009, fur Fl., Clar (B), Fag., Cor (F), Violine, Vcello, C-bass und Klav.
 (2009);
 Albania seen at day-break for ten/sop., trump. & org. (2009);
 Musica a cinque per fl., clar. picc. (Mib), clar. (Sib), clar. basso & pf (2009);
 Introduzione, kaba et rondellus« per viola & pf. (2011);
 Kolegina družina për soprano, picc., fl. & pf. (2012);
 A tre për piccolo, violë e piano (2012).

Vokalo-instrumentale:

Këmbë qëndrese për rec., bas, kor, piano e perkusione (1978);
 Bir i vendit trimëror për rec., sol., kor e ork. kamertal (1981);
 Pro memoria 1462 per soli, coro e orchestra di camera (1987);
 I gjallëron heshjtjet për rec., bar., kor, vegla me frymë të drunjta, DJ, El. e piano (2004);
 Prova gjenerale per rec., alto, fl. a becco (fl picc., fl., fl. contralto), pf. e 3
 percussionisti (1994);
 Akrostik për rec., sopr., piano, vegla me frymë të drunjta, harqe e perkusione (1995);
 Ditë vjeshte për rec., sopr., bar., kitarë, piano, El., vegla me frymë të drunjta e harqe (2005);
 Lacrimosa – IX 2001 per voce decl., basso, coro, 2 p-forti e perkusione (2008);
 Musicus universalis per 4 soli, pf., fiatti e perkusione (2008).

Orkestrale-koncertante:

Suitë për orkestër harqesh (1966);
 Passacaglia per orchestra (1966);
 Capriccio sinfonico (1967);
 Studio per 2 pf. ed orchestra di camera (1973);
 Concerto stretto per fl. picc., flauto, fl. contralto ed orchestra (1978-79);
 Simfonia 83 (1982-83);
 Gaudeamus igitur per fiatti e perkusione (1996).

Muzikore-skenike:

Epos për balerinë, balerin, vegla frymore dhe 5 perkusionistë (2004);

Libra universitarë, shkollorë:

Gjurmëve të muzës, Rilindja, f. 271, Prishtinë, 1987.
 Kultura muzikore për kl. VII-VIII (koautor me S. Spahiun), ETMM i KSAK, '87.
 Edukata muzikore për kl. VII-VIII (koautor me S. Spahiun), ETMM i KSAK, '88.
 Veglat muzikore – tekst universitar (Universiteti i Prishtinës, 1990.
 Edukata muzikore 8 – shkolla e mesme e ulët, Libri shkollor, Prishtinë, 2005.

Studime muzikologjike, kumtesa në festivale, kongrese, tribuna, tryeza; recensione.

Çmime dhe mirënjohje:

- Dy çmime në Konkursin e B.K. të Shoqërive Muzikore të Kosovës, '66, '68.

-
- Çmimi universitar i Preshernit në Lublanë (1967).
  - Çmimi I Festivalit Ndërkombëtar të Koreve në Celje, 1967,
  - Shpërblimi i Dhjetorit i Kosovës, 1968.
  - Dy çmime në Konkursin e RTV Prishtina, 1974, 1977.
  - Dy çmime vjetore të Shoqatës së Kompozitorëve të Kosovës, 1977, 1989.
  - Medalje me kurorë të argjentë e Presidiumit të RSFJ, 1981.
  - Karta e Takimeve të Akademive Muzikore të RSFJ, Rovinj, 1981.
  - Mirënjohja “Dr. Roman Klasinc” e Liceut artistik, Maribor ('03) dhe e Lidhjes së Pedagogëve Muzikorë të Sllovenisë, Maribor.
  - Mirënjohja nga Colegium musicum i qytetit Malmo, Suedi, 2006.
  - Pllaketa për vepër jetësore e Drejtoratit për kulturë, KK i Gjakovës, 2007.
  - Çmimi për vepër jetësore “Dr. Roman Klasinc” e Konservatorit muzikor, Maribor, '08.
  - Mirënjohja e Ministrisë së Kulturës e Kosovës (2008).

ANËTARË KORRESPONDENTË
CORRESPONDING MEMBERS

ANTON K. BERISHAJ

BIOGRAFIA

U lind më 1954, në Malësi, komuna e Podgoricës. Shkollën fillore e kreu në Tuz, ndërsa gjimnazin në Ulqin. Në vitin shkollor 1978/79 u diplomua në Degën e Filozofisë dhe Sociologjisë, në Universitetin e Prishtinës. Një semestër punoi si profesor i lëndëve filozofi, sociologji, psikologji dhe logjikë në gjimnazin “Ivo Lloa Ribar” në Prishtinë dhe në gjimnazin “25 Maji” në Tuz.

Karrierën akademike e filloi në vitin shkollor 1980/81, së pari asistent në Degën e Filozofisë dhe Sociologjisë, e më 1987- 1997 si ligjërues. Në vitet 1997-2004 ishte profesor asistent. U avancua si profesor i rregullt më 2004.

Më 1983/84 u regjistrua në studimet pasuniversitare në Degën e Sociologjisë të Universitetit të Zagrebit, ku u diplomua në vitin shkollor 1986/87. Më 1989, po në kë këtë degë, regjistroi studimet e doktoratës, të cilat i ndërpreu për shkak të luftës në Kroaci dhe Bosnje e Hercegovinë, për t’i vazhduar, pas Marrëveshjes së Dejtonit. Në korrik të vitit 1997 mbrojti temën e doktoraturës.

Në vitin 1992 themeloi zyrën e Fondit për Shoqëri të Hapur për Kosovë, të njohur si “Fondacioni Soros” dhe “KFOS”, të cilën si koordinator e udhëhoqi deri më 1999.

Pas lufte (në vitet 2000-2002), krahas angazhimit mësimor në UP, u emërua Menaxher Lokal në kursin për “Trajtimin psiko-social të traumave”, të financuar nga IOM. Në këtë kurs ligjëruan ekspertë ndërkombëtarë dhe vendorë nga fusha e psikologjisë dhe neuropsikiatrisë, ku u aftësuan dy gjenerata studentësh, shumica prej të cilëve u punësuan në qendra të ndryshme mjekësore anë e mbanë Kosovës.

Më 1998, në cilësinë e profesorit vizitor mbajti dy ligjërata në Departamentin e Sociologjisë të Universitetit të Milanos. Në vitin 2002,

qëndroi një muaj studimi në LSE (London School of Economic's). Në vitet 2002-2005, si bursist i Universitetit të Evropës Qendrore për studime post-doktorature, kohë pas kohe qëndroi në Universitetin e Zagrebit, si profesor vizitor në Departamentin e Sociologjisë dhe mbajti cikle ligjëratah, të titulluara “Mbi veçoritë socio-kulturore të shqiptarëve të Kosovës”.

Më 2012 u pranua anëtar korrespondent i ASHAK. Në periudhën mars-shtator 2014, ishte u. d. rektor i Universitetit të Prishtinës.

PUBLIKIMET SHKENCORE:

Libra autorialë dhe bashkautorialë:

- Shndërrimi i etnisë, Dukagjini, Pejë, 1998.
 Monografia e shqiptarëve në Mal të Zi - Në një cep të Ilirisë, –(koautor dhe editor),
 Wisconsin Publishing House, SHBA, 2007.
 Anton K. Berishaj Úroveň religiozity v Kosove. In Moravčíková, Michaela (ed.)
 Náboženství na Balkáne / Religions in the Balkans. 1. edition. Bratislava: ústav
 pre vzťahy štátu a cirkví, 2007. P. 81 - 88. ISBN 978-89096-27-5. in English
 (Anton K. Berishaj The Level of Religiousness in Kosovo. In Moravčíková,
 Michaela (ed.) Náboženství na Balkáne / Religions in the Balkans. 1. edition.
 Bratislava: ústav pre vzťahy štátu a cirkví, 2007. P. 100 - 117. ISBN 978-89096-
 27-5.);
 Religjioni në Ballkan, (koautor), Bratisllavë, 2008. Botuar në gjuhën sllovaqe dhe
 angleze;
 Filantropia në Kosovë, FDI, Gjakovë, 2010.
 Shoqëria pa shtet, ASHAK, Prishtinë, 2014.
 Religion and politics in Kosovo, në Politization of religion in Ex Yougoslavia and
 its successor states, Eds. by Gorana Ognjenovic & Jasna Jozelic, 2014. (në shtyp
 në Palgrave).

Libra shkollorë:

- Sociologjia 11, për shkolla të mesme, bashkë me: Ibrahim Berishën dhe Ismajl
 Hasanin, Libri Shkollor, Prishtinë, 2004.
 Sociologjia 12, për gjimnaz, drejtimi i shkencave shoqërore, bashkë me Ibrahim
 Berishën, Libri Shkollor, Prishtinë, 2005.

Artikuj shkencorë:

Nga studimet ka veçuar:

- Punësimi i gruas si parakusht i emancipimit të saj, Thema, 10:(71-92), 1988.
 Prishtinë.
 Pojava osipanja ženske albanske dece sa osnovnog i srednjeg obrazovanja, Socijalna
 politika, Beograd, (266-275): 1988.
 Martesa sipas Kanunit të Lekë Dukagjinit, Buletini i Fakultetit filozofik, XXII, (81-
 88): Prishtinë, 1992;
 Islamizimi – mollë sherri apo alternativë e vetme shpëtimi e shqiptarëve, Buletini i
 Fakultetit Filozofik, XXIII, (254-262); Prishtinë: 1993.
 Specifikat e strukturës gjinore, Buletini i Fakultetit filozofik, XXII, 1992, (225-231):
 Prishtinë, 1994.
 Malësorët dhe malazezët – prej destrucionit deri te sjelljet simbiotike. Thema,
 nr.11, (51-68): Prishtinë, 1994.
 Islamization - SeedofDiscord or the onlyWayofsalvationforAlbanians, Journal of
 Ecumenical Studies, Temple University, Philadelphia, Vol. 15, no.5, October
 1995: (1-8).
 Vështrim socio-demografik mbi trevën e Ulqinit (fundi i shek. XIX dhe fillimi i
 shek. XX), (65-74), Ulqin, 1998.
 Etniciteti – migrimet – etniciteti i ri (amerikan). Karakteri dhe format e shndërrimit

të tij te malësorët. Botim i simpoziumit shkencor: Realizimi i të drejtave të njeriut dhe statusi i shqiptarëve në Mal të Zi: ((33-54): Ilirikum, Tuz, 1999. Aspekti sociologjik i fjalëve të urta shkodrane që kanë motiv atdheun dhe vendlindjen, Muzeu Historik i Shkodrës, (Shkodra në shekuj), Vëllimi I, (300-312): Shkodër, 2000.

Violence Following Violence, Psychosocial Notebook, Vol.2, (79-87) Geneva, October 2001.

Erdeljanoviçevi nastavljaji, Crnogorski Književni list: God.I, br.23, Podgorica, 2001.

Religjioni në Kosovë, bashkautor me Pajazit Nushin në Monografia Kosova, Prishtinë, 2011; botimi në gjuhën shqipe dhe angleze: ASHAK, Prishtina, 2013.

Fëmijët në punë dhe në rrugë (analizë sociologjike e dukurisë së punës së fëmijëve në Kosovë), Njohja, nr.3, Instituti për Shkenca Sociale e Humanistike, 2014.

Flijimi dhe vetëvrasja altruiste, Studime shoqërore, ASHAK, tetor 2014 etj.

Hulumtime empirike, analiza dhe interpretime sociologjike:

- 1984, anëtar i ekipit hulumtues në Institutin e Sociologjisë: “Pozita e gruas në Kosovë”;
- 2000/2001/2002, koordinator i projekteve për hulumtime empirike, të sponsoruara nga CDF (Community Development Fund), “Evaluimi i nivelit të kënaqësisë së shfrytëzuesve me objektet e financuara dhe ndërtuara infrastrukturore nga CDF”;
- 2000/2002: anëtar i ekipit për Media - monitorim, Instituti për Hulumtime Sociologjike, “Gani Bobi”, Prishtinë;
- 2003 dhe 2004, QMGF: Udhëheqës i projektit për pozitën e gruas në Kosovë (1995-- 2000), dhe “Fëmijët në punë dhe në rrugë” (2000 – 2005);
- 2006. Udhëheqës i projektit për “Këshilltarët politikë dhe shërbyesit civilë në Qeverinë e Kosovës”, sponsoruar nga OSCE, Misioni në Kosovë.

Kumtesa në takime, simpoziume e tryeza shkencore:

- 20-23 gusht 1992, University of Kent at Centerbury, tema: Issues of Identity in Contemporary “Yugoslavia: Antagonism and the Construction of Community”;
- 28-29 mars 1998, Realizimi i të drejtave të njeriut dhe statusi i shqiptarëve në Mal të Zi, Tuz;
- 16-17 nëntor 1998, “Shkodra në shekuj”, Muzeu Historik i Shkodrës;
- 26-28 nëntor 2000, Zagreb, Shoqata e Sociologëve të Kroacisë;
- 22-24 mars 2001, Strasburg, Asambleja Parlamentare e Këshillit të Evropës. Tema: “Qytetet e ndara” (prezantim i rezultateve të hulumtimit empirik);
- 11-14 qershor 2003, Budapest, Tema: “Urat” (Qipro, Bosnja e Hercegovina, Kosova).

ARSIM BAJRAMI

BIOGRAFIA

U lind në fshatin Medvec të Lipjanit më 1960. Shkollën fillore e kreu në vendlindje, të mesmen në Lipjan, kurse Fakultetin Juridik të Universiteti të Prishtinës e mbaroi me sukses të shkëlqyeshëm. Ishte bursist i universitetit dhe mori çmimin “Student i dalluar”. Në vitin 1983 e dha provimin e jurisprudence ndërsa më 1985 mori titullin Magjistër i shkencave juridiko-kushtetuese duke mbrojtur temën “Gjyqësia kushtetuese e Kosovës”. Studimet e doktoratës me temën “Aspekti normativ i mëvetësisë së Kosovës në periudhën 1945-1994” e mbrojti në vitin 1996 dhe u promovua doktor i shkencave juridike. Në vitin 1987 u rizgjodh asistent në Fakultetin Juridik, kurse u autorizua ligjërues në vitin 1991. U zgjodh docent menjëherë pas doktoratës. Në vitin 2000 u zgjodh profesor inordinar, kurse më 2004 profesor ordinar. Ka mentoruar shumë kandidatë për doktoratë dhe magjistrantë. Ka ngritur dhe përgatitur 15 asistentë në lëndët kushtetuese-juridike.

Është ndër themeluesit e Departamentit të Shkencave Politike në Fakultetin Filozofik të UP-së, ku vazhdon të angazhohet në lëndët: Modelet e demokracisë, Parlametarizmi dhe sistemi politik i Kosovës. Është angazhuar edhe në Universitetin Shtetëror të Tetovës në lëndët: E drejta kushtetuese, Sistemi politik. Po ashtu ka qenë i angazhuar edhe në Universitetin e Evropës Juglindore në Tetovë në lëndët E drejta parlamentare dhe Sistemi politik. Kohë pas kohe ka pasur dhe ka angazhime si ligjërues i jashtëm në Universitetin Shtetëror të Tiranës.

Aktivitetin akademik e ka ushtruar edhe jashtë universitetit. Në vitin 2000 ka ligjëruar Liritë dhe të drejtat e njeriut në një program trajnimi të TMK-së, organizuar nga Finish Human Rights dhe Ministria e Punëve të Jashtme e Finlandës. Ka ligjëruar edhe në Universitetin e Evropës Qendro-

re (CEU), më 1997, në Universitetin e Kalabrisë në Kozencë, më 1999, në Universitetin shtetëror të Arizonës, në SHBA, në vitin 2003, si dhe është prezantuar në Parlamentin holandez, më 2003.

Në vitin 1990-1996, ishte themelues dhe anëtar i kryesisë së Shoqatës së pavarur të juristëve të Kosovës. Më 1994-2000 kryeredaktor i revistës Vjetari, botimi i Shoqatës së Pavarur të Juristëve të Kosovës. Njëkohësisht është anëtar i redaksisë së revistës Kosova Law Review, në gjuhën angleze, të po kësaj shoqate dhe anëtar i bordit të revistës shkencore Vizione, botim i Institutit Demokratik në Maqedoni.

Është themelues dhe kryeredaktor i revistës shkencore Constitutio, e specializuar për çështje kushtetuese dhe parlamentare. Ka themeluar dhe udhëheq Institutin për Studime Kushtetuese dhe Parlamentare, si qendër të pavarur kërkimore-shkencore.

Është njëri ndër iniciatorët dhe themeluesit e Shoqatës për të Drejtën Kushtetuese, e para e këtij formati në trojet shqiptare. Në dhjetor të vitit 2012 u zgjodh anëtar korrespondent i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës.

Është deputet i Kuvendit të Republikës së Kosovës. Ka qenë prorektor dhe rektor i UP-së, Ministër i Administratës Publike dhe është Ministër i Arsimit, të Shkencës e Teknologjisë në Qeverinë e Kosovës.

BIBLIOGRAFIA

Libra universitarë, tekste shkollore, monografi:

- E drejta kushtetuese II, tekst universitar, Prishtinë 1996.
 Aspekte kushtetuese dhe politike të mëvetësisë së Kosovës, monografi, Prishtinë 1996.
 Aktet burimore kushtetuese dhe politike të shtetësisë së Kosovës, monografi në gjuhën shqipe dhe angleze, Prishtinë 1996.
 Kosova-Political, International Law and Constitutional Argument, botim monografik, koautor me Esat Stavilecin dhe Blerim Rekën, Prishtinë 1996.
 Teoria dhe praktika parlamentare, tekst universitar, Prishtinë 1997.
 Kushtetuta dhe të drejtat qytetare, tekst për shkollat e mesme, Prishtinë 1998.
 Kushtetuta dhe të drejtat qytetare, botimi i dytë i zgjeruar, Prishtinë 2001.
 Bazat e së drejtës, koautor me Mehdi Hetemin, Prishtinë 2002.
 E drejta e Kosovës në tranzicion, tekst universitar, Prishtinë 2003.
 Modelet e demokracisë dhe sistemet krahasuese të qeverisjes, monografi, Prishtinë 2003.
 Demokracia parlamentare, tekst universitar, Prishtinë 2005.
 Draftimi i kushtetutës, tekst universitar, Prishtinë 2007.
 Parlamentarizmi, tekst universitar, Prishtinë 2010.
 Sistemi kushtetues i Republikës së Kosovës, tekst universitar, Prishtinë 2011.

Tekste dhe projekte shkencore në bashkautorësi:

- Projeksioni i institucionalizimit të pushtetit shtetëror në Republikën e Kosovës, grup autorësh, Vjetari, Prishtinë 1996.
 Problemet e realizimit të sistemit shumëpartiak në vendet e Evropës Juglindore, projekt hulumtues, grup autorësh, Instituti për hulumtime shkencore pranë Fondacionit Soros, Prishtinë, 1996.
 Concrete remarks about letter of so-called FRY to Comission for Human Rights of UN, projekt i dërguar OKB-së për gjendjen e arsimit në Kosovë në periudhën e okupimit, New York, 19.06.1996.
 Të pavërtetat serbe për Kosovën, projekt i realizuar nga grup autorësh në kuadër të Qendrës për studime ndërkombëtare në Prishtinë, 1997.
 Pjesëmarrja e Kosovës në procesin e suksesionit në ish-Jugosllavi, grup autorësh, Instituti Ekonomik i Prishtinës, 1998.
 Projektkushtetuta e re e Kosovës - akt drejt shtetformimit, grup autorësh, Kosova Law Review, Prishtinë 2000.
 Trajnimi ligjor i juristëve dhe prokurorëve të Kosovës, grup autorësh, OSBE, Prishtinë, 2001.
 Manual për trajnimin kushtetues, koautor, Kosova Law Review, Prishtinë 2001.
 Fjalor terminologjik juridik shqip-anglisht, grup autorësh, OSBE, Prishtinë, 2003.
 Sistemi evropian i transferit të kredive ETC - sipas deklaratës së Bolonjës, grup autorësh, manual, Universiteti i Prishtinës, Prishtinë, 2003.
 Reformimi i Universitetit të Prishtinës sipas Deklaratës së Bolonjës, grup autorësh, Universiteti i Prishtinës, 2003.
 Kosova-studim monografik, grup autorësh, ASHAK, Prishtinë 2011.
 Kosova dhe Libia, përvojat në shtetndërtim, monografi, shqip e arabisht, Prishtinë, 2013.
 Argumentimi juridik-ndërkombëtar i pavarësisë së Kosovës në vendimin e GJND-së, dorëshkrim i përgatitur për botim, monografi, Prishtinë 2013.

Imuniteti parlamentar, studim krahasues, grup autorësh, Prishtinë, 2013.

Punime dhe artikuj shkencorë, kumtesa dhe publikime të tjera:

Procedura para Gjykatës Kushtetuese të Kosovës, përmbledhje punimesh, Fakulteti Juridik, Prishtinë, 1986.

Gjyqësia kushtetuese në sistemin kushtetues të Jugosllavisë, Përparimi, nr. 1-87, Prishtinë 1987.

Normativni aspekt autonomnosti SAP Kosova, E drejta, nr. 3-4-87, Prishtinë, 1987.

Kahet themelore të ndryshimeve kushtetuese, E drejta, nr. 1-2-87, Prishtinë, 1987.

Funksioni kushtetues i KSA të Kosovës, Përparimi, nr. 37-88, Prishtinë, 1988.

Pozita kushtetuese e Gjykatës Kushtetuese të Jugosllavisë, Fakulteti Juridik, Prishtinë 1988.

Neka aktuelna pitanja u vezi sa postupkom revizije Ustava SFRJ i Ustava SR Srbije, Naša zakonitost, nr. 5-88, Zagreb, 1988.

Ustavne promjene u jugoslovenskoj federaciji, Obeležja, nr. 5-88, Prishtinë, 1988.

Pozita kushtetuese e Gjykatës Kushtetuese të Jugosllavisë, Fakulteti Juridik, Prishtinë, 1988.

Inicimi i procedurës pranë Gjykatës Kushtetuese të Kosovës, Buletini i Gjykatës Kushtetuese të Kosovës, Prishtinë, 1988.

Normativna funkcija SAP Kosova, Pravni život, nr.12-88, Beograd, 1988.

Značajan doprinos javnoj raspravi o ustavnim promjena, Obeležja nr. 8-88, Prishtinë, 1988.

Kontribut i rëndësishëm në teorinë dhe shkencën politike, vlerësim profesional i librit të Mr. Ukshin Hoti, "Filozofia Politike e Çështjes Shqiptare", përmbledhje punimesh, Fakulteti Juridik, Prishtinë, 1988.

Marrëdhëniet midis Serbisë dhe Kosovës, Fakulteti Juridik, Prishtinë, 1988.

Konferenca e Bujanit - aspektet e vetëvendosjes, Çështja shqiptare në Ballkan, Instituti i Historisë së Kosovës, Prishtinë, 1989.

Istorisko-pravna studija o autonomiji Kosova, Obeležja, nr.2-89, Prishtinë, 1989.

Le cause della crisi del Kosovo-prospettive di soluzione (Shkaqet e krizës në Kosovë - perspektivat dhe zgjidhjet), kumtesë në simpoziumin Stati-Culture, nazioni, Europa e Balcani, botuar në Kozencë, 1994.

Legjislacioni diskriminues i Serbisë në Kosovë, grup autorësh, Shoqata e Pavarur e Juristëve të Kosovës, Prishtinë 1994.

Republika e Kosovës vullnet politik i popullit të saj, fejtton, në vazhdime, Bota e Re, 1995.

Aktet burimore kushtetuese të shtetësisë së Kosovës, Vjetari, Prishtinë 1995.

Aspekti kushtetues i realizimit të së drejtës së vetëvendosjes së popullit shqiptar, përmbledhje punimesh, Fakulteti Juridik, Prishtinë 1995.

Deklarata Kushtetuese dhe Kushtetuta e Republikës së Kosovës vazhdimësi e luftës për afirmimin politik dhe kombëtar të popullit shqiptar, E drejta, nr. 1795, Prishtinë, 1995.

Aspekti konstitucional i mëvetësisë së Kosovës në veprën e Gazmend Zajmit, E drejta, nr 1, 1996.

Argumentimi kushtetues-juridik i të drejtës së Kosovës në suksesion dhe vetëvendosje, Shoqata e Pavarur e Juristëve të Kosovës, Vjetari, Prishtinë, 1996.

Karakteristikat e përgjithshme të aktivitetit normativ të Kosovës në periudhën 1944-1994, E drejta, nr 2, Prishtinë, 1996.

- Kundër qasjeve të njëanshme, polemikë me ish presidentin jugosllav Borislav Jovic për masat okupuese të Serbisë në Kosovë, botim i veçantë, Komiteti i Helsinkit, Beograd 1996.
- Rrënim i subjektivitetit kushtetues-politik të Kosovës dhe lindja e Republikës së Kosovës, monografi, Fakulteti Juridik, Prishtinë, 1996.
- Some deviations of facts about education in Kosova, Kosova Law Review, Prishtinë 1996.
- Botime dhe revista juridike, Vjetari, Prishtinë 1996.
- Kontribut aspektit kushtetues juridik i jetësimit të Republikës së Kosovës, Vjetari, Prishtinë, 1996.
- Normative Constitutional and Political Acts by which Kosova was Determined, Law Review, nr. 1-95. Stamboll, 1996.
- E drejta e vetëvendosjes - aplikimet në Kosovë, kumtesa “Aspekti kushtetues - juridik i së drejtës së Kosovës në vetëvendosje”, Beograd 1997.
- Aspekti kushtetues dhe politik i raportit mazhorancë-minoritet në Kosovë, kumtesë e botuar në simpoziumin ndërkombëtar organizuar nga Këshilli i Evropës, Budapest 22-25 maj 1997.
- Parlamenti si subjekt themelor i Sistemit Parlamentar, E drejta, nr. 2, 1997.
- Measures be undertaken with the aim of state and constittional institutionalizing of the Republic of Kosova, Kosova Law Review, nr. 1-97, Stamboll, 1997.
- Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë, bazë e shtetit ligjor, E drejta, nr.1. Prishtinë, 2000.
- Koncepti kushtetues dhe juridik i pushtetit lokal në Kosovë, Kosova Law Review, 2000.
- Shqyrtime të përgjithëshme teorike për demokracinë parlamentare, E drejta, nr.1, Prishtinë, 2000.
- Pakti i Stabilitetit në Ballkan, Demokracia, në dy vazhdime, Gjakovë, 2000.
- Zgjedhjet komunale dhe themelimi i institucioneve të para demokratike të Kosovës. Kosova Law Review, nr 1. Prishtinë 2000.
- Polemikë për Rambujenë dhe Rezolutën 1244, polemikë me Radoslav Stojanović, bot. Radio Evropa e Lirë, Pragë, 09.02.2000.
- Roli i Kushtetutës në edukimin qytetar, kumtesë e botuar në konferencën ndërkombëtare në Los Anxheles, 2001.
- Korniza Kushtetuese për vetëqeverisjen e përkohshme, E drejta, nr. 1-2, Prishtinë, 2002.
- Masat e spastrimit etnik te Serbisë në Kosovë, kumtesë, Vjetari, Prishtinë, 2002.
- Administrimi ndërkombëtar në Kosovë dhe zgjidhja e statusit final, E drejta, nr.1, Prishtinë, 2002.
- Në trekëndëshin e sukseseve, dështimeve dhe sfidave, botuar në portalet elektronike në Kosovë, Prishtinë, 2002.
- Marrëveshja e Rambujesë zgjidhje kompromisi drejt statusit final të Kosovës. kumtesë e botuar, Tiranë, 2003.
- Pavarësia e Kosovës faktor stabiliteti në Ballkan, kumtesë e botuar në konferencën ndërkombëtare “Paqja dhe stabiliteti në Ballkan”, Ohër, 2003.
- Roli i administrimit ndërkombëtar në zgjidhjen e konflikteve. kumtesë në konferencën ndërkombëtare “Zgjidhja e konflikteve ndëretnike ne Ballkan”, Pragë 2003.
- Të metat e Rezolutës 1244 të KS të OKB-së, përmbledhje punimesh, OSBE, Prishtinë, 2003.
- Some Constitutional-Judical arguments for the indipendence of Kosovo, botim i Universitetit të Çikagos, SHBA, 2003.
- Krijimi i zonës evropiane të arsimit të lartë, kumtesë e botuar në Universitetin e Roskildit, Kopenhagë, 2003.

- Politikat diskriminuuese të Serbisë ndaj Kosovës në sferën e arsimit, kumtesë, Universiteti Shtetëror i Arizonës, Përmbledhje e punimeve të konferencës, Feniks 2003.
- Disa aspektet kontroverze të Kornizës Kushtetuese për vetëqeverisje të përkohshme, E drejta parlamentare dhe politikat ligjore, nr 9, Tiranë, 2003.
- Disa argumente juridike-politike të pavarësisë së Kosovës, E Drejta parlamentare dhe politikat ligjore, nr. 12, Tiranë 2003.
- Roli i qeverisjes në modernizimin e shtetit, Universiteti i Gjenevës, 2009.
- Qeverisja dhe reforma e administratës publike, Akademia për qeverisje elektronike, Talin-Estoni 2009.
- Roli i qeverisjes elektronike në modernizimin e administratës shtetërore, kumtesë në Bled të Sllovenisë, 2009.
- Kush fitoi në Hagë, debat-polemikë profesionale, bot. Radio Evropa e Lirë, Pragë 2009, Administrata publike dhe sfidat e reformimit të saj, Instituti i shkencave organizative-aplikative “Pjetër Budi”, Prishtinë, dhjetor 2009.
- Administrimi ndërkombëtar dhe pavarësia e Kosovës, përmbledhje punimesh, Universiteti “Marin Barleti”, Tiranë, 2010.
- Sistemi kushtetues dhe organizimi i jurisprudencës, bashkautor me Xhavit Shalën, OSBE, Prishtinë, 2010.
- Aspekte të ndryshimeve kushtetuese, me theks të veçantë në Republikën e Kosovës, Biznesi, Prishtinë 2011.
- Aspekte të ndryshimeve kushtetuese në Republikën e Kosovës, Constitutio, nr. 1, Prishtinë, 2012.
- 7 Shtatori i njëjtë në vite të ndryshme, bashkautor me Florent Muçajn, botuar në portalet elektronike në Kosovë e Shqipëri, Prishtinë, 2012.
- Kosovë urime Dita e Kushtetutës, bashkautor me Florent Muçajn, botuar në portalet elektronike në Kosovë dhe Shqipëri, Prishtinë, 2002.
- Të drejtat e komuniteteve dhe pjestarëve të tyre në sistemin kushtetues të Republikës së Kosovës, Constitutio, nr.2, Prishtinë, 2012.
- Kosovo’s Experience in Constitutional Reform Processes, kumtesë në Konferencën ndërkombëtare, Berlin 2013.
- Aspektet kushtetuese dhe juridike të pavarësisë së Kosovës, kumtesë në simpoziumin e organizuar nga ASHAK dhe Instituti i Historisë në shënim të 100 Vjetorit të Pavarësisë së Shqipërisë, përmbledhje punimesh, Instituti i Historisë, Prishtinë, 2013.

ARSIM MORINA

BIOGRAFIA

Lindi me 1956 në Pejë, ku kreu shkollën fillore dhe gjimnazin. Në Fakultetin e Mjekësisë në Prishtinë u diplomua në vitin 1980. Pas mbarimit të studimeve praktikën e përgjithshme mjekësore e kreu në Qendrën Mjekësore në Pejë. Nga viti 1981 filloi punën dhe specializimin nga neurokirurgjia në Klinikën e Kirurgjisë të Fakultetit të Mjekësisë në Prishtinë. Në vitet 1983-1987 vazhdoi specializimin në Klinikën e Neurokirurgjisë të Qendrës Klinike Universitare në Lubjanë, ku kishte mentor neurokirurgun e mirënjohur, akademik Vinko Dolenc. Specializimin e mbaroi në vitin 1986. Në vitin 1987 përfundoi me sukses studimet pasuniversitare në Fakultetin e Mjekësisë në Zagreb dhe mbrojti temën e magjistraturës “Shkaqet e vdekshmërisë tek të lënduarit me gjakderdhje epidurale”.

Më 1989 mori pjesë në Kongresin Botëror të Neurokirurgjisë në Nju Delhi. Më 1990 u zgjodh asistent i lëndës Kirurgjia në Fakultetin e Mjekësisë të Universitetit të Prishtinës.

I dëbuar nga puna në vitin 1990 nga regjimi i atëhershëm, deri më 1999 ushtroi praktikën private në Pejë dhe vazhdoi mësimdhënien paralele në Universitetin e Prishtinës.

Në vitet 1993, 1995 qendroi dy herë nga një muaj në Klinikën e Neurokirurgjisë në Lubjanë, kurse më 1994 punoi një muaj në Spitalin “St. Anna” në Lucern të Zvicrës.

Më 1996 mbrojti disertacionin e doktoratës në Universitetin e Prishtinës: “Neuralgjia trigeminale dhe rëndësia e dekomprimimit mikrovaskular të nervit trigeminal në shërimin e saj”. Po atë vit u zgjodh docent i Kirurgjisë në Fakultetin e Mjekësisë të Universitetit të Prishtinës. Më 2005 u zgjodh profesor i asociuar i lëndës Kirurgjia ndërsa më 2010 profesor i rregullt.

Në vitin 1998 qendroi dy muaj në Klinikën e Neurokirurgjisë në Duisburg, më 2001 dy muaj në Klinikën e Neurokirurgjisë të Universitetit “Heinrich Heine” në Dyseldorf.

Gjatë vitit 2004 pati dy trajnime aktive nga Kolegji Mbretëror i Anglisë; mori pjesë në Kongreset Europiane të Anesteziologjisë, në Lisbonë dhe në Athinë si dhe në Kongresin Ndërkombëtar të Onkologjisë në Prishtinë. Më 2005 merr pjesë në takimin europian të neurokirurgëve në Pragë, në Kongresin e 13-të Botëror të Neurokirurgjisë në Marakesh, në “Operative Techniques with the Masters” në Sent Luis, SHBA, në Konferencën IV Ndërkombëtare të Dhembjes dhe Anestezionit Regjional, në Kejp Taun; në vitin 2006 në takimin “Skull Base Surgery Update” Erasmus MC-Rotterdam, pastaj në ESA Kongresin në Madrid, në Kongresin XXV të ESRA-s në Monte Karlo, në ESA Kongresin në Munich (2007), në Kongresin e 13-të të Asociacionit Europian të Neurokirurgëve (EANS) në Glasgow; në ESA Kongresin në Kopenhagë (2008); në EANS-SFNC Annual Neurosurgical Meeting në Marsej (2009) dhe në Kongresin e 14-të të Neurokirurgjisë në Boston, ku Shoqata e Neurokirurgëve të Kosovës, e themeluar dhe e udhëhequr nga prof. Morina u anëtarësua në Shoqatën Botërore të Neurokirurgëve (WFNS) si dhe në shumë takime e kongrese të rëndësishme. Është anëtar i shumë asociacioneve kombëtare e ndërkombëtare, të rajonit dhe të botës.

Anëtar Korrespondent i AShAK-ut u zgjodh më 2012.

PUBLIKIMET

- A. Morina, Q. Radoniqi, Vështrimi mbi infeksionet urinare në klinikën e fëmijëve të Fakultetit të Mjekësisë në Prishtinë, 01.01.1976 - 30.06.1976, Kongresi XIX profesional i studentëve të mjekësisë dhe stomatologjisë të Jugosllavisë, Zagreb, 25-27 mars 1977.
- A. Morina, Q. Radoniqi, Incidenca e hipertrofisë së prostatës në KSA të Kosovës, Kongresi XX profesional i studentëve të mjekësisë dhe stomatologjisë të Jugosllavisë, Shkup, 29-31 mars 1978.
- A. Morina, Q. Radoniqi, Diagnostikimi dhe shërimi i fibroma juvenile, Kongresi XXI profesional i studentëve të mjekësisë dhe stomatologjisë të Jugosllavisë, Prishtinë, 28-30 mars 1979.
- A. Morina, Shkaqet e vdekshmërisë tek të lënduarit me gjakderdhje epidurale, Punim i magistraturës, Zagreb, 1987.
- A. Morina, Neuraligjia trigeminale dhe rëndësia e dekomprimimit mikrovaskular të nervit trigeminal në shërimin e saj, Disertacioni i doktoratës, Prishtinë 1996.
- A. Morina, B. Kastrati, N. Halili, Q. Morina, A. Kerveshi, H. Avdyli, F. Qosja, Faktorët që ndikojnë në regjenerimin e nervave periferik, Simpoziumi i Parë Mediko-Kirurgjik i Shoqatës së Kirurgëve të Kosovës, Prishtinë, 06-08 nëntor 2002.
- A. Morina, B. Kastrati, N. Halili, Q. Morina, A. Kerveshi, H. Avdyli, F. Qosja, Trajtimi i hematomes epidurale ne repartin e neurokirurgjisë në tri vitet e fundit, Simpoziumi i Parë Mediko-Kirurgjikë i Shoqatës së Kirurgëve të Kosovës, Prishtinë, 06-08 nëntor 2002.
- A. Morina, Kemoterapia në tumoret e sistemit nervor qendror, Kongresi i parë ndërkombëtar i Shoqatës së Onkologëve të Kosovës, Prishtinë, 13-16 tetor 2004.
- A. Morina, F. Qosja, Q. Morina, Reoperimi ne trajtimin e gliomave malinje intrakraniale rekurente, Kongresi i parë ndërkombëtar i Shoqatës së Onkologëve të Kosovës, Prishtinë, 13-16 tetor 2004.
- A. Morina, F. Qosja, Protokoli i diagnostifikimit dhe trajtimit të tumoreve të sistemit nervor qëndror, Kongresi i parë ndërkombëtar i Shoqatës së Onkologëve të Kosovës, Prishtinë, 13-16 tetorë 2004.
- A. Morina, Programi i specializimit nga neurokirurgjia, Prishtinë 2004-për Ministrinë e Shëndetësisë.
- A. Morina, F. Qosja, Q. Morina, The role of surgery for recurrent high-grade astrocytoma, eans Winter Meeting, Pragë, 25-27 shkurt 2005
- A. Morina, F. Qosja, Q. Morina, one stage removal of petroclival meningioma via infratentorial supracerebellar approach, 13-th World Congress of Neurological Surgery in Marrakesh, 19-24 June 2005.
- A. Morina, Q. Morina, F. Kelmendi, F. Qosja, F. Ahmeti, Sh. Dragusha, Treatment of 'gigantic sincipitale encephalocele' acta eurochirurgica - the european journal of neurosurgery, 13th Congress of the European Association of Neurosurgical Societies (EANS), Glasgow, UK, September 2-7, 2007.
- A. Morina, F. Kelmendi, Q. Morina, F. Ahmeti, Sh. Dragusha, Rhabdoid meningioma in a child/case report, eans-sfns Annual Neurosurgical Meeting, Marseille, France, March 27-31, 2009.
- A. Morina, F. Kelmendi, Q. Morina, Sh. Dragusha, F. Ahmeti, F. Qosja, Cranioplasty with autologous bone grafts wich was subcutaneously preserved, wfns – XIV World Congress of Neurological Surgery, Boston, USA, August 30-September 4, 2009.
- A. Morina, F. Kelmendi, Q. Morina, Sh. Dragusha, F. Ahmeti, F. Qosja, Right frontal sinus osteoma with extension in ethmoidal sinus, medial and superior wall of orbita in children, wfns – World Congress of Neurological Surgery, Boston, USA, August 30-September 4, 2009.

- A. Morina, F. Kelmendi, Q. Morina, Sh. Dragusha, F. Ahmeti, F. Qosja, Intracranial intraosseous meningioma, wfn - XIV World Congress of Neurological Surgery, Boston, USA, August 30-September 4, 2009.
- A. Morina, F. Kelmendi, Q. Morina, Sh. Dragusha, F. Ahmeti, B. Kastrati, N. Halili, A. Kerveshi, F. Qosja, B. Elshani, H. Avdyli, A. Meka, Transcranial approach to orbital tumors at a single institution, EANS Annual Neurosurgery Meeting, Groningen, Netherlands, 2010, March 25-27.
- A. Morina, F. Kelmendi, Q. Morina, Sh. Dragusha, F. Ahmeti, B. Kastrati, N. Halili, A. Kerveshi, F. Qosja, B. Elshani, H. Avdyli, The long term outcome of microvascular decompression for trigeminal neuralgia in elderly patients, EANS Annual Neurosurgery Meeting, Groningen, Netherlands 2010, March 25-27.
- A. Morina, F. Kelmendi, Q. Morina, L. Pazanin, Sh. Dragusha, F. Ahmeti, D. Morina, Rhabdoid meningioma in a eight year child, Medical Archives, Sarajevo BiH, 2010. 64(2) f.123-125.
- A. Morina, F. Kelmendi, Q. Morina, L. Pazanin, Sh. Dragusha, F. Ahmeti, D. Morina, Treatment of anterior encephaloceles over 24 years in Kosova, Medical Archives, Sarajevo BiH, 2011; Volume 65 f.113-116.
- A. Morina, F. Kelmendi, Q. Morina, Sh. Dragusha, F. Ahmeti, D. Morina, K. Gashi, Cranioplasty with subcutaneously preserved autologous bone grafts in abdominal wall-experience with 75 cases in a post war country-Kosova, Surgical Neurology International, Los Angeles, USA, 2011; 2:72.
- A. Morina, F. Kelmendi, Q. Morina, F. Ahmeti, Sh. Dragusha, D. Morina, A. Mekaj, K. Gashi, Reason of anal protrusion of ventriculo-peritoneal shunt catheter: report of three infants, EANS 14th European Congress of Neurosurgery; Rome, Italy October 9-14, 2011.
- A. Morina, F. Kelmendi, Q. Morina, D. Morina, N. Shala, Intracranial extracranial huge meningioma, report of a case, EANS Annual Meeting, Tel Aviv, Israel, November 11-14, 2013.
- A. Morina, F. Kelmendi, Q. Morina, D. Morina, N. Shala, A Case of cerebellar dermoid cyst with contrast enhancement mural nodule, EANS Annual Meeting, Tel Aviv, Israel, November 11-14, 2013.
- A. Pireva, S. Cerkezi, H. Vehapi, A. Morina, CRANIOPLASTY WITH AUTOLOGOUS BONE GRAFT WHICH WAS SUBCUTANEOUSLY PRESERVED IN CASES OF SEVERE BRAIN EDEMA, 2nd International Student Congress of Medical Sciences, Tirana, Albania, 2010, May 31-June 03.
- F. Kelmendi, A. Morina, Q. Morina, F. Ahmeti, Sh. Dragusha, B. Kastrati, N. Halili, A. Kerveshi, B. Elshani, H. Avdyli, A. Meka, IMPACT OF TRAUMATIC SUBARACHNOID HAEMORRHAGE IN OUTCOMES OF PATIENTS WITH MODERATE AND SEVERE HEAD INJURY IN DEVELOPING COUNTRY, EANS Annual Neurosurgery Meeting, Groningen, Netherlands, 2010, March 25-27.
- F. Kelmendi, A. Morina, Q. Morina, Sh. Dragusha, F. Ahmeti, B. Kastrati, N. Halili, A. Kerveshi, B. Elshani, H. Avdyli, F. Qosja, A. Meka, EXPERIENCE WITH SINGLE STAGE VENTRICULO-PERITONEAL SHUNT PLACEMENT AND MYELO-MENINGOCOELE REPAIR IN A DEVELOPING COUNTRY, EANS Annual Neurosurgery Meeting, Groningen, Netherlands 2010, March 25-27.
- Q. Morina, A. Hasani, A. Morina, EAA VERSUS GAIA IN POSTOPERATIVE PAIN MANAGEMENT OF LUMBAR AND MICRODISC SURGERY, Regional Anesthesia and Pain Medicine, September-October 2004, Vol 29, Number 5, Supplement 2.

- Q. Morina, A. Morina, F. Qosja, F. Kelmendi, THE EFFECT OF INTRAVENOUS FENTANYL AND BUPIVACAINE INFILTRATION ON THE HEMODYNAMIC RESPONDS DURING MAYFIELD SHULL CLAMPS FIXATION IN NEURO-SURGERY, XXV Annual ESRA Congress, Monte Carlo, 06-09 September 2006.
- Q. Morina, F. Katanolli, A. Hoti, D. Bunjaku, A. Morina, F. Kelmendi, COMBINATION OF INTRAPERITONEAL AND INTRAVENOUS ROUTES FOR PAIN RELIEF IN LAPAROSCOPIC CHOLECYSTECTOMY, Euroanaesthesia 2013 Congress (Barcelona, Spain, 01-04 June 2013).
- Q. Morina, R. Gjyliqi, S. Gashi, V. Agani, T. Shehu, A. Morina, EVALUATION OF STRESS AMONG KOSOVAR ANAESTHESIOLOGYSTS, Euroanaesthesia 2013 Congress (Barcelona, Spain, 01-04 June 2013).
- Q. Morina, S. Gashi, A. Morina, F. Qosja, L. Emmini, EPIDURAL COMBINED SPINAL / ANALGESIA/ANAESTHESIA VS EPIDURAL ANALGESIA/ ANAESTHESIA FOR POSTOPERATIV PAIN MANAGEMENT OF MICRODISC SURGERY, 4-th International Conference on Pain Control and Rregional Anaesthesia, 18-22 November 2005, Cape Town, South Africa.
- Q. Morina, S. Gashi, L. Emmini, A. Hasani, A. Morina, F. Qosja, TRAJTIMI I DHEMBJËS KANCEROGJENE, Kongresi i parë ndërkombëtar i Shoqatës së Onkologëve të Kosovës, Prishtinë, 13-16 tetor, 2004.
- Q. Morina, Z. Bukohi, T. Ahmeti, A. Morina, MANAGEMENT OF POSTOPERATIVE PAIN IN KOSOVA, Copenhagen, Denmark, 31 May-03 June, 2008.
- Q. Morina, Z. Bukoshi, F. Sada, B. Bruqi, A. Morina, EFFECT OF ENTRAL NUTRITION IN VAP AND IMMUNOLOGIC STATUS, EJA European Journal of Anaesthesiology, Volume 24, Supplement 39, Munich, Germany, June 9-12, 2007.
- Q. Morina, F. Kelmendi, A. Morina, D. Morina, D. Bunjaku, VENTRICULOPERITONEAL SHUNT COMPLICATIONS IN A DEVELOPING COUNTRY: A SINGLE INSTITUTION EXPERIENCE, Medical Archives 2013; 67 (1): 36-8.
- Q. Radoniqi, A. Morina, KALKULOZA URINARE NË MATERIALIN E REPARTIT UROLOGJIK NË PRISHTINË, Kongresi XX profesional i studentëve të mjekësisë dhe stomatologjisë të Jugosllavisë, Shkup, 29-31 mars 1978.
- Q. Morina, R. Gjyliqi, S. Gashi, V. Agani, T. Shehu, A. Morina, F. Kelmendi, EVALUIMI I STRESIT TEK ANESTEZIOLOGËT KOSOVARË, Konferenca e pestë vjetore e shkencës "Java e shkencës 2013".
- V. Dolenc, M. Skrebec, M. Skrap, A. Morina, TRANSCAVERNOUS APPROACH TO CAROTID-OPHTHALMIC ARTERY AND BASILAR TIP ANEURYSMUS, International Symposium on Cavernous Sinus, Lubjanë, 29.06 - 03.07.1986.
- V. Dolenc, T. Kregar, M. Ferluga, M. Fettich, A. Morina, TREATMENT OF TUMORS INVADING THE CAVERNOUS SINUS, p.377 In Dolenc V (ed) : THE CAVERNOUS SINUS. A MULTI DISCIPLINARY APPROACH TO TUMOROUS AND VASCULAR LESIONS. Springer-Verlag, 1987.
- V. Dolenc, M. Skrap, J. Sustrecic, M. Skrabec, A. Morina, A TRANSSELLAR APPROACH TO THE BASILAR TIP ANEURYSMS, British Jurnal of Neurosurgery 1987; 1:251-9.
- V. Dolenc, T. Kregar, M. Ferluga, M. Fettich, A. Morina, TREATMENT OF TUMOURS INVADING THE CAVERNOUS SINUS, International Symposium on Cavernous Sinus, Lubjanë 29.06 - 03.07.1986.
- Y. Aliu, A. Zatriqi, I. Shaqiri, A. Morina, GJAKDERDHJET INTRAVENOZE ABDOMINALE DHE PUNKSIONI ABDOMINAL SI METODË DIAGNOSTIKE, Praxis Medica, 1985. Vol.28 (1-2):3-13.

Y. Aliu, A.Morina, ISHEMIA AKUTE SI PROBLEM KIRURGJIK, Kongresi XXII profesional i studentëve të mjekësisë dhe stomatologjisë të Jugosllavisë, Vërnjačka Banja, 19-23 mars 1980.

Libër:

1. A. Morina, F. Kelmendi, Neurotrauma, Prishtinë, “Dukagjini” 2007, (libër i vetëm autorial nga lëmi o neurokirurgjisë në trojet shqiptare).
2. A. Morina, F. Kelmendi, Neurotrauma, Prishtinë, 2012, (ribotimi i plotësuar si tekst universitar).

EDI SHUKRIU

BIOGRAFIA

U lind në Prizren (1950). Shkollimin fillor e të mesëm i kreu në vendlindje, studimet për arkeologji në Universitetin e Beogradit (1972). Magjistroi në Universitetin e Beogradit (1979) dhe doktoroi në Universitetin e Prishtinës (1990). Themeloi Grupin e Arkeologëve të Rinj të UP (1986-1990), organizoi ekspedita arkeologjike dhe ekspozita tematike në Koleksionin Arkeologjik të Fakultetit Filozofik. Udhëhoqi hulumtime arkeologjike në Ulpianë (2006-2010), hulumtimi i parë në qytetin antik përmes Universitetit të Prishtinës dhe bashkëpunimit ndërkombëtar në kuadër të kurseve të Universitetit Veror të UP.

Është angazhuar në lëvizjen për liri, pavarësi e demokraci të Kosovës, në Ministrinë e Punëve të Jashtme (1991-1998); deputete e Kuvendit (1992-1998, 2002-2004) dhe bashkëdrejtuese e Departamentit të Kulturës-UNMIK (2000-2001). Themeloi Forumin e Gruas të LDK-së (1990) dhe ishte kryetare e tij (1995-2000). Organizoi dhe udhëhoqi demonstrata të grave kundër regjimit serb. Bashkëthemeloi partinë Alternativa Demokratike e Kosovës (2004).

Si Shkencëtare Vizituese në Universitetin e Harvardit (2002) mori pjesë në International Writing Program të University of Iowa (2005), në takime ndërkombëtare, shkencore, politike e letrare. Mori pjesë dhe në tubime shkencore si International Union for Prehistoric and Protohistoric Sciences, Sainsbury Institute for the Study of Japanese Arts and Cultures (UK), International Centre for Albanian Archaeology (UK), Cultural Heritage without Borders (CHwB); Instituti Arkeologjik (Shqipëri); Antwerp University (Belgium), Oxford University (UK), Universiteti i Shkodrës, Universiteti i Prizrenit etj.

Është profesore ordinare në Universitetin e Prishtinës. Veprimtarinë

shkencore dhe profesionale e përqendroi në hulumtimet arkeologjike dhe të historisë antike, në mbrojtjen e integruar të trashëgimisë kulturore, të menaxhimit të saj dhe shfrytëzimit për zhvillime shoqërore dhe ekonomike. Ligjëron kurse në nivelin bazik në Universitetin e Prishtinës: Arkeologji, Histori e Lindjes së Lashtë, Histori e Greqisë dhe Romës (më parë Histori e Kohës së Vjetër), ndërsa në nivelin Master kursin Menaxhimi i Trashëgimisë Kulturore. Ishte kryetare e Këshillit të Kosovës për Trashëgimi Kulturore (2009-2012) dhe punoi në Muzeun e Kosovës (1974-1979). Është nënkryetare e PEN Qendrës së Kosovës, anëtare e Shoqatës së Shkrimtarëve të Kosovës (1973).

Në dhjetor të vitit 2012 u zgjodh anëtare korrespondente e Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës. Nga 2014 është anëtare e Akademisë Europiane të Shkencave dhe të Arteve në Salzburg.

BIBLIOGRAFIA

Libra të botuar:

- Dardania paraurbane, Dukagjini, Prishtinë 1996 (Çmimi për librin shkencor të vitit 1996).
 Kisha e Shën Prendës - Prizren, Ministria e Arsimit, Shkencës e Teknologjisë, Prishtinë, 2012.
 Historia e Kohës së Vjetër - Lindja e Lashtë, Krushë e Madhe, 1995.
 Kosova antike, Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë, Lumi, Prishtinë, 2004.
 Ancient Kosova, Ministry of Education, Science and Technology, Lumi, Prishtinë, 2004.
 Hyjnesha dardane - Dea dardanica, ASHAK, bot. të veç. CXXXVIII, SShSh 47, Prishtinë 2014; f.192.

Letrare

- Sonte zemra ime feston, Rilindja, Prishtinë, 1972 (poezi).
 Gjakim, Rilindja, Prishtinë, 1978 (poezi).
 Legjenda e Hasit, Tiranë, 1980 (poezi).
 Syri i natës, Rilindja, Prishtinë, 1985 (poezi).
 Kthimi i Euridikës, Rilindja, Prishtinë, 1986 (dramë).
 Nënqielli, Rilindja, Prishtinë, 1990 (poezi, Çmimi i Shoqatës së Shkrimtarëve të Kosovës).
 Lkeni i Hasit, Rilindja, Prishtinë, 1992 (dramë).
 Kësulëkuqja e rrokaqiellit, Suharekë, 1998 (dramë për fëmijë).
 Përjetësi, Dukagjini, Pejë, 2001 (poezi).
 Gratë e shquara shqiptare, Teuta, Prishtinë 2000, Ribotim me plotësime 2003.
 Eminentne albanke, Plima, Ulcinj, 2011.
 Distinguishe Albanian Women, Dudaç, Tirana, 2012.
 Pasqyra e thyer, roman, botimet Koha, Prishtinë, 2005.

Koautore:

- Kosova, National Report, Women's IV World Conference, Beijing 1995.
 Kosova, the Hungry Future, Food Summit, Rome 1996.
 Kosova - milli rapor, Kosova sorunu, Istanbul 1998.
 Kosova and Albanian issue, 1998.

Dokumentar:

- Prevent the War in Kosova, 1995.
 Ulpiana antike, 2010.

Studime dhe artikuj në revista shkencore:

- Rekognosciranje doline Belog Drima od sela Romaje do granice sa SR Albanijom, Arheološki Pregled, Arheološko Društvo Jugoslavije, Beograd, 1973.
 Rezultate paraprake arkeologjike përgjatë rrjedhës së poshtme të Drinit të Bardhë, Gjurmime Albanologjike IV-V, Instituti Albanologjik Prishtinë 1977 (Iliria VII-VIII, Tiranë 1978), 177-195.
 Sličnosti sahranjivanja kod Ilira u Metohiji i severoistočnoj Albaniji, SANU, Naučni skupovi VIII, knj.II, Beograd 1979, 115-123.

- Zef Mirdita - Studime dardane, kritikë, Përparimi 6, Prishtinë, 1980.
- Kultura materiale dardane në gjysmën e dytë të mijëvjeçarit të parë, Gjurmime Albanologjike XIII, Instituti Albanologjik, Prishtinë, 1983 (Iliria XIV, Tiranë 1984).
- Monedhat e perandorëve Volusian dhe Valentinian, Gjurmime Albanologjike 14, Instituti Albanologjik, Prishtinë, 1985, 23-31.
- Mozaiku i Orfeut, Gjurmime Albanologjike 15, Instituti Albanologjik, Prishtinë 1986.
- Fortifikata Hisar në Kasterc të Suharekës, Gjurmime Albanologjike 16, Instituti Albanologjik, Prishtinë 1987, 7-17.
- Veprimtaria arkeologjike e Shtjefën Gjeçovit, Përparimi 4, Prishtinë 1988.
- Dea e Dardanisë dhe mozaiku i Orfeut, Seminari Ndërkombëtarë për Gjuhën, Letërsinë dhe Kulturën Shqiptare XIV/1988, Fakulteti Filologjik, Prishtinë 1989, 15-21.
- Kultura materiale e regionit të Llapit në parahistori dhe antikë, Gjurmime Albanologjike XIX, Instituti Albanologjik, Prishtinë 1990, 7-17.
- Kulti i diellit te Dardanët, Studimi etnografik i ndryshimeve bashkëkohore në kulturën e popullit shqiptar, Instituti Albanologjik, Prishtinë 1990, 103-112.
- Fortifikata e Veletinit, Arheološki Pregled, Arheološko Društvo Jugoslavije, Ljubljana 1990, 106-108.
- Stella nga Smira dhe Gradina e Gushicës, Gjurmime Albanologjike 20, Instituti Albanologjik, Prishtinë 1991, 33-39.
- The Kosova Issue - A Historic and Curent Problem, Tirana 30-31 March 1993, 15-19.
- Kisha e Shën Premtes në Prizren, Buletin i Fakultetit Filozofik XXI, Prishtinë 1993, 90-102.
- Toponimi g r a d i n ë në suazat e zhvillimit të vendbanimeve kodrinore në Kosovë, Buletin i Fakultetit Filozofik XXII, Prishtinë 1994, 127-132.
- zhvillimi protourban dardan, Studime 1, Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës, Prishtinë 1994, 111-124.
- Ancient Dardania, Kosova 3, Institut of History-Prishtina & Institute of History-Tirana, Tirana 1994, 11-15.
- Probleme të zhvillimeve të studimeve arkeologjike shqiptare, Seminari Ndërkombëtar për Gjuhën, Letërsinë dhe Kulturën Shqiptare 17, Tiranë, 1995, 75-82.
- Aspekte të historisë politike të Mbretërisë Dardane, Buletin i Fakultetit Filozofik XXIV -1994, Prishtinë, 1996, 19-25.
- Das alte Dardanien, Dardania, Zeitschrift fur Geschichte, Kultur und Information, 4/1995, Wien 1995, 27-35.
- Proceset etnolitike tek dardanët dhe integrimet iliro-arbërore, Seminari Ndërkombëtar për Gjuhën, Letërsinë dhe Kulturën Shqiptare, Tiranë-Prishtinë, 1996.
- Kosova, kontinuiteti etnik dhe historik i subjektivitetit të saj, Instituti i Historisë, Prishtinë Instituti i Historisë, Tiranë, 2000, 37-45.
- Pozita aktuale e shkencës së arkeologjisë në Kosovë, Studime, Akademia e Shkencave dhe Arteve e Kosovës, 2001, 39-43.
- Dea e Dardanisë dhe monumentet e tjera epigrafike nga Smira, Buletin i Fakultetit Filozofik XXVI, Prishtinë, 2001, 17-37.
- Dardanët në veprat e Aristofanit, Menandrit dhe Cecil Statit, Dardania Sacra 2, Prishtinë 2001, 87-95.
- Le royaume dardan, Studia Albanica 2001, 1-2, Akademia e Shkencave e Shqipërisë, Tiranë 2001.
- Trashëgimia arkeologjike në kontekst të ndryshimeve të toponimeve, Toponomia e Gjakovës me rrethinë, Kuvendi i Komunës së Gjakovës, Gjakovë 2002, 45-49.

- Gradina e Gushicës dhe Municipium Labutza, Vjetar XXVII-XXVIII, Arkivi i Kosovës, Prishtinë, 2002, 23-30.
- Kalaja e Tërnocit dhe shandanet paleokristiane, Studime 8-9, Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës, Prishtinë, 2002, 217-230.
- Mbretëria e Dardanisë, Iliria, Instituti Arkeologjik, Tiranë 2003 (Kosova, Instituti i Historisë, Prishtinë, 2002).
- Paläochristliche Lampen aus dem antiken Dardania, Mitteilungen zur Christlichen Archaologie, Osterreichische Akademie der Wissenschaften, Philosophisch-Historische Klasse, Wien, 2003, 19-23.
- Shteti dardan, Kosova 22/23, Instituti i Historisë, Prishtinë, 2003, 9-33.
- At Shtjefën Gjeçovi – arkeolog dhe mbrojtës i trashëgimisë kulturore, Vjetar XX, Arkivi i Kosovës, Prishtinë, 2003.
- Mbretëria dardane, Historia e popullit shqiptar I, Akademia e Shkencave e Shqipërisë, Tiranë, 2003.
- Dea Dardanicae - Ikonografia e monumenteve, simbolet dhe funksionet, Instituti i Historisë, Kosova 26, Prishtinë, 2004, 9-32.
- Books, Men and Women, Sfinga, Prishtina, 2006.
- Trashëgimia arkeologjike e Kosovës dhe risimet, Seminari Ndërkombëtar i Gjuhës, Letërsisë dhe Kulturës Shqiptare 25/1, Prishtinë, 2006, 57-63.
- Qeverisja gjinore në antikitet - Pudu Hepa dhe ndërtimi i paqes, Buletin i Fakultetit Filozofik XXVII, Prishtinë, 2007, 146-153.
- Parahistoria dhe historia antike e Kosovës, Thesis Kosova 1, Universiteti AAB, Prishtina 2008, 5-28.
- Prehistory and Antiquity History of Kosova, Thesis Kosova 1, University AAB, Prishtina, 2008, 5-28.
- Premiers résultats des campagnes de fouilles à Ulpiana (2006-2008), Actes du Ve colloque international de Grenoble (8-11 octobre 2008) sur l'Illyrie méridionale et l'Épire dans l'antiquité, réunis par Jean-Luc Lamboley et Maria Paola Castiglioni, Volum I, Paris, 2010, 449-458. (Bashkautore me Arben Hajdari, Pleurat Kabashi, Jean-Luc Lamboley, Altin Skenderaj)
- Two labyrinths and two identical texts on the Dardanian goddess, ARKOS /Scienza e reastauro/ 19, Cosenza, 2010, 160-164.
- zhvillimet etnolitike në Kosovë përmes historisë, Bankanlarda Tarih ve Kultur Kongresi, Sakarya Universitesi - Universiteti i Prishtinës, Sakarya, 2010. 2008, Volume II, CRHIPA- De Boccard, Paris, 2010, 571-575.
- Two Labyrinths and Dardanian, Greek and Roman Relations, Cinquième colloque sur l'Illyrie méridionale et l'Épire dans l'antiquité, Université Pierre Mendès France, Grenoble.
- Spirals of the Prehistoric Open Rock Paintings from Kosova, XV Congress of the International Union for Prehistoric and Protohistoric Sciences, Lisbon, 2006, British Archaeological Reports, 2010, 59-62.
- Republik of Kosova, The Routledge Handbook of Archaeological Human Remains and Legislation: an international guide to laws and practice in the excavation, study and treatment of archaeological human remains (edited by N. Márquez-Grant and L. Fibiger), Routledge, 2010, 235-246. (Bashkautore me Shirley J. Schermer, Sylvia Deskaj).
- Hyjnesha Dardane (Dea Dardanica, Universiteti Iliria: Simpozium mbi ilirët (2009), Prishtinë, 2011.

Parahistoria dhe antika e Kosovës, Kosova, Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës, 2011, 169-177.

Trashëgimia kulturore, Kosova, Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës, Prishtinë, 2011, 479-486.

Vepriartaria arkeologjike e Universitetit të Prishtinës, Tempulli i dijes (1970-2012), Universiteti i Prishtinës, Prishtinë, 2012, 110-111.

Rrënjët historike të Kosovës, Tempulli i dijes (1970-2012), Universiteti i Prishtinës, Prishtinë, 2012, 11-20.

Prezantimet në antologji:

Marius Chelaru, *Frumusetea frumusetilor / Bukuria e bukurive*, Do-Minor, Bucarest, 2008; *Vilenica International Festival*, Ljubljana, 2007; Marius Chelaru, *In palma istoriei/ Në shuplakë të historisë*, Editura Valman, Bukuresht 2006; Ammena Hysein, *Nethra (Shri Lanka)*, 2006; Agim Vinca, *Kënga e hapur (Antologji e komentuar)*, Brezi '81, Prishtinë 2005; Ardian-Christian Kyçyku, *Un alfabet al poeziei albaneze*, Privirea, Bukuresht 2003; *Dhembja për tokën - Anguish for the Native Soil*, Open Society Institut Macedonia, Tetovo, 2001; Ali Podrimja, *Take të larta - Antologji e shkrimtareve shqiptare*, Sfinga, 2000; AM. Autissier-Ch. Montécot-A. Zotos, *Kosovo dans la nuit, L'Aube*; 1999; A. Zotos, *Anthologie de la poesie Albanaise*, La Polygraphe, Editions Comp' Act, Chambéry, 1998; Basri Çapriqi, *Kafshimi i mollës*, Renesansa, Prishtinë 1996; Mazllum Saneja, *Antologia poezji albańskie j i polskie j XX w - Antologji e poezisë shqipe dhe polake sh. XX*, Latona, Warszawa, 1993; I. Rugova, *The Glow of the Passion*, Kosova Writers Association, Prishtina, 1991; R. Qosja, *Antologjia historike e letërsisë shqipe*, Rilindja, Prishtinë, 1985; Gj. zheji, *Anthology of Albanian Literature*, Tiranë, 1987; A. Zahirovic, *Special Yugoslav women's poetry number*, Skylark (India), 1985; *Lulet në ballkon, Zëri i Rinisë*, Prishtinë, 1983 etj.

JUSUF BAJRAKTARI

BIOGRAFIA

Jusuf Bajraktari u lind në Qafë Morinë të Gjakovës më 1948. Shkollën fillore e kreu në Pono-shhec, gjimnazin në Gjakovë, Fakultetin Filozofik, Dega e Historisë, në Prishtinë (1973). Në vitin 1980 magjistroi më temën: “Plenumi i Brioneve dhe jehona e ndikimi i tij në Kosovë” në Fakultetin Filozofik në Prishtinë. Tezën e doktoratës “Gjakova me rrethinë në fund të shekullit XIX dhe në fillim të shekullit XX (1878-1912)” e mbrojti më 1985 në Fakultetin Filozofik të Universitetit të Prishtinës.

Gjatë vitit shkollor 1966-1967 punoi mësues në shkollën fillore të Pono-shhecit, në vitin 1969-1970 arsimtar në shkollën fillore “V. Nazor” në Prishtinë. Gjatë viteve 1971-1973 ishte profesor i historisë në shkollën e mesme ekonomike, shkollën e mesme teknike dhe në gjimnazin “Xh. Doda” në Prishtinë. Nga viti 1999 ka ligjëruar në cilësinë e profesorit vizitor në disa Universitete publike e private në Kosovë e Shqipëri. Në vitet 1973-1978 kryen punën e bashkëpunëtorit profesional në Sekretariatit për Arsim, Shkencë dhe Kulturë të Kosovës. Nga 1 shkurti 1978, deri më 1 prill 2013 punoi në Institutin e Historisë në Prishtinë. Nga janari i vitit 2000 ishte drejtor i këtij Instituti dhe kryeredaktor i Revistës “Kosova” dhe i botimeve të tjera shkencore.

Më 5 dhjetor 2012 u zgjodh anëtar korrespondent në Akademinë e Shkencave dhe të Arteve të Kosovës.

Ka publikuar studime monografike, studime shkencore, tekste shkollore, trajtesa, recensione, vështrime e shkrime të tjera në revista shkencore dhe në shtypin e kohës në Kosovë, Shqipëri, Maqedoni, SHBA etj. Ka udhëhequr disa projekte shkencore e hulumtuese nga fusha e historisë, ka marrë pjesë në sesione, simpoziume e konferenca shkencore të

organizuara në Kosovë, Shqipëri, Maqedoni, Rusi, SHBA etj. Ka qëndruar për qëllime hulumtuese shkencore në Tiranë, Podgoricë, Beograd, Cetinjë, Sofje etj.

Në vitet '90 ka marrë pjesë aktive në lëvizjet shoqërore e demokratike për realizimin synimeve politike për çlirim e pavarësi. Ka qenë deputet në Parlamentin e parë pluralist të Kosovës në vitet 1992-1998. Nga 11 prill 2011 është anëtar nderi i Kryesisë së Federatës Panshqiptare "Vatra" në Nju Jork.

Fusha e interesimeve të tij shkencore është periudha e Rilindjes Kombëtare Shqiptare dhe periudha e pas Luftës së Dytë Botërore.

BIBLIOGRAFIA

Punime të botuara në revista dhe publikime të tjera shkencore:

Gjakova me rrethinë në fund të shekullit XIX dhe në fillim të shekullit XX (1878-1912), Prishtinë, 1998.

Monografia KOSOVA, ASHAK, Prishtinë, 2009, (autor i disa njësisve).

Autor i disa zërave në Fjalori Enciklopedik Shqiptar, Tiranë, 2010.

Perandoria Osmane, Selanik, 2012 (autor i disa njësisve).

Kombet dhe shtetet në Evropën Juglindore, Selanik, 2012 (autor i disa njësisve);

Luftërat Ballkanike, Selanik, 2012 (autor i disa njësisve).

Lufta e Dytë Botërore, Selanik, 2012 (autor i disa njësisve).

Gjilani me rrethinë (monografi), autor i një kapitulli, (në botim).

Publikime shkencore:

BRKJ dhe zhvillimi i Lëvizjes së Rinisë në Kosovë në periudhën mes dy luftërave botërore, Kosova, nr. 8, Prishtinë, 1979.

Lidhja e Komunistëve e Kosovës më 1966-1974, Kosova, nr.11, Prishtinë, 1982.

Gjakova dhe rrethina në vitet 70-ta të shekullit XIX, Kosova, nr. 15, Prishtinë, 1986.

Rrënjët historike të autonomisë së Kosovës, Rrjedhat, 1/1990, Ponoshec, 1990.

Albanske žrtve na Kosovu nakon Drugog Svjetskog Rata sve do Brionskog Plenuma, Viktimologija, Zagreb, 1991.

Format e gjenocidit të pushtetit serb ndaj shqiptarëve nëpërmjet aksionit të mbledhjes së armëve (1913-1993), në Gjenocidi dhe aktet gjenocidale të pushtetit serb ndaj shqiptarëve nga Kriza Lindore e këndeje, ASHAK, Prishtinë, 1995.

Shpërnguljet me dhunë të shqiptarëve në fund të shekullit XIX, Studime, nr. 2, ASHAK, Prishtinë, 1995.

Aneksimi i Kosovës nga Serbia më 1945, në Çështja e Kosovës një problem historik dhe aktual, Tiranë, 1996.

Serbias Annexation of Kosova in 1945, The Kosova issue a historic and current problem, Tirana, 1996.

Sendërtimi i planeve serbe dhe spastrimi etnik në Vilajetin e Kosovës, në Dëbimi i shqiptarëve dhe kolonizimi i Kosovës (1877-1995), Prishtinë, 1997.

Largpamësia e vendimeve të Konferencës së Bujanit, në Konferenca e Bujanit, Prishtinë, 1998.

Relacionet e Isa Boletinit me Bajram Currin, në Isa Boletini dhe koha e tij, Prishtinë, 1998.

Gjakova me rrethinë në kohën e Lidhjes Shqiptare të Prizrenit, Kosova, nr. 20/21, Prishtinë, 1998/99.

Kontributi i Kosovës në Shpalljen e Pavarësisë së Shqipërisë, Studime Historike, Tiranë 2003.

Haxhi Zeka figurë emblematike e Lëvizjes Kombëtare Shqiptare, Kosova, 22/23, Prishtinë, 2003.

Fadil Hoxha personifikon historinë 50-vjeçare të Kosovës, Kosova, 22/23, Prishtinë, 2003. Rrethanat politike e shoqërore në Vilajetin e Kosovës në fund të shek. XIX dhe në fillim të shek. XX, në Jeta dhe vepra e Idriz Seferit, Prishtinë, 2003.

28 Nëntori i 1912-s, frymëzim për Kosovën shtet sovran dhe i pavarur, në Pavarësia e Shqipërisë dhe sfidat e shtetit shqiptar gjatë shekullit XX, Tiranë, 2007.

Shqiptarët janë zot shtëpie në shtëpinë e vet, Fadil Hoxha një jetë në shërbim të atdheut, Prishtinë, 2007.

- Recension për librin e Jusuf Buxhovit “Kongresi i Berlinit 1878 - çështja shqiptare”, Kosova, 29-30, Prishtinë, 2008.
- Çështja shqiptare, protokollet dhe vendimet, Kosova, 29-30, Prishtinë, 2008.
- Recension për librin e Elez Qerimit “Malësia e Gjakovës në rrjedhën e historisë kombëtare”, Kosova, 29-30, Prishtinë, 2008.
- Figura e Skënderbeut në historiografinë e Kosovës, në Gjergj Kastrioti-Skënderbeu dhe epoka e tij, Prishtinë, 2008.
- Lidhja Shqiptare e Prizrenit dhe vendi i saj në historinë e kombit shqiptar, në LSHP dhe vendi i saj në histori, Prishtinë, 2008.
- Roli i Qyprilive në Perandorinë Osmane, në Kosova dhe Perandoria Osmane në dokumentet arkivore, Arkivi i Kosovës, Prishtinë, 2009.
- Lidhja Shqiptare e Prizrenit, në monografinë Kosova, ASHAK, Prishtinë, 2009.
- Lëvizja Kombëtare e Kosovës 1908-1912, në monografinë Kosova, ASHAK, Prishtinë, 2009.
- Kontributi i Akademik Ali Hadrit në studimet historike, në Ali Hadri – Jeta dhe vepra”, Prishtinë 2009.
- In Memoriam, Prof. Dr. Zekeria Canës, Kosova 31-32, Prishtinë, 2009.
- Lidhja Shqiptare e Prizrenit – Projekt për shtetin kombëtar, në Lidhja Shqiptare e Prizrenit 1878-1881, Prishtinë, 2009.
- Akademik Fehmi Agani - promotor i doktrinës për liri dhe pavarësi të Kosovës, Imedica, Prishtinë, 2010.

Pjesëmarrja në konferenca dhe seminare ndërkombëtare:

- Seminari për kulturën dhe historinë bullgare, Sofje, gusht 1978.
- Seminar ndërkombëtar – Instituti shqiptar për studime ndërkombëtare, Tiranë, 15-16.4.2000, “Konsensusi i Partive Politike dhe perspektiva e paqes në Kosovë”.
- Seminari i organizuar nga Pakti i Stabilitetit për mësimdhënien e historisë te pakicat kombëtare, 23-25.5.2002, Branschweig, Gjermani.
- Seminarët e MASHT-i për mësimdhënie dhe hartimin e plan programeve mësimore.
- Konferenca shkencore “Lidhja Shqiptare e Prizrenit dhe vendi i saj në historinë e kombit shqiptar”, Prizren, 9-10.6.2003.
- Simpoziumi ndërkombëtar “Gjergj Kastrioti-Skënderbeu dhe epoka e tij”, me rastin e 600-vjetorit të lindjes së heroit kombëtar, Prishtinë, 21.11.2005.
- Konferenca shkencore “Gjergj Kastrioti-Skënderbeu dhe Evropa”, Tiranë, 9-10.12.2005.
- Mësimdhënia e historisë, Selanik, 10.11.2011.
- Mësimdhënia e historisë, Selanik 31.8 - 2.9.2012.

Kontribute dhe trajtesa në përvjetorë dhe aktivitete të tjera shkencore:

- Lufta e shqiptarëve të Kosovës dhe të viseve tjera në ish-Jugosllavi për vetëvendosje e bashkim kombëtar gjatë LDB, Revista Ora, 1991.
- Simpoziumi “Shqiptarët dhe Evropa dje e sot”, Përpjekjet e shqiptarëve të Kosovës për tu inkorporuar në rrjedhat demokratike të Evropës, Prishtinë, 23-26 maj 1991.
- Kosova sfidon robërinë ’47-vjeçare, Kuntari, nr. 4, PSHDK, Prishtinë, 1992.
- Mbi të gjitha Kosova, Bujku, Prishtinë, 7 prill 1992.
- Me rastin e 80-vjetorit të Pavarësisë së Shqipërisë – Vepër e lavdishme të parëve tanë, Bujku, Prishtinë, 17.10.1992.
- Reagim ndaj shkrimit të Frrok Çupit të botuar në gazetën “Borba” e dt. 25.10.1993 me titull Kosova mora ostati u Serbiji (Kosova duhet të mbetet në Serbi), Një kërcënim i njohur për Kosovën, Bujku, Prishtinë, 28 Nëntor 1993.

- Përkujtim: kushtuar akademik Ali Hadrit, I përkushtuar vetëdijesimit kombëtar, Bujku, Prishtinë 3.12.1994.
- Masakrat serbe në Jabllanicë të Dushkajës, me rastin e 75-vjetorit, Jabllanicë, 13.7.1996.
- Secila Konferencë lëndoi rëndë çështjen shqiptare, Kosova Sot, Prishtinë, 13.2. 1999.
- Promemorie e 64 intelektualëve shqiptar drejtuar Samitit të NATO-s në Washington, me rastin e 50-vjetorit të saj, Tiranë, 24.4.1999, Rilindja, 26.4.1999.
- Roli i Kosovës në shpalljen e Pavarësisë së Shqipërisë, Sesion shkencor, Prishtinë, 22.11.2002 dhe Konferenca shkencore në Tiranë, 27.11.2002.
- Akademi përkujtimore kushtuar 5-vjetorit të Betejës së Loxhës – Dëshmorit Rrustem Burçit, Pejë, 6 korrik 2003.
- Tryezë shkencore kushtuar 125-vjetorit të LSHP, Gjakovë, 6.9.2003, Lufta e Sarajit – dëshmi e mbrojtjes së Vendimeve të Kuvendit të LSHP.
- Simpozium shkencor “80-vjetori i Betejës së Galicës të udhëhequr nga Azem Bejta”, Prishtinë, 14.7.2004, Azem Bejta luftëtar i kauzës kombëtare shqiptare.
- Trajtimi i historisë në rrethana të reja shoqërore e politike, Tryeza shkencore “Problemet teorike dhe metodologjike të historiografisë shqiptare”, Prishtinë 15.12.2006.
- Konferencë shkencore “100-vjetori i Kongresit të Manastirit”, Çështja e Alfabetit sipas dokumenteve të Lëvizjes Kombëtare Shqiptare, Tiranë 2009.
- Dalja publike e Ushtrisë Çlirimtare të Kosovës, dorëzuar për botim në edicionin e “10-Vjetori i Çlirimit të Kosovës”, Prishtinë, 2009.
- Simpozium shkencor “Kryengritja e vitit 1910 në Kosovë”, Kaçanik, 30 prill 2010, Kryengritja Antiosmane e vitit 1910 në Kosovë.
- 65-vjetori i përfundimit të LDB dhe 5-vjetori i Ditës së Evropës, Kosova aleate e Koalicionit Antifashist asiron Bashkimin Evropian, Prishtinë, 9 maj 2010.
- Simpozium shkencor “Mitrovica gjatë viteve 1944-1999”, Mitrovicë, 4 qershor 2010, Fjala e hapjes.
- Simpozium shkencor “Deklarata Kushtetuese dhe Kushtetuta e Kaçanikut 1990”, Prishtinë, 2 korrik 2010, Vendimet historike të përfaqësuesve të Kosovës inspirim për liri e pavarësi.
- Akademi përkujtimore “Vrasja e Rustë Kabashit”, Prizren, 18 gusht 2010, Rustë Kabashi – Figurë e shquar e Kryengritjes së vitit 1910.
- Konferencë Shkencore Ndërkombëtare “Jeta dhe vepra e Nënë Terezës”, Prishtinë, 7.9.2010, Dimensionin historik i figurës së Nënë Terezës.
- Konferencë Shkencore Ndërkombëtare “Aleks Buda—një jetë për albanologjinë”, Tiranë, 25 tetor 2010, Kontributi i Profesor Aleks Budës për historinë e Kosovës.
- Tribunë shkencore “Kryengritja e Kosovës në vitin 1910”, Universiteti i Prishtinës, 20.11.2010, Kryengritja antiosmane e vitit 1910 në Kosovë.
- Simpozium Shkencor “Veprimtaria politike e KMKK”, Prishtinë, 30.11.2010, Komiteti Mbrojtja Kombëtare e Kosovës në dritën e dokumenteve arkivore.
- Simpozium Shkencor “Roli i shqiptarëve në regjionin e Ballkanit”, Moskë, 24 dhjetor 2010, Çështja shqiptare nëpërmjet zhvillimeve të marrëdhënieve shqiptaro-serbe.
- Konferencë Shkencore Ndërkombëtare “Aspekte të bashkëpunimit dhe integritimit të Shqipërisë dhe shqiptarëve në Evropë gjatë shek. XX”, Tiranë, 28 mars 2011, Roli i UÇK-s si aleate ushtarake e NATO-s në Çlirimin e Kosovës.
- Simpozium shkencor “Demonstratat e vitit 1981 në Kosovë”, Prishtinë, 25 mars 2011, Rrethanat shoqërore e politike në Kosovë dhe në Jugosllavi në prag të Demonstratave të vitit 1981.
- Simpozium shkencor “100-vjetori i Kryengritjes së Malësisë 1911-2011”, Tuz, 4 prill 2011, Kryengritja e Malësisë dhe gjendja aktuale e shqiptarëve në Mal të Zi.

- Tryezë shkencore “Personalitetet historike në 50 vjetët e fundit të shekullit XX në luftë për çlirim e vetëvendosje, ndërtim e shtetformim të Kosovës”, Prishtinë, 22.4.2011, Dimension i historik i figurës së Fadil Hoxhës.
- Java e shkencës, Prishtinë, 19 maj 2011, Pozita e shkencës së historisë në Kosovë.
- Simpozium shkencor “Trepça ndër shekuj”, Mitrovicë, 21.2.2012; Trepça pasuri kombëtare.
- ASHAK – IHP: Akademi - Kujtesë historike, Prishtinë, 25.4.2012, Federata Panshqiptare “Vatra” – Një shekull në shërbim të çështjes shqiptare.
- ASHAK – IHP: Akademi-Kujtesë historike, Junik, 21.5.2012, Kuvendi i Junikut Promotor i Kryengritjes së Përgjithshme të vitit 1912.
- Sesion shkencor “Plava dhe Gucia ndër shekuj”, Plavë, 27.7.2012, Kontributi i Plavës e Gucisë në periudhën e Rilindjes Kombëtare Shqiptare.
- Studim i denjë kushtuar atdhetarit dhe demokratit Doktor Ibrahim Temo, recension për studimin monografik të prof. dr. Kristaq Priftit, Prishtinë, 25. 10. 1996.
- Komandant Sali Çekaj, “Veterani”, simbol i fitores së lirisë mbi robërinë, kumtesë e lexuar në Akademinë përkujtimore me rastin e katërvjetorit të rënies së dëshmorit të kombit Sali Çekaj, mbajtur më 19.4.2003.
- Suvišna ‘briga’ za Kosovo, gazeta Borba, 3.12.1993.
- Drenica është metaforë e bashkimit të shqiptarëve, Bujku’, 16.3.1998.
- Çka pret Kosova nga liderët e partive politike me 10 janar 2002, ‘Rilindja’, 7.1.2002.
- Për një perspektivë të sigurt historike, Aktualiteti, 13.11.1993.

Bashkautor në tekstet shkollore:

- Historia për klasën II të shkollës së mesme, Tiranë, 1996.
- Historia për klasën II të shkollës së mesme, Prishtinë, 1996.
- Historia për klasën III të shkollës së mesme, Tiranë, 1997.
- Historia për klasën III të shkollës së mesme, Prishtinë, 1997.
- Historia 10, për gjimnazin matematikë-informatikë dhe gjimnazin e shkencave natyrore, Dukagjini, 2002.
- Historia 10, për gjimnazin matematikë-informatikë dhe gjimnazin e shkencave natyrore, Libri Shkollor, Prishtinë, 2003:
- Historia 11, për gjimnazin e përgjithshëm, Libri Shkollor, Prishtinë, 2004.
- Historia 12, për gjimnazin e përgjithshëm, Libri Shkollor, Prishtinë, 2005.

LUAN MULLIQI

BIOGRAFIA

U lind në vitin 1953 në Gjakovë. Akademinë e Arteve Figurative – Drejtimi i Skulpturës, e kreu në Prishtinë, në vitin 1977. Studimet pasuniversitare në Beograd, më 1979. Ka qenë anëtar i Shoqatës së Artistëve Pamorë të Kosovës nga viti 1977. Më 1992 u pranua anëtar i International Sculpture Center, Washington DC, SHBA.

Ka marrë pjesë në disa simpoziume të skulpturës me karakter ndërkombëtar. Ka botuar shkrime për skulpturën si dhe dy monografi për artin pamor në Kosovë.

Për jetën dhe veprën e tij është shkruar në shumë media, katalogë dhe libra të artit.

Një monografi ekskluzive për veprën e tij është botuar së fundi, e shkruar nga profesori austriak Dr. Johann Gunther, me titull “Mulliqi një skulptor i madh”.

Veprat e tij gjenden në shumë koleksione private si dhe te personalitete të njohura, siç janë: Papa Gjon Pali II, presidenti Klinton, mbreti Hirohito, mbretëresha Elizabeta II, princesha Diana, princesha Ana, zonja M.Olbrait, presidenti Xh.Bush, Papa Benedikti XVI, presidenti Demirel, presidenti Berisha, kryetari R. Formigoni, kryeministri Toni Bler, zonja Klinton, etj.

Në dhjetor të vitit 2012 u zgjodh anëtar korrespondent i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës.

Ekspozita vetjake:

- 1979 – Galeria e Fakultetit të Arteve, Beograd;
- 1992 – Gallery Renatra, Çikago (SHBA).
- 1994 – Artcounter Gallery, Dallas (SHBA).
- 1995 – Gallery Art 54, Nju-Jork (SHBA).
- 2008 – GAK – Prishtinë.
- 2012 – Koko Gallery, Vjenë, Austri.

Ekspozita kolektive me rëndësi:

- 1977 – Muzeu i qytetit, Dubrovnik.
- 1979 – Galeria Kombëtare, Tiranë.
- 1992 – Gallery Becker, Amsterdam (Holandë).
- 1993 – Beaux Arts Institute, Montreal (Kanada).
- 1993 – Toyamara Sculpture Biennale, Hokaido (Japoni).
- 1994 – Pietrasanta Plaza, Pietrasanta (Itali).
- 1995 – Marble Institute Colorado (SHBA).
- 1997 – Florida Art Center, Majami (SHBA).
- 2000 – Galeria Kombëtare – Tiranë.
- 2003 – Galeria ECKE, Augsburg (Gjermani).
- 2004 – National Gallery of Modern Art, Mumbai.
- 2005 – Galeria Kombëtare – Tiranë (Shqipëri).
- 2006 – Galeria Kombëtare – Shkup (Maqedoni).
- 2007 – Cite International des Art, Paris.

Shpërblime:

- 1978 – Shpërblimi për skulpturë, Fakulteti i Arteve, Beograd;
- 1979 – Shpërblimi “Mosha Pijade”, Prishtinë;
- 1981 – Shpërblimi për skulpturë “40 vjet revolucion”, Prishtinë;
- 1983 – Shpërblimi në Bienalen e Vizatimit, Prishtinë;
- 1985 – Shpërblimi i Sallonit pranveror, Prishtinë;
- 2000 – Shpërblimi i parë në konkursin për shtatoren e Nënë Terezës, Prishtinë;
- 2004 – Shpërblimi i parë në konkursin ndërkombëtar “Monumenti i Nënë Terezës”, Tiranë;
- 2005 – Shpërblimi i parë në ekspozitën “Skenderbeu, strateg, dhe diplomat”, Prishtinë;
- 2006 – Shpërblimi i parë në konkursin për shtatoren e akademik Fehmi Agani, Prishtinë;
- 2010 – Shpërblimi i për “Hyjnesha e Artë” – PriFilm Fest, Prishtinë.

MEHMET HALIMI

BIOGRAFIA

Lindi në Cërnicë të Gjilanit më 1937. Në vendlindje kreu shkollën fillore katërklasëshe, ndërsa gjimnazin real tetëklasësh e kreu në Gjilan. Provimet e maturës i kaloi më 1960 në Gjimnazin e Prishtinës. Më 1960 u regjistrua në Fakultetin Filozofik të Prishtinës, në Degën e Gjuhës dhe të Letërsisë Shqipe, që e kreu në qershor të vitit 1964. Më 1967 regjistroi studimet pasuniversitare të Fakultetit Filologjik të Beogradit - në Katedrën e Albanologjisë.

Nga viti 1968 deri sa u pensionua punoi në Institutin Albanologjik, duke nisur karrierën shkencore nga asistenti në Sektorin e Dialektologjisë, hulumtues i pavarur, bashkëpunëtor shkencor, bashkëpunëtor i lartë shkencor, deri në këshilltar shkencor.

Është marrë në radhë të parë me studime dialektesh shqiptare, pastaj me hulumtimin e gjurmimin e onomastikës, në lëmin e kulturës së gjuhës shqipe, mbi dy rrafshë, në rrafshin e kulturës së drejtshkrimit dhe në rrafshin e drejtshqiptimit të shqipes normative.

Më 1975 në Fakultetin Filozofik mbrojti temën e magistraturës me titull “Fonetika e së folmes së Moravës së Epërme”, ndërsa në gusht të vitit 2000 tezën e doktoratës “E folmja e Karadakut” dhe mori gradën doktor i shkencave filologjike.

Më 2012 u zgjodh anëtar korrespondent i ASHAK-ut.

BIBLIOGRAFIA

Botimet e veçanta:

- Studime gjuhësore (dialektologji) I, Prishtinë 1978 (koautor).
 Fjalor fjalësh dhe shprehjesh popullore (grup autorësh), Prishtinë 1982.
 Çështje të normës letrare (koautor), Prishtinë 1982.
 Kërkime dialektologjike, Prishtinë 1985, 404 f..
 Vështrime gjuhësore, Prishtinë 1993, 296 f..
 Çështje fjalëformimi në gjuhën shqipe, Prishtinë 1996, 310 f..
 Kështu fliste babai im - Mesele dhe kallëzime të Idriz Hoxhës - Cernica, Prishtinë 1997, 200 f..
 Nina-nana dhe këngë e lojëra fëmijësh (koautor), Prishtinë 1997.
 Njeriu skofiar (Jeta dhe vepra e Haxhi Krasniqit), Prishtinë 2004, 347 f. (koautor).
 Regjistri i vendbanimeve të Kosovës, Prishtinë 2005.
 E folmja e Karadakut, Prishtinë, 2008, f. 460.
 Flakadani i arsimit kombëtar, Prishtinë 2010, 580 f..
 Ramiz Cernica – simbol i bashkimit kombëtar, Prishtinë, (koautor), 2011.
 Gjilani me rrethinë, (koautor, redaktor e kryeredaktor. E gatshme për shtyp).

Studime dhe artikuj:

Dialektologji:

- Disa tipare të së folmes së Moravës së Epërme, Gjurmime albanologjike, 1-2, Prishtinë, 1970, ff.231-243.
 Vëzhgime mbi të folmen e Moravës së Poshtme, Gjurmime albanologjike, SSHF, II-1972, Prishtinë, 1973, ff. 109-145.
 Skicë e së folmës së fshatrave Mjak dhe Tanishec, Gjurmime albanologjike - SSHF, III, 1973, Prishtinë 1974.
 Fonetika e së folmes së Moravës së Epërme, (magjistraturë e mbrojtur me 7. 11. 1975).
 Mbi disa ndajfolje me fizionomi të substantivuar në të folmen e Gollakut Verilindor, Rilindja, qershor 1976.
 Mbi disa grupe konsonantike në të folmen e Moravës së Epërme, Rilindja, 24. IX. 1977.
 Disa tipare të së folmes së Moravës së Epërme, Studime gjuhësore (dialektologjia), I, Prishtinë 1978, ff.353-402.
 Sistemi konsonantik i së folmes së Moravës së Epërme, Gjurmime Albanologjike, SSHF VI, 1976, Prishtinë, 1978, ff.81-101 (shih dhe Studime filologjike, Tiranë, nr.4, 1981).
 Vëzhgime mbi të folmen e Moravës së Poshtme, Studime gjuhësore (dialektologji), I, Prishtinë 1978, ff.403-451.
 Realizime dhe synime në fushën e studimeve dialektologjike, Rilindja, 21 I.1978.
 Sistemi vokalik i së folmes së Moravës së Epërme, Gjurmime Albanologjike, SSHF, 9, 1979, ff.43-76.
 Nazalizmi në të folmen e Moravës së Epërme, Gjurmime Albanologjike, SSHF, 10, 1980, f.145-155.
 Disa veçori të së folmes së fshatrave Mramuer dhe Marec, Rilindja, 7.IX.1981.
 Gjendja e studimeve të të folmeve shqipe në Jugosllavi, Seminari Ndërkombëtar për Gjuhën, Letërsinë dhe Kulturën Shqiptare, Prishtinë, nr. 10, 1985, ff. 57-68.
 Togjet vokalice AE, OE në të folmet shqipe, simpoziumi Gjendja e studimeve albanologjike - rezultate dhe probleme, 1985, botuar në Jehona, 3-4, 1986, ff.146-154.

- Vepër e spikatur dialektologjike (akad. Idriz Ajeti, Studime gjuhësore në fushë të shqipës), Rilindja, 16. XI.1985 dhe Gjurmime albanologjike, SSHF, nr.15, Prishtinë 1986, ff. 287-289.
- Përdorimi i theksit në të folmen e Karadakut, Gjurmime Albanologjike, SSHF, nr. 25, 1995, Prishtinë, 1996, ff. 29-44.
- Gjendja e studimeve dialektologjike në fund të shekullit XX, Studime 4, Prishtinë 1997, ff. 385-402.
- Nazalizmi në të folmen e Karadakut, Dardania Sacra, nr.1, Prishtinë 1999, ff.213-226.
- Nazalizmi në të folmen e Karadakut, GJA,SSHf, nr. 28-29, 1998-1999, Prishtinë, 2002.
- Mbi disa përkime gjuhësore të së folmes së Karadakut të Kosovës dhe të folmeve të rrethitave të Shkodrës, Shkodër, 20-22. XI. 2000, në Dardania Sacra, Prishtinë, 2001.
- Dr. Natasha Sotiri, E folmja dhe toponimia e Qeparoit, Konica, 2001, (recension) në Gjurmime albanologjike, SSHF, nr. 32).
- Diftongjet dhe togjet zanore në të folmen e Karadakut, Gjurmime Albanologjike, SSHF, nr.30-31, 2000-2001, Prishtinë 2003.
- Kohët e mbipërbëra në të folmen e Karadakut, Seminari Ndërkombëtar për Gjuhën, Letërsinë dhe Kulturën Shqiptare, 21/2, Prishtinë, 2003, ff.385-390.
- Disa tipare të përbashkëta dhe të veçanta të të folmeve të Anamoravës (tryezë shkencore me rastine 90-vjetorit të lindjes së akademik Idriz Ajetit), Studime, nr. 14, 2007.

Studime gjuhësore:

- Aglutinacioni dhe roli i tij fjalëformues, Jehona, nr. 1, 1970.
- Metateza si dukuri fonetike dhe roli i saj gjuhësor, Jehona, nr. 1, 1970.
- Gjuha dhe roli i saj komunikues, Bota e re, nr. 40, prill, 1971.
- Mbi veçoritë e mbiemrave participorë, Rilindja, 21.IX.1974.
- Disa emra te gjymtë në të folmen popullore, Rilindja, 26.X.1974.
- Pikëpamjet e Eqrem Çabejt mbi gjuhësinë balkanike, Fjala, nr. 8, 15 IV.1988.
- Rreth shumësisit të disa emrave mashkullorë, Gjurmime Albanologjike, SSHF, nr. 23, 1993, Prishtinë, 1994, ff. 125-133.
- Ndikimet gjuhësore të shqipës në folklorin kroat e serb të Anamoravës, Gjurmime albanologjike, SSHF, 24, 1994, Prishtinë 1995, ff. 83-94.
- Emra të mbiemëruar, Gjurmime albanologjike, SSHF, nr. 27, 1997, ff.63-70.
- Pikëpamjet e Eqrem Çabejt për gjuhësinë ballkanike (i përpunuar dhe i zgjeruar) botuar në vëll. Eqrem Çabej, Prishtinë, 2003.
- Kontributi i Petro Furiqit në studimet albanologjike (kumtesë e lexuar në sesionin e organizuar për javën e kulturës arvanitase), 7. IX. 2007.
- Konsulta Gjuhësore – Paraprijëse e Kongresit të Drejtshkrimin, Prishtinë 2009.

Studime leksikore:

- Mbi disa togfjalësha popullore, Jehona, nr. 7, 1972.
- Fjalë dhe shprehje të rralla popullore, Flaka e Vëllazërimit, në vazhdimë: 9, 12, 14, 16, 19 dhe 23 prill 1972.
- Nga pasuria leksikore e Karadakut të Gjlanit, Jehona, nr. 6, 1974, ff. 78-101.
- Material leksikor nga krahinat, Gjurmime albanologjike, SSHF, nr. V, 1975, Prishtinë, 1976, ff.175-186 (koautor).
- Nga leksiku i pasivizuar i shqipës në të folmet popullore, Gjurmime Albanologjike, SSHF, VII, 1977, Prishtinë 1975, ff. 109-132.

- Shprehjet eufemike – relikte gjuhësore të së kaluarës, Rilindja, 3.V.1975.
- Nga leksiku i pasivizuar i shqipes në të folmet popullore, Gjurmime Albanologjike, SSHF, VIII, 1978, Prishtinë 1979, f. 217-232.
- Konservimi i leksikut arkaik në krijimtarinë popullore, Rilindja, 3.III.1979.
- Ta aktivizojme leksikun e gurrës popullore, Rilindja, 11, 12, 13 dhe 14.VIII.1979.
- Nga leksiku i pasivizuar i shqipes në të folmet popullore, Gjurmime Albanologjike SSHF, nr. X-1980, ff. 265-278, (me S. Gashin).
- Pasivizimi i leksikut, Rilindja, 19.I.1980.
- Krijimtaria letrare dhe leksiku i saj arkaik, Gjurmime albanologjike, folklor dhe etnologji, XII, 1982, ff.199-205.
- Nga leksiku i pasivizuar në sferën e veshmbathjes popullore, Gjurmime Albanologjike, SSHF, nr. XI, 1981, Prishtinë, 1982, ff.93-104 (shih dhe: Trashëgimia e kulturës popullore, Prishtinë, 1983, ff.175-185).
- Leksiku i pasivizuar në shprehjet frazeologjike, Rilindja 27.I.1990.
- Leksiku i pasivizuar etnofolklorik në shprehjet frazeologjike, Studime etnografike të ndryshimeve bashkëkohore në kulturën popullore shqiptare (7-8 dhjetor 1989), Prishtinë 1990, ff.171-183.
- Fjalor dialektor me vlerë të shumëfishtë, Gjurmime albanologjike, SSHF, nr. 17, 1987, Prishtinë 1988, ff. 303 -314.
- Ndikimi i orientalizmave në fushën e fjalëformimit ndër të folme shqipe, Gjurmime albanologjike, SSHF, nr. 22, 1992, Prishtinë, 1993, ff. 115-125.
- Tipat e fjalëformimit në Fjalorin e fjalëve dhe shprehjeve popullore, Rilindja, 15.IX.1982.
- Material i çmueshëm për leksikologjinë tonë (I. Goçi, Antonimet e gjuhës së sotme shqipe, Prishtinë, 1985, botoi Instituti albanologjik), Rilindja, 18.I.1986.
- Material leksikor nga krahinat, Gjuha Shqipe, nr. 2. 1988.
- Tipat e fjalëformimit në fjalorin e Kristoforidhit, Konferenca shkencore 100 vjetori i Lidhjes Shqiptare të Prizrenit, Prishtinë, 1990, ff. 53-67.
- Thesari leksikor në ligjërimet popullore është i pashtershëm, Rilindja, 13. XI. 2001.
- Shtresimet leksikore dhe leksiku i pasivizuar në të folmet popullore (lexuar në Konferencën Shekulli i shtetit shqiptar, 11-12.VI.2012).

Onomastikë:

- Elemente të gjuhës dhe toponomastikës, Rilindja, 1.II.1975.
- Mbi disa toponime të tipit perifrastik, Onomastika e Kosovës, Prishtinë, 1979, ff. 243-251.
- T'i shkruajmë besnikërisht emrat e vendbanimeve, Rilindja, 17.IV.1982.
- Mbi evoulimin e disa toponimeve kompozitore në të folmet e sotme, Fjala, 15.I.1986.
- Toponimet kompozitore mesjetare në të folmet e sotme shqipe, Gjurmime albanologjike, SSHF, nr. 16,1986, Prishtinë, 1987, ff. 101-120.
- O nekim složenim srednjoveknovim toponimima sačuvanim u savremenin albanskim govorima (Konferenca VI e Onomastikës Jugosllave, 9-12.X.1985, Donji Millanovc), Beograd, 1987. ff. 53-63.
- Emri Shkup dhe rrjedhojat e tij, Gjuha shqipe, nr. 1,1987, ff. 77-85.
- Gjurmet e toponimeve në këngët e kurbetit, Jehona, nr.1, 1987, ff. 79-89:
- Toponimet si dëshmi e autoktonisë së popullsisë shqiptare në Maqedoni (Simpoziumi Shqiptarët e Maqedonisë, Shkup, 20, 21 dhe 22 dhjetor 1991), Shkup 1994, ff. 87-96.

- Etimologjia evolutive e makrotoponimit Karadak, Zëri, 5.X.2000.
- Mbi disa toponime kompozitore mesjetare në rrethinat e Shkodrës, Seminari V Ndërkombëtar, Shkodra në shekuj, 2002.
- Toponimia e Gjakovës me rrethinë, botoi Kuvendi i Komunës Gjakovë, 2003, (recension), GJA, SSHF, nr. 30-31-2000-2001, Prishtinë 2003.
- Një vepër e rëndësishme onomastike, Zëri, 15.II.2003.
- Parimet e Komisionit Qendror për Emërtimin e Standardizimin e Vendbanimeve të Kosovës, Dardania Sacra, nr.5, 2005, ff. 267-280.
- Toponimet kompozitore në trevën e Mitrovicës me rrethinë (sesion shkencor për çështje historike e arkeologjike, etnologjike e onomastike të Mitrovicës me rrethinë, shtator, 2008).
- Vepër me vlera të shumëfishta shkencore onomastike (R. Doçi, Çështje onomastike pellazgjiko-ilire-shqiptare, Prishtinë, 2009).
- Vepër e mirëfilltë shkencore nga fusha e onomastikës, Gjurmë onomastike, Prishtinë, 2009.

Terminologji:

- Emërtimet popullore që shprehin sasi aproksimative, Rilindja, 12.IX.1977.
- Mbi zhvillimin e disa fjalëve në të folme popullore, Gjurmime albanologjike, SSHF, nr. VI, 1976, Prishtinë 1978, f. 141-150.
- Ndeshtar e jo garues, Rilindja, 6. I.1979.
- Koritore apo lugore, Rilindja, 1.X.1983.
- Thellësi e njohjes së terminologjisë sinonimike (ca fjalë rreth Fjalorit etnobotanik të Shefki Sejdiut), Rilindja, 1.III.1986.
- Kujdes e maturi në krijimin e fjalëformimeve të reja, Rilindja, 15 III.1986, f.14.
- Mundësia e zgjerimit dhe e pasurimit të terminologjisë me prapashtesën fjalëformuese -tore, (Simpoziumi: Gjendja e terminologjisë shqipe në Jugosllavi, 28-29.01.1988), f. 32-44.
- Mundësi e pasurimit të terminologjisë, Jehona, nr.7, 1989.

Vështrime:

- Jeta dhe veprimtaria shkencore e prof. dr. Idriz Ajetit (vështrim i përgjithshëm - koautor), Gjurmime albanologjike, SSHF, 1977, ff. 11-17.
- Kontributi i akademik Idriz Ajetit në fushën e dialektologjisë shqiptare, Jehona, nr. 3, 1979, ff. 292-297.
- Akademik Idriz Ajeti - albanolog dhe linguist i shquar i ditëve tona, Fjala, 1 I.1980.
- Të dhënat e Atanasije Urosheviçit mbi lagjen Smakiq të Cernicës, Përparimi, nr. 1, 1971.
- Ahmet Hajdari, Doracak i gjuhës, Shkup, 1988, Gjurmime albanologjike, SSHF, nr. 19-1989, Prishtinë, 1990, ff.401-405.
- Nxitje për njohuri të reja gjuhësore, Jehona, 2-3, 1989 (shih dhe Rilindja, 9. IX. 1989).
- Dr. Qemal Murati, Konservacioni në fushë të shqipes, Gjurmime albanologjike, SSHF, nr. 22, 1992, ff. 152- 157.
- Konferenca shkencore: Gjuha letrare kombëtare dhe bota shqiptare sot, Tiranë 20-21 nëntor 1992, Gjurmime albanologjike, SSHF, nr. 22, 1992, f. 157-158.
- Fjalor i të folmeve shqipe ne Mal të Zi, GJA SSF, nr. 26, 1996, f. 236-238.
- Një vepër e rëndësishme në shkencën e gjuhësisë shqiptare, dr.Nuhi Veselaj: Paskajorja - çështje e shqipes standarde, Rilindja, 10. VI. 2000 (dhe Dardania Sacra, nr. 2, 2000, 431-434).
- Një vepër autentike me lëndë të pasur burimore historike, Rilindja, 17.V.2001.

Dr. Mehmet Ahmeta, E folmja e Plavës dhe Gucisë, IAP, Prishtinë 2002, f. 396 në GJA, SSHF, nr. 30-31, Prishtinë, 2003.

Margaritarët e Malësisë së Gjakovës - vepër me vlera shkencore e kulturore të pakrahasueshme, Visare gjuhësore-kulturore nga Malësia e Gjakovës, gazeta Drita, 29.II.2004.

Fryma kombëtare në veprimtarinë e myderriz Hasan efendi Nahit (Përmbledhje kumtesash nga sesioni shkencor, Prishtinë, 5 shkurt, 2011), Prishtinë, 2012, f. 87-97.

QAMIL HAXHIBEQIRI

BIOGRAFIA

U lind në Gjakovë më 1949. Shkollën fillore dhe gjimnazin i kreu në vendlindje. U diplomua në Degën e Matematikës të Fakultetit Filozofik (më vonë Fakulteti i Shkencave Matematike-Natyrore) të Universitetit të Prishtinës, në vitin 1971. Gjatë studimeve fitoi bursën universitare dhe mori pjesë dy herë në garat e studentëve të matematikës

të universiteteve të ish Jugosllavisë. Me rastin e themelimit të Universitetit të Prishtinës, më 1970, u nderua me Lëvdatë për rezultatet e arritura gjatë studimeve. Në vitin shkollor 1971/72 regjistroi dhe i ndoqi i rregullt studimet pasuniversitare në FSHMN të Universitetit të Zagrebit - Drejtimi i Topologjisë. I përfundoi më 1974 me mbrojtjen e magjistraturës “Retraktet në kategorinë topologjike dhe në kategorinë e formës”. Tezën e doktoraturës “Fibracionet e formës për hapësirat e çfarëdoshme topologjike” e mbrojti me sukses në vitin 1981 në FSHMN të Universitetit të Zagrebit. Ka qenë në vizita studimore, me ligjërata tematike, në Universitin e Zagrebit, Varshavës, Tiranës e Sofjes.

Interesi i tij shkencor përqëndrohet te topologjia në përgjithësi, e veçanërisht te topologjia algjebrike (teoria e formës). Aktivitetin shkencor e filloi si anëtar i Seminarit të Topologjisë të Universitetit të Zagrebit nga viti 1972 (i udhëhequr nga topologu kroat me famë botërore Sibe Mardesić) për ta vazhduar deri në ditët e sotme. Ka botuar një numër të konsiderueshëm punimesh shkencore e profesionale, si dhe tre libra universitarë. Ka botuar dhe në revista shkencore me recensione ndërkombëtare. Rezultatet e tij shkencore citohen në punimet e shumë topologëve të njohur si S. Mardesić, T. Watanabe, T. Yagasaki, S. Nowak, F. W. Bauer, P. Mrozik, H. Thieman, etj. Është pjesëmarrës në disa kongrese e konferenca shkencore. Është anëtar i Shoqatës së Matematikanëve të Kosovë (aktualisht kryetar i saj) dhe i

Shoqatës së Matematikanëve të Europës. Ka qenë anëtar i Këshillit Mësimor-Shkencor të FSHMN-s në disa mandate si dhe anëtar i Senatit të UP-së (2009-2012).

Aktivitetin profesional-pedagogjik e filloi si mësimdhënës në Departamentin e Matematikës të FSHMN të Universitetit të Prishtinës nga viti 1974, si asistent (1974-76), ligjërues (1976-82), docent (1982-87), profesor inordinar (1987-94) dhe profesor i rregullt (prej 1994). Gjatë kësaj kohe ka mbajtur ligjërata nga: Topologjia, Analiza funksionale, Analiza III, Gjeometria analitike, Hapësirat metrike, Algjebra lineare me gjeometri analitike, Matematika diskrete, etj. Po ashtu, ka mbajtur kurse të ndryshme nga Topologjia në studimet e magjistraturës (tani të masterit) dhe të doktoraturës, të organizuara nga Departamenti i matematikës të FSHMN-së. Ka qenë udhëheqës dhe anëtar i komisioneve për mbrojtjen e magjistraturave dhe doktoraturave të disa kandidatëve. Përveç në fakultetin amë, ka qenë i angazhuar mësimdhënës edhe në ish SHLP të Gjakovës (tash Fakulteti i Edukimit) (1975-2012), në Universitetin shtetëror të Tetovës (1986-2009), në Universitetin e Prizrenit (2011-) ku ka mbajtur kurse të ndryshme nga matematika. Për kontributin dhe përkushtimin në punën pedagogjike e profesionale ka marrë Mirënjohjen e Fakultetit të Shkencave Matematike Natyrore më 1980 si dhe Mirënjohjen e Ministrisë së Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë, si pedagog i dalluar universitar, në vitin 2010.

Anëtar korrespondent i ASHAK-ut u zgjodh më 2012.

BIBLIOGRAFIA

Punime shkencore:

- Retrakti u topoloskoj kategoriji i u kategoriji oblika (punim magistrature), Zagreb, 1974.
 Retrakti oblika za proizvoljne topoloske prostore, Buletini i pun. shkenc. i FSHMN, Prishtinë 1975;
 Fibracije oblika za topološke prostore, (disertacioni), Zagreb, 1981.
 Shape fibrations for topological spaces, Glas. Matematički, Zagreb, 1982;
 Resolutions of maps of pairs, Bul. i pun. Shkenc. i FSHMN, Prishtinë, 1982;
 Shape fibrations for compact Hausdorff spaces, publication de l'Inst. Mathematique, Beograd,
 The exact sequence of a shape fibration, Glas. Matemat., Zagreb, 1983.
 On the surjectivity of shape fibration, Matem. Vesnik, Beograd, 1985;
 On resolutions for maps of pairs of spaces, Punime matematike, Prishtinë, 1986;
 Kategorija Inj C, Buletini shkencor 2, SHLP "B.Curri", Gjakovë, 1987;
 Stable strong shape theory, (bashkë me S. Nowak), Glasn. Matematički, Zagreb, 1989;
 Limite te vargut të përgjithshuar të nënbashkësive të një hapësire topologjike, Buletini shkencor 3 i SHLP "B.Curri", Gjakovë, 1995;
 The product and pullback of fibrations, Bul. i pun. Shkenc. i FSHMN, Prishtinë; 1996.
 Vargu ekzakt i fibracionit, Bul. Shkencor 4, SHLP "B.Curri" Gjakovë ; 1997.
 Duality between stable strong shape morphisms and Stable homotopy classes, (bashkë me S. Nowak), Glas. Mat. Zagreb, 2001.

Punime profesionale:

- Disa elemente të logjikës matematike, Dituria, 2-3, Prishtinë, 1971/72;
 Mbi përkufizimin e funksionit dhe relacionit, Matematika-Fizika 1, Prishtinë, 1982;
 Funksioni invers, Matematika-Fizika, 2, Prishtinë, 1982;
 Aritmatika e orës, Plus, 10; 1995;
 Mesi arithmetik, mesi gjeometrik dhe mesi harmonik, Plus, 12,13; 1995,1996.
 Zgjidhja e disa detyrave logjike, Plus, 10,11; 1995;
 Disa sofizma matematikore, Plus, 16; 1996;
 Për mendjemprehtë!, Plus, 23, 1998;
 Cila thyesë është më e madhe?, Plus, 26, 1999;
 Vërtetimi i disa teoremave të arithmetikës me metodat gjeometrike, Plus, 24, 1998 ;
 Disa vërtetime të teoremës së Pitagorës, Plus, 26, 1999;
 Kush e ka unazën?, Plus 32, 2000;
 Numri më i madh me katër shifra të njëjta, Plus, 33, 2001;
 Pjestueshmëria me 11, Plus, 35, 2001;
 Një detyrë interesante, Plus, 36, 2002;
 Teorema e Napoleonit, Plus, 43, 2003;
 Marrëveshja fitimprurëse, Plus, 44, Tetovë, 2003;
 Vërtetimi i disa teoremave të rralla për katërkëndëshat, Plus, 55,56, 2006 ;
 Disa detyra që zgjidhen me anën e pabarazimeve, Plus, 57,58, 2007;
 Ndërtimi i përafërt i n-këndëshit të rregullt. Syprina e sipërfaqes n-këndëshe e rregullt; teorema e përgjithshuar e Pitagorës, Plus, 64, 2008;
 Dy kuriozitetet matematike, Plus, 70; 2010;
 Vërtetimi i disa pabarazimeve, Plus, 70; 2010;
 Enigma e Ajnshtajnit, Plus, 2012.
 Thyesat e ndërmjetme, Plus, 2012.

Libra:

Uvod u algebarsku topologiju, bashkë me S. Zdravkovska (dispensë universitare), Prishtinë. Topologjia (tekst universitar), ETMM, Prishtinë, 1989.

Përmbledhje detyrash nga topologjia (tekst universitar), UP, Prishtinë, 1996.

Matematika 11, (koautor me M. Efendiun, R. Limanin), drejtimi matematikë-informatikë (për gjimnaze), Prishtinë, 2006.

Analizë me teori të gjasës (koautor me M. Efendiun, R. Limanin), për gjimnaze, drejtimi matematikë-informatikë, Prishtinë, 2005;

Analiza III (ligjërata të autorizuara), Tetovë, 2007;

Matematika dhe mësimdhënia e matematikës (koautor R. Limani, M. Mula), Masht & Giz, Prishtinë, 2012.

Libra të përkthyer në gjuhën shqipe:

Z. Ivković, D. Banjević, Probabiliteti dhe statistika matematike, Prishtinë 1985;

S. Kurepa, Hyrje në matematikë: Bashkësitë-strukturat-sumrat, ETM, Prishtinë, 1976.

Konferenca shkencore/ Vizita studimore:

The VI-nth Congress of Mathematicians, Physicians and Astronomers of Yugoslavia, Novi Sad, 1975 (me kumtesën: Retrakti u kategoriji oblika).

Qëndrim studimor (njëmujor) në Universitetin e Tiranës, 1977.

The VI-nth Balcanic Congress of Mathematicians, Varna (Bulgaria), 1975, (me kumtesën: A generalization of a theorem due to S.Mardesic).

International symposium "Theory of sets, Foundations of Mathematics", Beograd, 1977.

Qëndrim studimor (njëvjeçar) në Universitetin e Zagrebit, 1979-1980.

The VII-nth Congress of Mathematician, Physician and Astronomer of (former) Yugoslavia, Budva-Becic, 1980 (kumtesa: The pullback of shape fibration).

International Conference "Shape theory and geometric topology", IUC, Dubrovnik, 1981.

International Conference "Topology and its applications", IUC, Dubrovnik, 1985 (kumtesa: On the surjectivity of Shape Fibrations).

Kongresi VIII i matematikanëve, fizicientëve e astronomëve të Jugosllavisë, Prishtinë, 1985 (me kumtesën Fibracije oblika topoloski prostora).

International Conference "Topology and its applications", IUC, Dubrovnik, 1990, (kumtesa: Stable strong shape theory).

Vizitë studimore (gjashtëmujore) në Universitetin e Varshavës, Poloni.

International Conference "Shape theory and Geometric Topology", IUC, Dubrovnik, 1986.

Vizitë studimore (dhjetëditore) në Universitetin e Sofjes, Bulgari, 1987.

International Conference on Geometric Topology, Dubrovnik, 2007, me kumtesën The product of Shape fibrations.

First International Euroasiatic Conference of Mathematical Sciences and Applications, 2012.

SALIH GASHI

BIOGRAFIA

Salih T. Gashi u lind më 1944 në fshatin Baran të Pejës. Shkollën fillore e kreu në vendlindje, ndërsa gjimnazin në Pejë. Në vitin shkollor 1962/63 u regjistrua në FSHMN, Departamenti i Kimisë, në Universitetin e Prishtinës dhe pas vitit të dytë vazhdoi studimet në Universitetin e Beogradit, ku u diplomua në vitin 1966. Pas përfundimit të studimeve punoi në Kombinatin Trepça, Minierat dhe Flotacioni, në Kishnicë dhe Novo Bërdë (Artanë), si udhëheqës i laboratorit të kimisë. Në vitin 1969/70 u regjistrua në studimet pasuniversitare në Fakultetin Teknologjik të Universitetit të Zagrebit ku magjistroi në vitin 1971 me temën "Studimi i fraksionimit të polistirenit" dhe mori titullin magjistër i shkencave të kimisë. Në vitin 1972 u zgjodh asistent i kimisë fizike në Departamentin e Kimisë në FSHMN të Universitetit të Prishtinës, ndërsa një vit më vonë, ligjërues i po asaj lënde. Në vitin 1978 mbrojti tezën e doktoratës me titull "Hulumtimi i strukturës poroze të membranave të osmozës së kundërt dhe përdorimi i tyre për pastrimin e ujërave të ndotura" në Universitetin e Zagrebit. Po këtë vit u zgjodh docent për lëndën Kimia fizike në FSHMN. Gjatë kësaj periudhe ka qenë në specializim në Universitetin e Bërnos dhe në Institutin "Hidroprojekt", Bërno, (ish Çekosllovakia).

Në vitin 1979/80 ka vazhduar studimet e postdoktoratës në Departamentin e Kimisë të Universitetit të Aberdeenit (Britani e Madhe). Po këtë vit ka marrë mirënjohje për punën e suksesshme në FSHMN. Në vitin 1984 është zgjedhur profesor inordinar për lëndën Kimia Fizike në këtë fakultet. Në vitin 1985 është ftuar visiting professor në Universitetin e Jenës dhe në Institutin e makromolekulave të Akademisë së Shkencave të Berlinit dhe ka mbajtur dy ligjërata nga lëmi i osmozës së kundërt (reverse).

Në vitin 1988 u zgjodh anëtar i "European Society of Membrane

Science and Technology”, ndërsa në vitin 1993 profesor ordinar në Departamentin e Kimisë në FSHMN. Po këte vit u zgjodh kryeredaktor për botimin e teksteve të shkencave të natyrës në UP.

Ka dhenë kontribut në zhvillimin e Katedrave të Kimisë fizike në Universitetin e Prishtinës. Në vitet 2000-2002 u zgjodh kryetar i Kuvendit Komunal të Prishtinës. Më 2012 mori mirënjohje nga FSHMN me rastin e 100-vjetorit të Pavarësisë së Shtetit Shqiptar.

Në vitin 2012 u zgjodh anëtar korrespondent i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës.

BIBLIOGRAFIA

Punime kualifikuese:

- S. T.Gashi, Studije fracioniranja polistirena, temë magjistrature, Fakulteti Teknologjik i Universitetit të Zagrebit, 1971.
- S. T.Gashi, Istraživanje porozne strukture reverzno osmotski membrana i njihove primenje za čišćenje zagadjenih voda, disertacion, Universiteti i Zagrebit, 1978.

Punime shkencore:

- S. T.Gashi, Xh. Ahmeti, Ispitivanje optimalnih uslova i efekta alkalne dekarbonizacije srednja tvrdih rečnih voda. Zbornik radova, FSHMN. Prishtinë, 4, 79 (1976).
- S. T.Gashi, N.M. Daci, B.Kunst, Primjena reverzne osmoze za čišćenje zagadjenih voda. Zbornik radova, FSHMN. Prishtinë, 7, 159 (1981).
- S. T. Gashi, N.M. Daci, M. Berisha, Reverzna osmoza u funkciji zaštite čovekove okoline.
- S. T. Gashi, N.M. Daci, M.Berisha, The coal as additive material for preparation of asymmetric CA membranes. Proc. 1st Intern. Symp. Of Environ. Technol. for Develop. Countries, Istanbul, 1982. vol 2, 152 (1982).
- S. T. Gashi, Disa aspekte të osmozës reverse dhe përdorimit të saj. Kërkime, ASHAK, Prishtinë, 2, 25 (1983).
- S. T. Gashi, N.M. Daci, T.J. Selimi, Reverse Osmosis Properties of Cellulose acetate-coal membranes. Envir. Manag. for Develop. Countr. Istanbul, I, 1-9, 405, (1984).
- S. T. Gashi, N.M. Daci, Efekti i qymyrit në vetitë reverse osmotike të membranave të acetatit të celulozës, Kërkime, ASHAK, Prishtinë, 3, 49, (1985).
- S. T. Gashi, N.M. Daci, T.J. Selimi, Reverse osmosis Separation of some metal ions from mining effluents with heterogeneous asymmetric membranes, Envir. Protec. Engine., 15, 3-4, 142 (1989).
- S. T. Gashi, Xh.M. Ahmeti, Disa probleme të terminologjisë në fushën e Kimisë. Përmbledhje punimesh të sesionit shkencor Gjendja e terminologjisë shqipe në Jugosllavi, Prishtinë, 1, 58, (1989).
- S. T. Gashi, Xh.M. Ahmeti, N.M. Daci, B. Serhati, Praćenje kvaliteta voda akumulacije "Radoniqi", Zaštita voda, 90, Tivar, 23-25 maj, 1990, JDZV, 1, 150, (1990).
- S. T. Gashi, N. M. Daci, Xh.M. Ahmeti, K. Vranovci, N. A. Bajraktari, Thermodynamics of the process of adsorption of some metal ions on bentonite. Kërkime, 6, 137, (1998).
- S. T.Gashi, N.M.Daci, Xh.M.Ahmeti, Research on new methods and materials for wastewater treatment, Environ.letters, special issue,77 (1996).
- S. T. Gashi, Teknologjia dhe kimizimi i pasurive natyrore, Shqyrtim multidisiplinor i mundësive zhvillimore të Kosovës, ASHAK 119, Prishtinë (1996).
- Gashi S. T. Daci N. M. Selimi T. J. Berisha S. Preparation and properties of cellulose acetate-coal heterogeneous reverse osmosis membranes, Envir. Protect. Engin. (2000) vol. 26, No 4, pp 29-37.
- S. T. Gashi, N.M. Daci, F. Podvorica, T. Selimi, B.S. Thaçi, Development and performance of cellulose acetate-coal heterogeneous reverse osmosis membrane, Desalination, 200, 414 (2006).
- S. T. Gashi, N.M. Daci, F. Podvorica, T. Selimi, B. S. Thaçi, Effect of modification time of coal with aryldiazonium salts on performance of cellulose acetate-coal heterogeneous reverse osmosis membranes, Desalination (2009) 1-8.
- S. T.Gashi, N.M.Daci, F.I.Podvorica, T.Selimi, B.S. Thaçi, Proceset membranore dhe trajtimi i ujrave të ndotura, Kërkime, 43-50, Prishtinë 2007.

- S. T. Gashi, T. Selimi, B. S. Thaçi, A. Dylhasi, Study of the optimization factors for preparation of heterogeneous reverse osmosis membranes, *Water Science & Technology: Water Supply* 11 (2011) 647-653.
- S. T. Gashi, N. M. Daci, Xh. Ahmeti, T. J. Selimi, E. Hoxha, Removal of heavy metals from industrial wastewaters. *Chemistry for protection of the environment* 1987, Elsevier, Amsterdam, New York, Tokyo, Oxford, 91 (1988).
- B. S. Thaçi, S. T. Gashi, N.M.Daci, T.Selimi, F.I.Podvorica, A.Dylhasi, Ndikimi i qymyrit të modifikuar me kripëra arildiazonium në performancën e membranave heterogjene të osmozës së kundërt. Takimi IV vjetor ndërkombëtar i Institutit Alb-shkenca, Shkup-Tetovë, 30 gusht-2 shtator 2009.
- B. Thaçi, S. Gashi, M. Daci, M. N. Daci, A. Dylhasi, Study of heterogeneous Reverse Osmosis Membranes from Cellulose Acetate and Modified Coal through Chemical Processes, *Proc. Engin.* 44(2012)2094-2095.
- B. S. Thaçi, S. T. Gashi, N. Daci, M. Daci-Ajvazi, A. Dylhasi, H. Memedi, Heterogeneous reverse osmosis membranes and their application for purification of waste water, XXI Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, 23-26 shtator 2010 Ohër.
- B. S. Thaçi., S. T. Gashi., F. Podvorica., T. Selimi, M. Ajvazi, Sea water desalination with cellulose acetate- coal heterogeneous reverse osmosis membranes, 1st Symposium of Chemistry and Environment, Budva, 12-15 qershor 2007.
- B. S. Thaçi., S. T. Gashi., F. Podvorica., T. Selimi, M. Ajvazi. Separation of fluorides from dilute solutions with cellulose acetate- coal heterogeneous reverse osmosis membranes. 1st Symposium of Chemistry and Environment. Budva, 12-15 qershor 2007.
- B. S. Thaçi., S. T. Gashi., F. Podvorica., T. Selimi, M. Ajvazi, Separation of fluorides from dilute solutions with cellulose acetate- coal heterogeneous reverse osmosis membranes, 1st Symposium of Chemistry and Environment, Budva, 12-15 qershor 2007.
- L. Zeneli, N. Daci, M. Daci-Ajvazi, S. Gashi, Environmental Pollution from Thermo Power Plant Kosova and Impact on the Human Health, *Rec. Dev. Energ. Envir. Res.* (2011) 206.
- M. N. Daci, N. M. Daci, L. Zeneli, S. Gashi, D. Hoxha, Coal ash as adsorbent for heavy metal ions in standard solutions, industrial wastewater and streams, *Ecology & Hydrology*, 129, 2010.
- N. Ejupi, S. T. Gashi, Xh. Ahmeti, "Primatijada 88", Novi Vinodolliki, (1988).
- N. M. Daci, E. Hoxha, S. T. Gashi, III Jugoslavenski simpozij organskoj kemiji, Ljubljana, (1984).
- N. M. Daci, E. Hoxha, S. T. Gashi, *Trace metal analysis of humic and fulvic from Kosova Basin coal.* **Bull. of chem. Techn.** of Kosovo, 5, 1, 45 (1985).
- N. M. Daci, M. Behluli, S. T. Gashi, Xh. Ahmeti, New adsorbents for coal processing wastewater treatment. *Proc. Innovation Industrial Progress and environment*, Strasburg, 4-6 jun, 1991, I, 1, (1991).
- N. M. Daci, S. T. Gashi dhe M. Daci – Ajvazi, Energjia dhe mjedisi në baraspeshë, Kërkime 2 -6 Prishtinë 2007. Tryezë shkencore.
- N. M. Daci, S. T. Gashi, Xh. Ahmeti, S. Zhuta, D. Zeneli, *Removal of organic pollutants from waste waters of coal processing industry with Kosova Basin Coal as adsorbent*, **Environ. Protec.** Engine. 14, 3-4, 28 (1988).

- N. M. Daci, S. T. Gashi, Xh. M. Ahmeti, S. Zhuta, D. Zeneli, 7th Intern. Conference Chemistry for Protection of the Environment, Lublin, (Poland), 4-7 Semptember 1989.
- N. M. Daci, S.T. Gashi, D. Zeneli, 12th Scient. Session on Environ. Analysis. Szombathely. (Hungary), (1985) .
- N. M. Daci, S.T. Gashi, K.Vranovci, Këshillimi i dytë i kimistëve dhe i teknologëve të Kosovës, Prishtinë (1984).
- N. M. Daci, S.T. Gashi, M. Berisha, Xh. Ahmeti, IV Jugoslavenski simpozij o analitickoj kemiji, Split, (1985).
- N. M. Daci, S.T. Gashi, M. Murati, Këshillimi i dytë i kimistëve dhe i teknologëve të Kosovës, Prishtinë (1984).
- N. M. Daci, S.T. Gashi, S. Xhuta, D. Zeneli, Këshillimi i kim. teknol. të Kosovës, Prishtinë. (1986) .
- N. M. Daci, S.T. Gashi, S. Xhuta, D.Zeneli, Këshillimi i kimistëve dhe teknologëve të Kosovës, Prishtinë. (1986) .
- N. M. Daci, S.T. Gashi, Xh. Ahmeti, Këshillimi i parë i kimistëve dhe teknologëve të Kosovës dhe Symp. i parë Jugosllav mbi elementet e rrallë. Prishtinë (1982).
- N. M. Daci, , M. Berisha, S.T. Gashi 1st Intern. Sympos. of Environ. Technol for Develop. Countries, Instambul, (1982).
- N. M. Daci, E. Hoxha, S.T. Gashi, *Trace metal analysis of DMF, n-Butanole and Cyclohexanole ekstrakt of Kosova Basin Coal*. XEMK, 3, 23 (1984).
- N. M. Daci, E. Hoxha, S.T. Gashi, VII Jugosllavenski kongres za hemiju i hemijsku tehnologiju, Novi Sad, (1983).
- N. M. Daci, E.Hoxha, S.T. Gashi, *Trace metal distribution in acid-base-neutral components of dioxane extract from Kosova Basin coal*. Vestn. Sloven. Kem. Drus. 32/1/, 1 (1985).
- N. M. Daci, M. Berisha, S.T. Gashi, *Mogućnost dobijana čistije energije iz uglja, Zbornik radova* naucnog skupa Energija i sredina, Sarajevo, 1, 175 (1981).
- N. M. Daci, M. Berisha, S.T. Gashi, Naučni skup Energija i sredna, medjusobni utjecaji i moguća rješenja, Sarajevo (1981).
- N. M. Daci, M. Berisha, S.T. Gashi, *Trace Elements in Kosova's Basin coal*. Erdol und Kohle, 9, 428 (1983).
- N. M. Daci, M. Berisha, S.T. Gashi, *Trace Elements in Kosova's Basin coal*. Proc. 1st Intern. Symp. of Environ. Technol. for Develop. Countries, Istambul, 1982. vol 2, 1 (1982).
- N. M. Daci, M. Berisha, S.T. Gashi, XH. Ahmeti, *Some aspects of desulphurization of Kosovas Basin coal*. **Bull. of Chem. Techn.** of Kosovo, 2, 153 (1983).
- N. M. Daci, M.Berisha, S.T. Gashi, *Trace Elements in Kosova's Basin Coal*. Appropriate waste Management for Developing Countries, Plenum Press, New York, 657 (1985).
- N. M. Daci, S.T. Gashi, M. Berisha, R. Mehmeti, Simpoziumi mbi gjendjen, mbrojtjen dhe përparimin e ambientit të njeriut në territorin e Kosovës, Zveçan (1983).
- N. M. Daci, S.T. Gashi, M.Berisha, R. Mehmeti, XH. Llugiqi, *Hiri i Termocentraleve "Kosova" si adsorbent për pastrimin e ujrave acidike*, **Bul. i punimeve** të simp. mbi gjendjen, mbrojtjen dhe përparimin e ambi. të njeriut në terri. e Kosovës, Zveçan, 1, 393, (1983).
- N. M. Daci, S.T. Gashi, R.Gashi, M.Berisha, *Removal of heavy metals by fly ash from acidic wastewaters*. Envir. Manag. for Develop. Countr. Istambul, I, 1-7, 266, (1984).

- N. M. Daci, S.T. Gashi, T.J. Selimi, *Studimi i vetive të membranve asimetrike të acetati të celulozës të gatitura me sasi të ndryshme të qymyrit*, **Bul. i punimeve të sim. mbi gjendjen, mbrojtjen dhe përp. e amb. të njeriut në terr. e Kosovës**, Zveçan, 1, 393, (1983).
- N. M. Daci, S.T. Gashi, T.J. Selimi. *Studimi i vetive reverzo-osmotike të membranave të acetatit të celulozës për sistemet e thjeshta dhe të përbëra të elektrolitëve në tretësira ujore*, **Bul. i Kim. Tekn.** të Kosovës, 3, 49 (1983).
- N. M. Daci, S.T. Gashi, Xh. Ahmeti, D.S. Zeneli, S. Zhuta, N. K. Leka, Kosova Basin Coal Fly ash Adsorbent for heavy metals. The seventh International Conference "Chemistry for Protection of the Environment", 1989, 4-7 september 1989, Lublin, I, 85 (1989).
- N. M. Daci, S.T. Gashi, Xh. Ahmeti, *Disa karakteristika fiziko kimike të ujit të liqenit Batllava*. **Bul. i Kim. Tekn.** të Kosovës, 2, 115, (1983).
- N. M. Daci, S.T. Gashi, Xh. Ahmeti, *Mundësia e përdorimit të qymyrit si material jonkëmbyes për zbutjen e ujit*. **Kërkime**, ASHAK, Prishtinë, 3, 43, (1985).
- N. M. Daci, S.T.Gashi, I. Ramadani, H. Mehmeti, *Desulfurizacija ugljena kemijskom oksidacijom*. **Zbornik radova**, FSHMN. Prishtinë, 7, 153 (1981).
- N. M. Daci, Xh. Ahmeti, S.T. Gashi, D.S. Zeneli, S.Zhuta, N. Bajraktari, Indikatorët e ndotjes organike të lumit Sitnicë. *Chm. Acta. Kos.*, 9, 1, 31 (1990).
- N. M. Daci, Xh. Ahmeti, S.T. Gashi, D. Zeneli, S.Zhuta i N. Bajraktari, *Maseni transport organskih polutana rijeke Sitnica*. **Zastita voda**, 89. Rovinj, 3-5 maj 1989, JDZV, I, 225 (1989).
- N. M. Daci, Xh. M. Ahmeti, S.T. Gashi, D. Zeneli, S. Zhuta, N. Bajraktari, Konferencija o aktuelnim problemima zaštite voda, *Zastita voda*, 89, Rovinj, 3-5 maj 1989.
- N. M. Daci., S.T. Gashi., M.N. Daci- Ajvazi., L.Zeneli., T. Selimi., B. Thaçi., Energy and environment in the balance-Kosovo case. 1st Symposium of Chemistry and Environment. Budva, 12-15 qershor 2007.
- N. M. Daci., S.T. Gashi., M.N. Daci- Ajvazi., L.Zeneli., T. Selimi., B. Thaçi., Energy and environment in the balance-Kosovo case, 1st Symposium of Chemistry and Environment, 12-15 qershor 2007, Budva.
- N. M.Daci, M.Behluli, S.T. Gashi, Xh. M. Ahmeti, International Congress, Innovation Industrial Progres and Environment, Strasburg, 4-6 june 1991.
- N. M.Daci, S.T.Gashi dhe M.Daci – Ajvazi, Energjia dhe mjedisi në baraspeshë, *Kërkime*, 11 -17Prishtinë 2007.
- N. M.Daci, S.T.Gashi, Xh.M.Ahmeti, Mjedisi shqiptar, 94, Tiranë, 13-15, XII 1993.
- N. M.Daci, Xh.M.Ahmeti, S.T.Gashi.R.B. Mehmeti, Sources of pollution of Kosova Waters, *Environ. letters*, special issue,17 (1996).
- S. Stenzel, K. Baumann-Stanzer, S. Gashi, B. Thaçi, E. Batchvarova, T. Spassova, Modelling of accidental released toxic gases for emergency responders in Austria, Kosovo and Bulgaria, European Geosciences Union, 02-07 Maj 2010 Vjenë.
- Selimi T., Gashi S., Podvorica F., Thaçi B., Chemical grafting of Iron surfaces by reduction of Aryldiazonium Salts i acidic and neutral water, Its application for the inhibition of Iron corrosion, Konferenca e pestë ndërkombëtare e shoqatave të kimistëve të vendeve të Evropës Juglindore, ICOSECS5, Ohër, 10-14 shtator 2006.
- Selimi T., Gashi S., Podvorica F., Thaçi B., Effect of casting solution composition on performance of cellulose acetate coal heterogeneous reverse osmosis membranes, Konferenca e pestë ndërkombëtare e shoqatave të kimistëve të vendeve të Evropës Juglindore, ICOSECS5, Ohër, 10-14 shtator 2006.

- T. Selimi, S.T. Gashi, N. M. Daci, Kongresi i VIII Jugosllav për kimin e pastër dhe të aplikuar. Prishtinë, (1988).
- T. Selimi, S.T.Gashi, B.S.Thaçi, A.Dylhasi, Study of the optimization factors for preparation of heterogeneous reverse osmosis membranes. Membranes in drinking and industrial water treatment, MDIW 2010, 27-30 qershor 2010, Trondheim (Norvegji).
- T. Selimi, S.T.Gashi, N.M.Daci, F.I.Podvorica, B.S. Thaçi, A.Dylhasi, The optimization factors for preparation of heterogeneous reverse osmosis membranes, Euromembrane 2009, 06-10 shtator 2009 Montpellier (Francë).
- T. Selimi, S.T.Gashi., F.Podvorica., B.S.Thaçi, M.Ajvasi, Sea water desalination with cellulose acetate-coal heterogeneous reverse osmosis membranes. 1st Symposium of Chemistry and Environment, 12-15 qershor 2007 Budva.
- Xh. M. Ahmeti, S.T. Gashi, N.M. Daci, K. Vranovci, E. Hoxha, Kongresi VIII jugosllav për kiminë e pastër dhe të aplikuar. Prishtinë, (1988).
- Xh. M. Ahmeti, S.T. Gashi, N.M. Daci, Krakterizacija i značaj nekih mineralnih voda Kosova.” Zaštita voda”, 91, Neum, 20-22 maj, 1991, JDZV, 1, 120, (1990).
- Xh. M. Ahmeti, S.T. Gashi, N.M. Daci, R. Mehmeti, N. Bajraktari, Kongresi VIII jugosllav për kiminë e pastër dhe të aplikuar, Prishtinë, (1988).
- Xh. M. Ahmeti, S.T. Gashi, N.M. Daci, Mjedisi shqiptar, 94, Tiranë, 13-15, XII 1993.

Kumtesa:

- S. T. Gashi, H.J. Mencer, B. Kunst, III Jugoslavenski Kongres za čistu i primjenjenu kemiju. Ljubljana (1977).
- S. T. Gashi, B. Kunst, Simpoziumi mbi gjendjen, mbrojtjen dhe përparimin e ambientit jetësor të KSA të Kosovës, Prishtinë, (1977).
- S. T. Gashi, Q. Jakupi, Xh. Shabani, VII Jugoslavenski Kongres studenata Jugoslavije sa medjunarodnim učeščem, Novi Sad, (1978).
- S. T. Gashi, N.M. Daci, VII Jugoslavenski Kongres za čistu i primanjenu kemiju, Sarajevo (1979).
- S. T. Gashi, VII Jugoslavenski simpozij za čistu kemiju i tehnologiju makromolekula, Opatija,(1980).
- S. T. Gashi, N.M. Daci, M. Berisha, Naučni skup Energija i sredina, međjusobni utjecaji i moguća rješenja, Sarajevo (1981).
- S. T. Gashi, N.M. Daci, M. Berisha, Intern. Seminar on Environ Impact Assessment, Aberdeen, (1982).
- S. T. Gashi, N.M. Daci, T.J. Selimi, Këshillimi i parë i kimistëve dhe teknologëve të Kosovës dhe Symp. i parë jugosllav mbi elementet e rrallë. Prishtinë (1982).
- S. T. Gashi, N. M. Daci, T. Selimi, Simpoziumi mbi gjendjen, mbrojtjen dhe përparimin e ambientit të njeriut në territorin e Kosovës, Zveçan (1983).
- S. T. Gashi, N.M. Daci, M. Berisha, 1st Intern. Sympos. of Environ. Technol for Develop. Countries, Instambul, (1982).
- S. T. Gashi, N. M. Daci, 12th Scient. Session on Environ. Analysis, Szombathely (Hungary), (1985).
- S. T. Gashi, N. M. Daci, T.Selimi, Këshillimi i kimistëve dhe teknologëve të Kosovës, Prishtinë. (1986).
- S. T. Gashi, N. M. Daci, T. Selimi, X Sastanak kemičara Hrvatske. Zagreb, (1987).
- S. T. Gashi, N. M. Daci, T. Selimi, 4th European Summer School in membrane Science, Chester, (U. Kigdom) (1987).

- S. T. Gashi, N. M. Daci, T. Selimi, E. Hoxha, 6th Inter. Conference Chem. for prot. of Environment, Torino, (1987).
- S. T. Gashi, N. M. Daci, Xh. Ahmeti, D. Zeneli, S. Zhuta, 6th Inter. Conference Chem. for prot. of Environment, Torino, (1987).
- S. T. Gashi, N. M. Daci, T. Selimi, Summer School in Advances in Membrane Phenomena and Processes, Gdansk, Sobieszewo (Poland) (1988).
- S. T. Gashi, Xh. Ahmeti, Sesioni shkencor Gjendja e terminologjisë shqipe në Jugosllavi, Prishtinë (1988).
- S. T. Gashi, N. M. Daci, Xh. Ahmeti, K. Vranovci, N. Bajraktari 7th Intern. Conference "Chemistry for Protection of the Environment", Lublin, (Poland), 4-7 Semptember 1989.
- S. T. Gashi, S. Berisha, Sh. Krasniqi, 8th ESMST Summer School, Gardiano, Itali, 17-21 September 1990.
- Gashi S.T., Daci N.M., Podvorica F.I., Selimi T.B.S. Thaçi, Effect of modification time of coal with aryldiazonium salts on performance of cellulose acetate-coal heterogeneous reverse osmosis membranes, Permea 2007, 02-06 shtator 2007, Siofok, Hungari.
- S. T.Gashi, N.M.Daci, F.I.Podvorica, T.Selimi, B.S.Thaçi, Proceset membranore dhe trajtimi i ujrave të ndotura, Simpoziumi për mbrojtjen e ambientit, 26 tetor 2007, ASHAK, Prishtinë.
- S. T. Gashi, N. M. Daci, F. I. Podvorica, T. Selimi, B. S. Thaçi, Development and performance of cellulose acetate - coal heterogeneous reverse osmosis membranes, Mesina, Itali, 26 shtator 2006.
- S. T. Gashi, N. M. Daci, Xh. M. Ahmeti, T. Selimi, Sh. Krasniqi, Engineering of membrane processes, Garmich-Partenkirchen, Gjermani, 13-15 maj 1992.
- S.T. Gashi, N.M.Daci, Xh.M.Ahmeti, Mjedisi shqiptar, 94, Tiranë, 13-15, XII 1993.
- S.T.Gashi, Daci N.M., Podvorica F.I., Selimi T., B.S.Thaçi, Effect of of modification time of coal with aryldiazonium salts on performance of cellulose acetate-coal heterogeneous reverse osmosis membranes, Permea 2007, 02-06 shtator 2007, Siöfok, Hungari.
- S. T.Gashi, N.M.Daci, F.I.Podvorica, T.Selimi, B.S.Thaçi, Proceset membranore dhe trajtimi i ujrave të ndotura, ASHAK, Prishtinë, 2007.
- S. T. Gashi, N.M.Daci, T.Selimi, B.S.Thaçi, M.N. Daci-Ajvazi, A. Dylhasi Processes for pretreating and desalinating sea water with heterogeneous reverse osmosis membranes, 2nd Symposium of Chemistry and Environment, 16-19 qershor 2009 Tivar.
- S. T. Gashi, N. M. Daci, T. Selimi, B. S. Thaçi, M. N.Daci-Ajvazi, A. Dylhasi, Performances of improved cellulose acetate – coal reverse osmosis membranes, 2nd Symposium of Chemistry and Environment, 16-19 qershor 2009 Tivar.
- B. Thaçi, S. Gashi. M. Daci, M. N. Daci, A.Dylhasi, Study of heterogeneous Reverse Osmosis Membranes from Cellulose Acetate and Modified Coal through Chemical Processes, Euromembrane 2012 ,London 23-27th September 2012.

C. Projektet shkencore:

- Furnizimi i Kosovës me ujë të pijes dhe hulumtimi i ujërave të ndotura, (1973-1975).
zhvillimi i fazave të larta të prodhimit në ekonominë e Kosovës, (1975-1976).
Hulumtimi i substancës së qymyrit dhe mundësia e përfitimit të karburantëve të pastër si dhe plehërave kimikë organikë, (1979-1982).
Përcjellja e ndryshimeve të kualitetit të ujit të akumulimit të liqenit Batllava, (1982-1983).

- Studimi i mundësisë së pastrimit të ujrave të ndotura të industrisë së Kosovës, (1983-1986).
- Studimi i kualitetit dhe përbërësve të boksitit të Kosovës, (1985-1986).
- Përcjellja e ndryshimeve të kualitetit të ujit të akumulimit të liqenit të Radoniqit, (1982-1985).
- Përcaktimi i metaleve kryesorë përcjellës dhe të rrallë në xehet dhe produktet e flotacionit të OP miniera me flotacion Kishnicë dhe Novo Bërdë, (19885-1988).
- Hulumtimet e materialeve për gatitjen e membranave hiperfiltruese dhe mundësia e përdorimit të tyre, (1987-1989).
- Anëtar i projektit ndërkombëtar nga ekipi i Kosovës prej: 01.07.2009 - 31.01.2010, Dispersion modeling of accidental releases of toxic gases, Nr: K-08-2009.

D. Tekste:

- S. T. Gashi, Xh. M. Ahmeti, S. Jusufi, Kimia, për klasën e tretë të mësimimit të orientuar, drejtimi kimiko teknologjik, Prishtinë, 1983.
- S. T. Gashi, Kimia Fizike për shkollën të mesme, Dukagjini, Pejë 2004.
- S. T. Gashi, Xh. M. Ahmeti, Kimia Fizike eksperimentale, Universiteti i Prishtinës, Prishtinë 1995.
- S. T. Gashi, Kimia Fizike I, Etruria, Universiteti i Prishtinës, Prishtinë, 1998.
- S. T. Gashi, Kimia Fizike, I, (zgjidhje detyrash), Universiteti i Prishtinës, Prishtinë, 2006.
- S. T. Gashi, F.Podvorica, R.Kastrati, Kimia 8, për shkollën e mesme të ulët, Dukagjini, Pejë, 2006.
- S. T. Gashi, Kimia Fizike I, (ribotim) Universiteti i Prishtinës, Shtëpia botuese Blendi, Prishtinë, 2011.

E. Botime të veçanta:

- N. M. Daci, M. Berisha, S. T. Gashi, Trace Elements in Kosova's Basin Coal. Appropriate waste Management for Developing Countries, Plenum Press, New York, 657 (1985).
- S. T. Gashi, N. M. Daci, Xh. M. Ahmeti, T. J. Selimi, E. Hoxha, Chemistry for protection of the environment 87, Elsevier, Amsterdam, New York, Oxford, 91, 1988.

XHEVDET XHAFI

BIOGRAFIA

U lind në vitin 1934 në Pejë. Skollën e Mesme të Artit e kreu në vendlindje. Akademinë e Arteve Figurative, drejtimin e pikturës, e kreu në Lublanë, në vitin 1970, në klasën e prof. Gabriel Stupica. Studimet pasuniversitare, drejtimi i grafikës, i kreu gjithashtu në Lubjanë, në klasën e prof. Riko Debenjak, në vitin 1972.

Disa vite pas mbarimit të studimeve pasuniversitare u zgjodh mësimdhënës në Akademinë e Arteve Figurative të Universitetit Prishtinës, për lëndën mësimore të grafikës, e më vonë, deri në pensionim, drejtoi klasën e pikturës.

Gjatë karrierës së pedagogut prof. Xhafa ka marrë të gjithë titujt universitarë, deri tek profesori ordinar.

Krahas punës pedagogjike, nga e cila kanë dalë një plejadë artistësh të rinj të shkolluar nën kujdesin e tij, Xhevdet Xhafa është marrë në mënyrë intensive dhe me shumë suksese me krijimtari artistike dhe ka realizuar një mori ekspozitash personale, ka marrë pjesë në ekspozita kolektive si dhe në aktivitete të tjera artistike.

Në dhjetor të vitit 2012 prof. Xhevdet Xhafa u zgjodh anëtar korrespondent i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës.

VEPRIMTARIA

Ekspozita personale:

Galeria e të rinjve, Beograd, 1973.
 Salloni i Muzeut te Artit Bashkëkohor, Beograd, 1984.
 Galeria e Artit, Qendra Informative e Artit, Paris, 1985.
 Galeria e Artit Modern, Dubrovnik, 1988.
 Muzeu i Artit Bashkëkohor, Shkup, 1996.
 Muzeu Kombëtar i Kosovës, Prishtinë, 2006.
 Akademia e Shkencave dhe e Arteve, Prishtinë, 2015.

Ekspozita kolektive:

Bienali i të Rinjve, Rijekë, 1971/73.
 Binali ndërkombëtar i vizatimit, Rijekë, 1974/ 76.
 Muzeu i Artit Bashkekohor, Romë 1977/78.
 Arti Bashkëkohor, Ndërkombëtar, Slloven Gradec, 1974/77.
 Ekspozita Ndërkombëtare e Artit Bashkëkohor, Cannes, 1975.
 Muzeu i Artit Bashkekohor, Vjenë, 1977/78.
 Muzeu i Artit Bashkëkohor në Wellington, Sidney, 1977/78.
 Ekspozita e një grupi artistësh në Gallerie Rockefeller, New York, 1980/82.
 Trienali i Artit Bashkëkohor, Beograd, 1982/86.
 Bienali i Artit Bashkëkohor, Sarajevë, 1980/83/87.
 Trienali Ndërkombetar i Pikturës, New Delhi, 1982.

Shpërblime:

Shpërblimi “France Preshern” i Universitetit të Lublanës, 1971.
 Shpërblimi i Sallonit Pranveror, Prishtinë, 1974.
 Shpërblimi i Dhjetorit, Kosovë, 1974/75.
 Ekspozita ndërkombëtare, Cagnes sur Mere, Shpërblimi Nacional, 1975.
 Mirënjohje e Bionalit, Gallerie Rockefeller, New York, 1980.
 Shpërblimi “N. Petroviq”, Çaçak, 1983.
 Salloni i Tetorit, Pllaketa e artë, Beograd, 1985.

ZEJNULLAH RRAHMANI

BIOGRAFIA

Zejnullah (Sadri) Rrahmani është i lindur më 1952 në Ballofc të Podujevës, Kosovë. Shkollën fillore dhe gjimnazin i kreu në Podujevë. Ka studiuar dhe është diplomuar në Fakultetin Filozofik të Prishtinës, në Degën e Gjuhës dhe Letërsisë Shqipe.

Studimet pasuniversitare dhe magistraturën i kreu në Degën e Letërsisë Shqipe, 1984. Më 1985 doktoroi në shkencat filologjike në Prishtinë.

Ka punuar në revistën “Fjala” katër vjet si gazetar dhe redaktor. Në Fakultetin Filozofik (tash Fakulteti i Filologjisë) punon prej vitit 1977, ku është profesor për lëndën Teori e letërsisë. Lëndën Teoritë letrare e ligjëron për studentët e studimeve master dhe në studimet e doktoratës.

Ka qenë kryetar i Studimeve pasuniversitare të Degës së Letërsisë, i ka reformuar e udhëhequr ato nga viti 1992–1998. Nga viti 1992 deri më 1996 ka qenë dekan i Fakultetit të Filologjisë. Anëtar i Kolegjiut të dekanëve të Universitetit të Prishtinës ishte në periudhën 1992-1996. Më 1995 e ka ringjallur, pasi që ishte ndërprerë dhunshëm dhe nuk ishte mbajtur disa vite, Seminarin Ndërkombëtar për Gjuhën, Letërsinë dhe Kulturën Shqiptare dhe të njëjtin vit, si bashkëdrejtor me Akademik Bahri Becin, e ka organizuar në Tiranë për dy vite me radhë.

Ka themeluar revistën shkencore “Filologjia” të Fakultetit të Filologjisë dhe ka qenë kryeredaktor i tre numrave të parë të saj. Nga viti 1970 është anëtar i Shoqatës së Shkrimtarëve të Kosovës. Në fushën e krijimtarisë letrare shkruan zhanret e prozës (roman, novelë, tregim).

Nga viti 1992 ka qenë anëtar i Këshillit Nacional për programet e letërsisë si dhe anëtar i Këshillit për unifikim të teksteve e të programeve nacionale të Kosovës e të Shqipërisë 1992-1998. Nga viti 1996-1999 në cilësinë e Këshilltarit për arsim i Dr. Ibrahim Rugovës, Kryetar i Kosovës, e ka udhëhequr arsimin shqip (paralel) të Kosovës.

Në periudhën 2007-2009 ka qenë anëtar i Këshillit Nacional të Shkencës të Kosovës.

Aktualisht është kryetar i Këshillit të Doktoratës të Fakultetit të Filologjisë. Nga viti 1999 ka qëndruar disa herë në Kanada. Jeton në Prishtinë: Bregu i diellit, perëndim, L/6 Nr. 3.

Anëtar korrespondent i ASHAK-ut u zgjodh më 2012.

BIBLIOGRAFIA

Vepra letrare:

Zanoret e humbura, roman, Rilindja, Prishtinë 1974.
Udhëtimi i një pik-uji, novela, Rilindja, Prishtinë, 1977.
E Bukura e Dheut, roman Rilindja, Prishtinë, 1977.
Sheshi i Unazës, roman, Rilindja, Prishtinë, 1977, Tiranë,1982.
Udhëtimi arbdhetar, roman, Rilindja, Prishtinë,1992.
Mjeshtri i vetmisë, tregime, Rilindja, Prishtinë,1995; Eurorilindja, Tiranë 1995.
Romani për Kosovën, roman, Faik Konica, Prishtinë, 2000.
Jusufi, roman, Dukagjini, Pejë, 2000.
99 rruzaret prej smaragdi, roman, Faik Konica, 2006.
Iluminacion, prozë poetike, Otava, 2008.
Tregimet e Ballofcit, tregime e novela, Faik Konica, Prishtinë, 2008.
Lypësi dhe Sophia, Faik Konica, Prishtinë, 2011.
Pesë vakte, roman, Faik Konica, Prishtinë, 2013.

Teori, studime, tekste:

Nga teoria e letërsisë shqipe, Rilindja, Prishtinë, 1986.
Njohuri nga teoria e letërsisë, Libri shkollor, Tiranë, 1996.
Teoria e letërsisë, Enti i teksteve, Prishtinë, 1997.
Teoria e letërsisë, Fakulteti Filologjik, Prishtinë, 1996.
Si të shkruhet disertacioni, Faik Konica, Prishtinë, 2001.
Arti i poezisë, Faik Konica, Prishtinë, 2001.
Teoritë letrare klasike, Faik Konica, Prishtinë, 2001
Shkrimi dhe leximi, Faik Konica, Prishtinë, 2003.
Malësorja e Nazmi Rrahmanit ose Arti i interpretimit, Faik Konica, Prishtinë, 2001.
Letërsia e Mesjetës, Faik Konica, Prishtinë, 2002.
Ligjërata mbi artin e Renesancës, Prishtinë, 2004.
Teoria letrare moderne, Faik Konica, 2005.
Letërsia e Lindjes, Faik Konica, Prishtinë, 2005.
Gnosis, AIKD, Rilindja, Prishtinë, 2005.
10 Kryevepra poezie, Faik Konica, Prishtinë, 2007.
Letërsi klasike greke, Faik Konica, 2008.
Teoria e letërsisë, Faik Konica, Prishtinë, 2008.

Çmimet:

Çmimin Hivzi Sulejmani.
Çmimin Naim Frashëri.
Çmimin e NGB Rilindja për roman.
Çmimin e Shoqatës së Shkrimtarëve të Kosovës, etj.

ANËTARË JASHTË TRUPIT TË PËRHERSHËM TË PUNËS
MEMBERS OUTSIDE OF THE PERMANENT WORKING BODY

DRAGOSLAV PEJČINOVIĆ

BIOGRAFIA

Lindi në Prekodollë të Vladigjin Hanit (Serbi) më 1932. Shkollën e mesme e kreu në Surdulicë më 1951, u diplomua në biologji në Universitetin e Shkupit më 1955. Një kohë ka punuar si profesor i biologjisë në gjimnazin e Gjilanit, ndërsa më 1961 u zgjodh asistent për lëndët Morfologji e bimëve dhe Fitoekologji me fitocenologji në degën e biologjisë në Fakultetin Filozofik të Prishtinës. Tezën e disertacionit të doktoratës “Uporedna morfološka-anatomska i ekološka studija listova nekih karakterističnih vrsta roda verbascum na teritoriji Kosmeta, kao posebnog tipa dlakavih kserofita” e ka mbrojtur në Fakultetin e Shkencave Matematike- Natyrore të Universitetit të Beogradit më 1965. Më 1966 u zgjodh docent, më 1972 profesor inordinar, ndërsa më 1980 ordinar në Fakultetin e Shkencave Matematike Natyrore të UP-së. Ka qenë dekan i Fakultetit të Shkencave Matematike Natyrore dhe prorektor i Universitetit të Prishtinës. Në vitin 1986 është zgjedhur anëtar korrespondent i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës dhe anëtar i rregullt më 1991. Ka botuar punime shkencore dhe profesionale nga fusha e shkencave biologjike, si dhe ka marrë pjesë aktive në tubime shkencore brenda dhe jashtë vendit. Është marrë me studimin e bimëve mjekësore.

Naučni radovi

- Pejčinović, D., Marinović, R. (1967): *O deobi ćelija pokoričnog tkiva u stablu Viscum album L.* Zbornik Filozofskog fakulteta u Prištini, knj. IV. Priština.
- Pejčinović, D. (1967): *Viscum album L. Ssp. Abietis. (Weisb) Abromeit novi flrni element za Srbiju.* Zbornik Filozofskog fakulteta u Prištini, knj. IV. Priština.
- Pejčinović, D., Marinović, R. (1968): *O gradji rizodermisa kod vodenih biljaka.* Zbornik Filozofskog fakulteta u Prištini, knj. V. Priština.
- Pejčinović, D. (1972): *O površinskim tkivima stabla kod hemiparazitne biljke Arceuthobium oxycedri (DC) M. M.* Zbornik Filozofskog fakulteta u Prištini knj. VIII. Priština.
- Pejčinović, D., Gligorijević, S. (1975): *Pojava felogena i obrazovanje plute na stablu hemiparazitne biljke Loranthus europaeus Jasq.* Zbornik radova PMF u Prištini knj. 3. Priština.
- Pejčinović, D., Gudeski, A., Gligorijević, S. (1975): *Broj dlaka na mm² na listovima "Otlja 18-2/3".* Zbornik radova PMF u Prištini, knjiga 3, Priština.
- Pejčinović, D., Marinović, R. (1975): *O rasprostranjenju Viscum album L. ssp. album L. u odnosu na privodu podloge u SR Srbiji.* Zbornik radova u Prištini, knjiga 3, Priština.
- Pejčinović, D., Gligorijević, S. (1976): *Ekofiziološke karakteristike vodnog režima endemične vrste Ulpiana dorfleri /Wettstein/ Blečić i Mayer u zajednici Qvercetum fornerto cerris acardicum Kras u Lipovici.* Acta Biol. et Med. Exp. Vol. 1. N° 1-2, Priština. (na engleskom jeziku).
- Pejčinović, D., Marinović, R., Gligorijević, S. (1977): *Anatomska gradja listova endemične vrste Ulpiana dorfleri / Wettstein/ Blečić i Mayer na staništu Lipovica u zajednici Qvercetum farnetto ceris scardicum Krs.* Acta. Biol. et Med. Exp. Vol. 2/1, Priština. (na engleskom jeziku).
- Pejčinović, D., Gudeski, A., Gligorijević, S., Nikolski, K. (1977): *Gustina pojednih tipova trihmoa na mm² na listovima nekih sorti duvana u SR Makedoniji u zavisnosti od insercije, prisustva cvasti i dubini njenog odlamanja.* "Tutun", 10-12. Prilep.
- Pejčinović, D., Gligorijević, S., Hoxha, E., Milić, M., Gudeski, A. (1978): *Determination of time for corn (Zea mays) irrigation on the basis of physiological indicators.* Acta Biol. et Med. Exp. Vol. 3, N° 1, Priština.
- Pejčinović, D., Hoxha, E., Gligorijević, S., Gudeski, A., Milić, M. (1979): *Intezitet i dinamika transpiracije Vitis vinifera cv bela šasla u uslovima navodnjavanja u vinogradskom regionu Orahovac.* /Zbornik radova/ II Kongres ekologa Jugoslavije, Zadar (Zagreb).

Saopštenja

- Pejčinović, D., Marinović, R. (1969): *O građ adventivnih korenova kod vodenih biljaka.* Saopštenje na III Kongresu biologa Jugoslavije, Ljubljana.
- Pejčinović, D., Gligorijević, S. (1974): *Prilog poznavanju endemične vrste Moltkea dorfleri Wettst.* IV Kongres biologa Jugoslavije, Sarajevo.
- Pejčinović, D. (1975): *Opoglošćenii sveta epidermison Arceuthobium oxycedri /DC/ M. M.* Saopštenje na II Međunarodnom botaničkom kongresu, Ljenjingrad.
- Pejčinović, D. i dr. (1977): *Uticaj transpiracije na stabilnost podloge u području kombinata "Kosovo",* Saopštenje na Simpozijumu o stanju, zaštiti i unapređenju životne i radhe sredine u SAP Kosovo, Priština.

- Pejčinović, D., Gligorijević, S., Hoxha, Gudeski, A., i Jablanović (1980): *Changes of cell sap concentration of Vitis vinifera in relation to irrigation. Rad je uvršćen u referate za II Kongres federacije evropskih društava za biljnu fiziologiju u Španiji.*
- Pejčinović, D., (1985): *Biološki potencijal sorti vinove loze na području SAP Kosova.* Sapoštenje na Savetovanju vinogradara Kosova.

Stručni radovi

- Pejčinović, D. (1977): *Razvoj prirodno-matematičkih nauka u periodu od 1976. do 1985. godine u SAP Kosovo.* Ekonomija, 3, Priština.
- Pejčinović, D. (1981): *Veliki inženjerijski projekti i program "Čovek i biosfera",* - Glasnik UNESCO.
- Pejčinović, D. (1970): *Vegetacija Lovčena u Crnoj Gori /prikaz knjige/.* Glasnik muzeja Kosova, X, Priština.
- Pejčinović, D. (1958): *Obrada metorske jedinice: Vegetativno razmnožavanje kod biljaka.* Prosvetni pregled, Beograd.
- Pejčinović, D. (1960): *Obrada metodiske jedinice: Reč, dve o fitosintezi.* Prosvetni pregled, Beograd.
- MONOGRAFIJA**
- Pejčinović, D. (1968): *Uporedna morfološko-anatomska studija listova nekih karakterističnih vrsta roda Verbascum na Kosovu i Metohiji kao posebnog tipa dlakavih ksreofita.* Zajednica naučnih ustanova Kosova i Metohije, studije, knj. 10, Priština.
- Kojić, M. i Pejčinović, D. (1982): *Korovska flora i vegetacija Kosova.* Zavod za izdavanje udžbenika SAP Kosovo. Priština.

Udžbenici

- Marinović, R., Pejčinović, D. i Hundozi, B. (1977): *Anatomija biljaka (Univerzitetski udžbenik na srpskohrvatskom i albanskom jeziku).* Zavod za izdavanje udžbenika SAP Kosova, Priština.
- Gligorijević, S., Palić, R. i Pejčinović, D. (1982): *Specialni biološki praktikum.* Zavod za izdavanje udžbenika SAP Kosova. Priština.
- Kojić, M., Pejčinović, D. i Gligorijević, S. (1983): *Priručnik za određivanje korovskih biljaka Kosova.* Zavod za izdavanje udžbenika SAP Kosova, Priština.

LUBIŠA RAKIĆ

BIOGRAFIA

Lindi më 1931 në Sarajevë, ku kreu shkollën fillore. Gjimnazin e mbaroi në Beograd, në vitin 1949. Po këtë vit u regjistrua në Fakultetin e Mjekësisë të Universitetit të Beogradit të cilin e mbaroi më 1955. Pas diplomimit, më 1955 u zgjodh asistent i lëndës Fiziologjia dhe biokimia. Në shkurt të vitit 1961 u zgjodh docent, ndërkaq, në vitin 1969 profesor i fiziologjisë dhe biokimisë në Fakultetin e Mjekësisë në Beograd.

Prej vitit 1971 në të njëjtën kohë ishte profesor i Neurobiologjisë në Qendrën e Studimeve Multidisiplinore të Universitetit të Beogradit për studime pasuniversitare. Në vitin 1964 zgjidhet drejtor i Institutit Biokimik të Fakultetit të Mjekësisë. Më 1962 u zgjodh udhëheqës shkencor i Labororit të Neurofiziologjisë të Institutit të Kërkimeve Biologjike “Dr. Sinisha Stanković” të Universitetit të Beogradit, si dhe udhëheqës shkencor i Labororit të kërkimeve të trurit në Kotor.

Ngritjen shkencore e mori në laboratorin “P.K. Anohina” të Moskës (1956), në Laboratorin e profesorit H.W. Magouna në Institutin për studimin e trurit të Universitetit të Kalifornisë në Los Anxhelos (1961-62), në laboratorët e tjerë në Jugosllavi dhe në botën e jashtme. Studimet e tij përfshijnë fushën e sistemit nervor qendror, të cilat paraqesin studimin e bazave neurologjike të sjelljeve. Duke e vënë në qendër të kërkimeve studimin e proceseve themelore nervore – ngacmimet e inhibilitetit, ai i shqyrton ato nga aspekti i parametrave të shumë disiplinave shkencore – neurofiziologjike, biokimike, imunologjike dhe evolutive.

Është anëtar i shumë shoqatave dhe akademive në ish-Jugosllavi dhe në botën e jashtme (anëtar korrespondent i Akademisë së Shkencave të BRSS, i Akademisë së Shkencave të Nju-Jorkut, të Organizatës Ndërkombëtare për Studimin e Trurit (IBRO) etj.

Është dekoruar me Urdhrin e Punës të Rendit III, me Urdhrin e Punës me Kurorë të Artë, me Urdhrin e Vëllazërim-Bashkimit dhe është fitues i Çmimit të 7 Korrikut të RS të Serbisë në vitin 1968 dhe i Çmimit të AVNOJ-it (KAÇKJ), në vitin 1977.

BIBLIOGRAFIJA³

Publikime të zgjedhura si autor i parë:

- Lj. Rakić, Prilog tehnici metode odredjivanja krvnog šećera po Creceliusu i Zajfertu. – Medicinski podmladak, 1955, VII, 3; str. 187-190.
- Lj. Rakić, - Termoregulacija, - Glasnik socijalne pedijatrije, 1958, VIII, 2-3; str. 59-64.
- Lj. Rakić, EEG promene u insulinskoj hipoglikemičkoj komi – uticaj raznih vrsta šećera i kalijuma – Zbornik I. Kongresa JDF, 1959; str. 37-45.
- Ćelijski permeabilitet u insulinskoj hipoglikemičnoj komi – uticaj slezine i jetre. Habilitacioni rad. Lj. Rakić. – Beograd, 1960; str.80.
- Lateral hypothalamic area and its roce in conditioned reflex activity. Lj. Rakić, - Brain and Behavior, Washington, 1962; p. 13-16.
- Seizures induced by low-level direct current stimulation of the rabbit cortex during spreading depression. C. D. Hull, Lj. Rakić and N. A. Buchwald. Elektroencephalography and Clinical Neurophysiology, 1963, 15. 1; p. 153.
- Uticaj zamora na hronaksiju mišića potkolenice. M. Mojović, Lj. Rakić, Đ. Popović-Erak, - Srpski arhiv za celokupno lekarstvo, 1963, 91. 1; str. 1-15.
- Lj. Rakić, Cortical inhibition and subcortical inhibitory influence. – Israel J. of Med. Sci. 1965, 1. 6: p. 1376-1383.
- Fosfatidopeptidi u raznim delovima centralnog nervnog sistema normalnih i od paradoksalnog sna deprivisanih mačaka, Lj. Rakić, B. B. Mršulja, M. Radulovački, B. Rotović. – Arhiv bioloških nauka, 1966. XVIII, 2; str. 127-132.
- Isto: Phosphatidopeptides in various parts of the SNS of normal cats and paradoxical sleep-deprived cats. Lj. Rakić, B. B. Mršulja, M. Radulovački and B. Rotović. – Archives of biological sciences, 1966, 18, 2; p.41-46.
- Biohemijska osnova razdraženja i inhibicije u CNS-u s posebnim osvrtom na spavanje. Lj. Rakić – III Kongres neurologa i psihijata Jugoslavije, Split, 16-19. X 1968. Simpozijalne teme; str. 152-153.
- Distribution of phospholipids in different regions of the rabbit brain and its changes after nembutal anaesthesia. Lj. Rakić, D. Kostić and N. Nešković. – Iugoslavica physiologica et pharmacologia acta, 1968, 4, 2; p. 203-209.
- Effect of intraventricular injection of antibrain antibody on defensive conditioned reflexes. B. D. Janković, Lj. Rakić, R. Veskov and J. Horvat. – Nature, 1968, 218, 5138; p. 270-272.
- Fiziološki mehanizmi i reglacija krvnog pritiska. Lj. Rakić. – Arhiv za farmaciju, 1968. XVIII, 5-6; str. 285-292.
- Anaphylactic Reaction in the Cat Following Intraventricular and Intravenous Injections of Antigen, B. D. Janković, Lj. Rakić, R. Veskov and J. Horvat. – Experientia, 1969, 25, 8; p. 864-865.
- Changes in Electrical Activity of the Cockroach Blatta orientalis. L. Brain Induced by anti-Lobster Brain Antibody. B. D. Janković, Lj. Rakić and M. Šestović. – Experientia, 1969, 25, 10; p. 1049-1050.
- The effect of atropine and propranolol on the glycogen content in various brain structures of the paradoxical sleep deprived rat. B. B. Mršulja and Lj. Rakić. – Iugoslavica physiologica et pharmacologica acta, 1969, 5, 2; p. 195-200.
- Ivan petrović Pavlov. Život i delo. Lj. Rakić. – Medicinska revija, 1969, XIX, 3; str. 87-95.

³ Këtu jepen vetëm punimet ku autori është i pari.

- Makromolekularna organizacija ćelije. – Arhiv za farmaciju, 1969, 5-6; str. 279-291.
- Vrednosti moždane impedance u raznim moždanim regionima u toku instrumentalnih i klasičnih uslovnih refleksa. R. Veskov, B. Matejić i Lj. Rakić. – VI Kongres Jugoslovenskog društva za fiziologiju, Ohrid, 7-10.IX 1969. Zbornik rezimea sekcija i simpozijuma; str. 74.
- Biohemijska istraživanja u psihijatriji. Lj. Rakić. Prvi naučni sastanak psihijatara Srbije, 1979, str.237-247.
- The influence of adrenergic and cholinergic blocking drugs on the glycogen content of the brain in rats deprived of paradoxical sleep. B. B. Mršulja and Lj. Rakić. Journal of Neurochemistry, 1970, 17; p.455-456.
- Promene lipidograma u toku psihofarmakološke terapije. Dimitrije Milanović, Nada Kastrapeli-Dapčević, Srboľjub Stojiljković i Lj. Rakić. – Prvi naučni sastanak psihijatara Srbije, 1979, str. 255-258.
- Alterations of Free Amino Acids Concentrations in Cat Brain Induced by Rapid Eye Movement Sleep Deprivation. Veselinka Karadžić, D. Mićić and Lj. Rakić. – *Experientia*, 1971, 27; p. 509-511.
- Ammonium, urea and glutamine in certain brain regions of controlled and paradoxical sleep-deprived rats. M. Levental, Lj. Rakić and A. Vranešević. *Iugoslavica physiologica et pharmacologica acta*, 1971, 7, 1;p.79-82.
- Cirkadijalni ritam i vizuelna diskriminacija kod *Octopus vulgaris* Lamarck. N. Kovačević i Lj. Rakić.- *Arhiv bioloških nauka*, 1971, 23. 1-2; str. 3P-4P.
- Free amino acids in brain regions of electric fish (*Torpedo marmorata*). V. Vukadinović, Lj. Rakić and D. Mićić.- *Iugoslavica physiologica et pharmacologica acta*, 1971, 7, 2; str. 223-228.
- Some Biochemical Aspects of Paradoxical Sleep Deprivation. Lj. Rakić. – *Astronautica Acta*, 1972, 17; p. 179-184.
- Lj. Rakić. Obrazovanje i problemi čovekove okoline. – *Tehnika*, 1973, XXVIII, 8; str. 1471-1478.
- Molekularna osnova ponašanja (učenja i pamćenja). – *Medicinski podmladak*, 1974, XXVI, 2; str. 131-137.
- Histochemical distribution of acid mucopolysaccharides during rhytm in the cerebellum of *Serranus scriba*. Lj. Rakić and B. B. Mršulja. – *Acta anomatica*, 1975, 92; p. 61-71.
- Anatomofiziološka studija odnosa strijatuma i vizuelnog sistema. Lj. M. Rakić, Lidija Lazarević i J. J. Ivanuš. – *Glas SANU*, 1977, CCCIII, Odeljenje medicinskih manuka, 29; str. 4-21.
- Binding of neuropharmacological drugs by sea urchin embryos. I, erarly sea urchin embryos as experimental models in neuropharmaca binding studies. Lj. M. Rakić, B. N. manukhin, G. A. Buznikov and T. M. Trupaev. – *Iugoslavica physiological acta*, 1978, 14, 3; pp. 445-454.
- Binding of neuropharmacological drugs by sea urchin embryos. II, Influence of some substances on the sensitivtv to neuropharmaca. Lj. M. Rakić, G. A. Buznikov, B. N. Manukhin and T. M. Trupaev. – *Iugoslavica physiologica, et pharmacological acta*, 1978, 14, 3; pp. 455-458.
- Biohemijska istraživanja ponašanja. – *Bihevior psihoterapija*. Niš, Institut za dokumentaciju zaštite na radu, 1978; str. 23-35. (Avalaske sveske, 2).
- Kibernetiski aspekti sistema koji regulišu ponašanje. Lj. Rakić i J. Ivanuš. – *Biomedicinska kibernetika*, II; Skopje, Univerzitetska pečatnica “Kiril i Metodije” 1978; str. 1-48.

- Morpho-physiological studies of striate-visual system relations. Lj. M. Rakić, L. Lazarević, J. J. Ivanuš. – Experimental brain researches 1978, 32; pp. 36-37.
- Regulacioni sisremi ponašanja. Priština, ANUK, 1978; str.118. (ANUK, Odeljenje prirodnih nauka, 1).
- Internation in problems of central language. (Poglavlje u knjizi) Rehabilitation of language disorders. – Cairo, 1979; pp. 135-145.
- Antomo-histological studies of caudate nucleus – visual system relations. Lj. M. Rakić, L. Lazarević, N. N. Lynbimov and J. J. Ivanuš. (Poglavlje u knjizi) Circulatory And developmental aspects of brain metabolism. Ed. M. Spatz, B. B. Mršulja, Lj. M. rakić and W. D. Lust. - New York, Plenum press, 1980; pp. 391-402.
- Kibernetiski aspekti sistema koji regulišu ponašanje. Lj. Rakić i J. Ivanuš. – Dijalektika, 1980, 1-2; str. 5-38.
- Molekular neuroanatomy in the function of acid mucopolyaccharides. M. Levantal and Lj. Rakić. Вопрос биохимии моза, АН Арм нско СССР, 1980. 14; str. 36-50.
- Prilog biohemijskoj strukturi mijelina centralog nervnog sistema. Lj. M. Rakić, Mirjana Rusić i Milica Levental. – Glas SANU, 1981. CCCXXII, Odeljenje medicinskih nauka, 33; str. 173-191.
- Rakić, Lj. M., Ivanuš, J. J., Fedan, V. A., and Ljubimov, N. N. (1984): Interhemispheric transfer of visual information of the nucleus saudatus of the cat: the role of the callosal system. ICRS Medical Scences, 11, 799-800.

SVETOMIR ARSIĆ

BIOGRAFIA

Svetomir Arsić – Basara lindi më 15 maj 1928, në fshatin Sevcë të Sharrit. Shkollën fillore e kreu në vendlindje, më 1939. Gjimnazin e ulët e kreu në Ferizaj, ndërkaq Shkollën e Artit Figurativ më 1953 në Nish. U diplomua në Akademinë e Artit Figurativ në Beograd më 1958, ku e kreu edhe shkallën III të studimeve. Pas mbarimit të studimeve, punoi në shkollën normale “Miladin Popoviq” të Prishtinës, pastaj profesor në SHLP dhe në Akademinë e Arteve në Prishtinë nga themelimi, ku një mandat ishte prodekan dhe dy mandate dekan.

Krahas ekspozitave të pavarura, mori pjesë në shumë ekspozita të përbashkëta dhe reprenzative në vend dhe jashtë. Ka marrë pjesë në simpoziumin ndërkombëtar “Forma viva” në Portorozh, në Simpoziumin e piktorëve në Ostërcë, në Simpoziumin ndërkombëtar në Pijeshtani – Çekosllovakia, në Bienalen II të skulptorëve në Vërnjakçka Banjë etj. Nga fundi i vitit 1984 hapi ekspozitën retrospektive në Mali Kalemegdan të Beogradit. Është autori i përmendores së Aradhes Partizane të Sharrit në Brezovicë, të Bora Vukmiroviqit dhe Ramiz Sadikut në Landovicë, të partizanëve të rënë në Keçekollë etj.

Deri më tani ka fituar shumë shpërblime për skulpturë, midis tyre: Çmimin e 7 Korrikut të RS të Serbisë, Çmimin e Lidhjes së Shoqatës së Artistëve Figurativë të Jugosllavisë, Çmimin e Dhjetorit të KSA të Kosovës, Çmimin e Shoqatës së Artistëve Figurativë të Sërbisë, Çmimin e Nëntorit të qytetit të Prishtinës, Çmimin e Sallonit të Majit etj. Është bartës i Urdhrit të Bashkim – Vëllazërimit me Kurorë të Artë.

Samostalne Izložbe

- 1956 – Narodna biblioteka, Aleksinac (sa Momom Mirkovićem)
- 1961- Sala radničkog univerziteta, Priština
- 1963 – Zimski salon, Subotica (sa Trajko Stojanovićem)
- 1970- Foaje Poprajinskog pozorišta, Priština Hotel “Breza”, Brezovica
- 1973- Umetnička galerija, Kruševac
- 1979- Galerija umetnosti, Priština
- 1981- Galerija savremene likovne umetnosti, Niš
- 1984- Umetnički pavilon Cvijeta Zuzorić. Beograd
- 1985- Likovni salon Doma kulture, Trstenik

Važnije grupne izložbe

- Primenjeni umetnici Kosova.
- Muzej savremene umetnosti, Skoplje.
- Umetnici sa Kosova, Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb.
- 1975- Trideset godina ULSA-a, Umetnički pavilon “Cvijeta Zuzorić”, Beograd
- Izložba SLUJ-a, Collegium artisticum, Sarajevo
- Oktobarski sallon, Beograd.
- 1976- Likovni stvaraoci Kosova. Galerija Kulturnog centra, Beograd
- 1951- Izložba narodne omladine Jugoslavije, Beograd.
- 1959- Izložba Dečanske kolonije, Priština.
- 1961- Izložba Kluba likovnih umetnika APKM, Priština.
- 1962- Oktobarski salon, Beograd.
- 1963- Likovni umetnici sa Kosova i Metohije, Galerija Doma JNA, Beograd,
- Galerija Doma JNA, Ljubljana.
- 1964- Oktobarski salon, Beograd
- Likovni susret Palić, Subotica.
- 1965- Izložba Dečanske kolonije, Priština.
- 1966- Oktobarski salon. Beograd. Likovni susret Palić, Subotica.
- 1967- Prolećna izložba Udruženja likovnih umetnika APKM, Priština.
- 1968- Oktobarski salon, Beograd. Likovni umetnici sa Kosova i Metohije, Subotica.
- Likovni umetnici sa Kosova i Metohije, Galerija Doma JNA, Beograd.
- 1969- Stvarnost i mašta – izložba ULUSA-a, Umetnički pavilon “Cvijeta Zuzorić”, Beograd Oktobarski salon, Beograd.
- 1970- Oktobarski salon, Beograd Izložba udruženja likovnih umetnika Kosova, Sarajevo.
- 1971- NOB u delima likovnih umetnika Jugoslavije, Galerija Doma JNA, Beograd.
- Umetnici SAP Kosova, Moderna galerija, Titograd Oktobarski salon, Beograd. Fio-
retinski bijenale, Firenca.
- 1972 – Primenjeni umetnici, Kosova. Priština Umetnost Kosova, Katovice, Zelengora
(Poljska) Likovni umetnici Kosova, Titograd.
- 1973- 10 umetnika sa Kosova, Salon Muzeja savremene umetnosti, Beograd
- Oktobarski salon, Beograd.
- 1974- NOB u delima kosovskih.
- 1977- Treći jugoslovenski bijenale male plastike, Murska Subota. Likovni salon “13.
novenbar”, Cetinje Bijenale crteže, Gradski muzej, Sombor.
- 1978- Prvi sarajevski trijenale unikatnog oblikovanja Collegium artsticum, Sarajevo.
- Savremena umetnost Kosova, Keln.

-
- 1979- Naši savremenici, Galerija umetnosti, Priština, Savremena umetnost Kosova, Pariz, Lion, Minhen, Štuttgart. Treći bijenale crteža, Priština.
- 1980 Savremena umetnost Kosova, Sava centar, Beograd Savremena umetnost Kosova, Palermo.
- 1981-Izložba Saveza likovnih umetnika Jugoslavije, Muzej savremene umetnosti Skoplje. Pančevačka izložba jugoslovenske skulpture, Pančevo Trijenale jugoslovenskog crteža, Gradski muzej, Sombor. Savremena umetnost Kosova, Montreal.
- 1982- Izložba hercegovačkog zimskog salona, Galerija "Josip Benković", Herceg Novi.
- 1983- Pančevačka izložba jugoslovenske skulpture, Pančevo., Umetnici, Prištine, Niš, Novi Sad, Kragujevac.
- 1984- Majski salon, Galerija Umetnosti, Priština

ZEF MIRDITA

BIOGRAFIA

Ka lindur në Prizren më 1936. Shkollën fillore e kreu në Prizren, ndërsa gjimnazin klasik në Pazin dhe Zagreb. Studioi në fakultetin teologjik katolik në Zagreb në vitin 1958 absolvoi filozofinë. Më 1958 u regjistrua në grupin e historisë të Fakultetit filozofik të Universitetit të Zagrebit. Në vitet 1961/1962 ishte demonstrator në katedrën e historisë

kroate te prof. dr. J. Shidak. Diplomoi me 1965. Doktoroi në të njëjtin fakultet 1972 me temën "Dardanët dhe Dardania në antikë".

Nga viti 1966 kaloi në Prishtinë si asistent i pavarur në degën e historisë dhe historisë antike. Në vitin 1973 u zgjodh docent, duke marrë njëkohësisht edhe Katedrën e Historisë Antike në Fakultetin Filozofik të Prishtinës. Më 1978 u zgjodh profesor inordinar, kurse më 1983 profesor ordinar. Më 1991 u zgjodh anëtar korrespondent i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës.

Nga 1993 ka qenë në Institutin e Historisë së Kroacisë si këshilltar shkencor, ku ka drejtuar projektin "Vllehtë – popullatë e vjetër ballkanike nga shfaqja historike deri sot".

Në vitet 1980-1990 ka qenë anëtar i komitetit kombëtar të Jugosllavisë për Ballkanologji. Nga viti 1999 është nënkryetar i Shoqatës së miqësisë kroato-shqiptare, kurse nga viti 2003 anëtar i Këshillit për pakica kombëtare në qeverinë e Kroacisë.

Në vitin shkollor 1997/1998 mbajti kursin e historisë antike në Fakultetin Filozofik "J. J. Strossmayer" në Osijek. Ka marrë pjesë në kongrese e tubime shkencore në vend dhe jashtë. Si profesor i ftuar ka mbajtur ligjërata në Vjenë, Jena, Mynih, Romë, Sofje, Tiranë dhe Zagreb. Ka qenë anëtar i redaksive të revistave shkencore në Prishtinë dhe Zagreb dhe anëtar i redaksisë kosovare të "Enciklopedisë së Jugosllavisë". Është bashkëpunëtor i rregullt i "Enciklopedisë kroate".

Në gusht 1973 ka marrë pjesë në gërmimet arkeologjike në Shqipëri, kurse në vitin 1974, si bursist i qeverisë italiane, ka qenë në specializim në "La Sapienza" të Romës. Në vitet 1976-1977 dhe 1991-1992, si bursist i Alexander von Humboldt-Stiftung, kreu specializimin nga historia antike dhe paleoballkanologjia - arkeologjia në Heidelberg dhe Mynih.

Jeton në Zagreb.

BIBLIOGRAFIA

Libra të botuar:

Dardanci i Dardania, (punim i doktoraturës), Zagreb, 1972

Studime dardane, Rilindja, Prishtinë, 1979, ff. 185; 8 nëntori, Tiranë, 1981, ff. 167.

Antroponia e Dardanisë në kohën romake, shqip-gjermanisht- Prishtinë 1981,

Mitet dhe mitologjia në antike, Rilindja, Prishtinë, 1988.

Krishtenizmi ndër shqiptarë. Prizren-Zagreb: Drita i Misioni katolik shqiptar, 1998

Religion und Kulte der Dardaner und Dardaniens in der Antike, Zagreb, 2001/

Religjioni dhe kultet e dardanëve dhe Dardanise në antikë. Unioni i Bashkësive Shqiptare në Republikën e Kroacisë, 2001.

Vlasi u historiografiji, Hrvatski institut za povijest, Zagreb, 2004.

Religjija i kultovi dardanaca i Dardanije u antici, Hrvatski institut za povijest, 2007.

Vlasi, starobalkanski narod, Zagreb, Hrvatski institut za povijest, Zagreb, 2009.

Përveç librave shkencorë, të botuar në gjuhën shqipe, kroate e gjermane, ka botuar mbi 100 studime, shqyrtime, artikuj, recensione, shënime dhe polemika në gjuhën shqipe, kroate, frënge, angleze, gjermane, italiane, etj.

Në vitin 2005 ka marrë çmimin e Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kroacisë për librin Vlasi – starobalkanski narod.

IN MEMORIAM

AGIM ÇAVDARBASHA

BIOGRAFIA

Lindi në Pejë, më 1944. I ati ishte mësues dhe familja ndërronte shpesh vend. Shkollën e Mesme të Artit e kreu në Pejë. U diplomua në Degën e Skulpturës në Akademinë e Arteve në Beograd, në klasën e V. Vujsiqit, në vitin 1969 dhe po këtë vit hapi ekspozitën e parë në Galerinë e Shtëpisë së Rinisë në Beograd dhe mori Çmimin “Talentët e Rinj” të gazetës Borba. Më 1970 u bë anëtar i SHAF të Kosovës dhe mori pjesë pothuaj në gjithë ekspozitat e saj. Më 1971 kreu studimet pasuniversitare në Akademinë e Arteve të Universitetit të Lubjanës, në klasën e prof. Z. Kalin dhe mori Çmimin e Preshernit.

Më 1974 u zgjodh pedagog i Akademisë së Arteve Figurative të Universitetit të Prishtinës (pasi kishte punuar një kohë në Shkollën e Lartë Pedagogjike) dhe themeloi degën e skulpturës, ku do të punojë deri në fund të jetës. Nën drejtimin e tij dolën disa gjenerata skulptorësh të rinj.

Më 1975 hapi ekspozitën personale të portreteve dhe do të realizojë një seri bustesh e shtatosh të personaliteteve të shquara historike dhe bashkëkohore, si dhe shtatoret e Sulejman Vokshit, Abdyl Frashërit dhe Ymer Prizrenit, kjo e fundit e punuar me një metodë unike, sipas kafkës së zhvarrosur, bashkë me një antropolog hungarez.

Ka punuar në të gjitha materialet: dru, gur, mermer, metal, derdhje plastike, etj. Njihet si mjeshtër i rrallë në mellë, shkathtësi kjo që vërehet veçanërisht te skulpturat e derdhura në bronzë.

Në vitin 1978 mori Çmimin e Dhjetorit të Kuvendit të Kosovës dhe Çmimin e Sallonit Pranveror të SHAFK.

Nga viti 1985 nisin shqetësimet me shëndetin. Fillimisht qëndroi një vit në spitalin e Lublanës, për t’u kthyer sërish dhe për të realizuar pjesën më të rëndësishme të opusit të tij. Ateleja e Çavdarbashës në rrethinat e

Prishtinës u shndërrua në një nga ambientet e shquara artistike, në të cilën në kohën e represionit mbi shkollat shqipe mbante dhe mësim.

Ka marrë pjesë në disa simpoziume të skulpturës bashkëkohore, si në atë të mermerit, në Arangjellovac (1969), në simpoziumin “Mozaiku në hapësirë”, në ishullin Korçulla (1980), në Koloninë e Poçitelit, etj. Është ideator i Simpoziumit të Skulpturës Bashkëkohore të Universitetit të Prishtinës, ku edhe vetë realizoi një vepër në vitin 1980. Më 1995 qëndroi katër muaj në shtëpinë e Heinrich Böll-it në Langenbroich të Gjermanisë, në kopshtin e së cilës edhe sot ndodhet një nga skulpturat e realizuara atje.

Më 1994 u zgjodh anëtar korrespondent i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës, ndërsa më 1996, anëtar i rregullt.

Në vitin 1995 e shpalli Galeri të Hapur atelienë e tij në fshatin Çagllavicë.

Vdiq në Prishtinë më 20 tetor 1999, pas shumë shqetësimeve me shëndetin, pa e ndërprerë punën deri në çastet e fundit të jetës.

Në vitin 2004 ateliea e Çavdarbashës pëson në flakët e ngjarjeve të marsit dhe bashkë me të u shndërruan në hi një pjesë e rëndësishme e opusit të tij, mbi të gjitha veprat kryesore të realizuara në dru dhe një koleksion i gjerë vizatimesh.

VEPRIMTARIA ARTISTIKE

Ekspozitat e pavarura:

- 1969, Beograd, Galeria e Shtëpisë së Rinisë.
- 1975, Prishtinë, Ekspozita e portreteve, Foajeu i Teatrit Popullor.
- 1979, Lubjanë, “Mala Galerija”.
- 1981, Prishtinë, Galeria e Arteve
- 1882, Zagreb, Galeria “Forum” (bashkë me M. Mulliqin).
- 1986, Prishtinë, Klubi i Artistëve.
- 1989, Grozhnjan (Kroaci), Galeria KO.
- 1991, Prishtinë, Instituti Albanologjik.
- 1991, Grozhnjan (Kroaci), Galeria KO.
- 1992-1995, Disa ekspozita në kafe-galeritë e Prishtinës, Pejës dhe Prizrenit.
- 1993, Tiranë, Qendra Ndërkombëtare e Kulturës, në kuadër të takimeve “Ditët e kulturës shqiptare të Kosovës”.
- 1995, Langenbroich, (Gjermani), Heinrich Böll Haus.
- 1995, Eifel (Gjermani).
- 1997, Prishtinë, Galeria “Dodona”.
- 1997, Prishtinë, Ekspozita e portreteve, Restaurant-Galeria “Hani I 2 Robertëve”.
- 2001, Prishtinë, Galeria e Arteve e Kosovës.

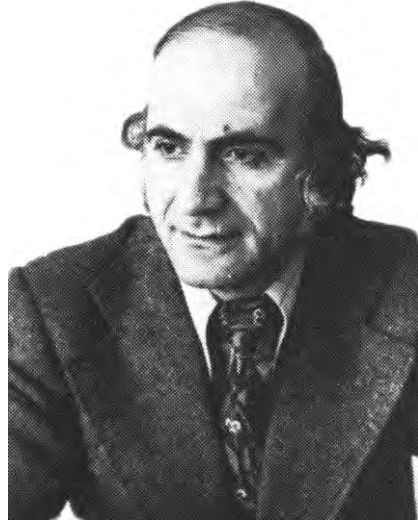
Ekspozitat më të rëndësishme kolektive:

- 1971, Me grupin AAF, Lubjanë, në “Mestna Galeria”.
- 1972, Bienali IX i Aleksandrisë, Egjipt.
- 1973, Salloni i Tetorit, Beograd dhe Bienali i Plastikës së vogël, Murska Sobota.
- 1975, Bienali i Plastikës së vogël, Murska Sobota.
- 1977, Me grupin “Junij”, në Lubjanë dhe në Kranj.
- 1977, Trienali V i Artit Jugosllav, Beograd.
- 1977, Bienali III i Plastikës së vogël, Murska Sobota.
- 1978, Arti Kosovar, në Këln (Gjermani) dhe në Paris (Francë).
- 1978, Ekspozita Skulptura Jugosllave në Hungari, Rumani dhe Bullgari.
- 1978, Ekspozita Arti bashkëkohor Jugosllav në Australi dhe në Zelandën e re.
- 1979, Bienali V i Plastikës së vogël, Murska Sobota
- 1980, Ekspozita Ekologjike, Maribor.
- 1999, Parkraum, Skulptura në ambient të hapur, Duren, (Gjermani)
- 2002, Ekspozita “Artistët Akademikë”, Galeria e Arteve e Kosovës, Prishtinë.

ALI HADRI

BIOGRAFIA

Lindi më 3 mars 1928 në Lushnjë. Shkollën fillore dhe të mesmen i mbaroi në Gjakovë. U diplomua në vitin 1956 në Fakultetin Filozofik të Beogradit dhe pastaj po aty u magjistrua në vitin 1960. Disertacionin e doktoratës Lëvizja nacionalçlirimtare në Kosovë 1941-1945 e mbrojti në Fakultetin Filozofik të Prishtinës në vitin 1970.

Ishte dekan i Fakultetit Filozofik të Prishtinës, profesor ordinar i Universitetit të Prishtinës dhe drejtor i Institutit të Historisë të Kosovës. Ishte drejtor i revistës “Përparimi”, kryeredaktor i revistës “Gjurmime albanologjike” (seria historike) dhe kryeredaktor i revistës “Kosova”. Për shumë vite i drejtoi studimet pasuniversitare dhe udhëhoqi shumë magjistrantë dhe doktorantë.

Ishte kryetar i Lidhjes së Shoqatave të Historianëve të Jugosllavisë dhe bashkëpunëtor i një numri revistash historike.

Në fushën e shkencës së historisë botoi, duke filluar nga viti 1957, qindra punime. Botoi dhjetë vepra monografike dhe shumë tekste të historisë së popullit shqiptar për shkollën fillore dhe për shkollën e mesme. Ka marrë pjesë me referate e koreferate në simpoziume dhe në tubime të tjera shkencore.

Në pjesën më të madhe punimet e tij trajtojnë probleme të historisë së popullit shqiptar, të historisë së Lëvizjes Nacionalçlirimtare të Kosovës, të historisë së Kosovës midis dy luftërave.

Dy herë e mori Çmimin Krahinor të Dhjetorit; u dekorua me Urdhrin e Meritave për Popull me Rreze të Argjenda dhe me Urdhrin e Punës me Flamur të Kuq.

Vdiq në Pejë, më 2 dhjetor 1987.

BIBLIOGRAFIA

Libra:

- Pasqyrë e historisë nacionale shqiptare (bashkautor Milan Perkaj), Prishtinë 1960.
 Autonomna Pokrajina Kosovo (bashkautor Dushan Pejanoviq), Beograd, 1967.
 Đerđ Kastriot Skenderbek i njevoja epoha, Shkup, 1968.
 Lëvizja nacionalçlirimtare në Kosovë 1941-1945, Prishtinë, 1971.
 Narodnooslobodilački pokret na Kosovu 1941-1945, Beograd, 1973.
 Kritikë historiografike I, Shkup 1973.
 Gjakova në Lëvizjen nacionalçlirimtare, Prishtinë, 1974.
 Këshillat nacionalçlirimtare në Kosovë 1971-1945, Prishtinë, 1974.
 Narodnooslobodilački odbori na Kosovu 1941-1945, Prishtinë, 1975.
 Đakovica u NOP-u, Prishtinë, 1976.
 Ali Kelmendi (1900-1939), Prishtinë, 1984.
 Marrëdhëniet shqiptaro-jugosllave, ASHAK, 2003.

Punime të tjera:

- Pjesëmarrja e popujve të Kosovë-Metohisë në Luftën Nacionalçlirimtare dhe në revolucionin popullor të Jugosllavisë, Përparimi, 1957, nr. 6, f. 357-374.
 Pjesëmarrja e popujve të Kosovë-Metohisë në Luftën Nacionalçlirimtare dhe në revolucionin popullor të Jugosllavisë, (vazhdim), Përparimi, 1957, nr. 7-8, f. 456-467.
 Beteja e Sutjeskës, Përparimi, 1958, nr. 6, 7. 380-385.
 Lufta iliro-romake dhe kryengritja e madhe e ilirëve, Përparimi, 1958, nr. 7-8, f. 491-496.
 Lëvizja nacionalçlirimtare e Gjakovës, Përparimi, 1958, nr. 9, f. 604-617.
 Lëvizja nacionalçlirimtare e Gjakovës (vazhdim), Përparimi, 1958, nr. 10, f. 679-692.
 Mbledhja II e Këshillit Antifashist të Çlirimit Nacional të Jugosllavisë –AVNOJ-it, Përparimi, 1958, nr. 11-12, f. 739-745.
 Lëvizja punëtore në vendet jugosllave në fund të qindvjetëshit të shek. XIX, Përparimi, 1959, nr. 2, f. 95-104.
 Partitë dhe organizatat socialdemokrate në vendet jugosllave, Përparimi, nr. 3-4, f. 169-180.
 Partia Komuniste e Jugosllavisë prej vitit 1919-1929, Përparimi, 1959, nr. 5, f. 288-302.
 Partia Komuniste e Jugosllavisë prej vitit 1919-1941, Përparimi, 1959, nr. 6, f. 371-384.
 Partia Komuniste e Jugosllavisë – organizuese dhe udhëheqëse e Luftës Nacionalçlirimtare dhe e revolucionit popullor, Përparimi, 1959, nr. 7-8, f. 451-464.
 Demonstratat e përgjakshme të majit në Pejë, Përparimi, 1959, nr. 9, f. 577-584.
 Këshillimi i Komitetit Krahinuer të PKJ për Kosovë-Metohi, Përparimi, 1959, nr. 10, f. 659-674.
 Konferenca e pestë dhe organizata e PKJ në Kosovë-Metohi, Përparimi, 1959, nr. 11, f. 731-739.
 Aradhat e para partizane në Kosovë-Metohi, Përparimi, 1960, nr. 1-2, f. 15-27.
 Dy vllaznit Zajmi, Përparimi, 1960, nr. 5, f. 324-331.
 Dy çastje nga historia e Gjergj Kastriotit-Skënderbeut, Përparimi, 1960, nr. 9, f. 578-586.
 Këshillimi i Komitetit Krahinuer të PKJ për Kosovë-Metohi në korrik 1942, Përparimi, 1960, nr. 12, f. 837-853.
 Këshillimi i dhetorit i Komitetit Krahinuer të PKJ për Kosovë-Metohi, Përparimi, 1961, nr. 1-2, f. 3-17.
 Kushtet dhe përgatitjet për LNÇ të popujve të Jugosllavisë, Përparimi, 1961, nr. 4, f. 211-222.

- Lëvizja nacionalçlirimtare në Jugosllavi në gjysmën e dytë të vitit 1941, Përparimi, 1961, nr. 6, f. 317-382.
- Këshillimet e Komitetit Krahinor të PKJ për Kosovë-Metohi në vitin 1941, Përparimi, 1961, nr. 10, f. 659-671.
- Këshillimi i Nandorit, Përparimi, 1961, nr. 11, f. 739-754.
- Roli i PKJ në zgjidhjen e çështjeve themelore të revolucionit tonë socialist, Përparimi, 1961, nr. 12, f. 827-839.
- Këshillimi Krahinuer i Gushtit, Përparimi, 1962, nr. 7-8, f. 496-500.
- Prilog rasvetlavanju Skenderbegove epohe, Gjurmime albanologjike, 1962, nr. 1, f. 119-147.
- Kosovë-Metohija në luftën mbrojtëse të prillit, Përparimi, 1963, nr. 3, f. 152-166.
- Politika e frontit popullor, Përparimi, 1963, nr. 5-6, f. 325-378.
- Lëvizja klasore sindikale në Kosovë e Metohi, Përparimi, 1963, nr. 8, f. 522-530.
- Formimi dhe roli i Këshillit nacionalçlirimtar për Kosovë-Metohi, Përparimi, 1963, nr. 9, f. 587-601.
- Formimi dhe roli i Këshillit nacionalçlirimtar për Kosovë-Metohi, Përparimi, 1963, nr. 10, f. 685-700.
- Veprimtaria e Këshillit nacionalçlirimtar për Kosovë-Metohi, Përparimi, 1963, nr. 11-12, f. 766-777.
- Puna në vijën ushtarake dhe terorizmi i komunistëve në Kosovë-Metohi gjatë kohës së Jugosllavisë së vjetër, Përparimi, 1964, nr. 4, f. 219-228.
- Zanafillet e lëvizjes puntore, veprimtaria legale dhe përtrimja e Organizatës së PKJ në Kosovë e Metohi, Përparimi, 1964, nr. 5, f. 309-321.
- Konsolidimi, zgjanimi dhe forcimi i organizatave të PKJ në Kosovë-Metohi (1937-1941), Përparimi, 1964, nr. 7-8, f. 431-442.
- Marrëdhëniet agrare dhe lufta e PKJ në Kosovë-Metohi kundër reformës agrare të padrejtë të Jugosllavisë borgjeze, Përparimi, 1964, nr. 9-10, f. 589-599.
- Sistemi okupues në Kosovë-Metohi, Përparimi, 1964, nr. 11-12, f. 678-704.
- Rrethanat ekonomike-shoqnore, politike, nacionale dhe kulturore në Kosovë-Metohi në kohën e Jugosllavisë së vjetër, Përparimi, 1965, nr. 1-2, f. 27-40.
- Rrethanat shoqnore, politike, nacionale e kulturore në Kosovë-Metohi në kohën e Jugosllavisë së vjetër, Përparimi, 1965, nr. 3-4, f. 162-185.
- Rrethanat shoqnore, politike, nacionale e kulturore në Kosovë-Metohi në kohën e Jugosllavisë së vjetër, Përparimi, 1965, nr. 5, f. 278-294.
- Nacionalno ugnjetavanje šiptarske narodnosti i stav KPJ za nacionalna prava šiptara za vreme stare Jugoslavije, Gjurmime albanologjike, 1965, nr. 2, f. 145-168.
- Vështrim mbi njysitë kronologjike për LNÇ të Kosovë-Metohisë në librin "Hronologjia oslobodilačke borbe naroda Jugoslavije 1941-1945", Përparimi, 1965, nr. 6, f. 412-429.
- Vështrim mbi njysitë kronologjike për LNÇ të Kosovë-Metohisë në librin "Hronologjia oslobodilačke borbe naroda Jugoslavije 1941-1945", Përparimi, 1965, nr. 7-8, f. 510-536.
- Okupacioni sistem na Kosovu i Metohiji, JIČ, 1965, nr. 2, f. 39-60.
- Primedbe na hronološke jedinice o NOB-u na Kosovu i Metohiji, Vjetari i Arkivit Shtetëror Krahinor, 1965, I, f. 198-225.
- Orientimi i PKJ dhe aktiviteti i saj politik n'organizimin e LNÇ në Kosovë e Metohi më 1941, Përparimi, 1966, nr. 8, f. 650-660.
- Disa çashtje nga historia nacionale shqiptare, Përparimi, 1966, nr. 9-10, f. 749-763.
- Lufta e PKJ më 1941 për unitetin e masave në Kosovë e Metohi, Përparimi, 1966, nr. 11-12, f. 896-901.
- Kosovo i Metohija u Kraljevini Jugoslaviji, "Istorijski glasnik", 1967, nr. 1-2, f. 51-84.

- Kontribut për ndriçimin e epokës së Skënderbeut, Përparimi, 1967, nr. 3, f. 241-273.
- Kontribut për ndriçimin e Lidhjes së Prizrenit 1878-1881, Përparimi, 1967, nr. 4, f. 413-444, nr. 5, f. 555-580.
- Prilog rasvetljavanju Prizrenske lige 1878-1881, Përparimi, 1967 (numër jubilar në serbokroatisht), f. 23-69.
- Jehona dhe ndikimi i Revolucionit të madh socialist të tetorit në Kosovë e Metohi më 1917-1941, Përparimi, 1967, nr. 9-10, f. 1106-1131.
- Partija komuniste e Jugosllavisë në Kosovë e Metohi deri në luftën e prillit të vjetit 1941, Përparimi, 1967, nr. 11-12, f. 1318-1338.
- Pokret otpora u Albaniji 1939-1944, Pokreti otpora u Evropi, Beograd, 1968, f. 17-32.
- Pozita dhe gjendja e Kosovës në Mbretërinë e Jugosllavisë (1918-1941), Gjurmime albanologjike, 1968, nr. 2, f. 163-194.
- Politika Narodnog fronta i aprilski rat na Kosovu i Metohiji, Bul. i Fak. Filozofik në Prishtinë, 1968, V, f. 423-446.
- Pasqyrë e lëvizjes çlirimtare shqiptare në epokën e Gjergj Kastriotit Skënderbeut (1443-1468), Përparimi, 1968, nr. 2, f. 189-265.
- Pasqyrë e historisë së PKJ në Kosovë (1941-1945), Përparimi, 1969, nr. 2-3, f. 123-153.
- Nacionalni pokret albanskog naroda od 30-ih godina XIX veka do kraja 1912. godine, Beograd, 1969, f. 127-152.
- a) Nacionalni pokret albanskog naroda 30-tih godina XIX veka do kraja 1912.
- b) Albanska narodnost u Jugoslaviji od 1918. do 1941. godine i njeno učešće u NOB Jugoslaviji (187-210).
- c) Narodnoslobodilačka borba u Albaniji i prve godine posle ratnog razvitka (211-232).
- Rrethanat historike në kohën e Kongresit të Manastirit, Gjurmime albanologjike, 1969, nr. 1, f. 7-12.
- Rëndësi historike e lëvizjes çlirimtare në epokën e Gjergj Kastriotit Skënderbeut, Simpoziumi për Skënderbeun, 1969, f. 9-22.
- Stvaranje, razvoj i karakteristike narodnooslobodilačkih odbora na Kosovu, 1970, nr. X, f. 183-257.
- Periodizimi i Lëvizjes Kombëtare Shqiptare, Gjurmime albanologjike –Seria e shkencave historike, nr. I, 1971, f. 23-32.
- Formimi, zhvillimi dhe karakteristikat e KNÇ në Kosovë, KPJ dhe pushteti revolucionar në Kosovë, Prishtinë, 1971, f. 11-86.
- Savetovanje oblasnog komiteta PKJ za Kosovo i Metohiju u toku NOP, KPJ i revolucionarna vlast na Kosovu, 1971, f. 143-181.
- Politika Kombëtare e PKJ në Kosovë 1918-1944, Përparimi, 1971, nr. 2, f. 89-110.
- LNÇ dhe qëndrimet e PKJ rreth çështjes kombëtare në Kosovë më 1943, Përparimi, 1971, nr. 3, f. 197-204.
- Një vështrim kritik mbi memoaret e Svetozar Vukmanoviq-Tempos, Përparimi, 1971, nr. 7, f. 586-606, nr. 9, f. 857-876, nr. 12, f. 1134-1152.
- Historiografia jugosllave mbi shtetin ilir, Gjurmime albanologjike – Seria e shkencave historike, 1972, nr. II, f. 29-38.
- Gjakova prej themelimit deri më 1941, Kosova, 1972, nr. 1, f. 371-456.
- Kritički osvrt na memoare Svetozara Vukmanovića Tempa, Kosovo, 1972, nr. 1, f. 457-504.
- Fraksionizimi dhe lufta antifraksioniste në Kosovë 1937-1941, Buletin i Muzeut të Kosovës, 1972, nr. XI, f. 301-320.

- Specifika e Lëvizjes nacionalçlirimtare të Kosovës 1941-1945, Kosova, 1973, nr. 2, f. 3-23.
- Borba za jedinstvo masa na Kosovu u vreme Narodnooslobodilačkog pokreta 1941-1945, Kosovo, 1973, nr. 2, f. 3-23.
- Rëndësia e vendimeve të Seancës së Dytë të KAÇKJ për zhvillimin e Lëvizjes nacionalçlirimtare në Kosovë, Përparimi, 1973, nr. 11-12, f. 979-993.
- Značaj odluka Drugog zasedanja AVNOJ-a za razvitak Narodnooslobodilačkog pokreta na Kosovu, "Obeležja", 1973, nr. 6, f. 11-26.
- Istorijska dimenzija autonomije na Kosovu, Studia Humanistica, 1974, nr. I, f. 137-139.
- Rëndësia historike e Lëvizjes Çlirimtare në epokën e Gjergj Kastriotit Skënderbeut, Seminari i Kulturës Shqiptare për të Huaj, Prishtinë, 1975, nr. 1, f. 13-29.
- Kosovo u ratu i revoluciji, Srbija u ratu i revoluciji 1941-1945, Beograd, 1976, f. 415-460.
- Kosovo – Istorija, činjenice o Kosovu, Beograd, 1976, f. 18-25.
- Formimi i Komitetit Krahinor të PKJ dhe puna e tij në përgatitjen e KPJ në Kosovë për misionin revolucionar, Përparimi, 1977, nr. 6, f. 636-653.
- NOB na Kosovu, Ustanak i revolucija naroda i narodnosti Jugoslavije, Beograd 1977, f. 127-140.
- Lufta Nacionalçlirimtare në Kosovë 1941-1945, Jehona, 1977, nr. 9-10, f. 1241-1253.
- Specifika e Lëvizjes nacionalçlirimtare të Kosovës, Horizontet e historisë, 1977, nr. 1, f. 111-127.
- Lidhja e Prizrenit në Historiografinë Jugosllave, Përparimi, 1978, nr. 4, f. 446-473.
- Lidhja e Prizrenit 1878-1881 (kryereferat në Konferencën e 100-vjetorit të Lidhjes së Prizrenit).
- Filip Filipovići për shqiptarët (referat në Simpoziumin për Filip Filipovićin).
- Sistemi i pushtimit fashist në Kosovë (1941-1944), Kosova, 1978, f. 3-78.
- Zajedno s Živko Avramovskim i Miloradom Vavićem, Okupacioni sistem u Kosovskoj Mitrovici i okolini, Kosova, 1978, f. 209-297.
- Okupacioni sistem u Djakovici i okolini, Kosova, 1978, f. 429-457.
- NOB na Kosovu, Horizonti istorije, Prishtinë, 1978, f. 75-87.
- Rëndësi historike e Lëvizjes Kombëtare Shqiptare, Seminari i Kulturës Shqiptare për të Huaj, Prishtinë, 1978, nr. 4.
- NOP na Kosovu 1941-1945, Beograd, 1978.
- Tito për Kosovën – Kosova për Titon, në librin: Tito për Kosovën-Kosova për Titon, Prishtinë, 1979, f. 35-49.
- Tito o Kosovu – Kosovo o Titu, në librin: Tito për Kosovën-Kosova për Titon, Prishtinë, 1979, f. 51-64.
- Gjendja organizative dhe vija e PKJ në Kosovë gjatë LNÇ 1941-1945, Përparimi, 1979, nr. 2, f. 155-189.
- Së bashku me zhivko Avramovskin – Redaktimi dhe njësimi i tekstit të monografisë Mitrovica dhe rrethina, Mitrovicë, 1979, f. 442.
- Zajedno s Živko Avramovskim – Redaktura i ujednaçavanje teksta monografije Kosovska Mitrovica i okolina, Mitrovicë, 1979, f. 430.
- Së bashku me M. Vaviqin, Rrethanat shoqërore-ekonomike, politike, kulturo-arismore dhe shëndetësore në Kosovë në periudhën midis dy luftërave botërore, në librin: Mitrovica dhe rrethina, Mitrovicë, 1979, f. 113-126.
- PKJ dhe lëvizja punëtore revolucionare më 1934-1941, Po aty, f. 204-255.

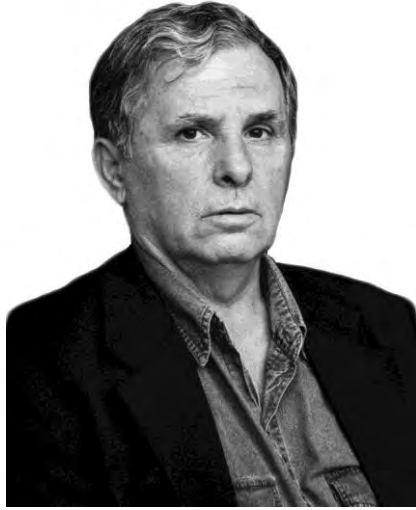

- Së bashku me M. Vaviqin, Lufta e prillit, Po aty, f. 255-262.
- Së bashku me M. Vaviqin, Organizimi i Lëvizjes Nacionalçlirimtare dhe i kryengritjes së armatosur, Po aty, f. 111-139.
- Së bashku me M. Vaviqin, zhvillimi i Lëvizjes nacionalçlirimtare, Po aty, f. 339-382.
- Së bashku me M. Vaviqin, Mitrovica dhe rrethina në Lëvizjen nacionalçlirimtare 1943-1945, Po aty, f. 382-431.
- Së bashku me M. Vaviqin, Društveno-ekonomske, političke, kulturno-prosvetne i zdravstvene prilike, në librin: Kosovska Mitrovica i okolina, Mitrovicë, 1979, 107-119.
- Së bashku me M. Vaviqin, PKJ i revolucionarni radnički pokret 1934-1941, aty, 196-247.
- Së bashku me M. Vaviqin, Aprilski rat, Po aty, f. 247-253.
- Së bashku me M. Vaviqin, Organizovanje NOP i oružanog ustanka, Po aty, f. 301-327.
- Së bashku me M. Vaviqin, Razvoj NOP-a, Po aty, f. 327-370.
- Së bashku me M. Vaviqin, Kosovska Mitrovica i okolina u narodnooslobodilačkom pokretu 1943-1945, Po aty, f. 370-419.
- Rëndësia historike e Lidhjes Shqiptare të Prizrenit, në librin: Konferenca Kombëtare e 100-vjetorit të Lidhjes Shqiptare të Prizrenit, Tiranë, 1979.
- Klasa punëtore e Mitrovicës dhe e rretheve të saj në revolucionin socialist, Mitrovicë, 1979, f. 273-291.
- Radnička klasa Kosovske Mitrovice i okoline u socijalističkoj revoluciji, Mitrovicë, 1979, f. 291-307.
- Linja e PKJ-së në formimin e fuqive të armatosura revolucionare të LNÇ-së dhe zbatimi i saj në kushtet specifike të Kosovës, Kosova, 1980/81, nr. 9-10, f. 19-29.
- Lëvizja punëtore dhe PKJ në Kosovë gjer në Luftën e Prillit 1941, Seminari për Gjuhën, Letërsinë dhe Kulturën Shqiptare, Prishtinë, 1980, nr. 6, f. 45-69.
- Pushteti ushtarak në Kosovë më 1945, Kosova, 1980/81, nr. 9-10, f. 569-572.
- O NOR-u na Kosovu, Leksikon NOR-a i Revlucije u Jugoslaviji 1941-1945, Beograd, 1980.
- O radničkom pokretu i KPJ na Kosovu, Hronologija radničkog pokreta i SKJ 1919-1979, Beograd, 1980.
- Titov doprinos teoriji i praksi rešavanja nacionalnog pitanja u Jugoslaviji, Tito i revolucija, Beograd, 1980.
- Lëvizja nacionalçlirimtare në Kosovë më 1941, Përparimi, 1981, nr. 5, f. 365-386.
- Gjakova në LNÇ më 1941, Përparimi, 1981, nr. 5, f. 387-405.
- Djakovica u NOB 1941, Vjetari, 1981, Numër jubilar, f. 85-109.
- Përgjigje vërejtjeve lidhur me tekstet historike të njësive “Shqiptarët” dhe “Marrëdhëniet shqiptaro-jugosllave” në Enciklopedinë e Jugosllavisë, Kosova, 1982, nr. 11, 217-259.
- KPJ NA Kosovu 1919-1941, Studime, Prishtinë, 1983, f. 47-127.
- Në këtë bibliografi nuk janë përfshirë tekstet e historisë për shkollat fillore dhe të mesme, si dhe artikujt e shumtë të botuar në “Rilindja”, “Fjala”, “Zëri i rinisë”, “Jedinstvo”, etj.

ALI PODRIMJA

BIOGRAFIA

Lindi më 1942 në Gjakovë. Shkollën fillore dhe gjimnazin i kreu në vendlindje, ndërsa Fakultetin Filozofik, Gjuhë dhe Letërsi Shqipe, në Universitetin e Kosovës. Në vitin 1966 zë punë në gazetën e përditshme “Rilindja”, në rubrikën e kulturës. Më 1976, në Edicionin e Botimeve “Rilindja”, udhëheq bibliotekat: Poezia shqipe, Letërsia botërore dhe Letërsitë e ish-bashkësisë jugosllave. Është anëtar i LSHK dhe i PEN-it shqiptar.

Në vitin 1996 u zgjodh anëtar korrespondent i ASHAK, ndërsa në vitin 2000 zgjidhet anëtar i rregullt.

Me shkrime filloi të merret qysh si gjimnazist. Poezinë e parë Arabja e botoi në revistën “Jeta e re” nr. 4, 1957. Po kjo revistë në vitin 1961 botoi dhe librin e tij të parë Thirrje. Në përkthim të poetit Esat Mekuli u botua, me plotësime, edhe në gjuhën serbokroate (1968). Përmbledhja Thirrje në vitin 1971 u bë kartuç në Tiranë, për shkak të disa poezive “hermetike”. Ekzemplari i shpëtuar nga një poet tiranas, udhëtoi deri te autori hiç më pak se 20 vjet.

Pos poezive, Podrimja shkroi ese e tregime. Bashkëpunon me të gjitha revistat e fletushkat në gjuhën shqipe brenda dhe jashtë atdheut. Është fitues i shpërblimeve të ndryshme letrare. Në vitin 1999, në Shtutgart të Gjermanisë, u nderua me çmimin e mirënjohur letrar Nikolas Linau. Librat e tij janë botuar, ribotuar dhe përkthyer në disa gjuhë. Është prezent në shumë manifestime ndërkombëtare.

Vdiq më 21.07.2012 në Lodève të Francës ku morri pjesë në festivalin e poezisë Voix de la Méditerranée.

BIBLIOGRAFIA

Libra të botuar:

- Thirrje, poezi, Jeta e Re, Prishtinë, 1961 ; Naim Frashëri, Tiranë, 1972, zgjedhi Pandeli Koçi. Botimi i parë i këtij libri u bë karton.
- Loja nën diell, tregime, Jeta e re, Prishtinë, 1967.
- Dhimbë e bukur, poezi, Rilindja, Prishtinë, 1967.
- Sampo, poezi, Rilindja, Prishtinë, 1969; Flaka e Vëllazërimit, Shkup 1980.
- Hija e tokës, Bota e Re, Prishtinë, 1971.
- Torzo, poezi, Rilindja, Prishtinë, 1971; Botimi i dytë, pasthënia Ibrahim Rugova, 1979.
- Folja, poezi, Rilindja, Prishtinë, 1973.
- Credo, poezi, Rilindja, Prishtinë, 1976.
- Poezi, lektyrë shkollore, Prishtinë, 1978, 1985.
- Drejtëshimi, poezi e zgjedhur, parathënia Ibrahim Rugova, Rilindja, Prishtinë, 1981.
- Lum-lumi, poezi, Rilindja, Prishtinë, 1982, 1986, 1990; Toena, Tiranë, 2003, botimi IV dhe V, parathënia dr. B. Kuçuku; Rozafa, Prishtinë, 2003 ; Libri Shkollor, Prishtinë, 2012.
- Fundi i gëzuar, poezi, Rilindja, Prishtinë, 1988.
- Zari, poezi, Rilindja, Prishtinë, 1990.
- Në bisht të sorrës, poezi, Art-Pena, Prishtinë, 1994.
- Buzëqeshja në kafaz, Lidhja e Shkrimtarëve të Shqipërisë, Tiranë, 1994 ; Dukagjini, Pejë, 1995.
- Tkurra e Atdheut, ese dhe të paharruarat, Konica 95, Tetovë, 1996; Toena, Tiranë, 2004.
- Libri që nuk mbyllet, ese, Rilindja, Prishtinë, 1997.
- Ishulli Albania, Rilindja, Prishtinë, 1998; poezi e zgjedhur, parathënia Visar Zhiti, Onufri, 2004 ; botimi plotësuar, AIKID, Prishtinë, 2006.
- Burgu i hapur, Rilindja, Prishtinë, 1998.
- Harakiri, ese, shënime nga esnafit dhe një miniroman, Rilindja, Prishtinë, 1999.
- Dielli i zi, ese, Rilindja, Prishtinë, 2000.
- Poema, Enti i Teksteve, Prishtinë, 1979, parathënia Hysni Hoxha.
- Poezi, Naim Frashëri, Tiranë, 1986, zgjedhën Dritëro Agolli, Xhevahir Spahiu, parathënia D. Agolli.
- Litari i ankhit, poezi e zgjedhur, parathënia Bashkim Kuçuku, Toena, Tiranë 2002. Antologji personale, Ora, Tiranë, 2002.
- Kush do ta vrasë ujkun, Alba-Ass, Tiranë, 2002. Zgjedhjen dhe parathënien Ali Aliu.
- Te guri i Prevezës, parathënia Bashkim Kuçuku, Arbëria, Tiranë, 2003.
- Letra nga të vdekurit, ese dhe persiatje, Toena, Tiranë 2004.
- Pikë e zezë në blu, poezi, Onufri, 2005.
- Sfidë harrimit, ese, parathënia Bashkim Kuçuku, Onufri, Tiranë, 2006.
- Gjumi i tokës, poezi e zgjedhur, Ideart, Tiranë, 2007.
- Fundi i mitit, tregime, parathënia Sadik Bejko, Onufri, 2007.
- Libri mbi të qenit, poezi e zgjedhur, Brezi 9, Tetovë, 2008 ; PEN Qendra, Prishtinë, 2009, parathënia Fatos Arapi;
- Vepra 1-9, Vepra e plotë, parathënia Ali Aliu, ASHAK, Prishtinë, 2013.

Libra të botuar në gjuhë të huaja:

- Dozivi, Bagdala, Krushevac, 1968, zgjedhi dhe përktheu në serbokroatisht Esad Mekuli.

- Lili i našata sloboda, Nova Makedonija, Shkup, 1968, përktheu në maqedonisht Video Podgorec.
- U bogu su nazreli zmiju, Nolit, Beograd, 1972, zgjidhi dhe përktheu serbokroatisht Vehap Shita.
- Suzenj pesmi, Lipa, Kopar, 1976, zgjidhi dhe përktheu sllovenisht Ciril Zlobec.
- Sonot što produlžuva, Mislal, Shkup, 1978, përkthyen maqedonisht Gane Todorovski, Adem Gajtani.
- Zatim belo, Matica srpska, Novi Sad, 1978, përkthyen në serbokroatisht Esad Mekuli, Rexhep Ismajli.
- Ravnoteža, Gradina, Nish, përktheu në serbokroatisht Mirko Gashi.
- Pesmi, (me Enver Gjerqekun, Azem Shkrelin, Rahman Dedajn) Mladinska knjiga, Lubjanë, 1980, përktheu në sllovenisht Ciril Zlobec.
- Poesie per Lumi, La sfinge, Napoli, 1984, zgjidhi dhe përktheu në italisht Giacomo Scotti.
- Gene bir basina, Yalçin yayinlari, Stamboll, 1985, përktheu në turqisht Hasan Merxhan.
- Den Wolf satteln, Straelener, 1986, zgjidhi dhe përktheu në gjermanisht Hans Joachim Lanksch.
- Baladi Kosova, Tekyn, Stamboll, 1986, përktheu në turqisht Nexhati Zekeria.
- Živjeti, Vesilin Masleša, Sarajevë, 1987, përkthyen në serbokroatisht Hasan Mekuli, Shkëlzen Maliqi.
- Nyngtalan Ko, Forum, Novi Sad, 1988; zgjidhën dhe përkthyen në hungarisht: Acs Karoly dhe Feher Ferenc.
- Icb saddle das Ross den Tod, Klagenfurt/ Salzburg, 1991, zgjidhi dhe përktheu në gjermanisht Hans-Joachim Lanksch.
- Zyc, Orfeu, Varshavë, 1993, zgjidhi e përktheu polonisht Mazllum Saneja, pasthënia Dorota Horodyska.
- Das Lächeln im Käfig / Buzëqeshja në kafaz, Klagenfurt/ Salzburg, 1993, përktheu në gjermanisht Hans-Joachim Lanksch u ribotua në vitin 2004.
- Wandern mit dem Wolf, Weiser Verlag, Klagenfurt-Salzburg, 1992, zgjidhi dhe përktheu në gjermanisht Hans Joachim Lanksch.
- Poeti Europei, Centro Italiano Arte e Cultura, CIAC- Roma, 1998.
- Who whill slay the wolf, selected Poetry by Ali Podrimja, Gjonlekaj Publishing, Nju Jork, 2000; zgjedhi, përktheu në anglisht dhe shkroi parathënien, Robert Elsie.
- Défaut de verbe, Edition bilingue, Cheyne, Le Chambon-sur-Lignon, 2000, përktheu në frëngjisht dhe shkroi parathënien Aleksander Zoto.
- Skradziony płomień, Pogranicze, Seyni, 2007, wybólad z języka albańskiego i poslowie Mazllum Saneja, opracowanie i współpraca Ewa Śmetańska.
- Deserto invasivo, poesie, a cura di Bl ;erina Suta, De Angelis Editore, Avelino, 2007.
- Cartea ce mu se inchide, Anthologie de autor, Librarium Haemus, Bukuresht, 2007, antologare, traducere și aparat critic de Kopi Kyçyku cu o prefață de Ardian-Christian Kuciuk.
- Flaka e vjedhur/La flamme volée, L'Arbre à paroles / Residences, 2010, traduction Vasil Çapeqi, adaptation Francis Chenot.
- Ο σχισμενος xapτης (Harta e grisur),Eolika grammata, 2011, përktheu në greqisht Iliaz Bobaj.
- Panorama dhe antologji në gjuhë të tjera:
- Vertikale (me Augustin Stipçeviqin), Matica Hrvatska, Split, 1970.

Duboko je korijenje (me Augustin Stipçeviqin), Matica Hrvatska, Split, 1970.
 Le parole rinato – Fjalë të rilindura – (me Giacomo Scottin), Rilindja, 1970.
 Kiša u jednoj legendi, Prosveta, Beograd, 1973.
 Bez glagola, August Cesarec, Zagreb 1978.
 Poezia acontemporano di Jugoslavia, Libertates, Pançevë 1978.
 Poeti albanesi in Jugoslavia, La Battana, Rijeka 1978.
 Dega e pikëlluar (me Sabri Hamitin), Rilindja, 1979, në gjuhët gjermane, frenge,
 angleze dhe arabe (Kuvajt).
 Poezia revolucionare e popujve të Jugosllavisë (me P. Matvejeviqin, H.
 Tahmishiçin, S. Llukiçin, C. Zlobecin), Spektri, Zagreb 1981.

Është prezentuar në shumë panorama e antologji shqiptare e në gjuhë të huaja:

Shtigjet e qëndresës – Stazama otpora (grup përpiluesish), Klubi i punëtorëve letrarë
 të Kosovës, Prishtinë 1961
 Pesme gorke i ponosne (akad. Esad Mekuli), Nolit, Beograd 1962
 Panoramë e letërsisë bashkëkohore shqipe në Jugosllavi (grup përpiluesish), Enti i
 Teksteve, Prishtinë 1964
 Pravostoina (A. Gajtani dhe G. Todorovski), Makedonska knjiga, Shkup 1968
 Tregime të sotme shqiptare, (Ramiz Kelmendi), Prishtinë 1969
 Për ty, Poezi nga Kosova në botim të Naim Frashërit, Tiranë 1969
 Rrëfimi i njeriut me samar, panoramë e tregimit kosovar, Naim Frashëri, Tiranë 1970
 Antologjia e lirikës shqipe (akad. Rexhep Qosja), Rilindja, 1970 dhe Enti i Teksteve, 1985.
 Cormoran y delfin (14 poetë kosovarë në spanjollisht), Buenos Aires, 1971
 E di një fjalë prej gurit, Antologji e poezisë së Kosovës, Naim Frashëri, 1972
 Trolli betohet (Dr. Hysni Hoxha), Rilindja, 1975.
 Beschëinger Stein (zgjedh e përkthyer Ina Jun Brod). Poezi bashkëkohore e
 Jugosllavisë, Wien – Mynchen, 1976.
 Regen in einer Legende (zgjedh e përkthyer Dieter Schon), Heiligenhof, 1977.
 Antologjia e poezisë së sotme shqipe në Jugosllavi, Jehona, Shkup 1977.
 Oči kamena – Sytë e gurit (akad. Esad Mekuli), Pobjeda, Titograd 1978.
 Arnavut siiri antolojisi (Ibrahim Rugova), Tan, Prishtinë 1979.
 Sla po soncu (Hasan Mekuli), Cankarjeva Založba, Lubjanë 1979.
 Antologjia i komentari savremene jugoslovenske misaone poezije, Grafos, Beograd 1980.
 Antologjia e poezisë jugosllave (Nexhati Zekekrija) Xhem, Stamboll 1980.
 Ljudi bez oružja, Antiratna poezija, Nova knjiga, Beograd 1985.
 Iz savremene albanske poezije (Dr. Agim Vinca), Sarajevski dani poezije, Sarajevë 1985.
 Pisatelji za demokracijo, Mladinska knjiga, Lubjanë 1989.
 Antologjia e poezisë së përshtirshme shqipe (Zgjodhi Anton Nikë Berisha), 1999,
 Prishtinë.
 Poesia del Kossovo (përgatitur nga Daniele Giancane), italisht, 1999.
 Gui anh ngoi Kosovo (Përhëndetje vëllezërve kosovarë), vietnamsht, Trinn Bay, 1999.
 Antologjia e poezisë shqipe shek. XX (Zgjodhi e përktheu: Kun Stasejns),
 flamanisht, Amsterdam, 2000.
 Antologji e poezisë shqipe (Dr. Ali Aliu), 2000, Tetovë.
 Katër poetë (Zgjodhi e përgatiti Xhevahir Spahiu), Tiranë, 2000.
 Nie jest za póżnona miłosć, Antlogia poezji albanskiej XX wieku, përgatiti dhe
 përktheu Mazllum Saneja, Pogranicze, Sejny, 2005.
 Ali Podrimja, A split stone, An Antholgy of Albanian Poets of Kosova, translated

- from Albanian, Avni Spahiu, DIÇ&Rozafa, Prishtinë, 2006.
 Luan Topçiu, O antologie a poeziei albaneze, Editura Privirea, Bukuresht, 2007.
 Bashkim Kuçuku, Ukraden plamen, Antologija albanske poezije, përktheu Qazim Muja, DANU, Podgorica, 2009.

Prezentohet dhe në këto gjuhë:

- Në suedisht: Ornarna och bergen, antologji e poezisë shqipe, zgjedhur e përkthyer nga Ullmar Qvick, Forlaget rallarros, Göteborg, 1979; Regnbågens Sång, antologji e poezisë së Jugosllavisë, zgjedhur e përkthyer nga poeti i njohur rumun Jon Milliosh, Symposion, Stockholm Stehag 1990.
 Në lituanisht: Dzejas diena, Poezi e popujve të botës, LIESMA, Riga, 1977.
 Në rusisht: Molodoj poeti jugoslavi, MOLODIA GVIARDIA, Moskë 1974; Poezija sovremenoj Jugosllaviji (Hud. Literatura), Moskë 1981.
 Në polonisht: Vetëm Itaka mbetet, (Mazllom Saneja), Varshavë 1993.
 Në anglisht: An elysive eagle soars, zgjedhur e përkthyer nga dr. Robert Elsie, Unesco, Forest books, London-Boston, 1993; Roads lead only one way (Poezia bashkëkohore e Kosovës), përpilues Mensur Raifi, Prishtinë, Shoqata e përkthyesëve të Kosovës, 1988. Përkthyes John Hodgson.
 Në hungarisht: Acs Karoly Kiasott kard, antologji e poezisë së popujve të Jugosllavisë, Forum, Novi Sad, 1985.
 Në arabisht: Antologjia e poezisë shqipe, zgjedhur e përkthyer nga dr. Muhamet Mufaku dhe botuar në Damask e Kuvajt, 1981
 Në gjermanisht: Zieh dich zurürek in den vers homers, përgatiti: Dr. Mensur Raifi. Përktheu në gjuhën gjermane Oda Buchholz, botim i Shoqatës së përkthyesve të Kosovës, Prishtinë, 1988.
 Zersplit tertes Europa, Schwalenberg, Lippe, 1993; Zëischen feder und Fahne (Andreas P. Pittler dhe Helena Verdel), Libër esesh, grup autorësh, Pucis, Wien 1993. Das Buch der Rander-Lyrik (Antologji e Evropës Qëndrore), Weiser Verlag, Klagenfurt-Salzburg, 1995; Literatur und Kunst im Heinrich Boll – Haus Langenbroich, Rheinland – Verlag GmbH-Köln, 1995.
 Në frëngjisht: Les cahiers – poezia shqipe, zgjedhur e përgatitur nga A. Zotos, 1989. Voix albanaises dans la nuit, poezia shqipe, zgjedhur e përgatitur nga A. Zotos, 1991.

Ka bërë përzgjedhje dhe botuar, me parathënie e pasthënie – ese për shkrimtarët e veprat:

- Vorea Ujko, Ankthi, 1979.
 Fatos Arapit, tre libra, Fatet, Kaltërsina dhe Dafina në shi (1971, 1979 dhe 1985).
 Ismail Kadare, Buzëqeshje mbi botën, 1980.
 Dritëro Agolli, Të pagjumët, 1982.
 Sulejman Mato, Jeta në dy kohë, 1982.
 Abdylaziz Islami, Maje malësh, 1983.
 Xhevahir Spahiu, Tek rrënja e fjalës, 1988, etj.
 Eqrem Basha Brymë në zemër, 1989.
 Agim Ramadani, Një jetë tjetër, 2000.
 Azem Shkreli, Zjarr i fjetur, Toena, Tiranë, 2001.
 Fatos Arapi, Eklipsi i ëndrrës, Toena, Tiranë, 2002.
 Lëre dritarën hapur, Rozafa, Prishtinë, 2002 (zgjedhje e poetëve të viteve 80).
 E frikshme dhe e bukur, Rozafa, Prishtinë, 2003 (zgjedhje e poetëve të viteve 80).
 I kujt je, Atdhe? Rozafa, Prishtinë, 2003 (zgjedhje e poetëve të viteve 90).

Sadik Bejko, Perëndim me pak natë, Toena, Tiranë, 2004.
 Mihal Hanxhari, Gdhend një statujë, Toena, Tiranë, 2005.
 Një gur i çarë, antologji për Kosovën, Rozafa, 2005.

Shpërblimet:

I Dhjetorit, i Nëntorit, (i qytetit të Prishtinës), i Rilindjes, i Lidhjes së Shkrimtarëve të Kosovës, i Fjalës etj.

Çmimi ndërkombëtar për poezi “Nikolaus Lenau”, Shtuttgart, Gjermani, 1999.

Çmimi ndërkombëtar “Liburna”, Durrës, 2005.

Çmimi Azem Shkreli.

Çmimi i Organizatës Kulturore Ndërkombëtare “Kafeneja e Ideve”, Salaminë, Greqi, 2011.

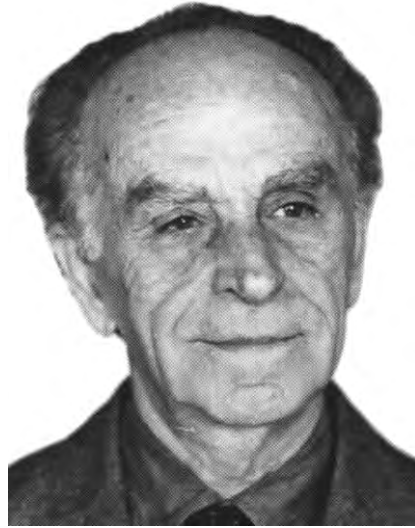
Poezitë e tij janë përkthyer edhe në hebraisht, danisht, norvegjisht, holandisht, greqisht, çekisht, bullgarisht etj. Po ashtu janë botuar në revista si Poesis 93, Mediteran (Paris), Neue Sirene (Mynhen), Neue literatur (Ofefenbach), Literatur und kritik (Salzburg), Hid (Novi Sad), Slobodnost (Lubjanë), Impegno 80 (Itali, Mazara del Vallo, Frapani), Literatura na swiecie (Varshavë), Život (Sarajevë), Nëntori dhe Letërsia shqipe (Tiranë), Književnost (Beograd) etj.

Për poezinë e tij kanë shkruar Hasan Mekuli, Vehap Shita, Ali Aliu, Rexhep Qosja, Rexhep Ismajli, Bashkim Kuçuku, Xhezair Abazi, Gani Bobi, Mensur Raifi, Ibrahim Rugova, Sabri Hamiti, Agim Vinca, Dritëro Agolli, Fatos Arapi, Anton Berisha, Basri Çapriqi, Hysni Hoxha, Sali Bashota, Visar zhiti, Faruk Myrtaj, Milazim Krasniqi, Vehbi Bala, Perikli Jorgoni, Abdullah Konushevc, Rrahman Paçarizi, Jusuf Buxhovi, Ali D. Jasiqi, Shefqet Riza, Asllan Selmani, Ismail Syla e shumë të tjerë, shqiptarë e të huaj.

BESIM BOKSHI

BIOGRAFIA

Lindi në Gjakovë më 1930. Gjashtë klasë të mësimit fillor i kreu në Tiranë, dy të tjerat në Gjakovë. Pas gjimnazit në Prishtinë, ndoqi studimet në Katedrën e Albanologjisë në Beograd. Vioi studimet pasuniversitare në Drejtimin e gjuhësisë në Beograd. Tezën e doktoratës Rruga e formimit të fleksionit të sotëm nominal të shqipes e mbrojti në Fakultetin Filozofik të Prishtinës më 1977.

Ka ligjëruar gjuhë shqipe në Gjimnazin e Gjakovës dhe në vitet 1961-63 ka qenë drejtor i kësaj shkolle. Ka qenë profesor në Shkollën e Lartë Pedagogjike të Gjakovës drejtor i saj. Brenda kësaj kohe për tetë muaj ka punuar në Institutin Albanologjik të Prishtinës. Nga viti 1974 është zgjedhur ligjërues i Morfologjisë historike në Degën e Gjuhës e të Letërsisë Shqipe në Fakultetin Filologjik të Universitetit të Prishtinës dhe, pas doktorimit, është zgjedhur profesor inordinar e pastaj ordinar deri kur u përjashtua nga Fakulteti më 1991 bashkë me mësimdhënës të tjerë shqiptarë nga dekanati i dhunshëm. Në vitet 1992-2001 ka ligjëruar lëndën Hyrje në studimin krahasues të gjuhëve indoevropiane në Shkollën e tretë të studimeve - Drejtimi i gjuhësisë në Fakultetin Filologjik të Prishtinës.

Ka qenë anëtar i komisionit për konkluzione të Konsultës Gjuhësore të Prishtinës më 1968 dhe delegat në Kongresin e Drejtshkrimit të Gjuhës Shqipe në Tiranë më 1973. Ka marrë pjesë në Kongresin e Studimeve të Evropës Juglindore në Ankara më 1978 me kumtesën për prapavendosjen e nyjës në gjuhët ballkanike. Në Universitetin e Jenës ka mbajtur ligjëratën për origjinën e mbaresave rasore të shqipes. Para ligjëruesve të Katedrës së Gjuhës e të Letërsisë Shqipe të Fakultetit Filologjik të Tiranës dhe bashkëpunëtorëve shkencorë të Institutit të Gjuhësisë e të Letërsisë ka mbajtur ligjëratën për zhvillimin e sistemit emëror të shqipes (1979).

Ka qenë deputet në Dhomën për Arsim në Kuvendin Federativ më 1967-69. Në zgjedhjet e organizuara nga subjektet tona politike më 1992 është zgjedhur deputet i Kuvendit të Kosovës. Në vitet 1993-96 ka qenë kryetar i Partisë Socialdemokrate të Kosovës.

Ka marrë Shpërblimin e Dhjetorit të Kuvendit të Kosovës më 1980.

Ishte anëtar i Lidhjes së Shkrimtarëve të Kosovës. Anëtar korrespondent i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës u zgjodh më 1991, ndërsa nga viti 1996 ishte anëtar i rregullt i kësaj akademie. Më 2002 u zgjodh nënkryetar i Akademisë, ndërsa në vitet 2008-2011 ishte Kryetar i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës.

Vdiq në Gjakovë më 16 gusht 2014.

BIBLIOGRAFIA

Librat e botuar:

- Në pritje (përmbledhje poezish, Jeta e re, Prishtinë, 1966. Ribotim nga Rilindja, Prishtinë, 1978. Përkthyer në serbisht nga E. Mekuli, U očkivanju, Bagdala, Krushevc, 1969. Në vitet 1981- 87 ka publikuar rreth 20 poezi në Rilindja e në të përkohshmet Fjala dhe Jeta e re).
- Rruga e formimit të fleksionit të sotëm nominal të shqipes, ASHAK, Prishtinë, 1980.
- Prapavendosja e nyjës në gjuhët ballkanike, Rilindja, Prishtinë, 1984.
- Hije të këputura (Aforizma), Dukagjini, Pejë, 1996.
- Pjesorja e shqipes (Vështrim diakronik), ASHAK, 1998.
- Për vectorët e shqipes, ASHAK, 2004.
- Periodizimi i ndryshimeve morfologjike të shqipes, ASHAK, Prishtinë, 2010.
- Varia, ASHAK, Prishtinë, 2014.

Studime dhe artikuj:

- Ndryshimi i strukturës së temave emërore të shqipes, Gjurmime albanologjike, SSHF, 1, 1971-72, Prishtinë.
- Postposition of Artikl in the Balkans Languages, Actes du Congrès International des Études Balkaniques et Sud-est Européennes, Ankara, 1978 (rezyume e kumtesës së lexuar).
- Sur l'origine des pronoms possessifs en albanais, Recherches albanologiques, 3, 1984.
- Recostitution des différentes phases relatives à la postposition de l' article défini dans les langues balkaniques, Recherches albanologiques, 3, 1985.
- Politika gjuhësore në disa vise të Jugosllavisë, Gjuha shqipe, 1, 1987, Prishtinë.
- Agense shqetësuese anticivilizuese e makiaveliste, Rilindja, 16.VI. 1990. Ribotuar në veprën e M. Emërllahut Nyja shqiptare, Prishtinë, 2001.
- Në 80-vjetorin e lindjes së akademik Idriz Ajetit, Studime, ASHAK, 4, 1997, Prishtinë, 1998.
- Për format e diatezave, Studime, ASHAK, 4, 1997, Prishtinë, 1998.
- Profesor Selman Riza, Demokracia, XI, 1999.
- Hyri në zgjuar të metaforave dhe u bë amëz e tyre, Jeta e re, 1, 2001.
- Në 80-vjetorin e lindjes së akademik Shaban Demirajt, Studime, ASHAK, 5,6,7, 2001.
- Për tri mbaresa vetore, Dardania sacra, 3, 2001, Prishtinë.
- Për trajtat e përemrave vectorë, Seminari Ndërkombëtar për Gjuhën, Letërsinë dhe Kulturën Shqiptare, 19, 2002.
- Në 70-vjetorin e lindjes së Fehmi Aganit, Studime, ASHAK, 8-9, 2001 – 2002.
- Për format e vectorëve të vetës së parë e të dytë njëjës, kumtesë në Simpoziumin për nder të 95-vjetorit të lindjes së E. Çabejt – Gjirokastër, 2003, botuar në Eqrem Çabej dhe kultura shqiptare, Tiranë 2004.
- Për Waclaw Cimohowski-n, me rastin e promovimit të veprës së tij “Për gjuhën shqipe”, 2004, botuar në Studime 11, ASHAK, 2005.
- Për Selman Rizën, me rastin e promovimit të katër vëllimeve të studimeve gjuhësore (Vepra I-IV) të Selman Rizës mbajtur në ASHAK, më 17. 06. 2005, botuar në Bota sot, 26.6.2005.

BOŽIDAR JOVANOVIĆ

BIOGRAFIA

Lindi më 1926 në Pejë. Maturën e kreu në Gjimnazin e Pejës në vitet 1946/47. Gjatë luftës u burgos tri herë, kurse në fillim të vitit 1944 u internua në kampin e përqendrimit “Manthauzen” të Vjenës, prej ku u kthye në Pejë më 1945.

Më 1951 mbaroi Fakultetin Ekonomik në Beograd, pastaj punoi profesor i Shkollës së Mesme Ekonomike në Pejë, drejtor i përgjithshëm i Kombinatit të Lëkurë-Këpucëve në Pejë. Më 1963, krahas magjistraturës, kreu studimet në filologjinë romane. Arsimitar në Fakultetin Ekonomik të Prishtinës u zgjodh pas magjistrimit; ligjëroi Seminarin e kapitalit të Marksit dhe Doktrinat ekonomike. Nga tetori i vitit 1965 deri nga mesi i qershorit të vitit 1966 qëndroi në specializim në Paris. Ndërkohë u bë doktor i shkencave ekonomike dhe profesor ordinar i Fakultetit Juridik-Ekonomik të Prishtinës.

Në në vitin 1969 ishte profesor i Shkollës së Lartë Ekonomike-Komerciale të Pejës, ndërkaq prej vitit 1963 ushtroi detyrat e prodekanit, dekanit dhe të prorektorit të Universitetit të Prishtinës.

Prej vitit 1972 ishte profesor ordinar në Fakultetin e Komunikacionit në Beograd. Prej vitit 1951-1985 botoi mbi nëntëdhjetë punime shkencore. Për punën e tij në periudhën e kaluar është dekoruar me Urdhrin e Meritave për Popull me Rreze Argjendi, me Urdhrin e Vëllazërim-Bashkimit me Kurorë të Artë, me Urdhrin e Punës me Flamur të Kuq. Në vitin 1983 u nderua me Shpërblimin e Dhjetorit të KSA të Kosovës për shkencë.

Në vitin 1983 u zgjodh anëtar korrespondent i ASHAK-ut, ndërsa në vitin 1986 anëtar i rregullt. Ishte edhe sekretar i Seksionit të Shkencave Shoqërore të ASHAK.

BIBLIOGRAFIJA

Punimet e botuara:

- Uvod u osnovne principe marksističke filozofije, šesto dopunjeno izdanje, "Savremena administracija", Beograd, 1982.
- Privredni razvoj Kosova i problem formiranja komunalnih centara, izdavač Zajednica naučnih ustanova Kosova, Priština, 1970.
- Politička Ekonomija, izdanje Više ekonomsko komercijalne škole – Peć, 1980.
- Mesto i značaj marksističke političke ekonomije u sistemu ekonomskih nauka na ekonomskim fakultetima i obrazovanju studenta na Univerzitetu, Univerzitet danas br. 3-4, Beograd, 1972.
- Lenjinov dijalektički metod u političkoj ekonomiji Socijalizma i njegov doprinos njenoj konceptualizaciji kao predmeta, Univerzitet danas, br. 1-2, Beograd 1974.
- Dijalektički metod u Političkoj Ekonomiji Socijalizma, Časopis za pitanja ekonomske teorije i prakse, Priština, br. 1, mart 1974.
- 50-godina od smrti velikog revolucionara Vladimira Iljiča Lenjina, Časopis za pitanja ekonomske teorije i prakse, Priština, br. 2, juli 1974.
- Ontološke, gnoseološke-akseološke komponente i dijalektički metod u savremenim fizičkim i tehničkim naukama i njihova međuzavisnost za produktivnošću rada, Produktivnost i inovacije, Priština, decembar 1976.
- Marksistička politika ekonomija kao posebna naučna disciplina, Časopis za pitanja ekonomske teorije i prakse, Priština, br. 3. septembar 1978.
- Referat na Simpozijumu o razvoju nedovoljno razvijenih republika i pokrajina Kosova, održanog u Prištini septembra 1974. godine pod naslovom: U kojem stepenu je dosadašnji ekonomski razvoj nedovoljno razvijenih Republika i Kosova u našoj zemlji postao realna osnova za skraćivanje razlika u stepenu njihove privredne razvijenosti u odnosu na razvijenije republike sa perspektivnog gledišta, Obeležja, br. 1, Priština, 1975.
- Neki opšti elementi i koncepcije za dalji privredni razvoj APKM, Zbornik radova Više komercijalne škole u Peći, Peć, 1965.
- Etatizmi revolucionarthe forma e lartë e diktaturës së proletariatit, Përparimi, 7-8, Prishtinë, 1965.
- Disa aspekte të structures socijale-klasore në SHBA, Përparimi, 1-2, Prishtinë, 1963.
- Birokratija i socijalno-klasna struktura SAD, Zbornik radova Pravno-ekonomskog fakulteta u Prištini, br. II i III, 1963.
- Burimet themelore të akumulimiti dhe sprecifiteti tyre në etapatë ndryshme të zhvillimit shoqëroro-ekonomik, Përparimi, Prishtinë, 1964.
- Disa aspekte mbi metodologjinë në punën kërkimopre-shkencore, Përparimi, Prishtinë, 1964.
- Problemi nerazvijenih područja Jugoslavije na primeru Kosmeta, Visoka škola političkih nauka, Beograd, 1963.
- Neka gledišta o privrednom razvoju u Socijalizmu, Zbornik radova Pravno-ekonomskog fakulteta u Prištini, br. 6, 1969.
- Materijalna baza medjunacionalnih odnosa Kosova, Zavod za društveno-ekonomska istraživanja Pravno-ekonomskog fakulteta u Prištini, 1969.
- Lenjinov zakon neravnomernog razvitka u Kapitalizmu i njegovo odražavanje u privrednom razvoju razvijenih i nedovoljno razvijenih regiona u jednoj Socijalističkoj zemlji, referat podnet na Simpozijumu "Marks i savremenost" – Herceg Novi, maj 1969.

Značaj prostorne komponente za privredni razvoj, *Economia*, Priština, br. 2/1973.

Radovi koji su izdati na Medjunarodnom Institutu za ekonomska istraživanja u Parizu prilikom boravka na specijalizaciji školske 1965/66 godine:

- La Politique des investissements /coté 15/20/
- Le developpement economique et culturel des régions autonomes apres la deuxieme guere mondiale” /coté 15/20/
- La Politique de la reforme agraire” /coté 15/20/
- La postitiont des minorites nationales après la deuxiême guerre mondiale” /coté 15/20/
- Društveno-Ekonomska opravdanost izgradnje magistralnog puta: Peć-Murino-Kolašin, *Economia*, Priština 1980.

Marksov i Engelson doprinos Ekonomskoj nauci – suština njihovog Ekonomskog učenja, *Economia*”, br. 2, Priština 1975.

Predmet Političke Ekonomije, *Economia*, br. 3. Priština 1978.

Uticaj monopola privatne svojine na zemlju u Kapitalizmu i negativan uticaj diferencijalne rente na razvitak poljoprivrede, *Economia*, Priština, 1980.

Nastanak i razvojni oblici revizije Filozofije Marksizma, *Economia*, Priština, br. 4-5/1982.

Povodom 100-godišnjice od smrti Karla Marksa – Život, dela i aktuelnosti, Istraživanja, Akademija nauka i umetnosti Kosova, 1983.

Ekonomske zakoni i ekonomske kategorije, *Economia*, Priština, br. 4/1978.

Odnos subjekt-objekt u marksističkoj dijalektici, referat za naučni skup povodom 100 godišnjice smrti Karla Marksa, Priština, maj 1983.

Na naučnom skupu: Društveno-istorijski koreni i pojavni oblici albanskog nacionalizma u Jugoslaviji i putevi njegovog preovladavanja podnet je referat pod naslovom: Pojavni društveno-ekonomski koreni nacionalizma, Priština, jun 1985.

DERVISH ROZHAJA

BIOGRAFIA

Lindi në Pejë më 1934. Shkollën fillore e kreu në vendlindje, të mesmen më 1949 në Gjakovë, kurse biologjinë në Fakultetin e Shkencave Natyrore të Beogradit më 1954.

Gjatë vitit shkollor 1954/55 shërbeu si profesor i biologjisë në Shkollën Normale të Prishtinës. Në vitet 1955-1959 punoi si doktorant në Entin Fiziologjik të Fakultetit të Shkencave Natyrore të Beogradit. U doktorua me temën Aspekti bioenergetik i adaptimit termik të anurave.

Nga 1960 ligjëroi Fiziologjinë krahasuese në Katedrën e Biologjisë të Fakultetit të Shkencave Natyrore të Prishtinës, si docent, profesor inordinar dhe profesor ordinar. Ka qenë në specializime në Institutin Fiziologjik të Akademisë së Shkencave të BRSS në Leningrad (1962/63) dhe në Institutin Neurologjik të Fakultetit të Mjekësisë të Universitetit të Kalifornisë në Los Anxhelos (1973/74).

Ka botuar në revistat shkencore të vendit dhe të jashtme 15 punime shkencore nga fusha e adaptimit termik të shtazëve poikiloterme dhe termoregulacionit dhe hipotermisë së shtazëve homeoterme dhe heteroterme.

Ka ushtruar funksionin e prodekanit (1960/62 dhe 1967/68), të dekanit të Fakultetit Filozofik (1968/69). Ka qenë rektor i Universitetit të Prishtinës (1970/73) dhe kryetar i Bashkësisë së Universiteteve të Jugosllavisë. Ishte delegat në Dhomën e Kombeve të Kuvendit të RSFJ-së dhe anëtar i redaksive të revistave Dialektika dhe Acta physiologica Yugoslavica.

Ishte nënkryetar dhe kryetar i ASHAK, laureat i Çmimit të Dhjetorit të Kosovës dhe i Shpërblimit 7 Korriku të RS të Serbisë.

Vdiq në Prishtinë më 1996.

BIBLIOGRAFIJA

Punimet profesionale-shkencore:

- Rozhaja, D. 1960, Temperatura dhe jeta, Përparimi, Prishtinë, nr. 10, f. 682-691, nr. 11, f. 110-118.
- Rozhaja, D. 1962, Adaptimi termik i qenieve të gjalla, Përparimi, Prishtinë, nr. ½, f. 27-34.
- Rozhaja, D. 1963, The physiological meaning of thermal adaption phenomena, Buletin i Fakultetit Filozofik, Prishtinë, 1, 251-263.
- Rozhaja, D. 1964, Prilog izučavanju termogeneze kornjača u odnosu na termičku sredinu prilagodjavanja, Buletin i Fakultetit Filozofik, Prishtinë, 2. 335-341.
- Rozhaja, D. (1967), Zakon, površine u termogenezi organizama, Përparimi (numri jubilar), Prishtinë, 215-221.
- Rozhaja, D. dhe Rizvanolli, Sh. (1967), Dinamika normalizacii i hemicheskoj termoregulyacii depilirovanyh krysv, In: III. Vsesojuznaya konferenciya ekologicheskoy fiziologiji (razdel obschie voprosy adaptacii), Novosibirsk 1967, f. 59-61.
- Rozhaja, D.A. dhe Maslennikova, L.S. (1968), O voznikonovenii himicheskoy termoregulyacii u zolotistyn homyakov v ontogeneze in: Sravnitel'naya i vozrastnaya fiziologiya, Nauka, Leningrad, f. 277-282.
- Rozhaja, D.A., Rizvanolli, Sh. dhe Berisha, A. (1976): Gaseous exchange in turtles *Emys orbicularis* L. and *Testudo hermanni* Gmel in Hypoxia and Hypercapnia under confinement conditions, *Acta Biol. Med. Exper.* 1-2, 47-49.
- Rozhaja, D.A., Rizvanolli, Sh. dhe Berisha, A. (1977): Nitrogen gaexchange in turtles in hypoxia and hypercapnia under cofinement conditions, *Acta Biol. Med. Exper.*, 2, 33-35.
- Rozhaja, D.A., Rizvanolli, Sh. dhe Berisha, A. (1977): Posthypoxy-hypercapnic gas exchanges in turtles species. *E. orbicularis* L. and *T. hermani* Gmel., *Acta Biol. Med. Exper.*, 2, 115-116.
- Rozhaja, D.A., Halili, F., Dërmaku, S., Berisha, A. dhe Rizvanolli, Sh. (1978), Blood catalase activity, in rats exposed to industrial air pollution, *Acta Biol. Med. Exp.* 3, 93-94.
- Rozhaja, D.A., Dërmaku, S., Berisha, A., Rizvanolli, Sh. dhe Halili, F., (1978), Blood reticulocytes and serum transaminias activitetes in rats exposed to industrial air pollution, *Acta Biol. Med. Exp.* 3, 95-98.
- Rozhaja, A.D., Halili, F., Dërmaku, S. dhe Berisha, A. (1979), Total lipids and chcolesterol in serum of rast expased to industrial lead contaminated conditions, *Acta Biol. Et Med. Exper.* V 4, f. 91-93.
- Papović, R. dhe Rozhaja, D. (1979): Effect of industrial pollutants on intestinal protist parasitic frog (*R. ridibunda*) fauna in the region of Kosovska Mitrovica town, *Acta Biol. Et Med. Exper.* 4, 89-92.
- Rozhaja, D.A., Dërmaku, S., Halili, F. dhe Berisha, A. (1980): Some biochemical characteristics of the blood sera of the turtle *Testudo hermanni*, Gmel. from the immediate surrounding of lead and zinc foundry in Zvečan, *Acta Biol. Et Med. Exper.* V. 5, 43-45.
- Rozhaja, D. (1980), Čovek i biosfera – Čovek u biosferi, *Dijalektika* nr. 3-4, f. 23-32.
- Rozhaja, D. dhe Halili, F. (1981): Histopathological changes of the testes of the laboratory rats exposed to air pollutants from lead metallurgy, *Acta Biol. et Med. Exper.* V. 6. 67-69.

- Rozhaja, D., Jablanović, M. (1982): Zagadjivanje i zaštita životne sredine (tekst univerzitar), Enti për Botimin e Teksteve, Prishtinë.
- Rozhaja, D.A., Elezaj, I., Halili, F. dhe Berisha, A. (1983): The effect of lead metalurgy pollutants on blood reticulocyte number and serum glutamate oxal – acetate transaminase activity of the turtles (*testudo hermani* Gmel.), *Acta Biol. et Med. Exper.* v. 8 25-27.
- Rozhaja, D.A., Halili, F., Elezaj, I. dhe Pantić, V. (1983): Examination of kidneys of the local population of rats in the region of the Trepča plant. In current research in Endemic (Balkan) nephropathy, f. 371-375 (Materials of Proceedings of the 5 th Symposium on endemic (Balkan) nephropathy, Nish 1983).
- Rozhaja, D.A., Halili, F. dhe Elezaj, I. (1984): Catalase activity in snails (*Helix opmatia* L.) Exposed to the pollutants of lead metallurgy, *Acta Biol. et Med. Exper.* v. 9, 27-30.
- Rozhaja, D. A: Fiziologjia krahasuese, ASHAK, Seksioni i Shkencave të Natyrës, Prishtinë, 2000.
- Isaakjan, L.A., Rozhaja, D.A., i Maslenkova, L. S. (1965), Videvye osobenosti termogeneza posle gipotermii i gryzunov, *zh. evol. Biohim, i fiziol.* 1, Nr. 5. 419-422.
- Rizvanolli Sh. dhe Rozhaja, D. 1966, Prilog poznavanju potrošnje kiseonika u žaba R. Greaca u odnosu na termičku sredinu prilagodjavanja, *Buletin i Fakultetit Filozofik, Prishtinë*, 3. 465-469.
- Isaakjan, L. A., Rozhaja, D.A. dhe Trubicina, G.A. (1968), Ob. Osobnostjah termogeneza v perioda vostanovienya posle mnogokratno perenesenyh gipotermii u nekotoryh vidov hryzonov in: *Stavnitelnaya i vozrastnaya fiziologiya, Nauka, Leningrad*, f. 65-70.
- Papović, R., Rozhaja, D. dhe Jablanović, M., (1978): Behaviour of *Paramecium caudatum* population under conditions of experimental lead poisoning, *Acta Biol. Et Med. Exp.* 3, 83-99.
- Jablanović, M., Mihajlović R., Rozhaja D., Hoxha Y. dhe Ljiljana Mihajlović (1978): Accumulation and distribution of lead and cadmium in some higher plants cultivated in industrial region of Kosovska Mitrovica, *Acta Biol. Med. Experi.* 3, 47-50.
- Papović, R. dhe Rozhaja, D. (1980): Effekt of pollutants from industrial coal treatment on the abundance of parasitic populations *O. ranarum* and *B. entozoon* in frog *R. ridibunda*, *Acta Biol. Et Med. Exper.* V. 5 23-26.
- Elezaj, I., Halili, F. dhe Rozhaja, D.A. (1983): Changes in blood catalase and peroxidase activities of land turtles (*Testudo hermanni* Gmel.) living under conditions of industrial lead contamination, *Acta Biol. et Med. Exper.* v. 8, 29-1.
- Halili, F., Rozhaja, D.A. dhe Elezaj, I. (1984): Activity of aspartate aminotransferase in the hemolymph of snails (*helix pomatia* L.) exposed to pollutants of lead metallurgy, *Acta Biol. Med. Exper.* v. 9, 5-7.

ENGJELL BERISHA

BIOGRAFIA

Ka lindur në Prizren më 1934, ku i mbaroi shkollën fillore, progjmnazin dhe Shkollën e Mesme të Muzikës (1953). Në vitet 1954-1958 mbaroi studimet e larta në Degën e Teorisë dhe të Pedagogjisë Muzikore, në Akademinë e Muzikës të Beogradit. Pas diplomimit, në vitin 1958 kthehet në Prizren, ku deri në vitin 1968 në Shkollën e Mesme të Muzikës punon pedagog i lëndëve muzikore, në Shkollën Normale dhe në Gjinnazin e Prizrenit.

Më 1968 u zgjodh profesor i lëndës Histori e muzikës në Shkollën e Lartë Pedagogjike të Prishtinës. Aty punoi deri në vitin 1975. Më 1975 u zgjodh ligjërues i lëndës Histori e muzikës. Pastaj mori titullin profesor inordinar dhe më vonë profesor ordinar i Universitetit.

Gjatë viteve 1974-1978 studioi në Fakultetin Filozofik - Dega për muzikologji në Lubjanë (Slloveni).

Studimet pasuniversitare i ndoqi në Akademinë e Muzikës - Dega për Histori të Muzikës dhe Muzikologji në Sarajevë. Aty magjistroi në fund të vitit 1980.

Ishte drejtor i Shkollës së Mesme të Muzikës në Prizren dhe drejtor i Gjinnazit; prodekan, dekan. Në Prizren ishte dirigjent i korit të SHKA "Agimi".

Ka mbajtur ligjërata e kumtesa në seminare e tryeza me karakter kombëtar dhe ndërkombëtar. Ligjëroi në Tiranë në vitin 1979, në Shkup, më 1993, Sarajevë, Novi-Sad në vitin 1986, etj.

Ishte sekretar i Seksionit të Arteve dhe sekretar i përgjithshëm i ASHAK-ut.

Vdiq në Prishtinë më 2015.

BIBLIOGRAFIA

Librat e botuar:

- Kultura muzikore, për klasat I dhe II të gjimnazit, EMM, Prishtinë, 1989.
- Kultura muzikore botërore dhe shqiptare, për shkolla të mesme, Libri Shkollor, Prishtinë, 1998.
- Arti muzikor, për shkolla të mesme kl. 10,11,12, botues Libri Shkolla, Prishtinë, 2004, 2005, 2006.
- Historia e muzikës I (dispensë), për studentë të muzikës, SHLP, Prishtinë, 1975. zhvillimi i stileve në veprat e kompozitorëve shqiptarë të Kosovës, Libri Shkollor, Prishtinë, 1997;
- 50 vjet të shoqërisë kulturo-artistike "Agimi" të Prizrenit (1944-1994) (me Kolë B. Shiroka, Prizren, 1997.
- Studime dhe vështrime për muzikën, ASHAK, botime të veçanta LII, Libri 6, Prishtinë, 2004.
- Punime për Fjalorin Enciklopedik të ri, botuar nga Akademia e Shkencave e Shqipërisë, Tiranë, 2008.
- Album me vepra për piano, zgjedhi dhe përgatiti për shtyp, botoi ASHAK, Prishtinë, 2009.
- Si anëtar i Redaksisë së "Leksikon Jugoslovenske muzike", botim i Jugoslovenska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 1984, ka shkruar 32 zëra për kulturën muzikore të Kosovës.
- Ka botuar punimin për zhvillimin e muzikës artistike në Shqipëri me titull: Muzika u Albaniji, Zvuk, 1975, Sarajevë.
- Në revistën muzikore Promusica, Beograd, nr. 34 dhe 66 të viteve 1968 dhe 1973 janë botuar dy punime: Prva muzička skola na Kosovu dhe Horsko stvaralaštvo - a cappella na Kosovu.

ENVER GJERQEKU

BIOGRAFIA

Lindi më 1928 në Gjakovë në një familje qytetare. Në vendlindje kreu shkollën fillore (1942) dhe Shkollën Normale (1948), kurse Fakultetin Filozofik – grupin e gjuhës e të letërsisë shqipe në Beograd (1955), ku u magjistrua (1961).

Gjatë studimeve ishte anëtar i redaksisë së revistës Zani i rinisë (1954-1956). Pas mbarimit të studimeve shërbeu profesor i gjuhës dhe i letërsisë shqiptare në Shkollën Normale të Prishtinës (1956-1959), në Shkollën e Lartë Pedagogjike (1959-1962) dhe prej vitit 1962 e deri në vitin 1995 në Fakultetin Filologjik të Prishtinës ligjërues i lartë e profesor i Letërsisë shqiptare. Në dy mandate u zgjodh prodekan i Fakultetit. Ishte kryetar i Seksionit e mandej i Shoqatës së Shkrimtarëve të Kosovës. Në periudhën 1956-1967 ishte anëtar i Redaksisë së revistës letrare Jeta e re, kurse më 1965-1968 edhe i Redaksisë së revistës shkencore Gjurmime albanologjike.

Gjatë viteve 1986-1991 ishte kryeredaktor i Redaksisë së Enciklopedisë së Jugosllavisë për Kosovë në gjuhën shqipe. Më 21 tetor 1986 u zgjodh anëtar korrespondent dhe më 3 prill 1991 anëtar i rregullt i ASHAK-ut. Në një mandat u zgjodh sekretar i Seksionit të Gjuhësisë, të Letërsisë dhe të Arteve të ASHAK.

Ka marrë pjesë në takime, manifestime dhe simpoziume letrare: në Shqipëri, Rumani, Çekoslovakia, Hungari, Turqi, Rusi, Uzbekistan, Amerikë, Kanada, etj. Në Kosovë është organizator i Mitingut të Poezisë dhe i Takimeve të Shkrimtarëve në Deçan dhe Brezovicë. Ka marrë pjesë në Takimet e Shkrimtarëve të Tetorit në Beograd, në Mbrëmjet Poetike në Strugë, në Bisedat letrare të Zagrebit, në Ditët e Majit – Sarajevë, në Lojnat e Zmajit në Novi- Sad, në Takimet e Shkrimtarëve të Evropës Qendrore në Kanjzhë, etj.

Është poet, studiues e historian i letërsisë dhe përkthyes letrar. Për veprimtari të pasur në fushën e letërsisë është laureat i shpërblimeve të Këshillit Popullor të Kosovës 1950, 1957, 1959, i Shpërblimit Krahinor të Dhjetorit 1960, i Shpërblimit të Nëntorit të Prishtinës 1969, i Shpërblimit të Rilindjes 1976, i Shpërblimit të 7 Korrikut 1989 dhe i shpërblimit “Aleksa Shantiq” – Mostar 1979, etj.

Vdiq në Prishtinë më 2008.

BIBLIOGRAFIA

- Gjurnat e jetës, përmbledhje poezish, Rilindja, 1957, 1964.
 Gjurnat e jetës, përmbledhje poezish, Naim Frashëri Tiranë 1973.
 Bebzat e mallit, përmbledhje poezish, Rilindja, 1960, 1968.
 Tinguj të zgjuem, sonetesh, Jeta e re, 1966.
 Blerimi i vonuem, përmbledhje poezish, Rilindja, 1966.
 Ashti ynë, përmbledhje poezish, Rilindja, 1972.
 Xixa stralli, përmbledhje poezish, Rilindja, 1976, botimi dytë, 1979.
 Pengu, përmbledhje sonetesh, Rilindja, 1977.
 Lumi i palodhur, përmbledhje sonetesh, Rilindja, 1978.
 Pengu i dashurisë, Rilindja, 1980.
 Sogjetar amshimi, kurora sonetesh, 1982.
 Shpella e Gadimes, poemë lirike Jeta e re, 1982.
 Imenuj ove dane, Bagdala, Krushevac, 1968.
 Dilema pesme, Veselin Maslesha – Sarajevo, 1978.
 Tragovi - Gjurmët (serbisht e shqip), Pobjeda – Titograd, 1978.
 Bulka krvi, Svjetlost – Sarajevo, 1980.
 Pesme, Veselin Maslesha, 1980.
 Pesen, Mladinska knjiga, Lubjanë, 1980, me A. Shkrelin, A. Podrimjen dhe Rr. Dedajn.
 Komplet i poezisë, vëll. I, II e III, Rilindja, Prishtinë, 1987.
 Flatrimi i fjalës, Rilindja, Prishtinë 1987.
 Na dlanu most, Mostar, 1987.
 Kameni cvet, 100 sonete, Jedinstvo, Prishtinë 1987.
 Razbuđeni zvuci, Shkup, Misl, 1990.
 7 shkrimtarë, Rozafa, Prishtinë 2002, f. 119-168.
 Poezi të zgjedhura, ASHAK, Prishtinë, 2002.
 Guri i lashtë, poezi e zgjedhur, ASHAK, Prishtinë, 2006.

Përkthimet:

- Djelmoshat dhe tregime të tjera, prozë, Anton Çehov.
 Dasma - roman, Mihaillo Llaliq.
 Ninulla e gurit dhe poezi të tjera, Stevan Raičkoviç.
 Fjalë e paepur, poezi - Branko Milkoviç.
 Gjumash i gurëzuar, poezi - Mak Dizdar.
 Fragmente nga “Kopshtari” - poemë, Rabindranat Tagora.
 Fragmente nga “Anabasa” – poemë, Sen Xh. Pers.
 Sonete, Pablo Neruda.
 Memento – poezi, Vladeta Vuković.
 Zjarr fshehtësie - poezi Dushan Matiq.
 Kurore sonetesh dhe poezi të tjera, France Preshern.
 Gjuha e detit – poezi, Lubomir Cvjetiq.
 Sonete, Skender Kulenoviç.

Është autor edhe i disa botimeve antologjike:

- Sytë që shprepin dashni (1959, me E. Mekulin),
 Shtigjeve të qëndresës – Stazama otpora (1961, në të dy gjuhët, me E. Mekulin dhe V. Shitën),

Panorama e letërsisë bashkëkohore shqipe në Jugosllavi (1964, me R. Kelmendin dhe H. Mekulin),

Ndre Mjeda: Vjersha (1962, 1970, me parathënie dhe aparaturë shoqëruese).

Po ashtu ka përpiluar, zgjedhur e redaktuar përmbledhjen përkujtimore të poezive të Esat Mekulit Qëndresë urtësie, botim i ASHAK (1996).

Poezia e Enver Gjerqekut është botuar pothuajse në të gjitha antologjitë, përmbledhjet e panoramat e letërsisë shqipe në ish-Jugosllavi e jashtë, si: Shkëndijat e para (1956), Rexhep Qosja: Antologjia e lirikës shqipe (1970, 1978), Ali Podrimja e Gjakomo Skoti: Fjalë të rilindura – Le parole rinate (shqip e italisht, 1970), Për ty dhe E di një fjalë prej guri (Tiranë, 1970, 1972), E nën Çabrat Gjakova (1978), Pesme gorske i ponosne (Këngë të idhta e krenare), Sedam pesnika Kosova i Metohije (Shtatë poetë të Kosovës), Nolit, Beograd, 1962, 1968), Novija šiptarska poezija (Poezi e re shqipe, 1966), Vertikale (Split-1970), Najnovija albanska lirika (Lirika më e re shqipe, Beograd, 1972), Bez glagola (Pa folje, August Cesarec, Zagreb, 1978), pastaj në italisht Ramo sofferente, në gjermanisht Der bekümmerts Zweig dhe në frëngjisht La solitude d'une branche (Dega e piklluar, poezia shqipe në Jugosllavi, Rilindja, 1979) etj.

ESAD MEKULI

BIOGRAFIA

Lindi më 1916 në Plavë. Gjinnazin e kreu në Pejë më 1936. studioi veterinarinë në Beograd, ku u diplomua në fillim të vitit 1947. Specializoi parazitologjinë në Zagreb më 1947 dhe 1948. u doktorua në Fakultetin e Veterinarisë të Beogradit me temën “Kontribut për njohjen e piroplazmozave të kafshëve shtëpiake në Kosovë dhe Rrafsh të Dukagjinit”.

Si student i takoi lëvizjes përparimtare. Ishte një nga redaktorët e fletores “Beogradski student”. Mori pjesë në aksionet studentore e demonstrata dhe u burgos, më 1940. Pas kësaj punoi veterinar ushtarak në Pejë, ku e zuri okupacioni. Më 1942, për shkak të punës në lëvizjen nacionalçlirimtare, u burgos. Më vonë iu bashkua aradheve partizane dhe një kohë punoi si mjek, e mandej anëtar i Agjitpropit dhe Rrafshin e Dukagjinit dhe redaktor i gazetës ilegale Lirija – Sloboda.

Pas lufte u emërua kryeredaktor i fletores në gjuhën shqipe Rilindja, kurse nga viti 1947 deri më 1960 ishte shef i repartit parazitologjik të Institutit të Veterinarisë në Prishtinë. Nga viti 1949 ishte kryeredaktor i revistës së parë letrare Jeta e re, të cilën e drejtoi për gati një çerek shekulli, e më vonë edhe kryeredaktor i revistës shkencore-profesionale bujqësore Glasnik (Lajmëtari). Ishte kryeredaktor i revistës shkencore Biotehnika dhe kryeredaktor në Redaksinë e Enciklopedisë së Jugosllavisë në gjuhën shqipe.

Botoi njëmbëdhjetë punime shkencore-profesionale në revista jugosllave dhe të huaja, mandej dy libra dhe dy broshura nga shkenca e mjekësisë veterinare dhe rreth pesëdhjetë artikuj shkencorë-propagandistikë nëpër fletore e revista në gjuhën shqipe dhe serbokroate.

Me punën letrare filloi të merrej qysh në rininë e hershme, duke

bashkëpunuar me revista të rinisë. Pas çlirimit botoi pesë përmbledhje poezish në gjuhën shqipe, gjashtë në gjuhën serbokroate dhe nga një në gjuhën maqedone dhe turke, dhe më se tetëdhjetë libra përkthimesh.

Ka qenë kryetar i parë i Shoqatës së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës dhe i ASHAK.

Për veprimtarinë në fushën kulturo-letrare mori, më 1950, Shpërblimin e Qeverisë të RP të Serbisë, mandej atë të Bashkësisë Kulturo-arsimore të KAKM dhe Shpërblimin e Nëntorit të Prishtinës. Për punën në fushën e përkthimeve iu dha Shpërblimi i Dhjetorit të KSA të Kosovës dhe Shpërblimi i SGB Rilindja; po ashtu u shpërblye me Diplomën e Nderit të Lidhjes së Shoqatave të Përkthyesve të Jugosllavisë për meritat në afirmimin e bashkëpunimit ndërrepublikan. Më 1971 mori Çmimin AVNOJ për letërsi dhe Çmimin e 13 Korrikut të Malit të Zi (1974).

Ishte anëtar i Këshillit të KSA dhe i Këshillit të Federatës.

Vdiq në Prishtinë më 1993.

BIBLIOGRAFIA

Libra të botuar:

- Për ty, vjersha, Prishtinë 1955, 63, 67.
 Dita e re, vjersha, Prishtinë 1966; Shkup 1977.
 Avsha ada, vjersha, Prishtinë 1971, 75.
 Vjersha, Prishtinë 1973.
 Brigjet, vjersha, Prishtinë 1981, 85.
 Rini e kuqe, vjersha, Prishtinë 1983.
 Na putu, pesme, Bagdala, Krushevac, 1964.
 Izmedju voleti i mrzeti, vjersha, Svjetlost, Sarajevë, 1970.
 Glasovi vremena, vjersha, NOLIT, Beograd 1974; Gornji Milanovac 1980.
 Avsha ada, vjersha, Jedinstvo, Prishtinë 1975.
 Pjesme, Izbor i prevod Lj. Rusi, Shkup 1975.
 Iki Kiyi (turqisht), vjersha, zgjedhja dhe përkthimi N. Zekerija, Prishtinë -Stamboll 1983.

Përkthime në gjuhë shqipe:

- B. Qopiqi: Patrollxhija, poemë, botuar si libër, nuk është ruajtur, Prizren, 1944.
 V. Majakovski: Lexo e gjezdis Kinë e Paris, poemë (me M. Krasniqin), Prishtinë 1948.
 A. S. Pushkini: Përralla mbi gjelin e artë – me M. Krasniqin, Prishtinë 1949.
 P. Voranci: Lulet e Shëngjergjit, tregime, Prishtinë 1951, 66.
 I. A. Krillovi: Përralla, Prishtinë 1952.
 Nga proza jugosllave – me shumë autorë, Prishtinë 1952.
 P.P. Njegoshi: Kunora e maleve – me Z. Nekajem, Prishtinë 1952.
 Xh. Londoni: I ikuri, roman, me T. Hatipin, Prishtinë 1955.
 Shkëndijat e para, zgjedhje nga poezia dhe proza në shqip, me Z. Rexhën, M. Gjevorin dhe V. Shitën, Prishtinë 1956.
 V. Filipovići: Oda e errët, dramë, premiera në Prishtinë 1956.
 S. Jesenini: Ana Snegina, poemë, Prishtinë 1956.
 V. Nazori e B. Qopiqi: Tregime nga lektyra shkollore – me T. Hatipin, Prishtinë 1957.
 Q. Sijariqi: Bihorasit, roman, Prishtinë 1957.
 Ushtari i mirë Shvejku, dramë, sipas romanit të Hashekut, premiera në Prishtinë 1957.
 I. Andriqi: Oborri i mallkuar, me T. Hatipin, Prishtinë 1957, 75.
 V. Majakovski: Tetori, vjersha, Prishtinë 1958.
 S. Jesenini: Rruga ime, vjersha, Prishtinë 1958.
 D. Kostiqi: Shpella e shurdhët, roman, Prishtinë 1958.
 I. G. Kovaçiqi: Humnera, poemë – me R. Hoxhën, Prishtinë 1958, 78.
 A. N. Ostrovski: Pylli, dramë, premiera në Prishtinë 1962.
 I. Mauzhuraniqi: Vdekja e Smail-agë Çengiqit, Prishtinë 1963.
 B. Nushiqi: Komeditë të zgjedhura, me T. Hatipin, Prishtinë 1964.
 B. Nushiqi: Tri njëkatëshe (Tri jednoçinke), Prishtinë 1964.
 S. Jesenini: Vjersha e poema (Pesme i poeme), Prishtinë 1965.
 S. Kulenoviqi: Nana Stojankë e Knezhopojës (Stojanka majka Knežopoljka), poemë, Prishtinë 1966.
 Poetët e Bagdallës, Izbor, Prishtinë, 1966.
 S. Jesenini: Agu i dritës, vjersha, Prishtinë 1966.
 V. Bullatoviqi-VIB-i: Në detin e gjanë, satirë, Prishtinë 1966.
 P. Bezruçi: Këngë shleziane, Prishtinë 1967.

- J. St. Popoviqi: Skënderbeu, dramë (me T. Hatipin), Prishtinë 1967.
 M. Selimoviqi: Dervishi dhe vdekja, roman, (me T. Hatipin), Prishtinë 1968.
 D. Maksimoviqi: Kërkoj falje, vjersha, Prishtinë 1968.
 R. Zogoviqi: Ardhësat. Këngët e Ali Binakut, poemë, Prishtinë 1968.
 Që të jesh i lirë, Vietnam (me I. Kadarenë), Prishtinë 1969.
 H. Tahmishçi: Të ballafaquar me botën, Antologjia lirike më e re e BeH (1919-69) (me S. Kostarin), Prishtinë 1969.
 Sofokliu: Mbreti Edip, dramë, Prishtinë 1969.
 V. Kërnejviqi: Tregimtarë të BeH, antologji, (Pripovjedaçi BiH, antologjia) me S. Kostarin, Prishtinë 1971.
 N. Omeragaj: Treni i fundit për në agim, vjersha, Shkup 1975.
 S. Asanoviqi: Vdekja e hijshme, tregime, 1975.
 J. Kashtellan: Kënga e hapur, poemë për Kragujevcin, Prishtinë 1977.
 Pishtarët e Tetorit – Poetët e botës për Tetorin dhe Leninin, vjersha, Prishtinë 1977.
 Zjarri në breg. Poezi e huaj (me P. Markon), Prishtinë 1977.
 M. Kërlezha: Poezi, Prishtinë 1978.
 F.G. Lorca: Poezi (me P. Markon), Prishtinë.
 P. Neruda: Poezi (me D. Pashku dhe E. Gjerqekun), Prishtinë 1978.
 Gj. Skoti: Pa tokë, pa lot, vjersha nga italishtja (me T. Hatipin), Prishtinë 1979.
 M. Dervishi: Bejrut, poemë, Fjala, Prishtinë 1982.
 S. Kosovel: Integralet, vjersha, Jeta e re, 1982.
 M. Martinoviqi: Pulëbardha e kuqe, përmbledhje me 10 vjersha, poema, Koha 5-6, Titograd 1984.

Përkthime në serbokroatishte:

- Pesme gorke i ponosne, poezija Šiptara, FNRJ, NOLIT, Beograd 1962.
 S. Hasani: Groždje je počelo da zri, roman, NOLIT, Beograd 1963.
 A. Shkreli: Beli karavan, roman, Prosveta, Beograd 1963.
 B. Bokshi: U očekivanju, vjersha, Bagdala, Kruševac 1967.
 J. Relja: Nita, Bagdala, Kruševac 1968.
 A. Podrimja: Dozivi, vjersha, me M. Gashin, Bagdala, Kruševac 1968.
 A. Gajtani: Svetlosti u srcu, vjersha, Bagdala, Kruševac 1968.
 I. Kadare: General mrtve vojske, roman, Bagdala, Kruševac 1968, Bgd. 1977.
 Sedam pesnika Kosova i Metohije, Panorama, Prishtinë-Beograd 1968.
 Mi. Đ. Nikola-Miđeni: Slobodni stihovi, vjersha, Jedinstvo, Prishtinë 1968.
 F. Gunga: Do rta dobre nade, vjersha NOLIT, Beograd 1973.
 Ti pesme naše početak, Tito u poeziji na albanskom, Prishtinë 1975.
 R. Qosja: Živa sfinga, dramë, Jedinstvo, Prishtinë 1976.
 R. Qosja: Smrt vrega iz očiju, tregime, Narodna knjiga, Beograd 1976.
 A. Shkreli: Pesme-Vjersha, dvojezično, Narodna knjiga, Beograd 1976.
 Albanske narodne balade, Izbor, Jedinstvo, Prishtinë 1976.
 E. Gjerqeku: Tragovi, vjersha (me R. Ismajlin), Novi-Sad 1978.
 Oči kamena, Panorama poezije Albanaca Jugoslavije, dvojezično izdanje, Titograd 1978.
 A. Gajtani: Ti pesmo, ti ptico daleka, vjersha, Jedinstvo, Prishtinë 1979.
 F. Hoxha: Kad proleće kasni, Partizanski dnevnik, 4 jul, Beograd 1979.

Punime origjinale:

- Shafrani – lajmëtar i pranverës, poezi në prozë, Rilindja, 1 e 2. I. 1985.

Dashunia ime dhe Lutje mëngjezore, Zëri i rinisë, 5, 1985.
 Prijës dhe mësues i popujve tanë, prozë poetike, ZR, 10-4, 1985.
 Liria – dritë që nuk shuhet, vargje, Rilindja, më 25.V.1985.
 Mome narodu i Triptihom o Planini, iz savremene albanske poezije u Jugoslaviji
 (Izbor A. Vinca), Sarajevo 1985.

Përkthime të tjera:

Leka i Madh para Portës së Parajsës, legjendë çifute, Fjala, mars 1985.
 Gomaricë e përvuajtur, përrallë çifute, Rilindja, 30 mars 1985.
 Cjapi me sy njeriu, legjendë çifute, ZR nr. 15, 1985.
 Gejçli kureshtar, kallëzim popullor çifut, Thumbi, nr. 147-48, 1985.
 Ari dhe hekuri, nga letërsia gojore çifute, Thumbi, 145, 1985.
 R. Zogoviq, Pesë vjersha (Ditare e Kolashinit, Nishit mbi Nishavë, Anti-Alesio,
 Rinia, Mos vdis para se të vdesësh), Koha (Titograd), nr. 3. 1985.
 Lerka Shifer – Premec (RS Kroaci), Vjersha nga Kosova (Ulpiana, Graçanica natën,
 Në gërdhatë), Fjala 15. VIII. 1985.
 I. Sarajliq (RS BeH), Po flas për Evropën, Rilindja, 2. XI. 1985.
 A. Vuletiq (RS BeH), Dielli në mesnatë (Vetëm dy rrugë janë, Gurthemeli, Dielli në
 mesnatë, Bredhi i Vitit të Ri në sheshin e qytetit, Ankim Diellit, Shortarqëllues,
 Edhe unë vrisja, Toka, Mbretëresha e rrugëve), Jeta e re, 6, 1985.

ESAT STAVILECI

BIOGRAFIA

Lindi në Gjakovë më 1942. Aty kreu shkollimin fillor dhe të mesëm. Studimet e rregullta i ndoq në Fakultetin Juridik të Universitetit të Prishtinës, të cilat i përfundoi më 1965 dhe u zgjodh asistent për lëndët juridike - administrative, ndërkohë regjistroi dhe vijoi studimet pasuniversitare në Fakultetin Juridik të Universitetit të Zagrebit dhe në Fakultetin Ndërkombëtar për Studime të Larta të së Drejtës Krahasimore në Strasburg të Francës, ku u lauria magjistër i shkencave juridike-administrative, specialist për të drejtën krahasimore, pasi kreu katër semestra studimorë në Francë, Itali, Holandë dhe Venezuelë. Doktor i shkencave juridike u promovua në Fakultetin Juridik të Universitetit të Sarajevës, më 1974.

Prej vitit 1965 punoi në Fakultetin Juridik të Prishtinës ku në vitin 1979 ishte zgjedhur profesor ordinar. Pas pensionimit më 2007, ishte i angazhuar në Programin Studimor Master në lëndën Të menduarit dhe të Shkruarit Juridik. Është anëtar i rregullt i Akademisë së Shkencave dhe Arteve të Kosovës (2000).

Ushtri funksione të rëndësishme shoqërore dhe publike brenda dhe jashtë Fakultetit. Ishte zëvendësdekan, shef i Katedrës së Shkencave Juridike-Administrative, drejtor i studimeve pasuniversitare në Fakultetin Juridik, drejtor i Entit për Kërkime Juridike, kryeredaktor i revistave shkencore Përparimi dhe E Drejta-Pravo, kryetar i Shoqatës Krahinore për Teori dhe Praktikë Administrative, kryetar i Shoqatës së Pavarur të Juristëve të Kosovës dhe themelues i organit të saj Vjetari, etj.

Përveç që mbajti leksione në Fakultetin Juridik të Universitetit të Prishtinës, u angazhua si profesor edhe në Degën e Historisë të Fakultetit Filozofik të Prishtinës dhe në Fakultetin Juridik të Universitetit Shtetëror të Tetovës, në Universitetin e Europës Juglindore në Tetovë, në Universitetin

---

e Tiranës, Universitetin e Sofjes, të Jenës dhe në Universitetin Amerikan në Blagoevgrad. U specializua në disa qendra universitare të botës. Mori pjesë në shumë konferenca shkencore brenda dhe jashtë Kosovës.

Për rezultate të shquara në shkencë, mori Çmimin e Dhjetorit të Kosovës, më 1978.

Krijimtaria e tij shtrihet në shumë fusha të interesimit shkencor, veçanërisht në atë juridike-kushtetuese, në fushën e sistemeve politike krahasimore, të administratës dhe të administrimit publik, të gjuhës dhe të çështjes kombëtare, të metodologjisë së shkencave shoqërore dhe juridike dhe të terminologjisë juridike. Ndhimesë të rëndësishme ka dhënë edhe në fushën e metodologjisë të shkencave shoqërore dhe të atyre juridike në mënyrë të veçantë.

Vdiq në Prishtinë më 2015.

BIBLIOGRAFIA

Titujt e publikuar:

Nga gjithsej tridhjetekater tituj, po veçojmë ata nga fusha e specializimit:

Përgjegjësia politike e titullarëve të funksioneve publike dhe vetëqeverisëse, Instituti i Kërkimeve Juridike dhe Shoqërore, Fakulteti Juridik, Prishtinë, 1978.

E drejta administrative, Fakulteti Juridik, Prishtinë, 1981.

Administrata në shoqërinë vetëqeverisëse, Shoqata Krahinore për Teori dhe Praktikë Administrative, Prishtinë, 1985.

Elemente të së drejtës administrative, Fakulteti Juridik, Prishtinë, 1985.

Hyrje në shkencat administrative, Enti i Teksteve dhe i Mjeteve Mësimore, Prishtinë, 1997.

Nocione dhe parime të administratës publike, aspekte metodologjike dhe shqyrtime krahasimtare, Akademia e Shkencave dhe Arteve e Kosovës, botimi i parë, Prishtinë 2005 dhe botimi i dytë, Prishtinë, 2007.

Shteti- shqyrtime të përgjithshme teorike me vështrim rasti i Kosovës, Akademia e Shkencave dhe Arteve e Kosovës, 2008.

Fjalor shpjegues i termave administrative, Akademia e Shkencave dhe Arteve e Kosovës, Prishtinë, 2010.

Dhjetë librat e fundit:

The Albanian Question At The Crossroads of Peaceful Solution, The Independent Association of Lawyers of Kosova, Prishtina, 1995 (edhe në shqip).

Kosova and Albanians, Between Negation and Independence, The Independent Association of Lawyers of Kosova, Prishtina, 1995.

Çështja e Kosovës në veprën e Gazmend Zajmit, Shoqata e Pavarur e Juristëve e Kosovës, Prishtinë, 1997.

Në mbrojtje të pavarësisë së Kosovës, Shoqata e Pavarur e Juristëve e Kosovës, Prishtinë, 1998.

Kosova nën administrimin ndërkombëtar, Forumi për Iniciativë Demokratike, Gjakovë, 2000.

Truths on Kosova, Albanian World Federation, Prishtina, 2000.

Vazhdimësia e mendimit për Kosovën dhe çështjen shqiptare, Lidhja Shqiptare në Botë, Prishtinë, Tiranë, Tetovë, 2001.

Kosova dhe çështja shqiptare në udhëkryqet e kohës (Political History of the Kosova Issue), Instituti për Studime Bashkëkohore, Universiteti Dardania, Prishtinë, 2005.

The Truth About Kosova, Arguments and Facts in Support of Its Independence, Dardania University, Prishtina, 2007.

Rrugetimet dhe labirintet e Kosovës dhe të shqiptarëve, Forumi për Iniciativë Demokratike, Gjakovë, 2009.

Në vitin 2014 Instituti i Arsimit të Lartë “Dardania” botoi kompletin Esat Stavileci, “Vepra”, me 20 vëllime:

Kosova në ish-Jugosllavi - La decomposition de l'ex Yougoslavie et la question du Kosovë.

Kosova ndërmjet kërcënimeve të brendshme dhe premtimeve të jashtme – Kosovo and Albanians between internal threats and external promises.

Çështja shqiptare në udhëkryqin e zgjidhjeve paqesore – The Albanian question at the crossroads of peaceful solution.

Hyrje në shkencat administrative.

Çështja e Kosovës në veprën e Gazmend Zajmit.

Shqiptarët në proceset politike në Ballkan.

Ditari.

Kosova nën administrimin ndërkombëtar.

Çështja e Kosovës – çështje e vetëvendosjes – Kosovo und die albaner zwischen verleugnung und unabhingigkeit.

Vazhdimësia e mendimit për Kosovën dhe shqiptarët.

Pavarësia – i vetmi opcion për të ardhmen e Kosovës.

Udhëkryqet e çështjes shqiptare – Shqipëria Etnike nuk është “Shqipëri e Madhe”.

Nocione dhe parime të administrates publike.

The truth about Kosovo – Arguments and facts in support of its independence.

Kosova dhe shqiptarët në prag dhe pas pavarësisë së Kosovës.

Shteti – shqyrtime të përgjithshme teorike, me vështrim rasti i Kosovës.

Pavarësia e Kosovës – fakt juridik që nuk mund të zhbëhet – Dëshmi për Gjykatën

Ndërkombëtare të Drejtësisë.

Fjalor shpjegues i termave administrativë.

Të menduarit dhe të shkruarit juridik.

Disa mendime të autorit dhe mendimet e kolegëve për emrin dhe opusin e tij.

FEHMI AGANI

BIOGRAFIA

Lindi më 1932 në Gjakovë, ku mbaroi shkollimin fillor, ndërsa të mesmin e kreu në Prishtinë. Studimet për filozofi i mbaroi në Universitetin e Beogradit. Studimet pasuniversitare në shkencat politike i mbaroi po ashtu në Universitetin e Beogradit, duke marrë gradën shkencore Magjistër i shkencave politike me temën Pjesëmarrja e punëtorëve në procesin e vendimmarrjes në Gjermani, më 1965. Gradën doktor i shkencave të sociologjisë e mori në Fakultetin Filozofik të Universitetit të Prishtinës më 1973, duke mbrojtur me sukses tezën Partitë dhe grupet politike në Shqipëri gjatë Luftës së Dytë Botërore. Në vitin 1951, iu kundërvua politikës së turqizimit të shqiptarëve dhe për herë të parë u konfrontua me PKJ.

Edhe pse shumë i ri, u rreshtua në anën e LNC-së dhe të aleancës antifashiste. Ngjarjet e mëdha politike, veçanërisht ato të vitit 1981 e këndej, bënë që pikëpamjet dhe qëndrimet e tij politike gjithnjë e më tepër të marrin formën e social-demokracisë moderne përëndimore.

Në fund të viteve '50 dhe në fillim të viteve '60 punoi profesor i shkollave të mesme në Gjakovë dhe në Prishtinë, ndërsa më vonë gazetar dhe redaktor i politikës së jashtme në gazetën Rilindja. Në vitet '60 nisi punën ligjërues i sociologjisë në Fakultetin Filozofik, ku luajti një rol të dorës së parë për zgjerimin e mësimdhënies në gjuhën shqipe dhe për zhvillimet e më vona të përgjithshme shoqërore.

Në vitin 1967 u zgjodh drejtor themelues i Institutit Albanologjik të Prishtinës. Më vonë u zgjodh prodekan dhe dekan i Fakultetit Filozofik të Universitetit të Prishtinës.

Ishte themelues i Degës së Sociologjisë dhe të Filozofisë në Fakultetin Filozofik dhe i Institutit të Sociologjisë të këtij fakulteti. Ishte krye-redaktor i revistave Studia Humanistica dhe Thema.

Në vitin 1978 mori Shpërblimin e Dhjetorit për studimet e tij shkencore.

Pas vitit 1981, për shkak të mospajtimeve me vlerësimin dhe me qëndrimet e politikës ndaj demonstratave dhe ndaj çështjes shqiptare në Jugosllavinë e atëhershme, ishte në trysni të përhershme politike, ndërsa më 1984 iu mor e drejta të jepte mësim.

Ishte nënkryetar i Lidhjes Demokratike të Kosovës dhe ndër kryesorët në hartimin e dokumenteve të rënëdsishme për Kosovën.

Më 1993 u zgjodh anëtar korrespondent, ndërsa më 1996 anëtar i rregullt i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës.

Akademik Fehmi Agani ishte bartës i shumë dekoratave, ndër të cilat edhe i Dekoratës Urdhri i Lartë Skënderbeg me të cilën e dekoroi presidenti i Shqipërisë dhe Urdhri i Lidhjes së Prizrenit me të cilën e ka dekoruar kryetari i Kosovës.

Për idetë dhe angazhimet e tij për çlirimin e Kosovës, u vra afër Lipjanit nga forcat ushtarake e policore serbe më 6 maj 1999.

BIBLIOGRAFIA

Librat:

Në rrjedha të mendimit sociologjik, (një histori e veçantë e mendimit sociologjik), Prishtinë, 1990.

Demokracia, kombi, vetëvendosja, Dukagjini, Pejë, 1994.

Pavarësia – shpresa sdhe gjasë, Dukagjini, Pejë, 1999.

Studime sociologjike dhe politikologjike, ASHAK, Prishtinë, 2008.

Ka lënë të botuara shumë studime sociologjike, politikologjike, nëpër periodik në gjuhët shqipe, serbokroate dhe angleze. Ka lënë dorëshkrim monografinë Partitë dhe grupet politike në Shqipëri gjatë Luftës së Dytë Botërore dhe shkrime të tjera.

Në vitin 2002, në 70-vjetorin e lindjes, Shtëpia botuese Dukagjini botoi Veprat në 8 vëllime:

Vepra 1, Në rrjedha të mendimit sociologjik, f. 1-375.

Vepra 2, Për shoqërinë civile, f. 1-411.

Vepra 3, Demokracia, kombi, vetëvendosja, f. 1-376.

Vepra 4, Partitë dhe grupet politike në Shqipëri (1939-1945), f. 1-486.

Vepra 5, Sindikatat gjermane dhe shkrime të tjera, f. 1-304.

Vepra 6, Gjuha e dhunës dhe zëri i arsyes, f. 1-437.

Vepra 7, Pavarësia- gjasa dhe shpresë, f. 1-487.

Vepra 8, Intervista, reagime, f. 1-386.

Botoi edhe shumë studime, artikuj, trajtesa e polemika në organe të ndryshme shkencore, në revista dhe gazeta në gjuhën shqipe dhe në gjuhë të tjera.

GAZMEND ZAJMI

BIOGRAFIA

Lindi në Krumë më 1936. Shkollën fillore dhe gjimnazin i kreu në Prizren. Fakultetin Juridik dhe Studimet postdiplomike (drejtimi juridik-politik) i mbaroi në Beograd. Doktoroi më 1972.

Tre vjet ushtroi detyrën e gjykatësit e të kryetarit të Gjyqit të Rrethit të Prizrenit. Me themelimin e Fakultetit Juridik të Prishtinës u zgjodh asistent. Pas viteve 1963-67, kur qe sekretar i Kuvendit të Kosovës, ushtroi detyrën e profesorit të Fakultetit Juridik për lëndët Sistemi politik dhe E drejta kushtetuese. Qe shef i Katedrës së Shkencave Politike, prorektor dhe rektor i Universitetit të Prishtinës, kryetar i Shoqatës së Pedagogëve Universitarë të Kosovës, anëtar i Këshillit Ekzekutiv të Shoqatës të së Drejtës Komparative të Jugosllavisë, kryetar i Bashkësisë së Universiteteve të Jugosllavisë, anëtar i Komitetit të Përhershëm të Konferencës së Rektorëve të Evropës etj. Qe nënkryetar dhe kryetar i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës. Në vitin 1992 u zgjodh anëtar i Akademisë Evropiane të Shkencave me seli në Strasburg.

Ishte një ndër figurat më të ndritshme intelektuale të vitit të madh 1968. Artikuloi kërkesat për Republikën e Kosovës, për vetëvendosjen e shqiptarëve, për Kushtetutën e Kosovës, për Universitetin e Prishtinës, për shkëputjen nga Serbia dhe barazinë e plotë të shqiptarëve me popujt e tjerë të ish-Jugosllavisë. Si rektor i Universitetit të Prishtinës në asnjë rast nuk shprehu distancim nga kërkesat e demonstrantëve në vitin 1981, por me mençuri bëri mbrojtjen më të mirë të mundshme. Prandaj regjimi e largoi nga posti i rektorit, e përjashtoi edhe nga Universiteti. Ishte iniciator dhe autor i Apelit 215 të intelektualëve shqiptarë në mars të vitit 1989. Në vitin 1990 Ishte kryehartuesi i Deklaratës së Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës për pozitën e re kushtetuese të Kosovës dhe përpilues i

tekstit të Deklaratës Kushtetuese të 2 Korrikut 1990 dhe dokumentave të tjera për avancimin e pozitës konstitucionale-juridike të Kosovës.

Publikoi mbi 30 punime shkencore dhe katër studime monografike. Në këto punime kryesisht trajtohet problematika e pakicave kombëtare, e aspekteve sociopolitike të pozitës së gjuhëve, e autonomisë dhe e federalizmit. Publikoi edhe një sërë vështrimesh politike në mbrojtje të të drejtave kombëtare të shqiptarëve të Kosovës.

Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës i botoi veprat e tij në katër vëllime.

Është gjithashtu autor i tre vëllimeve me kompozime këngësh dhe i dy vëllimeve me vargje të këngëve të kompozuar.

Vdiq më 1995.

BIBLIOGRAFIA

Librat e botuar:

Ustavno-pravna zaštita i tretman jezika nacionalnih manjina u Evropi između dva svetska rata, Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës, Seksioni i Shkencave Shoqërore, Lib. 2, Prishtinë, 1982.

Vepra I, ASHAK, 1997.

Vepra II, ASHAK, 2001.

Vepra III, ASHAK, 2003.

Vepra IV, ASHAK, 2004.

Artikujt dhe studimet:

Quelques aspects theoriques de la corelation entre le traitement de minorites nationales dans le droit international et le droit constitutional, Conference internationale sur les minorites, Triestes, 27-31, maggio 1974.

Same observations on the (language) position of national minorities in Europe after the first world war, in connection with contemporary problems of national minorities, United Nations S.O. 216/3 (26), United Nations Seminar on the promotion and protection of human rights of national, ethnic and other minorities, Ohrid, Jugoslavija, 1974, "Ohrid Seminar", 1975, Nova Makedonija.

"L'essenza politica delle minoranze nazionali" Atti del simposio sui problemi socio-economici e ambientali degli sloveni in Italia, volume I, Trieste 1978 (The Political Essence of Nationalities (national Minorities) JP.S.A. Round Table, Dubrovnik, 1975.

Language equality among the nations and nationalities of Yugoslavia, Nations and nationalities of Yugoslavia, Međunarodna politika, Beograd, 1974.

Od flotantnosti iseljenika do njihove etničke (nacionalne) aglomeracije, Iseljništvo naroda i narodnosti Jugoslavije i njegove uzajamne veze s domovinom, Zavod za migracije i narodnosti, Zagreb, 1978 (separat).

Aspekti ostvarivanja nacionalne ravnopravnosti u školstvu, Simpozijum 76, Novi Sad 76, SFR Jugoslavija, Novi Sad 1977.

Ustavni zakon SAP Kosova i ravnopravnost jezika, Përmbledhje punimesh 1961-1971, Fakulteti Juridik-Ekonomik, Prishtinë, 1972.

Nacionalne manjine u državnoj regulativi bivše Jugoslavije, Fakulteti Juridik i Prishtinës, Prishtinë 1974 (separat).

Jezik kao jedan od činilaca bića i položaja narodnosti, Federalizam i nacionalno pitanje, Zbirka radova, Savez udruženja za političke nauke Jugoslavije, Beograd, 1971.

(A nyelv mint a nemzetiséglenyenek és helyzetének tényezője) Anyanyelv – A llaninyelv, Forum Knyvkiado.

Aspektet teorike mbi gjuhën si një ndër faktorët e qenies dhe pozitës së kombësive, Përparimi 3/71.

Socialistička misao i ravnopravnost jezika, Socijalizam – časopis Saveza komunista Jugoslavije, 10 tetor 1968.

Functions and aspects of the balanced and effective development of the universities of developing countries and/or regions, International Association of Universities. Seventh general conference, Manila 1980, documents.

Nelogičnost u mehaničkoj paraleli između teorije o odumiranju države i teorije o

- odumiranju nacije, Socijalizam u svetu, Međunarodni časopis marksističke i socijalističke misli, Beograd, 1980, nr. 20.
- The relations of the Class and the national in the Political Sistem of Socialism, "Sociolism in the World", Cavtat, 1977, Yugoslavia, number 6.
- Format e barazisë së gjuhëve gjatë lëvizjes dhe Luftës Nacionalçlirimtare në Kosovë, Përparimi, nr. 6, Prishtinë 1971.
- Disa aspekte metodologjike dhe konkluduese lidhur me studimin e pozitës së gjuhëve të pakicave kombëtare në Evropë midis dy luftërave botërore, Përparimi, nr. 4, 1972.
- Pozita e gjuhëve në Krahinën Autonome të Kosovës në periudhën 1945-1970 (periudha 1945-1953), Përparimi, nr. 7, 1971.
- Pozita e gjuhëve në Krahinën Autonome të Kosovës në periudhën 1945-1970 II Periudha 1963-1968, Përparimi, nr. 8, 1971.
- Mbi aspektet dhe problemet sociologjike t'urbanizimit e t'urbanizimit, Përparimi nr. 7, 1967.
- Kushtetuta e Krahinës në vend të Ligjit Kushtetues, Përparimi, viti XIX, nr. 7-8.
- Neka zapažanja o osnovama autonomije u našem društveno-političkom sistemu Autonomne pokrajine u Jugoslaviji, Institut za uporedno pravo, Beograd, 1967.
- Barazia e gjuhëve (Monografi në botim të Përparimit), Prishtinë, 1968.
- Disa çështje nacionale në Kosovë në dritë të Traktatit të Senzhermenit, Simpozium i Entit Krahinor të Historisë: Kosova gjer në vitin 1912 (dokumentacion).
- Marksizmi dhe vetëqeverisja, Përparimi, nr. 2/75.
- L'autogestion. Documents. Centre International de coordination des Recherches sur l'autogestion (CICRA) Paris, septembre, 1977.
- National minorities in space and time – the United Nations and National Minorities, X th World Congress of International Political Science Association. Edinburgh, Scotland, 1976, documents. (në gjuhën shqipe: Teorija in Praksa 12/76, Ljubljana.
- Nacionalni faktor i društveni progres, Konferenca VII ndërkombëtare: "Nauka i društvo" – Science and society – dokumenti, Portorozh, 1976.
- Položaj i uloga narodnosti u SFRJ, Libri universitar i grupit të autorëve: Politički sistem SFRJ – Beogradski univerzitet, Rad, 1975.

JASHAR REXHEPAGIQ

BIOGRAFIA

Lindi në Plavë më 1929. Shkollën fillore e kreu në vendlindje, gjimnazin në Beran dhe në Pejë. Grupin e lëndëve pedagogjike e studioi në Fakultetin Filozofik të Zagrebit, ku diplomoi më 1953. Gradën doktor shkence e mori më 1965 në Fakultetin Filozofik të Zagrebit, ku mbrojti me sukses tezën Zhvillimi i shkollave dhe i arsimit të shqiptarëve në territorin e Jugosllavisë së sotme deri në vitin 1918.

Ushtroi detyra të ndryshme në shkolla dhe në arsim: profesor i Shkollës Normale dhe Gjimnazit në Prizren, profesor e drejtor i Shkollës Normale të Prishtinës, këshilltar pedagogjik për shkolla të mesme i Pleqësisë së Arsimit të KAKM, ligjërues dhe profesor i Shkollës së Lartë Pedagogjike të Prishtinës, kurse nga viti 1962 ishte profesor i rregullt në Fakultetin Filozofik të Prishtinës ku veproi deri më 1990, kur u pensionua.

Që nga themelimi i Shoqatës së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës, gjegjësisht të ASHAK-ut është anëtar i rregullt i këtij institucioni të lartë shkencor të Kosovës. Pos detyrës së sekretarit të Seksionit të Shkencave Shoqërore, dy herë qe sekretar i Përgjithshëm i Akademisë dhe në dy mandate nënkryetar i ASHAK.

Ka marrë pjesë në kongrese, simpoziume, tryeza të rumbullakta dhe në tubime të tjera shkencore e profesionale të pedagogëve në vend dhe jashtë. Në konferenca ndërkombëtare shkencore ka mbajtur referate ose kumtesa: në Pragë, Moskë, Jenë, Ankara, Mahaçkalla, Tiranë, Teheran (dy herë), Prishtinë, Sarajevë, Novi-Sad. Bashkëpunoi në afro njëzet revista e fletore pedagogjike e të tjera. Ka qenë redaktor i Buletinit të Fakultetit Filozofik të Prishtinës, redaktor i revistës shkencor Studime të Seksionit të Shkencave Shoqërore të ASHAK dhe redaktor i Vjetarit të ASHAK, anëtar

i Këshillit redaktues të bibliotekës “Pedagogë bashkëkohor”, anëtar i Këshillit redaktues të Enciklopedisë pedagogjike I, II, kryetar i Këshillit botues të revistës shkencore Përparimi. Anëtar i redaksisë së rev. Studime të ASHAK-ut, revistës Edukata Islame, kryetar i Këshillit redaktues të Buletinit të Tutinit dhe anëtar i Këshillit botues të revistës Univerzitetska misao të Universitetit të Novi-Pazarit.

Është marrë me historinë e përgjithshme të pedagogjisë, me historinë nacionale të pedagogjisë, veçanërisht me historinë e shkollave e të arsimit në Kosovë, pastaj me pedagogjinë teorike e komparative, me didaktikën, me pedagogjinë shkollore e familjare dhe me metodologjinë e gjurmimeve pedagogjike dhe albanistike. Është marrë edhe me poezi (5 libra) dhe me kritikë shkencore e letrare.

Është autor i mbi njëzet librave dhe i më se 360 punimeve shkencore e profesionale. Gjatë hulumtimit botoi disa vepra monografike, një numër të konsiderueshëm të studimeve, disa tekste shkollore, shqyrtime të shumta, artikuj, ese kritikë dhe kontribute të tjera. Është bashkautor i një varg projektsh shkencore dhe udhëheqës i disa prej tyre.

Është laureat, pos të tjerash, i Shpërblimit të Dhjetorit të KSA të Kosovës për punë shkencore dhe për rezultate në pedagogji (1972). Është bartës i Urdhrit të Punës me Kurorë të Artë (1980) dhe i Urdhrit të Republikës me Kurorë të Argjendtë (1988).

Vdiq në Prishtinë më 2010.

BIBLIOGRAFIA

Libra të botuar:

- Zhvillimi i arsimit dhe i sistemit shkollor të kombësisë shqiptare në territorin e Jugosllavisë së sotme deri në vitin 1918, Prishtinë, Enti i Teksteve dhe i Mjeteve Mësimore i KSAK, 1970, f. 1-349.
- Tema të zgjedhura pedagogjike, Shkup, Nova Makedonija, 1972, f. 1-150.
- Hyrje në metodologjinë e punës hulumtuese-shkencore, dispencë, Botim i Universitetit, Prishtinë, 1972, f. 1-103.
- Školstvo i prosveta na Kosovu do kraja XVIII stoleća do 1918. godine, Priština, Zajednica naučnih ustanova SAP Kosova, 1974, str. 1-201.
- Dituri shoqërore për klasën IV të shkollës fillore, (koautor Dr. Velizar Nedoviq), Prishtinë, Enti i Teksteve dhe i Mjeteve Mësimore të KSAK, 1974. Botim i shtatë, 1985. Teksti u botua edhe në gjuhën serbokroate dhe turqisht.
- Hyrje në metodologjinë e punës shkencore-hulumtuese (Kontribut në metodologjinë e albanistikës), Prishtinë, Universiteti i Prishtinës, 1975, f. 1-104.
- Dituri shoqërie, për klasën V të shkollës fillore, (koautor V. Nedoviq), Prishtinë, 1976, f.1-160.
- Pedagoška misao Svetozara Markovića (osnove, značenje i uticaj), Beograd, SANU i AUK, 1979, str. 1-242.
- Mendimi pedagogjik i Svetozar Markoviqit, Prishtinë, Enti i Teksteve dhe i Mjeteve Mësimore të KSAK, 1985, f. 1-235.
- Ruka na ruci, (poezija), Pljevlja, izd. Biblioteka "Mostovi", 1985, 75 stranica.
- Od gradjanske do marksističko-lenjinističke pedagogije, Posebna izdanja ANUK, Odeljenje društvenih nauka, knj. 5, Priština, 1986, str. 1-219.
- Etika nastavnika danas – Etika e arsimtarit sot, Prishtinë, Enti i Teksteve dhe i Mjeteve Mësimore i Kosovës, 1989, f. 1-98.
- Akad. Jashar Rexhepagiq, Dr. Abdullah Vokri, Mr. Abdylaziz Veseli: Shkolla Normale "Sami Frashëri" e Prishtinës 1941-1944, Prishtinë, Enti i Teksteve dhe i Mjeteve Mësimore i Kosovës, 1997, f. 1-322.
- Rukosani (knjiga poezije), Pljevlja, 1991, str. 1-54.
- Sami Frashëri dhe pedagogjia e rilindjes Kombëtare, Prishtinë, ASHAK, 1995, f. 1-242
- Islamsko-persijska kultura i uticaj persijskog jezika u nas, Beograd, 1996, str. 1-171.
- Pedagoško-literarne refleksije i odzivi (prilog obrazovanju u Sandžaku), Novi Pazar, 1998, str.1-202.
- Boje u kapima kiše (knjiga poezije), Prizren 1998, str. 1-88.
- Dervishët, rendet dhe teqetë në Kosovë, në Sanxhak e në rajonet e tjera përreth, në të kaluarën dhe sot, Pejë, Dukagjini, 1999, f. 1-282.
- Iranološka istraživanja i najistaknutiji iranolozi na teritoriji prethodne Jugoslavije, Beograd, Kulturni centar IR Irana u Beogradu, 2001, str. 1-176. Knjiga je iste godine objavljena na persijskom u Teheranu.
- Tema të zgjedhura dhe bashkëkohore pedagogjike, Prishtinë, ASHAK, 2002, f. 1-682.
- Dervishët dhe teqetë në Kosovë, në Sanxhak e në rajonet e tjera përreth (botim i plotësuar), Pejë, Dukagjini, 2003, f. 1-300.

Studime dhe artikuj:

- Mbi disa çashtje ma të randësishme t'edukatës shoqënore dhe morale, Përparimi, Prishtinë, 1955, nr. 7-8, f. 398-403.
- Psikologjia dhe zhdukja e pasioneve negative, Përparimi, Prishtinë, 1956, nr. 11-12, f. 691-697.
- Metodat dhe organizimi i edukimit për punë, Përparimi, 1957, nr. 3, f. 130-135.
- Roli i vetive të subjektit në zgjedhjen e profesionit, Përparimi, 1957, nr. 7-8, f. 447-452.
- “Përparimi” – časopis za kulturna pitanja, Pedagoški rad, Zagreb, 1958, 1-2, str. 74-75.
- Detyrat, përmbajtja dhe format e punës s'inspektimit shkolluer, Përparimi, 1958, nr. 9, f. 633-641.
- Povijest školstva i pedagogije u Hrvatskoj, Prosvetni pregled, 31.III 1959, str. 6.
- Učiteljsku školu u Prištini pohadja 800 učenika, Prosvetni pregled, 9.VI 1959, str. 5.
- Problem periodizacije dečjeg psihofizičkog razvitka, Zbornik radova nastavnika VPŠ u Prištini, Priština, 1960, str. 55-72.
- Metodika e studimit psiqik të nxanësve, Buletini i Entit për përparimin e shkollave të KAKM, Prishtinë, 1960, nr. 4, f. 1-14.
- Funksioni pedagogjik i komunës, Përparimi, Prishtinë, 1960, nr. 9, f. 569-577.
- Çka sjell projektligji për organizimin e shkollave të pakicave, Rilindja, 18.V. 1960, f. 6.
- Uloga nastavnog kadra u unapredjenju nastave i vaspitanja (u svetlu nekih novijih školskih dokumenata), Bilten Zavoda za unapredjenje školstva AKMO, Priština, 1961, br. 1-2, str. 15-23.
- Odnosi medju ljudima u proizvodnji, Informativni bilten Zavoda za unapredjenje organizacije rada i obučavanje kadrova u privredi AKMO, Priština, 1961, br. 203, str. 20-34.
- Mbi të bukurën n'art e pedagogji, Përparimi, 1961, nr. 3, f. 141-147.
- Vlefta dhe rëndësija e aplikimit të punës së grupeve në mësim, Përparimi, 1961, nr. 9, f. 588-600.
- Shkollat e nalta dhe fakultetet në Krahinën e Kosovë-Metohisë – faktor i randësishëm në ngritjen e kuadrave shqiptare, Përparimi, 1961, nr. 12, f. 854-869.
- Bogata i raznovrsna izdavačka delatnost nacionalne manjine Ščiptara u Jugoslaviji, Prosvetni pregled, 7.III 1961, str. 6.
- Više škole i fakulteti u KM Oblasti, Savremena škola, Beograd, br. 1-2, 1962.
- zhvillimi i shkollave shqipe në kohën e Luftës së Parë Botnore, Përparimi, nr. 5-6/1963, f. 339-352.
- Fjalori enciklopedik i pedagogjisë, (recension), Përparimi, 1963, nr. 9, f. 654-656.
- Neki dokumenti o školama u Gnjilanu (Prilog istoriji školstva na Kosovu), Prosvetni pregled, 1963, br. 27, str. 6.
- Përmbledhje tekstesh të pedagogëve klasikë (përkthim nga serbokroatishtja, bashkë me F. Canaj), Beograd, 1964, f. 1-253.
- Prosvetni radnici Kosova i Metohije pali u oslobodilačkom ratu, Godišnjak Pokrajinskog arhiva, Priština, 1965, str. 161-186; botuar edhe në Rilindja (21-29. IV, 1969) me titull Arsimitarët e Kosovës që ranë në LNÇ.
- Prilog proučavanju društveno-istorijske uslovljenosti prosvetno-pedagoške službe i njenog razvitka u našoj zemlji do perioda NOB, Zbornik Filozofskog fakulteta u Prištini, knj. II, 1964-1965, str. 39-55.
- Kulturno-prosvetni rad nekih bosanskih i ščiptarskih franjevacu u Trošanu i delatnost braće Ašiku, Gjurmime albanologjike-Albanološka istraživanja, Priština, (izd. Filozofskog fakulteta) 1965, br. 2, str. 309-317.

- Život, rad i pedagoški pogledi Andrea i Pjetra Bogdanija, Gjurmime Albanologjike-Albanološka istraživanja, knj. III, za 1965-1966, str. 151-166.
- O jendom manje poznatom delu Paška Vase-efendije, Gjurmime Albanologjike-Albanološka istraživanja, knj. III, za 1965-1966, str. 231-235.
- Grčke škole krajem XIX i početkom II stoleća u južnim područjima današnje Jugoslavije, Prosvetni pregled, 16.III 1966, str. 4-5.
- Uslavljenost i razvitak albanskih škola za vreme prvog svetskog rata, u jubilarnom broju Përparimi, (na srpskohrv.), Priština, 1967, str. 291-309.
- A.S. Makarenko mbi edukimin familjar, Për prindët, Prishtinë, 1967, nr. 7, f. 3-9.
- Dokumentat kushtetues dhe aktet juridike në lidhje me shkollat në gjuhët e kombësive, Përparimi, 1967, nr. 8, f. 947-964.
- Fjalori pedagogjik (recension), Përparimi, 1967, nr. 11-12, f. 1426-1435.
- “Prizreni” – gazeta ma e vjetër për çashtje arsimore, Rilindja, 28. V. 1967, f. 9.
- Razvoj prosvete i školstva albanske narodnosti na teritoriji današnje Jugoslavije do 1918. godine, Priština, Zajednica naučnih ustanova Kosova i Metohije, 1968, str. 1-367.
- Za jasnije određivanje predmeta i zadataka istorije pedagogije, Zbornik Filozofskog fakulteta, Priština, knj. V, 1968, str. 85-97.
- Škola i izbor poziva, u knj. Informativni priručnik o izboru poziva sa opisom i pregledom srednjih škola u APKM, Priština, str. 5-11.
- Etničke promene Albanaca u XVII i XVIII stoleću, Godišnjak Centra za balkanološka istraživanja, Sarajevo, ANUBiH, knj. 4, 1968, str. 155-170.
- Velika medresa u Skoplju 1925-1941, Zbornik za historiju školstva i prosvjete, Zagreb, 1968, br. 4, str. 177-199. Drugi deo objavljen je u Zborniku 1969-1970, br. 5, str. 237-252.
- Pedagoški rečnik I, II, Beograd, 1967 (ocena i prikazi), Pedagogija, Beograd, 1968, br. 1-2, str. 179-186.
- Treqind vjet të shkollës fillore në Janjevë, Rilindja, 11. II. 1968, f. 13.
- Kontribut për njohjen e disa artistëve, shkrimtarëve dhe punëtorëve pedagogë shqiptarë të shekullit XV, në librin Simpozijumi për Skenderbeun, Prishtinë, 1969, f. 385-389.
- Razvoj socijalističke pedagogije u Francuskoj, Zbornik Filozofskog fakulteta, Priština, knj. VI, 1969, str. 171-187.
- Pedagogija I i II, Zagreb, 1968, (ocene i prikazi), Pedagogija, 1969, br. 2, str. 371-390.
- Medjunarodna konferencija pedagoga u Pragu, Pedagoški rad, Zagreb, 1970, br. 7-8, str. 411-412.
- Teksti dhe literatura tjetër shkollore në gjuhën shqipe në të kaluarën, Libri shkollor, Prishtinë, 1971, nr. 1, f. 57-65.
- Pedagoško izrastanje Jana Amosa Komenskog, Naša škola, Sarajevo, 1971, br. 1-2, str. 123-128.
- Pedagogija radne škole, Pedagogija, 1971, br. 2, str. 213-237.
- Revistat dhe gazetat pedagogjike te ne, Jehona, Shkup, 1971, nr. 6, f. 3-24.
- Shkollat shqipe në Kosovë (1800-1908), Jehona, Shkup, 1971, nr. 7, f. 18-39.
- Shkollat shqipe në Stubëll dhe Pozharan, Rilindja, 8.VIII. 1971, f. 7.
- Shkolla e vajzave shqiptare në Korçë (Tradita arsimore pedagogjike), Shkëndija, nr. 13, 15. X. 1971, f. 20.
- O nekim istaknutim pedagoškim radnicima i njihovoj borbi za novu školu i pedagogiju, Pedagogija, Beograd, 1972, br. 1, str. 49-58.
- Pedagogjia pozitiviste në Francë, Jehona, 1972, nr. 1, f. 95-111.
- Shkollat dhe arsimit në Kosovë nga fundi i shekullit XVIII gjer më 1918, në rev. Kosova-Kosovo, Prishtinë, 1972, nr. 1, f. 107-241.

- O nekim interpretacijama individualizacije nastave, *Nastava i vaspitanje*, 1972, br. 4, str. 451-466.
- Prilog metodici ispitivanja studenata, *Univerzitet danas*, Beograd, 1973, 5-6, str. 71-77.
- Kako suzbijati socijalne razlike u obrazovno-vaspitnoj delatnosti škola, *Naša škola*, Sarajevo, 1973, br. 5-6, str. 247-260. Videti kraću verziju na albanskom u čas. *Jehona (Shkup)*, 1973, br. 4, str. 93-112, pod naslovom: Si të evitohen diferencat sociale në veprimtarinë arsimuese-edukative të shkollave.
- Razvoj i perspektiva srednjeg obrazovanja na Kosovu do 1985. godine, (studijски projekat), Priština, Zavod za ekonomska istraživanja Ekonomskog fakulteta, 1974 (150 str.). Nosilac i jedan od učesnika u projektu.
- Prva reforma školstva na Kosovu, *Zbornik za historiju školstva i prosvjete*, Zagreb, 1975, br. 9, str. 29-36.
- Metodološki problemi korišćenja sekundarnih izvora u pedagoškim istraživanjima, u *Zbornik radova Simpozijum o metodološkim problemima u pedagoškim istraživanjima*, Beograd, Institut za pedagoška istraživanja, 1975, str. 149-153.
- Svetozar Marković i socijalistička pedagoška misao i školstvo u Hrvatskoj, *Pedagoški rad*, Zagreb, 1976, br. 7-8, str. 394-398.
- Osnovni teorijski stavovi o vaspitanju u duhu nacionalne ravnopravnosti bratstva i jedinstva i neki empirijski uvidi na primeru škola u SAP Kosovu, u knj. *Ostvarivanje nacionalne ravnopravnosti u oblasti vaspitanja i obrazovanja*, Novi Sad, Pedagoški institut Vojvodine, 1977, str. 343-347.
- zhvillimi i shkollave shqipe prej Lidhjes së Prizrenit deri më 1912, në lib. *Seminari i kulturës shqiptare për të huaj*, Prishtinë, Fakulteti Filozofik, 1977, nr. 3, f. 107-116.
- Velika medresa u Skoplju (na arapskom), u *Ar-Bajan*, Kuvajt, br. 135, 1977.
- Pedagoška funkcija Prizrenske lige, *Pedagoška stvarnost*, Novi Sad, 1978, br. 7, str. 688-694. Na mađarskom: A Prizreni liga pedagógiai szerepe, u čas. *Oktatas es Neveles*, Subotica, 1979, str. 5-12.
- Vaspitanje u duhu bratstva, jedinstva i ravnopravnosti u školama SAP Kosova, naučnoistraživački projekat Odseka za pedagogiju Filozofskog fakulteta u Prištini, 1979, str. 1-180+30 str. Prilozi. Jedan od nosilaca projekta i autor uvodnih delova, a uz to koautor nekih rezimea i pregleda istraživanja.
- Školstvo u Kosovskoj Mitrovici i okolini u periodu od 1912. do 1941. godine, *Kosova – Kosovo*, Priština, 1979, str. 253-270.
- Prosvetne prilike i školstvo, u knj. *Kosovska Mitrovica i okolina*, Kosovska Mitrovica, 1979, str. 167-172.
- Disa mësues përparimtarë në periodikun shqiptar, *Rilindja*, 29.XII. 1979, f. 13.
- Školstvo i prosveta u Kosovskoj Mitrovici i okolini od druge polovine XIX stoleća do 1975. godine, *Studije – Studime*, Priština, ANUK, 1980, knj. I, str. 1-95.
- Pedagoški pogledi G.V.F. Hegela (Povodom 210 g. njegovog rođenja i 150 g. smrti), *Zbornik za historiju školstva i prosvjete*, Ljubljana, 1980, br. 13, str. 9-29.
- Kontributi i A. Xhuvanit për shkollën popullore, *Shkëndija*, 1. IV. 1980, f. 12.
- Jani Minga – një ndër figurat më të shquara të historisë së arsimit kombëtar, *Rilindja*, 25. VI. 1980, f. 11.
- Maksimi i Artës një ndër humanistët më të njohur të shek. XV-XVI, *Rilindja*, 22. XI. 1980, f. 13.
- Kriza škole u svetu i kod nas, *Vaspitanje i obrazovanje*, Titograd, 1981, br. 5, str. 31-51.
- Puna hulumtuese shkencore në lëmin e edukatës dhe të arsimit në Kosovë, *Shkëndija*, 1. X. dhe 15. X. 1981, f. 16.
- Prva konferencija prosvjetnih radnika, *Školske novine*, Zagreb, 16. lipnja, 1981, str. 17.

- Në gjuhë shqipe: Konferenca e parë e punëtorëve të arsimit të Kosovës, Shkëndija, 15. VI. 1981, f.9.
- Naučnoistraživački rad u oblasti vaspitanja i obrazovanja na Kosovu, Nastava i vaspitanje, Beograd, 1982, br. 3-4, str. 645-653.
- Pedagoški dokumenti oktobarske socijalističke revolucije, Zbornik za historiju školstva i prosvjete, Ljubljana, 1982, br. 15, str. 27-34.
- Individualizacija nastave i obrazovanja u prošlosti i danas, Naša škola, Sarajevo, 1982, br. 3-4, str. 123-133.
- Aktuelnosti i značaj pedagoških pogleda Karla Marksa, Zbornik za povijest školstva i prosvjete, Ljubljana, 1983, br. 16, str. 65-73.
- Učesće i doprinos prosvetnih radnika Kosova u narodno-oslobodilačkom ratu, Studije-Studime, ANUK, Priština, 1983, knj. II, str. 7-45.
- Razvoj predškolskog vaspitanja na Kosovu, Zbornik za povijest školstva i prosvjete, Ljubljana, 1984, br. 17, str. 29-36.
- Čitanke, Enciklopedija Jugoslavije 3, Zagreb, JLZ, 1984, str. 299.
- Čitanke i čitaonice na Kosovu, Libri shkollor, Priština, 1985, br. 2, str. 142-145.
- Marksova vizija vaspitanja, u Zborniku radova Obrazovanjem u budućnost, Zagreb, 1985, str. 19-26.
- Alaksandër Xhuvani përfaqësues, në thelb, i mendimit pedagogjik shkencor dhe vazhdues i denjë i pedagogjisë së Rilindjes, në librin Studime antologjike dhe pedagogjike për nder të prof. Dr. Aleksandër Xhuvanit, Akademia e Shkencave e RPSSH, Tiranë, 1986, f. 193-210.
- Ostvarivanje jezičke ravnopravnosti u oblasti obrazovanja u prošlosti i danas, Buletin - Zbornik Više pedagoške škole u Gnjilanu, 1987, br. 1, str. 7-22.
- Razvoj i obeležja turskih škola na teritoriji današnje Jugoslavije do 1912. godine, Çevren (časopis na turskom), Priština, 1987, 62, str. 11-29. Pod istim naslovom na srpskohrv., ali sa odredjenim dopunama, videti tekst u: Studije-Studime, Odeljenje društvenih nauka ANUK, u knj. 3, Priština, 1988, str. 51-69.
- Vukovo delo, obrazovanje i savremena pismenost, referat na naučnom skupu ANUK u Prištini od 28. 10. 1987, u knj. Život i delo Vuka Karadžića, izd. ANUK, Priština, 1988, str. 23-36.
- Njëqind vjet të zhvillimit të shkollës laike shqipe, Gjurmime albanologjike, seria e shkencave filologjike, Instituti Albanologjik, Prishtinë, 1988, f. 61-73.
- Pedagoška vrednost književnosti za decu, (Prilog pitanju odnosa pedagogije i književnosti), Detinjstvo, Novi Sad, 1988, br. 3, str. 29-41.
- Najefikasnije metode moralnog vaspitanja mladih, Nastava i vaspitanje, 1988, br. 3, str. 270-275.
- Lenjin o srednjem obrazovanju, u Zborniku: Škola pred izazovom sutrašnjice, Beograd – Gornji Milanovac, 1989, str. 191-201.
- O kosovskom pedagoško-prosvetnom nasledju u XIII-XIV stoleću, Nastava i vaspitanje, 1989, br. 3, str. 157-168.
- Prilog pedagoško-andragoškom razmatranju problema visokog prirodnog priraštaja stanovništva u nas, referat na ukupno 36 str. na naučnom skupu Medjuakadmeijskog demografskog odbora: Područja Jugoslavije sa visokim prirodnim priraštajem stanovništva, u Prištini, 18, 19. i 20. maja 1989. Tekst na albanskom objavljen u knjizi: Tema të zgjedhura dhe bashkëkohore pedagogjike, Prishtinë, 2002, na str. 203-254.
- Teorijsko-metodološki pristup psihološkom i pedagoškom aspektu etnoloških proučavanja na Kosovu, saopštenje na naučnom skupu Odeljenja društvenih nauka

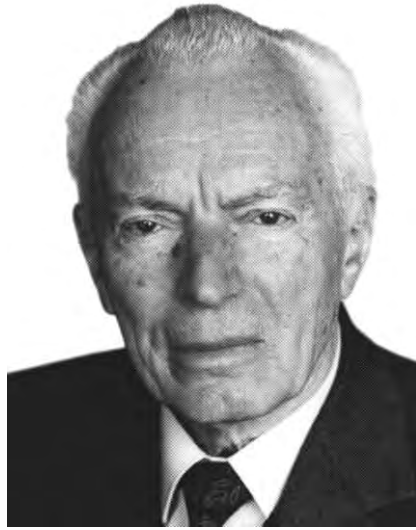
- ANUK, u Prištini, 17. novembra 1989. Tekst objavljen u istoj knjizi (Tema të zgjedhura...), na str. 193-202.
- Pedagoški i neki drugi izvori o godini rođenja Dositeja Obradovića, (Prilog njegovim pogledima na vaspitanje, školu i prosvetu), Prosvetni pregled, Beograd, 6. V 1989.
- Neka pitanja metodologije istorije pedagogije, Zbornik Filozofskog fakulteta XVIII-XIX, Priština, 1989, str. 7-17.
- Komenski u jugoslovenskoj pedagoškoj literaturi (povodom 400-godišnjice rođenja), Nastava i vaspitanje, 1992, br. 1-2, str. 5-21.
- Literarno obrazovanje i poezija Rifata Burdžovića, Sandžak, br. 11-12/1992, str. 26-27.
- O Antologiji muslimanske poezije XX vijeka i povodom njenog izdanja, Mostovi, br. 124-125, 1992, str. 62-82.
- Nauka i naučni razvitak u Sandžaku (osnovni stavovi), Sandžak, br.14-15/1993, str. 26.
- Školstvo i prosveta u Novom Pazaru od XV do XX stoleća, Novopazarski zbornik (Novi Pazar), br. 18, 1994, str. 85-110.
- Svitnice, knjiga poezije, Novi Pazar, 1994, str. 1-64.
- Počeci školstva kod muslimana u Crnoj Gori, Zbornik Identitet Bošnjaka-muslimana, Plav, 1995, str. 95-107.
- Shkollat shqipe në vitet 1908-1910 sipas gazetës “Lirija”, Studime, ASHAK, Prishtinë, 1995, nr. 2, f. 95-106.
- Pedagoško-psihološke ideje, etika i elementi drugih nauka u “Pend-nami” Feriduddin Attara, Nur, br. 8/1995, str. 47-52.
- Sh. Osmani, M. Kraja, H. Gehring: J.H. Pestaloci, reformatori i madh i arsimit, Tiranë, 1997, (recension), Studime, ASHAK, nr. 3/1996, në f. 337-342.
- Prilog proučavanju kulturnog razvoja i identiteta Bošnjaka na Kosovu i Sandžaku (naučno saopštenje na Medjunarodnoj naučnoj konferenciji u Sarajevu, održanoj početkom maja 1996), u rev. Selam, Prizren, br. 10, 1997, str. 1-5.
- Pedagoške i psihološke ideje Muhameda Abdagića i Ćamila Sijarića, Zbornik Sjenice, 1997, br. 8, str. 5-33.
- “J.H.Pestaloci – reformator i madh i arsimit”, një ndër veprat më të rëndësishme pedagogjike, Përprjekja pedagogjike, Tiranë, 1998, nr. 1, f. 35-41.
- Pedagogjia e psikologjisë, kumtesë në Këshillimin shkencor: Pozita e shkencave shoqërore në Kosovë, mbajtur më 20 nëntor 1997. në lib.: Pozita e shkencave shoqërore në Kosovë, Prishtinë, ASHAK, 2001, f. 53-60. Në këtë lib. po ashtu: Fjala hyrëse (në f. 9-10) dhe Fjala përfundimtare (në f. 111-112) e akad. Jashar Rexhepagiqit.
- Çka sjell vepra “Kosova në vështrimin enciklopedik”, (Tiranë, 1999), Koha Ditore, Prishtinë, 6 dhjetor 1999, f. 15.
- Arsimi e shkenca dhe ndikimi i tyre në proceset integruese ekonomike në trevat shqiptare, në: zhvillimi ekonomiko-shoqëror i trojeve shqiptare dhe integrimi i tyre rajonal dhe botëror, Tiranë, Prishtinë, Shkup, 2000, f. 549-562.
- Naimi dhe Samiu në pedagogjinë e Rilindjes kombëtare shqiptare (rreth disa çështjeve më pak të studiuara), në: Naim Frashëri 100 vjet pas, Prishtinë, ASHAK, 2000, f. 103-108.
- Personaliteti, jeta dhe veprimtaria e akademik Mark Krasniqit (Me rastin e 80-vjetorit të lindjes së tij), në rev. shkencore Dardania Sacra, Prishtinë, nr. 2/2000, f. 447-470.
- Dr. Abdullah Vokri, Jashar Erebara, jeta dhe vepra e tij (recension), në lib. Jashar Erebara, Prishtinë, Libri shkollor, 2000, f. 255-261.
- Obrazovanje za mir, toleranciju i medjunarodnu saradnju, Tutinski zbornik, br. 2/2001, str. 57-72.

- Iljaz Gogaj, Shkolla Teknike dhe Harri Fulci, Tiranë, 1999, Studime 5,6,7 (vlerësim), Prishtinë, 2001, f. 402-404.
- Dr. Shefik Osmani – Dr. Nijazi Kazazi: Abetaret shqipe dhe trajektorja e tyre historiko-pedagogjike, Tiranë, 2000 (vlerësim), Studime, 5,6,7, Prishtinë, 2001, f. 405-408.
- Hafiz Safvet-beg Bašagić, Beharistan (čas.), Sarajevo, br. 1/2001, str. 75-84.
- Mehmed-beg Kapetanović i perzijska književnost, Beharistan, br. 2/2001, str. 39-46.
- Naučna vrijednost i doprinos iranologiji djela dr. Fehima Bajraktarevića, Beharistan, br. 3-4/2001, str. 10-28.
- Obrazovanje u Iranu juče, danas i sutra (studija u rukopisu, 42 stranice). Na alban. je objavljena u knj.: Tema të zgjedhura dhe bashkëkohore pedagogjike, Prishtinë, 2002, f. 503-544.
- Pedagoško značenje i umetnička vrednost književnog stvaralaštva za decu (na primeru predstavnika iz doline Lima i okoline), Mostovi, Pljevlja, 2002, str. 93-109.
- Arsimi për paqe, tolerancë dhe bashkëpunim ndërkombëtar, Edukata Islame, nr. 66/2002, f. 19-39.
- Vlera arsimore dhe edukative e revistës “Edukata Islame”, Edukata Islame, nr. 67/2002, f. 21-25.
- O liku i delu Esada Mekulija, saopštenje podneto 3. avgusta 2002. godine na književnim susretima u Plavu. Tekst je objavljen u čas. Mak, Novi Pazar, 2003.
- Edukimi në familjen kosovare dhe specifikat e tij, Studime 8-9, 2001-2002, Prishtinë, ASHAK, 2002, f. 295-300.
- Musa Kraja, Idetë dhe veprimtaria pedagogjike e Harry T. Fultzit në Shqipëri, Koha, Tiranë, 2000 (recension), Studime 8-9, 2001-2002, Prishtinë, 2002, f. 347-352.
- Naučno i pedagoško obeležje Islama i značenje medjuverske tolerancije, objavljen časopisu Nur (2003), br. 38, str. 53-58.

MARK KRASNIQI

BIOGRAFIA

U lind në fshatin Gllaviçicë (Shëngjon) afër Pejës më 1920. Shkollën fillore e kreu në fshatin e lindjes, kurse gjimnazin në vitin 1941 në Prizren. Në vitet 1941-1943 ka studiuar letërsinë në Universitetin e Padovës (Itali), ndërsa në vitet 1946-1950 gjeografinë dhe etnografinë në Universitetin e Beogradit. Më 1945-1946 ka qenë gazetar-redaktor i gazetës Rilindja në Prizren, bashkë me Esad Mekulin dhe Omer Çerkezin. Prej vitit 1947 deri më 1949 ka punuar në Radio-Beograd (Redaksia e emisioneve në gjuhën shqipe) gazetar-redaktor.

Në vitet 1950-1961 ka punuar asistent në Akademinë Serbe të Shkencave dhe të Arteve në Beograd, më vonë ka qenë bashkëpunëtor shkencor. U diplomua më 1950 në Beograd, kurse më 1960 mbrojti doktoraturën në Universitetin e Lubjanës, në Slloveni. Më 1961-1981 ka qenë profesor në Universitetin e Prishtinës, kur pushteti antishqiptar serbo-komunist e përjashtoi nga procesi mësimor. Ka qenë disa herë prodekan dhe dekan i Fakultetit Juridik-Ekonomik. Ka qenë nënkryetar dhe kryetar i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës, kryetar i parë i Shoqatës së Shkrimtarëve të Kosovës (1970) dhe kryetar i Partisë Shqiptare Demokristiane të Kosovës (nga viti 1993).

Ka botuar mbi 35 libra shkencorë, letrarë, publicistikë dhe tekste shkollore si dhe ka përkthyer disa romane e përmbledhje me poezi nga serbo-kroatishtja, sllovenishtja dhe maqedonishtja në gjuhën shqipe.

Vdiq në Prishtinë më 2015.

BIBLIOGRAFIA

Vepra shkencore:

Ndryshimet bashkëkohore gjeografiko-shoqërore në Kosovë e Dukagjin, f.1-341 (disertacion i doktoratës, botuar serbisht nga Muzeu i Kosovës më 1963 në Prishtinë).

- Gjurmë e gjurmime - Studime etnografike, f. 1-465, 1979.
 Lugu i Baranit - monografi etnogjeografike, f. 1-202, 1985.
 Rugova - monografi etnogjeografike (koautor), f. 1-205, 1987.
 Nga gurra e traditës - Studime etnografike, f. 1-450, 1991.
 Aspekte mitologjike - besime e bestytini, f. 1-350, 1997.
 Rrënjët tona etnike, f. 310, 2001.
 Mikpritja në traditën shqiptare, f. 1-147, 2005.
 Toleranca në traditën shqiptare, f. 1-2005, 2007.
 Besa në traditën shqiptare, f. 1-202, 2011.

Tekste shkollore:

- Gjeografia ekonomike - Tekst i përhershëm universitar, botim i katërt 1985, f. 1-350 (botuar 3 herë edhe serbisht).
 Gjeografia e Jugosllavisë, për kl. IV gjimnaz, f. 1-200, 1975.
 Gjeografia për klasën VIII të fillores, f. 130, botim i tretë, 1978.

Publicistikë:

- Qëndrime e reagime (komplet prej 4 librash, faqe 1.152, Prishtinë 1995).
 Qëndrime, f.240.
 Reagime, f. 274.
 Intervista, f.318.
 Mbështetje shkencore dhe përpjekje letrare, f. 320.
 Kosova sot (referat në Senatin belg më 1992 (botuar edhe gjermanisht e anglisht).
 Përpjekje për Kosovën, f. 650, 2001.

Vepra letrare (poezi):

- Jehona e kohës, f. 1-90, 1972.
 Përrallat e gjyshit, f.1-105, 1953.
 Drita e parë, f. 1-53, 1956.
 Posta e porositur, f. 1-65, 1959.
 Lepuri analfabet, f. 88, 1974.
 Postieri i maleve, f. 1-90, 1984.
 Kulla e buburrecit, f. 1-92, 1989.
 Borëbardha (adaptim), f.1956.
 Vjersha të zgjedhura për fëmijë, f. 95, 1998.

Përkthime letrare:

- Marimangat - roman nga Ivo Qipiko.
 Shërbëtori Jernej dhe e drejta e tij - roman nga Ivan Cankar.
 Zambanja e shelqes - përmbledhje poezish nga Grigor Vitez.

Shkrimtarët maqedonas për fëmijë - përmbledhje poezish.
 Lexo e gjezdis Kinë e Paris - poezi nga Majakovski (me E. Mekulin).
 Gjeli i artë - poezi, A. Pushkin (me E. Mekulin).
 Legjenda mbi carin Salltan - poezi, A. Pushkin.
 Vjети i madh - dëshmi letrare për LNÇ (autorë jugosllavë).

Punime, artikuj, kumtesa:

- Migracija stanovništva kao društveno-ekonomski fenomen, Zbornik Pravno-ekonomskog fakulteta, II-III, Priština 1965, 1-51.
- Suva Reka – antropogeografska ispitivanja – Glasnik Etnografskog instituta Srpske akademije nauka i umetnosti, VII, Beograd 1959, 80-102.
- Dulje – naselje u Prizrenskom Podgoru – antropogeografska ispitivanja – Glasnik Etnografskog instituta Srpske akademije nauka, I-III, Beograd 1957, 349-370.
- Kula u Metohiji – Prilog proučavanju narodne arhitekture – Glasnik Etnografskog instituta Srpske akademije nauka i umetnosti, VII, Beograd 1958, 47-70.
- Antroponomija kod Albanaca u Jugoslaviji, Onomastica Jugoslavica br. 10. Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb 1982, 103-109.
- Etno-geografsko značenje toponima Rugove. Onomastica Jugoslavica, vol. 9, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb 1982, 45-51.
- Comunita di famiglie e di beni dagli Albanesi in Iugoslavia, Actes du Première congrès international des études balkaniques et sud-est européennes, Edition de l'Academie bulgare des sciences. VII. Sofia, 1971, 491-504.
- L'architettura popolare degli albanesi in Iugoslavia, Deuxième congrès internationale des études du sud-est européennes, L'academie grèce des sciences, Athenes, 1970.
- Peremjeni v bitje albancev v Jugoslavii v tečenije je socijalističkago razvitja, Trudi VII međunarodnog kongresa antropologičkih e etnografičkih i etnografičkih nauk, tom VIII, Akademia nauka SSSR, Moskva 1970, 168-171.
- Les changements dans les traditon du mariage à Cossova, III Congrès international d'études du sud-est européennes, L'academie roumène des sciences, Bucarest 1974.
- Funkcioni i dhomës së miqve në Kosovë në epokën e Lidhjes së Prizrenit, Konferenca kombëtare e studimeve për Lidhjen Shqiptare të Prizrenit 1878-1881, I, Akademia e Shkencave e RPS të Shqipërisë, Tiranë 1979, f. 282-287.
- Le procès de l'urbanisation en Kossova après la deuxième guerre mondiale, Quatrième congrès interationale des études du sud-est européennes L'Academie Turc des Sciences, Ankara 1979.
- Naša šiptarska revolucionarna pesma. Zbornik radova Etnografskog instituta Srpske akademije nauka i umetnosti, knj., 3, Beograd 1960, 629-657.
- O "besi" – Prilog proučavanju običajnog prava – Zbornik za narodni život i običaje, knj. 40, Jugoslovenska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb 1962, 271-281.
- Urbanizacija naselja i stanovništva – sa posebnim osvrtom na Kosovo i Metohiju, Zbornik Pravno-ekonomskog fakulteta, V, Priština 1967, 1-53.
- Ekonomski aspekt šiptarske porodične zadruge na Kosovu i Metohiji, Zbornik Pravno-ekonomskog fakulteta, I, Priština 1962, 131-165.
- Evolucija ruralnih naselja na Kosovu i Metohiji, Zbornik Pravno-ekonomskog fakulteta, I, Priština 1962, 131-165.
- Disa veçori demografike të Kosovës sipas të dhënave statistikore të 1971-s, Përm-

- bledhje punimesh të Fakultetit Juridik-Ekonomik, Prishtinë 1972, 29-44.
- Orahovac – antropogeografska monorafija varoŝice, Glasnik Muzeja Kosova i Metohije, II, Priŝtina 1957, 87-147.
- Shtëpia shqiptare në Kosovë, Gjurmime albanologjike – Folklor dhe etnologji, I, Prishtinë 1971, f.11-73.
- Ŗiptarska porodična zadruga u Kosovsko-Metohijskoj Oblasti, Glasnik Muzeja Kosova i Metohije, III, Priŝtina 1958, 107-127.
- Disa probleme të evolucionit të familjes shqiptare në Kosovë, Gjurmime albanologjike – Folklor dhe etnologji, II, Prishtinë 1972, f.31-50.
- Gjeneza kastriote e disa fiseve shqiptare dhe malazeze sipas traditës popullore, Simpozium për Skënderbeun, Prishtinë 1969, f.263-275.
- Nevoja dhe rëndësia e pasurimit të leksikut letrar nga burimet dialektore. Kongresi i Drejtshkrimit të Gjuhës Shqipe, II, Akademia e Shkencave e RP të Shqipërisë, Tiranë 1973, 505-509.
- Mbi disa shkrime letrare të autorëve shqiptarë në Kosovë midis dy luftërave botërore, Gjurmime albanologjike – Seria e shkencave filologjike, III, Prishtinë 1975, f.117-129.
- Misioni humanist i shkencës etnografike, Rilindja, 17. VII, 1976.
- Krahinat etnografike të Kosovës, Konferenca Kombëtare e Studimeve Etnografike, Akademia e Shkencave e RP të Shqipërisë, Tiranë 1977, f.111-120. Botuar edhe në revistën Gjurmime albanologjike, VI, Prishtinë 1978, 7-18.
- Duborez u Metohiji, Glasnik Muzeja Kosova i Metohije, III, Priŝtina 1958, 227-236. Botuar edhe në përmbledhjen Seminari i Kulturës Shqiptare për të Huaj, nr. 2, Fakulteti Filozofik, Prishtinë 1976, 129-150, me titull: Gdhendja artistike e drurit në fshatrat e Kosovës.
- Antroponimet e Kosovës në dritën e shkencës etnografike, Onomastika e Kosovës, Instituti Albanologjik i Prishtinës, Prishtinë 1979, f.377-415.
- Disa burime pak të njohura mbi popullsinë e Kosovës, Studime historike, nr. 2, Akademia e Shkencave e RPSSH, Tiranë 1979, f.97-104.
- Mbledhës i folklorit, studiu i shquar, poet e luftëtar revolucionar es (Me rastin e 50-vjetorit të vdekjes së Shtjefën Gjeçovit), Rilindja, 6. X. 1979, Prishtinë.
- Veshja e një lloj historie e çdo populli, Rilindja, Prishtinë, 1. XII. 1979.
- Kosova – trevë e pasur e veshjeve popullore, Rilindja, Prishtinë, 15. XII. 1979.
- Trashëgimia e popullit tonë dhe detyra jonë ndaj saj, Trashëgimia dhe transformimi i kulturës popullore, Instituti Albanologjik i Prishtinës, Prishtinë 1985, f. 5-17.
- Aspekte pagane të traditës së kërshëndellave, Gjurmime albanologjike – Folklor dhe etnologji – Instituti Albanologjik i Prishtinës, XII, Prishtinë 1982, f. 7-26.
- Disa veçori të Lugut të Baranit (familja-fisi-bajraku-katundi), Gjurmime albanologjike - Folklor dhe etnografi, XIII, Instituti Albanologjik i Prishtinës, Prishtinë 1984, f. 97-121.
- Shtjefën Gjeçovi – etnograf i shquar dhe mësues i popullit, Përparimi – revistë shkencore, nr. 4, Prishtinë 1984.
- Ekonomski aspekt ŝiptarske porodične zadruge na Kosovu i Metohiji, Zbornik Pravno-ekonomskog fakulteta, I, Priŝtina 1962, 131-165.
- Organizimi i jetës shoqërore në një familje të madhe në rrethin e Pejës, Përparimi nr. 5, Prishtinë 1959, f. 303-313.
- Ndryshime në traditën e martesës në Kosovë, Dituria – revistë shkencore e studentëve të Kosovës, nr. 1-2, Prishtinë 1974, f. 7-11.
- Arti material i popullit tonë, Rilindja, Prishtinë, 29. XI. 1958.

- Familjet e mëdha në Kosovë dje dhe sot, Rilindja, Prishtinë, 2. VII. 1961.
- Sytë e Simonidës – Mbi prishjen e afreskës së njohur në Manastirin e Graçanicës, Rilindja, Prishtinë 8. I. 1961.
- Shqiptarët dhe veprat e Mark Milanit, Përparimi nr. 11-12, Prishtinë 1958, f.793-802.
- Familja shqiptare në Kosovë, Seminari mbi Kulturën Shqiptare për të Huaj, nr. 1, Prishtinë, 1975.
- Vuk Karadžić – poštovalac tudjih vrednosti, Politika, Beograd, 15. IX. 1974.
- Strukturat demografike në Kosovë, Seminari mbi Kulturën Shqiptare për të Huaj, nr. 3, Fakulteti Filozofik, Prishtinë 1977, f. 117-139.
- Elemente etnografike në disa vepra të rilindësve tanë, Seminari mbi Kulturën Shqiptare për të Huaj, nr. 4, Fakulteti Filozofik, Prishtinë 1978, f. 57-87.
- Puna shkencore-hulumtuese në Kosovë, botuar në monografinë Kosovo i Metohija, 1943 196, Prishtinë 1963.
- Metohija, Časopis Zemlja i ljudi, nr. 3, Beograd 1953, 26-36.
- Rajonizimi i bujqësisë në Kosovë-Metohi, Përparimi nr. 11, Prishtinë 1961, f. 795-804.
- Problemi i shtimit të popullsisë në botë, Përparimi nr. 1-2, Prishtinë 1957, f. 43-51.
- Komunikacioni i vjetër në Kosovë e Metohi, Përparimi nr. 7-8, Prishtinë 1957, f. 422-439.
- Karakteristikat morfologjike dhe gjeologjike të Kosovës dhe Metohisë, Përparimi nr. 3, Prishtinë 1961, f. 179-186.
- Arkitektura shqiptare folklorike në Kosovë, Seminari mbi Kulturën Shqiptare për të Huaj nr. 1, Prishtinë 1975.
- Prizreni – vështrim historik-gjeografik, Përparimi nr. 1-2, Prishtinë 1960, f. 81-95.
- Dy shembuj historik të bashkëpunimit vëllaznor – Kryengritjet serbo-shqiptare kundër turqve më 1689 dhe 1737, Përparimi nr. 4, Prishtinë 1955, f. 197-205.
- Indonezija – Vështrim gjeografiko-historik, Përparimi nr. 7-8, Prishtinë 1958, f. 519-528.
- Social and economic changes in Kosovo, Geographica Yugoslavica, 2, Ljubljana 1980.
- Albanci – narodna kultura i običaji, Enciklopedija Jugoslavije, I, Zagreb 1980.
- Rad na publikovanju šiptarske narodne poezije u Jugoslaviji posle rata, Narodno stvaralaštvo, br. 3-4, Beograd 1962, 213-219.
- Motiv herojstva u partizanskoj narodnoj epici, Zbornik Radova VII Kongresa Saveza udruženja folklorista Jugoslavije, Titovo Užice 1961, 288-294.
- Naša šiptarska narodna pesma o borbi i izgradnji, Rad VI kongresa folklorista Jugoslavije, Bled 1959, 203-207.
- Tužbalice u arbanaškoj narodnoj poeziji, Rad XI Kongresa Saveza folklorista Jugoslavije, Zagreb 1964, 329-337.
- Narodna pesma o današnjem svadbenom ritualu kod Albanaca, Rad XII Kongresa Saveza folklorista Jugoslavije u Poreču 1970, Zagreb 1972, 187-193.
- Problem emancipacije žene u posleratnoj albanskoj narodnoj poeziji, Rad Kongresa Saveza udruženja folklorista Jugoslavije u Novom Sadu 1973.
- Gjurmëve të një kënge popullore, Gjurmime albanologjike – Folklor dhe etnologji, IV, Prishtinë 1976, f. 159-189.
- La coute contre le fèodalisme dans la poèsie popullaire albanaise, Studia albanica, 2, Université de Tirana, Tirana 1968, 137-142.
- Roli liridashës i poezisë sonë popullore, Rilindja, Prishtinë 30.VIII 1961.

- Rëndësia e gjeografisë si shkencë aplikative për zhvillimin e Kosovës, Kërkime gjeografike – Geografska istraživanja nr. 1, Prishtinë f. 1979, 5-15.
- Časna obaveza rugovskih šiptara, Ilustrovana politika, br. 92, Beograd 9, VIII 1960.
- Djelo Dj. K. Skenderbega – (Medjunarodni simpozijum u Prištini i Tirani), Vjesnik, Zagreb 22. II 1968. Përkthim botuar në Flaka e Vëllazërimit, Shkup 14 mars 1968.
- Shkollat në Kosovë-Metohi deri në Luftën e Parë Botnore, Rilindja, Prishtinë, 1, 2 dhe 3 kallnuer 1961.
- Sheh Hilmi Maliqi – një poet i panjohun, Jeta e Re nr. 4, Prishtinë 1953, f. 260-267.
- Haxhi Ymer Lutfi Paçarrizi (1869-1929), Jeta e Re nr. 5, Prishtinë 1955, f. 418-426.
- Shaip Zurnaxhiu, Jeta e Re nr. 2, Prishtinë 1954, f. 96-100.
- Lazër Lumezi, Jeta e Re nr. 4, Prishtinë 1958, f. 482-486.
- “Hylli”, fletushkë shqipe në Jugosllavinë e vjetër, Jeta e Re, 5, Prishtinë 1953, f. 330-335.
- Prej lirikës moderne sllovene, Jeta e Re nr. 2, Prishtinë 1959, f. 219-221.

Polemika:

- Naučni rad i naučne publikacije na Kosovu i Metohiji, Povodom diskusije održane 9. III 1966. u Prištini, Izdanje autora, Priština 1966, 1-44, tiraž 500 primeraka.
- Osvrt na jednu kritiku, Glasnik Muzeja Kosova i Metohije, knj. X (1965-1970), Priština 1970, 423-455.
- Me rastin e botimit të librit të Aleksandër Gilferdingut, Përparim nr. 3, Prishtinë 6. VI. 1954.
- U sjeni sumnjivih motiva – što je inspirisalo martovsku diskusiju u Prištini? Vjesnik u srijedu, Zagreb 26. listopada 1968.
- Dogma ili meta insinucija? (Odgovor Dr. B. Boškoviću), Vjesnik u srijedu, Zagreb 23. studenoga 1966.
- Mbrapavija qëlimkeqe e një kritike – Përgjegje rreth reagimit të Dr. Boshkoviqit, Rilindja, Prishtinë më 27. XI. Dhe 28. XI. 1966.
- Neki problem časopisa Jeta e re – (Odgovor Hasanu Kalešiju), Jedinstvo, Priština 5. V. 1055.
- Krivo ogledalo – (Odgovor Živoradu Mihajloviću – Šilji), Reporter br. 811, Beograd, 4. II 1982.
- Politikanski pamflet umesto nauke, (Odgovor listu Jedinstvo), Jedinstvo, 13. IV 1983.

MUHARREM BERISHA

BIOGRAFIA

Lindi më 1942 në fshatin Vilanc, komuna e Vushtrisë. Shkollën fillore e mbaroi në vendlindje, ndërsa në vitin 1961 kreu Shkollën Normale në Prishtinë. Gjatë vitit shkollor 1961/62 ka punuar mësues në shkollën fillore të Samodrexhës dhe të Novosellës të komunës së Vushtrrisë. Në vitin shkollor 1962/63 u regjistrua në studimet e matematikës në Fakultetin Filozofik të Prishtinës. U diplomua më 1966. Gjatë vitit shkollor 1966/67 punoi profesor i lëndës së matematikës në Shkollën e Mesme Teknike të Prishtinës.

Në tetor të vitit 1967 ka mbajtur ushtrimet nga Analiza matematike I në Katedrën e Matematikës të Fakultetit Filozofik të Prishtinës. Në mars të vitit 1968 zgjidhet asistent në Katedrën e Matematikës. Më 1969 u regjistrua në studimet pasuniversitare në Fakultetin e Shkencave Matematike-Natyrore të Beogradit. Në vitin shkollor 1970/71 autorizohet të mbajë ligjërata nga lënda Analiza matematike I në Katedrën e Matematikës të FSHMN-së.

Në vitin 1974 mbrojti temën e magjistraturës me titull: Transformimi dhe shumimi i serisë Fourier të një funksioni të vazhdueshëm në Fakultetin e Shkencave Matemaikë-Natyrore të Beogradit. Gjatë periudhës shkurt 1978-shkurt 1979 ka qëndruar në specializim në universitetin “Lomonosov” të Moskës. Në maj të vitit 1979 ka mbrojtur tezën e doktoratës me titull: Vlerësimi i koeficientëve Fourier të disa klasa funksionesh. Po në këtë vit zgjidhet docent në lëndën Analiza matematike I në Seksionin e Matematikës në FSHMN të Prishtinës. Në maj të vitit 1982 u zgjodh profesor inordinar në lëndën Analiza matematike I, ndërsa në mars të vitit 1987 profesor ordinar në FSHMN të Prishtinës. Më 24 dhjetor 1996 u zgjodh anëtar korrespondent, ndërsa më 20 dhjetor 2000 anëtar i rregullt i ASHAK-ut.

Gjatë kësaj periudhe, që nga viti 1967, si asistent, docent, profesor inordinar dhe ordinar në Seksionin e Matematikës ka ligjëruar lëndën Analiza matematike I, II, III dhe kurse të përgjithshme të matematikës në fakultete të tjera të Universitetit të Prishtinës. Është angazhuar nga viti shkollor 1979/1980 në studimet pasuniversitare. Ka udhëhequr seminarin nga Analiza matematike në këto studime. Gjithashtu ka qenë udhëheqës i disa kandidatëve në magjistraturë dhe doktoratë. Ka qenë kryesues i Kryesisë së Shoqatës së Matematikanëve, Fizikanëve dhe Astronomëve të Kosovës. Dy mandate zgjedhore, duke filluar nga viti shkollor 1981/82 deri më 1984/85, ka qenë shef i Seksionit të Matematikës. Nga tetori i vitit 1985 deri në tetor të vitit 1987 ka kryer detyrën e prodekanit të FSHMN-së. Në vitin 1987 zgjidhet dekan i FSHMN-së, ndërsa në vitin 1989 rizgjidhet në detyrën e dekanit. Në qershor të vitit 1991 shkarkohet nga kjo detyrë me masat e dhunshme të pushtetit serb. Është laureat i Shpërblimit të Dhjetorit të vitit 1983. Në periudhën 1994-1996 ka qenë udhëheqës i studimeve pasuniversitare në Seksionin e Matematikës. Është korrespondent i *Mathematical Reviews* dhe anëtar i *American Mathematical Society*. Gjatë periudhës 1985-1991, sa e ka parë dritën revista *Punime matematike*, ka qenë redaktor i saj si dhe i revistës *Kërkime* dhe sekretar i Seksionit të Shkencave të Natyrës të ASHAK-ut.

Vdiq më 2010.

BIBLIOGRAFIA

Punimet shkencore:

- M. Berisha, Transformacija i zbirljivnost Fourier-ovog reda neprekidne funkcije. 1974. Beograd (Punimi i magistraturës).
- M. Berisha, O faktorima uniformne konvergencije Fourier-ovog reda. Bul. FSHMN, Nr.4, 1976 (5-20).
- M. Berisha, Vlerësimi i koeficientëve Fourier të një funksioni nga klasa H_p^ω . Bul. FSHMN. Nr.5 1977 (5-12).
- M. Berisha, Procena Fourier-ovih koeficientenata nekih klasa funkcija. 1979 Prishtinë, (Tezë e doktoratës).
- M.K. Potapov, M. Berisha, Moduli gladkosti i koeficienti Furie periodičeskikh funkcij od novo peremenovo. Publ.Inst.Mat. Beograd, tome 26(40), 1979,215-228.
- M. Berisha, Koeficientët Fourier të funksioneve të klasës H_p^ω . Bul. FSHMN, Nr.6. Prishtinë, 1979-1980 (5-12).
- M. Berisha, Procena pomoću najbolje aproksimacije Fourier-ovih koeficientenata funkcija klasa $H(p,k)^\varphi$. Matematički vesnik, Beograd, 4(17)(32),1980, (1-7).
- M. Berisha Vlerësimi i koeficientëve Fourier i funksioneve nga klasa $B^{r,p\theta}$. Kërkime ASHAK.Nr.1 (1980), (73-80).
- M. Berisha, O koeficientah Furie nekatorih klasov funkcij. Glasnik matematički, Zagreb, Vol. 16(36), 1981 (75-90).
- M. Berisha, Mbi koeficientët Fourier monotone të një funksioni çift nga klasa e funksioneve H_p^ω . Bul. FSHMN, Nr.7, 1981 (11-18).
- M. Berisha, O koeficientah Furie periodičeskikh funkcij primadlezhashçih $H(p,k)^\varphi$ klasam Nikolskovo. Publ.Inst. Mat.. Beograd, tome 32(46), 1982 (17-27).
- M. Berisha, Procena pomoću modula gladkosti Fourier-ovih koeficientenata funkcija klasa $H(p,k)^\varphi$. Matematički vesnik Beograd 6(19)(34), 1982.
- M. Berisha, R. Kastrati, F.H. Berisha, Funksionet çifte nga klasa H_p^ω dhe modulet e vazhdueshmërisë Bul. FSHMN, Nr.8, 1982 (5-9).
- M. Berisha, Zbatimi i moduleve të vazhdueshmërisë në vlerësimin e koeficientëve Fourier të funksionit nga klasa H_p^ω . Bul. FSHMN. Nr.8, 1982 (11-16).
- M. Berisha, R. Kastrati, Mbi modulet e vazhdueshmërisë dhe koeficientët Fourier të serive lakunare. Bul. FSHMN. Nr. 8, 1982 (19-27).
- H. Turku, M. Berisha, I. Hoxhaj, Një kriter i interpolimit në hapësirën H^2 . Bul. FSHMN, Nr.8, 1982 (83-66).
- M. Berisha, Mbi koeficientët Fourier monotone të funksionit çift nga klasa e funksioneve $B^{r,p\theta}$, Kërkime, ASHAK, Nr.2 (1983), (37-44).
- M. Berisha, R. Kastrati, Vlerësimi i koeficientëve Fourier të serive lakunare të funksioneve nga klasat $H(p,k)^\varphi$ Bul. FSHMN. Nr.9, (1983-86), 11-16.
- M. Berisha, R. Kastrati, Vlerësimi i koeficientëve Fourier të serive lakunare nga

- klasa e funksioneve H_p^ω . Bul.FSHMN, Nr.9 (1983-86),33-37.
- M. Berisha, F.H. Berisha, Disa rezultate në lidhje me koeficientët Fourier të funksioneve nga klasa e Besovit. Bul.FSHMN., Nr.9 (1983-86), 27-32.
- M. Berisha, Neobohodimie uslovija koeficijentov Furie periodičeskikh funkcij primadlezhashçih $B(p, \theta, k, \alpha)$ klasom tipa Besova. Publ. Inst. Mat. Beograd, tome 35(49), 1984, 87-91.
- M. Berisha, H. Turku, M. Rajović, Fourier-ovi koeficijenti lakunarnih koeficijenata funkcija klasa $H(p, k^\varphi)$. Mat.vesnik, Beograd 36 (1984), 187-191.
- M. Berisha, Ocenka koeficijentov Furie funkcii primadlezhashçih klasam Besova. Publ. Inst. Mat. Beograd, tome 38 (52), 1985, 153-156.
- M. Berisha, O koeficijentah Furie funkcii primadlezhashçih klasam Besova tipa $B(p, \theta, \alpha)$. Serdika, Bulgarska Akademija na Naukite, Sofija 1985, 78-85.
- M. Berisha, Dostatoçnie uslovija koeficijentov Furie funkcii primadlezhashçih klasam tipa Besova. Glasnik Mat. Zagreb, Vol. 21 (41) (1986), 115-122.
- M. Berisha, Konditat e mjaftueshme të koeficientëve Fourier për funksionet nga klasat e Besov-it $B(p, \theta, k, \alpha)$. Kërkime. ASHAK, Nr.3,(1985),(31-36).
- M. Berisha, Koeficijenti Furie i moduli gladkosti funkcij dvuh peremenih. Matematički vesnik, Beograd, 38, 1986, 251-262.
- M. Berisha, F.H. Berisha, Vlerësimi i koeficientëve Fourier të funksioneve nga klasa $B(p, \theta, k, \alpha)$ dhe që kanë serinë Fourier seri lakmore. Kërkime, ASHAK, Nr.4, (1986).
- M. Berisha, R. Kastrati, Vlerësimi me anë të modulit të vazhdueshmërisë i koeficientëve Fourier të serisë lakmore nga klasa e funksioneve $B(p, \theta, k, \alpha)$. Kërkime, ASHAK, Nr.4(1986).
- M. Berisha, R. Kastrati, Moduli gladkosti i koeficijenti dvojnih lakunarnih trigonometriçeskikh rjadov. Punime matematike, Prishtinë, Nr.1 (1986), 29-41.
- M. Berisha, R. Kastrati, O koeficijentima Furie lakunarnih trigonometriçeskikh dvojnih rjadov primadlezhashçih $S^0 H_p^{\eta_1 \eta_2}$ klasam funkcij. Punime matematike, Prishtinë, Nr.2,(1987), 43-48.
- M. Berisha, O koeficijentah Furie funkcii primadlezhashçih klasam Besova. Glasnik matematički, Zagreb 23(43), 1988, 73-79.
- R.Kastrati, M. Berisha, O koeficijentah dvojnih lakunarnih trigonometriçeskikh rjadov primadlezhashçih $S^0 H_p^{\eta_1 \eta_2}$ klasam funkcij. Punime matematike, Prishtinë, Nr.3 (1988), 49-54.
- M. Berisha, O koeficijentah dvojnih trigonometriçeskikh rjadov. Serdika Bulgarska Akademija na Naukite, Sofija, Tom 14, 1988, 68-74.
- R. Zejnullahu M. Berisha O module neprerivnosti i gladkosti v L_p . Matematički vesnik, Beograd, 40, (1988), 81-84.
- M. Berisha, R. Kastrati, O koeficijentah Furie lakunarnih trigonometriçeskikh dvojnih rjadov primadlezhashçih $S^0 B_{p^\omega}^{\eta_1 \eta_2}$ klasam funkcij. Glasnik matematički, Zagreb, Vol. 24(44), 1989 (291-296).

- M. Berisha, F.H. Berisha, Ob odnom obobshčenom module neprerivnosti. Teorija funkcije prilozhenja. Konf.Mol.uç. Mosk. Univ. 1989.
- F.H. Berisha M. Berisha, Obobshçeni modul gladkosti Çebishevskova tipa Punime matematike, Prishtinë, Nr.4 (1989), 17-25.
- F.H. Berisha M. Berisha, O svojstvah odnovo obobshçenovo modula neprerivnosti priminjenova v teorij približenja. Glasnik matematički, Zagreb, 1990, Nr.3, 33-29.
- M. Berisha, F.H. Berisha, M.K. Potapov, O polinomialnoj aproksimacij vintegralnoj metrike s vesom Jakobi. Vesnik, Moskva, MGU, ser.1 Mat-meh., 1990,Nr.5, 33-38.
- M. Berisha, On coefficients of double lacunary trigonometric series. Rostock, Math.kolloq, 43, 27-38, (1990).
- M. Berisha, R. Kadriu, On a class of functions of Nikolcky-Bessov type. Bul.FSHMN, Nr.10, (1995) 37-65.
- M. Berisha, M. Ibrahim, Zhytja e klasave $S_{p\theta}^\alpha B(R_n)$ dhe $S_{p\theta}^\alpha W(R_n)$. Bul.FSHMN, Nr.10. (1995), 13-24.
- R. Kastrati, M. Berisha, Vlerësimi i koeficientëve Fourier me seri të dyfishtë lakunare nga klasa $H(p, k_1, k_2, \varphi)$. Bul. FSHMN. Nr.10. (1995), 67-74.
- M. Berisha, R. Kadriu, On some inequalities about monotonic numerical sequences. Bul. FSHMN. Nr.11.(1996), 7-12.
- F.H. Berisha, M. Berisha, R. Kastrati, Mbi koeficientet Fourier nga klasa $N_{p\theta}^r$. Bul. FSHMN. Nr.11. (1996), 79-93.
- R. Kastrati, M. Berisha, F.H. Berisha, Seria lakunare e funksionit të vazhdueshëm. Bul.FSHMN. Nr.11, (1996), 27-30.
- M. Berisha, Transformimi i serisë trigonometrike. Kërkime, ASHAK, 5 (1997), 13-23.
- R. Kastrati, M. Berisha, Disa veti të koeficientëve Fourier të funksioneve çift me dy variabla nga klasa e Besovit. Kërkime,ASHAK, 5 (1997), 25-30.
- Faton Berisha, Muharrem Berisha, Sharpering of estimates of modules of smoothness. Kërkime, ASHAK. Nr.5, (1997), 67-75.
- Muharrem Berisha, Faton Berisha, Some eighted l_p type inequalities about monotone sequences. Bul.FSHMN, Nr.12, (1998), 23-31.
- Muharrem Berisha, Fevzi Berisha, Faton Berisha, Some properties of Fourier coefficients of a function belonging to the Besov classes. Bul.FSHMN. Nr.12, (1998), 113-124.
- Muharrem Berisha, Fevzi Berisha, An application of a Peetre type k-functional in approximation theory. Kërkime, ASHAK. 6, (1998), 93-101.
- Faton Berisha, Muharrem Berisha, Note on estimates of Fourier coefficients of a function belonging to the $H(p, k^\varphi)$ classes of Nikolsky. Kërkime, ASHAK. 6 (1998), 111-122.
- Faton Berisha, Muharrem Berisha, Disa veti të funksioneve nga klasat e Bessov-it. Kërkime, ASHAK. 7, (1999).
- M. Berisha, Shumimi i serisë Fourier të një funksioni të vazhdueshëm. Kërkime, ASHAK, 7, (1999).
- Muharrem Berisha, Faton Berisha, On monotone Fourier coefficients of a function-belonging to Nikolski-Besov classes. Matematika Montisnigri, vol X (1999), 5-20.

- Muharrem Q. Berisha, Faton M. Berisha, Evaluation of constants related to estimates of Fourier coefficients of a functions $f \in H(p, k, \varphi)$. Kërkime, ASHAK. 8, (2000), 45-58.
- F.M. Berisha, M.Q. Berisha, Jackson and its converse theorems for a generalized modulus of smoothness. Kërkime, ASHAK 8, (2000), 79-96.
- F.M. Berisha, M.Q. Berisha, Jackson theorem for a generalized r-th modulus of smoothness. Kërkime, ASHAK 9, (2001), 89-116.
- M.Q. Berisha, F.M. Berisha, A note on the inverse theorem for a generalised modulus of smoothness. Mat. Bilten. Skopje. 25(51)(2001), 91-96.

Punimet profesionale:

- M. Berisha, Krahasimi lokal i funksioneve. Dituria, revistë shkencore e studentëve të Kosovës, Nr.2 Prishtinë, 1975.
- M. Berisha, Mosbarazitë dhe mosbarazimet. Matematika-Fizika, revistë profesionale – metodike, Nr. 1. 1980.
- M. Berisha, Mosbarazitë dhe mosbarazimet. Matematika-Fizika, revistë profesionale – metodike, Nr. 1. 1982.
- M. Berisha, Mosbarazimet e shkallës së dytë me një të panjohur. Matematika-Fizika, revistë profesionale – metodike, Nr 2. 1982
- M. Berisha, Mosbarazimet e shkallës së dytë me një të panjohur. Matematika-Fizika, revistë profesionale – metodike, Nr. 2. 1982.
- M. Berisha, Mosbarazimet sumultante të shkallës së dytë. Matematika-Fizika, revistë profesionale – metodike, Nr. 1. 1984
- M. Berisha, A. Bardhi, Mosbarazimet logaritmike. Matematika- Fizika, revistë profesionale – metodike, Nr. 1. 1985
- M. Berisha, M. Shpejti. Mosbarazimet trigonometrike. Përmbledhje punimesh të SHLP-së, Prizren, Nr. 2 1985.

Tekste shkollore dhe universitare:

- N. Maksimoviq, G. Nenkoviç, Matematika për kl. II dhe III të shkollave të mesme dhe profesionale. Prishtinë, 1975, Përkthyes: M. Berisha dhe S.Imami.
- M. Živkoviç, Aritmetika për kl. V të shkollës fillore. Prishtinë, 1976, Përkthyes: M. Berisha.
- M. Živkoviç, Përmbledhje detyrash për kl V të shkollës fillore. Prishtinë 1976, Përkthyes: M. Berisha.
- S. Aljançiq, Hyrje në analizën reale dhe funksionale. Prishtinë, 1980. Tekst universitar, Përkthyes: M. Berisha.
- M. Berisha, H. Turku. Analizë dhe analizë numerike për kl III AMO – drejtimi matematiko-teknik, Prishtinë, 1982.
- H. Turku, M. Berisha, Trigonometri për kl.III AMO, drejtimi matematiko-teknik, Prishtinë, 1982.
- E. Gashi, M. Berisha, Matematikë për kl.III AMO, drejtimi kimiko-teknologjik, Prishtinë, 1982.
- M. Berisha, H. Turku, Matematikë për kl.III AMO- drejtimi natyror-teknik. Prishtinë, 1982.
- H. Turku, M. Berisha, Analizë dhe analizë numerike për kl IV AMO – drejtimi matematiko-teknik, Prishtinë, 1982.

- H. Turku, M. Berisha, Matematika për kl. IV AMO –drejtimi natyror-teknik. Prishtinë, 1982.
- M. Berisha, R. Zejnullahu, Përmbledhje detyrash të zgjidhura nga analiza matematike I, Tekst universitar, Prishtinë, 1983.
- M. Berisha, Prilog teoriji Fourier-ovih redova. Posebno izdanje, Prishtinë, 1984.
- M. Berisha, R. Zejnullahu, Përmbledhje detyrash të zgjidhura nga analiza reale, Tekst universitar, Prishtinë, 1985.
- M. Berisha, R. Kadriu, M. Shpejti, Përmbledhje detyrash të zgjidhura nga matematika për studentët e shkollave të larta pedagogjike. Tekst universitar, Prishtinë, 1985.
- M. Berisha, Mosbarazitë dhe mosbarazimet. Doracak për nxënës të shkollave të mesme, Prishtinë, 1985.
- M. Berisha, R. Zejnullahu, Përmbledhje detyrash të zgjidhura nga analiza reale dhe funksionale, Tekst univerzitar, Prishtinë, 1986.
- E. Gashi, M. Berisha, I. Berani, R. Kastrati, Kurs i përgjithshëm i matematikës. Tekst universitar, Prishtinë, 1986.
- M. Berisha, R. Kadriu, M. Shpejti, Matematika për studentët e shkollave të larta pedagogjike. Tekst universitar, Prishtinë, 1986.
- M. Berisha, H. Turku, M. Demaj, Matematika për kl. II gjimnaz. Prishtinë, 1988.
- M. Berisha, F.H. Berisha, Matematika për kl. II të shkollave të mesme. Prishtinë, 1988.
- M. Berisha, M. Demaj, Matematika për kl. II gjimnaz, Prishtinë, 1989.
- M. Berisha, F.H. Berisha, Matematika për kl. III të shkollave të mesme. Prishtinë, 1989.
- M. Berisha, D. Kemberi, R. Gjergji, R. Zejnullahu, Përmbledhje detyrash të zgjidhura nga matematika për kl. I të shkollave të mesme. Prishtinë, 1990.
- M. Berisha, R. Zejnullahu, R. Gjergji, D. Pupovci, Përmbledhje detyrash të zgjidhura nga matematika për kl. II të shkollave të mesme. Prishtinë, 1996.
- M. Berisha, A. Zejnullahu, F.M. Berisha, Matematika për kl. I të shkollave të mesme, Prishtinë, 1997.
- M. Q. Berisha, F.M. Berisha, Matematika për kl. IV të shkollave të mesme, Prishtinë, 1998.
- M. Q. Berisha, Nga teoria e serive trigonometrike, ASHAK, Prishtinë, 2003.
- Berisha, Muharrem, Berisha, Fevzi, Nga teoria e përfrimeve të funksioneve, ASHAK, Prishtinë, 2010.

Pjesëmarje në simpoziume, konferenca dhe kongrese:

- M. Berisha, Transformacija Fourier-ovog reda jedne neprekidne funkcije. Simpozij prirodnih znanosti, Zagreb, 1975.
- M. Berisha, O faktorima uniformne konvergencije. Kumtesë e mbajtur në Kongresin VI të MFAJ, Novi-Sad, 1975.
- M. Potapov, M. Berisha, Moduli glabosti i koeficijenti Fourier. Kumtesë e mbajtur në Kongresin VII të MFAJ, Budvë, 1980.
- M. Berisha, O Fourier-ovim koeficijentima nekih klasa funkcija. Kumtesë e mbajtur në Kongresin VII të MFAJ, Budvë, 1980.
- M. Berisha, Moduli glatkosti i Fourier-ovi koeficijenti funkcija dweju promenljivih. Kumtesë e mbajtur në Kongresin VIII të MFAJ, Prishtinë, 1985.
- M. Berisha, R. Kastrati. O Fourier-ovim koeficijentima lakunarnih redova. Kumtesë e mbajtur në Kongresin VIII të MFAJ, Prishtinë, 1985.

- M. Berisha, R. Kastrati. O nekotarih svojstvah dvojnih lakunarnih trigonometričeskikh rjadov. Teorija funkcii i prilozhenija, VII Kongres Mladih Uč. Moskva, 1985.
- M. Berisha, O koeficijentah Furie. International conference on generalized functions, convergence structures and their applications. (GFCA) Dubrovnik, 1987.
- M. Berisha, R. Kadriu, O koeficijentah Furie od novo klasa funkcii i prilozhenija. Konf. Mol. Uč. MGU, Moskva, 1987.
- M. Berisha, F.H. Berisha, Ob odnom obobshčenom module neprerivnosti. Teorija funkcii i prilozhenija. Konf. Mol. Uč. MGU. Moskva, 1989.
- F.H. Berisha, M. Berisha, O polinomijalnoj aproksimaciji v integralnoj metrike s algebraičeskimi vesom. Vseozjuznaja shkolla, Konf. Sovc. Prob. Teor.funk. Baku, 1989.
- F.H. Berisha, M. Berisha, M. Potapov, Primenenije v teorii priblizheni obobshčenovo modula gladkosti tipa G. Frojda. Conference on approximation theory, Kecskemet, 1990.
- M. Berisha, R. Kastrati, F.H. Berisha, O dvojnih trigonometričeskikh rjadov Furie. Conference on approximation theory, Kecskemet, 1990.
- F.H. Berisha, M. Potapov, M. Berisha, O primeni od novo K-funkcionala Petre v teorii priblezheni. Constructive theory of functions 91, international conference, Varna, 1991.
- R. Kadriu, M. Berisha, R. Kastrati, Ob odnoj klase funkcii tipa Nikolskovo-Besova. Constructive theory of functions 91, international conference, Varna, 1991.
- R. Kastrati, M. Berisha, F.H. Berisha, Moduli gladkosti i dvojnih trigonometričeskikh rjadi funkcii primadlezshševih klasam Nikolskovo.. Constructive theory of functions 91, international conference, Varna, 1991.
- M. Berisha, F. Berisha, On monotone Fourier coefficients for some classes of functions. International Congress of Math., Zurich, 1994.
- Faton M. Berisha and Muharem Q. Berisha, Applying on Euler type transformation for accelerating convergence of trigonometric series. International Conference MCC-2001, June 25-30, Dubrovnik, Croatia.

Puna në projekte shkencore-kërkimore:

- Interpolimi dhe vlerësimi i koeficientëve Fourier. Bashkësia Krahinore për Punë Shkencore, Prishtinë, 1980-udhëheqës.
- Matematika analiza. Matematika institut, Beograd, 1981-bashkëpunëtor.
- Politika investive dhe zhvillimi ekonomik i KSA të Kosovës. Instituti Ekonomik, Prishtinë, 1980-bashkëpunëtor.
- Strukture i modeli u matematikoj i funksionalnoj analizi. Mat. Inst., Beograd, 1983-bashkëpunëtor.
- Koncepti i zhvillimit afatgjatë të veprimtarive shkencore-hulumtuese deri në vitin 2000 dhe plani i zhvillimit për periudhën 1986-1990- bashkëpunëtor.
- Matematika i funksionalna analiza. Mat. Inst., Beograd, 1984- bashkëpunëtor.
- Teoria e aproksimacioneve dhe zbatimi i saj. Bashkësia për Punë Shkencore e Krahinës, Prishtinë, 1985-udhëheqës.
- Përafrimi më i mirë dhe zbatimi i tij. Bashkësia për Punë Shkencore e Krahinës, Prishtinë, 1986-udhëheqës.
- Hapësirat e Hardit. Bashkësia për Punë Shkencore e Krahinës, Prishtinë, 1985-bashkëpunëtor.

Analiza Matematike. Mat. Inst., Beograd, Projekt pesëvjeçar 1985-1990-
bashkëpunëtor.

Disa probleme nga teoria e përafrimeve. ASHAK, Prishtinë, 2000.

Specializimet dhe puna studimore në universitete të tjera:

Maj 1974, qëndrim njëmuajor në Universitetin e Tiranës.

Shkurt 1978- shkurt 1979, specializim në Universitetin e Moskës.

Nëntor 1984, qëndrim njëjavor në Universitetin e Sofjes.

Dhjetor 1984, qëndrim studimor në Universitetin e Moskës.

Janar 1986, qëndrim studimor në Universitetin e Moskës.

Nëntor 1986, qëndrim dyjavor në Universitetin e Jenës.

Nëntor 1998, qëndrim dyjavor në Universitetin e Mahaçkalës.

MUSA HAXHIU

BIOGRAFIA

Lindi më 15 mars 1939 në Pejë. Shkollën fillore dhe gjimnazin i mbaroi në vendlindje. Në vitin 1958/59 regjistroi Fakultetin e Mjekësisë në Beograd, ku diplomoi në vitin 1963. Specializimin nga fusha e sëmundjeve të mushkërive e kreu në Beograd, në vitin 1968. Në studimet pasuniversitare për kardiologji u regjistrua në vitin 1968/69, po ashtu në Beograd. Në vitin 1971 kreu magjistraturën nga kardiologjia. Më 1973, në Zagreb mbrojti disertacionin dhe u promovua doktor i shkencave mjekësore.

Interesimi kryesor shkencor i tij është kontrolli neutral i respiracionit dhe i rrugëve ajrore në kushtet normale dhe gjatë sëmundjes. Ishte profesor i Fakultetit të Mjekësisë në Prishtinë dhe ligjëroi lëndët: anatomia, pediatria, fiziologjia dhe biofizika. Në vitet 1973-1975 ishte dekan i Fakultetit të Mjekësisë, ndërsa në vitet 1978-79 ishte kryetar i Lidhjes së Shoqatave të Fiziologëve të Jugosllavisë dhe anëtar i shumë asociacioneve profesionale-shkencore në vend dhe jashtë. Në vitet 1990-92 ishte kryetar i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës. Ka ushtruar edhe detyra të tjera me përgjegjësi në ente dhe institucione të ndryshme shëndetësore të Kosovës.

Një kohë të gjatë ka jetuar dhe ka punuar në SHBA.

Vdiq në vitin 2007 në Ohajo të SHBA-së.

BIBLIOGRAFIA

- Haxhiu MA, Chang CH, Dreshaj IA, Erokwu B, Prabhakar NR, Cherniack NS. Nitric oxide and ventilatory response to hypoxia. *Respir Physiol* 101: 257-266, 1995.
- Haxhiu MA, Chavez JC, Pichiule P, Erokwu B, Dreshaj IA. The excitatory amino acid glutamate mediates reflexly increased tracheal blood flow and airway submucosal gland secretion. *Brain Res* 883: 77-86, 2000.
- Haxhiu MA, Chavez JC, Pichiule P, Erokwu B, Dreshaj IA. The excitatory amino acid glutamate mediates reflexly increased tracheal blood flow and airway submucosal gland secretion. *Brain Res* 883: 77-86, 2000.
- Haxhiu MA, Cherniack NS, Altose MD, Kelsen SG. Effect of histamine on respiratory chemosensitivity in conscious goats. *Respiration* 44: 411-418, 1983.
- Haxhiu MA, Cherniack NS, Altose MD, Kelsen SG. Effect of respiratory loading on the relationship between occlusion pressure and diaphragm EMG during hypoxia and hypercapnia. *Am Rev Respir Dis* 127: 185-188, 1983.
- Haxhiu MA, Cherniack NS, Mitra J, van Lunteren E, Strohl KP. Nonvagal modulation of hypoglossal neural activity. *Respiration* 59: 65-71, 1992.
- Haxhiu MA, Cherniack NS, Strohl KP. Reflex responses of laryngeal and pharyngeal submucosal glands in dogs. *J Appl Physiol* 71: 1669-1673, 1991.
- Haxhiu MA, Cherniack NS, van Lunteren E. Central action of tachykinins on activity of expiratory pumping muscles. *J Appl Physiol* 69: 1981-1986, 1990.
- Haxhiu MA, Cherniack NS. [Response of the hypoglossal and phrenic nerves to the inhibition and stimulation of central chemoreceptors]. *Plucne Bolesti* 37: 28-36, 1985.
- Haxhiu MA, Deal EC, Cherniack NS. Influence of respiratory drive on airway responses to excitation of lung C-fibers. *J Appl Physiol* 67: 203-209, 1989.
- Haxhiu MA, Deal EC, Jr., Norcia MP, van Lunteren E, Cherniack NS. Effect of N-methyl-D-aspartate applied to the ventral surface of the medulla on the trachea. *J Appl Physiol* 63: 1268-1274, 1987.
- Haxhiu MA, Deal EC, Jr., Norcia MP, van Lunteren E, Mitra J, Cherniack NS. Influence of ventrolateral surface of medulla on reflex tracheal constriction. *J Appl Physiol* 61: 791-796, 1986.
- Haxhiu MA, Deal EC, Jr., Norcia MP, Van Lunteren E, Mitra J, Cherniack NS. Medullary effects of nicotine and GABA on tracheal smooth muscle tone. *Respir Physiol* 64: 351-363, 1986.
- Haxhiu MA, Deal EC, Jr., Trivedi RD, van Lunteren E, Cherniack NS. Tracheal and phrenic responses to neurotensin applied to ventral medulla. *Am J Physiol* 255: R780-786, 1988.
- Haxhiu MA, Deal EC, Jr., Van de Graaff WB, Van Lunteren E, Salamone JA, Cherniack NS. Bronchoconstriction: upper airway dilating muscle and diaphragm activity. *J Appl Physiol* 55: 1837-1843, 1983.
- Haxhiu MA, Deal EC, Van Lunteren E, Cherniack NS. Central effects of somatostatin and atrial natriuretic peptide on tracheal tone. *J Appl Physiol* 75: 2353-2359, 1993.
- Haxhiu MA, Deal EC, van Lunteren E, Cherniack NS. Central modulatory effects of tachykinin peptides on airway tone. *J Auton Nerv Syst* 28: 105-115, 1989.

- Haxhiu MA, Dreshaj I, Schafer SG, Ernsberger P. Selective antihypertensive action of moxonidine is mediated mainly by I1-imidazoline receptors in the rostral ventrolateral medulla. *J Cardiovasc Pharmacol* 24 Suppl 1: S1-8, 1994.
- Haxhiu MA, Dreshaj IA, Erokwu B, Collins LA, Ernsberger P. Effect of I1-imidazoline receptor activation on responses of hypoglossal and phrenic nerve to chemical stimulation. *Ann N Y Acad Sci* 763: 445-462, 1995.
- Haxhiu MA, Dreshaj IA, McFadden CB, Erokwu BO, Ernsberger P. I1-imidazoline receptors and cholinergic outflow to the airways. *J Auton Nerv Syst* 71: 167-174, 1998.
- Haxhiu MA, Dreshaj IA, McFadden CB, Erokwu BO, Ernsberger P. Moxonidine acting centrally inhibits airway reflex responses. *Ann N Y Acad Sci* 881: 372-382, 1999.
- Haxhiu MA, Erokwu B, Bhardwaj V, Dreshaj IA. The role of the medullary raphe nuclei in regulation of cholinergic outflow to the airways. *J Auton Nerv Syst* 69: 64-71, 1998.
- Haxhiu MA, Erokwu B, Dreshaj IA. Selective hypoxic loading of the ventrolateral medulla inhibits cholinergic outflow to the airways. *Adv Exp Med Biol* 454: 467-473, 1998.
- Haxhiu MA, Erokwu B, Dreshaj IA. The role of excitatory amino acids in airway reflex responses in anesthetized dogs. *J Auton Nerv Syst* 67: 192-199, 1997.
- Haxhiu MA, Erokwu B, van Lunteren E, Cherniack NS, Strohl KP. Central and spinal effects of sodium cyanide on respiratory activity. *J Appl Physiol* 74: 574-579, 1993.
- Haxhiu MA, Erokwu BO, Cherniack NS. The brainstem network involved in coordination of inspiratory activity and cholinergic outflow to the airways. *J Auton Nerv Syst* 61: 155-161, 1996. Haxhiu MA, Strohl KP, Cherniack NS. The N-methyl-D-aspartate receptor pathway is involved in hypoxia-induced c-Fos protein expression in the rat nucleus of the solitary tract. *J Auton Nerv Syst* 55: 65-68, 1995.
- Haxhiu MA, Haxhiu-Poskurica B, Moracic V, Carlo WA, Martin RJ. Reflex and chemical responses of tracheal submucosal glands in piglets. *Respir Physiol* 82: 267-277, 1990.
- Haxhiu MA, Jakupi M, Dreshaj IA, Dokic TD, Ahmetaj H. [The effect of Ca²⁺ blockers on the response of respiratory tract smooth muscle to bronchoconstrictor and bronchodilator agents]. *Plucne Bolesti* 40: 3-8, 1988.
- Haxhiu MA, Jansen AS, Cherniack NS, Loewy AD. CNS innervation of airway-related parasympathetic preganglionic neurons: a transneuronal labeling study using pseudorabies virus. *Brain Res* 618: 115-134, 1993.
- Haxhiu MA, Kc P, Neziri B, Yamamoto BK, Ferguson DG, Massari VJ. Catecholaminergic microcircuitry controlling the output of airway-related vagal preganglionic neurons. *J Appl Physiol* 94: 1999-2009, 2003.
- Haxhiu MA, Kc P, Neziri B, Yamamoto BK, Ferguson DG, Massari VJ. Catecholaminergic microcircuitry controlling the output of airway-related vagal preganglionic neurons. *J Appl Physiol* 94: 1999-2009, 2003.
- Haxhiu MA, Krasniqi A, Trpković M, Mandura I. [Comparison of the bronchoconstrictive effect of inhaled histamine and physical stress]. *Plućne Bolesti* 36: 34-39, 1984.
- Haxhiu MA, Loewy AD. Central connections of the motor and sensory vagal systems innervating the trachea. *J Auton Nerv Syst* 57: 49-56, 1996. Haxhiu MA,

- Yung K, Erokwu B, Cherniack NS. CO₂-induced c-fos expression in the CNS catecholaminergic neurons. *Respir Physiol* 105: 35-45, 1996.
- Haxhiu MA, Mack SO, Martin RJ, Ferguson DG, Longobardo G, Cherniac NS. Behavioral state control and airway instability. *Adv Exp Med Biol* 499: 445-450, 2001.
- Haxhiu MA, Mack SO, Martin RJ, Ferguson DG, Longobardo G, Cherniac NS. Behavioral state control and airway instability. *Adv Exp Med Biol* 499: 445-450, 2001.
- Haxhiu MA, Mack SO, Wilson CG, Feng P, Strohl KP. Sleep networks and the anatomic and physiologic connections with respiratory control. *Front Biosci* 8: d946-962, 2003.
- Haxhiu MA, Mack SO, Wilson CG, Feng P, Strohl KP. Sleep networks and the anatomic and physiologic connections with respiratory control. *Front Biosci* 8: d946-962, 2003.
- Haxhiu MA, Mandura I, Moracic V, Jakupi M, Ahmetaj H. [Bronchial response to prostaglandins (F₂ alpha and D₂) and leukotrienes in patients with bronchial asthma]. *Plucne Bolesti* 38: 3-11, 1986.
- Haxhiu MA, Mitra J, van Lunteren E, Bruce EN, Cherniack NS. Hypoglossal and phrenic responses to cholinergic agents applied to ventral medullary surface. *Am J Physiol* 247: R939-944, 1984.
- Haxhiu MA, Mitra J, van Lunteren E, Prabhakar N, Bruce EN, Cherniack NS. Responses of hypoglossal and phrenic nerves to decreased respiratory drive in cats. *Respiration* 50: 130-138, 1986.
- Haxhiu MA, Mitra J, van Lunteren E, Prabhakar NR, Cherniack NS. Influence of central chemoreceptor afferent inputs on respiratory muscle activity. *Am J Physiol* 249: R266-273, 1985.
- Haxhiu MA, Moracic V. [The role of the ventral surface of the medulla oblongata in the central regulation of airway smooth muscle tone]. *Plucne Bolesti* 37: 267-274, 1985.
- Haxhiu MA, Rasche B, Zimmermann I, Ulmer WT. Release of histamine and catecholamines in experimental asthma in dogs. *Acta Med Jugosl* 38: 269-277, 1984.
- Haxhiu MA, Strohl KP, Norcia MP, van Lunteren E, Deal EC, Jr., Cherniack NS. A role for the ventral surface of the medulla in regulation of nasal resistance. *Am J Physiol* 253: R494-500, 1987.
- Haxhiu MA, Tolentino-Silva F, Pete G, Kc P, Mack SO. Monoaminergic neurons, chemosensation and arousal. *Respir Physiol* 129: 191-209, 2001.
- Haxhiu MA, Tolentino-Silva F, Pete G, Kc P, Mack SO. Monoaminergic neurons, chemosensation and arousal. *Respir Physiol* 129: 191-209, 2001.
- Haxhiu MA, van Lunteren E, Cherniack NS, Deal EC. Benzodiazepines acting on ventral surface of medulla cause airway dilation. *Am J Physiol* 257: R810-815, 1989.
- Haxhiu MA, van Lunteren E, Cherniack NS. Central effects of tachykinin peptide on tracheal secretion. *Respir Physiol* 86: 405-414, 1991.
- Haxhiu MA, Van Lunteren E, Cherniack NS. Influence of ventrolateral surface of medulla on tracheal gland secretion. *J Appl Physiol* 71: 1663-1668, 1991.
- Haxhiu MA, van Lunteren E, Cherniack NS. Responses of upper-airway dilating muscles and diaphragm activity to end-expiratory pressure loading in anesthetized dogs. *Respiration* 56: 1-10, 1989.
- Haxhiu MA, van Lunteren E, Deal EC, Cherniack NS. Effect of stimulation of pulmonary C-fiber receptors on canine respiratory muscles. *J Appl Physiol* 65: 1087-1092, 1988

- Haxhiu MA, van Lunteren E, Deal EC, Cherniack NS. Role of the ventral surface of medulla in the generation of Mayer waves. *Am J Physiol* 257: R804-809, 1989.
- Haxhiu MA, van Lunteren E, Mitra J, Cherniack NS, Strohl KP. Comparison of the responses of the diaphragm and upper airway muscles to central stimulation of the sciatic nerve. *Respir Physiol* 58: 65-76, 1984.
- Haxhiu MA, van Lunteren E, Mitra J, Cherniack NS. Comparison of the response of diaphragm and upper airway dilating muscle activity in sleeping cats. *Respir Physiol* 70: 183-193, 1987.
- Haxhiu MA, van Lunteren E, Mitra J, Cherniack NS. Responses to chemical stimulation of upper airway muscles diaphragm in awake cats. *J Appl Physiol* 56: 397-403, 1984.
- Haxhiu MA, van Lunteren E, Van de Graaff WB, Strohl KP, Bruce EN, Mitra J, Cherniack NS. Action of nicotine on the respiratory activity of the diaphragm and genioglossus muscles and the nerves that innervate them. *Respir Physiol* 57: 153-169, 1984.
- Haxhiu MA, Yamamoto B, Dreshaj IA, Bedol D, Ferguson DG. Involvement of glutamate in transmission of afferent constrictive inputs from the airways to the nucleus tractus solitarius in ferrets. *J Auton Nerv Syst* 80: 22-30, 2000.
- Haxhiu MA, Yamamoto B, Dreshaj IA, Bedol D, Ferguson DG. Involvement of glutamate in transmission of afferent constrictive inputs from the airways to the nucleus tractus solitarius in ferrets. *J Auton Nerv Syst* 80: 22-30, 2000.
- Haxhiu MA, Yamamoto BK, Dreshaj IA, Ferguson DG. Activation of the midbrain periaqueductal gray induces airway smooth muscle relaxation. *J Appl Physiol* 93: 440-449, 2002.
- Haxhiu MA, Yamamoto BK, Dreshaj IA, Ferguson DG. Activation of the midbrain periaqueductal gray induces airway smooth muscle relaxation. *J Appl Physiol* 93: 440-449, 2002.
- Haxhiu R, Mandura I, Dedovic B, Fehmiu N, Haxhiu MA. [Concentration of serum alpha 1-antitrypsin in newborn infants with pulmonary disorders]. *Plucne Bolesti* 36: 22-27, 1984.
- Haxhiu R, Mandura I, Haxhiu MA. [The significance of organic phosphates in the tissue oxygen supply in neonates with respiratory distress syndrome]. *Plucne Bolesti* 39: 69-72, 1987.
- Haxhiu R, Mandura I, Haxhiu MA. [Variation in 2,3-diphosphoglycerate in relation to the body weight and age of neonates and the age of healthy school-age children and adults]. *Plucne Bolesti* 39: 85-89, 1987.
- Haxhiu-Poskurica B, Carlo WA, Miller MJ, DiFiore JM, Haxhiu MA, Martin RJ. Maturation of respiratory reflex responses in the piglet. *J Appl Physiol* 70: 608-616, 1991.
- Haxhiu-Poskurica B, Ernsberger P, Haxhiu MA, Miller MJ, Cattarossi L, Martin RJ. Development of cholinergic innervation and muscarinic receptor subtypes in piglet trachea. *Am J Physiol* 264: L606-614, 1993.
- Haxhiu-Poskurica B, Haxhiu MA, Kumar GK, Miller MJ, Martin RJ. Tracheal smooth muscle responses to substance P and neurokinin A in the piglet. *J Appl Physiol* 72: 1090-1095, 1992.
- Abu-Shaweesh JM, Dreshaj IA, **Haxhiu MA**, Martin RJ. Central GABAergic mechanisms are involved in apnea induced by SLN stimulation in piglets. *J Appl Physiol* 90: 1570-1576, 2001.

- Abu-Shaweesh JM, Dreshaj IA, Martin RJ, Wirth KJ, Heinelt U, **Haxhiu MA**. Inhibition of Na(+)/H(+) exchanger type 3 reduces duration of apnea induced by laryngeal stimulation in piglets. *Pediatr Res* 52: 459-464, 2002.
- Abu-Shaweesh JM, Dreshaj IA, Thomas AJ, **Haxhiu MA**, Strohl KP, Martin RJ. Changes in respiratory timing induced by hypercapnia in maturing rats. *J Appl Physiol* 87: 484-490, 1999.
- Abu-Soud HM, Khassawneh MY, Sohn JT, Murray P, **Haxhiu MA**, Hazen SL. Peroxidases inhibit nitric oxide (NO) dependent bronchodilation: development of a model describing NO-peroxidase interactions. *Biochemistry* 40: 11866-11875, 2001.
- Agani FH, Kuo NT, Chang CH, Dreshaj IA, Farver CF, Krause JE, Ernsberger P, **Haxhiu MA**, Martin RJ. Effect of hyperoxia on substance P expression and airway reactivity in the developing lung. *Am J Physiol* 273: L40-45, 1997.
- Arnold JS, **Haxhiu MA**, Cherniack NS, van Lunteren E. Transverse abdominal length changes during eupnea, hypercapnia, and airway occlusion. *J Appl Physiol* 64: 658-665, 1988.
- Begraca M, Ukmata H, Morris SC, Canhasi B, **Haxhiu MA**. Study of early appearance of skin lesions in coal gasification workers. *Arh Hig Rada Toksikol* 42: 287-294, 1991.
- Belegu M, Bizjak M, Mandura I, **Haxhiu MA**. [The significance of organic phosphates in the oxygen supply to tissues during pulmonary insufficiency]. *Plucne Bolesti* 37: 43-49, 1985.
- Belegu M, Mandura I, **Haxhiu MA**. [The effect of hypoxia of various duration on the hematocrit and 2,3-diphosphoglycerate level in the erythrocytes of rats]. *Acta Med Jugosl* 37: 385-391, 1983.
- Belegu R, Hadziefendic S, Dreshaj IA, **Haxhiu MA**, Martin RJ. CO₂-induced c-fos expression in medullary neurons during early development. *Respir Physiol* 117: 13-28, 1999.
- Cattarossi L, Haxhiu-Poskurica B, **Haxhiu MA**, Carlo WA. Response of upper airway and chest wall muscles to selective brain stem hypoxia in the newborn. *J Appl Physiol* 74: 2443-2449, 1993.
- Cattarossi L, Haxhiu-Poskurica B, **Haxhiu MA**, Litmanovitz I, Martin RJ and Carlo WA. Carotid bodies and ventilatory response to hypoxia in aminophylline-treated piglets. *Pediatr Pulmonol* 20: 94-100, 1995.
- Chavez JC, Pichiule P, **Haxhiu MA**, LaManna JC. Local injection of NaCN into the nucleus locus ceruleus of the rat brain induces respiratory depression. *Adv Exp Med Biol* 454: 461-465, 1998.
- Cherniack NS, Adams EM, Prabhakar NR, **Haxhiu M**, Mitra J. Integration of cardiorespiratory responses in the ventrolateral medulla. *Prog Brain Res* 81: 215-220, 1989.
- Cherniack NS, **Haxhiu MA**, Mitra J, Strohl K, van Lunteren E. Responses of upper airway, intercostal and diaphragm muscle activity to stimulation of oesophageal afferents in dogs. *J Physiol* 349: 15-25, 1984.
- Cherniack NS, Prabhakar N, **Haxhiu M**. Possible genomic mechanism involved in control systems responses to hypoxia. *Adv Exp Med Biol* 393: 89-94, 1995.
- das Neves L, Duchala CS, Tolentino-Silva F, **Haxhiu MA**, Colmenares C, Macklin WB, Campbell CE, Butz KG, Gronostajski RM, Godinho F. Disruption of the murine nuclear factor I-A gene (Nfia) results in perinatal lethality,

- hydrocephalus, and agenesis of the corpus callosum. *Proc Natl Acad Sci U S A* 96: 11946-11951, 1999.
- Deal EC, Jr., **Haxhiu MA**, Norcia MP, Mitra J, Cherniack NS. Influence of the ventral surface of the medulla on tracheal responses to CO₂. *J Appl Physiol* 61: 1091-1097, 1986.
- Deal EC, Jr., **Haxhiu MA**, Norcia MP, van Lunteren E, Cherniack NS. Cooling the intermediate area of the ventral medullary surface affects tracheal responses to hypoxia. *Respir Physiol* 69: 335-345, 1987.
- Dick TE, **Haxhiu MA**, Cherniack NS. Salivary secretion elicited by activation of the parabrachial nuclei in the cat. *J Auton Nerv Syst* 39: 19-27, 1992.
- Dreshaj IA, **Haxhiu MA**, Abu-Shaweesh J, Carey RE, Martin RJ. CO₂-induced prolongation of expiratory time during early development. *Respir Physiol* 116: 125-132, 1999.
- Dreshaj IA, **Haxhiu MA**, Martin RJ, Young JK. The basomedial hypothalamus modulates the ventilatory response to hypoxia in neonatal rats. *Pediatr Res* 53: 945-949, 2003.
- Dreshaj IA, **Haxhiu MA**, Martin RJ. Role of the medullary raphe nuclei in the respiratory response to CO₂. *Respir Physiol* 111: 15-23, 1998.
- Dreshaj IA, **Haxhiu MA**, Miller MJ, Abu-Shaweesh J, Martin RJ. Differential effects of hypercapnia on expiratory phases of respiration in the piglet. *Respir Physiol* 126: 43-51, 2001.
- Dreshaj IA, **Haxhiu MA**, Potter CF, Agani FH, Martin RJ. Maturational changes in responses of tissue and airway resistance to histamine. *J Appl Physiol* 81: 1785-1791, 1996.
- Dreshaj IA, Martin RJ, Miller MJ, **Haxhiu MA**. Responses of lung parenchyma and airways to tachykinin peptides in piglets. *J Appl Physiol* 77: 147-151, 1994.
- Dreshaj IA, Miller MJ, Ernsberger P, Haxhiu-Poskurica B, Martin RJ, **Haxhiu MA**. Central effects of endothelin on respiratory output during development. *J Appl Physiol* 79: 420-427, 1995.
- Ernsberger P, **Haxhiu MA**, Graff LM, Collins LA, Dreshaj I, Grove DL, Graves ME, Schafer SG, Christen MO. A novel mechanism of action for hypertension control: moxonidine as a selective I₁-imidazoline agonist. *Cardiovasc Drugs Ther* 8 Suppl 1: 27-41, 1994.
- Ernsberger P, **Haxhiu MA**. The I₁-imidazoline-binding site is a functional receptor mediating vasodepression via the ventral medulla. *Am J Physiol* 273: R1572-1579, 1997.
- Ferguson DG, **Haxhiu MA**, To AJ, Erokwu B, Dreshaj IA. The alpha₃ subtype of the nicotinic acetylcholine receptor is expressed in airway-related neurons of the nucleus tractus solitarius, but is not essential for reflex bronchoconstriction in ferrets. *Neurosci Lett* 287: 141-145, 2000.
- Grill WM, Erokwu BO, Hadziefendic S, **Haxhiu MA**. Extended survival time following pseudorabies virus injection labels the suprapontine neural network controlling the bladder and urethra in the rat. *Neurosci Lett* 270: 63-66, 1999.
- Grill WM, Wang B, Hadziefendic S, **Haxhiu MA**. Identification of the spinal neural network involved in coordination of micturition in the male cat. *Brain Res* 796: 150-160, 1998.
- Hadziefendic S, **Haxhiu MA**. CNS innervation of vagal preganglionic neurons controlling peripheral airways: a transneuronal labeling study using pseudorabies virus. *J Auton Nerv Syst* 76: 135-145, 1999.

- Hall LR, Mehlotra RK, Higgins AW, **Haxhiu MA**, Pearlman E. An essential role for interleukin-5 and eosinophils in helminth-induced airway hyperresponsiveness. *Infect Immun* 66: 4425-4430, 1998.
- Hejal R, Strohl KP, Erokwu B, Cherniack NS, **Haxhiu MA**. Effect of hypoxia on reflex responses of tracheal submucosal glands. *J Appl Physiol* 78: 1651-1656, 1995.
- Hejal R, Strohl KP, Erokwu B, Cherniack NS, **Haxhiu MA**. Pathways and mechanisms involved in neural control of laryngeal submucosal gland secretion. *J Appl Physiol* 75: 2347-2352, 1993.
- Hsu SH, Strohl KP, **Haxhiu MA**, Jamieson AM. Role of viscoelasticity in the tube model of airway reopening. II. Non-Newtonian gels and airway simulation. *J Appl Physiol* 80: 1649-1659, 1996.
- Iben SC, Dreshaj IA, Farver CF, **Haxhiu MA**, Martin RJ. Role of endogenous nitric oxide in hyperoxia-induced airway hyperreactivity in maturing rats. *J Appl Physiol* 89: 1205-1212, 2000.
- Jakupaj M, Martin RJ, Dreshaj IA, Potter CF, **Haxhiu MA**, Ernsberger P. Role of endogenous NO in modulating airway contraction mediated by muscarinic receptors during development. *Am J Physiol* 273: L531-536, 1997.
- Jakupi M, Djokic TD, Karahoda-Gjurgjeala N, Zuskin E, **Haxhiu MA**. Effect of ethanol on the isolated airway smooth muscle tone. *Acta Med Jugosl* 40: 207-214, 1986.
- Jakupi M, Dreshaj IA, Mandura I, **Haxhiu MA**. [Effect of ethanol on tone of isolated smooth muscle of the the pulmonary artery]. *Plucne Bolesti* 43: 16-20, 1991.
- Jakupi M, Mandura I, Kastrati B, **Haxhiu MA**. [Concentration of histamine in the sputum of patients with chronic obstructive lung diseases and chronic pulmonary tuberculosis]. *Plucne Bolesti Tuberk* 35: 103-107, 1983.
- Katayama M, Nadel JA, Bunnnett NW, Di Maria GU, **Haxhiu M**, Borson DB. Catabolism of calcitonin gene-related peptide and substance P by neutral endopeptidase. *Peptides* 12: 563-567, 1991.
- Kc P, **Haxhiu MA**, Tolentino-Silva FP, Wu M, Trouth CO, Mack SO. Paraventricular vasopressin-containing neurons project to brain stem and spinal cord respiratory-related sites. *Respir Physiol Neurobiol* 133: 75-88, 2002.
- Kc P, **Haxhiu MA**, Trouth CO, Balan KV, Anderson WA, Mack SO. CO(2)-induced c-Fos expression in hypothalamic vasopressin containing neurons. *Respir Physiol* 129: 289-296, 2002.
- Khassawneh MY, Dreshaj IA, Liu S, Chang CH, **Haxhiu MA**, Martin RJ. Endogenous nitric oxide modulates responses of tissue and airway resistance to vagal stimulation in piglets. *J Appl Physiol* 93: 450-456, 2002.
- Kiatchoosakun P, Dreshaj IA, Abu-Shaweesh JM, **Haxhiu MA**, Martin RJ. Effects of hypoxia on respiratory neural output and lower esophageal sphincter pressure in piglets. *Pediatr Res* 52: 50-55, 2002.
- Kuo NT, Agani FH, **Haxhiu MA**, Chang CH. A possible role for protein kinase C in CO₂/H⁺-induced c-fos mRNA expression in PC12 cells. *Respir Physiol* 111: 127-135, 1998.
- LaManna JC, **Haxhiu MA**, Kutina-Nelson KL, Pundik S, Erokwu B, Cherniack NS. Regional differences in metabolism and intracellular pH in response to moderate hypoxia. *Adv Exp Med Biol* 411: 23-31, 1997.

- LaManna JC, **Haxhiu MA**, Kutina-Nelson KL, Pundik S, Erokwu B, Yeh ER, Lust WD, Cherniack NS. Decreased energy metabolism in brain stem during central respiratory depression in response to hypoxia. *J Appl Physiol* 81: 1772-1777, 1996.
- Litmanovitz I, Dreshaj I, Miller MJ, **Haxhiu MA**, Martin RJ. Central chemosensitivity affects respiratory muscle responses to laryngeal stimulation in the piglet. *J Appl Physiol* 76: 403-408, 1994.
- Litmanovitz I, Martin RJ, **Haxhiu MA**, Cattarossi L, Haxhiu-Poskurica B, Carlo WA. Regulation of expiratory muscles during postnatal development in anesthetized piglets. *J Appl Physiol* 74: 2655-2660, 1993.
- Loewy AD, Franklin MF, **Haxhiu MA**. CNS monoamine cell groups projecting to pancreatic vagal motor neurons: a transneuronal labeling study using pseudorabies virus. *Brain Res* 638: 248-260, 1994.
- Loewy AD, **Haxhiu MA**. CNS cell groups projecting to pancreatic parasympathetic preganglionic neurons. *Brain Res* 620: 323-330, 1993.
- Lyubkin M, Durand DM, **Haxhiu MA**. Interaction between tetanus long-term potentiation and hypoxia-induced potentiation in the rat hippocampus. *J Neurophysiol* 78: 2475-2482, 1997.
- Mack SO, Kc P, Wu M, Coleman BR, Tolentino-Silva FP, **Haxhiu MA**. Paraventricular oxytocin neurons are involved in neural modulation of breathing. *J Appl Physiol* 92: 826-834, 2002.
- Mandura I, Jakupi M, Hasbahta V, Dreshaj IA, **Haxhiu MA**. [Normal values of the diffusing capacity of the lungs in adults]. *Plucne Bolesti* 42: 178-182, 1990.
- Mandura I, Jakupi M, **Haxhiu M**. [Relation between the transfer factor and indicators of pulmonary function in patients with chronic obstructive bronchitis]. *Arh Hig Rada Toksikol* 36: 185-194, 1985.
- Martin RJ, Dreshaj IA, Miller MJ, **Haxhiu MA**. Hypoglossal and phrenic responses to central respiratory inhibition in piglets. *Respir Physiol* 97: 93-103, 1994.
- Martin RJ, Dreshaj IA, Miller MJ, Haxhiu MA. Neurochemical control of tissue resistance in piglets. *J Appl Physiol* 79: 812-817, 1995.
- Martin RJ, Mhanna MJ, **Haxhiu MA**. The role of endogenous and exogenous nitric oxide on airway function. *Semin Perinatol* 26: 432-438, 2002.
- Martin RJ, van Lunteren E, **Haxhiu MA**, Carlo WA. Upper airway muscle and diaphragm responses to hypoxia in the piglet. *J Appl Physiol* 68: 672-677, 1990.
- Massari VJ, **Haxhiu MA**. Substance P afferent terminals innervate vagal preganglionic neurons projecting to the trachea of the ferret. *Auton Neurosci* 96: 103-112, 2002.
- Mehlotra RK, Hall LR, **Haxhiu MA**, Pearlman E. Reciprocal immunomodulatory effects of gamma interferon and interleukin-4 on filaria-induced airway hyperresponsiveness. *Infect Immun* 69: 1463-1468, 2001.
- Mehlotra RK, Hall LR, Higgins AW, Dreshaj IA, **Haxhiu MA**, Kazura JW, Pearlman E. Interleukin-12 suppresses filaria-induced pulmonary eosinophilia, deposition of major basic protein and airway hyperresponsiveness. *Parasite Immunol* 20: 455-462, 1998.
- Mhanna MJ, Dreshaj IA, **Haxhiu MA**, Martin RJ. Mechanism for substance P-induced relaxation of precontracted airway smooth muscle during development. *Am J Physiol* 276: L51-56, 1999.
- Mhanna MJ, Ferkol T, Martin RJ, Dreshaj IA, van Heeckeren AM, Kelley TJ, **Haxhiu MA**. Nitric oxide deficiency contributes to impairment of airway

- relaxation in cystic fibrosis mice. *Am J Respir Cell Mol Biol* 24: 621-626, 2001.
- Miller MJ, **Haxhiu MA**, Georgiadis P, Gudz TI, Kangas CD, Macklin WB. Proteolipid protein gene mutation induces altered ventilatory response to hypoxia in the myelin-deficient rat. *J Neurosci* 23: 2265-2273, 2003.
- Miller MJ, **Haxhiu MA**, Haxhiu-Poskurica B, Dreshaj IA, DiFiore JM, Martin RJ. Recurrent hypoxic exposure and reflex responses during development in the piglet. *Respir Physiol* 123: 51-61, 2000.
- Miric M, **Haxhiu MA**. [Effect of vitamin C on exercise-induced bronchoconstriction]. *Plucne Bolesti* 43: 94-97, 1991.
- Miric M, Mandura I, **Haxhiu MA**. [Comparative study of the effects of physical exertion on resistance in the lower respiratory tract and nasal resistance in patients with bronchial asthma]. *Plucne Bolesti* 39: 21-24, 1987.
- Mitra J, Prabhakar NR, **Haxhiu M**, Cherniack NS. Comparison of the effects of hypercapnia on phrenic and hypoglossal activity in anesthetized decerebrate and decorticate animals. *Brain Res Bull* 17: 181-187, 1986.
- Mitra J, Prabhakar NR, **Haxhiu MA**, Cherniack NS. The effects of hypercapnia and cooling the ventral medullary surface on capsaicin induced respiratory reflexes. *Respir Physiol* 60: 377-385, 1985.
- Moore CT, Wilson, CCG, Mayer CA, Acquah SS, Massari VJ, Haxhiu MA. A GABAergic inhibitory microcircuit controlling cholinergic outflow to the airways. *J Appl Physiol*, 2003 (in press).
- Morris SC, Ukmata H, Begera M, Canhasi B, **Haxhiu MA**. Epidemiological data base for a health effects study at a coal gasification plant. *Arh Hig Rada Toksikol* 38: 149-157, 1987.
- Olivén A, **Haxhiu M**, Kelsen SG. Expiratory muscle activity during pulmonary edema in the anesthetized dog. *J Appl Physiol* 73: 2062-2068, 1992.
- Olivén A, **Haxhiu M**, Kelsen SG. Reflex effect of esophageal distension on respiratory muscle activity and pressure. *J Appl Physiol* 66: 536-541, 1989.
- Olivén A, **Haxhiu MA**, Kelsen SG. Distribution of motor activity to expiratory muscles during sciatic nerve stimulation in the dog. *Respir Physiol* 81: 165-175, 1990.
- Patil MM, Durand DM, LaManna JC, Whittingham TS, **Haxhiu MA**. Effects of oxygen deprivation on parapyramidal neurons of the ventrolateral medulla in the rat. *Respir Physiol* 115: 11-22, 1999.
- Pete G, Mack SO, **Haxhiu MA**, Walbaum S, Gauda EB. CO₂-induced c-Fos expression in brainstem preprotachykinin mRNA containing neurons. *Respir Physiol Neurobiol* 130: 265-274, 2002.
- Potter CF, Dreshaj IA, **Haxhiu MA**, Stork EK, Chatburn RL, Martin RJ. Effect of exogenous and endogenous nitric oxide on the airway and tissue components of lung resistance in the newborn piglet. *Pediatr Res* 41: 886-891, 1997.
- Potter CF, Kuo NT, Farver CF, McMahon JT, Chang CH, Agani FH, Haxhiu MA and Martin RJ**. Effects of hyperoxia on nitric oxide synthase expression, nitric oxide activity, and lung injury in rat pups. *Pediatr Res* 45: 8-13, 1999.
- Prabhakar NR, Kumar GK, Chang CH, Agani FH, **Haxhiu MA**. Nitric oxide in the sensory function of the carotid body. *Brain Res* 625: 16-22, 1993.
- Prabhakar NR, Mitra J, Van de Graaff W, **Haxhiu MA**, Cherniack NS. Effect of focal cooling of central chemosensitive areas on cerebral ischemic response. *Am J Physiol* 251: R295-302, 1986.
- Sahin M, Durand DM, **Haxhiu MA**. Chronic recordings of hypoglossal nerve

- activity in a dog model of upper airway obstruction. *J Appl Physiol* 87: 2197-2206, 1999.
- Sahin M, Durand DM, **Haxhiu MA**. Closed-loop stimulation of hypoglossal nerve in a dog model of upper airway obstruction. *IEEE Trans Biomed Eng* 47: 919-925, 2000.
- Sahin M, **Haxhiu MA**, Durand DM, Dreshaj IA. Spiral nerve cuff electrode for recordings of respiratory output. *J Appl Physiol* 83: 317-322, 1997.
- Separovic D, Kester M, **Haxhiu MA**, Ernsberger P. Activation of phosphatidylcholine-selective phospholipase C by I1-imidazoline receptors in PC12 cells and rostral ventrolateral medulla. *Brain Res* 749: 335-339, 1997.
- Strohl KP, Norcia MP, Wolin AD, **Haxhiu MA**, van Lunteren E, Deal EC, Jr. Nasal and tracheal responses to chemical and somatic afferent stimulation in anesthetized cats. *J Appl Physiol* 65: 870-877, 1988.
- Tankersley CG, **Haxhiu MA**, Gauda EB. Differential CO(2)-induced c-fos gene expression in the nucleus tractus solitarii of inbred mouse strains. *J Appl Physiol* 92: 1277-1284, 2002.
- Tolentino-Silva FP, **Haxhiu MA**, Ernsberger P, Waldbaum S, Dreshaj IA. Differential cardiorespiratory control elicited by activation of ventral medullary sites in mice. *J Appl Physiol* 89: 437-444, 2000.
- Tolentino-Silva FP, **Haxhiu MA**, Waldbaum S, Dreshaj IA, Ernsberger P. alpha(2)-adrenergic receptors are not required for central anti-hypertensive action of moxonidine in mice. *Brain Res* 862: 26-35, 2000.
- van Heeckeren AM, Tscheikuna J, Walenga RW, Konstan MW, Davis PB, Erokwu B, **Haxhiu MA**, Ferkol TW. Effect of Pseudomonas infection on weight loss, lung mechanics, and cytokines in mice. *Am J Respir Crit Care Med* 161: 271-279, 2000.
- van Lunteren E, Arnold JS, **Haxhiu MA**. Abdominal muscle length during respiratory defensive reflexes. *Respir Physiol* 86: 199-213, 1991.
- van Lunteren E, Daniels R, Deal EC, Jr., **Haxhiu MA**. Role of costal and crural diaphragm and parasternal intercostals during coughing in cats. *J Appl Physiol* 66: 135-141, 1989.
- van Lunteren E, Haxhiu MA and Cherniack NS**. Effects of respiratory stimulation on alae nasi electromyograms and respiratory changes in length in dogs. *Respiration* 51: 58-67, 1987.
- van Lunteren E, **Haxhiu MA**, Cherniack NS, Arnold JS. Rib cage and abdominal expiratory muscle responses to CO₂ and esophageal distension. *J Appl Physiol* 64: 846-853, 1988.
- van Lunteren E, **Haxhiu MA**, Cherniack NS, Arnold JS. Role of triangularis sterni during coughing and sneezing in dogs. *J Appl Physiol* 65: 2440-2445, 1988.
- van Lunteren E, **Haxhiu MA**, Cherniack NS, Goldman MD. Differential costal and crural diaphragm compensation for posture changes. *J Appl Physiol* 58: 1895-1900, 1985.
- van Lunteren E, **Haxhiu MA**, Cherniack NS. Effects of tracheal airway occlusion on hyoid muscle length and upper airway volume. *J Appl Physiol* 67: 2296-2302, 1989.
- van Lunteren E, **Haxhiu MA**, Cherniack NS. Mechanical function of hyoid muscles during spontaneous breathing in cats. *J Appl Physiol* 62: 582-590, 1987.
- van Lunteren E, **Haxhiu MA**, Cherniack NS. Relation between upper airway volume and hyoid muscle length. *J Appl Physiol* 63: 1443-1449, 1987.

- van Lunteren E, **Haxhiu MA**, Cherniack NS. Respiratory changes in nasal muscle length. *J Appl Physiol* 59: 453-458, 1985.
- van Lunteren E, **Haxhiu MA**, Cherniack NS. Stimulation of respiratory changes in alae nasi length by chemoreceptor activation. *Respir Physiol* 63: 361-373, 1986.
- van Lunteren E, **Haxhiu MA**, Deal EC, Jr., Arnold JS, Cherniack NS. Respiratory changes in thoracic muscle length during bronchoconstriction. *J Appl Physiol* 63: 221-228, 1987.
- van Lunteren E, **Haxhiu MA**, Deal EC, Jr., Perkins D, Cherniack NS. Effects of CO₂ and bronchoconstriction on costal and crural diaphragm electromyograms. *J Appl Physiol* 57: 1347-1353, 1984.
- van Lunteren E, **Haxhiu MA**, Goldman MD, Cherniack NS. Costal and crural diaphragm and intercostal muscle activity during augmented breaths in cats. *Neurosci Lett* 56: 283-288, 1985.
- van Lunteren E, **Haxhiu MA**, Mitra J and Cherniack NS. Effects of dopamine, isoproterenol, and lobeline on cranial and phrenic motoneurons. *J Appl Physiol* 56: 737-745, 1984.
- van Lunteren E, **Haxhiu MA**, Prabhakar NR, Mitra J, Cherniack NS. Increased duration of postinspiratory inspiratory activity during augmented breaths in cats. *Neurosci Lett* 71: 83-88, 1986.
- van Lunteren E, Martin RJ, **Haxhiu MA**, Carlo WA. Diaphragm, genioglossus, and triangularis sterni responses to poikilocapnic hypoxia. *J Appl Physiol* 67: 2303-2310, 1989.
- van Lunteren E, Mitra J, Prabhakar NR, **Haxhiu MA**, Cherniack NS. Ventral medullary surface inputs to cervical sympathetic respiratory oscillations. *Am J Physiol* 252: R1032-1038, 1987.
- van Lunteren E, Prabhakar NR, Cherniack NS, **Haxhiu MA**, Dick TE. Inhibition of expiratory muscle EMG and motor unit activity during augmented breaths in cats. *Respir Physiol* 72: 303-314, 1988.
- van Lunteren E, van de Graaff WB, Parker DM, Mitra J, **Haxhiu MA**, Strohl KP, Cherniack NS. Nasal and laryngeal reflex responses to negative upper airway pressure. *J Appl Physiol* 56: 746-752, 1984.
- Waldbaum S, Hadziefendic S, Erokwu B, Zaidi SI, **Haxhiu MA**. CNS innervation of posterior cricoarytenoid muscles: a transneuronal labeling study. *Respir Physiol* 126: 113-125, 2001.
- Yeh ER, Erokwu B, LaManna JC, **Haxhiu MA**. The paraventricular nucleus of the hypothalamus influences respiratory timing and activity in the rat. *Neurosci Lett* 232: 63-66, 1997.
- Yohannan MD, Marti RJ, Dreshaj I, **Haxhiu MA**, Ernsberger P. Ontogeny of neurokinin-1 receptors in the porcine respiratory system. *Peptides* 20: 1353-1360, 1999.
- Zhang L, Wilson CG, Liu S, Haxhiu MA, Martin RJ. Hypercapnia-induced activation of brainstem GABAergic neurons during early development. *Respir Physiol Neurobiol* 136: 25-37, 2003.
- Ziegler D, **Haxhiu MA**, Kaan EC, Papp JG, Ernsberger P. Pharmacology of moxonidine, an I₁-imidazoline receptor agonist. *J Cardiovasc Pharmacol* 27 Suppl 3: S26-37, 1996.
- Zuskin E, Dreshaj I, Jakupi M, **Haxhiu MA**. Effect of exposure to green coffee dust extract on airway reactivity. *Arh Hig Rada Toksikol* 37: 205-216, 1986.

MUSLIM MULLIQI

BIOGRAFIA

Lindi më 1 qershor 1934, në Gjakovë. Shkollën fillore e kreu në vendlindje, Shkollën e Mesme të Artit e regjistroi në Pejë dhe pa e mbaruar atë, në vitin e tretë, konkurroi në Akademinë e Arteve Figurative në Beograd ku u pranua si një talent i rrallë më 1954. U diplomua në klasën e profesores Zora Petroviq. Tek kjo profesore kreu dhe studimet pasuniversitare në vitin 1961. Po këtë vit kthehet në Kosovë. Një kohë punon në Sekretariatit për Arsim e Kulturë dhe shumë shpejt merr bursën njëmujore për Paris, ku njihet me lëvizjet e atëhershme në qarqet e artistëve të mëdhenj, në qytetin që asokohe çmohej si qendër botërore e arteve pamore. Në vitin 1963 fillon punë në Shkollën e Lartë Pedagogjike ku tashmë ishte hapur Dega e Pikturës, të cilën ai menjëherë e merr në drejtim. Konsiderohet nismëtar i Akademisë së Arteve të Universitetit të Prishtinës (1973), ishte kryetar i komisionit amë dhe që nga viti 1974 dekan i saj. Atë vit merr dhe titullin profesor inordinar. Nga klasa e tij e kësaj Akademie (sot Fakulteti i Arteve) dolën dhjetra artistë e pedagogë tashmë të njohur jo vetëm në suaza kombëtare, por edhe ndërkombëtare.

Veprat e tij gjendet në shumë koleksione të njohura. Me emrin e tij sot Galeria e Arteve e Kosovës organizon njërin nga manifestimet më prestigjioze të arteve pamore te ne.

Anëtar i Shoqatës së Artistëve Figurativë të Kosovës ishte që nga themelimi i saj. Anëtar korrspodent i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës u zgjodh në vitin 1979, ndërsa në vitin 1985, anëtar i rregullt. Një mandat (1984-1986) ka qenë sekretar seksioni ndërsa për dy mandate nënkryetar i ASHAK-ut (1986-88 dhe 1988-90).

Vdiq në Prishtinë 1998.

Ekspozitat e pavarura

- 1952 – Pallati i Kulturës, Gjakovë,
 1956, 1960, 1965 – Foajeu i Teatrit Popullor, Prishtinë;
 1967 – Pallati i Kulturës, Smederevë; Galeria e Shtëpisë së APJ-së, Tuzëll, Rjekë,
 Pulë,
 1969 – Foajeu i Teatrit Popullor, Prishtinë;
 1970 – Salloni i Vogël Figurativ, Novi- Sad;
 1973 – Galeria e APJ-së, Beograd;
 1974 – galeria “Gjuro Sallaj”, Beograd;
 1975 – galeria “Heleoart”, Romë (Itali);
 1979 – Galeria e Arteve, Prishtinë;
 1980 – Klubi i Artistëve, Prishtinë; Galeria Bashkëkohore, Podgoricë;
 1981 – Pallati i Kulturës, Banja Llukë;
 1982, 1991 – galeria “Forum”, Zagreb;
 1984 – Galeria e Vogël, Lubjanë;
 1986 – Galeria e Shtëpisë së APJ-së, Beograd;
 1987 – Galeria Moderne, Budvë;
 1989, 1990 – Galeria e KO, Grozhnjaj;
 1993 – La Galerie, Pejë, Galeria Kombëtare e Arteve, Tiranë;
 1996- galeria “Evropa”, Pejë, Galeria “Roma”, Prishtinë.

Ekspozitat kolektive më me rëndësi:

- 1967 – Trienali i Artit Figurativ Jugosllav, Beograd;
 1968 – Memoriali V Nadezhda Petroviq, Çaçak;
 1970 – Artet Figurative të Kosovës, Sarajevë; Pesë Piktorë nga Kosova, Beograd;
 1971-1979, 1980, 1985, 1988 – Arti Figurativ i Kosovës, Katovicë (Poloni),
 Budapest (Hungari), Kozencë (Itali), Hanover (Gjermani), Kajro (Egjipt),
 Frankfurt (Gjermani), Helsinki (Finlandë), Oslo (Norvegji), Nju-Delhi (Indi),
 Këln (Gjermani), Duisburg, Shtutgard (Gjermani), Palermo (Itali), Paris
 (Francë);
 1972 – Manifestimi i Artit Jugosllav, Tingujt e Mermertë, Arangjellovc; Artistët
 Figurativë të Kosovës, Banja Llukë;
 1973 – Ekspozita e Sallonit të Artit Bashkëkohor, Beograd; Pesë Piktorë nga
 Kosova, Beograd;
 1973 – 1975, 1978 – 1980, 1982, 1985, 1987, 1991, 1992 – Salloni Pranveror i
 Kosovës, Prishtinë; Dhjetë Artistë nga Kosova, Beograd;
 1974 – Ekspozita e Artit Figurativ të Kosovës; Nish; Çaste të Artit Bashkëkohor
 Jugosllav, Sombor; Vjeshta XIV Figurative, Sombor;
 1975-1978 – Arti Bashkëkohor i Kosovës, Shkup, Sarajevë, Zagreb;
 1979, 1981, 1983, 1985, 1987 – Bienali i Vizatimit, Prishtinë; Çaste Pikturale
 Jugosllave, Beograd;
 1980, 1981- Arti Bashkëkohor i Kosovës, Beograd, Zagreb;
 1979 – Ekspozita Ndërkombëtare, Slovenj Gradec;
 1981 – Ekspozita e LSHAFJ, Shkup;
 1983 – Vjeshta XXXIII Figurative, Sombor; Salloni XV Vjeshtor, Banja Llukë;
 1983, 1987 – Arti Bashkëkohor i Kosovës, Beograd, Prishtinë, Dubrovnik;
 1986 – Galeria mbi Atlantik, Toronto (Kanada);
 1987 – Ekspozita Ndërkombëtare në Can-sur-Mer (Francë);

1988 – Trienali VI i Artit Jugosllav, Beograd; Artistët Figurativë Bashkëkohorë Jugosllavë, Beograd; Dhjetë Artistë Kosovarë, Augsburg (Gjermani);
 1990 – Bienali III Ndërkombëtar, Kajro (Egjipt);
 1992 – Zagreb; 1980, 1981 – Arti Bashkëkohor i Kosovës, Beograd; Ekspozita Mbarëshqiptare, Tiranë.

Shpërblimet:

1954 – Çmimi i Dhjetorit i Kosovës, Prishtinë;
 1965 – Çmimi i Nëntorit i Qytetit të Prishtinës, Prishtinë;
 1968 – Çmimi Blerës i Akademisë së Arteve të Beogradit në Sallonin e Tetorit, Beograd;
 1969 – Çmimi i SHAFK, Prishtinë;
 1973 – Çmimi Blerës i Sallonit të Cetinës, Cetinë;
 1974 – Çmimi i Sallonit Pranveror të Kosovës, Prishtinë;
 1975 – Çmimi Blerës në Sallonin Pranveror të Kosovës, Prishtinë;
 1990 – Çmimi i Parë për Pikturë në Sallonin Pranveror të Kosovës, Prishtinë.

Veprat e tij gjenden te shumë koleksionarë, galeri e muze.

OSMAN IMAMI

BIOGRAFIA

Lindi më 16.VI.1936 në fshatin Singjeliq-Shkup. Shkollën fillore e kreu në vendlindje, kurse gjimnazin në Pejë. U diplomua në Fakultetin e Mjekësisë të Shkupit, më 1961. Specializimin në mikrobiologji e kreu në Beograd më 1966, ndërsa në infektologji, në Zagreb më 1969. Në vitin 1968 magjistroi në Fakultetin e Mjekësisë të Zagrebit, kurse më 1971 doktoroi, po ashtu, në Fakultetin e Mjekësisë të Zagrebit.

Më 1965 u emërua drejtor i Entit Higjienik të Pejës, ndërsa më 1966 drejtor i përgjithshëm i Qendrës Medicinale të Pejës. Më 1969 u emërua drejtor i Repartit Infektiv të Spitalit të Përgjithshëm të Prishtinës. Më 1971 u zgjodh dekan i parë i Fakultetit të Mjekësisë të Prishtinës.

Gjatë vitit shkollor 1971-73 qëndroi në specializim në Baylor College of Medicine të Hjustonit, kurse në vitin shkollor 1974-75 në Institutin Nacional të Suedisë, në Stokholm. Punoi në Institutin Mikrobiologjik dhe në Entin Krahinor për Mbrojtjen Shëndetësore, në cilësinë e drejtorit të tij. Njëherazi ishte edhe profesor ordinar i Mikrobiologjisë në Fakultetin e Mjekësisë të Prishtinës.

Ishte sekretar i Seksionit të Shkencave të Natyrës të ASHAK. Aktivitetin shkencor dhe profesional e ka drejtuar në fushën e mikrobiologjisë dhe të infektologjisë. Lidhur me këtë ka botuar më se 40 punime shkencore dhe profesionale, dy tekste origjinale universitare dhe dy tekste të përkthyer universitare nga gjuha angleze dhe shqipe.

Ishte laureat i Çmimit të Nëntorit të qytetit të Prishtinës dhe i Çmimit të Dhjetorit të KSA të Kosovës.

Vdiq në Amerikë, në dhjetor të vitit 1996.

BIBLIOGRAFIJA

I. Punimet:

- Imami O., 1969, Fauna crvenih parazita-helminata kod nekih skupina stanovništva Kosova i njezin epidemiološki značaj, (tezë e magistraturës).
- Imami O., Ispitivanje prokuženosti toksoplazmom stanovništva Kosova uporednim serološkim i alergijskim reakcijama s posebnim osvrtom na epidemiološke aspekte, (tezë e doktoratës).
- Imami O., 1977, Neki novi aspekti antibioterapije, Praxis Medica, v. XIV, nr. 3-4.
- Imami O., 1978, HB s antigenima u kliničkom materijalu, dobrovoljnih davalaca krvi i stanovništvu uopšte, Praxis Medica, v. XV, nr. 1-2.
- Imami O., 1970, Trbušni tifus i meningealni sindrom, Praxis Medica, v. 23.
- Imami O., 1976, Rasprostranjenost rezidualnog titra antitela na Toxoplasmu gondii na području SAP Kosova utvrđenog metodom indirektno imunofluorescenije, Praxis Medica, v. XII, 9.
- Imami O., 1971, Icterus kod tromesečnog deteta sa kongenitalnim luesom, Praxis Medica, v. II, 21.
- Imami O., 1973, Naša iskustva u lečenju bolesnika od meningitisa, Praxis Medica, v. V, 31
- Imami O., 1975, Najčešći prouzrokovaci bacilarne dizenterije na području Prištine kao i njihov odnos prema najpoznatijim antibioticima i kemoterapeuticima, Praxis Medica, v. X, 23.
- Imami O., 1977, Antibodies to R. Prowazeki and C. Burneti in the population of Kosovo, Acta Biol. Med. Exp., 2, 93-96.
- Imami O., ... 1980, Antibodies to C. burneti and R. prowazekii in the population of Kosovo, Acta Biol. Med. Exp., 5, 79-82.
- Imami O., ... 1980, HBs antigenemia among the patients with hepatitis, among the blood donors and the whole population, Acta Biol. Med. Exp., 5, 79-82.
- Imami O., ... 1980, Arbovirus Infections in the Region of Kosovska Kamenica (Yugoslavia): Arboviruses in the Mediterranean Countries, Zbl. Bakt, Supp. 9, Gustav Fischer Verlag, Stuttgart, New York.
- Imami O., ... 1979, Antimikrobna i imunoterapija u infektologiji, Zbornik III Kongresa infektologa Jugoslavije, Ref. 92, 445-449.
- Imami O., ... 1969, Slučaj cholangiohepatitis acuta septica uzrokovana S. typhi, Sedamnaesti sastanak infektologa Hrvatske.
- Imami O., ... 1970, Prikaz epidemije trbušnog tifusa u Kačaniku (Kosovo), Osamnaesti sastanak infektologa Hrvatske.
- Imami O., ... 1973, Stafilokokna sepsa kao dijagnostički i terapijski problem, Zbornik radova II Jugoslovenskog simpozijuma o antibioticima, Zagreb, 1970. godine.
- Imami O., ... 1973, Plućni nalaz u toku velikog kašlja, Zbornik radova pulmologa Srbije, Beograd, 1973, 103.
- Imami O., ... 1978, Prokuženost stanovništva opštine Klina i Suva Reka R. prowazekii i C. burneti, Prvi dani preventive medicine Kosova, Priština 15. i 16. juna 1978. godine.
- Imami O., ... 1978, Serološka ispitivanja stanovništva Kosova na infekciju prouzrokovanu Treponema-om pallidum, Prvi dani preventive medicine Kosova, Priština 15. i 16. juna 1978. godine.
- Imami O., ... 1978, HB s antigenima u nekim grupacijama stanovništva Kosova, Prvi dani preventive medicine Kosova, Priština, 15. i 16. juna 1978. godine.

- Imami O., ... 1976, Detakcija pozitivnih reaktora na *Treponemu pallidum* primenom indirektnog FTA testa, Prvi simpozijum lekara opšte medicine Kosova, Brezovica, 1976, 39.
- Imami O., ... 1976, Au antigenemia kod obolelih od virusnog hepatitisa i dobrovoljnih davalaca krvi na području SAP Kosovo, Zbornik radova sa Prvog simpozijuma lekara opšte medicine Kosova, Brezovica, 33.
- Imami O., ... 1983, Značaj i mesto crvenih zaraznih bolesti u patologiji stanovništva SAP Kosovo, III Simpozijum Dani preventivne medicine Kosova u Prištini 1983, 15.
- ..., Imami O., ... 1972, *Obični oblici variole na Kosovu 1972. godine*, Zbornik Jugoslovenskog simpozijum ao varioli, Primošten, 1972, 147.
- ..., Imami O., ... 1972, Terapija velikih boginja na Kosovu 1972. godine, Zbornik Jugoslovenskog simpozijuma o varioli, održanog u Primoštenu 1970. godine, 207.
- ..., Imami O., ... 1977, Antitela za R. prowazekii i C. burneti kod stanovništva Kosova, IV simpozijum "Savremeni problemi virusnih infekcija", Vrnjačka Banja, 41.
- ..., Imami O., ... 1977, *Arbovirusne infekcije na Kosovu*, IV simpozijum "Savremeni problemi virusnih infekcija", Vrnjačka Banja, 16.
- ..., Imami O., ... 1978, *Arbovirus infections in the region of Kosovska Kamenica (Kosovo) Summaries of poster sessions papers*, 6th FEMS symposium "Arboviruses in the Mediterranean countries", Supetar Brač 1978, 18.
- ..., Imami O., ... 1979, *Purulentni meningitis u periodu 1967-1977 god.*, - Prikaz 583 slučajeva, Zbornik III Kongresa infektologa Jugoslavije, Ref. 95, 459-462.
- ..., Imami O., ... 1982, Rabies in Kosovo, European Congress of Infectologists Stockholm.
- ..., Imami O., ... 1983, *Epidemiološke i etiološke karakteristike virusnog hepatitisa na području SAP Kosovo*, III Simpozijum, Dani preventivne medicine Kosova u Prištini, 1983, 67.
- ..., Imami O., ... 1983, *HB s antigenemia kod pacijenata na dijalizi*, III Simpozium, Dani preventivne medicine Kosova u Prištini, 1983, 83.
- ..., Imami O., ... 1983, *Intrahospitalne infekcije na novorodjenačkom odeljenju Ginekološko Akušerske klinike*, III Simpozijum, Dani preventivne medicine Kosova u Prištini, 1983, 96.
- ..., Imami O., ... 1983, *Kretanje crvenih zaraza u SAP Kosovo i snabdevanje vodom za piće za vremenski period 1971-1980. godine*, III Simpozijum, Dani preventivne medicine Kosova, Priština 1983. g. 21.
- ..., Imami O., ... 1983, *Najčešći prouzrokovaci bacilarne dizenterije na području Opštine za period 1976-1982*, III Simpozijum, Dani preventivne medicine Kosova, Priština 1983, 28.
- ..., Imami O., ... 1983, *Salmoneloze na području Prištine*, III Simpozijum, Dani preventivne medicine Kosova u Prištini, 1983, 33.
- ..., Imami O., ... 1983, *Trbušni tifus u SAP Kosovo u periodu 1973-1982. godine*, III Simpozijum Dani Preventivne Medicine Kosova, 9.
- ..., Imami O., III 1972, Klinički prikaz epidemije velikih boginja na Kosovu, Zbornik Jugoslovenskog simpozijuma o varioli održanog u Primoštenu 1972. godine, 102.

Tekstet originalne:

Mikrobiologija dhe parazitologija medicinale, Enti i Teksteve dhe i Mjeteve Mësimore i KSAK, Prishtinë, 1977.

Sëmundjet akute infektive, Enti i Teksteve dhe i Mjeteve Mësimore i KSAK, Prishtinë, 1977.

Imunologjia, Enti i Teksteve dhe i Mjeteve Mësimore i KSAK, Prishtinë, 1977.

Imunoprofilaksa, Enti i Teksteve dhe i Mjeteve Mësimore i KSAK, Prishtinë, 1980.

Përkthimet nga gjuha angleze në gjuhën shqipe:

Jawetz, E., Melnick, J.L., Adelberg, E.A., Vështrim mbi mikrobiologjinë medicinale (Review of medical microbiology, 12th edition), Enti i Teksteve dhe i Mjeteve Mësimore i KSAK, Prishtinë, 1979.

Wistricich, G.A., Lexhtman, M.D., Praktikum i eksperimental nga mikrobiologjia (Laboratory exercises in microbiology, third edition), Enti i Teksteve dhe i Mjeteve Mësimore i KSAK, Prishtinë, 1979.

Dedushaj, O. Imami: Vdekshmëria e foshnjave nga sëmundjet akute infektive në KSA të Kosovës gjatë periudhës 1961-1981, Ditët e mjekësisë preventive të Kosovës, Banjë e Pejës, maj 1985.

PAJAZIT NUSHI

BIOGRAFIA

U lind në Gjakovë më 1933, ku kreu shkollën fillore dhe të mesme. Studimet e larta i ndoqi në Fakultetin Filozofik të Universitetit të Beogradit. U diplomua në degën e Psikologjisë më 1955. Më 1958 dha provimin shtetëror për profesor të psikologjisë dhe psikologjisë pedagogjike dhe u shpall profesor i rendit I. Në qershor 1983 mbrojti doktoratën Zhvillimi i terminologjisë psikologjike dhe baza semantike e përcaktimit të saj në gjuhën shqipe në Fakultetin Filozofik të Universitetit të Prishtinës.

Në vitet 1956-1995 punoi profesor i psikologjisë në Shkollën Normale të Prishtinës, në Shkollën e Lartë Pedagogjike dhe në Fakultetin Filozofik të Universitetit të Prishtinës. Krahas mësimdhënies ka qenë dhe drejtor i Entit Krahinor për Përparimin e Arsimit dhe Edukimit, ndihmës kryetari i Këshillit Federativ për Arsim e Kulturë të ish-Jugosllavisë; nënkryetar i Këshillit Ekzekutiv të Kosovës, kryetar i Këshillit për Mbrojtjen e të Drejtave e Lirive të Njeriu dhe redaktor i Enciklopedisë së Jugosllavisë. Ishte dhe rektor i Kolegjit Universitar “Iliria”. Ka mbajtur leksione nga psikologjia e përgjithshme në Universitetin e Tetovës. Ka qenë anëtar i grupit hulumtues të RSFJ në konceptimin e projektit “Televizioni edukativ” dhe kryesues i tij në udhëtimin studimor në SHBA në maj-qershor 1972. Ka marrë pjesë në konceptimin e shkollës fillore unike për RSFJ dhe ka studiuar zhvillimin e arsimit institucional të nivelit fillor në Norvegji. Në vitin 2000 u zgjodh anëtar korrespondent i ASHAK, ndërsa më 2008 anëtar i rregullt. Ka qenë sekretar i Seksionit të Shkencave Shoqërore të ASHAK-ut (2008 – 2011).

Aktiviteti profesional dhe shkencor shtrihej në fushat studimore të psikologjisë së përgjithshme, terminologjisë së psikologjisë, psikologjisë

pedagogjike, etnopsikologjisë dhe metodologjisë hulumtuese të psikologjisë. Ka botuar trajtesa të veçanta shkencore dhe artikuj nga fusha e psikologjisë sociale, e sociologjisë, e leksikologjisë shqipe të psikologjisë së religjionit, etj. Ka qenë kryetar i Shoqatës së Psikologëve të Kosovës dhe nënkryetar i Shoqatës Mbarëshqiptare të Psikologëve. Më 23 shtator 1970 është shpallur qytetar nderi i shtetit Teksas me vendim të Guvernerorit, kurse më 10 tetor 1970 qytetar nderi i shtetit Nebraska. Më 2005 u zgjodh anëtar nderi i Institutit të Sociologjisë në Tiranë. Më 14 qershor 2011 u shpall “Nderi i Qytetit të Gjakovës” me vendim të Kryetarit të Komunës. Në marsin e vitit 2011 u zgjodh këshilltar i lartë shkencor në Institutin e Hulumtimeve të Krimeve të luftës në Kosovë. Nënkryetar i Akademisë së Shkencave dhe Arteve të Kosovës u zgjodh në dhjetor 2011, ndërsa në mandatin e dytë, në dhjetor 2014. Ka qenë zv/ Kryetar i Asamblesë së Akademisë së Edukimit nga shtatori i vitit 2011. Është shpërblyer me falenderime nga shumë organizata profesionale e shtetërore në vend dhe jashtë. Më 1957 mori Çmimit e Dhjetorit për të arritura arsimore e shkencore në Kosovë. Është bartës i disa dekoratave - e fundit ajo e Lidhjes Shqiptare të Prizrenit e akorduar nga Presidenti i Republikës së Kosovës në vitin 2001.

Vdiq në Prishtinë më 2015.

BIBLIOGRAFIA

Nga fusha e psikologjisë:

- Bazat psikologjike të kulturës së të folurit të nxënësve të shkollës fillore, Enti i Teksteve dhe i Mjeteve Mësimore i Kosovës e Metohisë, Prishtinë, 1964.
- Fjalor i psikologjisë, Instituti Albanologjik i Prishtinës, Prishtinë, 1987.
- Sistemi i grafisë së tingujve të shqipes dhe vetitë perceptive e përmasat e lexueshmërisë së shkronjave të alfabetit të gjuhës shqipe, Instituti Albanologjik i Prishtinës, Prishtinë, 1987.
- Psikologjia për klasën e dytë gjimnaz, Enti i Teksteve dhe i Mjeteve Mësimore i Kosovës, Prishtinë, 1986. Ky libër mori çmimin “Naim Frashëri”- çmimi më i lartë për librin më të mirë për vitin 1996. U ribotua në vitet 2000, 2001 dhe 2003.
- Psikologjia e përgjithshme- Kaptina të zgjedhura, botim i Universiteteit të Prishtinës – Fakultet i Filozofik, Prishtinë, 1997.
- Psikologjia e përgjithshme II – Njeriu dhe personaliteti i tij në psikologji, Universiteti i Prishtinës – Fakulteti Filozofik, Prishtinë, 1999.
- Të nxënit e lëndëve shkollore dhe zotërimi i tyre, Enti i Teksteve dhe i Mjeteve Mësimore i Kosovës, Prishtinë, 1997.
- Psikologjia e përgjithshme I, Libri Shkollor, Prishtinë, 2002.
- Intelegjenca dhe masa e zhvillimit të saj ndër shqiptarët e moshës madhore, ASHAK, Prishtinë, 2004.
- Kujtesa dhe trajtimi i saj në literaturën shqipe nomotike, ASHAK, Prishtinë, 2008.
- Fjalor shpjegues i psikanalizës, ASHAK, Prishtinë, 2010.
- Leksikoni i psikologjisë, vëllimi I, ASHAK, Prishtinë, 2014.
- Leksikoni i psikologjisë, vëllimi II, ASHAK, Prishtinë, 2014.

Nga enciklopedistika, në bashkëpunim me të tjerë:

- Enciklopedia e Jugosllavisë 1 A - Bib, Zagreb, 1984;
- Enciklopedia e Jugosllavisë 2 Bib – Çif, Zagreb, 1987.

Përktheu nga serbokroatishtja këta libra shkollorë:

- Të mësuarit dhe kujtesa (Učenje i Pamćenje) të B. Stevanoviqit, Prishtinë, 1963.
- Logjika (Logika) të dr. M. Markoviqit, Prishtinë, 1962.
- Në fushën e psikometrisë përktheu në gjuhën shqipe dhe e përshtati për matje të inteligjencës së të rriturve shqiptarë Shkallën Ueksler – Belvi të Inteligjencës për të Rritur, e cila u zbatua në matje të inteligjencës së të rriturve shqiptarë të moshës 14 – 40 vjeç. Përcaktoi dendësinë e shkronjave të alfabetit të gjuhës shqipe dhe perceptimin e lexueshmërinë e shkronjave të vogla dhe të mëdha të alfabetit të gjuhës shqipe.

Vështrime, trajtesa, kumtesa dhe studime:

- Psikologjia e sotme në shërbim të organizimit të drejtë të procesit edukativo-arsimor, Përparimi 6/1960.
- Mendimi i pleqnarëve dhe struktura e tij, Gjurmime albanologjike, 14/1984, Instituti Albanologjik i Prishtinës, Prishtinë, 1984.
- Karakteristikat psikologjike të mendimit të gjyqit të pleqnarëve të shqiptarët. Studimi është kumtuar në tubimin shkencor “Studimi Etnologjik i KSA të

- Kosovës”, që u organizua nga Akademia Serbe e Shkencave dhe e Arteve dhe nga Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës, më 16-17 nëntor 1989 në Prishtinë.
- Legjibilitet azbuke albanskog jezika (Legjibiliteti i alfabetit të gjuhës shqipe), trajtesë e kumtuar në tubimin “X psikologijski skup – Dani Ramira Bujasa” në Zagreb më 13-15 dhjetor 1990.
- Fjala shqipe në terminologjinë e psikologjisë së personalitetit, trajtesë që u kumtua në Sesionin Shkencor të Institutit Albanologjik të Prishtinës kushtuar gjendjes së terminologjisë shqipe në Jugosllavi, që u mbajt më 28-29 nëntor 1988 dhe u botua në përmbledhjen e punimeve të këtij sesioni. Përmbledhja ka titullin Gjendja e terminologjisë shqipe në Jugosllavi.
- Trajtimi i dukurive shpirtërore në përkthimet kishtarë dhe filli i termave shqip të psikologjisë, kumtesë e lexuar në sesionin e Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës, kushtuar përkthimeve kishtarë.
- Motivet psikologjike të mërgimit të shqiptarëve në vitet 1946-1966, botuar në librin Shpërnguljet e shqiptarëve gjatë shekujve, Prishtinë, 1990.
- Shkalla e variabilitetit të rezultateve të arritura në testet verbale dhe joverbale të shkallës Uekslër-Belvi nga grupmosha 17-19 vjeçare e shqiptarëve në ish-Jugosllavi dhe vlera e tyre, studim i kumtuar në Kongresin VI të Psikologëve të Evropës, që u mbajt në Romë prej 6-10 korrik 1999.
- zhvillimi i aftësive mentale dhe çështja e mbingarkesës së nxënësve me nxënie të mësimit, kumtesë e lexuar në Simpoziumin “Mbingarkesa e nxënësve”, Prishtinë, 1999.
- Krijimtaria e Lasgush Poradecit dhe psikanaliza e Zigmund Frojdit, kumtesë e lexuar në Simpoziumin kushtuar 100-vjetorit të lindjes së Lasgush Poradecit, që u mbajt në Prishtinë, më 17-20 nëntor 1999, nga Instituti Albanologjik i Prishtinës.
- Shprehitë e të mësuarit të lëndëve shkollore dhe stili konjitiv i zotërimit të tyre të maturantët e regjistruar në Universitet, Buletini i Fakultetit Filozofik të Universitetit të Prishtinës (XXI/1991).
- Shqiptarët dhe trajtimi i tipareve psikike në Enciklopedinë e Sami Frashërit, Buletini i Fakultetit Filozofik të Universitetit të Prishtinës (XXIII/1993).
- Struktura e mendësisë dhe konsonanca e saj në skemën e veprimtarisë së pushtetit serb ndaj shqiptarëve në shekullin XXX, Studime, ASHAK, nr.1/1994.
- Determinantet psikosociale të gjenocidit të pushtetit serb ndaj shqiptarëve, trajtesë e lexuar në Simpoziumin e Akademisë së Shkencave dhe Arteve të Kosovës kushtuar gjenocidit të pushtuesve serb ndaj shqiptarëve. Kjo trajtesë u botua nga ASHAK në përmbledhjen e punimeve të këtij simpoziumi;
- Personaliteti kombëtar i shqiptarëve dhe trajtimi i tij në vëzhgimet e të huajve, trajtesë e lexuar në Simpoziumin Shqiptarët dhe Evropa dhe sot, që u mbajt prej 23 maj 1991 në Prishtinë.
- Veprimtaria shkencore ndër shqiptarët dhe integrimet ekonomike, kumtesë e lexuar në Konferencën e Parë Mbarëshqiptare të Unionit të Ekonomistëve Shqiptar, që u mbajt në Tiranë prej 15-17 nëntor 1999 dhe u botua në përmbledhjen e punimeve të kësaj konference. Përmbledhja e punimeve të këtij simpoziumi ka titullin zhvillimi ekonomik-shoqëror i trojeve shqiptare dhe integrimi i tyre rajonal dhe botëror, Tiranë-Prishtinë-Shkup 2000, etj.
- Liria njerëzore e kombëtare e shqiptarëve në krijimtarinë e Naim Frashërit dhe vlerat e saj sot, kumtesë e lexuar në Konferencën Shkencore të Akademisë së

Shkencave dhe të Arteve të Kosovës dhe të Akademisë së Shkencave të Shqipërisë, që u mbajt më 14 dhe 25 tetor 2000 në Prishtinë. Kumtesa u botua në botimin Naim Frashëri 100 vjet pas, Prishtinë, 2000.

Integriteti dhe identiteti i personalitetit dhe dyzimi i tij, Buletini i Fakultetit Filozofik të Universitetit të Prishtinës, XXVI/1996, Prishtinë, 2001.

Etiologjia e krimit mbi njerëzimin të pushtetit serb ndaj shqiptarëve në Kosovën e viteve '90 të shekulli XX, kumtesë e lexuar në Sesionin Shkencor të ASHAK kushtuar Gjenocidit të Pushtetit Serb mbi Shqiptarët në Kosovë gjatë viteve '90. U botua në librin e ASHAK të Seksionit të Shkencave Shoqërore, me titullin Gjenocidi i Pushtetit Serb ndaj Shqiptarëve në Kosovë Gjatë Viteve '90, Prishtinë, 2001.

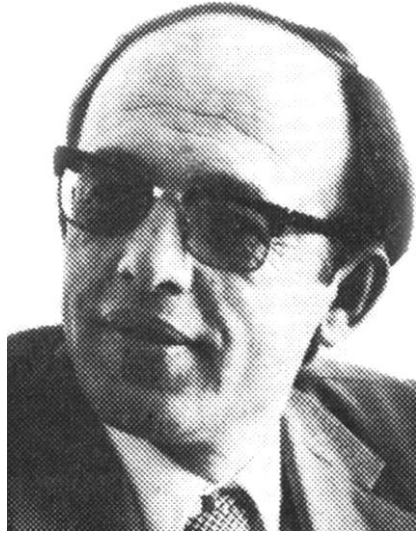
Bilingualët dhe monolingualët e mjediseve shqiptare dhe të arriturat e tyre në testet e shkallës Wechler-Bellevue për të rritur, studim empirik i paraqitur për Kongresë VII Evropian të Psikologëve, Prishtinë, 2003.

Teknologjia islame në gjuhën shqipe dhe revista, Edukata Islame, trajtesë e botuar në revistën Edukata Islame, revistë shkencore, kulturore, islame tremujore, Viti XXXI, nr.67/2002.

SYRJA PUPOVCI

BIOGRAFIA

Lindi më 1937 në Pejë. Në vendlindje kreu shkollën fillore dhe gjimnazin. Fakultetin juridik dhe kursin e doktoratës nga lëndët juridike-civile i mbaroi në Beograd. Në Fakultetin Juridik të Beogradit, në vitin 1965, mbrojti disertacionin e doktoratës me titull: Marrëdhëniet juridike-civile në kanunin e Lekë Dukagjinit.

Në vitin 1966 u zgjodh docent, në vitin 1969 profesor inordinar, kurse më 1974 profesor ordinar i lëndës E drejta familjare dhe sociologjia e familjes. Ishte shef i Katedrës të së Drejtës Civile, drejtor i studimeve pasuniversitare, prodekan e dekan i Fakultetit Juridik dhe prorektor i Universitetit të Prishtinës.

Në veprimtarinë e tij kërkimore-shkencore Syrja Pupovci i kushton kujdes të posaçëm historisë të së drejtës shqiptare, sidomos të drejtës zakonore familjare dhe civile. Gjatë punës shumëvjeçare shkencore dhe kërkimore ka botuar tri vepra monografike, disa punime me karakter monografik dhe një varg shqyrtime, atikujsh, esesh juridike në gjuhën shqipe, serbokroate, angleze dhe frënge. Ka përkthyer monumente të rëndësishme juridike dhe tekste ligjore në gjuhën shqipe dhe nga gjuha shqipe në serbokroatishte. Pos kësaj, ishte i angazhuar në disa projekte studimore në lidhje me ndriçimin shkencor të problemeve të ndërlikuara të së drejtës zakonore shqiptare. Po ashtu, ka marrë pjesë me referate, kumtesa e diskutime në simpoziume të ndryshme brenda dhe jashtë vendit.

Ishte anëtar i redaksisë së revistës Yugoslav law – Droit Yugoslave dhe i Këshillit redaktues të Enciklopedisë juridike. Ishte anëtar i Këshillit Juridik Federativ, si dhe delegat i Dhomës Federative të Kuvendit të RSFJ. Ka qenë kryetar i Komisionit Legjislativ-Juridik të Dhomës Federative dhe anëtar i Komisionit Kushtetues të Kuvendit të RSFJ. Ishte laureat i Çmimit

të Dhjetorit të KSA të Kosovës dhe i Çmimit të 7 Korrikut të RS të Serbisë për punë shkencore. Ushtri detyrën e kryetarit të ASHAK dhe të Këshillit të Akademive të Shkencave dhe të Arteve të RSFJ.

Vdiq më 1998, në Prishtinë.

BIBLIOGRAFIA

Punimet e botuara:

- Marrëdhëniet juridike-civile në kanunin e Lekë Dukagjinit, Prishtinë, 1971, 299 faqe. Ky studim është botuar edhe në gjuhën serbokroate.
- Kanuni i Lekë Dukagjinit, (Studim hyrës në botimin e dytë të përmbledhjes së Sh. Gjeçovit mbi KLD), Prishtinë, 1972, CX faqe.
- Baza e farefnisës dhe randësija e saj juridike, Përparimi nr. 12, Prishtinë, 1960, f. 854-867.
- Nedostojnost za nasledjivanje i isključenje iz nasledja bračnog druga čija je bračna zajednica prestala njegovom krivicom, Zbornik Pravno-ekonomskog fakulteta u Prištini, I, Priština, 1962, f. 167-176.
- Kushtet shoqnore-ekonomike në të cilat ka qenë në fuqi kanuni i Lekë Dukagjinit dhe shqyrtimet e përgjithshme juridike për KLD, Përparimi nr. 6, Prishtinë, 1965, f. 358-384.
- Kanuni i Lekë Dukagjinit, Përparimi, nr. 8, Prishtinë, 1967, f. 965-1015.
- Një paralele midis kanunit të Lekë Dukagjinit dhe kanunit të Skënderbeut, Simpoziumi për Skënderbeun 9-12 maj 1968, Prishtinë, 1969, f. 249-261.
- Këshillat e pajtimit në Kosovë e Metohi, (bashkë me Ramadan Vraniqin), Përparimi, nr. 5, Prishtinë, 1968, f. 540-577.
- E drejta trashëgimore në kanunin e Lekë Dukagjinit, Gjurmime albanologjike nr. 1, Prishtinë, 1968, f. 129-169.
- Le formalisme et la “besa” dans le droit des obligations du coutumier de Lek Dukagjine, Studica Albanica nr. 2, Tirana, 1968, f. 143-151.
- Podela zakonodavnih funkcija između federacije i republika, odnosno pokrajina, “Reforma porodičnog zakonodavstva” (materijal sa naučnog simpozijuma “Neke suštinske dileme o porodići u našem društvu sa stanovišta kodifikacije porodičnog prava” održanog na Bledu 9, 10, i 11. XII. 1970), Rad, Beograd, 1971.
- Krvna osveta u Albanaca i njen razvoj, Jugoslovenska revija za kriminologiju i krivično pravo nr. 4, Beograd, 1971, f. 583-603.
- Nuk është shkencë ajo që predikon pabarazi, Përparimi, nr. 4, Prishtinë, 1971, f. 261-268.
- Osporavanje statusa pokrajina, Komunist i dt. 8. IV. 1971, f. 21.
- Neki ostaci patrijarhalnih društvenih i porodičnih odnosa na Kosovu, “Kosovo nekad i danas – Kosova dikur e sot”, botues NIP Borba – Radna jedinica “Ekonomska politika”, Beograd, 1973, f. 257-282.
- Terminološki srpskohrvatski-albanski rečnik iz Porodičnog prava, Uvoda u građansko pravo, Stvarnog prava, Naslednog prava i Sociologije porodice, Zavod za ekonomska istraživanja Ekonomskog fakulteta, Priština, 1975, 125 f.
- Razvoj porodičnog zakonodavstva u socijalističkoj Jugoslaviji, Obeležja nr. 2, Priština, 1976, f. 119-146.
- zhvillimi i legjislacionit familjar në RSFJ pas reformës kushtetuese të vitit 1971, Përparimi nr. 1, Prishtinë, 1976, f. 3-36.
- Uvodna razmatranja o koncepciji razvoja naučnoistraživačkih delatnosti u SAP Kosovo, Economia nr. 3, Priština, 1977, f. 265-284.
- Koncepcioni i zhvillimit të veprimtarisë kërkimore-shkencore i KSA të Kosovës deri në vitin 1985, Instituti Ekonomik i Prishtinës, Prishtinë, 1977, 299 faqe, (akademik Syrja Pupovci ishte kryeredaktor i projektit dhe autor i disa kapitave).

- Fjalor terminologjik shqip-serbokroatisht nga E drejta familjare, Fillet e të drejtës civile, E drejta reale, E drejta trashëgimore dhe Sociologjia e familjes, Enti i Kërkimeve Ekonomike i Fakultetit Ekonomik, Prishtinë, 1975, 113 faqe.
- Betimi dhe betarët në të drejtën zakonore shqiptare, Gjurmime albanologjike – folklor dhe etnologji, VI, Prishtinë, 1976, f. 97-126.
- Disa shqyrtime hyrëse nga e drejta familjare, Përmbledhje punimesh të Fakultetit Juridik, VI, Prishtinë, 1977, f. 5-32.
- Gjuha, shkenca dhe terminologjia juridike, vepër monografike botuar në revistën E drejta – Pravo nr. 1/77, 3/77, 1/78 dhe 1/79, Instituti i Kërkimeve Juridike dhe Shoqërore i Fakultetit Juridik të Prishtinës.
- Shtjefën Konstantin Gjeçovi, Përparimi nr. 5, Prishtinë, 1979, f. 63-77.
- Razvoj mirovnihi veća i sličnih oblika rešavanja sporova na Kosovu, Studime – Studije nr. 1 të Seksionit të Shkencave Shoqërore të ASHAK, Prishtinë, 1980, f. 98-143.
- Srpskohrvatski-albanski terminološki pravni rečnik, Prishtinë, 1979, 181 faqe, në redaktimin e akademik Syrja Pupovcit (i cili ishte edhe autor i Parathënies) dhe prof.dr Esat Stavilecit.
- Me rastin e botimit të Fjalorit terminologjik juridik dygjuhësor, E drejta – Pravo, revistë për çështje juridike e shoqërore nr. 1, Prishtinë, 1977, f. 119-123.
- Konceptcionimi i zhvillimit të veprimtarive shkenore-kërkimore në KSA të Kosovës prej vitit 1976 deri më 1985, (Bashkë me prof. dr. Sherif Kukën dhe prof. dr. Abedin Feroviçin), *Economia* nr. 3, Prishtinë, 1977, f. 285-298.
- Besa (Botim i dytë), Për Enciklopedinë e Jugosllavisë, kurse bashkë me akademik Jashar Rexhepagiqin: Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës.
- Botim i një vepre me vlerë, Horizontet e historisë nr. 3, Prishtinë, 1979, f. 199-202.
- Revolucioni shkencor-teknik dhe shkenca, Përparimi nr. 5, Prishtinë, 1980, f. 655-685.
- Shkencologjia dhe teoria e saj, Përparimi nr. 6, Prishtinë, 1980, f. 757-801.
- Botim i një vepre historike, Rilindja, Prishtinë, 31.XII.1979 dhe 1, 2. I. 1980.
- Nauka i naučnoistraživačka delatnost kao dinamični činioci ubrzanog razvoja, Obeležja nr. 3, Priština, 1981, f. 79-101.
- Akademija nauka i umetnosti Kosova, Jugoslovenski pregled nr. 12, Beograd, 1981, f. 75-76.
- Një paralele juridike kushtetuese në fushën e lirive dhe të drejtave të njeriut dhe të qytetarit, Përparimi nr. 1, Prishtinë, 1982, f. 3-41.
- Od ustava do prakse, Borba, Beograd, 20.VIII. 1982.
- Kosovo (Bashkë me dr. Jashar Rexhepagiqin dhe bashkëpunëtorët), (pjesë e monografisë “Blago na putevima Jugoslavije”), botues: Jugoslavija publik, Beograd, 1983, f. 447-473.
- Shqyrtime mbi sistemin delegates – Avancimi i politikës juridike, Rilindja, Prishtinë, 10. I. 1984, f. 5, dhe 11. I. 1984, f. 8.
- Veprimtaria kërkimore-shkencore në Prishtinë, Studime – Studije të Seksionit të Shkencave Shoqërore të ASHAK. Libri 2, Prishtinë, 1983, f. 129-174.
- A constitutional and Legal Status of Autonomous Provinces in the Socialist Federal Republic of Yugoslavia, “Relationship between Yugoslavia and Albania”, Belgrade, 1984, f. 171-213.
- (Bashkë me H. Hoxhën), Barazia e pakicave kombëtare, Rilindja, Prishtinë, 1984, 124 faqe.
- O ustavnim raspravama pre sedamnaest godina, NIN, nr. 1808, 25.VIII. 1985, f. 7-8 dhe 20-22.

Nuk lëshohen fjalët veresie, Fjala, Prishtinë, gusht 1985, f. 11.

Konceptioni i zhvillimit afatgjatë të veprimtarisë shkencore-kërkimore në KSA të Kosovës 1986-2000, Instituti Ekonomik i Prishtinës, Prishtinë, 1985, 520 faqe (akademik S. Pupovci ishte koordinator dhe autor i disa kapitave).

Osvrt na istorijski razvoj krvne osvete i umira uopšte, a napose u Albanca, 82 faqe (pjesë e projektit shkencor “Gjakmarrja në Kosovë”, bartës i të cilit ishte Instituti i Kërkimeve Juridike dhe Shoqërore të Fakultetit Juridik të Prishtinës), Prishtinë, 1985.

Вальтазар Вогишич (1834-1908), жизнь и юридическо-этнологические трудби, Москва, 1995.

Valtazar Bogišić u svetu dokumenata iz ruskih arhiva, Pravni život 7-8, Beograd, 1996, f. 5-63.

Maksim Maksimović Kovalevski, Život i delo, 1996 (dorëshkrim i pabotuar).

Përveç punimeve të përmendura më sipër, ka dhe tridhjetë punime (artikuj, recensione, ligjërata në studimet pasuniversitare dhe në qendrat e jashtme universitare, elaborate, studime, etj.). Disa nga këto janë:

Shkenca në KSA të Kosovës dhe Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës – Me rastin e dhjetëvjetorit të ASHAK, “Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës 1975-1985”, Prishtinë, 1985, f. 5-17.

Fenomenologjia dhe struktura e delikuencës politike dhe luftimi i saj në KSA të Kosovës (Bashkë me prof. dr. Vesel Latifin), 46 faqe, (Referat në tubimin shkencor Rrënjët shoqërore-historike dhe format e paraqitjes së nacionalizmit shqiptar dhe të nacionalizmave tjera në Jugosllavi dhe rrugët e tejkalimit të tyre, mbajtur në Prishtinë më 19-21.VI. 1985).

VLADETA VUKOVIĆ

BIOGRAFIA

Lindi më 1928 në Vërnjaçka Banjë, ku mbaroi edhe shkollën fillore dhe gjimnazin. U diplomua në Fakultetin Filozofik të Beogradit, më 1953, në Degën e Letërsisë Jugosllave dhe të Gjuhës Serbokroate. Pasi mbaroi studimet, punoi profesor i Gjimnazit në Vërnjaçka Banjë deri më 1959, kur u zgjodh ligjërues në SHLP të Prishtinës.

Gjatë vitit shkollor 1960/61 u zgjodh asistent në Fakultetin Filozofik të Prishtinës, ndërsa që nga viti shkollor 1961/62 punoi në këtë Fakultet si ligjërues. Tezën e doktoratës me titull Književno delo Milutina Bojića e mbrojti më 1955 në Fakultetin Filologjik të Beogradit. Nga viti 1965 deri në vitin 1970 ishte docent, ndërsa më u zgjodh profesor inordinar. Që nga qershori i vitit 1975 ishte profesor i rregullt i Universitetit. Nga shtatori i vitit 1966 deri në qershor të vitit 1968 ishte lektor i gjuhës serbokroate në Universitetin e Dizhonit (Francë).

Në Fakultetin Filozofik të Prishtinës ishte shef i Degës së letërsisë jugosllave, prodekan dhe dekan.

Ishte anëtar i Lidhjes së Letrarëve të Serbisë që nga viti 1961, ndërsa anëtar i Shoqatës së Letrarëve të Kosovës që nga themelimi i saj.

Më 1949 fitoi shpërblimin për poezi të KQ të Bosnjë-Hercegovinës. Më 1970 fitoi Çmimin Nëntorit, ndërsa më 1973 Çmimin e Dhjetorit për letërsi.

Ishte sekretar i Përgjithshëm i ASHAK-ut.

Vdiq më 2003 në Vërnjaçka Banja.

BIBLIOGRAFIJA

Përmbledhje poezish:

Sa goçkikh staza, 1954.
Zvezde izgrejale zorom, 1959
Reçi i ptice, 1964,
Utihli žubori, 1966,
Zvezde detinjstva, 1973,
Tragom zvuka, 1973,
Otvori sluh za tišine, 1976,
Memento, 1978,
Običan datum večeras, 1986,
Pesme, 1997,
Ostaću negde, 1997.

Kritika dhe ese:

Na medji vremena, 1962,
Književno delo Milutina Bojića, 1969,
Ogledi i članci, 1970,
Osvrti, 1972,
Zapisi iz književnosti, 1974,
Iz našeg romantizma, 1976,
Eseji i kritike, 1980,
Prolozi književnom delu Ive Andrića (sa V. Bovanom i Z. Pavlovićem), 1982,
Književni ogledi i studije, 1983,
Na raskršću vremena, 1987,
Razmatranja, 1990,
Iz srpske književnosti 19. veka, 1993,
Iz srpske književnosti 20. veka, 1998,
Kritička suočavanja, 2000,
Iz istorije srpske književnosti Kosova i Metohije, 2003.
Srpska poezija i boj na Kosovu (sa D Petrovićem), 1989.

VUKAŠIN FILIPOVIĆ

BIOGRAFIA

Lindi më 1930 në fshatin Stanovc të Kosovës. Shkollën fillore e mbaroi në fshatin Bresie, ndërsa gjimnazin në Prishtinë. Studioi në Grupin e Letërsisë Jugosllave dhe të Gjuhës Serbokroate të Fakultetit Filozofik të Beogradit dhe diplomoi brenda afatit të caktuar, në vitin 1954. Pas fakultetit, punoi profesor në

gjimnazin “Ivo Lola Ribar” të Prishtinës deri në vitin 1959, kur u zgjodh mësues i SHLP, e pastaj ligjërues i Fakultetit Filozofik të Prishtinës, për lëndën Teori e letërsisë. Në Fakultetin Filologjik të Beogradit, në vitin 1964, mbrojti disertacionin e doktoratës Bota e fëmijërisë në veprën e Bora Stankoviçit. Deri në pension ishte profesor ordinar i Fakultetit Filozofik të Prishtinës dhe shef i Degës së Letërsisë dhe të Gjuhës Serbokroate.

Ishte prodekan e dekan i Fakultetit Filozofik, anëtar i Konferencës Federative të Lidhjes Socialiste të RSFJ.

Për punën e tij mori shumë njohje dhe shpërblime: Diplomën e qytetit të Prishtinës për përhapjen e frymës së vëllazërim – bashkimit, Shpërblimin e Dhjetorit të Kosovës për veprimtari letrare, Diplomën e ndërmarrjes gazetare – botuese Jedinstvo për merita të veçanta në realizimin e rolit të saj shoqëror dhe për redaktimin pesëmbëdhjetëvjeçar të revistës Stremljenja.

Përpos një liste të madhe të studimeve dhe të shqyrtimeve, të botuara si të veçanta, Filipovići botoi edhe 6 libra, si dhe me dhjetëra tregime në revista.

Ka qenë nënkryetar dhe kryetar i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës.

Vdiq në vitin 1990.

BIBLIOGRAFIJA

Librat e botuar:

- U svetu književnog dela, 1966.
 Detinjstvo u delu Bore Stankovića, 1968.
 Pisci i vreme, 1970.
 Simboli epskog prostora, 1972.
 Poetika trajanja, 1973.
 Svet književnog dela-teorija književnosti, 1975.
 Delo Ivo Andrića, 1976
 Poezija i poetika Stevana Raičkovića, 1977.
 Umetnost Veljka Petrovića, izdanje ANUK, Priština, 1980, 259 s.
 Pisci i vreme I, književno-istorijske književnosti i poetike, Jedinstvo, Priština, 1981, 376 s.
 Pisci i vreme II, studije istorije književnosti i poetike, Jedinstvo, Priština, 1982.
 Tragovi, Narodna prosvjeta, Sarajevo, 1957.
 Strma obala, Jedinstvo, Priština 1961.
 Ogledi i studije, Jedinstvo, Priština, 1986.

Punime të tjera:

- Tamna odaja, 1956 – Stvaralaštvo Borisava Stankovića, referat povodom otvaranja izložbe starih izdanja i biografskih dokumenata o životu velikog srpskog pisca u Matici srpskoh u Novom Sadu, "Dnevnik", 2. novembar 1976. godine.
 Pozdravni govor u ime Društva za nauku i umetnost Kosova na svečanoj sednici 150 godišnjice jubileja Matica srpske u Novom Sadu, 9. decembar 1976.god.
 Motiv pepela, naučno saopštenje o delu Borisava Stankovića, str.14, na simpozijumu MSC, Beograd, 9. decembar 1976. godine.
 Dan odlazi, odlomak neobjavljenog romana Predsoblja, Jedinstvo, 28. IV i 2.V.1977. godine.
 Antje ponikao na tlu životne zbilje, memorijalni prikaz života i dela Velibora Gligorića, Jedinstvo, oktobar 1977. god.
 Predsoblja, rukopis odlomak neobjavljenog romana, saopštenje na svečanosti Kolarćevog narodnog univerziteta, Beograd, 27. 1977.
 Tito o pesništvu Vladimir Nazora, str. 14, saopštenje na Simpozijumu Društva za nauku i umetnosti Kosova – "Tito o Kosovu – Kosovo o Titu", Priština, novembar 1977.

ANËTARËT KORRESPONDENTË
CORRESPONDING MEMBERS

ANTON PASHKU

BIOGRAFIA

Lindi më 8 janar të vitit vitin 1937 në fshatin Grazhdanik të Hasit të Thatë, afër Prizrenit. Nëna Geta ishte nga Zymi, kurse babai Tomi, bukëpjekës nga Karashëngjergji, fshat pak më larg Zymit, rrëzë Pashtrikut. Shkollën fillore dhe pesë klasë të gjimnazit të ulët i kreu në Prizren, kurse tri klasat e gjimnazit real, bashkë me maturën, në Prishtinë. Që nga viti 1958 punoi në gazetën “Rilindja”, në fillim gazetar e më vonë redaktor i rubrikës së kulturës. Më 1973 u inkuadrua në Redaksinë e Botimeve të NBG “Rilindja”, redaktor i prozës dhe dramës. Anton Pashku ka qenë edhe redaktor i revistës letrare Jeta e Re dhe revistës Fjala. Ka shkruar kryesisht tregime, romane, drama. Tregimin e parë e ka botuar më 1955 në revistën letrare Jeta e Re. Ishte i pranishëm në periodikun letrar, derisa vdiq.

Ishte anëtar i Shoqatës së Shkrimtarëve të Kosovës dhe nga viti 1993 anëtar korrespondent i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës.

Vdiq në Prishtinë dhe u varros në vendlindje, më 31 tetor 1995.

BIBLIOGRAFIA

Vepra letrare:

Tregime, Jeta e Re, Prishtinë, 1961.

Nji pjesë e lindjes, tregime, Rilindja, Prishtinë, 1965.

Kulla, tregime, Rilindja, Prishtinë, 1968.

Sinkopa, dramë, Rilindja, Prishtinë, 1969.

Oh, roman, Rilindja, Prishtinë, 71.

Kjasina, tregime të zgjedhura, Rilindja, Prishtinë, 1973.

Gof, dramë, Rilindja, Prishtinë, 1976.

Luftet e mbrëmjes, tregime të zgjedhura, Rilindja, Prishtinë, 1978.

Oh, roman, botimi i dytë, Rilindja, Prishtinë, 1979.

Tragjedi moderne, drama, Rilindja, Prishtinë, 1982.

Vepra të përmbledhura: (1. Tregime fantastike, 2. Tragjedi moderne, 3. Oh), Rilindja, Prishtinë, 1986.

Fièvre, traduit de l'albanais par Eqrem Basha et Christiane Montecot, Petite Véhicule, Paris, 2000.

Fièvre, traduit de l'albanais par Eqrem Basha et Christiane Montecot, L'espace d'un instant, Paris, 2003.

Tregime, Camaj-Pipa, Shkodër, 2003.

Tregimet, dramat dhe romani i Anton Pashkut janë përkthyer edhe në gjuhë të tjera. Drama Sinkopa është vënë në skenën e Teatrit Popullor Krahinor të Prishtinës më 1996, ndërsa drama Gof në Teatrin Amator të Mitrovicës, më 1978, në Teatrin e Kombësive në Shkup, më 1979, në Teatrin Popullor Krahinor të Prishtinës, më 1980, në Teatrin Amator të Ferizajt, më 1980, në teatrin ITD të Zagrebit, më 1980, dhe është interpretuar nga trupa teatrore "L'espace d'un instant" të Parisit në disa manifestime teatrore (mes të tjerash, me një fragment, edhe në Festivalin e Avinjonit, Francë).

ESHREF ADEMAJ

BIOGRAFIA

Lindi më 1940 në Zhur të Prizrenit. Shkollën fillore e kreu në vendlindje, Normalen në Prizren, në vitin 1960. U diplomua në matematikë më 1964.

Studimet pasuniversitare i kreu në Fakultetin e Shkencave Matematike Natyrore të Beogradit, në vitin 1970. Me temën Grupet lokale nilpotente pa përdredhje mori titullin magjistër i shkencave të matematikës. Disertacionin e doktoratës me titull Kontribut për teorinë e grupeve të fundme të thjeshta e mbrojti në Fakultetin e Shkencave Matematike Natyrore të Zagrebit, në vitin 1976.

Filloi punën asistent në Shkollën e Lartë Teknike të Prishtinës. Në periudhën 1967-1971 ishte asistent e pastaj docent. Më 1977 mori titullin profesor inordinar për lëndën Algjebra e përgjithshme në Fakultetin e Shkencave Matematike Natyrore të Prishtinës, ndërsa në vitin 1987 u zgjodh profesor ordinar për lëndët Algjebra e përgjithshme dhe Algjebra II.

Rezultatet shkencore të punës së tij i ka kumtuar në tubime të ndryshme ndërkombëtare (në Stamboll, Novosibirsk, Varnë, Leibnitz, Novi-Sad, Athinë, Ohër etj.) Që nga viti 1970 ka mbajtur ligjërata në Tiranë, Sofje, Jenë, Heidelberg etj. Në vitin 1993 u zgjodh anëtar korrespondent i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës.

Ishte iniciator dhe realizator i studimeve pasuniversitare nga matematika në FSHMN të Prishtinës, ku ka mbajtur kurse speciale nga Teoria e grupeve të fundme të thjeshta, Gjeometria e fundme dhe Kombinatorika. Ishte anëtar i komisioneve për përshtatshmëri, vlerësim dhe mbrojtje të disertacioneve të doktoratës në Universitetin e Prishtinës dhe në Universitetin e Zagrebit, si dhe mentor i disa magjistrantëve dhe doktorantëve në Universitetin e Prishtinës. Me qëllim studimi dhe specializimi qëndroi nga një vit në universitetin shtetëror “Lomonosov” të Moskës, në vitin shkollor

1972/73 dhe në Institutin e Matematikës të Universitetit të Heidelbergut, në vitin shkollor 1982/83.

Ushtri shumë funksione udhëheqëse në UP dhe jashtë tij. Ishte kryetar i Pleqësisë në Shkollën e Lartë Teknikë dhe në Fakultetin Teknik të Prishtinës, shef i Seksionit të Xehetarisë dhe të Teknologjisë në Fakultetin Teknik të Prishtinës (1970-1972), prodekan në FSHMN të Prishtinës (1977-1979), dekan i FSHMN të Prishtinës (1979-1980), shef i studimeve pasuniversitare në Seksionin e Matematikës në FSHMN (1978-1982), kryetar i Shoqatës së Arsimtarëve Universitarë dhe Punëtorëve Shkencorë të Kosovës, anëtar i Kryesisë së SHMFA të Kosovës, kryeredaktor i revistës Matematika – Fizika, sekretar i Këshillit redaktues të revistës Buletin i punimeve shkencore të FSHMN të Prishtinës, kryetar i Këshillit organizativ të Kongresit VIII të MFA të Jugosllavisë në Prishtinë më 1985, anëtar i këshillit redaktues të revistës Glasnik matematički, kryeredaktor përgjegjës i revistës shkencore Punime matematike, daljen e së cilës e inicoi dhe pastaj e shpërndau në botë. Ishte prorektor i Universitetit të Prishtinës dhe ndër prijësit e tij në kohën më të rëndë, pas përjashtimit nga ndërtesat; ishte anëtar i KMDLNJ. Meritë e tij ishte që në numrin 1-2 të revistës Viktimologjia 91 (Zagreb) me titull Kosova viktimë, Kosova të paraqitej viktimë e terrorit dhe e politikës okupuese serbe.

Mirënjohje e dekorata: Mirënjohja e Universitetit të Prishtinës, 1970; Mirënjohja e Fakultetit Teknik, me rastin e kremtimit të 10-vjetorit të punës së Fakultetit; Mirënjohja e Lidhjes së Shoqatave të MFA të Jugosllavisë me rastin e 30-vjetorit të punës së Lidhjes: Shpërblimi i Dhjetorit, për vitin 1978; Mirënjohja e FSHMN me rastin e kremtimit të 20-vjetorit të punës së Fakultetit në vitin 1980; Shpërblimi i Nëntorit i Kuvendit të Komunës së Prishtinës për vitin 1985.

Vdiq në Prishtinë më 1994.

BIBLIORAFIA

Punime shkencore dhe profesionale:

- Grupet lokale nilpotente pa përdredhje, (punimi i magjistraturës), Beograd, 1970.
 O uslovima konačnosti u lokalno nilpotentnim grupama bez torzije, Buletin i punimeve shkencore të FSHMN, Nr 2, Prishtinë, 1974.
 Për izolatorët dhe nëngrupet e izoluar në grupet lokale nilpotente pa përdredhje, Buletin i punimeve shkencore të FSHMN, Nr., Prishtinë, 1974.
 Konačne proste grupe s rešivim centralizatorom involucije, Buletin i punimeve shkencore të FSHMN, Nr. 3, Prishtinë, 1975.
 Prilog teoriji konačnih jednostavnih grupa (disertacioni i doktoraturës), Zagreb, 1976.
 A characterization of the simple group $L_n(2)$, Glasnik Matematički, Zagreb, 1978.
 Karakterizacija grupe $L_6(2)$ trećim centralizatorom involucije, Buletin i punimeve shkencore të FSHMN, Nr. 3, Prishtinë, 1986.
 On a projective plane of order 11 on which operates a group of order 63 which fixes a subplane of order 2, Glasnik matematički, Zagreb, 1984.
 On the Classification of Projective Planes of Order 15 with a Frobenius Group of Order 30 as a collineations group, Archiv der Mathematik, 1985.
 On the Non-existence of Projective Planes of Order 15 with a Frobenius Group of Order 30 as a collineations group, Glasnik matematički, Zagreb, 1986.
 Biplanes of Order 14 with a Group of Order 28, Punime matematike, Nr.3, Prishtinë, 1989.
 Biplanes of Order 14 with a Cyclic Group of Order 14, Punime matematike, Nr.4, Prishtinë, 1989.
 Classification of Symmetric Block Designs for $(71,21,6)$ with Frobenius Group of Order 21, në koautorësi me prof. Mario Essert.

Tekste shkollore dhe universitare:

- Algjebra për klasën e II gjimnaz, Prishtinë, 1976.
 Algjebra e përgjithshme, Universiteti i Kosovës, Prishtinë, 1983.
 Matematika për klasën e I të fazës së parë të AMO, Prishtinë, 1981.
 Matematika për klasën e III të fazës së dytë të AMO, drejtimi: makineri, metalurgji, etj, Prishtinë, 1984.
 Algjebra lineare dhe gjeometria analitike, Prishtinë, 1985.

HAJREDIN HOXHA

BIOGRAFIA

Lindi në Shtimje më 1926, ku e mbaroi edhe shkollën fillore. Është pjesëmarrës LNÇ-së prej vitit 1943, ndërkaq anëtar i PKJ-së prej 1944. Kreu Shkollën Politike në Beograd më 1949. Ishte kryetar i Këshillit Popullor të Rrethit dhe këshilltar i Këshillit Popullor Krahinor.

Pas kryerjes së fakultetit, prej vitit 1968 u mor intensivisht me punë pedagogjike dhe shkencore. Në vitin 1959 u zgjodh profesor dhe drejtor i Shkollës së Lartë Administrative të Prishtinës. Me themelimin e Fakultetit Filozofik (1960), u zgjodh ligjërues i sociologjisë në këtë fakultet, e më vonë i Fakultetit Juridik.

Pasi mbrojti magjistraturën në Fakultetin e Shkencave Politike të Beogradit, u zgjodh ligjërues i lartë, kurse pasi u doktorua në Fakultetin Filozofik të Lubjanës, u zgjodh profesor ordinar i lëndës së sociologjisë. Gjithashtu ishte shef i Katedrës së Sociologjisë, në Fakultetin Juridik dhe Filozofik, si dhe dekan i Fakultetit Juridik të Prishtinës. Ishte rektor i Universitetit të Kosovës.

Ishte kryetar i Kuvendit të BVI-së Krahinore të Punës Shkencore dhe kryetar i Këshillit të BVI të Punës Shkencore të Jugosllavisë. Ishte edhe kryetar i Shoqatës së Sociologëve të Jugosllavisë, etj.

Ka publikuar mbi 100 punime shkencore. Disa punime janë publikuar edhe në gjuhët e kombeve të Jugosllavisë dhe në gjuhët e huaja.

Vdiq në Greqi më 1987.

BIBLIOGRAFIA

- Personi dhe socializmi, Përparimi, nr. 5, Prishtinë, 1959.
- Marksizmi mbi formacionet ekonomik-shoqërore, Përparimi nr. 6, Prishtinë 1960.
- Kauzaliteti dhe ligjshmëria në jetën shoqërore, Përparimi nr. 5, Prishtinë 1960.
- Marksistiçka sociologjia, Prishtinë 1960, f. 110 (dedikuar studentëve të Fakultetit Filozofik dhe të Shkollës së Lartë Juridike në Prishtinë).
- Ca të dhëna mbi problemin e pakicave kombëtare në botën bashkëkohore, Prishtinë, Përparimi nr. 3, 1963.
- Afirmimi i pakicës shqiptare në Jugosllavi, Përparimi nr. 4, 1962, (kumtesë mbajtur në Simpoziumin ndërkombëtar të Organizatës së Kombeve të Bashkuara në Lubjanë.
- Specifičnost šiptarske nacionalnosti u Jugoslaviji i neke osobenosti Autonomne Pokrajine Kosova i Metohije, në librin Autonomne pokrajine u Jugoslaviji, Beograd, 1967.
- Rilindja e kombësisë shqiptare në Jugosllavi, Përparimi nr. 11-12, Prishtinë 1968.
- Geneza Autonomne Pokrajine Kosova i Metohije na osnovu principa samoopredeljenja naroda, në librin Karakter i funkcije Federacije, Beograd, 1968.
- Elementet e presionit ekonomik ndaj shqiptarëve të Jugosllavisë së vjetër, Përparimi nr. 4, Prishtinë 1970.
- Politika e terrorit dhe gjenocidit fizik ndaj shqiptarëve në Jugosllavinë borgjeze, Përparimi nr. 5, Prishtinë 1970.
- Politika e eliminimit total të shqiptarëve nga Jugosllavia e vjetër, Përparimi nr. 5, Prishtinë, 1971.
- Partitë politike dhe lëvizjet e tyre ndër shqiptarët e Jugosllavisë së vjetër, Përparimi nr. 12, Prishtinë 1971.
- Lufta e PKJ për çlirimin nacional dhe social të shqiptarëve në Jugosllavi, Përparimi nr. 1, Prishtinë 1971.
- Relevantni društveni faktori za položaj narodnosti u Jugoslaviji, në librin Osobenosti nacije i razvoj medjunacionalnih odnosa u Jugoslaviji, botues DSNO, Beograd 1971.
- Lëvizja kaçake – lëvizje nacionalçlirimtare e kombësisë shqiptare në Jugosllavi, Përparimi nr. 6, Prishtinë 1971.
- Sociološki aspekt krvne osvete kod Albanaca u Jugoslaviji, Kriminologija, Beograd 1971.
- Lenjin o nacionalnom pitanju, Praksis nr. 2, Zagreb 1971.
- Rëndësia e amendamenteve kushtetuese për afirmimin nacional të kombësisë shqiptare në Jugosllavi, Përparimi nr. 4, Prishtinë 1971.
- Nacionalni odnosi na Kosovu, Lib. “Kosova-Kosovo”, Prishtinë 1971.
- Afirmimi kadrovik dhe vetëqeverisës dhe barazia e kombësisë shqiptare, Buletin i punimeve, Prishtinë 1971.
- Položaj nacionalnih manjina u savremenom svetu, sa posebnim osvrtom na položaj naših nacionalnih manjina u susednim zemljama, Pregled, Sarajevë 1972.
- Specifitetet demografike të shqiptarëve në Jugosllavi, Buletin i punimeve të Fakultetit Juridik, Prishtinë 1972.
- Procesi i vetëvendosjes së kombësisë shqiptare gjatë revolucionit socialist dhe të ndërtimit të socializmit, Kosova-Kosovo, Prishtinë 1973.
- Aspekti politik i barazisë nacionale të shqiptarëve në Jugosllavi, Përparimi nr. 3, Prishtinë 1963.

- The socio-economike and kultural development of the socialist autonomus province of Kosovo and nacional equaliti, në librin Nations and nationalitis of Yugosllaëia, Beograd 1974.
- Afirmimi kulturor i kombësisë shqiptare në RSFJ, Përparimi nr. 3, 1974 (referat mbajtur në Kongresin Botëror të Sociologëve në Toronto, 1974).
- Internacionalizmi i Kosta Novakoviçit ndaj çështjes nacionale shqiptare në Jugosllavi, Kosovo, Prishtinë 1974.
- Socialist afirmations of albanien nationaliti in Yugoslavie, në librin Seminar of minorities, Shkup, 1975. (Referat mbajtur në Simpoziumin ndërkombëtar të OKB mbi pakicat kombëtare, Ohër).
- Afirmimi politik i kombësisë shqiptare në Jugosllavi, Përparimi nr. 8, Prishtinë 1974. (Referat mbajtur në Simpoziumin ndërkombëtar mbi pakicat kombëtare në botën bashkëkohore, Trieste, 1974).
- Uticaj nekih društvenih faktora na produktivnost rada proizvodjača na Kosovu, botuar në Buletin i punimeve në Simpoziumin jugosllav mbi produktivitetin e punës, Prishtinë 1976.
- Arsyet, faktorët dhe pasojat e lëvizjeve demografike dhe migruese të popullsisë së Kosovës dhe të pjesëtarëve të popullsisë shqiptare në Jugosllavi, Përparimi nr. 7, Prishtinë 1976.
- Ubrzani razvoj Kosova i ostvarenje nacionalne ravnopravnosti, Socializam, nr. 7-8, Beograd 1977.
- Sistemi i delegimit dhe afirmimi i vetëqeverisjes dhe barazia nacionale, E drejta, Prishtinë, 1977.
- Titov doprinos nacionalnoj ravnopravnosti, Prishtinë 1977 (Botim në gjuhën shqipe i punimit monografik nga Qendra Krahinore Marksiste).
- Samoupravna afirmacija albanske narodnosti u Jugoslaviji, në librin Zadaci SKS u razvoju međunacionalnih odnosa u borbi protiv nacionalizma, Beograd, 1977. (Botim i Komunistit për Serbi).
- Integracija i samoupravna transformacija prištinskog univerziteta, Univerzitet danas, Novi Sad, 1978.
- The affirmation of nationalitis (national minorities) in Jugoslavije on self management principles, Sociološki pregled në gjuhën angleze (Referat mbajtur në Kongresin Botëror të Sociologëve në Upsali, 1978) f. 33.
- Pluralizam nacionalnih interesa i samoupravni socializam, në librin Nacionalno pitanje u jugoslovenskoj teoriji i praksi – doprinos Edvarda Kardelja, Banja Luka, 1979.
- Josip Broz Tito – inspirator, kreator dhe realizator i politikës së barazisë nacionale, në librin Tito për Kosovën – Kosova për Titon, Prishtinë, 1979.
- Anacionaliteti i nacionalizmit, fejton në Rilindja, shtator-tetor 1980.
- Proces nacionalne afirmacije albanske nacionalnosti u Jugoslaviji, Časopis za kritiko znanosti, Lubjanë 1982. (Punim monografik, 155).
- Afirmimi i kombësisë shqiptare në Jugosllavi, nacionalizmi dhe irredentizmi stalinian në Shqipëri, Prishtinë 1973, (Ky libër është botuar në Rilindja edhe në gjuhën serbokroate dhe në pjesën më të madhe është botuar në formë të fejtonit në gazetat e përditshme Rilindja dhe Jedinstvo), 142 faqe.
- Albansko nacionalno prašanje v stari Jugoslavije, në librin Albanci, Lubjanë 1974.
- Kosovo in albanci v novi Jugoslaviji, Albanci, Lubjanë 1974.
- Marksit dhe çështja nacionale, Aktualiteti dhe rëndësia e veprimtarisë teorike dhe praktike të Karl Marksit, (Referat mbajtur në Simpoziumin për 100-vjetorin e vdekjes së Karl Marksit), Prishtinë 1984.

Barazia e kombësisë shqiptare në RSFJ dhe pozita e pakicave kombëtare në RPS të Shqipërisë, (Bashkë me akademik Syrja Pupovcin, “Barazia e pakicave kombëtare”, Prishtinë 1974).

Equal rights of the albanien nationaliti in the SFR of Yugoslavie, Jugoslovenska stvarnost, Beograd 1974.

Yugoslav-Albanien relations and question of kooperation between the albanien nationality on Yugoslavie and the albanian people in Albanie, në botimin Jugoslovenska stvarnost, Beograd 1974.

Tendenciozno i neosnovano, shkrim polemizues në Novosti 8, prill 1985.

IBRAHIM RUGOVA

BIOGRAFIA

Lindi më 1944 në Cerrcë të komunës së Istogut. Më 1945 komunistët jugosllavë ia pushkatuan babain. Shkollën fillore e mbaroi në vendlindje, ndërsa shkollimin e mesëm në Pejë, më 1967. Diplomoi në Degën e Albanologjisë të Fakultetit të Filozofisë të Universitetit të Prishtinës, më 1971. Gjatë një viti akademik (1976-77) qëndroi në Paris, në École Pratique des Hautes Études, nën mbikëqyrjen e prof. Roland Barthes-it, ku ndoqi interesimet e veta shkencore në studimin e letërsisë, me përqendrim në teorinë letrare. Më 1984 mori doktoratën në letërsi në Universitetin e Prishtinës.

Më 1996 u zgjodh anëtar korrespondent i Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës.

Është autor i dhjetë librave. Ishte që në nismë redaktor në gazetën e studentëve Bota e re dhe në revistën shkencore Dituria (1971-72), që botoheshin në Prishtinë. Pastaj, për afro dy dekada, punoi në Institutin Albanologjik të Prishtinës si hulumtues i letërsisë. Për një kohë ka qenë kryeredaktor i revistës Gjurmime albanologjike.

Më 1988 u zgjodh kryetar i Shoqatës së Shkrimtarëve të Kosovës.

Më 1989 u zgjodh kryetar i Lidhjes Demokratike të Kosovës (LDK), partisë së parë politike në Kosovë, që sfidoi drejtpërdrejt regjimin komunist në fuqi.

Në zgjedhjet parlamentare dhe presidenciale të 24 majit 1992 u zgjodh Kryetar i Republikës së Kosovës, ndërsa në mars të vitit 1998 u rizgjodh Kryetar i Republikë, kur partia e tij, LDK-ja, fitoi shumicën e vendeve në Kuvendin e Republikës së Kosovës.

Nën udhëheqjen e Rugovës, LDK-ja fitoi 58% të votave të elektro-

---

ratit në zgjedhjet lokale, të sponsorizuara ndërkombëtarisht, në Kosovën e pasluftës, në tetor të vitit 2000. Në mbështetje të rezultateve të zgjedhjeve parlamentare të 17 nëntorit 2001, u zgjodh Kryetar i Kosovës.

Më 1995, iu dha Çmimi për paqe i Fondacionit Paul Litzer në Danimarkë; më 1996, u shpall Doktor Nderi (Honoris Causa) i Universitetit të Parisit VIII Sorbonë, Francë; më 1998, iu nda Çmimi Saharov i Parlamentit Evropian; në vitin 1999, mori Çmimin për paqe të qytetit Mynster (Münster), Gjermani; në vitin 1999 u shpall qytetar nderi i qyteteve italiane: Venedik, Milano dhe Breshia (Brescia); në vitin 2000, mori Çmimin për paqe të Unionit Demokratik të Katalonisë "Manuel Carrasco i Formiguera", në Barcelonë, Spanjë, doktoratën e nderit Honoris causa të Universitetit të Tiranës më 2004, etj..

Gjatë karrierës së tij politike u takua me shumë burrështetas perëndimorë e botërorë.

Vdiq në Prishtinë më 2006.

BIBLIOGRAFIA

Veprat:

- Prekje lirike, Prishtinë, 1971;
Bibliografia e kritikës letrare shqipe, Prishtina, 1974;
Kah teoria, Prishtinë, 1978;
Kritika letrare / koautor Sabri Hamiti/, Prishtinë, 1979;
Strategjia e kuptimit, Prishtinë, 1980;
Vepra e Pjetër Bogdanit 1675-1685, Prishtinë, 1982;
Kahe dhe premisa të kritikës shqiptare 1504-1983, Prishtinë, 1985;
Refuzimi estetik, Prishtinë, 1987;
Pavarësia dhe demokracia, Prishtinë, 1991;
The Glowof Passion, një antologji e letërsisë bashkëkohore në ish-Jugosllavi, në
gjuhën angleze, Prishtinë, 1991.
Marie-Françoise Allain, Xavier Galmiche: I. Rugova, La question du Kosovo, Paris,
1992;
Marie-Françoise Allain, Xavir Galmiche: I. Rugova, Çështja e Kosovës, Pejë, 1993.
- Kompleti i veprave të Ibrahim Rugovës në tetë vëllime, Faik Konica, Prishtina, 2005

REMZI BAKALLI

BIOGRAFIA

Lindi më 1944 në Gjakovë. Shkollën fillore e mbaroi në Prizren, kurse shkollën e mesme bujqësore në Krlevë. Fakultetin e Bujqësisë e mbaroi në vitin 1967, në Beograd. Në vitin 1971 kreu magjistraturën në Fakultetin e Bujqësisë të Zagrebit. Në vitin 1975, në Fakultetin e Veterinarisë të Zagrebit, mbrojti disertacionin e doktoratës dhe mori titullin doktor i shkencave veterinare në lëmin e të ushqyerit të kafshëve.

Interesi kryesor shkencor i tij është të ushqyerit e kafshëve shtëpiake dhe mbrojtja e resurseve bujqësore nga ndotja. Në vitet 1967-1970 ishte teknolog në Kombinatit Bujqësor “Progres” në Prizren; 1970-1976 bashkëpunëtor shkencor në lëmin e biokimisë në të ushqyerit e kafshëve, Instituti i Blegtorisë dhe Veterinarisë Prishtinë; 1974-1975 University of Florida, Gainesville, Floride, SHBA (qëndrim studiues në lëmin e të ushqyerit e kafshëve); 1976-1983 docent i Fakultetit të Bujqësisë në Prishtinë; 1977-1979 dekan i Fakultetit të Bujqësisë në Prishtinë; 1983-1988 profesor inordinar i Fakultetit të Bujqësisë në Prishtinë; 1987 University of Georgia, Athens, GA, SHBA (qëndrim studiues në lëmin e të ushqyerit e shpendëve); 1988 profesor ordinar i Fakultetit të Bujqësisë në Prishtinë; 1992 University of Georgia, College of Veterinary Medicine (bashkëpunëtor shkencor në lëmin e imunologjisë); University of Georgia, College of Agriculture and Environmental Science (koordinatori i hulumtimeve shkencore në lëmin e të ushqyerit e shpendëve).

Vdiq në SHBA më 2007.

BIBLIOGRAFIA

Libra:

- Bakalli, R.I., 1979. Ndikimi i nivelit të manganit në ushqim në aktivitetin e fosfatazës alkalike dhe retencionin e kalciumit dhe të fosforit te pulat vojce. Botoi Bashkësia e Shkencës e Kosovës.
- Bakalli, R. I., Xh. Domi, 1985. Shpendaria. Botues: Bujku, Prishtinë.
- Bakalli, R. I., N. Mestani, 1996. Të ushqyerit e jopërtypësve. Botoi Universiteti i Prishtinës.
- Ragip Kastrati, Remzi Bakalli, 1997. Të ushqyerit e ripërtypësve. Botoi Universiteti i Prishtinës.

Publikime në revistat referale:

- Bakalli, R. I., G. M. Pesti, and W. L. Ragland, 1995. The magnitude of lead toxicity in broiler chickens (*Gallus domesticus*). *Vet. Human Toxicol.* 37:15-19.
- Bakalli, R. I., G. M. Pesti, W. L. Ragland, and V. Konjufca. 1995. Dietary copper in excess of nutritional requirement reduces plasma and breast muscle cholesterol in chickens. *Poultry Sci.* 74:360-365.
- Bakalli, R. I., G. M. Pesti, W. L. Ragland, V. Konjufca, and R. Novak. 1995. - Aminolevulinic acid dehydratase - A sensitive indicator of lead exposure in chickens (*Gallus domesticus*). *Bull. Environ. Contam. Toxicol.* 55:833-839.
- Bakalli, R. I., W.L. Ragland, and R. Novak, 1996. Growth and responses of chickens fed various dietary concentrations of calcium and phosphorus. *Krmiva*, 3:149-157.

Abstraktet:

- Bakalli, R. I., G. M. Pesti, and W. L. Ragland, 1992. Immune modulation by lead and calcium. Society for Environmental Geochemistry and Health Meeting. Research Triangle Park, North Carolina, 3-4 August.
- Bakalli, R. I., G. M. Pesti, W. L. Ragland, V. Konjufca, and R. Novak, 1993. - Aminolevulinic acid dehydratase - A sensitive indicator of lead exposure in chickens (*Gallus domesticus*). Society for Environmental Geochemistry and Health Meeting, New Orleans, Louisiana, p. 12.
- Bakalli, R. I., G. M. Pesti, W. L. Ragland, and V. Konjufca, 1994. Reduction of chicken meat cholesterol by dietary copper supplementation. Proc. Southern Poultry Sci. Soc. Meeting. January 19-22, Atlanta, Georgia.
- Bakalli, R. I., G. M. Pesti, W. L. Ragland, V. Konjufca, and R. Novak, 1994. Influence of dietary copper supplementation on body weight gain, feed efficiency, and cholesterol levels in plasma and muscle of broiler chickens. Proc. Poultry Sci. Assoc. 83rd Annual Meeting, p. 93.
- Bakalli, R. I., G. M. Pesti, W. L. Ragland, V. Konjufca, and R. Novak, 1994. Influence of dietary copper supplementation on body weight gain, feed efficiency, and cholesterol levels in plasma and muscle of broiler chickens. *Poultry Sci.* 73(Suppl. 1):93.
- Bakalli, R. I., W. L. Ragland, and G. M. Pesti, 1995. Growth and immune responses of chickens fed various dietary concentrations of calcium and phosphorus. *Krmiva '95*. 7-9 June. Opatija.
- Bakalli, R. I., and G. M. Pesti, 1997. Influence of high dietary supplementation of

- Cu, Fe, Zn, Ni, Mn, and Mg on delta-aminoalevulinic-acid dehydratase activity in domestic chickens. *FASEB J.* 11:(Abstr. 3402).
- Bakalli, R. I., G. M. Pesti, M. G. Neto, and H. P. Ewing, 1998. The effect of zinc on δ -aminolevulinic acid dehydratase (ALAD) activity is inhibited by lead in chickens. *FASEB J.* 12: (Abstr. 3217).
- Bakalli, R. I., G. M. Pesti, W. O Zorning, M. G. Neto, and H. P. Ewing, 1998. Effects of sex, age and added lead on δ -aminolevulinic acid dehydratase (ALAD) activity in chicks. *Poultry Sci.* 77 (Suppl. 1):50.
- Bakalli, R. I., G. M. Pesti, and R. D. Etheridge, 1998. Influence of particle size on the prediction of chemical composition of feed ingredients from near infrared reflectance (NIR) spectroscopy. *Poultry Sci.* 77 (Suppl. 1): 135.
- Bakalli, R.I., G.M. Pesti, M.G. Neto, and A. P. Rosa, 1999. The effect of copper on δ -aminolevulinic acid dehydratase (ALAD) activity is inhibited by lead in chicken. *FASEB Journal* 13:(Abstr. 204.4).
- Bakalli, R. I., G. M. Pesti, and M. N. Garcia, 1999. A comparison of Near Infrared Reflectance Spectroscopy (NIRS) and Dumas Combustion Techniques for balancing protein diets. *Poultry Sci.* 78 (Suppl. 1):141.

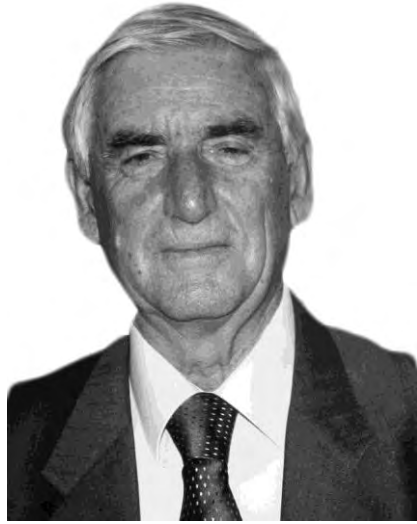
Pjesëmarrës në hulumtime apo drejtues i projekteve:

- Metabolizmi i manganit dhe kalciumit te shpendët (Financuar nga Bashkësia për Punë Shkencore e Kosovës), 1973-1979.
- Substituimi i bërsisë së sojës me bërsinë e kolzës në të ushqyerit e shpendëve (Financuar nga Bashkësia për Punë Shkencore e Kosovës), 1980-1985.
- Mbrojtja e ambientit (resurseve bujqësore) lidhur me shkallën e lartë të eksploatimit të mineraleve në Kosovë (WHO & UNDP), 1988-1991.
- Evaluumi dhe modifikimi i kompetencës imunologjike te shpendët (Financuar nga VMES, SHBA), 1992-1994.
- Modifikimi i lipideve dhe i kolesterolit në mishin e shpendëve (Financuar nga SEAP, SHBA), 1994-1995.
- Krahasimi i gjashtë llojeve të yndyrës si lëndë të parë në të ushqyerit e shpendëve (Financuar nga Poultry Protein and Fat Council, SHBA), 1998-1999.
- Ndikimi i faktorëve gjenetikë në shfrytëzimin e fitazës te shpendët (Financuar nga U.S. Poultry and Egg Association, SHBA), 2000-2001.
- Fosfori dhe azoti në shtrojën e brojlerve: Kalibrimi me metodën e NIRS dhe testi krahasues i efektit të përdorimit të fitazës (Financuar nga U.S. Poultry and Egg Association, SHBA), 2001-2002.
- Përdorimi i bërsisë së kikirikut në të ushqyerit e pulave për prodhimin e vezëve (Financuar nga U.S. Poultry and Egg Association, SHBA), 2001-2002.

RUZHDI PLLANA

BIOGRAFIA

U lind më 1940 në fshatin Dobërllukë, komuna e Vushtrisë. Shkollën fillore e kreu në Smrekonicë dhe Vushtri, shkollën e mesme - normale në Prishtinë (1959/60), ndërsa studimet në Seksionin e Gjeografisë të Universitetit të Novi Sadit. Si student i dalluar ishte bursist i Universiteti dhe dy herë mori shpërblimin e nëntorit të Universitetit të Novi Sadit. Në vitin

1964 kreu kursin për speleologji dhe gjatë studimeve u përfshi në gjithë projektet kërkimore speleologjike të profesorit të tij. Studimet pasuniversitare i kreu në Universitetin e Zagrebit më 1973, disertacionin e doktoratës e punoi nën udhëheqjen e prof. dr. J. Ridjanovic dhe prof. dr. T. Shegota nga Universiteti i Zagrebit dhe e mbrojti në Universitetin Prishtinës më 1977.

Pas normales punoi si mësues në Smrekonicë (1960/62), kurse pas përfundimit të fakulteti ishte profesor i gjeografisë në shkollën normale në Mitrovicë (1967/70). Në vitin 1971 zgjidhet asistent në Departamentin e Gjeografisë të Fakultetit të Shkencave Matematike-Natyrore, me 1974 ligjërues, me 1978 docent, me 1983 prof. inordinar dhe me 1994 prof. ordinar. Me 15.05 2005 u pensionua.

Në qershor të vitit 1973 qëndroi në Institutin Hidrometeorologjik në Tiranë. Në janar/shkurt të vitit 1975 në kuadër të realizimit të projektit të WHO-UNDP qëndroi në "Hydroprojekt" në Bërno, Çekosllovakia. Gjatë vitit akademik 1978/1979, ka qëndruar për specializim posdoktoranture në Universitetin Shtetëror të Moskës-MGU "Lomonosov" në Katedrën e Hidrologjisë dhe Glaciologjisë. Gjatë qëndrimit në Moskë ka pasur vizita disa ditore në institute kërkimore dhe Universitete në Shën Petersburg, Tbilisi dhe Tashkent. Me mbështetje financiare të UNDP-së, me një grup ekspertësh nga Kosova ka bërë vizita studimore në disa qendra kërkimore për çështje të mjedisit në Britaninë e Madhe, Holandë, Poloni dhe Çekosllovakia (maj, 1985). Në vitin 1987, ka marrë

---

pjesë në punimet e Konferencës së UNSKO-s në Sofje, ku ka ndjekur Programin për resurset natyrore dhe mjedisin. Ka mbajtur ligjërata rasti në qendra të ndryshme universitare dhe studimore. Një mandat ka qenë kryetar i Shoqatës së Gjeografëve të Kosovës dhe ka redaktuar dy numra të revistës Kërkime gjeografike.

Gjatë punës në UP ka ushtruar detyrën e prodekanit për mësim, atë të shefit të Departamentit të Gjeografisë, drejtues i studimeve për magjistraturë, ndihmës ministri për arsim, shkencë e teknologji. Si mentor ka udhëhequr disa kandidatë për magjistraturë, master dhe doktoranturë. Ka marrë disa mirënjohje dhe falënderime nga institucionet dhe organizatat e ndryshme.

Vdiq në Prishtinë më 2015.

VEPRIMTARIA SHKENCORE:

Geografski aspekti vodnog gospodarstva u porečju Sitnice, punim magistrature, Zagreb, 1973.

Vode Kosovskog basena, disertacioni i doktoranturës, Prishtinë, 1977.

Përzgjedhje e punimeve të publikuara:

Diferencimi hapësinor i elementeve hidrologjik në KSA të Kosovës, Përparimi, nr. 9, Prishtinë, 1973, f. 741-751.

Geografski značaj hidrosistema "Ibar-Lepenac", Zbornik radova IX Kongresa Geografa Jugoslavije, Sarajevë, 1974, f.187-194.

Hidrografski prikaz sliva Sitnice - Prilog hidrografskom poznavanju SAP Kosova, Buletini i Punimeve të FSHMN, nr. 2., Prishtinë, 1974, f. 177-192.

Furnizimi i popullsisë me ujë në KSA të Kosovës, *Economia*, nr.1, Prishtinë, 1976, f.77-81.

Karakteristikat e regjimit hidrologjik të lumit Sitnica, *Ditura*, Prishtinë, 1976, nr. 1-2, f. 7-25.

Geografski aspekti voda i Zhivotne sredine u SAP Kosova, Zbornik radova X Jubilarnog Kongresa Jugoslavije, Beograd, 1977, f. 427-432.

Reshjet në basenin e Kosovës - Kontribut njohjes së klimës së KSA të Kosovës, Buletini i Punimeve të FSHMN, Prishtinë, 1977, nr. 5, f. 355-365.

About some negative cosequences appeared in the town rivers which are caused by the anthropological factors, International Geographical Union, Comission on the International Hydrological Programe, f. Beograd,1978, 115-118.

Rëndësia shkencore dhe edukativo-arsimore e komplekseve unikale të natyrës dhe objekteve natyrore, Këshillimi mbi parqet nacionale dhe regjionale të Jugosllavisë ne Brezovicë, Prishtinë, 1979, f.153-158.

Prostorna diferencijacija pojava oneçishçenja okolisha sa primerima iz SAP Kosova, *Geographica Slovenica* nr. 9, Ljubljana, 1979, f. 147-151.

Shfrytëzimi racional i potencialeve ujore të KSA të Kosovës mund të bazohet vetëm në ngritjen e akumulacioneve, Oda Ekonomike e Kosovës, Këshillim mbi akumulimet e vogla dhe burimet tjera, Prishtinë, 1981, f. 1-9.

Karakteristikat hidroklimatike të Shpellës së Gadimës dhe mundësit e lidhjeve hidrologjike me lumin Gadime, *Natyrë e Kosovës*, Prishtinë, 1981, f. 105-112.
The pollution of human environment of Kosovo, *Geographica Yugoslavica*, III, Lublana, 1981, f. 71-78.

Režim vodostaja Sitnice s posebnim osvrtom na velike vode u periodu 1953/54-1973/74, *Vodoprivreda*, br. 13, Beograd, 1981, f. 471-477.

Hidrologjia e lumit Llap - kontribut njohjes së hidrologjisë së lumenjve të KSA të Kosovës, Buletini i punimeve shkencore të FSHMN, VII, Prishtinë, 1981, f. 309-323.

Aspekti gjeografik i fatkeqësive elementare, *Kërkime gjeografike*, nr. 3, Prishtinë, 1981, f. 85-92.

Vode kao faktor privrednog razvoja SAP Kosova, Zbornik radova Jugoslovenskog simpozijuma - Geografski aspekti prorodnih i ljudskih resursa Jugoslavije, Prishtinë, 1984, f. 53-57.

Ujëndarësi detar në Krahinën Socialiste Autonome të Kosovës, *Kërkime Gjeografike*, nr. 5., Prishtinë, 1984, f. 51- 61.

Ortekët si fatkeqësi natyrore me vështrim të disa rasteve në KSA të Kosovës, *Kërkime gjeografike*, nr. 6, Prishtinë, 1985, f. 63-68.

- Fizičko-geografski aspekti elementarnih nepogoda sa posebnim osvrtom na neke pojave u SAP Kosovo, Jugoslovensko savetovanje - Elementarne nepogode i Katastrofe, Budva, 1986, f. 273-284.
- Antropogeni uticaji na izmenu hidroloshkih uslova na prostoru SAP Kosova, Zbornik radova XII Kongresa geografa Jugoslavije, Novi Sad, 1987, f. 132-143
- Klimatske i hidrografske karakteristike SAP Kosova, Zbornik radova XIII Kongresa Geografa Jugoslavije, Prishtinë, 1989, f.21-26.
- Karakteristikat hidro-gjeografike të Bisticës së Pejës me vështrim në mundësit e akumulimit të ujit, Kërkime Gjeografike, nr. 12, Prishtinë, 1990, f. 51-59.
- Aspekti gjeografik i kërkimeve të fatkeqësive elementare dhe rëndësia shoqërore-ekonomike e tyre, Konferenca e 2 Kombëtare e Gjeografisë, Tiranë, 1995, f. 13-16.
- Regjimi termik i ujit në lumenjtë e Kosovës, Buletini i punimeve të FSHMN, nr. 10, Prishtinë, 1995, f. 243-258.
- Karakteristikat fiziko-gjeografike të Llapit, Trashëgimia etnike-kulturore dhe historike e Llapit, Prishtinë, 1996, f. 13-20.
- Predispozitat natyrore të Kosovës e trojeve tjera etnike dhe roli i tyre në proceset historike dhe në integrimin kombëtar, Instituti Albanologjik, Shqiptarët në Rrjedhat Ballkanike, Prishtinë, 1996, f. 291-299.
- Rrjeti hidrometrik në lumenjtë e Kosovës, Buletini i Punimeve Shkencore të FSHMN, nr. 11. Prishtinë, 1996, f. 193-206. (Prishtinë, 1996): Karakteristikat hidrike të Kosovës dhe ndikimet negative të faktorit njeri, Buletini i punimeve shkencore të FSHMN, nr. 11., f. 229-235.
- Veçorit e tipave kryesore gjenetike të speleoformave në karstin e Kosovës, (me V. Pruthin), Konferenca Ndërkombëtare Speleologjike, Tiranë, 1998, f. 1-8.
- Valorizimi i potencialeve natyrore të bregdetit shqiptar si faktor të integrimi kombëtare, regionale dhe globale, me V. Pruthin dhe Sh. Bulliqin, Simpoziumi I në temën: Gjeomorfologjia aplikative, mjedisi dhe turizmi bregdetar në Shqipëri, Akademia e Shkencave të Shqipërisë, Tiranë, 1998, f. 48-54
- Kushtet dhe burimet natyrore si faktor integral i valorizimit të gjeohapësirës etnike shqiptare, (me V. Pruthin dhe M. Dushin) Unioni i Ekonomistëve Shqiptarë, Konferenca shkencore: Zhvillimi ekonomik-shoqëror i trojeve shqiptare dhe integrimi i tyre rajonal dhe botëror, Tiranë, 1999, f. 423-432.
- Hidrologjia, gjendja aktuale, Zhvillimi perspektiv dhe mbrojtja e resurseve natyror, Konferenca shkencore e ASHAK mbi qasjet multidisiplinare të mundësive zhvillimore të Kosovës, Prishtinë, 1999, f. 57-63.
- Strategjia e zhvillimit ekonomik, pjesa, Hidroekonomia-Ujërat, (bashkë me B. Kabashin), ASHAK-Oda Ekonomike e Kosovës, Prishtinë, 2002, f. 174-181
- Disa çështje të oronomisë dhe hidronomisë të rrethinave të Gjakovës, Kuvendi i Komunës-Gjakovë, Toponimia e Gjakovës, Tryezë shkencore, Gjakovë, 4 maj 2001, f. 109 -126.
- Mbrojtja e integruar e resurseve ujore me kualitet të lartë në Kosovë, Seminar ndërkombëtar në temën: Menaxhimi i resurseve ujore në Kosovë, Fakulteti Teknik 14, Prishtinë, 15, 16. 03. 2002.
- Politikat dhe menaxhimi i ujërave në Kosovë, Projekti Shqiptar i Studimi të pellgjeve lumore, Konferenca kombëtare Aplikime të Sistemit të Informacionit Gjeografik (GIS) në Shqipëri, Tiranë, 10-12 Dhjetor 2002.
- Veçorit gjeografike të komunës së Vushtrrisë, f. 16-40, Monografia - Vushtrria (Vician) me rrethinë, Vushtrri, 2002.
- Potencialet natyrore dhe veçorit e funksionimit të ekosistemeve malore në Kosovë,

- Konferenca Kombëtare për Ekosistemet Malore, Tiranë, 1-7.11.2004.
- Gjeografia si shkencë dhe lëndë mësimore në sistemin e edukimit në Kosovë, Konferencë shkencore - Rezultate të kërkimit në shkencat e natyrës dhe të mësuarit e tyre në shkollë, Shkodër, 14.12.2004.
- Hidrological heritage in the system of natural values and its protection in Kosova, (me të tjerë) BALWOIS Ohër, 2006, 23-26.05.2006.
- zhvillimi i qëndrueshëm i ekosistemeve malore (Rasti Bjeshkët e Nemuna), Kërkime Gjeografike, nr. 14, Prishtinë, 2008, f. 151-162.
- Shfrytëzimi i resurseve natyror dhe efektet gjeo-mjedisore në Kosovë, (me të tjerë) ASHAK, 2007, f. 51-64.
- Rreziqet natyrore dhe ndikimet mjedisore në Kosovë, (bashkë me V. Pruthin), Konferenca shkencore ndërkombëtare, Roli i gjeografisë në menaxhimin e rreziqeve natyrore dhe humane, Studime Albanologjike IV, viti XV, Tiranë, 2010, f. 253-263.
- Zhvillimi i qëndrueshëm i zonave malore- me vështrim të veçantë në Parkun Kombëtar “Mali Sharr”, (bashkë me V. Pruthin) Konferenca shkencore ndërkombëtare në temën Kriza e zonave malore dhe mundësitë e zhvillimit të qëndrueshëm, Tiranë, 18-19.11.2011.
- Zhvillimi i gjeografisë dhe mendimit gjeografik në Kosovë, Studime albanologjike, viti XVII, UT, Tiranë, Konferenca shkencore me rastin e 100 vjetorit të shtetit shqiptar, 2013/4, f. 52-60.
- Degradimi i territorit si pasojë e shfrytëzimit jo të qëndrueshëm të materialeve gjeologjike ndërtimore në Kosovë (bashkë me V. Pruthin), Studime albanologjike, Gjeografia IV, Viti XVIII, UT, Tiranë, 2013, f. 21-28.
- Menaxhimi i integruar i ujërave të Republikës së Kosovës dhe ndikimet tejkuftare, ASHAK, Kërkime, 20, Prishtinë, 2013, f. 35-51.

Tekste:

- Gjeografia fizike, kl.e III-të gjimnaz, ETMM, Prishtinë, 1981.
- Gjeografia, kl.e V-të. fillore, ETMM, Prishtinë, 1981.
- Gjeografia fizike kl.e I-rë gjimnaz, ETMM Prishtinë, 1981.
- Gjeografia e Kosovës, kl. 8-të, Shk. fillore, koautor, ETMM, Prishtinë, 1981.
- Gjeografia 9, Libri Shkollor, i përkthyer edhe në boshnjakisht, Prishtinë, 1981

Projekte:

1. WHO, UNDP, Consulting engineers “Hydroprojekt”, Pragua, Czechoslovakia, (Prishtinë, 1974-1976): Community Water Supply, Waste disposal and pollution control SAP Kosova, konsulent për çështje të klimës dhe hidrologjisë.
2. FSHMN-Seksioni i Gjeografisë (Prishtinë, 1977-1980): Hulumtimi i shpellave dhe humnerave në KSA të Kosovës, financues: Fondi për punë shkencore i Kosovës, pjesëmarrës në Projekt.
3. FSHMN – Seksioni i Gjeografisë (Prishtinë, 1980-1983): Kadastri i burimeve të ujit në KSA të Kosovës, Financues: Fondi i Ujërave të Kosovës, udhëheqës projekti.
4. FSHMN – Seksioni i Gjeografisë (Prishtinë, 1981-1982): Veçoritë hidro-klimatike të Bifurkacionit të Nerodimes, financues Enti për Mbrojtjen e Natyrës, studim i recensuar.
5. R. Pllana, V. Pruthi (Prishtinë, 1977): Studimi i kushteve hidrologjike dhe hidro-

-
- gjeologjike të Shpellës së Gadimës, financues: Fondi për punë Shkencore i Kosovës.
6. R. Pllana, M. Gashi, V. Pruthi (Prishtinë, 1978): Studimi profesional-shkencor për shpalljen e malit Mokna për Park Regjional të Natyrës, financues: Enti për Mbrojtjen e Natyrës i Kosovës. Studim i recensuar.
  7. Ian McAllister Anderson (International Consultant, GFA, Water Resources) Prof. R. Pllana (National Consultant, GFA, Water Resources): Water Resource Management Study and water policy development in Kosova, Prishtinë, 2001-2002.
  8. R. Pllana (Prishtinë, 2003): MMPH- Instituti Për Mbrojtjen e Natyrës dhe Ambientit- Studimi profesional-shkencor për shpalljen e Bjeshkëve të Nemuna Park Nacional, pjesa për klimën dhe hidrologjinë.
  9. Ministria e zhvillimit Ekonomik (Prishtinë, 2010-2011): Përpilimi i hartës digjitale të rreziqeve gjeologe-minerare, anëtar i ekipit, kërkime në terren dha hartimi i raporteve fazore dhe finale.
  10. ASHAK, Kosova, Vështrim monografik (Prishtinë, 2011), hartues i artikujve Ujërat, Klima dhe Vlerat e trashëgimisë natyrore.

SINAN HASANI

BIOGRAFIA

Lindi më 1922 në Pozharan të Vitisë. Pas shkollës fillore vijoi të mesmen në Medresenë e Isa Begut në Shkup, ndërkaq më 1952 kreu shkollën e lartë politike “Gjuro Gjakoviq” në Beograd. Pas luftës ishte aktivist dhe udhëheqës në detyra të larta partiake e shtetërore në Viti, Gjilan, Prishtinë e Beograd. Më 1985 ishte anëtar i Kryesisë së RSFJ-së, më 1987 kryetar i Kryesisë së RSFJ-së. Në periudhën 1971–1974 ishte në shërbim diplomatik – ambasador i RSFJ-së në Danimarkë.

Është pjesëmarrës i LNÇ-së nga viti 1941, ndërkaq anëtar i PKJ (LKJ) nga 1942. Gjatë luftës ka qenë i burgosur dhe i internuar në kampin e Vjenës. Është laureat i Çmimit të Dhjetorit të Kosovës (1961) dhe i Çmimit të AVNOJ – it për letërsi (1978).

Në vitin 1980 i është botuar kompleti i veprave. Në vitin 1983 doli nga shtypi përmbledhja Udhëpërshkrime. Romanet Rrushi ka nisë me u pjekë, Ku ndahet lumi, Era e lisi dhe Fëminija e Gjon Vatrës janë botuar dhe janë përkthyer edhe në serbokroatisht, kurse Një natë e turbulltë është botuar edhe në maqedonishte. Romanet Era e lisi dhe Përroi vërshues janë ekranizuar si filma artistikë dhe seri televizive.

Botoi edhe një varg tregimesh, novelash, fejtonesh e udhëpërshkrimesh.

Vdiq më 2010 në Beograd.

BIBLIOGRAFIA

Romane:

- Rrushi ka nisë me u pjekë, Milladin Popoviq, Prishtinë, 1957; robotuar më 1964 dhe 1980, Rilindja, Prishtinë.
- Një natë e turbullt, tre botime, Rilindja, Prishtinë, 1961, 1967, 1980.
- Ku ndahet lumi, tre botime, Rilindja, Prishtinë, 1963, 1967, 1980.
- Djaloshi me dekoratë, roman për fëmijë, Rilindja, Prishtinë, 1967, 1976, 1980.
- Era dhe lisi, Rilindja, Prishtinë, 1973, 1978, 1980.
- Fëmijëria e dytë e Gjon Vatës, Rilindja, Prishtinë, 1975, 1980.
- Për bukën e bardhë, dy botime, Rilindja, Prishtinë, 1977, 1980.
- Përroi vërshues (8), Rilindja, Prishtinë, 1980.
- Udhëpërshkrime, Rilindja, Prishtinë, 1983.

Vepra të përkthyer:

- Grožde je počelo da zri, Nolit, Beograd, 1957.
- Edna tmurna nok, Kočo Racin, Skopje, 1961.
- Gdje se dijeli rijeka, Napred, Zagreb, 1967.
- Drugo detinjstvo Đona Vatre, Jedinstvo, Priština, 1975.
- Vetar i hrast, Svjetlost, Sarajevo, 1976.

Fragmente, tregime:

- Darka e dreqënve (Fragment), Jeta e Re, nr. 5, Prishtinë, 1960, f. 502 – 511.
- Ku ndahet lumi (Fragment), Jeta e Re, nr. 2, Prishtinë, 1960, f. 125-136.
- Mbas akcionit të punës (Fragment), Jeta e Re, nr. 3, 1963, f. 348-353.
- Me ungjin, Jeta e re, Prishtinë, nr. 1, 1970, f. 29-33.
- Në ahishtë, Jeta e re, Prishtinë, nr. 2, 1970, f. 33- 341.
- Në studime, Jeta e re, Prishtinë, 1970, nr.6, f. 951.
- Në takim (fragment), Jeta e re, nr. 2, Prishtinë, 1964, f. 214-219.
- Nën plaf, Jeta e re, nr. 6, Prishtinë, 1961, f. 768-777.
- Pëlqimi i Lekës, Jeta e re, nr.4, Prishtinë 1965, f. 535-549.
- Plaku, Jeta e re, nr. 4, Prishtinë, 1959, f. 433-439.
- Takimi, Jeta e re, nr.4, Prishtinë, 1969, f. 665-670.
- Tue përgjue (Pjesë e romanit), Jeta e re, nr. 6, Prishtinë, 1962, f. 866-971.
- Vorrimi i Nanës (Fragment romani), Jeta e re, nr. 4-5, Prishtinë, 1956, f. 372-379.
- Zbledhja e lamshit (fragment), Jeta e re, nr.3, Prishtinë, 1961, f. 307- 330.
- Zbulimi, Jeta e re, nr.2, Prishtinë, 1970, f. 169-179.
- Na početku priče (Në fillim të rrëfimit), Stremljenja nr. 6, Prishtinë, 1984, f. 20-27.

Vepra të filmuara e të ekranizuara:

- Era dhe lisi, film artistik dhe serial televiziv në tetë epizode. Skenari: Petrit Imami, regjia: Besim Sahatçiu, prodhim i Kosovafilmit dhe të Televizionit të Prishtinës, 1978.
- Përroi vërshues, film artistik dhe serial televiziv. Skenari: Petrit Imami, regjia Besim Sahatçiu, prodhim i Kosovafilmit dhe i Televizionit të Prishtinës, 1983.

ADMINISTRATA E AKADEMISË THE STAFF OF THE ACADEMY

Lendita Juniku-PULA, Sekretare e Akademisë

Ali CAKA, Drejtor i Departamentit të Përkrahjes Profesionale dhe
Teknologjisë së Informacionit e Komunikimeve

Hilmi ZOGJANI, u.d. i drejtorit të Departamentit të Bibliotekës dhe Arkivit

Vjollca HYKOLLI, Drejtor i Departamentit për Buxhet dhe Financa

Furtuna NAKA, Udhëheqës i Prokurimit

Taulant VESELI, Administrator i lartë i sistemeve të TIK-ut

Burim REXHEPI, Zyrtar i lartë i redaktimit teknik

Hasime MALIQI, Zyrtar certifikues

Rron BARAKU, Zyrtar i lartë i TI-së për përkrahje

Rejhane ISLAMI, Zyrtar i Bibliotekës dhe këmbimit

Lirijeta BUNJAKU, Zyrtar i lartë i buxhetit dhe financave

Xhemshit BRAJSHORI, Zyrtar i lartë i komunikimit dhe Përkthyes

Dafina KAVAJA, Asistente ekzekutive

Lidije KELMENDI, Zyrtar i librarisë

Bedri PLLANA, Zyrtar bibliotekar

Avdi GASHI, Zyrtar i logjistikës

Alban BYTYÇI, Vozitës-korrier

Valbona OLLURI, Zyrtar teknik

Të pensionuar:

Zija BYLYKBASHI, Sekretar i Akademisë; Fevzije DAUTI, Sekretare teknike e
Kryesisë; Mirishe SHALA, Rradhitëse; Shaip OLLURI, Rojtar.

BOTIMET E AKADEMISË SIPAS VITEVE

2015

ISMAJLI, Rexhep: STUDIME PËR HISTORINË E SHQIPES NË KONTEKST BALLKANIK

Red.: E. Basha, ASHAK: Botime të Veçanta; CLII: Seksioni i Gjuhësisë dhe i Letërsisë; Libri 55, Prishtinë 2015, ff. 547. 16x24 cm. ISBN 978-9951-615-54-9

XHAFA, Xhevdet: EKSPozITË INAUGURUESE

ASHAK: Seksioni i Arteve, Prishtinë 2015, ff.59. 28 cm ISBN 978-9951-615-53-2

UJITJA NË KOSOVË MENAXHIMI I UJËRAVE PËR BUJQËSI TË QËNDRUESHME

Këshilli redaktues: Feriz Krasniqi, Nexhat Daci, Bashkim Kabashi. ASHAK: Seksioni i Shkencave të Natyrës - Prishtinë, 2015. ff.189. 16x24 cm. ISBN 978-9951-615-52-5

PLLANA, Ruzhdi, KLIMA E KOSOVËS

Red. F. Krasniqi, / Ruzhdi Pllana. ASHAK: Botime të Veçanta; CLI: Seksioni i Shkencave të Natyrës; Libri 26, Prishtinë 2015, ff.328. 16x24 cm ISBN 978-9951-615-51-8

NAHTIGAL, Rajko, PËR NJË GJUHË TË PËRBASHKËT LETRARE SHQIPE

Red.: Ismajli, Rexhep, Ajeti, Idriz, Oresnik, Janez, Snoj, Marko, ASHAK: Botime të Veçanta; CL: Dela; 66: Seksioni i Gjuhësisë dhe i Letërsisë; Libri 54, Prishtinë 2015, ff. 257. 16x24. ISBN 978-9951-615-50-1

FERRI, Rexhep, GABIME TË BUKURA ese

Red.: L. Mulliqi, ASHAK: Botime të Veçanta; CXLIX: Seksioni i Arteve; Libri 21, Prishtinë 2015, ff.213. 16x24 cm ISBN 978-9951-615-49-5

GASHI, Skënder, KËRKIME ONOMASTIKE-HISTORIKE PËR MINORITETE TË SHUARA E AKTUALE TË KOSOVËS

Red.:E. Basha, ASHAK: Botime të Veçanta; CXLVII: Seksioni i Gjuhësisë dhe i Letërsisë; Libri 52, Prishtinë 2015. ff. 791. 16x24 cm ISBN 978-9951-615-48-8

SAVOIA, Leonardo M., STUDIME NË GJUHËSINË SHQIPTARE

Red.:E.Basha, ASHAK: Botime të Veçanta; CXLVIII: Seksioni i Shkencave të Gjuhësisë dhe i Letërsisë; Libri 53, Prishtinë 2015, ff. 238.16x24 cm ISBN 978-9951-615-47-1

BOTIMET E AKADEMISË 1976-2012

Red.: E.Basha, H. Islami, R. Ismajli, ASHAK, Prishtinë 2015, ff.138, 16x20 cm.. ISBN 978-9951-615-46-4

DHOMI, Rauf:: GOCA E KAÇANIKUT

Red.: L. Mulliqi, ASHAK: Botime të Veçanta; CXLI: Seksioni I Arteve; Libri 20, Prishtinë 2015, ff. 107. 24cm ISMN 979-0-801950-07-9

MURTEZAI, Ekrem, HYRJE KONCEPTUALE NË FILOZOFI

Red.: J. Bajraktari, ASHAK: Botime të Veçanta; CXLIV: Seksioni i Shkencave Shoqërore; Libri 49, Prishtinë 2015, ff. 398. 16x24 cm ISBN 978-9951-615-43-3

ISLAMI, Hivzi & EJUPI, Arsim, POPULLSIA DHE VENDBANIMET SHQIPTARE TË LUGINËS SË PRESHEVËS

Red.: J.Bajraktari, ASHAK: Botime të Veçanta; CXLVI: Seksioni i Shkencave Shoqërore; Libri 50, Prishtinë 2015, ff. 633. 16x24 cm ISBN 978-9951-615-45-7

DUSHI, Minir, BOKSITET E DUKAGJINIT

Red.: F. Krasniqi, ASHAK: Botime të Veçanta; CXLV: Seksioni i Shkencave të Natyrës; Libri 25, Prishtinë 2015, ff.231. 16x24 cm. ISBN 978-9951-615-44-0

2014**BOKSHI, Besim: VARIA**

Red.: M. Kraja, ASHAK, bot. të veç. CXXXV, SGJL 50, Prishtinë 2014, ff. 236. 16x24 cm. ISBN 978-9951-615-31-0

ALTIMARI, Françesko: STUDIA LINGUISTICA ITALO-ALBANICA

Red.: M. Kraja, ASHAK, bot. të veç. SGJL 51, Prishtinë, 2014. ff. 248. 16x24 cm.

ISBN 978-9951-613-34-1

NUSHI, Pajazit: LEKSIKON I PSIKOLOGJISË. Vëllimi I

Red.: M. Krasniqi, ASHAK, bot. të veç. CXXXIII, SShSh 44, Prishtinë 2014, ff. 550; 16x24 cm; ISBN 978-9951-615-38-9; ISBN 978-9951-615-39-6

NUSHI, Pajazit: LEKSIKON I PSIKOLOGJISË. Vëllimi II

Red.: M. Krasniqi, ASHAK, bot. të veç. CXXXVII, SShSh 46, Prishtinë 2014, ff 501-1129. ISBN 978-9951-615-38-9; ISBN 978-9951-615-40-2

BERISHAJ, Anton K.: SHOQËRIA PA SHTET, STUDIM SOCIO-ANTROPOLOGJIK

Red.: M. Krasniqi, ASHAK, bot. të veç. CXXXVI, SShSh 45, Prishtinë 2014;ff.273. 16x24 cm. ISBN 978-9951-615-33-4

SHUKRIU, Edi: HYJNESA DARDANE - DEA DARDANICA

Red.: M. Krasniqi, ASHAK, bot. të veç. CXXXVIII, SShSh 47, Prishtinë 2014; f.192; 16x24 cm. ISBN 978-9951-615-35-8

BAJRAMI, Arsim: HISTORIA E KONSTITUCIONALIZMIT SHQIPTAR 1912-2012

Red.: M. Krasniqi, ASHAK, bot. të veç. CXXXIX, SShSh 48, Prishtinë 2014;ff.571; 16x24 cm. ISBN 978-9951-615-36-5

HAXHIBEQIRI, Qamil: HAPËSIRAT METRIKE

Red.: F. Krasniqi, ASHAK, bot. të veç. CXXXIV, SShNM 22, Prishtinë 2014; ff.341. 16x24 cm. ISBN 978-9951-615-29-7

DACI, Nexhat & DACI-AJVAZI, Majlinda: SHKENCA E MJEDISIT - ZHVILLIM I QËNDRUESHËM

Red.: F. Krasniqi, ASHAK, bot. të veç., SShNM 23, Prishtinë 2014; ff. 509; 16x24 cm.

ISBN 978-9951-615-41-9

KRASNIQI, Fejzullah: TERMOELEKTROCENTRALET E KOSOVËS

Red.: M. Dushi, ASHAK, bot. të veç. CXLIII, SShNM 24, Prishtinë 2014; ff.371, 16x24 cm. ISBN 978-9951-615-42-6

BALLATA, Zeqirja: VEPRA KORALE

Red.: E. Berisha, ASHAK, bot. të veç. CXXXI, SA 18, Prishtinë 2014; ff. 273. 16x24 cm. ISMN 979-0-801950-06-2

VARVARICA-KUKA, Suzana: GJELOSH GJOKAJ, (Monografi)

Red.: Z. Ballata, ASHAK, bot. të veç. CXL SA 19, Prishtinë 2014; ff. 201. 25x31 cm. ISBN 978-9951-615-37-2

EMRA, Tahir: EKSPozITË PERSONALE, Katalog

Red.: Z. Ballata, ASHAK, SA Prishtinë, 2014, ff. 113; 28cm. ISBN 978-9951-615-32-7

GËRMIME DHE STUDIME ARKEOLOGJIKE 2000-2012

Red.: Mark Krasniqi, ASHAK, bot. të veç. CXXXII, SShSh 43, Prishtinë 2014; ff. 399. 16x24 cm. ISBN 978-9951-615-28-0

ENERGJETIKA DHE MJEDISI PËR ZHVILLIM TË**QËNDRUESHËM Konferencë shkencore: 30 tetor 2013**

Këshilli redaktues:: N. Daci, I. Krasniqi, F. Krasniqi. Prishtinë, 2014. ASHAK, SShNM, ff. 577; 16x24 cm. ISBN 978-9951-615-30-3

FJALËSI I ZËRAVE TË FJALORIT ENCIKLOPEDIK TË KOSOVËS

Red.: R. Ismajli, ASHAK, Prishtinë, 2014, ff. 223, 14x20cm, ISBN 978-9951-615-26-6.

STUDIME 20/2013

KryeRed.: R. Ismajli, Red.: R. Ismajli, E. Basha, V. Friedman, T. Abrashi, M. ASHAK, Prishtinë 2014, ff. 506, 16x24 cm. KDU 811.18-26. (05)

STUDIME 21/2014

KryeRed.: R. Ismajli, Red.: R. Ismajli, E. Basha, V. Friedman, T. Abrashi, M. Kraja. ASHAK, Prishtinë 2014, ff. 491, 16x24 cm. KDU 821.18'282.4 (450). 09 (05)

STUDIME SHOQËRORE 1/2014

KryeRed.: P. Nushi, Red.: E. Shukriu, R. Elsie, A. Bajrami, J. Bajraktari, A. Berishaj. ASHAK, Prishtinë 2014, ff. 337, 16x24 cm. KDU 30 (05).

KËRKIME 21 RESEARCH

KryeRed.: M. Dushi, Red.: M. Dushi, F. Krasniqi, L. Susuri. ASHAK, Prishtinë, 2014, ff. 98, 16x24 cm. KDU 5 (05)

VJETARI 34/2013

ASHAK, Prishtinë, 2014. Red.: Isuf Krasniqi. ff. 136, 17x24 cm.

2013**PODRIMJA, Ali: VEPRA I**

ASHAK. Redaksia: A. Aliu, R. Ismajli, E. Basha, S. Hamiti, M. Kraja; ff. 194, ISBN 978-9951-615-15-0

PODRIMJA, Ali: VEPRA II

ASHAK. Redaksia: A. Aliu, R. Ismajli, E. Basha, S. Hamiti, M. Kraja; ff. 250, ISBN 978-9951-615-16-7

PODRIMJA, Ali: VEPRA III

ASHAK. Redaksia: A. Aliu, R. Ismajli, E. Basha, S. Hamiti, M. Kraja; ff. 215, ISBN 978-9951-615-17-4

PODRIMJA, Ali: VEPRA IV

ASHAK. Redaksia: A. Aliu, R. Ismajli, E. Basha, S. Hamiti, M. Kraja; ff. 279, ISBN 978-9951-615-18-1

PODRIMJA, Ali: VEPRA V

ASHAK. Redaksia: A. Aliu, R. Ismajli, E. Basha, S. Hamiti, M. Kraja; ff. 299, ISBN 978-9951-615-19-8

PODRIMJA, Ali: VEPRA VI

ASHAK. Redaksia: A. Aliu, R. Ismajli, E. Basha, S. Hamiti, M. Kraja; ff. 350, ISBN 978-9951-615-20-4

PODRIMJA, Ali: VEPRA VII

ASHAK. Redaksia: A. Aliu, R. Ismajli, E. Basha, S. Hamiti, M. Kraja; ff. 342, ISBN 978-9951-615-21-1

PODRIMJA, Ali: VEPRA VIII

ASHAK. Redaksia: A. Aliu, R. Ismajli, E. Basha, S. Hamiti, M. Kraja; ff. 387, ISBN 978-9951-615-22-8

PODRIMJA, Ali: VEPRA IX

ASHAK. Redaksia: A. Aliu, R. Ismajli, E. Basha, S. Hamiti, M. Kraja; ff. 302, ISBN 978-9951-615-23-5

NUHIU, Vesel: NDIKIMI I ANGLISHTES NË GJUHËN SHQIPE

Red.: M. Kraja, ASHAK, bot. të veç. CXXV, SGJL 48, Prishtinë 2013, ff. 334, 16x24 cm. ISBN 978-9951-615-11-2

HAMITI, Sabri: UTOPIA LETRARE

Red.: M. Kraja, ASHAK, bot. të veç. CXXIX, SGJL Libri 49, Prishtinë 2013, ff. 310, 16x24 cm; ISBN 978-9951-615-24-2

DHOMI, Rauf: UVERTYRA SOLEMNE

Red.: Z. Ballata, ASHAK, b. të veç. CXXIII, S.A.ve, Libri 16, Prishtinë 2013, ff. 75, 25x53.3 cm; ISMN 979-80-1950-05-5

BUZA, Kujtim: TAHIR EMRA, Monografi

Red.: Z. Ballata, ASHAK, bot. të veç. CXXVI, SA 17, Prishtinë 2013, ff. 263, 25x31 cm; ISBN 978-9951-615-12-9

EJUPI, Arsim: LUGINA E PRESHEVËS, Studim kompleks gjeohapësinor.

Red.: M. Krasniqi, ASHAK, bot. të veç. CXXVII, SShSh 41, Prishtinë 2013, ff. 350, 16x24 cm; ISBN 978-9951-615-13-6

OSMANI, Jusuf & MANAJ, Ramë: NDARJA ADMINISTRATIVO-TERRITORIALE E KOSOVËS 1944 – 2010 (Dokumente)

Red.: M. Krasniqi, ASHAK, bot. të veç. CXXVIII, SShSh 42, Prishtinë 2013; ff. 324, 16 x24 cm; ISBN 978-9951-615-27-3

KOSOVA, A MONOGRAPHIC SURVEY

Editors in-chief: R. Ismajli & M. Kraja. Editors: F. Krasniqi, P. Nushi, H. Islami, E. Basha, M. Kraja. ASHAK, Prishtinë, 2013, ff. 507, 16x24 cm, ISBN 978-9951-615-10-5

FJALËSI I LEMATIZUAR I REVISTËS “PËRPARIMI” 1-2 1955

Hartuar nga prof. dr. Nebi Caka. ASHAK, Qendra Leksikografike-Enciklopedike, Projekti “Shqipja e shkruar e shekullit XX”, Red.: R. Ismajli, Prishtinë, 2013, FF. 302, 14X20 CM. ISBN 978-9951-615-25-9

STUDIME 19/ 2012

KryeRed.: R. Ismajli, Redaksia: R. Ismajli, E. Basha, P. Nushi, T. Emra. ASHAK, Prishtinë 2013, ff. 346, 16x24 cm. KDU 811.18-26.008(=18)

KËRKIME 20 RESEARCH

KryeRed.: M. Dushi, Redaksia: M. Dushi, F. Krasniqi, L. Susuri. ASHAK, Prishtinë, 2012, ff. 164, 16x24 cm. KDU 62(05)

VJETARI 33/ 2012

ASHAK, Prishtinë, 2013. Red.: Isuf Krasniqi. ff. 136, 17x24 cm.

2012

ALIU, Ali: KËNAQËSIA E LEXIMIT

Red.: M. Kraja, ASHAK, bot. të veç. CXVIII, SSSH 38, Prishtinë 2012, ff. 380, 16x24 cm. ISBN 978-9951-615-02-0

ISLAMI, Hivzi: ASPEKTI ETNIK I MIGRIMEVE. Shqiptarët në rrjedhat e shpërnguljeve të dhunshme

Red.: M. Krasniqi, ASHAK, bot. të veç. CXVIII, SShSh 38, Prishtinë 2012, ff. 380, 16x24 cm. ISBN 978-9951-615-02-0

KULLASHI, Muhamedin: POLITIKA, LUFTA DHE DIPLOMACIA, Anarkia ndërkombëtare dhe e drejta

Red.: M. Krasniqi, ASHAK, bot. të veç. CXIX, SShSh 39, Prishtinë, 2012, ff. 204, 16x24 cm. ISBN 978-9951-615-06-8

DUSHI, Minir: QYMYRI I REPUBLIKËS SË KOSOVËS

Red.: F. Krasniqi, ASHAK, Prishtinë 2012, bot. të veç. CXX, SShNM 21, ff. 544, 16x24 cm. ISBN 978-9951-615-04-4

**SUSURI, Latif & MYRTA, Arben: SËMUNDJET E PEMËVE
FRUTORE DHE TË HARDHISË**

Red.: F. Krasniqi, ASHAK & Akademia e Shkencave e Shqipërisë,
Prishtinë-Tiranë, 2012, ff. 217, 17x24 cm. ISBN 978-99956-10-47-0
dhe ISBN 978-9951-615-00-6

**STAVILECI, Esat: TË MENDUARIT DHE TË SHKRUARIT
JURIDIK**

Red.: M. Krasniqi, ASHAK, bot. të veç. CXXIV, SShSh 40, Prishtinë
2012, ff. 354; 16x24 cm. ISBN 978-9951-615-09-9

BALLATA, Zeqirja: TRI VEPRA VOKALO-INSTRUMENTALE

Red.: E. Berisha, ASHAK, bot. të veç. CXXII, SA 15, Prishtinë 2012,
ff. 90; ISMN 979-0-801-950-06-2

**SHQIPJA DHE GJUHËT E BALLKANIT/ ALBANIAN AND
BALKAN LANGUAGES**

Konferencë shkencore. Red.: R. Ismajli. Autorë tekstesh: R. Ismajli, I.
Ajeti, B. Bokshi, B. Demiraj, S. Mansaku, F. Altimari, W. Fiedler, V.
Friedman, Sh. Demiraj, I. Sawicka, B. Beci, B. Rugova, K. Topalli, R.
Ismajli, M. Gabinschi, Sh. Sejdiu, T. Abrashi, A. Spiro, M. Mandalà,
Gj. Bufli, L. Latifi (Xhanari), S. Gashi, E. Paci, Q. Murati, A.
Karasiński, R. Përnaska, L. Savoia, R. Manzini, G. Belluscio, B.
Ismajli, J. Kolgjini, D. Nehring, M. Blaku, Xh. Ylli, I. Badallaj, A.
Omari, Sh. Munishi, H. Shabani, M. Surovčák, M. Genesin, D.
Martucci, Dh. Qirjazi, B. Kabashi, T. Arkhangelskij, M. Daniel, M.
Morozova, A. Rusakov, N. Caka, A. Caka, K. Topalli. ASHAK &
ASHSH, Prishtinë, 2012, ff. 679, 16x24 cm. ISBN 978-9951-615-03-7

**SFIDAT E SHTETNDËRTIMIT DHE E ARDHMJA E
KOSOVËS**

Kolokuium shkencor. Red.: E. Stavileci, H. Islami, P. Nushi. Autorë
tekstesh: E. Stavileci, A. Starova, I. Gashi, I. Mustafa, R. Smaka, R.
Qehaja, M. Baraliu, M. Krasniqi, P. Nushi, H. Islami, F. Demaj, B. Gashi,
S. Syla. ASHAK, Prishtinë 2012, SSSH, ff. 165, 16x24 cm. ISBN 978-
9951-615-05-1

STUDIME 18

KryeRed.: R. Ismajli, Redaksia: R. Ismajli, E. Basha, P. Nushi, T.
Emra. ASHAK, Prishtinë 2012, ff. 383, 16x24 cm. KDU 811.18-26.
008(=18)

VJETARI 32/2011

ASHAK, Prishtinë, 2012. Red.: Engjëll Berisha. ff. 136, 17x24 cm.

2011

**JOKL, Norbert: STUDIME PËR ETIMOLOGJINË DHE
FJALËFORMIMIN SHQIP
STUDIEN ZUR ALBANESISCHEN ETYMOLOGIE UND
WORTBILDUNG**

R. Ismajli, (shqip, përkthimi E. Çabej: 7-168, gjermanisht me shënime dorë-shkrim nga Jokl, 169-434). ASHAK, Prishtinë 2011, bot. të veç. CXV, SGJL 46, ff. 435, 16x24 cm.

ISBN 978-9951-413-97-8

KRASNIQI, Mark: BESA NË TRADITËN SHQIPTARE

Red.: P. Nushi, ASHAK, Prishtinë 2011, bot. të veç. CXIV, SSHSH 36, ff. 203, 16x24 cm. ISBN 978-9951-413-99-2

**SIQECA, Shpresë: ARKITEKTURA FOLKLORIKE E RAJONIT
TË PRIZRENIT NË SHEKUJT XVIII-XIX**

Red.: P. Nushi, ASHAK, Prishtinë 2011, bot. të veç. CXVII, SSHSH 37, ff. 244, 16x24 cm. ISBN 978-9951-615-01-3

KOSOVA. Vështrim monografik

KryeRed.: R. Ismajli & M. Kraja. Parathënia e Kryeredaktorëve. Autorë tekstesh: Gjeografia - V. Pruthi, R. Pllana, E. Dauti, F. Krasniqi, Z. Veselaj, R. Ibrahim, J. Osmani, H. Islami, M. Dushi; historia - E. Shukriu, P. Xhufi, F. Duka, J. Bajraktari, K. Prifti, L. Culaj, F. Rexhepi; zhvillimet politiko-juridike - E. Stavileci, A. Bajrami; Ekonomia - I. Mustafa, M. Dushi, B. Brajshori, P. Gashi, B. Krasniqi, G. Luboteni, V. Toçi, A. Hoti, L. Susuri, S. Kaçiu, M. Mustafa; Arsimit dhe shkenca – A. Vokri, H. Hyseni, B. Shatri, H. Koliqi, R. Ismajli; Shëndetësia – I. Dedushaj, V. Hashani, B. Zahiti, A. Krasniqi, N. Ramadani; Kultura – E. Shukriu, M. Krasniqi, E. Riza, Sh. Siqeca, S. Fetiu, R. Munishi, R. Ismajli, A. Aliu, I. Markoviq-Plavnik, I. Morina, Z. Ballata, E. Berisha, M. Ferizi, F. Hysaj, G. Mehmetaj, S. Bashota, I. Berisha, P. Nushi, A. K. Berishaj, Xh. Kajtazi. ASHAK, Prishtinë 2011, ff. 646, 20x27 cm. ISBN 978-9951-413-96-1

SHFRYTËZIMI I QËNDRUESHËM I PASURIVE NATYRORE

Tryezë shkencore. Red.: H. Islami, P. Nushi, I. Mustafa. Autorë

tekstesh: P. Nushi, M. Dushi, L. Susuri, S. Kaçiu, M. Mustafa, I. Mustafa, R. Pllana, V. Pruthi, A. Hajdari, A. Hoti, P. Gashi. ASHAK, Prishtinë 2011, SSHSH, ff. 128, 16x24 cm.
ISBN 978-9951-413-98-5

KËRKIME 19

KryeRed.: M. Dushi, Redaksia: M. Dushi, F. Krasniqi, L. Susuri.
ASHAK, Prishtinë, 2011, ff. 242, 16x24 cm. KDU 62

VJETARI 2010

Red.: E. Berisha. ASHAK, Prishtinë 2011, ff. 113, 17x24 cm.

2010

BOKSHI, Besim: PERIODIZIMI I NDRYSHIMEVE MORFOLOGJIKE TË SHQIPES

Red.: M. Kraja, ASHAK, Prishtinë 2010, bot. të veç. CX, SGJL 45, ff. 256, 16x24 cm. ISBN 978-9951-413-92-3

KRASNIQI, Fejzullah: TERMOFIKIMI DHE RRJETET TERMIKE

Red.: L. Susuri, ASHAK, Prishtinë 2010, bot. të veç. CXIII, SSHN 19, ff. 478, 16x24 cm. ISBN 978-9951-413-95-4

NUSHI, Pajazit: FJALOR SHPJEGUES I PSIKANALIZËS

Red.: P. Nushi, ASHAK, Prishtinë 2010, bot. të veç. CXII, SSHSH 35, ff. 343, 17x24 cm. ISBN 978-9951-413-94-7

STAVILECI, Esat: FJALOR SHPJEGUES I TERMAVE ADMINISTRATIVË

Red.: P. Nushi, ASHAK, Prishtinë 2010, bot. të veç. CVI, SSHSH 34, ff. 233, 16x24 cm. ISBN 978-9951-41-91-6

BERISHA, Muharrem & BERISHA, Fevzi: NGA TEORIA E PËRAFRIMEVE TË FUNKSIONEVE

Red.: L. Susuri, ASHAK, Prishtinë 2010, bot. të veç. CVII, SSHN 18, ff. 732, 16x24 cm. ISBN 978-9951-413-89-3

BALLATA, Zeqirja: SIMFONIA 83

Red.: T. Emra, ASHAK, Prishtinë 2010, bot. të veç. CVIII, SA 13, ff. 108, 25x35 cm. ISBN 978-0-801950-03-1

DHOMI, Rauf: KËNGË PATRIOTIKE

Red.: T. Emra, ASHAK, Prishtinë 2010, bot. të veç. CVIII, SA 12, ff. 147, 29.7x21 cm. ISBN 978-0-801950-02-04

QËNDRO, Gëzim: REXHEP FERRI. (Monografi)

Red.: T. Emra, ASHAK, Prishtinë 2010, bot. të veç. CXI, SA 14, ff. 219, 25x31 cm.
ISBN 978-9951-413-93-0

ÇËSHTJE TË STUDIMEVE DIAKRONIKE TË SHQIPES

Materiale të Konferencës shkencore. Red.: M. Kraja, R. Ismajli, B. Bokshi. Autorë tekstesh: R. Ismajli, B. Bokshi, S. Mansaku, I. Sawicka, I. Badallaj, W. Fiedler, R. Përnaska, A. Omari, I. Ajeti, K. Topalli, F. Altimari, R. Ismajli, A. Rusakov, R. Doçi, B. Demiraj, M. Kore, R. Mulaku, Th. Dhima, Dh. Bello, A. Zymberi, S. Mansaku. ASHAK e ASHSH, Prishtinë 2010, ff. 239, 16x24 cm. ISBN 978-9951-413-88-6

HISTORIA E LETËRSISË SHQIPE

Konferencë shkencore. Red.: A. Aliu, S. Hamiti, M. Kraja. Autorë tekstesh: S. Hamiti, A. Marashi, R. Hristova-Bejleri, S. Fetiu, F. Dado, I. Fortino, Sh. Sinani, O. Gashi, A. Aliu, A. Uçi, M. Krasniqi, P. Asllani, K. Shala, S. Çapriqi, H. Matoshi, Xh. Lloshi, B. Kuçuku, R. Kyeziu, B. Çapriqi, S. Bejko, Dh. Shehri, A. Tufa, K. Kodra, S. Bashota, N. Krasniqi. ASHAK, Prishtinë 2010, ff. 264, 16x24 cm. ISBN 978-9951-413-90-9

STUDIME 16-17

KryeRed.: R. Ismajli, Redaksia: R. Ismajli, E. Basha, P. Nushi, J. Rexhepagiq, T. Emra. ASHAK, Prishtinë 2010, ff. 598, 16x24 cm. KDU 908 (496.51). 008(=18)

KËRKIME 18 RESEARCH

KryeRed.: M. Dushi, Këshilli redaktues:: M. Dushi, L. Susuri, F. Krasniqi, ASHAK, Prishtinë 2010, SSHN, ff. 249, 17x24 cm. KDU 62

VJETARI 2009

Red.: E. Berisha, ASHAK, Prishtinë 2010, ff. 139, 17x24 cm.

2009**ISMAJLI, Rexhep: PASIONET DHE PËSIMET E SELMAN RIZËS**

R. Ismajli, Teksti studimor 5-314, Dokumente 315-491. Red.: E. Basha, ASHAK, Prishtinë 2009, bot. të veç. CV, SGJL 44, ff. 506, 16x24 cm. ISBN 978-9951-413-87-9

RIZA, Selman: VEPRA 5, OEUVRE 5

R. Ismajli, përgatiti R. Ismajli. Red.: I. Ajeti, B. Bokshi, R. Ismajli. ASHAK, Prishtinë 2009, bot. të veç. CIV, SGJL 43, ff. 572, 17x24 cm. ISBN 978-9951-413-86-2

HAMITI, Sabri: ALBANIZMA

S. Hamiti, Red.: M. Kraja, ASHAK, Prishtinë 2009, bot. të veç. CIII, SGJL 42, ff. 266, 16x24 cm. ISBN 978-9951-413-85-5

PËRZHITA, Luan: QYTEZA DARDANE NË KODRËN E PECËS

Red.: P. Nushi, ASHAK, Prishtinë 2009, bot. të veç. CI, SSHSH 23, ff. 265, 16x24 cm. ISBN 978-9951-413-84-8

DUSHI, Mimoza: FEMRA DHE EVOLUCIONI I LINDSHMËRISË NË KOSOVË

Në vend të s Hivzi Islami, Red.: P. Nushi, ASHAK, Prishtinë 2009, bot. të veç. XCVIII, SSHSH 32, ff. 468, 16x24 cm. ISBN 978-9951-413-80-0

DUSHI, Minir: PASURITË MINERALE TË KOSOVËS, Vëllimi i parë

Red.: M. Berisha, ASHAK, Prishtinë 2009, bot. të veç. XCVI, SSHN 15, ff. 461.

ISBN 978-9951-413-81-7 ISBN: 978-9951-413-82-4

DUSHI, Minir: PASURITË MINERALE TË KOSOVËS, Vëllimi i dytë

Red.: M. Berisha, ASHAK, Prishtinë, bot. të veç. XCVII, SSHN 16, ff. 271, 16x24 cm. ISBN 978-9951-413-81-7 ISBN: 978-9951-413-83-1

**GASHI, Emrush: TEORIA ADITIVE E IDEALEVE DHE
TEORIA E RADIKALEVE TË UNAZAVE**

Red.: M. Berisha, ASHAK, Prishtinë 2009, bot. të veç. CII, SSHN 17, ff. 359, 16x24 cm. ISBN 978-9951-411-79-0

BERISHA, Engjëll: ALBUM ME VEPRA PËR PIANO

Red.: T. Emra, ASHAK, Prishtinë 2009, bot. të veç. IC, SA 10, ff. 259, 30x21 cm.
ISMN 979-0-801950-00-0

DHOMI, Rauf: SCHERCO SIMFONIKE.

Red.: T. Emra, ASHAK, Prishtinë 2009, bot. të veç. C, SA 11, ff. 74, 34x46 cm.
ISBN 979-0-801950-01

KËRKIME 17 RESEARCH

KryeRed.: M. Dushi, Fejzullah Krasniqi – sekretar, L. Susuri.
ASHAK, SSHN, Prishtinë 2009, ff. 299, 17x24 cm

BOTIMET 1976-2008 PUBLICATIONS

Red.: R. Ismajli, E. Basha, H. Islami. ASHAK, Prishtinë 2009, ff. 159, 14x20 cm.
ISBN 978-9951-413-79-4

VJETARI 2008

KryeRed.: H. Islami, ASHAK, Prishtinë 2009, ff. 157. 17x24 cm.

2008

ÇABEJ, Eqrem: STUDIME SHQIPTARE, Vepra të zgjedhura

Parathënia:, R. Ismajli, Red.: E. basha. Zgjedhja e përgatitja: R. Ismajli, B. Bokshi, I. Ajeti, S. Hamiti. ASHAK, Prishtinë 2008, bot. të veç. XC, SGJL 39, ff. 699, 17x24 cm.
ISBN 978-9951-413-71-8.

GUT, Christian: PASHKO VASA

Përktheu Remzi Përnaska, Red.: E. Basha, ASHAK, bot. të veç. LXXXIX, SSHSH 38, Prishtinë, 2008, ff. 275, 16x24 cm. ISBN 978-9951-413-70-1

ALIU, Ali: DËSHMI LETRARE

Red.: E. Basha, ASHAK, bot.të veç. XCIV, SGJL 40, Prishtinë, 2008, ff. 232, 16x24. ISBN 978-9951-413-77-0

HALIMI, Halit: PARAMETRES ACOUSTIQUES DE L'ACCENT EN ALBANAIS

Red.: E. Basha, ASHAK, Prishtinë 2008, bot. të veç. XCV, SGJL 41, ff. 200, 14x20 cm. ISBN 978-9951-413-78-7

ISLAMI, Hivzi: STUDIME DEMOGRAFIKE, 100 vjet të zhvillimit demografik të Kosovës

Red.: E. Murtezai, ASHAK, bot. të veç. LXXXV, SSHSH 25, Prishtinë, 2008, ff. 590, 17x24cm. ISBN 978-9951-413-64-0

REXHEPAGIQ, Jashar: ÇËSHTJE FUNDAMENTALE NË PEDAGOGJINË NDËRKOMBËTARE

Red.: E. Murtezai, ASHAK, bot. të veç. LXXXVI, SSHSH 26, Prishtinë, 2008, ff. 455, 16x24. ISBN 978-9951-413-65-7

KULLASHI, Muhamedin: PUSHTETI DHE DIJA TE MICHEL FOUCAULT

Red.: E. Murtezai, ASHAK, Bot. veç. LXXXVII, SSHSH 27, Prishtinë, 2008, ff. 536, 16x24. ISBN 978-9951-413-69-5

AGANI, Fehmi: STUDIME SOCIOLOGJIKE DHE POLITIKOLOGJIKE

Për botimin, R. Ismajli. Red.: R. Ismajli, H. Islami, E. Murtezai. ASHAK, Bot. të veç. LXXXVIII, SSHSH 28, Prishtinë, ff. 699, 16x24. ISBN 978-9951-413-67-1

NUSHI, Pajazit: KUJTESA DHE TRAJTIMI I SAJ NË LITERATURËN SHQIPE NOMOTIKE

Red.: E. Murtezai, ASHAK, bot.të veç. XCII, SSHSH 30, Prishtinë, 2008, ff. 639, 16x24. ISBN 978-9951-413-74-9

MURTEZAI, Ekrem: LEKSIKON I SENTENCEVE, CITEVE, SINTAGMAVE DHE PROVERBAVE LATINE

Red.: E. Stavileci, ASHAK, bot. të veç. XCI, SSHSH 29, Prishtinë, 2008, ff. 595, 16x24. ISBN 978-9951-413-73-2

**STAVILECI, Esat: SHTETI. SHQYRTIME TË PËRGJITHSHME
TEORIKE ME VËSHTRIM RASTI I KOSOVËS**

Red.: E. Murtezai, ASHAK, bot. veç. XCIII, SSHSH 31, Prishtinë, 2008, ff. 481, 116x24. ISBN 978-9951-413-75-6

STUDIME FILOLOGJIKE SHQIPTARE

Konferencë shkencore. Red.: B. Bokshi, E. Basha, M. Kraja. Autorë tekstesh: B. Bokshi, R. Ismajli, A. Uçi, M. Mandala, S. Hamiti, W. Fiedler, M. Marku, R. Elsie, B. Demiraj, A. Aliu, J. Thomai, F. Dado, Z. Neziri, I. Sawicka, A. Rusakov, F. Raka, E. Hysa, R. Kryeziu, R. Përnaska, P. Asllani, G. Gurga, M. Snoj, E. Prifti, I. Ajeti, K. Jorgo, B. Bokshi, L. Tahiri, K. Topalli, S. Islamaj, M. Çeliku, M. Ibrahimimi, B. Beci, S. Sejdiu, G. Shkurtaj, T. Dhima, B. Baliu, D. Shehri, E. Gjerqeku, S. Ahmetaj, R. Paçarizi, H. Qyqalla, B. Rugova, Sh. Demiraj, E. Hysa. ASHAK & Akademia e Shkencave e Shqipërisë, Konferencë shkencore, 21-22 nëntor 2007, Prishtinë, 2008, ff. 491, 16x24. ISBN 978-9951-413-68-8

MJEDISI I KOSOVËS – RESURSET DHE FAKTORI NJERI

Tryezë shkencore. Red.: F. Krasniqi, M. Dushi, L. Susuri. Autorë tekstesh: H. Islami, N. Daci, S. Gashi, M. Daci-Ajvazi, F. Krasniqi, L. Susuri, H. Susuri, I. Muja, F. Podvorica, T. Selimi, B. Thaçi, R. Pllana, V. Pruthi, A. Ejupi, V. Bytyçi, F. Karaqa, A. Nuli, I. Gërxhaliu, S. Çevan, F. Rexhepi, F. Millaku, E. Krasniqi, B. Mustafa, E. Hoxha, Z. Veselaj, A. Hajdari, M. Xhulaj, F. Halili, I. Bajraktari, A. Gashi, K. Bislimi, B. Bislimi, Sh. Fetahu, R. Sopa, H. Ibrahimimi, E. Rogova, F. zhushi-Etemi, L. Grapci-Kotori, S. Krasniqi, T. Maloku-Gjergji, N. Ramadani, G. Mulliqi-Osmani, B. Nushi-Latifi, D. Zogaj, L. Raka, A. Kurti, A. Jaka, I. Humolli, I. Dedushaj, N. Ramadani, A. Kalaveshi, L. Gashi, M. Berisha, L. Sefaja, S. Mehmeti, A. Ukëhaxhaj, E. Binçe, N. Smolica-Lleshi, R. Lipoveci, L. Sefaja, I. Begolli, D. Salihu, M. Berisha, V. zhjeqi, I. Potera, F. Laçeç, T. Ahmeti, M. Luma, M. Lokaj), ASHAK, Seksioni i Shkencave të Natyrës, Prishtinë 2008, ff. 220, 16x24 cm. ISBN 978-9951-413-72-5

MITRUSH KUTELI NË 100-VJETORIN E LINDJES

Konferencë shkencore. Red.: E. Gjerqeku, A. Podrimja. E. Basha. Autorë tekstesh: S. Hamiti, A. Uçi, S. Bashota, N. Jorgaqi, A. Pasko Pekmezi, E. Gjerqeku, B. Gjoka, A. Aliu, P. Pasko Kuteli, M. Kraja, S. Bejko, K. Shala, S. Gjoni. ASHAK, SGJL & Akademia e Shkencave e Shqipërisë, Instituti i Gjuhësisë dhe i Letërsisë, Konferencë shkencore, 8 qershor 2007, Prishtinë, 2008, ff. 129, 16x24. ISBN 978-9951-413-66-4

STUDIME 15/ 2008

KryeRed.: I. Ajeti, Redaksia: I. Ajeti, P. Nushi, sekretar, R. Ismajli, A. Aliu, E. Berisha. ASHAK, Prishtinë, 2008, ff. 350, 17x24 cm. KDU 908 (496.51). 08 (=18)

VJETARI 29/ 2008

Red.: H. Islami. ASHAK, Prishtinë 2008.

KËRKIME 16 RESEARCH

KryeRed.: M. Berisha, Redaksia: M. Berisha, M. Dushi, L. Susuri. ASHAK, Prishtinë 2008, SSHN, ff. 212, 17x24 cm. KDU 5/6:061.12(496.51)(05)

2007**FIEDLER, Wilfried: DIE PLURALBILDUNG IM ALBANISCHEN**

Me 80 harta dialektore. Red.: E. Basha. ASHAK, Bot. të veç. LXXII, SGJL 34, Prishtinë, 2007, ff. 508, 14x20 cm. ISBN 978-9951-413-55-8

MIKLOŠIČ, Franc: GJURMIME SHQIPTARE. ALBANISCHE FORSCHUNGEN

Parathënia: - Vorwort R. Ismajli, M. Snoj. Përgatitur nga: R. Ismajli, M. Snoj, përkthimi shqip: S. Gashi. Red.: R. Ismajli, I. Ajeti, J. Orešnik, M. Snoj. Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës & Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Bot. të veç. LXXXI. Dela 63, SGJL 36. RFLV, Prishtinë-Ljubljana, 2007, ff. 504, 17x24 cm. ISBN 978-9951-413-56-5

HAMP, Eric P.: STUDIME KRAHASUESE PËR SHQIPEN

Zgjedhja, përgatitja dhe Parathënia: R. Ismajli. Red.: R. ismajli. Përkthyen: R. Ismajli, B. Rugova, Rr. Paçarizi, Sh. Munishi, G. Bërlajolli, B. Pllana. 30 studime. Prishtinë, 2007, ASHAK, bot. të veç. LXXXIII, SGJL 37, ff. 440, 17x24 cm. ISBN 978-9951-413-62-6

RUGOVA, Ibrahim: KRITIKA

Tekste të zgjedhura. Parathënia: S. Hamiti (5-8), Redaksia: S. Hamiti, R. Ismajli, A. Aliu, M. Kraja, ASHAK, bot. të veç. LXXX, SGJL 35, Prishtinë, 2007, ff. 596, 17x24 cm. ISBN 978-9951-413-58-9

STAVILECI, Esat: NOCIONE DHE PARIME TË ADMINISTRATËS PUBLIKE

Botim II. Red.: E. Murtezai, ASHAK. Bot. të veç. LXXXII, SSHSH 23, Prishtinë, 2007, ff. 377, 17x24 cm. ISBN 978-9951-413-57-2.

KRASNIQI, Mark: TOLERANCA NË TRADITËN SHQIPTARE

Red.: E. Murtezai, ASHAK, bot. të veç. LXXXIV, SSHSH 24, Prishtinë 2007, ff. 17x24 cm. ISBN 978-9951-413-63-3

ISMAJLI, R., ISLAMI, H. BASHA, E.: BOTIMET 1976-2007 * PUBLICATIONS.

Red.: ASHAK, Prishtinë, 2007

FERRI, Rexhep: EKSPOZITË PERSONALE

Katalog, Red.: ASHAK, Prishtinë, 2007, ff. 63.

NAUM VEQILHARXHI – JETA DHE VEPRA E TIJ.

Tryezë shkencore, 24 maj 2007, Prishtinë. Këshilli organizues: J. Rexhepagiq, E. Murtezai, E. Gjerqeku, P. Nushi. Autorë tekstesh: J. Rexhepagiq, E. Murtezai, Z. Xholi, P. Nushi, Sh. Osmani, M. Stavileci, H. Koliqi, E. Arifi-Bakalli, I. Krasniqi, I. Shema, Gj. Cacaj-Shushka, Sh. Raça. ASHAK, SGjL & SShSh, Prishtinë, 2007, ff. 159, 17x24 cm. ISBN 978-9951-413-60-2

STUDIME 14/ 2007

KryeRed.: I. Ajeti, Redaksia: I. Ajeti, P. Nushi, R. Ismajli, A. Aliu, E. Berisha. ASHAK, Prishtinë, 2007, ff. 273, 17x24 cm. KDU 908 (496.51)

KËRKIME 15/ 2007

Red.: M. Dushi, M. Berisha, L. Susuri. ASHAK, SSHN, Prishtinë, 2007, ff. 263, 17x24 cm. KDU 5/6: 061.12 (496)(05)

VJETARI 28/ 2007

Red.: H. Islami, ASHAK, Prishtinë, 2007, ff. 129, 17x24 cm.

2006

Riza, Emin & HALITI, Njazi: BANESA QYTETARE KOSOVARE E SHEK. XVIII-XIX

Red.: E. Murtezai, ASHAK, bot. të veç. LXX, SSHSH 21, Prishtinë, 2006, ff. 331, 17x24 cm. ISBN 9951-413-37-4

**DEMIRAJ, Bardhyl: GJON P. NIKOLLË KAZAZI DHE
“DOKTRINA” E TIJ**

Red.: E. Basha, ASHAK, Bot. të veç. LXIX, SGJ 30, Prishtinë, 2006, ff. 522, 14x20 cm. ISBN 9951-413-19-6

AJETI, Idriz: PËR TË VËRTETËN SHKENCORE

Red.: E. Basha, ASHAK, bot. të veç. LXXVII, SGJL 33, Prishtinë, 2006, ff. 302, 17x24 cm. ISBN 9951-413-55-8

BASHA, Eqrem: DOKTRINA E TË MENDUARIT VETËM

Poezi e zgjedhur, Parathënia: A. Aliu, Redaksia: A. Aliu, M. Kraja, E. Basha, ASHAK, Prishtinë, 2006, ff. 125, 14x20 cm.

ISBN-13: 978-9951-413-44-2, ISBN-13: 978-9951-413-49-7; ISBN-10: 9951-413-44-7, ISBN-10: 9951-413-49-8

BASHA, Eqrem & SPAHIU, Afrim: AGIM ÇAVDARBASHA

Ese e komentim nga E. Basha, shqip e anglisht dhe riprodhim i veprave të Çavdarbashës. Red.: R. Dhomi, ASHAK, bot. të veçanta LXXI, SA 8, anglisht R. Elsie, Prishtinë, 2006, ff. 153, 23x33 cm.

ISBN 9951-413-42-0

BOKSHI, Besim: NË PRITJE

Poezi e zgjedhur, Parathënia: R. Ismajli, Redaksia: A. Aliu, M. Kraja, E. Basha, ASHAK, Prishtinë, 2006, ff. 98, 14x20 cm.

ISBN-13: 978-9951-413-44-2, ISBN-13: 978-9951-413-47-3; ISBN-10: 9951-413-44-7. ISBN-10: 9951-413-44-1

BUDI, Pjetër: POEZI

Përgatitja, Parathënia:, tejskrimi dhe komentet: Rexhep Ismajli, Red.: E. Basha, ASHAK, bot. të veç. LXIII, SGJL 31, Prishtinë, 2006, ff. 357, 17x24 cm.

ISBN 9951-413-43-9

DARA I RIU, Gavril: KËNGA E SPRASME E BALËS

Parathënia:, tejskrimi, komentet Sh. Demiraj, Red.: E. Basha, ASHAK, Bot. të veç. LXXV, SGJL 32, Prishtinë, 2006, ff. 259, 14-20 cm.

ISBN-13: 979-9951-413-51-0, ISBN-10: 9951-413-51-X

GJERQEKU, Enver: GURI I LASHTË

Poezi e zgjedhur, Parathënia: Ali Aliu, Redaksia: A. Aliu, M. Kraja, E. Basha, ASHAK, Prishtinë, 2006, ff. 133, 14x20 cm. ISBN-13: 978-9951-413-44-2, ISBN-13: 978-9951-413-46-6; ISBN-10: 9951-413-44-7. ISBN-10: 9951-413-46-3

HAMITI, Sabri: LULET E EGRA

Poezi e zgjedhur, Parathënia: Kujtim Shala, Redaksia: A. Aliu, M. Kraja, E. Basha, ASHAK, Prishtinë, 2006, ff. 150, 14x20 cm.
 ISBN-13: 978-9951-413-44-2, ISBN-13: 978-9951-413-50-3; ISBN-10: 9951-413-44-7, ISBN-10: 9951-413-50-1

MEKULI, Esad: MALLI PËR TË PAMBËRRIJTSHMEN

Poezi e zgjedhur, Parathënia: Ali Podrimja, Redaksia: A. Aliu, M. Kraja, E. Basha, ASHAK, Prishtinë, 2006, ff.120, 14x20 cm.
 ISBN-13: 978-9951-413-44-2, ISBN-13: 978-9951-413-45-9; ISBN-10: 9951-413-44-7. ISBN-10: 9951-413-45-5

PODRIMJA, Ali: GJUMI I TOKËS

Poezi e zgjedhur, Parathënia: Basri Çapriqi, Redaksia: A. Aliu, M. Kraja, E. Basha, ASHAK, Prishtinë, 2006, ff. 122, 14x20 cm,
 ISBN-13: 978-9951-413-44-2, ISBN-13: 978-9951-413-48-0; ISBN-10: 9951-413-44-7. ISBN-10: 9951-413-48-X

BUDA, Aleks: STUDIME HISTORIKE

Parathënia: R. Ismajli. Red.: H. Islami, F. Rexhepi, T. Haxhimihali, ASHAK, bot. të veç. LXVI, SSHSH 20, Prishtinë, 2006, ff. V-XVIII+604, 17x24 cm.
 ISBN 9951-413-40-4

PËRZHITA, L. & LUCI, K. & HOXHA, G. & BUNGURI, A. & PEJA, F. & KASTRATI, T.: HARTA ARKEOLOGJIKE E KOSOVËS I

R. Ismajli, M. Korkuti, Red.: H. Islami, ASHAK & AShSh. Përgatitur nga Muzeu i Kosovës dhe Instituti i Arkeologjisë i Shqipërisë, shqip e anglisht, Prishtinë, 2006, ff. 398, 29,7x21 cm. ISBN 978-9951-413-59-6

DUSHI Minir: VEPRIMTARIA SHKENCORE NË ‘TREPÇË’ (1950-1989)

Red.: M. Berisha, ASHAK, Bot. të veç. LXXVI, SSHN 14, Prishtinë 2006, ff. 306, 17x24 cm. ISBN-13: 978-9951-413-52-7. ISBN-10: 9951-413-52-8

VANGJELI, J. & KRASNIQI, F. & KONGJIKI, E. & SUSURI, L. & MULLAJ, A.: FJALOR I TERMINOLOGJISË BOTANIKE. DICTIONARY OF BOTANICAL TERMINOLOGY

Shqip, anglisht, gjermanisht, frëngjisht. ASHSh & ASHAK, Tiranë-Prishtinë, 2006, ff. 865, 17x24 cm. ISBN 9951-413-38-2

ISMAJLI, R., ISLAMI, H., BASHA, E.: BOTIMET 1976-2005 – PUBLICATIONS

Redaksia: R. Ismajli, E. Basha, H. Islami, ASHAK, Prishtinë, 2006, ff. 81, 14x20 cm. ISBN 9951-413-36-6

Susuri L.: FJALOR I BIMËVE BUJQËSORE, PYJORE DHE BAROJAVE

Shqip, anglisht, latinisht, gjermanisht, frëngjisht, italisht. ASHAK, Prishtinë, 2006. ISBN 9951-413-41-1

TERMINOLOGJIA ISLAME

Tryezë shkencore. Këshilli organizues: E. Murtezai, I. Ajeti, J. rexhepagiq, P. Nushi, Q. Morina. Autorë tekstesh: E. Murtezai, J. Rexhepagiq, P. Nushi, F. Mediu, R. Zekaj, Q. Qazimi, N. Ibrahim, M. Polisi, Q. Morina, A. Hamiti, Sh. Islamaj, I. Bajçinca, I. Bardhi, M. Izeti, E. Ismaili. Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës & Fakulteti i Studimeve Islame, Prishtinë, 2006, ff. 154, 17x24 cm. ISBN 9951-413-39-0

KOSOVA SHTET I PAVARUR DHE SOVRAN

Tryezë shkencore. Redaksia: R. Ismajli, E. Murtezai, F. Krasniqi, E. Stavileci, E. Berisha. Autorë tekstesh: R. Ismajli, E. Murtezai, E. Stavileci, J. Rexhepagiq, M. Krasniqi, H. Islami, P. Nushi, E. Berisha, P. Xhufi, M. Mustafa, I. Mustafa, R. Halimi, E. Arifi-Bakalli, R. Blaku, Q. Morina, I. Gashi, A. Gashi. ASHAK, Prishtinë, 2006, ff. 184, 17x24 cm. ISBN 978-9951-413-53-4

KONFERENCË SHKENCORE PËR FAIK KONICËN

Këshilli organizues: A. Aliu, B. Bokshi, S. Hamiti. Red.: E. Basha. Autorë tekstesh: A. Aliu, S. Hamiti, J. Bullo, L. Starova, A. Uçi, K. Shala, F. Dado, R. Përnaska, F. Sulejmani, B. Çapriqi, J. Bullo, M. Kraja, H. Xhaferi, A. Tufa, S. Bashota). ASHAK, Prishtinë, 2006, ff. 154, 17x24 cm. ISBN 9951-413-35-8

STUDIME 13/ 2006

KryeRed.: I. Ajeti, Redaksia: I. Ajeti, P. Nushi, R. Ismajli, A. Aliu, E. Berisha. ASHAK, Prishtinë, 2006, ff. 380, 17x24 cm. KDU 908 (496.51)

VJETARI 26/ 2005

Red.: H. Islami. ASHAK, Prishtinë, 2006, ff. 95, 17x24 cm.

VJETARI 27/ 2006

Red.: H. Islami. ASHAK, Prishtinë, 2006, f. 152, 17x24 cm

KËRKIME/ RESEARCH 14

Redaksia: M. Dushi, M. Berisha, L. Susuri. ASHAK, SShNM, Prishtinë, 2006, ff. 225, 17x 24 cm. KDU 061.12: 50(5)(082)(496.51)

2005**KRASNIQI, Mark: MIKPRITJA NË TRADITËN SHQIPTARE**

Red.: E. Murtezai, ASHAK, bot. të veç. LVII, SShSH 16,: A. Berisha, Prishtinë, 2005, ff. 147, 17x24 cm. ISBN 9951-413-19-6

ISLAMI, Hivzi: STUDIME DEMOGRAFIKE. 100 VJET TË ZHVILLIMIT DEMOGRAFIK TË KOSOVËS

Red.: E. Murtezai, ASHAK, bot. të veç. LVIII, SShSH 17, Prishtinë, 2005, ff. 534, 17x24cm. ISBN 9951-413-118-8

REXHEPAGIQ, Jashar: SAMI FRASHËRI DHE PEDAGOGJIA E RILINDJES KOMBËTARE

Botim II, Red.: E. Murtezai, ASHAK, bot. të veç. LIX, SShSH 18, Prishtinë, 2005, Prishtinë, ff. 304, 17x24 cm. ISBN 9951-413-21-8

DUSHI, Minir: ZHVILLIMI I SHKENCAVE TË XEHETARISË DHE METALURGJISË NË KOSOVË (1970-2005)

Red.: M. Berisha, ASHAK, bot. të veç. LX, SShN 11, Prishtinë, 2005, ff. 336, 17x24 cm. ISBN 9951-413-22-6

SUSURI, Latif: FJALOR, BIMË, DËMTUES, PATOGJENË

Red.: M. Berisha, ASHAK, bot. të veç. LXI, SSSN 12, Prishtinë, 2005, ff. 514, 17x24 cm. ISBN 9951-413-03-X

BOKSHI, Besim: RRUGA E FORMIMIT TË FLEKSIONIT TË SOTËM NOMINAL TË SHQIPES

Botim II, Red.: E. Basha, ASHAK, bot. të veç. LXII, SGJL 26, Prishtinë, 2005, ff. 509, 17x24 c. ISBN 9951-413-24-2

ALIU, Ali: DON KISHOTI TE SHQIPTARËT

Red.: E. Basha, ASHAK, bot. të veç. LXIII, SGJL 27, Prishtinë, 2005, ff. 226, 17x24 cm. ISBN 9951-413-23-4

DHOMI, Rauf: DASMA ARBËRESHE

Opera në tri akte me prolog, Libreto: A. Dhomi, ASHAK, bot. të veçantë LXIV, SA ⁷, Prishtinë, 2005, ff. 340, 20x28 cm.

STAVILECI, Esat: NOCIONE DHE PARIME TË ADMINISTRATËS PUBLIKE

Aspekte metodologjike dhe shqyrtime krahasimtare. Red.: E. Murtezai, ASHAK, bot. të veç. LXV, SSHSH 19, Prishtinë, 2005, ff. 377, f. 17x24 cm. ISBN 9951-413-28-5

KULLASHI, Muhamedin: MENDIMI POLITIK MODERN

Red.: E. Murtezai, ASHAK, bot. të veç. LXVI, SSHSH 20, Prishtinë, 2005, ff. 358, 17x24 cm. ISBN 9951-413-27-7

HAMITI, Sabri: TEMATOLOGJIA

Red.: E. Basha, ASHAK, bot. të veç. LXVII, SGJL 28, Prishtinë, 2005, ff. 246, 17x24 cm. ISBN 9951-413-29-3

ISMAJLI, Rexhep (përgatiti): DREJTSHKRIMET E SHQIPES

Përgatitja e Parathënia: (220 f.) nga R. Ismajli, Red.: E. Basha, ASHAK, bot. të veç. LXVIII, SGJL 29, Prishtinë, 2005, ff. 724, 17x24 cm. ISBN 9951-413-32-3

CAKA, Nebi & DIKA, Agni & RODIQI, Seb: FJALORI INFORMATIKËS SHQIP-ANGLISHT, ANGLISHT-SHQIP

Red.: R. Ismajli, ASHAK, bot. të veç. LXIX, SGJL 30, Prishtinë, 2005, ff.502, 17x24cm. ISBN 9951-413-33-1

EMRA, Tahir: KATALOG

Red.: ASHAK, SA, Prishtinë, 2005, ff. 55, 18x18 cm.

AKTET E KUVENDIT TË KOSOVËS

Dokumentet të Kuvendit të Kosovës (2.7.1990-2.5.1992).

Përgatitën: R. Ismajli, H. Islami, E Stavileci, I. Ramajli. Red.: R. Ismajli, H. Islami, E. Stavileci, I. Ramajli, ASHAK, Prishtinë, 2005. ff. 233, 17x24 cm. ISBN 9951-413-30-7.

STATUSI I ARDHSHËMI I KOSOVËS

Punimet e Tryezës shkencore të 6 korrik 2005. Redaksia: R. Ismajli, E. Stavileci, H. Islami. Autorë tekstesh: R. Ismajli, E. Stavileci, H. Kuçi, I. Ramajli, H. Islami, I. Mustafa, P. Nushi, A. K. Berishaj. ASHAK, Prishtinë, 2005, ff. 154, 14x20 cm. ISBN 9951-413-31-5

RRJEDHAT E LETËRSISË BASHKËKOHORE SHQIPTARE

(Nga gjysma e dytë e sh. XX – poezia, proza dhe drama), Simpozium 21-22. 11. 2003. Këshilli organizues: E. Gjerçeku, A. Aliu, B. Bokshi, J. Bulo, K. Jorgo. Autorë tekstesh: E. Gjerçeku, A. Aliu, F. Dado, S. Hamiti, L. Starova, D. Shaplo, K. Kodra, S. Bashota, K. Jorgo, F. Sulejmani, M. Kraja, M. Krasniqi, I. Berisha, B. Çapriqi, I. Lengu, R. Kryeziu, Sh. Islamaj, B. Kuçuku, S. Çapriqi, M. Jakupi, J. Bulo. ASHAK & ASHSH, Prishtinë, 2005, ff. 288, 17x24. ISBN 9951-413-20-X

30 VJET TË AKADEMISË SË SHKENCAVE DHE TË ARTEVE TË KOSOVËS

Red.: H. Islami, E. Basha, Z. Bylykbashi. ASHAK, Prishtinë, 2005, ff. 288, f. 24x24 cm. ISBN 9951-413-25-0

STUDIME 11

KryeRed.: I. Ajeti, Redaksia: I. Ajeti, P. Nushi, R. Ismajli, A. Aliu, E. Berisha. ASHAK, Prishtinë, 2005, ff. 419, 17x24 cm. KDU 908 (496.51)

STUDIME 12

KryeRed.: I. Ajeti, Redaksia: I. Ajeti, P. Nushi, R. Ismajli, A. Aliu, E. Berisha. ASHAK, Prishtinë, 2005, ff. 358, 17x24 cm. KDU 908 (496.51)

VJETARI 25

Red.: H. Islami. ASHAK, Prishtinë, 2005, ff. 126, 17x24 cm.

KËRKIME/ RESEARCH 13

Redaksia: ASHAK, Prishtinë 2005, ff. 190, 17x24 cm. KDU 061.12:50 (05)(082)(496.51)

ARTISTËT AKADEMIKË

Red.: R. Dhomi, R. Ferri, E. Basha, Riprodhime të: I. Kodra, M. Mulliqi, Gj. Gjokaj, R. Ferri, T. Emra dhe A. Çavdarbasha. Red.: R. Dhomi, R. Ferri, E. Basha, Prishtinë, 2005, ff. 151, 23.5x25.5 cm. ISBN 9951-413-26-9

2004**BOKSHI, Besim: PËR VETORËT E SHQIPES**

Red.: E. Basha, ASHAK, bot. të veç. L, SSHSH 22, Prishtinë, 2004, ff. 196, 17x24 cm. ISBN 9951-413-09-9

CIMOCHOWSKI, Waław: PËR GJUHËN SHQIPE

Red.: I. Ajeti, B. Bokshi, R. Ismajli. Parathënia: R. Ismajli. ASHAK, boti. të veç. LI, SGJL 23, Prishtinë, 2004, ff. 470, 17x24 cm. ISBN 9951-413-10-2

RIZA, Selman: VEPRA 4 OEUVRE 4

Redaksia: I. Ajeti, B. Bokshi, R. Ismajli. ASHAK, bot. të veç. LIII, SGJL 24, Prishtinë, 2004, ff. 664, 17x24 cm. ISBN 9951-413-14-5

FIEDLER, Wilfried: DAS ALBANISCHE VERBALSYSTEM IN DER SPRACHE DES GJON BUZUKU (1555)

-Vorwort: R. Ismajli, Red.: E. Basha. ASHAK, bot. të veç. LV, SGJL 25, Prishtinë, 2004, ff. VI+812, 17x24. ISBN 9951-413-15-3

NUSHI, Pajazit: INTELIGJENCA DHE MASA E ZHVILLIMIT TË SAJ NDËR SHQIPTARËT E MOSHËS MADHORE

Red.: E. Murtezai, ASHAK, bot. të veç. LIV, SSHSH 14, Prishtinë, 2004, ff. 303, 17x24 cm. ISBN 9951-413-16-1

ZAJMI, Gazmend: VEPRA 4, OEUVRE 4

Redaksia: R. Ismajli, E. Stavileci, H. Islami, ASHAK, Bot. të veç. LVI, SSHSH 15, Prishtinë, 2004, ff. 176, 17x24cm. ISBN 9951-413-17-X

BERISHA, Engjëll: STUDIME DHE VËSHTRIME PËR MUZIKËN

Red.: R. Dhomi, ASHAK, bot. të veç. LII, SA 6, Prishtinë, 2004, ff. 353, 17x24 cm. ISBN 9951-413-13-7

KOSOVA SOT DHE STATUSI I SAJ I ARDHSHËM. ASPEKTE E KËNDKUNDRIME

Tryezë shkencore. Red.: E. Murtezai, H. Islami, E. Stavileci. Autorë tekstesh: E. Murtezai, B. Reka, E Tahiri, E. Stavileci, F. Sejdiu, H. Islami, J. Rexhepagiq, L. Omari, M. Krasniqi, M. Bakalli, P. Nushi. ASHAK, SSHSH, Prishtinë, 2004, ff. 148, 14x20 cm. ISBN 9951-413-12-9

VJETARI 24

Red.: H. Islami. ASHAK, Prishtinë, 2004, f. 82, 17x24.

STUDIME 10

KryeRed.: I. Ajeti, Redaksia: I. Ajeti, R. Ismajli, J. Rexhepagiq. ASHAK, Prishtinë, 2004, ff. 344, 17x24 cm. KDU 908 (496.51)

KËRKIME 12

KryeRed.: Muharrem Berisha, Latif Susuri – sekretar, ASHAK, SSHN, Prishtinë, 2004, ff. 154, 17x24 cm. KDU 50(05):082)

2003**PEDERSEN, Holger: STUDIME PËR GJUHËN SHQIPE**

Redaksia: I. Ajeti, B. Bokshi, R. Ismajli, ASHAK, bot. të veç. XLVIII, SGJL 20, 2003, ff. 495, 17x24 cm, R. Ismajli. ISBN 9951-413-08-0

HAMITI, Sabri: STUDIME LETRARE

Red.: E. Basha, ASHAK, bot. të veç. XLIX, SGJL 21, Prishtinë, 2003, ff. 744, 17x24 cm. ISBN 9951-413-11-0

ZAJMI, Gazmend: VEPRA 3, OEUVRE 3

Red.: F. Agani, R. Ismajli, E. Stavileci, H. Islami, ASHAK, Bot. të veç. XLV, SSHSH 12, Prishtinë, 2003, ff. 229, 17x24 cm. ISBN 9951-413-05-6

HADRI, Ali: MARRËDHËNIET SHQIPTARO-JUGOSLLAVE

Red.: H. Islami, J. Rexhepagiqi, J. Bajraktari, ASHAK, vepra të veçanta XLVII, SSHSH 13, Prishtinë, 2003, ff. 323, 17x24 cm. ISBN 9951-413-06-4

BERISHA, Muharrem: NGA TEORIA E SERIVE TRIGONOMETRIKE

Red.: M. Dushi, ASHAK, bot. të veç. XLXVI, SSHN 10, Prishtinë, 2003, ff. 174, 17x24 cm. ISBN 9951-413-07-2

KRASNIQI, F. & RUCI, B. & VANGJELI, J. & SUSURI, L. & MULLAJ, A. & PAJAZITAJ, Q.: FJALOR I EMRAVE TË BIMËVE LATINISHT, SHQIP, ANGLISHT, GJERMANISHT, FRËNGJISHT. DICTIONARY OF PLANT NAMES

ASHAK & ASHSH, Tiranë-Prishtinë, 2003, ff. 566, 17x24 cm. ISBN 9951-413-04-8 dhe ISBN 99927-818-7-4

VJETARI 13-20

Red.: H. Islami, ASHAK, Prishtinë, 2003, ff. 152, 17x24 cm.

VJETARI 21-23

Red.: H. Islami. ASHAK, Prishtinë, 2003, ff. 89, 17x24 cm.

KËRKIME 11

KryeRed.: M. Berisha – Latif Susuri sekretar, ASHAK, SSHN, Prishtinë, 2003, ff. 168, 17x24 cm. KDU 50(05):082)

2002**RIZA, Selman: VEPRA 3 OEUVRE 3**

H. Agani, B. Bokshi, R. Ismajli. Red.: I. Ajeti, B. Bokshi, R. Ismajli. ASHAK, bot. të veç. XLIV, SGJL 19, Prishtinë, 2002, ff. 490, 17x24 cm. Red.: I. Ajeti, B. Bokshi, R. Ismajli. ISBN 9951-413-0-1-3

AJETI, Idriz: VEPRA 5, OEUVRE 5

Red.: R. Ismajli, B. Bokshi, E. Gjerqeku, ASHAK, Bot. të veç. XLIII, SGJL 18, Prishtinë, 2002, ff.288,17x24 cm. ISBN 9951-413-02-1

REXHEPAGIQ, Jashar: TEMA TË ZGJEDHURA DHE BASHKË-KOHORE PEDAGOGJIKE

Red.: Hivzi Islami ASHAK, bot. të veç. XXXIX, SSHSH 11, Prishtinë, 2002, ff. 682, 17x24 cm. ISBN 9951-413-00-5 e ISBN 9951-07-053-1

GASHI, Hamdi & SPAHO, Shyqri: PEDOLOGJIA

Red.: M. Dushi, ASHAK, vepra të veçanta XL, SSHN 8, Prishtinë, 2002, ff. 381, 17x24 cm.

DUSHI, Minir: TREPÇA

Red.: M. Berisha, ASHAK, bot. të veç. XLI, SSHN 9, Prishtinë, 2002, ff. 469, 17x24 cm.

DACI, N. & BERISHA, S & ZAJMI, A.: STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK TË KOSOVËS

ASHAK & Oda Ekonomike e Kosovës, Prishtinë, 2002, ff. 341, 17x24 cm.

DHOMI, Rauf: ARIE NGA OPERA DHE KËNGË SOLO

Red.: E. Berisha, Partiturë, ASHAK, bot. të veç. XLII, SA 5, Prishtinë, 2002, ff. 188, 20x28 cm.

STUDIME 8-9

KryeRed.: I. Ajeti, Red.: I. Ajeti, R. Ismajli – sekretar, J. Rexhepagiq. ASHAK, Prishtinë, 2002, ff. 378, 17x24 cm.

KËRKIME 10

KryeRed.: M. Berisha – L. Susuri sekretar, ASHAK, SSHN, Prishtinë, 2002, f. 178, 17x24 cm.

KATALOGU – ARTISTËT AKADEMIKË

ASHAK, SA, Prishtinë, 2002, ff. 95, 21x28 cm.

2001**GJERQEKU, Enver: POEZI TË ZGJEDHURA**

Parathënia: A. Aliu. Red.: I. Ajeti, ASHAK, Prishtinë, 2001, ff. 296, 15x22 cm,

AJETI, Idriz: VEPRA 4, OEUVRE 4

Red.: R. Ismajli, B. Bokshi, E. Gjerqeku. ASHAK, Bot. të veç. XXXVIII, SGJL 17, Prishtinë, 2001, ff. 294, 17x24 cm.

ZAJMI, Gazmend: VEPRA 2, OEUVRE 2

Red.: F. Agani, R. Ismajli, E. Stavileci, H. Islami. ASHAK, bot. të veç. XXXXV, SSHSH 10, Prishtinë, 2001, ff. 262, f. 17x24 cm.

FERRI, Rexhep: KATALOG

ASHAK, Prishtinë, 2001, ff. 48, 21x28 cm.

DHOMI, Rauf: KUARTET PËR HARQE

Partiturë, Red.: R. Ferri, ASHAK, bot. të veç. XXXVI, SA, Prishtinë, 2001, ff. 340, 20x28 cm.

BALLATA, Zeqirja: SUITË PËR ORKESTËR HARQESH

Red.: R. Ferri, ASHAK, Bot. të veç. XXXVII, SA 4, Prishtinë, 2001, ff. 37, 20x28 cm.

POZITA E SHKENCAVE SHOQËRORE NË KOSOVË

Materialet e Këshillimit shkencor të 20. 11. 1997. Redaksia: J. Rexhepagiq, E. Murtezai, E. Shukriu. Autorë tekstesh: E. Murtezai, F. Rexhepi, H. Islami, J. Rexhepagiq, N. Bashota, E. Stavileci, E. Berisha, P. Nushi, M. Luzha, B. Beqaj. ASHAK, Prishtinë, 2001, ff. 112, 14x20 cm.

GJENOCIDI I PUSHTETIT SERB NDAJ SHQIPTARËVE NË KOSOVË GJATË VITEVE '90

Sesion shkencor, 29. 6. 2000, Red.: përgjegjës: H. Islami; redaksia: M. Krasniqi, J. Rexhepagiq, E. Murtezai, E. Stavileci, H. Islami. Autorë tekstesh: H. Islami, N. Daci, P. Nushi, E. Stavileci, F. Rexhepi, B. Shatri-H. Hyseni, J. Rexhepagiq, S. Ahmeti, A. Limani, M. Dushi, H. Shatri, Sh. Fetahu, M. Krasniqi, S. Bajgora, F. Drançolli, H. Islami. ASHAK, SSHSH, Prishtinë, 2001, ff. 190, 17x24 cm.

KËRKIME 9

Këshilli redaktues: M. Dushi, N. Daci, F. Krasniqi, M. Berisha, L. Susuri, ASHAK, SSHN, Prishtinë, 2001, f. 154, 17x24 cm.

STUDIME 5, 6, 7

KryeRed.: I. Ajeti, Redaksia: I. Ajeti, R. Ismajli, J. Rexhepagiq. ASHAK, Prishtinë, 2000, ff. 428, 17x24 cm.

2000**DUSHI, Minir: SISTEMET CIKLIKE TË TRANSPORTIT**

Red.: N. Daci, ASHAK, bot. të veç. XXXIII, SSHN 6, Prishtinë, 1999, ff. 248, 17x24 cm.

ROZHAJA, Dervish: FIZIOLOGJIA KRAHASUESE

Red.: M. Dushi, ASHAK, bot. të veç. XXXIV, SSHN 7, Prishtinë, 2000, ff. 492, 17x24 cm.

GJERGJI, Dom Lush: NËNA E DASHURISË

Red.: N. Daci, ASHAK, Kryesia, Prishtinë, 2000, 238, 24x30 cm.

MUHARREMI, Hivzi: MUSLIM MULLIQLI, JETA DHE KRIJIMTARIA ARTISTIKE

Red.: ASHAK, bot. të veç. XXX, SA 2, Prishtinë, 2000, ff. 155, 24.5x 29 cm.

NAIM FRASHËRI – 100 VJET PAS

Konferencë shkencore, 14-15. 10. 2000. Redaksia: A. Aliu, E. Gjerqeku, A. Podrimja. Autorë tekstesh: N. Daci, A. Aliu, I. Ajeti, Sh. Demiraj, Z. Rrahmani, E. Kryeziu, B. Dedja, A. Uçi, G. Luboteni, M. Kraja, F. Hysaj, J. Rexhepagiq, J. Thomai, M. Krifca, S. Hamiti, P. Nushi, Z. Xholi, S. Bashota, A. Zymberi, I. Shema, M. Pirraku, A. Hajdaraj.
ASHAK & ASHSH, Prishtinë 2000, ff. 181, 17x24.

KËRKIME 8

Këshilli redaktues: M. Dushi, N. Daci, F. Krasiqi, M. Berisha, ASHAK, SSHN, Prishtinë, 2000, f. 182, 17x24 cm.

1999**KËRKIME 7**

Këshilli redaktues: M. Dushi, N. Daci, F. Krasniqi, M. Berisha, ASHAK, SSHN, Prishtinë, 1999, ff. 98, 17x24 cm.

1998**BOKSHI, Besim: PJESORJA E SHQIPES. VËSHTRIM
DIAKRONIK**

Red.: R. Ismajli, ASHAK, bot. të veçanta XXIX, SGJL 14, Prishtinë, 1998, ff. 218, 17x24 cm.

AJETI, Idriz: VEPRA 2, OEUVRE 2

Red.: R. Ismajli, B. Bokshi, E. Gjerqeku. ASHAK, Bot. të veç. XXXI, SGJL 15, Prishtinë, 1998, ff. 303, 17x24 cm.

AJETI, Idriz: VEPRA 3, OEUVRE 3

Red.: R. Ismajli, B. Bokshi, E. Gjerqeku. ASHAK, Bot. të veç. XXXII, SGJL 16, Prishtinë, 1998, ff. 301, 17x24 cm.

DACI, Nexhat: KIMIA ORGANIKE EKSPERIMENTALE

Red.: M. Dushi, ASHAK, bot. të veç. XXIV, SSHN 4 & Libri Shkollor, Prishtinë, 1998, ff. 323, 17x24 cm.

DACI, Nexhat: KIMIA E MJEDISIT, NDOTJA INDUSTRIALE

Red.: M. Dushi, ASHAK, bot. të veçanta XXVIII, SSHN 5, Prishtinë, 1998, ff. 208, 17x24 cm.

LETËRSIA SHQIPE DHE GJUHA LETRARE

Materialet e Simpoziumit të mbajtur më 1-2. 11. 1996. Red.: R. Qosja, I. Ajeti, R. Ismajli, E. Gjerçeku, S. Fetiu. Autorë tekstesh: A. Demaçi, R. Qosja, Sh. Demiraj, I. Ajeti, J. Thomai, R. Ismajli, J. Kastrati, L. Mulaku, H. Pasho, M. Halimi, A. Zymberi, F. Çitaku, N. Gokaj, I. Bajçinca, J. Bulo, P. Nushi, F. Raka, I. Goçi, Gj. Cacaj-Shushka, F. Shkodra, Sh. Krasniqi, Q. Murati, A. Dodi, A. Vinca, Sh. Islamaj, S. Ahmetaj-Çitaku, A. Spahiu, M. Ahmetaj, Z. Gjocaj, R. Mulaku, Z. Munishi, A. Hajdaraj. ASHAK, SGJL, Prishtinë, 1998, ff. 385, 17x24 cm,

STUDIME 4

Me rastin e 80-vjetorit të lindjes së akademik I. Ajetit. KryeRed.: I. Ajeti. Red.: I. Ajeti, R. Ismajli, J. Rexhepagiq. ASHAK, Prishtinë, 1998, ff. 508, 17x24 cm.

KËRKIME 6

Këshilli redaktues: M. Dushi, N. Daci, F. Krasniqi, M. Berisha, ASHAK, SSHN, Prishtinë, 1998, f. 162, 17x24 cm.

1997**AJETI, Idriz: VEPRA 1, OEUVRE 1**

Red.: R. Ismajli, B. Bokshi, E. Gjerçeku. ASHAK, bot. të veç. XXIII, SGJL 12, Prishtinë, 1997, f. 175, 17x24.

DHOMI, Rauf: GOCA E KAÇANIKUT

Operë në dy pjesë, libreti A. Dhomi & J. Buxhovi, ASHAK, bot. të veç. XXV, SA 1, Prishtinë, 1997, ff. 241, 20x28 cm.

RIZA, Selman: VEPRA 2 - OEUVRE 2

Red.: I. Ajeti, B. Bokshi, R. Ismajli. ASHAK, bot. të veç. XXVI, SGJL 13, 1997, ff. 596, 17x24 cm.

ZAJMI, Gazmend: VEPRA 1 - OEUVRE 1

Red.: F. Agani, R. Ismajli, E. Stavileci. ASHAK, bot. të veç. XXVII, SSHSH 9, Prishtinë, 1997, ff. 183, 17x24 cm.

STUDIME 3

KryeRed.: I. Ajeti, R. Ismajli, J. Rexhepagiq. ASHAK, Prishtinë, 1997, ff. 359, 17x24 cm.

KËRKIME 5

Këshilli redaktues: M. Dushi, N. Daci, F. Krasniqi, M. Berisha, ASHAK, SSHN, Prishtinë, 1997, f. 227, 17x24 cm.

1996

RIZA, Selman: VEPRA 1 - OEUVRE 1

Parathënia: R. Ismajli. Redaktoprë: I. Ajeti, B. Bokshi, R. Ismajli. ASHAK, bot. të veç. XXII, SGJL 11, 1996, f. IX+566, 17x24.

SHQYRTIM MULTIDISCIPLINOR I MUNDËSIVE ZHVILLIMORE TË KOSOVËS

Konferencë shkencore 1-2.11. 1995. Red.: N. Daci, S. Berisha, B. kabashi. Autorë tekstesh: N. Daci, B. Kabashi, S. Berisha, E. Beqiri, M. Dushi, S. Gashi, S. Limari, R. Pllana, J. Shiroka-Pula, M. Gjonbalaj, L. Shllaku, A. Zajmi, O. Zhitija, T. Efendija, B. Korenica, Xh. Domi, L. Susuri, M. Limani, R. Nuhiu, Z. Bejtullahu, A. Jakupi, H. Troni, S. Komoni, B. Ramosaj, S. Selmanaj, M. Blakaj, R. Blaku, M. Mustafa. ASHAK, SSHN, Prishtinë, 1996, ff. 413, 17x24.

ENVIRONMENTAL LETTERS

(Special issue). Red.: D. Rozhaja, N. Daci, I. Elezaj.

Autorë tekstesh: L. Shllaku, N. Daci, Xh. Ahmeti, S. Gashi, R. Mehmeti, Xh. Elezi, S. Jusufi, Sh. Deda, R. Kastrati, R. Bakalli, A. Demaj, V. Konjufca, F. Gashi, H. Morina, Sh. Fazliu, Q. Selimi, I. Elezaj, D. Rozhaja, R. Azemi, S. Jusufi, F. Halili, S. Vitorovic, B. Berisha, Xh. Domi, N. Mestani, A. Balaj, E Baraku, B. Korça, V. Kalaj, M. Bacaj, M. Berisha, M. Bicaj. ASHAK, SSHN, Botim i veç., Prishtinë, 1996, ff. 99, 17x24.

STUDIME 2

KryeRed.: I. Ajeti, R. Ismajli, J. Rexhepagiq. ASHAK, Prishtinë 1996, ff. 304, 17x24 cm.

1995

REXHEPAGIQ, Jashar: SAMI FRASHËRI DHE PEDAGOGJIA E RILINDJES KOMBËTARE

Red.: M. Krasniqi, ASHAK, bot. të veç. XXI, SSHSH 8, Prishtinë, 1995 ff. 242, 17x24 cm.

QËNDRESË URTËSIE

Botim përkujtimor për Akademik Esat Mekulin, Red.: E. Gjerqeku. Autorë tekstesh: R. Qosja, ; Poezi të E. M.: Për ty, Kushtrimi, Dhembje, Këngë intime, Për ty bjeshkë; E. Gjerqeku, Bebzë e mendjes s'urtë, kurorë sonetike; Biografia dhe bibliografia e E. Mekulit; I Ajeti; E. Gjerqeku; A. Demaçi; V. Shita; H. Bašić-Z. Hodžić. ASHAK, Prishtinë, 1995, ff. 135, 16x22 cm.

**GJENOCIDI DHE AKTET GJENOCIDALE TË PUSHTETIT SERB
NDAJ SHQIPTARËVE NGA KRIZA LINDORE E KËNDEJ**

Materialet e Simpoziumit të mbajtur më 1994. Red.: Z. Cana, P. Nushi. Autorë tekstesh: G. Zajmi, Z. Gruda, P. Nushi, J. Drançolli, Z. Cana, S. Uka, L. Rushiti, Xh. Shala, F. Sejdiu, R. Abdyli, A. Vokri, H. Bajrami, J. Bajraktari, E. Arifi-Bakalli, I. Hoti, D. Bislimi, S. Basha, H. Islami, Y. Jaka, I. Salihu, E. Stavileci, N. Bashota, R. Blaku, B. Kelmendi-A. Bajri. ASHAK, SSHSH, Prishtinë, 1995, 291, 17x24 cm.

STUDIME 1

KryeRed.: I. Ajeti, Gazmend Zajmi, Rexhep Qosja, Jashar Rexhepagiq, R. Ismajli. ASHAK, Prishtinë, 1995, ff. 237, 17x24 cm.

1994**AJETI, Idriz: SHQIPTARËT DHE GJUHA E TYRE**

Red.: R. Ismajli, ASHAK, SGJL, 10, Prishtinë, 1994, 243, 17x24 cm.

**ZAJMI, Gazmend: DIMENSIONS OF THE QUESTION OF
KOSOVA IN THE BALKANS**

Academy of Sciences and Arts of Kosova & Kosova Informaton Center, Prishtina, 1994, ff. 190, 14x20 cm.

1993**1992****1991****PETROVIĆ, Damjan: KNJIŽEVNI RAD GLIGORIJA CAMBLAKA
U SRBIJI**

Urednik: Vuk Filipović ANUK, posebna izd. XV, OJKN 8, Priština, 1991, str.273, 17x24 cm.

1990

GRUDA, Zejnulah: PANAMSKI KANAL. Medjunarodnopravna i politička studija

Urednik: Jashar Rexhepagiq ANUK, posebna izdanja XVII, ODN 7, Priština, 1990, ff. 253, 17x24 cm.

FISHTA, At Gjergj: ANZAT E PARNASIT

ASHAK, Prishtinë, 1990, ff.220, 15x22 cm.

1989

VJETARI-GODIŠNJAK 11-12

Red.: O. Imami. ASHAK-ANUK, Prishtinë, 1989.

ACTA BIOLOGIAE ET MEDICINAE EXPERIMENTALIS

Vol. 14, n. 1-2, 1989, Academy of Sciences and Arts of SAPK, Division of Natural Sciences & Society for Biology and Experimental Medicine SAPK, Chief Ed. D. Rozhaja, Prishtina, ff.176, 20x28 cm.

YU ISSN 0350-5901

1988

PEJČINOVIĆ, Dragoslav: EKOLOŠKA STUDIJA KOSOVSKE VEGETACIJE KOSOVA

Urednik: D. Rozhaja, ANUK, posebna izdanja XVI, OPN 3, Priština 1988, str. 85, 17x24 cm.

JETA DHE VEPRA E VUK KARAXHIQIT – ŽIVOT I DELO VUKA KARADŽIĆA

Tubim shkencor me rastin e 200 vjetorit të lindjes – Naučni skup povodom 100. godišnjice rođenja, 28. 10. 1987. Red.: V. Filipović, I. Ajeti, E. Mekuli, O. Imami, V. Vuković, M. Vukićević, KryeRed.: V. Vuković. ASHAK, SGJLA – ANUK, OJKN, Prishtinë, ff. 151, 17x24 cm.

EFIKASITETI I ZHVILLIMIT TË VISEVE MË PAK TË ZHVILLUARA TË JUGOSLLAVISË – EFIKASNOST PRIVREDNOG RAZVOJA NEDOVOLJNO RAZVIJENIH PODRUČJA JUGOSLAVIJE

ASHAK & Këshilli i Akademive të Shkencave dhe të Arteve të RSFJ, ANUK & Savet Akademija nauka i umetnosti SFRJ, Prishtinë, 1988.

VJETARI-GODIŠNJAK 9-10

Red.: O. Imami. ASHAK - ANUK, Prishtinë, 1988, ff. 65+67, 17x24 cm.

ACTA BIOLOGIAE ET MEDICINAE EXPERIMENTALIS

Academy of Sciences and Arts of SAPK, Division of Natural Sciences & Society for Biology and Experimental Medicine SAPK, Prishtina, Vol.13, n.1-2, 20x28 cm.

STUDIME – STUDIJE

Libri 3 - Knjiga 3. Përmban: Surja Pupovci, O sadašnjim ustavnim promenada; Jašar Redžepagić, Razvoj i obeležja turskih škola na teritoriji današnje Jugoslavije do 1912 godine; Mark Krasniqi, Tradita e Pashkës së Krishterë dhe rënjet pagane të saj; Žarko Jovanović, Odnos subjekt-objekt u marksističkoj dijalektici; Ali Hadri, Këshjillimi i Komitetit Krahinor të PKJ-së për Kosovë e Metohi (1941-1943); Zef Mirdita, Helenizmi dhe mitet. ASHAK, SSHSH-ANUK, ODN, Prishtinë 1988, ff. 265, 17x24 cm.

1987**ACTA BIOLOGIAE ET MEDICINAE EXPERIMENTALIS**

Academy of Sciences and Arts of SAPK, Division of Natural Sciences & Society for Biology and Experimental Medicine SAPK, Prishtina, 1987, Vol.12, n.1-2, 20x28 cm.

RUGOVA, MONOGRAFI ETNOGRAFIKE

Red.: M. Krasniqi. Autorë tekstesh: M. Krasniqi, Sh. Rahimi, U. Xhemaj, S. Osmanaj, O. Kelmendi, Sh. Siqeca, S. Kullashi. ASHAK, bot. të veç. XIV, SSHSH 6, Prishtinë, 1987, ff. 205, 17x24 cm.

1986**REDŽEPAGIĆ, Jašar: OD GRADJANSKE DO MARKSISTIČKO-LENJINISTIČKE PEDAGOGIJE (Herbart, Hegel, Marks, Marković, Lenjin, Tito)**

Urednik: B. Jovanović. ANUK, poseb. izd. XIII, ODN 5, Priština, 1986, s. 219, 17x24 cm.

**HAXHIU, M. & MORAČIĆ-PIPERSKI, V.: SISTEMI
KEMOSENSOR QENDROR DHE AKTIVITETI RESPIRATOR –
CENTRALNI HEMOSENZORNI SISTEM I RESPIRATORNA
AKTIVNOST**

ASHAK, SSHN 10, Prishtinë, 1986, ff. 252, 17x24 cm.

**BAJRAKTAREVIĆ, Danilo: ISTORIJSKI RAZVOJ KOSOVSKO-
METOHIJSKIH GOVORA**

Urednik: Muslim Mulliqi ANUK, posebna izd. XI, OJKN 7, Priština,
1986, str.139, 17x24 cm.

1985

**AKADEMIA E SHKENCAVE DHE E ARTEVE E KOSOVËS
1975-1985 AKADEMIJA NDUKA I UMETNOSTI KOSOVA,
ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS OF KOSOVO**

Red.: S. Pupovci, J. Rexhepagiq, Prishtinë, 1985, ff. 235, 20x24 cm.

KËRKIME libri 3 – ISTRAŽIVANJA knjiga 3

Red.: M. Dushi ASHAK, SSHN – ANUK, OPN, Prishtinë, 1985, 17x24 cm.

ACTA BIOLOGIAE ET MEDICINAE EXPERIMENTALIS

Academy of Sciences and Arts of SAPK, Division of Natural Sciences &
Society for Biology and Experimental Medicine SAPK, Prishtina, Vol.10, n.1-2,
20x28 cm.

ACTA BIOLOGIAE ET MEDICINAE EXPERIMENTALIS

Academy of Sciences and Arts of SAPK, Division of Natural Sciences &
Society for Biology and Experimental Medicine SAPK, Prishtina, Vol. 11,
n. 1-2, 20x28 cm.

KËRKIME 2 – ISTRAŽIVANJA 2

Red.: M. Dushi, ASHAK, SSHSH – ANUK, ODN 2, Prishtinë 1986, ff.
122, 17x24 cm.

VJETARI-GODIŠNJAK 8

Red.: V. Vuković. ASHAK-ANUK, Prishtinë, 1985, ff. 59+57, 17x24 cm.

1984**KRASNIQI, Mark: LUGU I BARANIT, MONOGRAFI
ETNOGJEOGRAFIKE**

Red.: J. Rexhepagiq ASHAK, bot. të veç. IX, SSHSH 3, Prishtinë, 1984, ff. 203, 17x24 cm.

**BOVAN, Vladimir: SRPSKE NARODNE UMOTVORINE SA KO-
SOVA IZ RUKOPISA DENE DEBELJKOVIĆA. KNJIGA PRVA,
LIRSKE I EPSKE NARODNE PESME**

Urednik: V. Vuković ANUK, posebna izdanaja X, OJKN 6, Priština, 1984, str. 342, 17x24 cm.

HADRI, Ali: ALI KELJMENDI (1900-1939)

Urednik: B. Jovanović ANUK, posebna izdanja XI, ODN 4, Priština 1984, str. 243, 17x24 cm.

**AKTUALITETI DHE RËNDËSIA E MENDIMIT DHE
VEPRIMTARISË PRAKTIKE TË KARL MARKSIT**

Me rastin e 100-vjetorit të vdekjes, Tubim shkencor, 5-6.5. 1983 – Aktualnost i značaj misli i praktične delatnosti Karla Marksa, Povodom 100-godišnjice Marksove smrti, Naučni skup, 5.-6.5.1983, Prishtinë, 1984. KryeRed.: J. Rexhepagiq, sekretar i Redaksisë E. Murtezai, Redaksia: J. rexhepagiq, E. Murtezai, A. Dida, H. Hoxha, B. Zivgareviq. Autorë tekstesh: E. Murtezai, P. Vranicki, I. Ajeti, J. Redžepagić, V. Filipović, H. Hoxha, V. Vuković, B. Jovanović, N. Bashota, R. Ničković, M. Luzha, M. Marković, F. Agani, M. Karan, Sh. Pllana, M. Šešlija, E. Pllana, N. Azizi, H. Koliqi, Z. Gruda, D. Živković, I. Gubetini, E. Halilović, Š. Krcić. ASHAK, Seksioni i Shkencave Shoqërore, Prishtinë, 1984, ff. 205, 17x24 cm.

VJETARI-GODIŠNJAK 7

Red.: V. Vuković. ASHAK-ANUK, Prishtinë, 1984, , ff. 34+32, 17x24 cm.

ACTA BIOLOGIAE ET MEDICINAE EXPERIMENTALIS

Academy of Sciences and Arts of SAPK, Division of Natural Sciences & Society for Biology and Experimental Medicine SAPK, Prishtina, Vol. 9, nr.1-2, 20x28 cm.

KËRKIME libri 2 – ISTRAŽIVANJA knjiga 2

Red.: M. Dushi, ASHAK, SSHN – ANUK, OPN, Prishtinë, 1984, 17x24 cm.

1983

VUKOVIĆ, Vladeta: KNJIŽEVNI OGLEDI I STUDIJE

Urednik: V. Filipović ANUK, posebna izd. VIII, OJKN 5, Priština, 1983, str.275, 17x24 cm.

VJETARI - GODIŠNJAK 6

Red.: S. Pupovci. ASHAK-ANUK, , Prishtinë, ff. 48+48, 17x24 cm.

ACTA BIOLOGIAE ET MEDICINAE EXPERIMENTALIS

Academy of SCIENCES and Arts of SAPK, Division of Natural Sciences & Society for Biology and Experimental Medicine SAPK, Prishtina, Vol. 8, nr.1-2, 20x28 cm.

STUDIME – STUDIJE, Libri 2-Knjiga 2

Këshilli redaktues: I. Ajeti, J. Rexhepagiq, R. Ismajli – sekretar, Përmбан: Jašar Redžepagić: Učeshće i doprinos prosvetnih radnika Kosova u Narodnooslobodilačkom ratu; Ali Hadri, KPJ na Kosovu (1919-1941); Surja Pupovci, Veprimtaria kërkimore-shkencore në Prishtinë. ASHAK, SSHSH-ANUK, ODN, Prishtinë 1983, ff. 174, 17x24 cm.

1982

AJETI, Idriz: STUDIJE IZ ISTORIJE ALBANSKOG JEZIKA

Urednik: R. Čosja, ANUK, posebna izdanja OJKNU, 4, Priština, 1982, str. 211, 17x24 cm.

ZAJMI, Gazmend: USTAVNO-PRAVNA ZAŠTITA I TRETMAN VEZIKA NACIONALNIH MANJINA U EVROPI IZMEDJU DVA SVETSKA RATA

Urednik: A. Hadri, ANUK, posebna izdanja VII, ODN 2, ff. 205, 17x24 cm, Priština, 1982.

VJETARI-GODIŠNJAK 5

Red.: S. Pupovci. ASHAK-ANUK, Prishtinë, 1982, , ff. 60+60, 17x24 cm.

ACTA BIOLOGIAE ET MEDICINAE EXPERIMENTALIS

Academy of Sciences and Arts of SAPK, Division of Natural Sciences & Society for Biology and Experimental Medicine SAPK, Prishtina, Vol. 7, nr.1-2, 20x28 cm.

1981

VJETARI - GODIŠNJAK 4

Red.: S. Pupovci. ASHAK-ANUK, Prishtinë, ff. 41+39, 17x24 cm.

ACTA BIOLOGIAE ET MEDICINAE EXPERIMENTALIS

Academy of Sciences and Arts of SAPK, Division of Natural Sciences & Society for Biology and Experimental Medicine SAPK, Prishtina, Vol. 6, nr. 1-2, 20x28 cm.

KËRKIME 1 – ISTRAŽIVANJA 1

ASHAK, SSHSH – ANUK, ODN 1, Prishtinë, 1981, ff. 190, 17x24 cm.

KONFERENCA SHKENCORE E 100-VJETORIT TË LIDHJES SË PRIZRENIT I

Referate e kumtesa të mbajtura në seksionin e historisë, Prishtinë 6-9. 6. 1978. KryeRed.: A. Hadri, ASHAK, Prishtinë, ff. 643, 17x24 cm, u shtyp më 1990. D. Ristiq, A. Hadri, P. Nushi, S. Pollo, Sh. Ballvora, Th Murzaku, I. Rexha, E. Kofos, F. Pushkolli, Z. Bylykbashi, H. Hoxha, Z. Xholi, A. Hyseni, Arsh-Manjkovskaja, M. Silvana Cervo, B. Hoxha, M. Kodra, M. Prenkaj, M. Rizvanolli, B. Shehu, H. Alidema, S. Dimevski, G. Shehu, D. Mehmeti, Sh. Rrahimi, Y. Haxhidauti, S. Brestovci, Z. Cana, M. Foliq, B. Kondis, N. Çakir, G. Macsutovici, S. Antoljak, F. Çerkini, N. D. Smirnova, S. Rizaj, R. Bogdanoviq, B. Shehu, H. Islami, F. Mediu, H. Bajrami, A. Karjagdiu, Y. Jaka, Sh. Ajvazi, Z. Gjorgjeviq, B. Vranesheviq, K. Xhambazovski, B. Kovaçeviq, Q. Gexha, M. Pirraku, H. Silajxhiq, G. Daniel, Q. Morina, H. Altiparmak, J. Nemesker, N. Hafiz, E. Pllana, J. Rexhepagiq, G. Gal, N. Abazi, E. Kamberi, B. Gjukiq, E. Dukagjini, M. Shukriu.

KONFERENCA SHKENCORE E 100-VJETORIT TË LIDHJES SË PRIZRENIT II

Prishtinë 6-9 qershor 1978. Autorë tekstesh: Ajeti, L. Mulaku, M. Nushi, G. Bevington, M. Halimi, V. Fidler, R. Ushaku, Sh. Berani, K. Kostov, S. Uka, R. Doçi, A. Vraciu, I. Goçi, M. Blaku, V. Dahmen, J. Kramer, R. Schloesser, F. Jakopin, M. Mufaku, V. Josifovska, V. Fridman, H. Kelmendi, R. Qosja, I. Shema, B. Krasniqi, L. Berisha, I. Fortino, A. Aliu, M. Stavileci, R. Kryeziu, N. Kilibarda, S. Mahmuti, D. Shala, A. Çetta, A. Berisha, V. Jaqoski, M. Krasniqi, S. Fetiu, Sh. Pllana, Rr. Berisha, F. Sylja, D. Miqoviq, I. Doda, N. Vinca, H. Tërnavci, A. Ahmeti, D. Vuçiniq-Varga, Sh. Canhasi, Z. Neziri, T. Hafiz, P. Nushi, G. Skiro, M. Familjeti, K. Vatashesku, A. Bellushi, Sh. Siqeca. KryeRed.: I. Ajeti, ASHAK, Prishtinë, ff. 749, 17x24 cm, u shtyp më 1990.

1980

BOOKSHI, Besim: RRUGA E FORMIMIT TË FLEKSIONIT TË SOTËM NOMINAL TË SHQIPES

Red.: R. Qosja, ASHAK, Bot. të veç. [V], SGJLA 2, Prishtinë 1980, ff. 395, 17x24 cm.

FILIPOVIĆ, Vuk: UMETNOST VELJKA PETROVIĆA

Urednik: R. Čosja, ANUK, posebna ind. [IV], OJKNU 3, Priština, 1980, str. 259, 17x24 cm.

ACTA BIOLOGIAE ET MEDICINAE EXPERIMENTALIS

Academy of Sciences and Arts of SAPK, Division of Natural Sciences & Society for Biology and Experimental Medicine SAPK, Prishtina, Vol. 5, nr.1-2, 20x28 cm.

STUDIME – STUDIJE

Libri 1 - Knjiga 1. KryeRed.: I. Ajeti, Përmban: Jašar Redžepagić, Školstvo i prosveta u Kosovskoj Mitrovici i okolini od druge polovine XIX stoleća do 1975 godine; Surja Pupovci, Razvoj mirovnih veća i sličnih oblika rešavanja sporova na Kosovu i u susednim krajevima. ASHAK, SSHSH-ANUK, ODN, Prishtinë 1980, ff. 143, 17x24 cm.

KËRKIME libri 1 – ISTRAŽIVANJA knjiga 1

Red.: M. Dushi, ASHAK, SSHN – ANUK, OPN, Prishtinë, 1980, 17x24 cm.

1979

REDŽEPAGIĆ, Jašar: PEDAGOŠKA MISAO SVETOZARA MARKOVIĆA

SANU & ANUK, posebna izdanja DXVII, ODN 82, Beograd, 1979, str. 242, 17x24 cm.

QOSJA, Rexhep: PREJ TIPOLOGJISË DERI TE PERIODIZIMI
ASHAK [II, SGJLA 1] & IAP, Prishtinë, 1979, ff. 379, 14x20 cm.

TITO PËR KOSOVËN, KOSOVA PËR TITON. TITO O KOSOVU, KOSOVO O TITU

KryeRed.: A. Hadri, redaksia: A. Hadri, J. Rexhepagiq, V. Filipović, S. Pu-

povci, G. Zajmi, I. Bajra, M. Folić, T. Abdyli. Autorë tekstesh: M. Bakalli, A. Hadri, P. Damjanović, F. Trgo, D. Nedeljković, H. Hoxha, M. Folić, K. Salihu, E. Stavileci, A. Ferović, E. Murtezai, Z. Bejtullahu, N. Bashota, P. Stanišić, B. Ivanović, I. Gubetini, N. Beljanovski, K. Avdiu, R. Zogaj, P. Nushi, J. Redžepagić, Sh. Kuka, T. Avdyli, F. Pushkolli, M. Obradović, S. Lipa, M. Pirraku, I. Rugova, V. Filipović, I. Shema, V. Bovan, Sh. Pllana, D. Vučinić-Varga, D. Shala, A. Berisha, S. Mahmuti, A. Koci, S. Boshnjaku. Seksioni i Shkencave Shoqërore. ASHAK, SSHSH, Prishtinë, 1979, ff. 511, 17x24 cm.

BRONHIJALNI REAKTIBILITET

Urednik: M. A. Haxhiu. Autorë tekstesh: D. Ferluga, T. Rott, Petrović, S. Midžić, F. Pavičić, M. Haxhiu, D. Đokić, Y. L. Lee, C. Dumont, A. J. Nadel, Z. Krajina, T. Pallaska, M. Bosnić, M. Vukadinović, W. Goldd, B. Štangl, M. Bizjak, M. Fortić, A. Maraj, H. Orana, J. Mandura, H. Islami, H. Ahmetaj, E. Zuškin, F. Valić, Z. Skurić, B. Kovaljak, M. Šarić, M. Gomzi, S. Shehu, S. Stankov, M. Čorović, A. Shala, I. Spahiu, P. Trandafilovski, M. Tanšanov, Lj. Tavčikova, D. Đorđević, Ž. Janković, D. Velojić, M. Raduković, M. Vukadinović, B. Fostikov, Lj. Poleksić, S. Filipović, G. Vranješević, I. Mandura, M. Belegu, J. Stankov, Xh. Nurboja, T. Potokar, M. Fortić, H. Ahmetaj, Đ. Tabori. ANUK, ASHAK, bot. të veç., SSHN 2, Prishtinë, 1979, ff. 284.

VJETARI-GODIŠNJAK 3

Red.: S. Pupovci. ASHAK-ANUK, Prishtinë, 1979, ff. 89+91, 17x24 cm.

ACTA BIOLOGIAE ET MEDICINAE EXPERIMENTALIS

KryeRed.: D. Rozhaja. Academy of Sciences and Arts of SAPK, Division of Natural Sciences & Society for Biology and Experimental Medicine SAPK, Prishtina, Vol. 4, nr.1-2, 20x28 cm.

1978

RAKIĆ, Ljubiša: REGULACIONI SISTEMI PONAŠANJA

ANUK [I], Odeljenje prirodnih nauka 1, Prishtina 1978, str. 118, 17x24 cm.

VJETARI-GODIŠNJAK 2

Me rastin e shpalljes së Ligjit mbi Akademinë e Shkencave dhe të Arteve të Kosovës - Povodom proglašenja Zakona o Akademiji nauka i umetnosti Kosova. Red.: J. Rexhepagiq. ASHAK-ANUK, Prishtinë, 1978, ff. 81+81, 17x24 cm.

ACTA BIOLOGIAE ET MEDICINAE EXPERIMENTALIS

KryeRed.: D. Rozhaja. Academy of Sciences and Arts of SAPK, Division of Natural Sciences & Society for Biology and Experimental Medicine SAPK, Prishtina, Vol. 3, nr. 1-2, 20x28 cm. Vol.1, nr. 1-2.

1977**LIBËR SHËNUES – SPOMENICA**

SHSHAK-DNUK, Prishtinë, 1977.

ACTA BIOLOGIAE ET MEDICINAE EXPERIMENTALIS

Academy of Sciences and Arts of SAPK, Division of Natural Sciences & Society for Biology and Experimental Medicine SAPK, Prishtina, Vol. 2, nr.1-2, 20x28 cm.

1976**VJETARI-GODIŠNJAK 1**

Red.: J. Rexhepagiq. SHSHAK-DNUK, Prishtinë, 1976, Red.: J. Rexhepagiq, ff. 55+55, 15x23 cm.

ACTA BIOLOGIAE ET MEDICINAE EXPERIMENTALIS

Academy of Sciences and Arts of SAPK, Division of Natural Sciences & Society for Biology and Experimental Medicine SAPK, Prishtina, 1976, Vol. 1, nr. 1-2, 20x28 cm.

Boton
AKADEMIA E SHKENCAVE DHE E ARTEVE E KOSOVËS

Redaktor teknik:
ASHAK

Madhësia: 26.25 tabakë shtypi
Tirazhi: 400 copë
Formati: 16x24 cm

Shtypi:
Focus Print
Shkup

Katalogimi në publikim - (CIP)
Biblioteka Kombëtare e Kosovës “Pjetër Bogdani”

001.32(496.51)(091)(092)

40 Vjet të Akademisë së Shkencave dhe të Arteve të Kosovës/
Redaksia Rexhep Ismajli, Eqrem Basha, Lendita Juniku-Pula
Prishtinë: Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës, 2015. –
420 f.; 24 cm. –

Biografitë dhe bibliografitë e anëtarëve - Biographies and
bibliographies of the members : f. [59]-377

1. Ismajli, Rexhep 2. Basha, Eqrem 3. Juniku-Pula, Lendita

ISBN 978-9951-615-55-6